

ശനിദശ

(നോവൽ)

ഗ്രന്ഥകർത്താ:
ചെറുകാട്

SANIDES A

NOVEL

AUTHOR:
CHERUKAD

PUBLISHERS
P. K. BROTHERS,
CALICUT.

Rs. 7

ശനിദശ

(പോസ്റ്റ്)

പ്രസാധകന്മാർ
പി. കെ. ബുക്കർസ്
കോഴി കോട്ട.

മനഃ പതിപ്പ് 1959

കോപ്പ് 1000

വില: ഏഴുപിറ.

അച്ചടി:

സരോജ് പ്രസ്സ്,

കോഴിക്കോട്.

പേജുകൾ മറിക്കുമ്പോൾ

സുഹൃത്ത്
ഉടിക്കാഴ്ച
വഴിത്തിരിവ്
താഴെയും മേലിലും
താഴെക്കൂടെ
താഴെ തല
താഴെപ്പിൻ
കാലത്തുകാഴ്ച
ചാത്തുനിൽക്കും
നിൽക്കുന്ന ഗാനം
വിട്ടുകൊടുക്കുക
സ്ത്രീധനം
കലങ്ങിയ കലാപം
വൃക്കൾ കൊള്ളി
കുടിയെപ്പ്
എം. എൽ. എ.
തോക്കും വാളും
ഗാഥാപ്പിന്ദരി
ആദി മണ്ണ്.

‘എന്നിട്ട്? കണ്ടുകൂട്ടൽ സമ്മതിക്കണം.’

പാലപ്പറത്തു് നമ്പൂതിരി പത്താമ്പലമുക്കു കൂകുളിൽ കുറിച്ചെഴുതുന്ന മകന്റെ അടുത്തിട്ടിരുന്ന കസേരയിൽ ഇരുത്തുകൊണ്ട് തുടന്നു: - ‘അപ്പനേവനും വാസനിയും കൂപ്പതാം തിയ്യതി കൽക്കത്തകുപോവും. അവർ പോകുന്നതിന്റെ മുമ്പേ കല്യാണം കഴിഞ്ഞു് കുട്ടിയെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവരണമെന്നാണ് എല്ലാവരുടെയും മോഹം. കണ്ടുകൂട്ടണതാണ് മനം പറയാത്തതു്?’

‘ഓ-ഓ-ഓ’-യ്യൂൾ കുട്ടികളുടെ അരക്കൊല്ലപ്പരിഷ്കയുടെ ഉത്തരക്കടലാസ്സു് നോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്ന മകൻ

അപ്പൻറെ മുഖത്തുനോക്കി. എഴുന്നേറ്റുനിൽക്കുന്ന കണ്ണട എടുത്ത കയ്യിൽ പിടിച്ചുകൊണ്ട് ചോദിച്ചു.

‘ആ കാര്യം ഈപ്പൻ നമ്മളെന്നും, ഞങ്ങൾക്കൊക്കെയോഹും അതാണ്.’—അപ്പൻതന്മൂലം സന്തോഷം തുറന്നു:—‘കണ്ണുകൾക്കുള്ളിൽ, കണ്ണുകളിനുള്ളിൽ ഒന്നാം പറയാത്തത്?’

‘ഇത്ര ബദ്ധപ്പെടേണ്ടാ അപ്പാ? നന്നു മണ്ടു കൊല്ലവുണ്ടി കഴിഞ്ഞിട്ടു പോരേ?’

‘ഇപ്പോൾതന്നെ കഴിക്കാനൊരു വിരോധം? കണ്ണുകളിൽ വല്ല പെൺകുട്ടികളെയും കണ്ടുപിടിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ പറഞ്ഞാൽ, എനിക്ക് അതും ഇതുതന്നെ വേണമെന്ന റാശിയൊന്നുമില്ല. ഇതു നമ്മുക്കിരിക്കുമ്പോൾ ഞങ്ങൾക്ക് അങ്ങനെയൊരു സംശയം തോന്നുകയാണ്.’

‘അങ്ങനെയൊന്നുമില്ല അപ്പാ, സത്യമായിട്ടില്ല. അമ്മയും അപ്പനുംകൂടി തിരിഞ്ഞുപിടിച്ചു തന്ന പെൺകുട്ടിയെ കണ്ടാണു കഴിക്കാൻ ഞാൻ തെക്കമാണ്. പക്ഷെ കുറച്ചു കഴിഞ്ഞിട്ടുതന്നെ എന്തെങ്കിലും തോന്നുകയാണ്.’

‘എന്താ അങ്ങനെ തോന്നാൻ. അതു പറഞ്ഞു ബോദ്ധ്യപ്പെടുത്തിത്തന്നു. കണ്ണുകളിൽ ഇരുപത്തഞ്ചു വയസ്സു കഴിഞ്ഞു. ബി. എ. വരെ പഠിച്ചു തന്നെ ആ കഴിച്ചു ഹൈസ്കൂളിൽ ഒരു ജോലിയും കിട്ടി. ഇനി എപ്പോഴും ഈ കാര്യം നമ്മളെന്നത്?’

‘മണ്ടു മൂന്നു കൊല്ലവുണ്ടി കഴിഞ്ഞു.’

‘അതു കാലത്തു ചെയ്യേണ്ടതു ചെയ്യണം. എന്താ ഈ രണ്ടു കൊല്ലത്തിന്റെ കണക്ക്? മനസ്സിലാവാത്തവിട്ടു ചോദിക്കുകയാണ്.’

‘അതോ?—കുഞ്ഞുക്കളുൾപ്പു് തുടൻ, അപ്പോൾ ആ യുവാവിന്റെ കൂടെത്തു് ഒരു ചെറുപ്പത്തിരി പാണിതന്നു. ‘അച്ഛനല്ലെ പറഞ്ഞതു്: എനിക്കിപ്പോൾ ശനിദശമാണെന്നു്. അവന്റെ പൂർവ്വാഭാസം കണ്ടിട്ടുമാതിരി, ജാതകപ്രകാരം ചിന്തകാലത്തുതന്നെ വേണ്ടല്ലോ. ഈ കാലഘട്ടം കഴിഞ്ഞൊട്ടു.’

‘ശനിദശ കഴിഞ്ഞെന്നാണു പറഞ്ഞതു്? അതു പറഞ്ഞാസതു കൊല്ലമുണ്ടു്. ഈ തർക്കാരങ്ങൾ കേൾക്കുമ്പോഴാണു് കുഞ്ഞുൾപ്പു് സംശയം തോന്നുന്നതു്. പ്രാപ്തപുത്തി വന്നാൽ പിന്നെ എന്തു തുറന്നു പറയാം. കുഞ്ഞുക്കളൻ തുറന്നു പറഞ്ഞൊട്ടു. അച്ഛനോടു് പാതാൽ പാടില്ലെന്നൊന്നും വിചാരിക്കേണ്ട. പതിനാറു വയസ്സു കഴിഞ്ഞാൽ പുത്രനെയും മിത്രത്തെപ്പോലെ ആദരിക്കുന്നതാണു് പ്രമാണം. അതിനുള്ള ഹൃദയവിശാലതയൊക്കെ എനിക്കുണ്ടു്. കുഞ്ഞുക്കളൻ ഒരു പെൺകുട്ടിയെ കണ്ടുവെച്ചിട്ടുണ്ടെന്നിൽ അതു തുറന്നു പറയു. അച്ഛനോടു് പോകാമെന്നു അതു അങ്ങൾ നടത്തിത്തരാം.’

‘രണ്ടു കൊല്ലം കഴിഞ്ഞു.’

‘എന്താ ഈ രണ്ടു കൊല്ലത്തിന്റെ കണക്ക്? അതാണെന്നിരിക്കു മനസ്സിലാവാത്തതു്. കട്ടി സന്ദർശിതാണു്. മേലേക്കേതിന്റെ മകളാണു്. ചൊല്ലു മേലേക്കും സന്ദർശിതാണു്.

ഫലമായിട്ടുള്ളതാണ്. തമ്മിലുള്ള പരസ്പരം പാശ്ചാത്യീകരാണ്. നെടുമ്പുറത്തു നാമകവിദ്യകാരും സ്ഥാനികളാണ്. തറവാടികളാണ്. എനിക്കിതു കഴിഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുക. ഇതിനു സമ്മതമില്ലെങ്കിൽ വേറെ ഏതാണ് വേണ്ടതെന്നു പറയണം. അതു നടത്തണം. ഈ ഉത്തരുകളിൽ കാണുമ്പോൾ പ്രേമത്തിന്റെ സുഖക്കേടുകൊണ്ടുണ്ടാവുക എന്നുള്ളതും ഉൾക്കൊള്ളണം.

‘അതായത് എനിക്കില്ലെന്നു തെളിയിക്കാൻ ഞാൻ ഇതു സമ്മതിച്ചിരിക്കുന്നു. പക്ഷെ ഒരു കാര്യമുണ്ട്.’

‘അതെന്താ?’

‘ആ കട്ടിയോടും ചോദിക്കണം. അപ്പൻ പറയുമ്പോലെ ഇതു നോവലിന്റെ കാലമാണ്. പ്രേമത്തിന്റെയും. ആ പെൺകുട്ടിക്ക് പ്രേമത്തിന്റെ സുഖക്കേടു വല്ലതുമുണ്ടാകുമല്ലോ? അതു നേരിട്ടു ചോദിച്ചു തീർച്ചപ്പെടുത്തണം.’

‘അതിനെന്താ? ഒരു വിരോധവുമില്ല. നാമെന്തെന്നു ശ്രീദേവിയും കണ്ടുകൊള്ളണം. നെടുമ്പുറത്തു നാമകവിദ്യയെക്കുറിച്ചുള്ള പൊതുമാറ്റം ആ കട്ടിയെ കണ്ടു ചോദിച്ചോളൂ. ആ കട്ടിയെ സമ്മതമാണെങ്കിൽ നടത്തിയാൽ മതി. ഈ പുതിയ പരിഷ്കാരങ്ങളൊക്കെ എനിക്കും സമ്മതമാണ്. നല്ലതാണ്.’—നമ്പൂതിരി പള്ളിക്കു എഴുന്നേറ്റു വരാത്തതിലേക്കു കടന്നു. കുറച്ചു നേരം വിളിച്ചു പറഞ്ഞു: ‘പിന്നെ’ ശ്രീദേവി, ഇവിടെയൊന്നു വരൂ.’

നമ്പൂതിരി മടങ്ങിവന്നു തുടർന്നു:

‘നമ്മുടെ പുരാണങ്ങളിലെ പാവനങ്ങളുടെ കഥ, ദൈവത്തിന്റെ കഥ, ഇതൊക്കെ പ്രാണത്തിന്റെയും ജീവിതത്തിന്റെയും കഥകളാണ്. വ്യവസ്ഥിത ചോദിക്കണം. ഉറപ്പിച്ചു ചോദിക്കണം.’

‘എന്തിനാ അങ്ങനെ വിളിക്കുന്നത്? കാര്യമല്ലാ ഉറപ്പിച്ചില്ല? നമ്മളെ കാലത്തു ചാർ കഴിച്ചു നെടുമ്പുറത്തു പോവുക, കട്ടിയെ കണ്ടു ചോദിക്കുക. ദൈവത്തോടൊന്നിച്ച് കലാനാടത്തു നെടുമ്പുറത്തിൽ പോവുക, നെടുമ്പുറത്തു കഴിഞ്ഞില്ല പക്ഷെ’

‘അങ്ങനെയൊന്നും കഴിച്ചാൽ പറ്റില്ല. ഒരു വിധം അറിയാൻ കഴിക്കണം. അങ്ങനെയൊന്നും ചെയ്യരുതെന്നു കഴിച്ചാൽ.’

‘എന്നാൽ അങ്ങനെയൊന്നും ചെയ്യാതെ കഴിച്ചാൽ ഞാൻ കട്ടിയെല്ലാം ഈ കലാത്തു നെടുമ്പുറത്തു. അങ്ങനെയൊന്നും വിളിച്ചു സൂചിപ്പിക്കണം.’—കണ്ടുകണ്ടുപോയി ചാർകണ്ടുമായി ഇങ്ങനെ കട്ടിയെല്ലാം ഒരു തരത്തിൽ കണ്ടുകണ്ടുപോയി.

‘എന്തിനാ വിളിച്ചു?’ എന്നു ചോദിച്ചുകൊണ്ട് ഭൂമിയിൽ പത്താലയങ്ങളുടെ വാതത്തിൽനിന്ന് തെളിയിക്കുക കണ്ടു. അവരുടെ കയ്യിൽ ഒരു കൊച്ചു കൂടാവിൻ മകനുള്ള കാപ്പിയുണ്ടായിരുന്നു.

‘ഇതാ കാപ്പി’ ഭൂമിയിൽ കാപ്പി കണ്ടുകണ്ടു കാപ്പിയുടെ ചാർകണ്ടുകളുടെ അടുത്തുള്ള ബെഞ്ചിന്റെ മേൽ പെട്ടുകൊണ്ട് തുടങ്ങി: ‘കാപ്പിയുണ്ടാകുന്നുണ്ടെന്നായിൽ ചെയ്തു’. പക്ഷെ കഴിച്ചാൽ

‘ഭരണിക്കൊട്ടു പാളെ ഒറ്റമ്പുറത്തേക്ക് പോവാൻ’ - ‘സുനീതി തുടൻ - ‘കട്ടിക്ക് സമ്മതമാണെങ്കിൽ കഞ്ഞി കട്ടാ സമ്മതമാണ്’

‘കയറുപെട്ടുള്ള ഒരു മുറിക്കട്ടിയെപ്പോലെ താമരയെ പടക്കുപ്പുല്ല്യാകത ഞാൻ അമ്മയുടെ പിന്നാലെ പോയികയായു’ - ‘കാപ്പ് കൂടു തുറന്നു ഞാൻ കൂടു കൂട്ടി കഴിക്കാൻ തുടങ്ങി. ആ ചെപ്പുക്കുറുപ്പൻ മുളി’.

‘അമ്മതാൻതന്ന പകർന്ന തരുമ്പൊഴേ
നമ്മൾക്കുതുറന്നുതാൻ കോന്നു’

‘നാമക്ക്, അച്ഛനും മൂത്തമകനും ഒരുപോലെ വരാൻ. ഒന്നര ഉറപ്പിക്കുകയും കാപ്പിപ്പൊടി, മൂന്ന് സ്കൂൾ പഞ്ചസാര, ഉരിച്ച ലും ഒന്നര ഗ്ലാസ് വെള്ളവും കൂട്ടി തളപ്പിക്കും. താതിൽ ഇതു രണ്ടുംകൂടി ആറി മഞ്ഞു ഉരുവിടും ഒപ്പം കഴിച്ചുപെടും.’ ആ കട്ടംബിനി അഭിപ്രായിച്ചു.

‘ഒക്കെ ഉറപ്പു’ - ‘സുനീതി തുടൻ: ‘ഇന്നതന്നെ ഗോപാലന്റെ കാറ്റേറ്റിക്കാം. നാളെ കാലത്തു’ അമ്മയും മകനുംകൂടി ചെട്ടമ്പുറത്തു പോവുക. തക്കത്തയുടെ സമ്മതം ചോദിക്കുക. മടങ്ങിപ്പോയിക.’

‘തക്കത്ത് സമ്മതമാണ്,’ - ‘ശ്രീദേവിയമ്മ തുടൻ: ‘കടിയത്ത കൊല്ലം വിലാസിനിയുടെ കല്യാണത്തിന് പേ. മപ്പോൾ ഞാൻ ചോദിച്ചു. ഇനി എന്തിനാ ഏതൊരു കെട്ടിടമഴ നമ്മളിട്? വലിയമ്മാമന്റെ പറ്റത്തു അദ്ദേഹം അമ്മയ്ക്ക് ദിവസം നീശ്ചയിച്ചാൽ മതി.’

‘കണ്യകാശ്വന്തം നേമിതാനം ചോദിക്കണമെന്നു
 ണ്ട്. അതു് പേണ്ടതാണ്. ശ്രീദേവിക്ക് പൊ
 വാൻ കണ്യകാശ്വന്തത്തിൽ ഞാൻതന്നെ പൊവാം.’
 നസ്യതിതി പറഞ്ഞു.

‘കണ്യകാശ്വന്തമിദം ഞാൻ കണ്ടതാണ്.’
 ശ്രീദേവിയെ തുടങ്ങി കട്ടിക്ക് സങ്കടമാണ്. പി
 മന്ന എതിനാണെന്ന് വിചാരിച്ചു.

‘അത്ര ഉറപ്പുള്ളതല്ല. വലിയപ്പാൻ പൊവാൻ
 തേടി അല്ല. എനിക്ക് വാൻതോന്നില്ല. അങ്ങനെയും
 അല്ല. ഒരു ചീത്ത പെൺകുട്ടിയെ പിടിച്ചു തരില്ലെ
 ന്ന് എനിക്കുറപ്പുണ്ട്. എനിക്ക് നിങ്ങളെ വിശ്വസ
 മാണ്.’

‘അല്ല പേടണം, ചോദിക്കണം ഞാൻ ഇ
 പ്രാർത്ഥനയെ മറുവിനർപ്പിനെ വിളിച്ചു കാണു
 ഏല്പാത്തതാണ്.’ നസ്യതിതി പറഞ്ഞു: ‘ഞാൻ മുമ്പ
 തന്നെ ജാതകം നോക്കിച്ച് പെട്ടിരുന്നു. ഏനിക്ക്
 ഈ സന്ദർഭമായി.’

‘പോയി കാഴ്ചകളിൽ- ശ്രീദേവിയെ തുടങ്ങി
 ചോദിച്ചു: ‘ഈ സന്ദർഭമാണെന്ന് കാഴ്ചയും വേ
 ണ്ടു എന്താണോ. പേരും’

‘ശ്രീദേവിയെ കണ്ടാൽതന്നെ വരാത്തതിലേക്ക്
 കടന്നു. നസ്യതിതി പിന്നാലെയും. കണ്യകാശ്വന്തം
 പൂർണ്ണ ചാതകംവലിൽ ചരിക്കിടന്നു. പലിശയെ
 ‘ജാതകത്തിൽ കണ്ടുപോയെ മിതംതന്നെ നോക്കിയി
 െട പൊത്തുണ്ട് നോക്കി. അവിടെ കരിയിടപ്രേ

ൻ കറുത്തുയരുന്ന നെൽച്ചെടികൾ നൃത്തം വെക്കുകയാ
യിരുന്നു.

‘അപ്പോൾ’-കാഴ്ചക്കിറങ്ങി മുററത്തു് ചെന്ന
നന്ദുതിരി ചോദിച്ചു: ‘അപ്പോൾ ശ്രീഭദ്രൻ, ആരെ ആ
ഭട്ടാരികൾക്കൊന്നാക്കിയിട്ടു?’

മുററത്തുനിന്ന കിഴക്കുവശത്തുള്ള കുന്നിൽപ്പുറത്തേ
ക്കു് കയറുന്ന കല്ലടയുടെ വക്കുകൾക്കു് പുറത്തു് മലയ്ക്കു
നില്ക്കുന്ന ഭട്ടാരികൾക്കു് അടുത്തുചെന്നു്, ഒരിക്കൽക്കൂടി
കിഴക്കുന്ന ഒരു കൊമ്പുനോക്കിക്കൊണ്ടു് നന്ദുതിരി
നിന്നു.

‘കുപ്പിരിയെല്ലെ?’ ലാർബാഗുൾക്കുത്തുവെ
ച്ചു് മുററത്തേക്കിറങ്ങാൻ തെങ്ങിനില്ക്കുന്ന ഒരു ചെറുപ്പ
ക്കാരൻ ചോദിച്ചു.

‘എന്തിനാ?’-ചാരികൾക്കൊന്നു നിന്നു് കണ്ണുന
ത്തു് ആഗതന്റെ മുഖത്തു് ചാത്തിക്കൊണ്ടു് നന്ദുതിരി
പറഞ്ഞു: ‘ഉണ്ടു്-പത്തായപ്പുരയുടെ മുകളിലാണു്.
അങ്ങാട്ടു് പോവാൻ.’

വന്ന ചെറുപ്പക്കാരൻ മുററത്തിറങ്ങി, പത്തായ
പ്പുരയുടെ കൊലായിൽ കയറി മുകളിലേക്കു് പോയി.

‘ആരാ?’ ശ്രീഭദ്രൻ ചോദിച്ചു.

‘മനസ്സിലാമില്ല’-നന്ദുതിരി തുടന്നു: ‘വല്ല സഞ്ച
നമാക്കുകയോ.’

‘വരൂ-ആ കാപ്പി ആറിത്തണക്കം.’

‘കഷ്ടം ഈ ചാരികൾക്കൊന്നാ! ആരെ ഇതൊ
ക്കിച്ചതു?’

‘അത് സാമീപ്യം. ഞാനാണ് അത് ചെയ്തത്. കാളപ്പയ്യിന്റെ കട്ടിയെ അതിന്റെ കട്ടി. പയ്യിനെ പറമ്പിലേക്ക് കൊണ്ടുപോവുമ്പോൾ കാളക്കട്ടിയാണ് അത് വലിച്ചൊഴിച്ചത്. സാമീപ്യം പോര.’

‘സാമീപ്യം സാമീപ്യമാണ്, ഉപേക്ഷ നസ്യതിമി നെടുവ്വിട്ട തുടൻ: ‘വിറച്ചു പുവ്. അത് നശിച്ചു.’

‘അതെ-ഒരു ഗ്രാസ് ചാത്തുണ്ടാക്കി കൊടുത്തു. കൂപ്പ് വരുന്നതിൽ വന്നു വലിച്ചുപറഞ്ഞു.

നസ്യതിമിയും ഭൂമിയിലും അമ്മയും അകത്തേക്ക് പോയി. പോകുമ്പോൾ നെടുവ്വി തിരിഞ്ഞുനോക്കി നസ്യതിമി പറഞ്ഞു: ‘കഷ്ടമായി കഷ്ടമായി ഉപേക്ഷിച്ചു.’

പത്താഴ്ചകളിലേക്ക് കയറിയത് കണ്ടുകൊടുക്കുന്നതിന്റെ ഒരു സാധാരണമായിരുന്ന ശങ്കരൻകട്ടിമേനോനായിരുന്നു. അവിചാരിതമായിരുന്നു അവരുടെ ആ സന്ദർശനം. അന്നേക്ക് അവർ തമ്മിൽ കണ്ടിട്ട് തികച്ചും സമുദായമായിരുന്നു. അന്ന് അവർ ഏറ്റവും മഹാമാനം കോളേജിൽ ബി. എ. ക്ലാസ്സിൽ പഠിക്കുകയായിരുന്നു. ക്ലാസ്സിൽ ഹാജരായ നേർ കൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ, ശിപായി വന്ന് ലക്ഷ്യം കയ്യിൽ ഒരു കറുപ്പ് കൊടുത്തു.

‘ശങ്കരൻകട്ടിമേനോനെ പ്രിൻസിപ്പാൾ ആവശ്യപ്പെടുന്നു’ ലക്ഷ്യം ചാർ പറഞ്ഞു.

‘ശങ്കരൻകട്ടി മേനോൻ പൂർണ്ണപോൾ. പിന്നെ കൂപ്പ് അയാളെ കാണുന്നത് ഇല്ലാതാക്കും. സബ്

ഇൻസ്പെക്ടർ ആവശ്യപ്പെട്ടിട്ടാണ് പ്രിൻസിപ്പാൾ ആ യാത്രെ വീളിച്ചത്. അയാൾ രാജദ്രോഹിതായിരുന്നുവത്രെ. അയാളെ കൊണ്ടുപോയത് ഡിജൂർ സെൻട്രൽ ജെയ്ലിലേക്കായിരുന്നുവെന്ന് കുറുപ്പ് അന്നു മെമ്പർ നേരം അന്വേഷിച്ചു തനസ്സിലാക്കുകയാണെന്നായത്. അതിൽപിന്നെ, കുറുപ്പ് പരിഷ്കാപാസ്സായി. ബി. ടി. യും കഴിഞ്ഞു. കക്കാട്ടു ഹൈസ്കൂളിലെ അദ്ധ്യാപകനായി ഒന്നരക്കൊല്ലം പ്രവൃത്തിയെടുത്തുകഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. നാലുമകുല്യത്തിനിപ്പറം ഒരു വട്ടമെങ്കിലും കുറുപ്പ് മേനവനെപ്പറ്റി ഓർത്തിട്ടില്ല. പെരുത്ത ആ സുഹൃത്തിനെ കണ്ടപ്പോൾ കുറുപ്പ് ഡതോഷിച്ചു.

‘എവിടുന്ന് വരുന്നു എസ്. കെ.?’—കുറുപ്പ് ചോദിച്ചു. കുട്ടികളുടെ ഉത്തരക്കുടലാസ്സു കെട്ടിവെച്ച് തലത്തിൽനിന്നു പുറത്തുകടന്നു അക്കയോടു ചായയുണ്ടാക്കാൻ പറഞ്ഞു മടങ്ങിച്ചെന്നു്തുടർന്നു്;—‘കണ്ടതു സന്തോഷമായി. ഇതിൽ അൻറ പൊളിറ്റിക്കൊക്കെ എത്തിയത ഇരിക്കുന്നു?’

‘അങ്ങനെ വരുന്നു’—എസ്. കെ. മുഖർ ബാഗ് മേശപ്പുറത്തുവെച്ചു കുറുപ്പിന്നഭിമുഖമായി ഇട്ടിരുന്ന കസേലയിൽ ഇരുന്നു. ‘പൊളിറ്റിക്കൊക്കെ അങ്ങനെ നൽകുന്നു. അൻ ഭാഗ്യവാദനാണ്.’

‘അതെന്താ?’

‘ഈ നാട്ടു മുഴുവനും തൻറ അവകാശമടയ്ക്കുന്നതും കേട്ടു. അൻ വലിയൊരു തറവാടിയാണ്’ അ

തരണം. പിന്നെ ഈ ദിക്കിലെങ്ങോ പൊളിറ്റിക്സ് മില്ലി?

‘തറവാടിതരണമാണ്’—കുപ്പ് തുടർന്നു. ‘പിന്നെ കാഗ്യവാതമാണ്. പണ്ടു ഞങ്ങളുടെ തറവാട്ടുകാർ ഇവിടുത്തെ നാട്ടുവാഴികളാമിരുന്നു. ഇപ്പോൾ ഞങ്ങളോടൊക്കെ കാഗിച്ചുപിരിഞ്ഞു. എന്റെ താലശിയിൽ ഞാനാണ് കാണെന്ന്. നാലമ്പലം പാലം പാലം കിട്ടാനാണ്. കാശ്ശിമുളയെ നോക്കാൻ നല്ലൊരു പ്ലാനാണ്. കളംബത്തിലെ കാണെന്ന് നല്ലൊരു ഹൈസ്കൂളുണ്ടാക്കിയിട്ടുണ്ട്. എനിക്കവിടെ ജോലിയുണ്ട്. ഇനിമെന്താണ് പേണു? ഒരു കാശ്ശിമുള? അതിനും വഴിതാമിട്ടാണ്.’

‘ഞാൻ വിചാരിച്ചതു കല്യാണവും കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ടാവുമെന്നാണ്.’

‘അരില്ല. ഇന്നു കഴിയുകയായി. നാളെ പെണ്ണു കാണാൻ പോവുകയാണ്.’

‘കാഗ്യവാൻ.’

‘അസൂയയുണ്ടോ?’

‘ഇല്ല’—എസ്. കെ. തുടർന്നു. ‘തനിക്കുള്ളതുപോലെ എല്ലാവർക്കും ഉണ്ടാമിരിക്കാൻ കൊള്ളാമെന്നാണ് അത്രമാത്രം.’

‘... അതിനല്ല സഹതന്ത്രം കിട്ടിയത്. പതുക്കെ മാർക്സിസംഗതിയുണ്ടാകും.’

‘തമ്പുരാൻ പൂർണ്ണപ്രസാദം’ എന്ന്. കെ
തുടർന്ന് ‘പഠിക്കുന്ന കലയെക്കാൾ ഉയർന്നതൊക്കെ കേവ
ലമാണെന്നു വിചാരിച്ചിരുന്നു. നല്ലപണ്ണം പഠിക്ക
ന്ന ഒരു ‘കമണ്ടി’യാണെന്നു വിചാരിച്ചിരുന്നു. ത
ന്റെ പെരുമാറ്റത്തിനാലും ഇത്ര വലിയ നാട്ടുവാഴി
യാപുരമെന്നു ഉറപ്പാക്കാൻ പോലും കഴിഞ്ഞില്ല. നാലു
കെട്ടു പത്തായപ്പുരയും പടിപ്പുരയും കളിപ്പുരയും എല്ലാം
കൂടി നോക്കിക്കണ്ടപ്പോഴാണ് തന്റെ കുറവാടിയും തി
കലും ബോദ്ധ്യപ്പെട്ടത്.

‘ഇതൊക്കെപ്പറഞ്ഞു മകളെ കോളേജിൽ നേ
ക്കാൻ കഴിയുമോ? ഞാൻ നാട്ടുവാഴിയാണ്, പന്താ
യമാണ്, കക്കാട്ടുകുറുപ്പാണ്, എന്തൊക്കെ അവിടെ
വെളംബരം ചെയ്യേണ്ട ആവശ്യമുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഞാൻ
പഠിക്കാൻ വന്നതായിരുന്നു. പഠിച്ചു. നല്ലവണ്ണം പ
ഠിച്ചു. ഫസ്റ്റ് ക്ലാസ്സായി പാസ്സായി. ബി. ടി. കഴിഞ്ഞു.
മാസ്റ്ററായി.’

‘നല്ല സ്ത്രീയാണോ? കാണരുതെന്നോ?’

‘സ്ത്രീയല്ലാത്തതുകൊണ്ടല്ല. ഞാൻ പഠിക്കുമ്പോൾ,
എന്റെ കുടുംബത്തിലെ ഒരു കാരണവരാണ് കാണരുത്
പേരിടൊരു കണ്ണാടിയിലൊക്കെയുണ്ട്. പക്ഷെ സമ്പാദി
കാരിയും ഹെഡ് മാസ്റ്ററാണ്. എന്തൊക്കെ മനസ്സിലാക്കേണ്ട
സാധാരണ വിചിന്തകളായിരുന്നു എന്റെയും.
അതുകൊണ്ട് അറിയിപ്പാൽ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റായിരിക്കണമെ
ന്നാണ് അദ്ദേഹം പറയുന്നത്. ഇതുവരെ കോൺഗ്ര
സ്സിന്റെ ബഹുശത്രുവായിരുന്ന അദ്ദേഹം കോൺഗ്രസ്സും.

അദ്ദേഹം ഇപ്പോൾ ഇന്ത്യയിലുള്ള വാർത്തകൾ ഉദ്യമം തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു; ഗാന്ധിജിയെ പെട്ടു പൂജിക്കുന്നു. ഗാന്ധിജിയുടെ ഫോട്ടോവിന്റെ മുമ്പിൽ ഒരു കൈപ്പൂ നിലവിളക്കും കർപ്പൂരത്തട്ടും ചന്ദ്രനായിരിക്കാലും പൂജാലികയും എല്ലാദിനവും. എന്തുജ്ഞാനമുണ്ടാകട്ടെ ഒരു ഗുഹമാണ്. അവിടെ തനി പ്രാർത്ഥന. അതിൽ നിറച്ചും ഹിംസ്രജ്വലമാണ്. മാസ്റ്റർമാരെ പിഴിക്കുന്നതും ഒരു പദ്ധതിയുണ്ട്. ആനാർക്കും അമ്പതുപ്പിറകു ശമ്പളമാണെന്നാണ് റിക്കാർട്ട്. ഇത് പത്തുപ്പിറകു എണ്ണി കയ്യിൽക്കൊടുത്തു ശമ്പളപ്പട്ടികയിൽ പെടുത്തപ്പെടും.

‘ഇവിടെ പൊളിറ്റിക്സ് സുസ്ഥാപകമാണ്. ഈ സ്കൂൾ ഇവിടെ വലിയൊരു വിപ്ലവമുണ്ടാക്കും. ഇതുവരെ കോൺഗ്രസ്സിന്റേതായിട്ടുള്ള കോൺഗ്രസ്സുണായില്ല? ഇനി തുടർച്ചയായി ഓരോന്നുണ്ടാവും. മാണിക്യം തന്നോടും കമ്മീഷൻ വാങ്ങാനുണ്ടോ?’

‘ഇല്ലെന്നു പറഞ്ഞുകൂടാ. ഓർ എസതുപ്പികയാണ് പെറ്റിട്ടു കൊടുക്കുന്നത്. അതുപതുപ്പികയെ വാങ്ങുന്നുള്ളൂ. എന്റെ കയ്യിൽ എനിക്കാക്കേണ്ടതല്ല. ഈ ജോലിയില്ലെങ്കിൽ അന്നു ഞാൻ ജീവിക്കും. എന്താൽ മറ്റുള്ള ചിന്തകളുടെ കലശതല്ല. അപരമകൾക്കുപോലും കാരണങ്ങൾ എനിക്ക് കഷ്ടം തോന്നുന്നു. ഈ ദിവസം ഞാൻ എന്താ പറയാൻ വരില്ല. കുട്ടികൾക്കു എന്താ വിഷയം മാറി. വിജയ ആരോടോ പറ്റിയൊന്നു - കണ്ണുക്കട്ടൻ കയ്യണി വാണെന്നു. എനി

കുതു കൊണ്ടൊന്നാമിട്ടു. ഓരോ മാസവും മുപ്പൻ ഈ കൊറസ്തൂട്ടുകൊണ്ടു മൂന്നുറുപ്പിക സമ്പാദിക്കുന്നുണ്ട്. നിങ്ങൾക്കിതൊന്നും മതിക്കില്ല.’

‘എനിക്കല്ല, നിങ്ങൾക്കും സിംഗിനിലുള്ളൊ. മനുഷ്യനുള്ള ഒരാൾക്കും ഇത്തരം തട്ടിപ്പനി മതിക്കില്ല. ഈ തട്ടിപ്പനിക്ക് വളരെനധികം കാര്യങ്ങൾ ആയുസ്സില്ല. മർദ്ദനവും ചൂഷണവും സഹിക്കാൻ വയ്യാതാവുമ്പോൾ, ആളുകൾ അവകാശം പറഞ്ഞുവാങ്ങും.’

‘എനിക്കെന്തു മാർക്കുണ്ട്?—കണ്ടുകൊടുക്കുപ്പിന്റെ അനുജൻ വാസുണ്ണി. ചായയുമായി വന്നു ചോദിച്ചു. ‘എന്റെ പേപ്പറു നോക്കിയോ?—ഇതാ ചായ.’

വാസുണ്ണി ചായ ബഞ്ചിന്റേതെന്ന് കണ്ടു. ഇത്തരക്കു ലോസ്സുകൾ അഴിക്കാൻ ശ്രമിച്ചു.

‘അവിടെവേക്കും കലോസ്സു നോക്കിയിട്ടില്ല.’ കുറുപ്പ് മനോവനോടു പറഞ്ഞു: ‘എസ്, കെ. ചായ കഴിഞ്ഞു.’

‘എട്ടൻ എന്റെ പേപ്പറു നോക്കിയിട്ടുണ്ടാവും. ഞാൻ പാസ്സാചൊക്കെ ചെയ്തും, അതിനെനിക്ക് സംശയല്ല. ആകാ ഫയസ്സ്’—വാസുണ്ണി ചോദിച്ചു.

‘ഞാൻ പറഞ്ഞില്ലേ? നോക്കിയിട്ടില്ല.’

‘അപ്പോൾ വലുട്ടൻ പറഞ്ഞില്ലേ ഉപ്പുകു് പേപ്പറു’ നോക്കി മാർക്കു പറയാമെന്ന്. വിശ്വനാഥന്റെ പേപ്പർ നോക്കിയോ?’

‘ഇല്ല.’

‘ഒരു പേപ്പറും നോക്കിയിട്ടില്ലേ?’

‘ഇല്ല.’—കുറുപ്പു തുർന്നു: ‘ഇപ്പോൾ പൊയ്ക്കാളു. ഞാൻ നാളെ മാവിലെ വാസുണ്ണിയുടേയും വിശ്വനാഥൻറേയും പേപ്പർ നോക്കി കാർക്ക് പറയാം.

വാസുണ്ണി, മനവൻ കടിച്ചു ശിച്ഛവെച്ച ചായശ്ശാസ് എടുത്തു പോവാമെന്നാരുമറി.

‘ഞാൻ ചോദിക്കട്ടെ’—വാസുണ്ണി തുർന്നു: ‘നാളെ കാറിൽ കൊണ്ടു പോകട്ടെ?’

‘എങ്ങോട്ട്?’ കുറുപ്പ് ചോദിച്ചു.

‘ഒരുകുറ്റം എനിക്കു നിശ്ചയം.’ വാസുണ്ണി തുർന്നു: ‘കൊടുമ്പുറത്തേക്ക്, വല്ലെട്ടമൻറെ ഏഞ്ഞിയത്തുടേ വീട്ടിലേക്ക്. ഗോവിന്ദൻകുട്ടി കാനല്ലിക്കാൻ പോയിരിക്കുന്നു.’

‘പോണാളു’—കുറുപ്പ് പറഞ്ഞു: ‘ഒന്നു പോയാട്ടെ.’

‘എത്രയും ക്ലാസ്സിലെ പഠിക്കണമു?’ മനവൻ ചോദിച്ചു.

‘ഫോർത്ത് ഫോമിലേ’—വാസുണ്ണി വിവരിച്ചു കൊടുത്തു. ‘ഞാൻ വല്ലെട്ടമൻറെ ക്ലാസ്സിൽത്തന്നെയാണ്.’

‘വാസുണ്ണി താഴത്തേക്ക് ഇറങ്ങി.

‘ഞാൻ ഇവിടെ എങ്ങിനെ വരുമേ?’ കുറുപ്പ് ചോദിച്ചു.

പൊളിറ്റിക്കല്ല? തീരൂർക്കാട്ട് നമ്പൂതിരിപ്പാടിനെ ഒരു കാണേണ്ട ആവശ്യമുണ്ടായിരുന്നു. അതിന് വന്നതാണ്. അപ്പോഴാണ് അന്റെ വീട്ട് ഇവിടെയാണെന്ന് മനസ്സിലായത്. അറിഞ്ഞ സ്ഥിതിക്ക് ഒന്ന് കണ്ടുപോവാമേന്ന് വിചാരിച്ചു. മേനവൻ പറഞ്ഞു. അയാൾ പോക്കറ്റിൽനിന്ന ഒരു ബീഡി ഏടുത്ത് കത്തിച്ചു വലിക്കാൻ തുടങ്ങി.

വന്നതും കണ്ടതും സന്തോഷമായി—താൻ പിന്നെ പരിക്കുക്കൊന്നും പോയില്ലല്ലോ? ഇപ്പോൾ എന്തു ചെയ്യണം?

‘പരിക്കുക്കൊന്നും പോയില്ല. കൂഴവൻ സമയവും രാഷ്ട്രീയപ്രവർത്തനമേയങ്ങിനെ നടക്കുന്നു.’

നിങ്ങളെങ്കിലും ബഹുമാനിക്കണം. എനിക്കൊരു ജോലിയില്ലാതെ ജീവിക്കാൻ വയ്യ. ഇങ്ങനെ മുന്നോട്ടു പരക്കുമ്പോൾ ദിവസവും അലഞ്ഞുതിരിഞ്ഞു നടക്കുക എന്നത് ഓർക്കാൻമോലും എനിക്ക് സാധ്യമല്ല.’

പ്രവൃത്തിക്കൊന്നും വിഷമമില്ല. പക്ഷെ നെഞ്ച് വേദനിക്കുകയാണ്. ഒരു മാസം മുമ്പ് കഴിച്ചു വിശ്രമിക്കണമെന്നാണ് ഡോക്ടർ പറയുന്നത്. മരുന്നെല്ലാം വാങ്ങി സഞ്ചിയിലാക്കിയിരിക്കുന്നു. ഏവ് ഒരു മെച്ചമിട്ടാണ് എപ്പോഴാണ് കഴിക്കേണ്ടതെന്നുമാത്രം ഉറപ്പിച്ചിട്ടില്ല.’

ഈ രാഷ്ട്രീയപ്രവർത്തകനെയും ക്ഷമക്കൊഗിക്കുകയാണ് പതിവ്, താനേതാമോലും ക്ഷമയോ

ഗിയാനിത്തീരാതിരിക്കുക. ദാമനമതിർ ഇവിടെ താമസിച്ചു കൺ കഴിച്ചുവോ ?

‘അത് തനിക്ക് വിഷമാധുരമാ എന്നാണ് എന്റെ ഭയം’

‘ഒരു വിഷമാധുരമാ, എസ്. കെ.ക്ക് വേണ്ട സൗകര്യങ്ങളെല്ലാം ചെയ്തുതരാം, എനിക്ക് ചെയ്യാൻ സാധിക്കുന്ന ഒരുപകാരമാണ് അത്’

‘ദൈവത്തിൽ നന്ദി—മൊഴി ഇവിടെ താമസിക്കാൻ തീരുമാനിച്ചു,’

‘ഉറച്ചില്ലേ?’

‘ഉറച്ചു.’

‘എന്നാൽ എസ്. കെ. ആദ്യമായിട്ട് കളിക്കണം. സൗകര്യമെന്താണെന്ന് പറയുകയാണ്. ഓരോ എണ്ണ കൊണ്ടുവരാം. എന്തെണ്ണയാണ് വേണ്ടത്?’

‘എന്തെണ്ണയാവാം വിരോധമില്ല’

കുപ്പ് അകത്തേക്ക് പോയി.

ശമ്പരകളിലോടൊന്നിച്ച് വിണ്ടു ഒരു ബീഡി കത്തിച്ചു. തുരുത്തിൽ നിന്ന് മുറിച്ചിറങ്ങുക കഠിനം.

അതാണ് കുപ്പിയെ കീഴ്പ്പെടുത്തുക. അതിൽനിന്നു കിഴക്കോട്ടും വടക്കോട്ടും തെക്കോട്ടും നിലത്തുനിന്നു ഓരോ വലിയ ജന്തുവിനും ഒരു കൈകൾ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. അവയെ വടക്കു വശത്തു നിന്നു കീഴ്പ്പെടുത്തുക. ആ കൂലി കിട്ടിയാൽ താ

മെച്ചു് ഇങ്ങേതാഴ് ചെരിഞ്ഞു കിടന്നാൽ കാണത്തക്ക വിധം തെക്കേ ജനലിന്റെ മീതെ ചുമരിൽ ലക്ഷ്മീദേവ വതിച്ചുമെന്തും സമസ്തതികളുടെയും ഭാരോ ചിത്രങ്ങൾ ചി ല്ലിട്ട് തൂക്കിയിരിക്കുന്നു. താമരപ്പൂവിൽ നിൽക്കുന്ന ല ക്ഷ്മീദേവതിയുടെ മൺ ഭാഗവും ഭാരോ മറ്റുള്ളവകൾ മുൻകാലകളുൾത്തി നിന്ന് ലക്ഷ്മീദേവതിയെ സേവി ക്കുന്നു. സമസ്തതികളെ പാറപ്പാക്കിക്കുന്നു വിന്ന വാ തിക്കുകയാണ്. തെക്കുപടിഞ്ഞാറെ മുമ്പിൽ ചുമ രിനോടടുപ്പിച്ചിട്ട ഒരു ടീപ്പോയിയും അതിന്ന് അഭിമുഖമായി പടിഞ്ഞാട്ടു തിരിച്ചിട്ട് ഒരു വിട്ടിക്കസേലയു മുണ്ട്. ടീപ്പോയ് ഒരു റബ്ബർഷിറുകൊണ്ട് കവർ ചെയ്തിരിക്കുന്നു. അതിന്റെ കാളവായയുള്ള അപ്പോ ട്ടുകിടയ ഒരു മൺകുളാലും സോഡാഗ്ലാസുകൊണ്ട് അടുപ്പുള്ള ഒരു സ്റ്റികിക്ലാലും വെച്ചിരിക്കുന്നു. കട്ടിലിന്റെ തലക്കൽ ചുമരിൽ തറച്ചുവെച്ച ഒരു ബഡ്റും ലാമ്പു മുണ്ട്.

മേന്മയ്ക്ക് അതൊക്കെ നോക്കിക്കണ്ടു് തളത്തിലേക്കുതന്നെ കടന്നു. ആ തളം വിശാലമാണ്. അതിൽ നിന്നു മതക്കോട്ടു് മേന്മ ജനറുകളും പടിഞ്ഞാട്ടു് വലിയൊരു ജനമുണ്ട്. തളത്തിന്റെ വടക്കുകിഴക്കെ മുമ്പിൽ ചുമരോടടുപ്പിച്ചിട്ട വലിയ ഒരു ചില്ലത്തറയിൽ പുസ്തകങ്ങളുടക്കി വെച്ചിരിക്കുന്നു. അറയുടെ വാതിലിന്റെ തെക്കുഭാഗത്തു് ഒരു സ്റ്റാൻറുണ്ട്. ഷർട്ടും ബനിയനും ഓക്കിയും അതിന്മേൽ തൂക്കിയിരിക്കുന്നു. ആ സ്റ്റാൻറിന്റെ മുമ്പിൽ വലിയൊരു ചുമർ

കെട്ടി അതിന്റെ മുകളിൽ ഒരു തോൽപ്പട്ടിയും. നട്ടുപിളെ ജനലിന്റെ കിഴക്കുഭാഗത്തു് മൂപരിനോടടുപ്പിച്ചിട്ട ഒരു മേശയും നോക്കുട്ടു് തിരിച്ചിട്ട ഒരു കസേലയും കിടക്കുന്നു. ചുറ്റാൽ അപ്പു ചെരിച്ചുവെച്ച വലിയ ആൾക്കുറ്റാടിയുണ്ട്. ചോപ്പുത്തു് പെറവറിന്റെ മിന്നുകളും ഷേഡിങ്ങുകളും ഒരു മൺമുജു മൂണ്. മനക്കുറുപ്പും ഉറന്നു കുന്നാണ്. പടിഞ്ഞാട്ടുള്ള ജനലിന്റെ അടുത്തു് വടക്കോട്ടു് തിരിച്ചിട്ട ഒരു ചാതകസേല, വലത്തു്ഭാഗത്തു് ഉറക്കം കുറഞ്ഞ ഒരു ബെഞ്ച്, അതിന്റെ വാതിലായ പുറകുപുറം സ്ത്രീകളുടെ ഉണക്കക്കൊല്ലുകളുടെ ഹെറണൻപനകളും പെൻസിലുകളും ഒരു വാച്ചും കിടപ്പുണ്ട്. ആ ചാതകസേലക്കരികുവായി ഇരിക്കത്തക്കവിധം കയ്യില്ലാത്ത ഒരു ചാതകസേല തെക്കോട്ടു് തിരിച്ചിട്ടിട്ടുണ്ട്.

വടക്കുഭാഗത്തുള്ള വരാന്തയിൽനിന്നു് തളത്തിലേക്കു് കക്കുസ്സോൾത്തന്നെ കാണുമ്പോൾ തെക്കെ ചുവരിൽ ചില്ലിട്ടു് തൂക്കിയ ഹോത്താഗാഡിയുടെ പടം പുഞ്ചിമിനുക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. പടിഞ്ഞാറേത്തലക്കല്ലിട്ട ചാതകസേലയിലിരുന്ന് കിഴക്കോട്ടു് നോക്കിയാൽ കാണത്തക്കവിധം കിപ്പോവാതിലിന്റെ മുകളിൽ ചുവരിന്റെ വിവേകാനന്ദന്റെ വലിയൊരു പച്ചമൂണ് കാവിയുടുപ്പണിഞ്ഞു് തലയിൽ കെട്ടുകെട്ടി കൈകളും മാറിൽ പിണച്ചു് എന്തോ ചിന്തിച്ചു് നിൽക്കുന്ന ആ ചിത്രം തളത്തിൽ ശാന്തഗാഭിരമായ ഒരു ജാലം വീശിയിട്ടുണ്ടോ എന്നു തോന്നും.

ശങ്കരൻകുട്ടി മേനവൻ അതെല്ലാം നോക്കിക്കണ്ടു വരാന്തയിലേക്കു കടന്നു.

‘എസ്. കെ. ആധുനിക നെ കളിച്ചു ഉടുപ്പ് മാറ്റു’-കുപ്പ് രണ്ടു വെള്ളിക്കിണിങ്ങളിൽ എണ്ണയും കഴമ്പുതാമി വരാന്തയിൽ കയറി തുടർന്നു:- ‘ഇവിടെ വെച്ചു വൃശ്ചിക കക്കാട്ടു നാടുവാഴിയുടെ വിശിഷ്ടാതിഥിയെ മേപ്പാലു പെരുമാണും, തലക്കു് അസനവിലാരി എണ്ണ, മേലേക്കു് ബലാഹനധാര കഴമ്പ്, ലക്സ്മോപ്പ്, കുളത്തിൽ നല്ലവെള്ളം. പുതിയ കളിക്കാതിരിക്കണം?’

ശങ്കരൻകുട്ടിപ്പേനാൻ തട്ടത്തിലെ അയക്കോലിൽ നിന്നു് തോർത്തുടുക്കെടുത്തു ഉടുപ്പ് മാറ്റി കളിക്കാ നൊക്കി. കുപ്പ് തട്ടത്തിലെ ചാരുകസേവയിലിരുന്നു. വാസ്തവികമായ ഉത്തരക്കുടവാളു നോക്കാനും.

കൂടിക്കാഴ്ച

വിചാരിച്ചു കാലത്തോടെ മണിക്ക് ഗോപാലൻ്റെ കാർ നെടുമ്പാശ്ശി നായരുവിടിൻ്റെ മുററത്തു് ചെന്നുനിന്നു. കാറിൽനിന്നു് ആദ്യം പുറത്തു് ചാടി യതു് വാസ്കണ്ണിയാളിരുന്നു. തുടർച്ചയ്ക്കു് ഗോപാലൻ പുറത്തിറങ്ങി വാതിൽ തുറന്നുകൊടുത്തു. ശ്രീദേവിനമ്മളും കണ്ടുകൂട്ടുകൾപ്പോലും പുറത്തിറങ്ങി.

ശ്രീദേവിനമ്മ പുരുഷന്മാരെ കയറിയപ്പോഴേക്കും കണ്ടതിക്കാലത്തോളം ഉമ്മറത്തുനിൽക്കിയിരുന്ന

‘ഇതു് വിചാരിക്കുന്നതാണ്’—നേതാർ തുറന്നു: ‘ശ്രീദേവിനമ്മ’ എന്നു് പറഞ്ഞു.

‘ഒട്ടും പിഴച്ചിട്ടില്ല. നേരെ ഇങ്ങോട്ട് വന്നതാണ്. ചോട്ടിക്കൂടെത്തന്നെ.’

‘ഇതൊട്ടും വിചാരിച്ചതല്ല. വന്നതേതായാലും സന്തോഷമായി. ഇന്നിവിടെ തങ്കത്തൂടെ പിറന്നാളാണ്. വത്ര, അകത്തേക്ക് വത്ര. കാല് കഴുകൂ!’ നേതൃൻ പുരുഷക്കോലായിപേക്കിറങ്ങി വിളിച്ചുപാഞ്ഞു. ‘വാസുണ്ണി—പുരുണ്ണിയെന്താ അവിടെത്തന്നെ നിൽക്കുന്നത്? ഇങ്ങോട്ട് പുരുഷത്തേക്ക് വത്ര.’

വാസുണ്ണിയും കുഞ്ഞുക്കളും പുരുഷത്തേക്ക് കയറി.

‘നമ്പൂതിരിയെവിടെ?—ശ്രീദേവിയമ്മ ചോദിച്ചു.

‘ഇത് മുക്തപ്പെട്ട് ശനിയാഴ്ചയും പിറന്നാളുമല്ല? അപ്പനും കുടുംബമി അയ്യപ്പൻകാവൽ കളിച്ചു തൊഴാൻ പോയിരിക്കുന്നു. ഇപ്പോൾ വരും. ഒന്നും കഴിക്കാതെ പൊയതല്ല?—നേതൃൻ ഉറക്കെ വിളിച്ചു: ‘എമ്പതിരി!’

‘ഏതായാലും വന്ന ദിവസം നന്നായി, കുഞ്ഞുക്കളാ—ശ്രീദേവിയമ്മ പറഞ്ഞു.

‘അതെന്താ?’—കുറുപ്പ് ചോദിച്ചു.

‘ഇന്നിവിടെ തങ്കത്തൂടെ പിറന്നാളാണത്രേ.’

‘പുരുഷപ്പട്ടിയിൽക്കലതാ വെള്ളവും കിണിയും ഇരിക്കുന്നു. കുഞ്ഞുക്കളൻ കാല് കഴുകൂ ഇരിക്കൂ.’ പേതൃൻ ക്ഷണിച്ചു.

‘നേതൃത്വം വാളിച്ചോ?’ എന്ന് ചോദിച്ചുകൊണ്ട് എമ്പ്രാനിരിക്കൂട്ടി പുഴുവടയ്ക്കു വന്നു.

‘ചാത്തുക്ക് വെള്ളം അടുപ്പുത്ത് വെള്ളം ഒന്നിച്ചു വെച്ചാട്ടു. നമ്പൂതിരിയും തങ്കനും വരാതി’—നേതൃൻ പറഞ്ഞു: ‘വരൂ ശ്രീദേവിയമ്മേ, അകത്തേക്ക് പോവാം.’

ശ്രീദേവിയമ്മയും നേതൃനും അകത്തേക്ക് പോയി. കുറച്ച് വെള്ളമെടുത്ത് കാലും മുഖവും കഴുകി, പോക്കറ്റിൽനിന്ന് പ്പെരുളെടുത്തു കയ്യും മുഖവും തുടച്ചു. പുരുഡപ്പടിയിൽ ഇരുന്നു.

തെളമ്പുറത്ത് നായർവീട്ട് കാശിമുഹമ്മദ് കഞ്ഞിക്കാപ്പുനേതൃമാണ് തറവാടെടുത്തത്. തെക്കിനിയും പടിഞ്ഞാറിയും ഉൾത്തി പടിഞ്ഞാട്ട് പുഴുവടയ്ക്കു ആ വീട്ട് പഴക്കം തോന്നിക്കുന്നതായിരുന്നു. കനപ്പടിമായ മരുമുൾകൊണ്ട് പണിതീർത്ത ആ പുരുളെത്ത് ഇരിക്കാൻ പ്രാപ്തൻ ആളായില്ല. കഞ്ഞിക്കാപ്പുനേതൃരുടെ മൂക്കു മകൻ, രാഘവപണ്ണിനായർ പട്ടാളത്തിലാണ്. ഇക്കാലത്തു് അവിടെ ആണാമിട്ടു നമ്പൂതിരി കാത്തുണ്ടാത്തത്. അദ്ദേഹം അന്നുപുറത്തിലാവും അധികസമയവും. വൈകുന്നേരം സന്ധ്യാവന്ദനം കഴിഞ്ഞാൽ ഒരു അമരത്തിന്റെ നേരമായും ആ പുരുളെത്തിരുന്നു ഇവിടേ. ആർക്കും ആവശ്യമില്ലെങ്കിലും പ്ലംബ് അടിപ്പിച്ചുതളിച്ച് വൃത്തിയാക്കി ഇക്കാൽ കഞ്ഞിക്കാപ്പുനേതൃൻ പണിക്കാരികളെ നിർബ്ബന്ധിച്ചിരുന്നു. കഞ്ഞിക്കാപ്പുനേതൃൻ രാഘവപണ്ണിനായരുടെ ചാത്തു മൂന്ന്

പെൺകുഞ്ഞാണുള്ളത്. സത്യഭാമ, വിലാസിനി, കങ്കമം. സത്യഭാമയുടെ ഭർത്താവ് അവിട്ടത്തൂർ ശങ്കര നണ്ണിനാഥർ; മജിസ്ട്രേറ്റാണ്. വിലാസിനിയുടെ ഭർത്താവ് കല്ലൂർ പങ്കപ്പെണിക്കർ, പൊലീസ് ഡിപ്പാർട്ടുമെന്റിലാണ്. ആ വലിയ കുറുപ്പുകളിൽ നേതൃത്വം നന്നുതിരിയും തലയയും മാത്രമേ ഇപ്പോൾ സ്ഥിരമായുള്ളൂ. വെട്ടുപാമ്പ് വെങ്കിട്ടനെന്ദ്രാണിരിയും ഒരു വാലിയകാരനും ഒന്നരന്റെ ദാസികളും പുറമെയുണ്ട്. ആ വലിയ നാലുകളുടെ ഓരോരുത്തരും സ്ഥലവും ഇല്ലത്തെയും കിടക്കകളും ഉണ്ട്.

ചിതപ്പണിയും മറ്റു കാര്യങ്ങളിലും പെട്ടെന്നു വന്നിരിക്കുന്ന കാര്യങ്ങൾ ലഭ്യമാകുന്നതുപോലെയായി ഉണ്ടാകാൻ ചാർമ്മി ചിന്തിക്കുന്ന ഗുരുവായൂരപ്പൻ ഒരു ചിതപ്പണി. ആളുകളാമേയില്ലെങ്കിലും ആ ഭഗവാൻ ഉത്തരം കാവൽ കഴിക്കുന്നു.

ഒരു വീട്ടിലെ സംസ്കാരത്തിന്റെയും പരിസ്ഥിതിയുടെയും നിലപാടും അവിടുത്തെ ചുവതകളിൽ സ്ഥലം പിടിച്ച ചിതപ്പണി വിട്ടിച്ച പരമേശ്വരൻ, കക്കാട്ട് മേലപ്പാണ്ടക്കാൾ ഒരു നൂറാണ്ടു പിന്നിലാണ് ഒരു വൃദ്ധനെ നായനാവിട്ട്.

‘ഗോപാല! കാരിയ്ക്കിന് ആ ചേപ്പൊന്നെടുത്തോളൂ’ - കൂപ്പ് തുടങ്ങി: ‘എന്തിട്ട് കഷ്ടം ആ അനേകത്തണലിലേക്ക് വീക്ഷിച്ച് കട്ടിയിട്ട് വികാശം കഴുകിക്കൊളു’

വാന്യുഷ്ണി കാരീദർശ അടത്തു് ചെയ്ത്, വരുന്നവരിൽ വാങ്ങിയ അനന്തര ദർശനമാനക്കലൊക്കെയുടൻ കൊണ്ടുവന്നു് കുറുപ്പിന് കൊടുത്തു. കുറുപ്പ് അതു് വാങ്ങി അതിൽ കണ്ണുനീച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.

ഗോപാലൻ കാർ സ്റ്റാർട്ടുചെയ്ത് അശോകത്തണലിലേക്കു് നീക്കിയിട്ടു. അയാൾ കളത്തിലേക്കു് പോയി. വാന്യുഷ്ണിയാണ് കഷ്ടതയിലാരുതു്. അമ്മ അകത്തേക്കു് പോയി. ജ്യേഷ്ഠൻ കടലാസ്സു് വായിക്കുകയാണ്. ആ ശുശ്രൂഷയിക്കുള്ളിൽ താനെതു് ചെയ്യണമെന്നറിയാതെ വാന്യുഷ്ണി പരുങ്ങി. അശോകത്തണലിൽ പുക്കുലകൾ നിൽക്കുന്നുണ്ട്. വാന്യുഷ്ണി പോയി ഒരു കലപ്പു പഠിച്ചു, ഗോപാലൻ പോയ കളത്തിലേക്കു് നടന്നു.

തേക്കൽ അകത്തേക്കു് നടന്നൊട്ടു ഒരുൻ ദി.ഗം കളത്തിൽപോയി വരാൻ മോഹംപറ്റുതു് നമ്പൂതിരിയുടെ ശബ്ദം കേട്ടു് കുറുപ്പു് ഭ്രാന്തനേക്കു് നോക്കി.

കുളിച്ചു്, അലക്കിയതുടത്തു്, വെച്ചു് കുറിയിട്ടു് കണ്ണുനീച്ചിൽ തേക്കു കയ്യിലൊരു കഷണിച്ചുക്കിൻ, അതുപുറകുവിലെ നിവേദ്യമായ പാമസവുമായി പുരൂവത്തേക്കു് വരികയാണ്. കുറുപ്പു് കടലാസ്സിൽനിന്നു കണ്ണുനീച്ചുതു് ആ യുവതിയെ ഒരു് നോക്കി.

കുറുപ്പിനെ കണ്ടാരുമായി തേക്കു വടക്കോട്ടു് തിരിഞ്ഞു. അവൾ പുരുഷത്തേക്കു കയറാതെ, പടിഞ്ഞാറോട്ടു്കൊണ്ടു പ്രാക്കിടന്നു ചെയ്തു് വടക്കോട്ടു് തിരിയാനായി് ദാലമൻ കുറുപ്പിനു നോന്നി.

‘ഇതിലെത്തന്നെ അകത്തേക്ക് പോവാം. പെടിക്കൊന്നൊന്നുമില്ല.’—കുറുപ്പ് തുടർന്നു: ‘ഭവണമെങ്കിൽ ഞാൻ ഇവിടെനിന്ന് കഠിന നിൽക്കുകയും ചെയ്യാം.’

‘അത്ര പേടിയാണുമില്ല’—തങ്കമ്മ വക്കോട്ട് വെച്ച കാൽ വലിച്ചെടുത്തു കിഴക്കോട്ട് തിരിച്ചുവെച്ചു. പുരുഷത്തേക്കുതന്നെ കമറി. ഏങ്കിലും അമ്പർക്കൊത്ത സങ്കോചമുണ്ടായിരുന്നു.

‘കളിയും ഭജനവും കഴിഞ്ഞുവരുന്ന ആൾ, വക്കക്കു ഇമ്മറത്തുകൂടെ അകത്തേക്ക് കടക്കുന്നത് അശ്രീകരമാണ്.’—കുറുപ്പ് പറഞ്ഞു.

തങ്കമ്മ ഒന്നും പറഞ്ഞില്ല. അവൾ പൂർവ്വത്തു് കമറി പതുക്കെ അകത്തേക്ക് കടന്നു. അവളുടെ ഉറ്റപ്പിൽനിന്നും കൈനൊറ്റിച്ചവിന്റെ സുഗന്ധം ആ പുരുത്തു പരന്നിരുന്നു. കുറുപ്പു് നകന്നു.

‘വന്നിട്ടു കാച്ചുന്നതൊന്നുമില്ല?’—കളത്തിൽ പോയി തിരിച്ചുവരുന്ന നമ്പൂതിരിയുടെ ചോദ്യം കുറുപ്പിന്റെ കണ്ണുകളെ തങ്കമ്മയുടെ ചുരുൾപ്പൂവിൽനിന്നു വലിച്ചെടുത്തു.

‘തങ്കമ്മ...’—നമ്പൂതിരി വിളിച്ചു.

തങ്കമ്മ തിരിഞ്ഞു നിന്നപ്പോൾ കുറുപ്പ് ആ സൗന്ദര്യത്തിന്മേലെന്ന ആകെയാണുകൂടി നോക്കി.

‘മാണിപ്പോട്ട് ചേഗം കാപ്പി തെക്കിനിത്തറയിലേക്ക് കൊണ്ടുവരുവാൻ പാച്ചു’ നമ്പൂതിരി പുരുഷത്തു് വിളിക്കാൻ തുടർന്നു: ‘ഇന്ന് മുപ്പത് ശനിയാ

ഉറപ്പു, അസ്ഥിമതിയാവാൻ പോയി. കുറച്ച് വനി
കൾ വലുതും കുറച്ചുവോ?

‘உலு’

‘എന്നാൽ വരു, കാപ്പി കുടിക്കുക.’ നമ്പൂതിരി
 ശർക്കരയ്ക്കു് തടയ. കുറ്റം പിന്നാലെയും.

പുതുവത്തു നിന്ന് പുറത്തു തിരിയുക, അവിടെനിന്ന് നാലുവശത്തേക്കും കടന്നു നോക്കി ഉള്ളതിനെ ധരിയുക കയറി.

‘ചാണി’ - നമ്പൂരിമി കൃഷ്ണത്തിന്റെ വിളിപ്പ
ശേഷം തുടർന്നു: ‘കറുപ്പ് ഇരിക്കൂ.’

തെക്കിനിത്തറയിലുള്ള അയക്കോലിൽ തുക്കിമി
ളിത്തന്ന പുല്ലുപായ എടുത്തു നില്ക്കുക" വിരിച്ചുകൊടുത്ത
ശേഷം നമ്പൂതിരി കൊവണപ്പുലകരേൽ തുടങ്ങ, അ
ദ്ദേഹം അന്വേഷിച്ചു:

‘എവിടെ? വാസ്തവ്യവിയെവിടെ?’

വെസ്റ്റ് ഇന്ത്യയിലെ പൂർവ്വഭാഗത്തുള്ള തിരുനെൽവേലൂ ജില്ലയിലെ ഏഴനേരൂ പുറത്തുപോയി വെസ്റ്റ് ഇന്ത്യയിലെ വിവിധ ഭാഗങ്ങളിൽ കുറച്ചിന്റെ അളവ് കുറയ്ക്കുക.

വൃത്തിയായി ഭരിച്ചു നടക്കിയ നാലഞ്ചു നാക്കില
ത്തുണ്ടു വലക്കെക്കുയിലും ഇപ്പോഴു നിറച്ച പൂയിന്റു ഇ
ടത്തു കയ്യിലുമായി എപ്പോഴായി മെക്കിനിത്തറയിൽ ക
യറി ഇലവെച്ചു, വാഴത്തൂണിന്നു കുപ്പിന്നും മൂന്നു ഇ
പ്പോഴു വിളമ്പി.

‘പലിമ പിച്ചുക്കൊന്നും വേണ്ടാ മാണി. മെയ്യെണ്ണയും അന്നു വിലയം’ നമ്പൂതിരി പറഞ്ഞു.

‘ലുപ്പോൾ ഇതുപതി. അങ്ങൻ കാലത്തു കളിച്ച പാലയും പലഹാരവും കഴിച്ചിട്ടാണു പോന്നതു’-കുറുപ്പ് വിലക്കിക്കൊണ്ടു പറഞ്ഞു.

കഞ്ഞിക്കാപ്പുനേട്ടാൾ ഒരു കമികയിൽ ചെട്ടിണി യുമായി വന്ന വാണുണ്ണി കും കുറുപ്പിനും വിളമ്പിക്കൊണ്ടു നമ്പൂതിരിയോടു ചോദിച്ചു: ‘കാപ്പി കഴിക്കാ യിടല്ല?’

‘കഴിക്കാ’യി’-നമ്പൂതിരി എമ്പ്രാനിരിയോടു പറഞ്ഞു.- ‘മാണി എനിക്കൊരമെയ്യണ്ണും വിളമ്പിക്കോളൂ. എന്റെ തേവാരം കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. അതുകൊണ്ടു ചട്ടിണി വേണ്ട. പൊടിയും എണ്ണയും കൊണ്ടുപറൂ.’

എമ്പ്രാനിരി നമ്പൂതിരിക്ക് ഇഷ്ടവി വിളമ്പി, എണ്ണയും പൊടിയുമെടുക്കാൻ അടുക്കളയിലേക്കു പോയി. നേട്ടാൾ തിരിച്ചും ഇഷ്ടപിപ്പാവും എടുത്തു പുറത്തേക്കുപോയി, ഒറ്റപ്പെട്ടു വിളമ്പിക്കൊടുത്തിട്ടു വന്നു.

‘എന്റെ അജ്ഞാനം മാറിയിട്ടില്ല’-നമ്പൂതിരി തുടർന്നു: ‘തേവാരം കഴിയുന്നതുവരെ ഞാൻ ഏകാകനായി കഴിക്കും.’

‘അവിടെ അപ്പുനും ഈ അജ്ഞാനമൊന്നുമില്ല’-കുറുപ്പ് തുടർന്നു: ‘അമ്മ വിളമ്പി കൊടുത്താൽ അപ്പൻ ഉണ്ണുകയുണ്ട്.’

‘എനിക്കു അജ്ഞാനമാണ്. എന്നാലും.....’ നമ്പൂതിരി പറഞ്ഞു കഴിഞ്ഞു.

‘ഞാൻ തിങ്ങിപ്പോയില്ല. എന്തിനാ ആ ക
രോപം വെച്ചു? എന്താണത്?—പേര് തുടർന്നു;
‘ബ്രഹ്മണമല്ല? അവരെക്കാണ്ട് നല്ലതേ ചോദ്യം
ചെയ്തില്ലല്ലോ. നാലഞ്ചുപ്പതി ശമ്പളം അധികം കൊ
ടുത്താലും വെക്കാർ എന്തായിരിക്കുമെന്നു വെക്കുന്ന
തു് അതുകൊണ്ടാണ്.’

‘പണ്ടൊക്കെ അപ്പുറം ഇങ്ങനെയെന്നായിരുന്ന
തവത്രം.’—കുറുപ്പ് തുടർന്നു: ‘ഗുണമുൾ ക്ഷേത്രപ്ര
വേശനത്തിനാശം അപ്പൻ ഈ വിഷ്ണുക്കൾ വെക്കുന്ന
തു് വെച്ചിരിക്കുന്നു. ഇപ്പോൾ അത് വിളമ്പിക്കൊടു
ത്താൽ ഉറപ്പു കഴിക്കും. എന്ത് മാത്രമല്ല മറ്റാരു്
വിളമ്പിയാലും തൃപ്തിപ്പെടാവില്ല.’

‘ഗുണമെന്തെ കാപ്പി മാത്രമേ ഞാൻ ശ്രദ്ധയാ
റി കഴിക്കുന്നുള്ളൂ. മാത്രമേ പേരും കഴിക്കുന്നുണ്ടോ
യോ ഗീതാപാരമണമുണ്ട്. അതു് കഴിഞ്ഞു് ഉറപ്പു
കഴിച്ചാൽ ശ്രദ്ധയോടും. മുകളിൽപോയി കുറുപ്പ് കിട
ന്നുറങ്ങും. നാലുമണിക്ക് ഭാണി കാപ്പി കൊണ്ടുവരും.
അപ്പോൾ അങ്ങനെയൊന്നും വിചാരിക്കാതെ അതേ
ങ്ങോട്ട് കടിക്കും. പിന്നെ അടുക്കളയിൽ കുളിച്ച് സ
ന്ധ്യാവന്ദനം കഴിച്ച് കുറുപ്പ് ജപിക്കും. ഉറങ്ങുകഴി
ഞ്ഞാൽ പിന്നെയും ശ്രദ്ധയോടും’

‘ഈ ശ്രദ്ധയോടൊപ്പമല്ലെങ്കിൽ വല്ലൊ’—വാസ്ത
വ്വി ചോദിച്ചു.

‘വാസ്തവ്വിന്റെ സംബന്ധിച്ചതോടും ഈ ശ്ര
ദ്ധയോടൊന്നിതെന്നുവന്നു് അറിഞ്ഞുകൂടുന്നതും. അതേ

സൂര്യൻ നാമരൂപിത്വമേതു പാലത്തെക്കുറന്നതായിരുന്നു കക്കൂട്ട് മേലേപ്പൊട്ടേയും നില. ഒരു റിക്കിലും അപ്പൻ നമ്പൂതിരിയിരുണ്ട്. വാസുണ്ണിയുടെ അപ്പൻ ഉൾക്കം മാറലില്ല. അതുകൊണ്ട് അമ്പത് മേലേത്തു നമ്പൂതിരി പറഞ്ഞ വാക്കിന്റെ അർത്ഥം ഒട്ടും കമ്പസ്സിലായില്ല.

‘അവിടുന്ന് നമ്പൂതിരിയല്ലേ, വാസുണ്ണി?—കുഞ്ഞിക്കാലുപന്ത്യാകാണ് വിവരിച്ചുകൊടുത്തത്; ‘നമ്മളൊക്കെ നാമനാമല്ലേ’ നമ്മൾ നമ്പൂതിരിയെ തൊട്ടാൽ നമ്പൂതിരി ഉൾക്കമാകും.’

‘അപ്പനായാലും?’—വാസുണ്ണി ചോദിച്ചു.

‘അപ്പനായാലും’—നേകുമാർ തുടർന്നു: ‘അവിടുന്ന് നമ്പൂതിരിയാണ് കണ്ടില്ലേ മാറുന്നത് പുണന്നുവു കിടന്നെന്ന് കണ്ടില്ലേ?’

പിന്നെ വാസുണ്ണിയൊന്നും പറഞ്ഞില്ല. അമ്പതുമേതല്ലാം കാപ്പികടി കഴിഞ്ഞു. പുഴുവയ്ക്കുപാതി കൂട്ടുകഴിയി ഉരിപ്പായി.

‘തങ്കമ്മ—മേടുകളിൽ പോയിട്ട് ഏന്റെ ആ വെള്ളിപ്പല്ലം കണ്ടെത്തു പുഴുവയ്ക്കെന്ന് കൊണ്ടുവരൂ’—നമ്പൂതിരി പുഴുവയ്ക്കെ വടക്കേപ്പടിഞ്ഞ് ഇരുന്നുകൊണ്ട് വിളിച്ചുപറഞ്ഞു. അദ്ദേഹം പുഴുവയ്ക്കുള്ള ചാൽ കസേല ചൂണ്ടിക്കൊണ്ട് തുടർന്നു: ‘ഇരിട്ടൂ.’

കുറുപ്പ് ആ കസേല ഒഴിവാക്കി തെക്കേപ്പടിഞ്ഞ് ഇരുന്നു.

‘കുറുപ്പി, ഉച്ചാ’—നമ്പൂതിരി ചോദിച്ചു.

‘തുല്യം’

‘സിഗററ്റ് കൊണ്ടുവരുവിക്കാം’

‘വേണം’-കുപ്പു തുടർന്നു:-‘ഞാൻ പുകയില തീരെ ഉപയോഗിക്കാറില്ല.’

ഷാപ്പി പുതി കഴിഞ്ഞ നമ്പൂതിരിക്കു യുവാവായ കുപ്പിനും സംസാരിക്കാനുള്ള ഒരു പൊതുവിഷയമുണ്ടായിരുന്നില്ല. കുപ്പി കലാശ്ലേഷത്തു അതിൽ കണ്ണു ചിട്ടുകൊണ്ടിരുന്നു. എന്താലോചനയോടെ വാസുണ്ണിയും പരസ്യകയായിരുന്നു.

തന്നെ അച്ഛൻസമ്പൂർണ്ണമായിട്ടും വെള്ളിനല്ലും കൊണ്ടുവന്നു പുളുപ്പടിയിൽ വെച്ചുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു - ‘എന്ത്യാതിരി പ്രമാണമുള്ള പരിപ്പ് അടുത്തുവെച്ചിരിക്കുന്നു. അച്ഛനോട് ഒന്നങ്ങോട്ടു ചെല്ലാൻ പറഞ്ഞു അമ്മ’

‘ഇത് വീടാലി’-നമ്പൂതിരി പറാറിലാണുള്ളതു നൂറു കൈപ്പുകൊണ്ടു തുടർന്നു:-‘ഞാനൊന്ന അടക്കളിൽ പോയി മേൽനോട്ടം നടത്തി വരാം. അല്ലെങ്കിൽ ക്ഷണിച്ചു കേട്ടു വരുത്താം.’

‘ഓ’ കുപ്പു മുട്ടി. അദ്ദേഹം ചുറ്റുമുള്ള മിന്നു പുറത്തുത്തലിലേക്കു കടക്കുന്ന കെട്ടുറപ്പായ ഒരു വാക്കി.

‘പാലപ്പുറത്തിനെ കണ്ടിട്ടു കാലം കുറച്ചായി. എപ്പോഴും വിവാഹിക്കും ഒരു കാണണമെന്നു’, ഞങ്ങൾ സംസാരിച്ചു ചാരികളായിരുന്നു. ‘ഒപ്പമാണ് ഓരോ ചെല്ലിനെ നോക്കു കാവ്യം വരിച്ചതും ഒപ്പമാണ്’

‘അച്ഛനും പറയാറുണ്ട്’

‘ഇപ്പോൾ ഒണ്ടുക്കുടർക്കും ചുമതലകളായി, ഒന്നിനും ഒരാഴ്ചവില്ല’ നമ്പൂതിരി പുകയില വായിലിട്ടുകൊണ്ടു തുടന്നു; ‘ഞാൻ അടുക്കളയിലേക്ക് ഒന്ന് ചെല്ലട്ടെ’

‘ഓ’-കുപ്പ് വീണ്ടും അനുസരിച്ചു. നമ്പൂതിരി അകത്തേക്കുപോയി. പുതുചെയ്യണമെന്നറിയാതെ പത്തനിയടൊണ്ടു നിന്നിരുന്ന വാലുണ്ണിയും പതുക്കെ അകത്തേക്കു കടന്നു. കുപ്പ് കല്ലൊപ്പിലെ പരസ്യങ്ങളേക്കു മുറ്റു അക്കരത്തുൾ പെറുക്കി വായിക്കുവാണെന്നു.

‘കുഞ്ഞുകട്ടാ’ ഭൂമി വിമർമ്മ പുരുഷത്തെ വാതിൽക്കൽ വന്നുനിന്നു വിപ്രിച്ചുകൊണ്ടു തുടർന്നു; ‘ഞാൻ തങ്കത്തൊരു ഇഞ്ചോടുമകാം. ഏനാച്ചാൽ ചോദിച്ചോട്ടു.’

ഭൂമിദേവിതൻ പോയി. കുപ്പ്, ആലോചനയിൽ മുഴുകി. ഏതു ചോദിക്കണം? എങ്ങനെ തുടങ്ങണം? അങ്ങിനെ ഒരു നിമിഷം ആ ജീവിതത്തിൽ അതിന്നു മുന്നോരിക്കരും വന്നിട്ടില്ല ഒരു യുവനിയുടെ മുഖത്തു നോക്കി അലർക്കു തന്നെ വിവാഹം കഴിക്കുന്നതു് നമ്മു നായാണോ എന്നു ചോദിക്കുക. ആ നിമിഷം വേണ്ടിയിരുന്നില്ലെന്നുപോലും കുപ്പിന്നു തോന്നി. രക്ഷിതാക്കന്മാർ, കാര്യങ്ങളെല്ലാം പാഞ്ഞുപിടിച്ചു കലയാണെന്നും ശരിപ്പെടുത്തുകയാണെന്നു് ഈ നിമിഷം വരുമായിരുന്നില്ല. ഓർമ്മയെന്നതു വരുത്തിയവളാ അതവരീകമാണ്. കുപ്പ് മനസ്സേക്കി കല്ലൊപ്പിൽ പൂർണ്ണ ചുവകൊണ്ടിരുന്ന

പുറത്തുനിന്നും അടക്കിത്താക്കിയെടുക്കുന്ന ഒരു കാലമായി. കുപ്പിന്റെ ഹൃദയം പിടിച്ചുതുടങ്ങി. അതു വിഷാദവിഷാദം അടുത്തേക്കു താടുത്തേക്കു വരികയാണു്.

‘എന്താ ചോദിക്കാനുള്ളതു്’ -തന്മയ പുരുഷനായ ഒരു വടക്കേപ്പടിമേൽ ചാരിനിന്നുകൊണ്ടു ചോദിച്ചു. അങ്ങിനെ കുപ്പി മൺമുട്ട.

‘പലതും ചോദിക്കണമെന്നു വിചാരിച്ചിരുന്നു’ കുപ്പി തുടർന്നു:- ‘ഇപ്പോൾ ഒരു തോന്നുണ്ടു്.’

‘ശ്രീദേവിയമ്മ പറഞ്ഞു, നിങ്ങൾക്കെന്നോടു എന്തോ ചോദിക്കാനുണ്ടെന്നു്. അതില്ലെങ്കിൽ ഞാൻ പോകുന്നു’ -തന്മയ മെടി കുന്നോടു ചാർന്നു.

‘ചോദിച്ചാൽ ഉള്ളതാണു പറയുമേ?’ കുപ്പി ചോദിച്ചു.

‘എനിക്കു ഉള്ള തുറക്കാതെ പറയാൻ വയ്യാ’.

‘തങ്കക്കു നന്നുതന്നോ, ഞാൻ അങ്ങനെയൊ വിവാഹം കഴിക്കുന്നതു്?’

‘ഈ ചോദ്യം ശ്രീദേവിയമ്മ എന്നോടു ചോദിച്ചിരുന്നു. ഞാൻ മറുപടിയും പാഞ്ഞിരുന്നു’

‘എന്തായിരുന്നു മറുപടി?’

‘എനിക്കു സമ്മതമാണു് എന്തു്’

‘നല്ലപാലെ ആലോചിച്ചിട്ടുതന്നെതന്നോ തുറന്നു പറഞ്ഞതു്.’

‘നന്ദന’

‘എന്റെ കയ്യിൽ എത്ര വിഷമവും സ്ഥിതിക്കാൻ തക്കതാണോ?’

‘ഒന്നു ചുട്ടല്ലെങ്കിൽ വിവാഹം കഴിക്കാൻ തക്കതാണോ?’

‘എന്നാൽ കയ്യിൽ എത്ര വിഷമവും, അല്ലേ?’

‘ഉറപ്പിക്കാം’

‘പത്തു ദിവസത്തിനുള്ളിൽ കയ്യിൽ നിന്നു നീക്കം ചെയ്യും. അപ്പോൾ വെറും കയ്യായിത്തീരും. അതിന്റെ മുമ്പ് കഴിക്കണമെന്നാണ് അച്ഛൻ പറയുന്നത്.’

‘ശ്രീദേവിയമ്മ പറഞ്ഞു’

‘ഒരു നേരിട്ടു ചോദിക്കണമെന്നു വിചാരിച്ചു. അതു കഴിഞ്ഞു. എന്നാലിനി നമ്മളൊന്നാണ്.’

തമ്മിൽ കുറച്ചിന്റെ മുഖത്തു കൈ നിർത്തിയപ്പോൾ നോക്കിനിന്നു. അ. ഉറപ്പാക്കും പറഞ്ഞില്ല.

‘എനിക്കു ചോദിക്കുവാനുള്ളതു കഴിഞ്ഞു. ഇനി പൊയ്ക്കൊള്ളൂ’

തമ്മിൽ അകത്തു കയ്യിൽ. കുറച്ചു അവളെത്തന്നെ നോക്കിനിന്നു.

‘ഇങ്ങനെ വിട്ടുനിൽക്കാൻ വാസ്തവമുണ്ടോ?’

‘ശ്രീദേവിയമ്മ വാസ്തവമെന്തെന്ന് ചിന്തിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്.’

‘എന്തുകൊണ്ട്?’-കുറച്ചു ന. ചുറ്റുമായി നിൽക്കുന്നതായിരുന്നു ചോദിച്ചു.

‘വാസ്തവ്വി ഓലേടത്തു നമ്പൂതിരിയെ കൊട്ട ശ്രദ്ധം മാറ്റി’-ശ്രീദേവിമ്മമ്മ തുടർന്നു: ‘വാസ്തവ്വിയും തമ്മയും കൂടി അകത്തേക്കു കടക്കുമ്പോൾ നമ്പൂതിരി പുറത്തേക്കു വരികയാണെന്നു, ഇവർ വാതിൽക്കൽക്കൂടെ തിരക്കിക്കണ്ടു. നമ്പൂതിരിയെ കൊട്ട’

‘സാമിഡ്ല അമ്മൊന്നു കുളിച്ചൊളാം’-നമ്പൂതിരിയും പുറത്തുവന്നു തുടർന്നു: ‘എന്നിക്കൊന്നു കുളിക്കാൻ ഒരു വിഷമവുമില്ല’ നമ്പൂതിരി കുളത്തിലേക്കു നടന്നു.

വാസ്തവ്വി അല്പമൊരു പല്ലായ്മയോടെ പുഴുലപ്പടി യും പിടിച്ചു അശോകപ്പൂങ്കുല നോക്കിനിന്നു.

‘ചോദിച്ചില്ല’-ശ്രീദേവിമ്മമ്മ ചോദിച്ചു,

‘ഉവ്വ’

‘സമ്മതമല്ലേ’

‘അതെ എന്നാണു് പറഞ്ഞതു്.’

‘സമ്മതമാണെന്നു് മാത്രമല്ല വളരെതധികം സന്തോഷവുമാണു്. ഇനി ഒട്ടും അശ്വസിക്കേണ്ട. കഴിയുന്ന വേഗം നടക്കണം.’

‘നാളെത്തന്നെയാവാൻ ഏനിക്കു വിരോധമില്ല’ കുറുപ്പ് തുടർന്നു: ‘ഊണു കഴിഞ്ഞാൽ ഉഭയ നമുക്കു പോണം. മേനോൻ തന്നിച്ചു ഒരു പത്താലപ്പരയിലിരുന്നു വിഷമിക്കുന്നതാവും.’

അതുവരെ വളരെതധികം സ്വകാര്യമായി വെച്ചിരുന്ന ഒരു വിഷയം പരസ്യമായി. വികസിച്ച ഭൂമി വൃത്തി കണ്ടതിക്കാവ് വേഗതയും പുറത്തേക്കുവന്നു.

അപ്പർനസൂതിരിമാർ വളരെ കാലമായി ആഗ്രഹിച്ചിരുന്നതാണ് ഈ ബന്ധം. ഇങ്ങനെ എല്ലാവർക്കുംകൂടി സമ്മതമാകയാൽ ബന്ധം വേറെയുണ്ടായില്ല. നേത്യാർ തുടർന്നു:-അവർക്കും ഇവിടെ നിന്നു പോയാൽ എങ്ങിനെയാണ് കഴിഞ്ഞുകൂടാ എന്നാണെന്നിഹ്.

അതാൻ ഇപ്പോൾ എങ്ങനെയാ കഴിഞ്ഞുകൂടുന്നു ? ഒരു മകളെ എറികുട്ടി അവളുടേതും കല്യാണം ചെയ്താണു !

എനിക്കു മുന്നാളാണ്. അതിൽ ഒന്നാളും പോയിക്കഴിഞ്ഞു. മൂന്നാമതൊന്നും പോവുകയായി. നേത്യാക്കൊരു നെട്ടുവീർപ്പുതർന്നു. അവർ തുടർന്നു:-ഇവിടെ അടുത്താണല്ലോ. കൊണ്ടുപോകാലും ഇടക്കിടക്കു ഇവിടേക്കു വരാമല്ലോ.

അതുപ്ര. ഉൾ-ഉൾ അതുവരെ, വിഷണ്ണനായി നിന്നിരുന്ന വാസുണ്ണി തുടർന്നു:-കൊണ്ടുപോയാൽ പിന്നെ എടുത്തിയത് അങ്ങിളമൊണ്.

വാസുണ്ണിയൊഴികെ എല്ലാവരും പൊട്ടിച്ചിരിച്ചു.

ഇത്രേവരെ അവർ നന്നെ വിഷമത്തിലായിരുന്നു. നസൂതിരിയെ തൊട്ടു തുടലും മാറിയതുകൊണ്ട് അങ്ങുവശത്ത് നില്ക്കുകയായിരുന്നു. കുപ്പു പറഞ്ഞു.

അതാ തൊട്ടു എന്ന് നസൂതിരി പറഞ്ഞപ്പോൾ ഞാൻ മെട്ടി. വാസുണ്ണി പറഞ്ഞു.

അതൊന്നും സാരമില്ല. നേത്യാരപ്പേക്കിട്ടു. -- ഇടക്ക് എടുത്തിയത് ഒന്നിങ്ങോട്ടു പറഞ്ഞതാണെന്നു വാസുണ്ണി.

‘ഇനി താമസിക്കട്ടെ, ഉണ്ണുവാനില്ല?’ എന്ന് ചോദിച്ചുകൊണ്ട് നമ്പൂതിരി കളിച്ചവൻ അദ്ദേഹം തുടർന്നു:- ‘ഞാൻ വേഗം ഇറാൻ മാറി വരാം’ നമ്പൂതിരി അകത്തേക്കു പോയി.

‘ഞാൻ അവിടെ ഉപനാൻ ഇന്നതന്നെ അമ്മാവനോടു പോയും. നാളെ മാറാനാളൊരുനെ അമ്മാവൻ ദിവസം നിശ്ചയിക്കാൻ വരും.’ ത്രീദേവിതല പറഞ്ഞു.

‘അടുത്തതന്നെ നല്ലൊരു കൂപ്പർത്തട്ടണമാൻ തനിയായിരുന്നു.’-മനോർ തുടർന്നു:- ‘ഞാനാ ഇവിടെ കൂപ്പിൽനാമരോടു പാമ്പാം, ഇങ്ങനെ ഒരുലോചനയുണ്ട്; കാട്ടു വലിയ കുറുപ്പ് വരും എന്ന്.’

‘അപ്പൻ കളിച്ചവനല്ല?’ തക്ക ഉത്തരവുവന്നു എത്തിനോക്കിക്കൊണ്ട് തുടർന്നു:- ‘ഉണ്ണുവാനില്ല എന്നു.’

‘പോവുക. ഉറങ്ങുകഴിക്കുക’- നമ്പൂതിരി ഒരുങ്ങി വന്നു.

അവരെല്ലാം അകത്തേക്കു പോയി. അമ്മാവന്റെയും ഹൃദയത്തിൽ, വരാനിരിക്കുന്ന ആ വിവാഹശോഷണത്തുനിന്നു വീഴ്ചയുള്ളതായ കാവനകൾ ഉൾക്കൊണ്ടിരുന്നു.

3

വഴിത്തിരിവ്

വിസന്ധിയും അപ്പമേനവനും വന്നു.

കുഞ്ഞുക്കളെക്കുറിച്ചിന്റെ കലാണത്തിനുള്ള കണക്കത്തുകൾ അച്ചടിച്ചു കൊണ്ടുവന്നതു അപ്പമേനവനായിരുന്നു. അഗിയുള്ള മഞ്ഞക്കടലാസിൽ വൃത്തിയാക്കി അച്ചടിച്ച കത്തിന്റെ പുറത്തു അഷ്ടമംഗല്യപ്പാത്രത്തിന്റെ ഒരു ബ്ലോക്കുണ്ടായിരുന്നു. മേൽവിലാസമെഴുതാൻ ഇംഗ്ലീഷിൽ, ടി. ക. എന്തുകൂടി അച്ചടിച്ചു വെച്ചിട്ടുണ്ട്.

വിവാഹം വെള്ളിമാഴ്ചയാണ്. അതിന്റെ പടിഞ്ഞാറുവശം ഭാഗികമായി ഒരു ടിഫ്ഫി നടത്താമെന്ന്

പരിപാടി. മുറങ്ങിത്തുടങ്ങിയ അന്ത്യോളങ്കിലും പങ്കെടുക്കുന്നതാവും വീപ്പാർട്ടി. അത് ഹൈസ്കൂളിൽവെച്ച് നടത്താമെന്നായിരുന്നു കണ്ടുകെട്ടുകുപ്പിന്റെ അഭിപ്രായം.

‘അതു പാടില്ല.’—പാലപ്പറമ്പ് നമ്പൂതിരി ഉറപ്പിച്ചു പറഞ്ഞു. ‘ഇവിടെ ഉമ്മറത്തുവെച്ചുതന്നെ നടത്തണം. നല്ലൊരു പന്തലിടാം. കുറച്ചു വള്ളിക്കുലാപ്പൂ കൊണ്ടുവന്ന് അത് ചെട്ടിയിതാനിക്കുകയും ചെയ്യാം. സ്വന്തമായി ഒരു സ്ഥലമുള്ളപ്പോൾ മറ്റൊരു ദിക്കിലേക്ക് പോകുന്നത് എനിക്കിഷ്ടമല്ല’.

‘അവിടെയാണെങ്കിൽ ബഞ്ചുകളും ഡസ്സുകളും കസേലകളുമൊക്കെയുണ്ടായിരുന്നു’—കണ്ടുകെട്ടുകുപ്പു പറഞ്ഞുനോക്കി.

‘വാസന്തിയുടെ കല്യാണത്തിനൊരു ചന്തമുണ്ടായിരുന്നില്ല’ അതുപോലെ ഒരു പന്തലു് വേണം ബഞ്ചുകളും കുറും സ്കൂളിൽനിന്ന് കൊണ്ടുവരാം. നമ്പൂതിരിക്ക് വാശിക്കണമുണ്ടായിരുന്നു. വീപ്പാർട്ടി സ്വന്തം ഉമ്മറത്തു് വെച്ചിട്ടുതന്നെ വേണമെന്ന്.

കണ്ടുകെട്ടുകുപ്പും അപ്പമേനവനും അത് സമ്മതിച്ചു. അങ്ങനെ ആ തീരുമാനമുണ്ടായിപ്പോയത് ക്ഷണക്കൂട്ടുകൾ അടിച്ചുകൊണ്ടുവന്നിരുന്നു.

— ഓഡിയോ, ജിലേബി, പുവർപഴം, ഉഴുത്തവട, വാഴക്കു വറുത്തത്—അങ്ങിനെ വിഭവങ്ങളുമായിരിക്കണം പാർട്ടി ഏത് അപ്പമേനവന് നിർബന്ധമുണ്ട്

പലഹാരങ്ങളുണ്ടാക്കാൻ പറ്റിയിരുന്നിട്ടു പട്ടന്മാരെ
തന്നെ വിളിക്കണമെന്ന് നമ്പൂതിരി പറഞ്ഞു.

ഇതൊക്കെ വിസ്തരിച്ചുവെക്കുന്നതാവശ്യവുമാണെന്നായിരുന്നു കഞ്ഞിക്കുട്ടക്കുറുപ്പിന്റെ അഭിപ്രായം.

‘വെളിച്ചം, എന്താവണമെങ്കിലും ചെയ്തുകൊള്ളട്ടെ. നമ്മളെന്തിനാ വേണ്ടതെല്ലാം ചിലവഴിക്കുന്നു. രണ്ടു കാഴ്ചകളുണ്ട്. പത്തുപേരെ കൂടെ അവിടെപ്പോയി സൂര്യൻ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവരണം.’ — കഞ്ഞിക്കുട്ടക്കുറുപ്പ് പറഞ്ഞുപോയി.

നമ്പൂതിരിയും അദ്ദേഹവും അതിനു സമ്മതിച്ചില്ല. ഒക്കെ കഞ്ഞിക്കുട്ടക്കുറുപ്പ് കറുത്തുവെക്കട്ടെ ഇപ്പോൾ വിധേയനായിത്തീർന്നിരിക്കുകയാണ്.

കുറുപ്പും മേനവും നമ്പൂതിരിയും കൂടി ഒരു നീണ്ട ലിസ്റ്റുണ്ടാക്കി തലയിൽ അമക്കുണ്ടാവരുതെന്നു കരുതുകയും ചെയ്തു. ‘പോസ്റ്റ്’ ചെയ്തു. അടുത്തു് രൈവഴിക്കെത്തിക്കേണ്ടവർക്കുള്ളതായിക്കാൻ പോയിന്റർ കട്ടിയെ എല്പിച്ചു.

‘ഏതായാലും ചിലവാണ്. എന്റെ കട്ടികൾക്കും ഒരു റിപ്പർട്ട് കൊടുക്കണം.’ — കുറുപ്പിപ്പോയപ്പോൾ.

‘പോസ്റ്റാണ്’ — നമ്പൂതിരിയും അതു സന്തോഷമായിരുന്നു. അദ്ദേഹം ചോദിച്ചു: ‘എന്തുകൊണ്ടാണ്?’

‘എന്തൊക്കെയാണു് —’ കുറുപ്പ് മറുത്തു: ‘അതു വാസ്തവത്തിൽ മേൽപട്ടണിലാണ്.’

റാസുപ്പി ആ തെരുവരികൾ അഭിമാനത്തോടെ
എഴുന്നള്ളുന്ന കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു

‘അതു കല്യാണത്തിന്റെ തലേദിവസംതന്നെ ക
ഴിഞ്ഞിരിക്കട്ടെ’—മേനവന്റെ താലിപ്പാലം അതായിരുന്നു.

‘അപ്പോൾ പലക്കൊട്ടംപാലി സാമാനം വാങ്ങാൻ’
നമ്പൂതിരി ചോദിച്ചു: ‘കടക്കാവെക്കണമെന്നും, താലയും
മോതിരവും വാങ്ങണം. പണം ചെറുതാക്കിയതും’

‘അതിന്നു ഞാൻ പൊയ്ക്കൊള്ളാം. കഞ്ഞിക്കുട്ടൻ
കട്ടികളുടെ ഹിപ്പാർട്ടി കഴിപ്പോട്ടെ’—മേനാൻ അതു
പറഞ്ഞുതിരും മുമ്പെ റാസുപ്പി പറഞ്ഞു: ‘ചേലുട്ടന
വിടെ നിന്നാകുമതി. ബാധാണത്തിന്റെ അതായത്’

‘രണ്ടായിരം ഉറപ്പികളോ ചിലവിന്റെ എണ്ണ’—വ
ച്ചിട്ടുണ്ട്. അതു മേനവന്റെ കയ്യിൽത്തന്നെ ഒക്കെ
റോങ്ങുതുപോലെയാക്കണം’—നമ്പൂതിരി തുടർന്ന് ‘പാ
ലക്കാട്ടേക്ക് പോവുമ്പോൾ കുറച്ചു പൂർണ്ണക്കുടവാട്ടും കൊ
ണ്ടുവരുമിരിക്കണം. ആ സ്ത്രീയെ പ്രേമിയാണ് മേന്മയെ
ന്നെച്ചുതരികയും വേണ്ടത്’

‘പ്രേമിയാണ് താൻതന്നെയും കട്ടികളെയുംമറ്റും അത
ച്ചുതരാം’—കുറച്ച് പറഞ്ഞു.

അങ്ങനെ കടിയെടുപ്പിനുള്ള പാർപ്പാടികൾ തകു
തിരായൊക്കുന്നതിൽ ആ വിട്ടുകാർ ആലോചിക്കാണ്ടു

അപ്പോഴേതാണ് ബുദ്ധനായ്ക്കു തന്നെ പാലക്കാട്ടേക്കുപോ
യി വന്നുണ്ടെന്നും മേലും മോതിരവും പൂർണ്ണക്കുടവാട്ടും
സീറും ഉപകൃഷ്ടം ചെയ്യാത്തതും അപ്രകാരമാണ്

അങ്ങനെ ഒരു കല്യാണഭണ്ഡപങ്കിലേക്കാവശ്യമുള്ള തെല്ലാം വാങ്ങിക്കൊണ്ടുവന്നു. പുറമെ ഒരു പവൻകൊണ്ടൊരു മോതിരവും മൂക്കാൽ പവൻകൊണ്ടു മറ്റൊരു മോതിരവും.

‘പെണ്ണങ്ങൾക്ക് കനക്കുറവുണ്ടാവും അല്ലേ?’ ആണ്ടു മോതിരവും കയ്യിൽ കൊടുത്തപ്പോൾ വാസന്തി ചോദിച്ചു:

‘അങ്ങനെയൊന്നും വിചാരിച്ചില്ല.’—മേനവൻ തൃശ്ശൻ; ആരെയും കുറവു പറഞ്ഞിട്ടു കാര്യമില്ല. പെണ്ണിന്റെ കൈവിടെ വണ്ണം കുറഞ്ഞതല്ലേ?’

‘എട്ടനു നിങ്ങൾ ഒരു പവന്റെ മോതിരം സമ്മാനം കൊടുക്കുമ്പോൾ, എട്ടത്തിയഞ്ചു അൻ മൂക്കാൽ പവന്റെ മോതിരം കൊടുത്താൽ പോരാ?—വാസന്തി പറഞ്ഞു.

‘ആ മെച്ചനിസ് സ്വീകരണമില്ലാത്തതുകൊണ്ടല്ലേ?’—അപ്പമേനവൻ സമ്മാനത്തിനു കനംകൂട്ടി കൊടുത്തു.

വാസന്തിയും ശ്രീദേവിയമ്മയുംകൂടി ഉടക്കാനെടുത്തു കൊണ്ടുവന്ന വസ്ത്രങ്ങൾ വൃത്തിയാക്കി മക്കി, വലിയ തൊൽപ്പെട്ടിയിൽ അടുക്കിവെച്ചു. പധുവിനു കൊടുക്കുവാൻ വാങ്ങിക്കൊണ്ടുവന്ന ഗിലക്കു ആ പെട്ടിയുടെ മീതെയും മലയും മോതിരവും അടുക്കി വർണ്ണക്കടലാസ്സുകൊണ്ട് പൊതിഞ്ഞു പെട്ടികൾ വാസന്തി സ്വന്തം പെട്ടിയിൽ വെച്ചു പൂട്ടി. പക്ഷെ അവനോടും അങ്ങനെയും അങ്ങിനെയുമില്ല. വിവാഹോത്സവ

ത്തിൽ പങ്കെടുക്കാൻ വന്ന വിജനകാരികൾക്കൊക്കെ ഈ കാട്ടിക്കൊടുക്കേണ്ടതുണ്ടായിരുന്നു. അപ്പമേനവന്റെ അമ്മയും പെരുമാറ്റം വന്നപ്പോൾ, വലിയ കുപ്പിയെന്ന് അറിയും മക്കളും വന്നപ്പോൾ, അങ്ങിനെ സ്ത്രീകൾ വന്നപ്പോഴൊക്കെ ഉടുക്കാറുണ്ടാകും മാലയും കോതിരും എല്ലാം കണാനാഗ്രഹം പ്രകടിപ്പിച്ചു. വാസനിയും ശ്രീദേവിയുമും അപരരെ കൃപാലല്ലാം ആസാദനങ്ങൾ ഏടുത്തു നിൽക്കുകയായി:

കോളത്തിൽ പാടിരുന്ന വിജനനണ്ണിയും ഗോപാലനണ്ണിയും ജ്യേഷ്ഠന്റെ കല്യാണത്തിന് വന്നു. അപരം ഡ്രോയിങ്ങ് റൂമും, റൗണ്ട് റൂമും അധ്യാപകന്മാരും, ശങ്കരൻകുട്ടി മേനവനുംകൂടി പത്താലപ്പത്തെളത്തിൽപെട്ട കടലാസ്സു വെട്ടുകളും ചുരുക്കുകളും പുക്കളണ്ടാക്കുകയും ചെയ്തുണ്ടായി. കെട്ടിവിതാനത്തിന്റെ ചെറിയ വാസണ്ണിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ പല വിദ്യാർത്ഥികളും പങ്കെടുത്തു.

മലയാളപണ്ഡിതർ വാസനമ്പിഴൻ, അഗിയയുള്ള പട്ടാൾ പെരുക്കിയെടുത്തു കോർത്ത് ഒരു മംഗളപത്രം എഴുതി അച്ചടിപ്പിക്കാൻ എല്ലിച്ചു കഴിഞ്ഞിരുന്നു. കെട്ടിവിതാനത്തിന്റെ പ്രവൃത്തികൾക്കിടയിൽ അതിലെ ചില വരികൾ കട്ടികൾ ചൊല്ലിക്കൊണ്ടിരുന്നു.

മലയാളിയും മണ്ടുന്ന കൂലിക്കാരും നമ്പൂതിരിയ്ക്ക് വന്നപ്പോഴായിട്ട് കഴുകിയിട്ടുണ്ടു ദിവസമായി. ഈ നേരംപോഴെല്ലാം ഇത്തരം ചായ കടിക്കുന്നതെല്ലാം വെളുപ്പു

ത്തിലൊരു പന്തർ, പട്ടണത്തിലൊരു പത്താഴ്പ്പത്തു
ഭേദം ഇടമാർ ഉൾക്കൊള്ളിക്കേണ്ടതാണ്.

പാളിക്കാലം പട്ടണാർ വന്നു, വക്കിനിയിൽ
കടന്നു പലഹാരപ്പണം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ടി-
തെ കാലം പെട്ടിപ്പഴുപ്പിച്ച് തെക്കിനിത്തുന്നതിലെ ഒരു
തെക്കിനിക്കിടെ വെട്ടുകൾ തുറന്നി.

പത്തലിക്കാ പണം തീർന്നു. പത്താഴ്പ്പത്തു
ത്തിൽ ഇതാണ് പത്താഴ്പ്പത്താണെന്നു കലോപ്പിച്ചു
ഇതെങ്കിലും പത്താഴ്പ്പത്താണെന്നു. അപ്രകാരം
ഗിയാനി അലങ്കരിക്കപ്പെട്ടു.

വ്യാഴാഴ്ചയും വന്നു. അന്നാണു് മഹനൂരിലെ
വിദ്യാത്ഥികൾക്കുള്ള ഫിപ്പാർട്ടി. വാ.നൂറ്റിയുടെ ചേർ
നോട്ടത്തിൽ, വിദ്യാത്ഥികൾക്കുള്ള പത്താഴ്പ്പത്തും പല
ഹാരത്തോടുകൂടിയ ഗോവിന്ദൻകുറിയും തുറിക്കാണു്
നൂറ്റിയുടെ കടത്തി. ചാക്കു പെട്ടെന്ന് തിളപ്പിക്കാനും
അതു തുളി ശരിപ്പെടുത്താനും വിജയനൂറ്റിയും ഗോപാല
നൂറ്റിയും തെക്കിനിക്കിടെ തന്നെ നൂറ്റിയുടെ പൊതി.

‘പത്താഴ്പ്പത്തും പിന്തുടരുന്നു’—നവുതിരി വാസു-
പ്പിനോട് പാഞ്ഞു: വലുട്ടാർ കലോപ്പത്തിൽ
ഫിപ്പാർട്ടി പൊതിപാറുന്നു. ആ അതുകൊണ്ടും പടർകാ-
രയും കട്ടികൾക്കുപോയി ചിലവാക്കും. നല്ല ആമി-
നോട് പടർകാമകളുടെ കട്ടികൾ ശനിയാഴ്ചക്കു അ-
തുമാതി.

‘എന്തു പടർ കൊടുക്കുന്നു’—വ.നൂറ്റിയും പൊ-
തിച്ചു.

‘നന്നാലെട്ടുറ കാട്ടാനാട്ടു’ നമ്പുരിനി തുടങ്ങി
‘ഒന്നു കരോമ്പു’ കൊരോളു നമ്പു, നന്നാട്ടു പഴം, ഓ
രഹിനു പാ. കടികളുടൊക്കെ വലേട്ടനും ചുട്ട
തരിശമ്മക്കും അടമകൾക്കും കൂടെ കാൻ പൊന്നു എ
ഴുത പൊന്നും.

‘അല്ലെങ്കിൽ പൊതുനിയമം’—എന്നു ചോദിച്ചു.

‘நாடி’— அது நிதி துறை: ‘நாடி’-க்கு அடிப்படையில்
நாடிப் பிள்ளைகளைப் பாலகாரி கருத்து எழுப்புகிறார்.

വാസ്തുവി ഉൽപ്പാദന കേരള നാമി **പുതിയ**

വിവാഹഘോഷത്തിൽ പങ്കെടുക്കാൻ വന്ന വിത
നുകാടം പത്രോസുമ്പുണിക്കാടം പന്തളപ്പണിക്കാടം
മറുമാതി ആ വീട് നിറഞ്ഞിരിക്കുകയാണ്. പാല
പ്പാത്തു നമ്പൂതിരി സ്വന്തം ജോലിക്കു കൂതിർന്നു. വെ
ല ലാറി അദ്ദേഹം മുഷ്ടയാണി.

“நெடுமலைகளையெல்லாம் நனப்பி புகழின் புறந்தாழ்”
என்புநிலையுடை எதனும் கனவுமகனாய் வரான் ஐயிரெயி ம்
என் மையாதி பு.

‘എനിക്കിപ്പോൾ എന്താണ് പണി? അതു ഒരു നാമ്പാലേ ശേഷിച്ചു’ കയ്യോരൻ കിടന്നിരുന്ന ചുമട്ടുമാതിരം ഉറവി ചൂണ്ടിപ്പറഞ്ഞപ്പോൾ കൊട്ടി, അദ്ദേഹം കയ്യാണിലേക്കു തന്നെ.

കളിപ്പറമ്പുതടവും പത്താമ്പറ്റത്തടവും ഇടയിൽ
 ഗിരിയുടെ ഒരു ഭാഗത്തു പത്താമ്പറ്റത്തടത്തിന്റെ

വെച്ചുവീടിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആ ജോലി അപ്പനും കൊച്ചുനകരും കൂടിയുള്ള ഒരു വിശേഷമാണ്. കുളപ്പുരയുടെ കിഴക്കുഭാഗത്തുള്ള ഔഷ്വാതെങ്കിന്റെ വടക്കുത്തലങ്ങളുള്ള മുറിയിൽ അവരുടെ പണ്ഡിതായുധങ്ങളും കൃഷിപ്പണിയുടെ കണക്കുപുസ്തകം സൂക്ഷിച്ചു മേശയുടെ ഒരു കരസലമുണ്ടു്. മൂന്നു മണിക്കുഴയുടെ നമ്പൂതിരിയുടെ ആല്പ്രിയപിടെമാണ് സൂർ വിട്ടുവന്ന കാപ്പി കഴിച്ചാൽ വാസ്തണ്ണിമുണ്ടാകും.

കക്കാട്ടു കുപ്പന്മാർ, പണ്ടുപണ്ടു ആ നാട്ടിലെ നാട്ടുവാഴ്ചകളായിരുന്നു. കക്കാട്ടുദേശവും അതിന്റെ തൊട്ടു വടക്കു കിടക്കുന്ന മേൽമുറിയും തെക്കുകിടക്കുന്ന കിഴക്കുറിയും കൂടി ഭരണാനുഷ്ഠാന വിസ്തീർണ്ണമുള്ള നാട്ടു അവരുടെ തറവാട്ടുവക ഭരണമായിരുന്നു. ഏതോ ഒരു കാരണവരുടെ കാളപ്പട്ടകമ്പുവും മറ്റൊരു കാരണവരുടെ സാമ്പവും കാരണമായി കര സാത്തു നശിച്ചു. എന്നിട്ടും അവർക്കു മാനമായി ജീവിക്കാനുള്ള സ്വത്തുവശമായിട്ടു.

അടുത്തകാലത്തു് ആ വിട്ടുകാർ ഭാഗിച്ചു. ഭാഗിക്കുമ്പോൾ നാല്പത്തിയെട്ടു അംഗങ്ങളുണ്ടായിരുന്നു. ആ കുടുംബത്തിൽ ഒരോഹരിക്ക് ആയിരം പെ നെല്ലു പാട്ടം കിട്ടാനുള്ള ജന്മഭൂമിയും അഞ്ചുറുപ്പികയിൽ കുറയാതെ വരുമാനമുണ്ടാവുന്ന കാട്ടും മൂലമായി കിട്ടുവാനുണ്ടായിരുന്നു. പറ്റത്തക്ക കടമുണ്ടാകുമ്പോഴായിരുന്നുമില്ല.

ഭാഗിക്കുമ്പോൾ, ശ്രീദേവിയമ്മയുടെ അവശിഷ്ടത്തിൽ അവരും, ആറുക്കുട്ടാമനുണ്ടായിരുന്നു. വാസ്തണ്ണിയുടെ താഴെമുണ്ടായിരുന്ന പെൺകുട്ടിയെ ഭാഗം കിട്ടി

യെങ്കിലും ഇതപോലുള്ള കഴിയാമെന്ന ആ കട്ടി മരിച്ചു പോയി. ആ കട്ടി മാറ്റിയ പാലപ്പറത്തിന്റെ കാഗ്യമാണെന്ന മറുപടി താഴെപ്പിരിയെ സംബന്ധക്കാരൻ നസ്രിനി പറയുകയുണ്ടായി. എന്നാൽ വസലനായ നസ്രിനി അദ്ദേഹത്തോടു പറഞ്ഞത് ഇങ്ങനെയായിരുന്നുവത്രെ: - 'ആ കട്ടിയുടെ ജീവൻ മക്കിയാരുമെങ്കിൽ രണ്ടാഹരി സ്വത്തു കരുട്ടു താമ.''

കാഗ്യപ്രകാരം ഏതാനും പാലപ്പറ പാട്ടുകിട്ടുന്ന ഉള്ള ജന്മജമിയും മൂപ്പാതിരത്തോളം ഉറപ്പിക വരുമാനമുണ്ടാകാവുന്ന ലേഖനവും ശ്രീദേവിയമ്മയുടെ താവഴിയ്ക്കുകിട്ടി. തറവാട്ടിന്നു നിശ്ചയിച്ച വിലയുടെ വിഹിതമായി പുരവില എന്നമ്പലം പതിനയ്യായിരം ഉറപ്പികക്ക് ഒരു പ്രോണോട്ട് വേറെയും. ശ്രീദേവിയമ്മയുടെ ചെറിയമ്മയായ അമ്മാളവമ്മയാണ് അത് കൊടുക്കുവാനുണ്ടായിരുന്നത്. അമ്മാളവമ്മയുടെ മൂക്കു മകനാണ് ഹൈസ്കൂൾ മാനേജറായ കട്ടനണ്ണിക്കുറുപ്പ്. ഇപ്പോഴും ആ ഇപ്പോഴു ബാക്കിനിൽക്കുകയാണ്. കട്ടനണ്ണിക്കുറുപ്പ് ആ സംഖ്യ ഹൈസ്കൂളിനുവേണ്ടി മുക്കി. പ്രതിമാസം മാസ്റ്റർമാരിൽനിന്നു മുന്നോളം ഉറപ്പിക പിഴിഞ്ഞെടുക്കും. കൊല്ലത്തിൽ തൊള്ളായിരം ഉറപ്പിക ശ്രീദേവിയമ്മയ്ക്കു പലിശ കൊടുത്തുവരികയാണ്.

നസ്രിനിയാണ് ശ്രീദേവിയമ്മയുടെ മാനേജ്മെന്റ് നൽകിവരുന്നത്. സ്വന്തം ഇല്ലത്തു പറയത്തക്ക ധനസ്ഥിതിയൊന്നുമുണ്ടായിരുന്നില്ല. കറച്ചുകാലം ഇല്ലാത്ത ദാമ്പ്തം നൽകി. ഉള്ളതൊക്കെ തെക്കുട്ടി ക

യുക്തി ഭക്ഷണത്തിനുള്ള വശമുണ്ടാക്കിയപ്പോൾ ഭക്ഷ്യവും മറ്റ് ഭേദത്തെ പിടിച്ചിട്ടുള്ള അതേയുടെ സ്വഭാവം അവകാശം ഒഴിവാക്കി വെച്ചുപോകുന്നുണ്ട്. ഉള്ളതു പ്രകൃതിയിലും ചിട്ടയിലും ഒരുക്കി ഉറപ്പിക്കാൻ നമ്പൂരിതിരുമതമതമാണ്.

കണ്ഠേ അതാത സ്വരസ്തു കിഞ്ചിത്ത്വേന മണ്ഡാരിരം പാട്ടത്തിന്റെ ജന്മഭൂമി വിവിധ പണമേക്കി മാറ്റി നശിക്കാൻപോകുന്ന മേലേപ്പാട്ടു നമ്പൂരിതിരുമാർ ഇല്ലാത്തതല്ലാത്തതും തോട്ടുകിടക്കുന്ന പരമ്പര ശ്രീഭാവിതരെയുടെ മേൽക്കര വാണി. പരമേശ്വര കേട്ടതിർത്തു വൃത്തിയാക്കി. അതിന്റെ അടുത്തുള്ളതും സ്വന്തം മുമ്പുതന്നെ നാലാമിത്തോളം പാട്ടത്തിന്റെ ജന്മഭൂമി കൈയ്ക്കു കൈപ്പാട്ടത്തി കൃഷിനടത്താൻ ഏർപ്പാടാക്കുക. താൻ ഇല്ലത്തു മാനേജറായിരുന്ന കാലത്തു തന്റെ വിശ്വസ്തരായ പാട്ടത്തിനെ ശാഖാധ്യക്ഷൻകൂടിയെ കൃഷിപ്പണിയുടെ മേൽഭരിച്ചതിനെ അംഗീകരിക്കുകയും ചെയ്തു.

ആ നമ്പൂരിതിരുമാരും വാലിയക്കാടൻറെയും സഭാശാസ്ത്ര മേൽക്കോട്ടത്തിൽ പത്തു കൊല്ലംകൊണ്ട് ചുറ്റുപാടുണ്ടായിരുന്ന പമ്പുശാസ്ത്രമാണ്. മരം കാട്ടുന്ന അഞ്ചുശാസ്ത്രം തെങ്ങിൻതാഴുകൾ, കായ് കൂടിയ മൂന്നുശാസ്ത്രം കൂട്ടാപ്പുകൾ, മറ്റു പാട്ടങ്ങൾ പട്ടുപാട്ടങ്ങൾ അഞ്ചുശാസ്ത്ര പാട്ടു പട്ടുപട്ടുകൾകൊണ്ട് മുടിപ്പുതപ്പുണ്ടിന്നു.

കൈപ്പിടിയിലൊതുങ്ങാത്ത വിവിധ കൈപ്പിടിയിലൊതുങ്ങാത്ത ചുട്ട പാട്ടം കൂടി. സ്വന്തം പടി

[illegible]

നാഗക്കാവത്തു് കഞ്ഞിക്കുളക്കുറുപ്പ് ഹസ്സു നാറ
ത്തിൽ പരിക്കുകമായിരുന്നു; വാസനി അഞ്ചാംതര
ത്തിലും. വാസനിയെ പത്താമര വരിപ്പിച്ചു. ക
ഞ്ഞിക്കുളക്കുറുപ്പിനെ ബി. എ. ബി ടി. രാകി. നോ
റ്റു കട്ടികളെയും വാസ്പിക്കുകമാണ്. വാസനിയെ
പൊതുവാൻ തികച്ചും കഴിവുള്ള ഏറ്റാർപ്പണിൽ അപ്പ
നോവനു വിവാഹം ചെയ്യുകൊടുത്ത അപ്പനോകൾ
അമ്മയിലൊരു കമ്പനിയുടെ മാനേജിങ്ങ് പരമക്കുമാ
ണ്. അദ്ദേഹത്തിനു പ്രതിമാസം ആയിരത്തോളം ഉറു
പ്പിക വരുമാനമുണ്ട്.

സുഖമായി ജീവിതം നയിക്കണമെന്നു വാഗ്ദാനമുള്ള ആലാപ്പൻ പാലപ്പുറത്തു റസ്കതിനി. അതുസമയത്തു് ഈ വാഗ്ദാനം നടന്നുപോകാതെ ചിലപ്പോൾ മറ്റൊരാൾ

അദ്ദേഹത്തിന് ഇഷ്ടമല്ലെന്നായിരുന്നു. വളരെ ചിട്ടയിലാണ് കാര്യങ്ങളാക്കേ നടത്തിക്കൊണ്ടുപോവുക. ആയിരം പന്തളം മുറയിൽ ഉറപ്പികയുമാണ് ഒരു കൊല്ലംതന്നെ ബാജാ ഉഷിപ്പണിക്കു ആദ്യത്തെ കൊല്ലത്തിൽ മുടക്കിയ പതിനായിരം ഉറപ്പിക ഇന്നും കേട്ട കൂടാതെ നിലനിൽക്കുകയാണ്. എല്ലാ ചിലവും കഴിച്ച് കൊല്ലം പതിനായിരത്തിലധികം ഉറപ്പിക നമ്പൂതിരി കെട്ടിവെക്കും, ഭാര്യയോടും മക്കളോടും കൊല്ലാവസാനം കണക്കുപറഞ്ഞു ബോധ്യപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യും.

എന്തിനാണ് ഇങ്ങനെ കണക്കുപറഞ്ഞു ബോധ്യപ്പെടുത്തുന്നത്? - ശ്രീദേവിയമ്മ ചോദിക്കും.

‘അതെന്ത്, ഇവിടത്തെ ജോലിക്കാരനാണ്.’ നമ്പൂതിരി സഭാം: അക്കാര്യംതന്നെ കൈകൊള്ളി നിങ്ങളുടെ ജോലി എത്രത്തോളം ജീവിക്കുന്നു. അത് നിങ്ങളോട് കണക്കു പറയണം.’

‘അങ്ങനെയൊന്നുണ്ടോ വിചാരം?’ ശ്രീദേവിയമ്മ തുടരും. ‘അങ്ങനോട് കണക്കു പറയുന്നത്. നമ്മളൊന്നാണ്.’

കണക്കുപറയുന്ന കാര്യത്തിൽ ശ്രീദേവിയമ്മ എന്തുപറഞ്ഞാലും നമ്പൂതിരി അതു വിമർശനമായില്ല. കൊല്ലം തീക്കയമ്പാൾ, ഭാര്യയേയും മക്കളേയും വിളിച്ചിരുത്തി കണക്കു പറയും അവരെത്താക്ക കേട്ടേതിരുന്നു.

കൃഷി അദ്ദേഹത്തിന്നൊരു വിശേഷമാണ്. പുത്തേട്ടുംമുതൽ തേക്കിൻകാട്ടുവരെ അദ്ദേഹം നട്ടുപിടിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. നല്ല കന്നുകളും പ്രാപ്തമാക്കുക അദ്ദേഹത്തി

നമുക്ക്. അപരമരല്ലാം അദ്ദേഹം ആത്മരായി സ്നേഹിക്കുന്നു. ഗോവിന്ദൻകുട്ടിക്ക് എപ്പോഴും ചിലപ്പോൾ കഴിഞ്ഞു കാര്യം പത്തുപ്പിറകു ശമ്പളമാണെന്നായിരുന്നു വെച്ച്, ഏപ്പോൾ എത്ര ചോദിച്ചാലും കൊടുക്കാ. ഒരു ദിവസം നമ്പൂതിരി ഗോവിന്ദൻകുട്ടിയെ വല്ലാത്ത അന്ത്യ തപ്പുറത്തു കയ്യടക്കി. ആയാൾ നാട്ടിലേക്കു പോവാൻ ഒരുങ്ങി. വീൽക്കകയാലിരുന്നു. നമ്പൂതിരിയോടു ചോദിച്ചിരുന്ന പത്തുപ്പിറകു കിട്ടാൻ കാര്യം നില്ക്കുകയാണ്.

‘ഗോവിന്ദൻകുട്ടി നാട്ടിൽ പോവുമ്പോൾ ഒരുപതു പാട്ടത്തിന്റെ വസ്തു കിട്ടാത്തതുകൊണ്ടു എന്താണെന്നു അന്യമാരും കാണുന്നതായും വേണ്ടില്ല’ നമ്പൂതിരി പറഞ്ഞു. പത്തുപ്പിറകും കൊടുത്തു.

ഗോവിന്ദൻകുട്ടി മടങ്ങിവന്നു.

‘അന്യോപാധിച്ചോ?’ നമ്പൂതിരി ആ കഥ പറഞ്ഞിരുന്നു.

‘അന്യോപാധിച്ചു.’

‘എന്തിനാ?’

‘ഒരു മുപ്പത്തഞ്ചു പാട്ടത്തിന്റെ അളവി വീല്ക്കുകയുണ്ട്; വാരികത്തവർ വീൽക്കുകയാണ്.’

‘ചില ഏതായാ?’

‘ആയിരംവരെ ചോദിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു. റാമിന്ദർ ആയിരത്തിയെട്ടുനൂറ്റാണ്ടു പറഞ്ഞു വീൽക്കുകയാണ്.’

‘എന്താൽ ആയിരത്തിയെട്ടുനൂറ്റാണ്ടു തമാ. ഗോവിന്ദൻകുട്ടി അതു വാങ്ങിക്കൊള്ളൂ.’

‘അടിയന്തരം?’ ഗോപിന്ദൻകുട്ടി അസ്വസ്ഥരായോ
ദിച്ചു. ‘അടിയന്തരങ്ങളൊന്നും വാങ്ങുന്നതു?’

‘ഗോപിന്ദൻകുട്ടിക്കു ഞാൻ ആയിരത്തി ഇരുനൂറ്റു
രൂപിക തരികയാണ്. സ്വന്തം പേക്കു ഭൂമി വാങ്ങി
ക്കൊള്ളൂ.’

ഗോപിന്ദൻകുട്ടി മിഴിച്ചുനിന്നു.

‘അസ്വസ്ഥരായാണിവില്ല. ഗോപിന്ദൻകുട്ടിക്കു ഞാൻ
പത്തുരൂപികൾക്കു ഇരുനൂറ്റു രൂപയും തന്നിരുന്നു. ഇതുപത്തു
രൂപികൾക്കു തന്നെയാണിവിടെ ഞാൻ വിചാ
രിച്ചിരുന്നത്. പക്ഷേ പത്തുരൂപികൾക്കു എന്താണിവിടെ.
പത്തുരൂപികൾക്കു ഞാൻ സൂക്ഷിച്ചുപോയിരുന്ന.
ഗോപിന്ദൻകുട്ടി ഇവിടെ വന്നിട്ടു പത്തു രൂപകൾക്കു
യി; പത്തുരൂപികൾക്കു ഇവിടെ കാണാത്ത നോക്കി.
ഞാൻ ഞാൻ നിങ്ങളെപ്പറ്റി കേൾക്കുകയും ആയിര
ത്തി ഇരുനൂറ്റുരൂപിക എന്റെ പക്കൽ നിൽക്കുന്നു.’

‘അടിയൻ ഇത് വിചാരിച്ചിട്ടില്ല’- ഗോപിന്ദൻ
കുട്ടിയുടെ കണ്ണു നോക്കി: ‘അടിയൻ ജന്മം വാങ്ങേ?’

‘ഇതുകൊണ്ടാണോ വെറുപ്പാക്കുക എന്നു വേണ്ട
തെന്നുവെച്ചാൽ വാങ്ങിക്കൊള്ളൂ. പക്ഷേ ഭൂമി കയ്യാ
ൾക്കു വേണ്ടാണോ. വീട്ടുകാരെക്കൊണ്ടു കൂടി നടത്തിക്ക
കയും വേണ്ടാണോ. കാലം കൂടി വരികയാണ്.’

പിറ്റേന്ന് രാവിലെത്തന്നെ സമ്പൂർണ്ണ ഗോപിന്ദൻ
കുട്ടിക്കു ആയിരത്തി ഇരുനൂറ്റു രൂപിക എടുത്തുകൊടുത്തു.
അന്നു മുതൽക്കു ആ ചാലിത്തന്നെ ഇതുപത്തുരൂപിക
വീതം ശമ്പളവും പിടിച്ചു.

ഗോവിന്ദർകുട്ടി ഭൂമി പാങ്ങി അനേകനെ ഏല്പിച്ചു. തിരുക്കുമാണ് അനേകന്മാർ അപർ പശുനികരം കൂടാതെ വിശ്വസിച്ച് കൂടാൻ ആത്മാത്മനാശം കൂടിപ്പിന്നിമിർ ശ്രമിച്ചു. ഗുരു ഗോവിന്ദർകുട്ടിക്ക് ഇരപതുപ്പിക ശബ്ദമാണ് അമ്പരപ്പു നൽകിപ്പിന്നിന്നാശം കേൾക്കുന്നത്. ഗോവിന്ദർകുട്ടി അപരം ഉള്ള വെണ്മ തിരുക്കുമാണ്.

കനകന്റെ മേൽനാട്ടു വാടിക്കുക, പ്രവൃത്തിക്കു മരകൊണ്ട് പണിമെടുപ്പിക്കുക, കൃഷ്ണൻ നായർ കൃഷ്ണൻ കണ്ണന്താക്കുക, പെള്ളു കെട്ടുക, പ്രവൃത്തിക്കു തുടർ കൃഷ്ണന്താക്കുക വാടിക്കെട്ടുക-ഗുണമെന്തെന്ന് ഈ അടുത്തകാലത്തു അപരം ജോലി.

നാമകാലമായ ഒരു ദിനമുമാണ് നമ്പൂതിരി അന്നാലിനത്. കാര്യം കൃഷ്ണൻ അല്ലെങ്കിൽ ഗുണമെന്തെന്ന് ശ്രീദേവിയമ്മ വാടിക്കെട്ടുക കണ്ണൻ വന്ന അതുപ്രകാരം നിരവധിത്തം. അകത്തുവെന്ന് വെറുംകാപ്പി കഴിച്ചു പൊതിഞ്ഞു. കണ്ണൻ ഒരു കൊട്ടയുണ്ടാക്കും. വെള്ളം കിഴക്കും വെള്ളം വെള്ളത്തിൽ ഉൾപ്പെടെ പ്രവൃത്തിക്കുക, കണ്ണൻറെ വെള്ളം വെള്ളം, പെട്ടെന്ന് ഒരുക്കൽ അറുക്കുകയിലോ പെട്ടെന്ന് കണ്ണൻറെ അടുത്തു മേടിവെടും. അതുവെന്ന് അന്നാലി കണ്ണൻ നൂക്കിത്താക്കും. അപ്പാഴെ വെട്ടുകാൽ ഉണ്ടാക്കിയ പച്ച കാപ്പിയും പൊതിഞ്ഞു തിരിയെ വെള്ളം അടുത്തു വെടും. നൂക്കിത്താക്കിയ പെട്ടെന്ന് കണ്ണൻ നൂക്കിത്താക്കും. അതുവെന്ന് അന്നാലി കണ്ണൻ നൂക്കിത്താക്കും.

ഈ ഉണക്കപ്പൊഴക്ക് കാപ്പിയുമായി ക്രീദേവിയമ്മ വാജറാവും. ആ കാപ്പി കടിച്ചാൽ മുക്കലില്ല ഒരു മണിത്തൂരിൽ കറയാതെ വാതികിരാതാമണം പാമ്പനയാണ് ഉറക്കയാണ് വാമന, വൃത്തിയാമി അഥവാ പരമം. ക്രീദേവിയമ്മ കട്ടിലിനകത്ത് ഇരുന്ന് അതൊക്കെ കേൾക്കും. നിരന്തരമായ ആ പാഠമാണെന്നുകൊണ്ട് അതൊരു പരഞ്ഞിട്ടില്ലെങ്കിലും ക്രീദേവിയമ്മക്ക് കഥ മനസ്സിലാക്കത്തക്ക വിജ്ഞാനമുണ്ടാമിരിക്കുന്നു. ആ പാഠമായതൊക്കെ സ്വന്തം ജീവിതപരമായി അടപ്പിച്ചു പിരിച്ച് അത്ഭുതവും സാക്ഷ്യം പറഞ്ഞുകൊടുത്തിരുന്നതുകൊണ്ട് ആ തറവാട്ടുമായ സാമ്പ്ലാൻസമ്പന്നമാക്കി മാറ്റുവാനും നസ്രതിരിക്കു സാധിച്ചിരുന്നു.

മുന്തമണി കഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെ അഞ്ചുമണിനേരമോട്ടപ്പണിയാണ്. സൂര്യൻ വിട്ടുവന്ന വാസുണ്ണിയേയും ഇണയ്ക്കുകയും പടിക്കരയെ അറക്കുന്നതാണ് കാക്കുറിയണിയോ, പത്തൊമ്പതുമുതൽ പടിക്കരയെ അറക്കുന്നതോട്ടപ്പണിയോ അങ്ങനെ വല്ലതും ചെയ്യും. ആ വീട്ടിലേക്കുവേണ്ട പച്ചക്കറി മുഴുവനും, പുക്കളും തെൻറക്കൈകൊണ്ടുണ്ടാക്കുമെന്നാണ് നസ്രതിരിയുടെ തീരുമാനം.

ആട്ടിൻകാടും പൊടിച്ച പൊടി, വളപ്പൊടി, വെണ്ണിറു, കോഴിക്കാട്ടാ തുടങ്ങിയ എപ്പോഴും ഉണ്ടാകും കളപ്പുരയുടെ തെക്കേത്തലക്കല്ലുള്ളതിൽ സൂക്ഷിച്ച് ഉണ്ടാവും. കടേണ്ണാട്ടു, പിക്കാസ്, ചുരക്കു, ചെപ്പുകുടങ്ങൽ, കൊട്ടകൾ, ചെട്ടുകുത്തികൾ അങ്ങിനെ പണി മാതൃയണ

ളും വലത്തും പുറ ചുറ്റിനിൽക്കുകയും കയ്യാടിവിത്തുകളും അ
 നർ സൂക്ഷി ചുരുക്കം. കട്ടച്ച മണ്ണിട്ടക്കും, കഴികത്തും,
 വിത്തു കത്തിവിട്ടും, വളം ചേക്കും, കടങ്ങമളകളെ കളി
 ന്നിലിറങ്ങി വെള്ളംമുക്കി മണ്ടകയ്യിലും തുക്കി പുറച്ചടി
 കർക്കും മറ്റും നന്നാക്കും. വേനൽക്കാലത്തു് വാടിത്തള
 തന്ന പുത്തോട്ടം നന്നാക്കി, തക്കമെങ്കൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ ഒരു
 വലിയ കിണറിലൂടെ മുഖൽ സൂക്ഷിമങ്ങമുള്ള അടപ്പു
 പിടിപ്പിച്ച ഒരു മന്ത്രം അദ്വൈതമിന്നുണ്ട്. ഗാരായ
 ന്നും എന്നാണ് അദ്വൈതം അതിന്നു പേരിട്ടിരിക്കുന്നത്.
 അതിൽ വെള്ളം നന്നായ ചെടികളുടെമേൽ സാക്ഷ
 സ്ഥാൻ, മഴകൊണ്ടുപോല ചെടികൾ ഉണർന്നതിൽ
 കുന്നതു് കാണുക—അതദ്വൈതം ജന്മസാധലൂമായി കരു
 താറുണ്ടായിരുന്നു.

വിതർക്കുന്നതുപോലെ വേല ചെയ്താൽ അദ്വൈതം ക
 ളുപ്പരയുടെ വടക്കേ അലക്കലുള്ള ആപ്പിസുങ്കിമുറയുടെ ഉമ്മാ
 ത്തിട്ട കറുപ്പലിൽ ചെന്നിരിക്കും. അപ്പോഴേക്കും ശ്രീ
 ദേവിയമ്മ കാപ്പിയുമായി കട്ടപ്പരയിലത്തും അവിടെ
 ആ കാപ്പിയും മുക്കാലം നമ്പൂരിരിക്ക കൊടുത്തു പു
 ത്തോട്ടത്തൽ കടന്നു മല്ലപ്പു പാറിക്കും. ദമ്പതികളുടെ
 ജീവിതരേഖയെ എന്തും പുഞ്ചിരി കൊഴിച്ചുവീണു
 നിത്യമേഴ്ത്തുമൊരു മല്ല, ആ പുത്തോട്ടത്തിലെ ഒരൊട്ട
 മാവുവേൾ പരേതനായിരുന്നു. ആ ദമ്പതികളുടെ
 ജന്മപുരത്തിലെ മേന്മപ്പാത്തുള്ള മവളുളിത്തളികയി
 ലേക്കു ഒരുപിടി മൊഴുതിപ്പാ ആ മല്ലറളുളി സത്താറി
 കാൽക്കുളി വന്നുണ്ടായിരുന്നില്ല. പു വാച്ചുചഴിഞ്ഞാൽ
 ശ്രീദേവിയമ്മ കളഞ്ചിറങ്ങി മേഴ് കഴുകും.

ഗോവ്ന്ദൻകുട്ടി പണിക്കരുടെ കൂലിക്കണക്കുകൾ
യി വന്നിട്ടുണ്ടാവും. ആ കണക്കെല്ലാം കേട്ടു അറുപതി
പ്പരക്കും നമ്പൂതിരി കളിക്കും സന്ധ്യാവന്ദനം കഴി
ക്കും. സുഖമായി ഉറങ്ങുകഴിച്ചു കിടക്കും. നമ്പൂതിരി
യുടെ ഈ ദിനചര്യ ഒരു ഹൈന്ദവീസിന്റെതുപോലെ
തെറ്റാത്തതാണെന്നു

അന്നും നമ്പൂതിരി പുരാട്ടത്തിലേക്കു പോയി
വിവാഹബന്ധമുണ്ടെങ്കിൽ നന്നെ കൊരിപ്പോകയാൽ വാ
ടിത്തുണ ഒരു പുതോട്ടം നന്നാക്കി കഴിഞ്ഞു കള
ത്തിലിറങ്ങി. പരിശിരിവ് പരമേശ്വരൻ കൂലിക്കുറു
ന്നതു

‘പരിശിരിവ് മരണത്തിലാണല്ലോ’

കളത്തിലേക്കിറങ്ങാൻ ഉടങ്ങുന്ന നമ്പൂതിരിയുടെ
പിന്നിൽനിന്നൊരാൾ പറഞ്ഞു. നമ്പൂതിരി തിരിഞ്ഞു
നോക്കി: ‘തിരൂർക്കാട്ട് അങ്ങൻ നമ്പൂതിരിപ്പാട്ട്’!

ബാല്യകാലത്തുതന്നെ പുതുമിർച്ചിശേഷമായി വാ
ത്സല്യത്തോടെ തന്നെ വളർത്തിയ തിരൂർക്കാട്ട് നാരായ
ണൻ നമ്പൂതിരിപ്പാടിന്റെ മണ്ടാമക്കായ മകൻ ശങ്കരൻ
‘നമ്പൂതിരിപ്പാട്ട്’ പന്തലിൽ നിന്നു വിളിച്ചു ചോദിക്ക
കതാണ്.

‘പരിശിരിവ് എന്താ ഇതു കഥ’-നമ്പൂതിരി കടം
മണ്ടും കളിപ്പറക്കോലായിൽ വെച്ചുകൊണ്ടു തുടങ്ങി: ‘ഇ
താ വർഷം’.

അമ്പത്തി നടന്നാൽ മതി, കളിപ്പറക്കോലായിൽ
നിന്നു മറ്റൊരു പന്തലിലൊരാൾ. ആ കാച്ചു നിൽ

പുത്തർക്കുളിൽ പാലപ്പറത്തു നമ്പൂതിരിയുടെ ഉള്ളിൽ ഭൂതകാലത്തിന്റെ ഒരു ദിനം ചരിത്രം നിഴലിച്ചു;

കട്ടിക്കാലത്തു് തിരൂർക്കാട്ടു് കാത്തുപെല്ലാൻ താമസിച്ച് കഥ, അപ്പൻ നമ്പൂതിരിപ്പാടിന്റെ ഔദാര്യവും വാത്സല്യവും, കായ്ക്കന്റെ ഉഷ്ണി, കോലടത്തിന്റെ ശുദ്ധാഹ്ലാദം, ശാസ്ത്രീകളുടെ വരവ്, സാസ്കൃതപാരം, നാലുകൊല്ലത്തെ ശാന്തി, അങ്ങനെ പലതും, അവഗണന ഇല്ലത്തെ കഷ്ടം കളത്തിലിറങ്ങുന്നതുകണ്ടു ഇത്ഥതാം വയസ്സിൽ മറഞ്ഞിരുന്നു.

‘പാലപ്പറം വലിയ ജോലിക്കിരിക്കിലാണല്ലോ’ തിരൂർക്കാട്ടനുജൻ നമ്പൂതിരിപ്പാട്ടു് തുടർന്നു: ‘എന്താണ് അവിടെ നമ്പൂക്കുറുപ്പു്?’

‘ഒരു നേമാപോക്ക്, കുറച്ചു പൂച്ചെടിയുണ്ട്’ പാലപ്പറം തുടർന്നു: ‘മനുഷ്യനായാൽ ഏതെങ്കിലും ഒരു ജോലിവേണം എന്നു പക്ഷക്കാരനാണു ഞാൻ. എനിക്കു സ്വന്തമായി ഒരു പുത്തോട്ടവും കായ്ക്കറിക്കോട്ടവുമുണ്ടു് ഇവിടെ. കണ്ടതു സന്തോഷമായി, പോവ്വോ, പൂമുഖത്തേക്കു പോവ്വോ, ഇവിടെ കണ്ടുകൂട്ടരുൻ്റെ കലയാണശ്രമമാണു്.’

‘എനിക്കു ക്ഷണം കിട്ടിയിട്ടുണ്ട്,’ തിരൂർക്കാട്ടനുജൻ തുടർന്നു: ‘എനിക്കു കുറച്ചു ബദ്ധപ്പാടുണ്ട്, കാര്യം റോട്ടിൽ നിമിതി പോന്നിരിക്കുകയാണു്.’

‘അങ്ങനെ ചറഞ്ഞാൽ പററില്ല,’ പാലപ്പറം ഉറക്കെ വിളിച്ചു: ‘വാസന്തി!’

‘ഇവിടെ ഇല്ലേ ഓനോൻ? അടുത്തൊരാളെ
ഒരു വിവരം പറയാൻ വന്നതാണ്.’

‘കാപ്പി കുഴിച്ചിട്ടേ പോയാൻ പാടുള്ളു. നാളെ
വരികയും വേണം’—പാലപ്പുറം തുടർന്നു: ‘ഓനോൻ
പത്തായപ്പൂർ മുകളിലുണ്ട്. സുഖക്കൂട്ട കുറെ ദേ
ദമാണ്.’

‘എന്നാൽ വേഗം കാപ്പിയുണ്ടാക്കിക്കൊടു. ഞാൻ
മോചന കണ്ടു സംസാരിച്ചു പുതുവശങ്ങൾ വരാം.’

‘അപ്പൻ വിളിച്ചുവോ?’—വാസന്തി പുതുവത്തുനി
ന്നു ഭുവനഭാരത്തിനൊക്കെ ചോദിച്ചു.

‘വേഗം ഒരു ഗ്രാസ്സു കാപ്പിയുണ്ടാക്കൂ’ പാലപ്പു
റം തുടർന്നു: ‘എന്റെ മകളാണ്. ഒരു മകളേയുള്ളൂ.
കുഞ്ഞുക്കളെന്റെ കൈമാണ്.’

‘എന്താ പേര്?’ അവളർ ചോദിച്ചു.

‘വാസന്തി.’

‘ആരു അപ്പാ.’

‘എന്റെ കുട്ടി’—പാലപ്പുറം തുടർന്നു: ‘എന്റെ
പ്രത്യക്ഷപ്പെടലാകാമെന്നു തീരുമാനം നമ്പൂതിരിപ്പി
ട്ട്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കണ്ടാമത്തെ മകനാണ്. വേ
ഗം ഒരു ഗ്രാസ്സു കാപ്പിയുണ്ടാക്കൂ. നന്നാവണം.’

നമ്പൂതിരിപ്പാട്ട് പത്തായപ്പൂർമേലേക്കും വാസന്തി
അകത്തേക്കും പോയി. പാലപ്പുറം നെറ്റിയിലെ വി
യർപ്പം വെച്ചുകുളഞ്ഞു. കുളപ്പംകൊലാമതിൽചെന്നു
കുടുംബത്തോടു ചേർന്നു പാലപ്പുറം പറഞ്ഞു.

വിടെ ഇട്ടിരുന്ന ചാതകസേലു പൊടിതട്ടി ശരിപ്പെടുത്തി അടുത്തുള്ള മഹാറാജ കസേലയിൽ ഇരുമ്പു, പടിഞ്ഞാറേ പാടത്തുനിന്നുവന്ന കരിളംകാറു പാലപ്പുറത്തിന്റെ മനററിയിൽ തലോടിക്കൊണ്ടിരുന്നു.

‘ആരാ അതു?’ പാലപ്പുറം ചോദിച്ചു.

ചടപടചടപട എഴുന്നാൽ ശബ്ദം! നേരം ഇരുട്ടുവാൻ തുടങ്ങുകയാണ്. ദേവടിമൊന്നുമില്ല.

‘ആരാ അതു?’ പിന്നെത് കാളപ്പുതു് കരറുത്തു പോന്നിട്ടുണ്ടോ?’ പാലപ്പുറം വിഷം ഉറക്കം വിളിച്ചു ചോദിച്ചു.

‘ആ വിളക്കുപാൽ കൊണ്ടുപരം; അല്ലെങ്കിൽ വേണ്ടാ-സൂട്ടിൽ നിന്ന് കണ്ടുകണ്ടു നം കുട്ടികളും പെടോ മാർസുമാർ വരുന്നുണ്ട്.’

കണ്ടുകണ്ടുക്കുപ്പും വാസുണ്ണിയും ഗോവിന്ദൻകുട്ടിയും വിളക്കുമാറി ക്ലാസ്സെടുക്കുവാണി. ആ പെടോ മാർസിന്റെ പ്രയത്നം പത്തും ക്ലാസ്സും പ്രകാശിച്ചു.

‘ആരാ അവിടെ?’ നമ്പൂതിരി എഴുന്നേറ്റുനോക്കി. പത്താരുപ്തയുടെ മുമ്പിൽ കാക്കിയുടപ്പും തോക്കുമാറി രണ്ടു പട്ടാളക്കാർ നില്പുണ്ട്.

ഇടുക്കുവേലപ്പിക്കാനൊന്നും ഇടയുണ്ടായില്ല. പത്താരുപ്തയുടെ മുകളിൽനിന്നു മാനവനെയും തിരൂർക്കാട്ട് അമ്മജൻ നമ്പൂതിരിപ്പാടിനെയും ഇടത്തും വലത്തുമായി ആരംഭിച്ചു പട്ടിക്കൊണ്ട് സബ് ഇൻസ്പെക്ടർ ശങ്കരൻപായർ വരാതെയിരിക്കെ,

‘കഞ്ഞിക്കുട്ടക്കുറുപ്പല്ലേ അമ്മ?’ ഇൻസ്പെക്ടർ ചോദിച്ചു.

‘അതെ.’

‘ഇവിടെ വരുന്നു.’

കഞ്ഞിക്കുട്ടക്കുറുപ്പും പത്താമപ്പുറയുടെ വരാന്തയിലേക്ക് ചെന്നു. ഇൻസ്പെക്ടറുടെ ക്ലാഷെടുത്തതിനനുസരിച്ച് കോൺസ്റ്റബിൾ കഞ്ഞിക്കുട്ടക്കുട്ടന്റെ കുപ്പിയുടെ രണ്ടു കൈകളും കൂട്ടി അടം വെച്ചു.

‘അമ്മാ കുപ്പി ഇതാ.’ വാസന്തി ഒരു കൊരിലിൽ കുപ്പിയുമായി പന്തലിലേക്ക് ചെന്നു.

‘ഇതെന്താ കഥ?’ പാലപ്പുറം ചോദിച്ചു.

‘ഉത്തരാസ്ഥാപരംപരം-കഞ്ഞിക്കുട്ടക്കുട്ടന്റെ നായരാണ്’ പറഞ്ഞത്.

‘പോവുക’-സബ്ഇൻസ്പെക്ടർ വിസിലിച്ചു. പത്താമപ്പുറ വളഞ്ഞു നിന്നിരുന്ന പതുപത്രയ്ക്ക് എം. എസ്. ഡി കാർ വന്നു വരിയായി പിന്നെ.

‘എനിക്കൊന്നും മനസ്സിലായില്ലല്ലോ, ഇതെന്താ കഥ?’-പാലപ്പുറം സബ്ഇൻസ്പെക്ടറുടെ അടുത്തേക്കു നീങ്ങി ചോദിച്ചു.

‘ഇതാണ് നമ്പൂതിരി ഗോത്രം-ഇൻസ്പെക്ടർ തുടർന്നു: ‘ഉത്തരാസ്ഥാപരത്തിൽ ഗോത്രംമണമില്ല, അതുതന്നെ.’

‘പോവുക’

സബ്ബന്ദ്രെകൂർ നടന്നു. അമരസൻ എം. എസ്. പിക്കാർ, മുഖിൽ, നട്ടുക്ക് തിരൂർക്കാട്ടനമ്പലം കുറുപ്പു മേനവരും, ബാക്കി പോലീസുകാരും എം. എസ്. പി. കാരും പിന്നിൽ. ആ ജാഥ അങ്ങനെ നടന്നുനീങ്ങി.

‘പോയി വരട്ടെ അച്ഛാ’ പോവുമ്പോൾ കിഞ്ഞു കിട്ടുകുറുപ്പ് പറഞ്ഞു.

‘എന്താണച്ഛാ?’ വാസന്തി ചോദിച്ചു.

‘ഒന്നും മനസ്സിലാക്കില്ല’—നമ്പൂതിരി പറഞ്ഞു.

ആ കല്യാണപ്പന്തൽ കുറച്ചിടെ ഒരു നിശ്ചലചിത്രമായി നില്ക്കുകയുണ്ടു.

മാലയും മോനിയും

വീലിസ് പാർട്ടി കക്കാട്ടു മേലേപ്പാട്ടുനിന്നു പടി കടന്നു, കിഴക്കോട്ടു നടന്നു. ഹൈസ്കൂളിന്റെ അരികെ റോഡിൽ നിർത്തിയിരുന്ന ലോറിയുടെ അടുത്തുചെന്നു ആ മൂന്നു പുള്ളികളെയും ലോറിയിൽ കയറ്റി. ഏം എസ്; പി. കാരും പോലീസുകാരും അതിൽ കയറിയിരുന്നു. സബ് ഇൻസ്പെക്ടർ ശങ്കരൻനായരും ഡ്രൈവർ ബ്രാൺസ് സബ് ഇൻസ്പെക്ടർ മാധവമനോനും ഹെഡ് കോൺസ്റ്റബിൾ കഞ്ഞിമാമൻനായരും അടുത്തു നിന്നിരുന്ന ക്വാിൽ കഴറി. കാർ സ്റ്റാർട്ടുചെയ്തു മുന്നോട്ടു നീങ്ങി, പിന്നാലെ ലോറിയും.

രാത്രി എഴുന്നേറ്റിറങ്ങിപ്പോയി. അദ്ദേഹം പോലീസ് സ്റ്റേഷനിലെത്തി. തടവുകാരെ മുന്നപേക്കെയും പോലീസ് സ്റ്റേഷന്റെ വരാന്തയിൽ ഇരുത്തി. പോലീസുകാർ അദ്ദേഹത്തെ പൊതുവിൽ. ഏതെങ്കിലും പീടാർ ലോറിയിൽ കയറി സ്ഥലം വിട്ടു. ഇൻസ്പെക്ടറും, എസ്. ബി. സബ് ഇൻസ്പെക്ടറും, ഹെഡ് കോൺസ്റ്റബിളും സ്റ്റേഷൻ ഓഫീസറും ആപ്പിസുകുറിയിലേക്കു കടന്നു. അവർ ചായപ്പട്ടത്തിൽ കയറി. ഒരഞ്ചുമിനുട്ട് കഴിഞ്ഞ ശേഷം ഹെഡ് കോൺസ്റ്റബിൾ വരാന്തയിലേക്കു വന്നു. ഒന്നര ആൾ വെച്ചിരുന്ന കുറച്ചിലെ ആപ്പിസുകുറിയിലേക്കു കൊണ്ടുപോയി.

ആ ആപ്പിസുകുറി ഭീഷണമായിരുന്നു. കടന്നു ഉടനെ കിഴക്കോട്ട് തെക്കു വടക്കു നീളത്തിൽ ഉട്ടി വെച്ച മരച്ചട്ടത്തിൽ ഇരുപതു തോക്കുകളിരിക്കുന്നു. ആ തോക്കുകളുടെ തലപ്പത്തു ഉറപ്പിച്ചു നിർത്തിയ ബന്ധുക്കൾ ആപ്പിസിലെ പെട്രോളിയം പ്രദേശത്ത് മിനി ഇരിട്ടായിരുന്നു. ചട്ടത്തിന്റെ തലക്കൽ അഞ്ചു ചങ്ങലകൾ ഇറക്കിയിട്ടിരിക്കുന്നു. ഒരു മുക്കിൽ പത്തിര പതു ലാത്തികൾ കൂട്ടിയിട്ടുണ്ട്. വടക്കു പടിഞ്ഞാറേ മൂലയിൽ കിടക്കുന്ന ശേഷാത്ത കഠിന ആമങ്ങൾ കിടക്കുന്നു. തടവുകാരെ ഭീഷണിപ്പെടുത്തുന്ന ആ മൃഗത്തു കറുപ്പ് തല താഴ്ത്തി നിൽക്കുന്നു.

ആപ്പിസിലെ പടിഞ്ഞാറേവരിയിൽ കിഴക്കോട്ടു തിരിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു കസേലയും അതിനു മുമ്പിൽ ഒരു നിങ്ങളേരയും ഉണ്ട്. ആ കസേലയിൽ സ്റ്റേഷൻ ബ്രാഞ്ച്

സബ്ബ് ഇൻസ്പെക്ടർ ഇരിക്കുന്ന മേശയുടെ വക്കേക്കരികിൽ തെക്കോട്ടു തിരിച്ചിട്ടു കസേലയുടെ മുമ്പിൽ സബ്ബ് ഇൻസ്പെക്ടർ ശങ്കരൻനാഥർ നിൽക്കുകയാണ്. അതേ വരിയിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പിന്നിലായി മേശയും കസേലയും കിടക്കുന്നുണ്ട്. മേശപ്പുറത്തായി കമ്പിയിട്ടു കിടന്നു കയ്യുന്നു. ആ കസേലയിൽ ഇരുന്ന് സ്റ്റേഷൻ ഹൈറർ വർ്സിസ് എന്തോ എഴുതുകയാണ്. ഹൈഡ് കോൺസ്റ്റബിൾ കഞ്ഞിമാമൻനാഥർ വാതില്ലിൽ ചാരി നിന്നു.

‘എന്താ കുറുപ്പേ നിങ്ങളെന്നാ കയ്യണിസ്സായത്?’ സബ്ബ് ഇൻസ്പെക്ടർ ചോദിച്ചു.

‘ഞാൻ കയ്യണിസ്സല്ല’—കുറുപ്പ് തലയുമർത്തി സബ്ബ് ഇൻസ്പെക്ടറുടെ മുമ്പത്തുനാക്കുപുറത്തു.

‘അല്ലെ എന്താ അല്ല?’ സബ്ബ് ഇൻസ്പെക്ടർ കുറുപ്പിന്റെ ഇടത്തെ ചെകിടത്തു് ആഞ്ഞൊടിക്കിവെച്ചുകൊടുത്തു: ‘അല്ലാതെ—കയ്യണിസ്സല്ലാതെ.’

‘ഞാൻ കയ്യണിസ്സല്ല’—കുറുപ്പ് ഭാവം പകർന്നു സബ്ബ് ഇൻസ്പെക്ടറെ നോക്കിക്കൊണ്ടു തുടർന്നു: ‘കയ്യണിസ്സാണെങ്കിൽ എനിക്കുള്ളതാണു പറയാൻ കഴിയും എന്നാൽ സത്യമായും ഞാൻ കയ്യണിസ്സല്ല.’

മാർക്കാപ്പുറത്തു കൊണ്ടു ഒരു അടി കുറുപ്പിന്റെ മകനാ തിളപ്പിച്ചിരുന്നു. ആ മകൻ ചെമ്പരുത്തിപ്പുലോലമെ ഇടുത്തു. കണ്ണുകളിൽ അമർച്ചം തുറന്നിരുന്നു.

‘എന്തൊ തുറിച്ചുനോക്കുന്നത്?’

സഖ് ഇൻഡ്യക്രൂർ ബുട്സിട്ട കാലുകൊണ്ട്, നിവർത്തനിക്കുന്ന കുറുപ്പിന്റെ നാടിക്കൊരു ചവിട്ടു വെച്ചുകൊടുത്തുകൊണ്ട് ഇടർന്നു.

‘കുറുപ്പിനുള്ളൊരു! കുറുപ്പിനുള്ളൊരു മുഖത്തു നോക്കി സന്ധാമിട്ടു തറവാട്ടു കേട്ടവരുത്താൻ പിറന്നു കൂട്ടി! കക്കാട്ടു കുറുപ്പായാലും വേണ്ടില്ല; സാമൂതിരിപ്പാട്ടു തമ്പുരാനായാലും വേണ്ടില്ല. ചവിട്ടി നാശം വലിക്കും, നോക്കിക്കൊ.’

ചവിട്ടിന്റെ ശക്തികൊണ്ട് കുറുപ്പ് ഇരിക്കുന്നതെന്ന വീണ്ടും, അദ്ദേഹം കൈകൾ കത്തി എഴുന്നേൽക്കാനാലാചിച്ചു. അമ്മങ്ങളിൽ കടുത്തിയ കൈകൾ അദ്ദേഹത്തെ സ്ഥായിച്ചില്ല. അദ്ദേഹം അങ്ങനെയെന്നു ഇരുന്നു.

‘എന്നിരിക്കെ നായേ, എങ്ങിനെയ്—’ ഇൻഡ്യക്രൂർ മുന്നോട്ടു നിന്നിരുത്തു് ഒന്നുകൂടി ചവിട്ടി. ‘കക്കാട്ടു’ തറവാട്ടിൽ നീയെങ്ങനെയുണ്ടായി? നാട്ടിൽ!’

കുറുപ്പ് പതുക്കെ കത്തിച്ചിരുന്നു. എഴുന്നേറ്റുനിന്നു കഴിഞ്ഞില്ല, അതിന്നുമുമ്പ് ഇൻഡ്യക്രൂർ ഇടത്തുകൈകൊണ്ട് കുറുപ്പിന്റെ വലത്തെ ചെങ്കിത്തേ് ഒരടികൂടി വീണ്ടും. അടികൂടിയാൽ അൻ സപ്തസാചിയാണെന്നു ആ പോലീസുദ്യോഗസ്ഥൻ തെളിയിക്കുകയായിരുന്നു.

കുറുപ്പ് കുറച്ചുവേഗം ഇലതാഴ്ന്നിരുന്നു.

‘എന്തിന്യേ ഏടാ മറോ ചെറുതെ അവിടെ താമസിപ്പിച്ചത്?’ കേൾപ്പാത്ത കിടന്ന പുറമെത്തു വളച്ചുകൊണ്ട് സബ് ഇൻസ്പെക്ടർ ചോദിച്ചു.

‘ഈ അടിക്കുന്നതിന്റെ ആവശ്യം ഒട്ടും മനസ്സിലാക്കുന്നില്ല’ കുപ്പി വിചാരങ്ങൾ അടക്കി ശാന്തനായിത്തുടർന്നു:

‘നിങ്ങൾക്കെന്താണാവശ്യം?’

‘എന്താ ഏടാ അടിച്ചാൻ?’ സബ് ഇൻസ്പെക്ടർ ആ നീണ്ട ചുരുക്കുകൊണ്ട് വിഷയം കുപ്പിനെ ആഞ്ഞ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്തു. ‘ഈ നാട്ടിൽ കമ്യൂണിസ്റ്റ് കൗതന്ധവാൻ പാടില്ല. അതിനാണ് അടിക്കുന്നത്. മനസ്സിലാമോ. ഇഞ്ചി ചതക്കുംപോലെ ചതക്കും. കമ്യൂണിസത്തിന്റെ നീക്കം മെറു ഉള്ളിലുണ്ടെങ്കിൽ മെറിപ്പിക്കും. നിങ്ങളെ കണ്ടാടുമുപ്പി!’ ഇൻസ്പെക്ടർ വിഷയം ചവിട്ടാൻ കാലോടിക്കി.

‘അതേ’ റെസ്പോണ്ട് ബ്രാഞ്ച് സബ് ഇൻസ്പെക്ടർ എഴുന്നേറ്റു കയറുക.

‘ഈ ദിക്കിൽ കമ്യൂണിസമില്ലെന്നു വിചാരിച്ചിരിക്കുമ്പോൾ, ഇവൻ അതിന്റെ വിത്തു കൊണ്ടുവന്നു കത്തിച്ചിട്ടിരിക്കുന്നു. നിന്റെ ആകാശം മറുവൻ. നീയെന്തിനെ അവനെ ചോദിക്കാത്തു?’

‘അന്ധമെന്റെ ക്ലാസ് മെയ്ററാണ്.’

‘ക്ലാസ് മെയ്ററി അവനും നീയും നമ്പൂതിരിപ്പാടുംകൂടി ശുശ്രൂഷാചരനായെത്തുകയായിരുന്നില്ലേ, ഈ കോൺഗ്രസ്സ് ഗവർണ്മെന്റിനെ അട്ടിമറിക്കാൻ? അല്ലേ?’

‘ഞാൻ അതൊന്നും ചെയ്തിട്ടില്ല. മേനവൻ എന്റെ ക്ലാസ് മേൽപ്പറായിരുന്നു. അയാൾ എന്റെ വിട്ടിൽ വന്നു. സുഖക്കേടാണ്, മരുത്തകഴിച്ച് കരാഴ്ത്ത് വിശ്രമിക്കണമെന്ന് പറഞ്ഞു. ഞാനതിന്നനുവദിച്ചു. ഇതാണ് സത്യം.’

‘നിന്റെ വിട്ടിൽ അയാൾ വന്നിട്ടെത്ര ദിവസമാണ്?’

‘കരാഴ്ത്ത് കഴിഞ്ഞു.’

‘കരാഴ്ത്ത് കഴിഞ്ഞു ഇതുവരെ ഇവിടെ വന്നു പാത്രം തിരിക്കാൻ കാരണം?’

‘വിട്ടിൽ ഒരു വിജ്ഞാകാർ വന്നാൽ പോലീസ് സ്റ്റേഷനിൽ വന്നു പാത്രം നോക്കാനുണ്ടോ? ഉണ്ടെങ്കിൽ ഇതുവരെ എനിക്ക് മനസ്സിലായിട്ടില്ല.’

‘ചിലക്കുണ്ടോ?’

‘ചിലക്കുണ്ടല്ല. അങ്ങനെയൊരു നിവേദനമുണ്ടെന്നെനിക്ക് മനസ്സിലായിട്ടില്ല.’

‘നിന്മേലുള്ളൊരാൾ വരിമ്പോൾ ചേർത്താൽമാക്കെ അവിടെ വരാറുണ്ട്?’

‘ചേർത്താൽ വരാറുണ്ട്.’

‘ആരാകെ?’

‘പലരും. എന്റെ ബന്ധുക്കളും സ്നേഹിതന്മാരും തൊക്കെ വരാറുണ്ട്.’ കുറച്ച് തുടർന്ന് ‘അവരുടെ കയറുക പലർ പാത്രങ്ങളെങ്കിൽ വിഷമമാണ്.’

‘അവപ്പെറ്ററിയില്ല ഞാൻ ചോദിക്കുന്നത്. കമ്യൂണിസ്റ്റ്കാരെക്കെ വരാമുണ്ട്? അതാണെന്നിരിക്കുമ്പോൾ.’

‘ആരാക്കൊരാൾ കമ്യൂണിസ്റ്റ്കാരെന്നിരിക്കാറില്ലേ. എനിക്ക് കമ്യൂണിസ്റ്റ്കാരായി ഒരു ബന്ധമില്ല.’

‘പിന്നെ എങ്ങനെ ശങ്കരൻകുട്ടിയെപ്പറ്റി അവിടെ വന്നു? അവിടെ ആവശ്യമില്ലെങ്കിൽ കമ്യൂണിസ്റ്റല്ലേ’

‘ആരാക്കൊരാൾ കമ്യൂണിസ്റ്റ്കാരെന്നെ പാഞ്ഞില്ലേ? ആരാക കമ്യൂണിസ്റ്റാണോ അല്ലാമോ എന്തെന്തെന്നോ ചിട്ടില്ല. ഇതാണ് സത്യം.’

‘സത്യം! ആരാക്കൊരാൾ കൊലപ്പെടുത്താൻ പ്രതിപാദിക്കുന്നു എന്ന് നിങ്ങൾക്കറിയിട്ടില്ല.’

‘ഇല്ല.’

‘ആരാക്കൊരാൾ കൊലപ്പെടുത്തിയാണ്.’

‘അതെ വിശ്വസിക്കുന്നില്ല.’

‘തിരൂർക്കാട്ട് അങ്ങനെയൊരു നമ്പൂതിരിപ്പാട് കമ്യൂണിസ്റ്റല്ലേ?’

‘എന്നിരിക്കട്ടെ.’

‘ആരാക്കൊരാൾ വിവാഹം വന്നു?’

‘നാളെ എന്റെ വിവാഹമാണ്. ഞാൻ ക്ഷണിച്ചിരുന്നു.’

‘വിവാഹം വിവാഹം ഇവിടെവെച്ചു നടത്താം. ഇൻസ്പെക്ടർ മുഖർജി നിങ്ങളെ സൂക്ഷിക്കട്ടെ’

ളിൽ കട്ടിക്കള കമ്യൂണിസം പഠിപ്പിക്കുകയാണെന്നു പറഞ്ഞുകൊടുത്തു.

‘ആർ പറഞ്ഞു?’

‘നിന്റെ ഹെയ്ഡാസ്റ്റർ.’

‘കട്ടനണ്ണിയെട്ടോ?’

‘അതേ.’

കുറുപ്പ് പെട്ടെന്നു തിരിച്ചുനിന്നു.

‘എന്തായാലും കുറുപ്പുകാലം ജെയിലിൽ താമസിച്ച് പോവാം.’ ഇൻസ്പെക്ടർ തുടർന്നു: ‘കണ്ടതിനാൽ മർന്നായരേ, ഈതാളെ കൊണ്ടുപോവൂ. ആ നമ്പൂരി രിപ്പാലിനെ ഇങ്ങോട്ടെഴുന്നള്ളിക്കൂ.’

കണ്ടതിനാൽ മർന്നായർ കുറുപ്പിനെ കൊണ്ടുപോയി.

‘ഇതു ഞാനാലോചിച്ചിരുന്നില്ല.’ സബ് ഇൻസ്പെക്ടർ തുടർന്നു: ‘കോളംകത്തിൽ കമ്യൂണിസ്റ്റ് കാർ ഒളിച്ചിരിക്കുന്നുണ്ടെന്നു നിങ്ങൾ പറഞ്ഞപ്പോൾ ഞാൻ വിശ്വസിച്ചില്ല.’

‘കട്ടനണ്ണിക്കുറുപ്പാണു’ വിവരം പറഞ്ഞത്. കുറുപ്പുകാലമായിരിക്കുന്നു കണ്ടുകൊടുക്കുവാൻ കമ്യൂണിസ്റ്റാവാൻ തുടങ്ങിട്ടു എന്തും പറഞ്ഞു. ഒരു ദിവസം കട്ടനണ്ണിക്കുറുപ്പ് മേലേപ്പാട്ടു ചെന്നപ്പോൾ മേനവനെ കണ്ടുവെട്ടു. അയാൾ പെട്ടെന്നു ഒളിക്കുന്നതുപോലെ കളുപ്പുമായിലേക്കു കടന്നു. അപ്പോൾ സംശയം തോന്നിയത്രെ. ഉടനെ എന്നെ വിവരമറിയിച്ചു.’

‘കൊലക്കേസു തന്നെയാണോ മേനവന്റെ പേരിലുള്ള കാര്യം?’

‘നല്ല നിശ്ചയിച്ചു, കൊച്ചിൻസ്റ്റേമിനറിലേക്ക് എഴുതി അന്വേഷിക്കണം.’ മധ്യസ്ഥൻ ബ്രാഞ്ച് ഇൻസ്പെക്ടർ തുടർന്നു. ‘എന്തായാലും നല്ലൊരു കമിറ്റീയൻ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റിനെയാണ് നമുക്കു കിട്ടിയത്. ആ കാര്യത്തിൽ സംശയമില്ല.’

‘കറച്ചു ദിവസം രൂപ’ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് കാരെ പിടിച്ച് ശിക്ഷിപ്പിക്കാത്തതിന്നു സർക്കിൾ ഇൻസ്പെക്ടർ കഠിന ചാടിക്കളിച്ചു. ‘എന്നെ ഹെയ് കോൺസ്റ്റബിളാക്കി തരുന്നത് ഇതാണ് കൂടി ഫിഷണിപ്പെടുത്തി.’

‘എന്തായാലും നിങ്ങൾക്ക് ശുഭാശങ്കയാണ്. അതറിഞ്ഞ് ചാത്തൂര പയ്ക്കാട്ടു. ജാമ്യം കൊടുക്കാനനുവദിക്കുമെന്ന്.’

‘കുഞ്ഞിരാമൻ നായർ’ ഇൻസ്പെക്ടർ വിളിച്ചു. ‘ഈ ചട്ടക്കോപ്പി കാറ്ററി വീണ്ടും കൂമ്പൻതൊപ്പിയെടുത്തു ഇനിയും അന്വേഷണമുണ്ടാകും.....’

‘ഈ കേസു ശിക്ഷിച്ചാൽ ചട്ടക്കോപ്പിതന്നെ തലയിലമർത്തിവെക്കാം.’

കുഞ്ഞിരാമൻ നായർ നമ്പൂതിരിപ്പാടിനെ വേർതിരിച്ച് രണ്ടു കയ്യകളിലും ആമംപൊച്ച് ആപ്പിസുരൂറിയിൽ ഹാജരാക്കി.

‘കറച്ചു കാലമായി മാന്ദ്യത്തിൽത്തന്നെ നടക്കുന്ന അല്ലെങ്കിൽ തിരുമേനി?’ മാധവമേനോൻ ചോദിച്ചു.

‘എന്നെ അടിക്കുന്നത്’ തിരുമേനി തുടർന്നു. ‘അങ്ങനെയൊരു പാതയ്ക്കും.’

‘എന്നാൽ തുടങ്ങാം.’

‘ഞാൻ ഒന്നും ചെയ്തിട്ടില്ല. സഖാക്കൾ വന്നു ചോദിക്കുമ്പോൾ കഠിനപ്പെട്ടു കാട്ടുകൊടുത്തിരുന്നു. അതിലധികം ഒന്നും ഞാൻ ചെയ്തിട്ടില്ല.’

‘അവിടെ ഏതെങ്കിലും നമ്പൂതിരിപ്പാട് വരാറില്ലേ?’

‘ഇല്ല.’

‘ഭാഷാഭാരത?’

‘ഇല്ല.’

‘പ്രേമം അഥവാ കൊടുക്കാൻ?’

‘വാരിമർക്ക്?’

‘ഏതു വാരിമർക്ക്?’

‘ശേഖരൻ?’

‘എം. എസ്., വാരിമർക്ക് അല്ലേ? എന്താ അ വർക്കർ പാർട്ടിപ്പേര്?’

‘സ്കൂളാരിൽ എന്നാണ് ഏതെങ്കിലും കാര്യം.’

‘മോസം ഏതു ഉറപ്പിക കൊടുക്കുന്നു?’

‘പതിപ്പുതുറപ്പിക.’

‘ആരുടെ കയ്യിൽ കൊടുക്കും?’

‘ഇല്ലത്തു അടുത്ത ഒരു ചെക്കറുണ്ട്, അവൻ വാരിമർക്കു ഒരു കുറിച്ചു കൊടുക്കുവന്നു തന്നു. അത് അവന്റെ കയ്യിൽ പതുക്കെപ്പികയും കൊടുക്കും.’

‘എന്താ ചെയ്യേണ്ടത്?’

‘കേടവത്ത് ബാലകൃഷ്ണൻ.’

‘പണം അധികച്ചാൽപ്പുള്ളി തുകരാറാണ് തിരുമേനീ, ഇതൊക്കെ സബ്ബുതല്ലെങ്കിൽ ഖുടമിൻ കടന്നു പറഞ്ഞു: ‘ഒരുപോലും ജന്മ ദിനം കഷ്ടം’

‘ഞാനിവി കാട്ടുനീന്ദ്യ പാർത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു ചെയ്തില്ല. എന്തെങ്കിലും കഷ്ടപ്പെട്ടാൽ പറയുന്നിട്ടുണ്ട് എന്തെങ്കിലും വിട്ടുപോകണം.’

‘എന്തെന്ന്. വാരിയതെ പറിട്ടുണ്ടാൻ കഴിഞ്ഞു’ മാലതീ മോതിരം ചോദിച്ചു.

‘ഇല്ല. ആരുമില്ലെങ്കിൽക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നില്ല’

‘എന്താവിവിടെ കിണ്ടേയ്യ’

‘അങ്ങനെ പറയരുത്. എല്ലാവരും അറിയുന്നതിന്റെ മുഖമ്പ എന്തെങ്കിലും വാക്കുണ്ടാകണം.’

‘അതിനൊന്നും നിറുത്തുന്നില്ല. കാട്ടുനീന്ദ്യ പാർത്തി നിരവധിത്തരം സംഭവങ്ങൾ അതുകൊണ്ട് ബന്ധം ഉണ്ടെന്നുമാണ് ആരുമറിഞ്ഞു. സബ്ബുതല്ലെങ്കിൽ അത് പറഞ്ഞു.’

‘ഇങ്ങനെയൊക്കെ കഷ്ടപ്പെട്ടുപോകരുത് പോയത്? മാലതീ മോതിരം ചോദിച്ചു.

‘എസ്. കെ. കെ’ കമ്പനിയുടെ കൈമാറ്റം.’

‘എന്തിന്?’

‘പുതിയൊരു കമ്പനി വാങ്ങുന്നതാണ് പറഞ്ഞു

മത്സ്യരൂപിക ആപദ്യുഷ്ടകാങ്ക് എനിക്കൊരു കണ്ഠശ്ചരി.''

'ഏതു കണിട്ടാണ് ഈ കമ്യൂണിസ്റ്റ് കാക്ക പണം കൊടുത്തു കമ്യൂണിസം ഉണ്ടാക്കുന്നത്. തറവാടിന്റെ തറയില്ല തകർക്കുന്ന ഏർപ്പാടല്ല കമ്യൂണിസം?'

'മുല്ലേസ്വാമയ്ക്കു ഭഗവതിയാണ് ഇനി ഞാൻ പാർട്ടിയെ സഹായിക്കില്ല' നമ്പൂതിരി തുടർന്നു:

'കഷ്ട വേദനിക്കുന്നു, പൂം ചൊരിയുന്നു.'

'കറച്ചു വേദനിക്കണം നമ്പൂതിരി.' മാധവക്കു നോൻ തുടർന്നു. 'കപേത' ബാലകൃഷ്ണനെ പിടിച്ചു തരാമോ?'

'അതിനൊരു വിഷമവും ഇല്ല.'

'അവന്റെ വഴിക്ക് പോയാൽ ഏം, എസ്. വാരിയരെ കിട്ടില്ലേ?'

'നിശ്ചയ്യ'

'ഒരു നോക്കിയാലോ?'

'ശ്രമിക്കാം.'

'നമ്പൂതിരിയുടെ പാർട്ടിപ്പേരെന്താ?'

'കെ. പി. മേനോൻ.'

'ഏന്താൻ അവിടെ പോയിരിക്ക, നമുക്ക് ഇന്നു രാത്രിതന്നെ പരിശോധിക്കണം.'

മാധവക്കുനോൻ നമ്പൂതിരിപ്പാടിന്റെ ഡോക്കറു പരിശോധിച്ചു. അതിലൊരു പേഴ്സൺ ഫൗണ്ടൻ

ചെന്തെത്തുതെടുത്തു മേശപ്പുറത്തുവെച്ചു. അതെക്കടുത്തു വന്നു തപ്പിനോക്കിക്കൊണ്ടു ചോദിച്ചു:

‘നിക്കുണ്ട് ഇല്ലേ? നമ്പൂതിരിമാർ കോണകമു പെക്കിച്ചു നിന്നാക്കിത കാലമാണ്, നിക്കറിന്റെ പൊക്കുറിലെത്താ?’

‘ഒരു കത്തുണ്ട്.’

‘പിന്നെ?’

‘ഒരു കട്ടാരവും ഉണ്ട്.’

‘പിറ്റേ നമ്പൂതിരി, ഈ കട്ടാരമെങ്കിലൊന്നോ യു ഷം?’ മാധവഭാനോൻ കത്തും കട്ടാരവും പുറത്തെടുത്തു. കട്ടാരം മേശപ്പുറത്തുവെച്ചു.

മാധവഭാനോൻ കത്തു തുറന്നു വായിച്ചുകൊണ്ടു ചോദിച്ചു:

‘അപ്പോൾ ഇന്നു രാത്രി ശങ്കരൻകുട്ടി മോമ്പരം സ്വന്തം ഇല്ലത്തേക്കു കൂട്ടിക്കൊണ്ടു പോവാൻ ചെന്നതായിരുന്നു അല്ലേ?’

‘അല്ല. എനിക്കു അതിനു കഴിയില്ലെന്നു പറയാൻ ചെന്നതാണ്.’

‘അമ്പതുപ്പിക കൊടുത്തു ഇല്ലേ?’

‘കൊടുത്തു. പണം തൊൻ കൊടുത്തു.’

‘പാർട്ടിയെപ്പറ്റി പിന്നെയൊന്നും അറിയില്ല.’

‘ഭാരം അറിയില്ല. സത്യമാണ്.’

‘ആദ്യ അവിടെ പോയി ഇരിക്കൂ. മാധവഭാനോൻ തുടർന്നു: ‘നമുക്കിന്നു രാത്രി ഒരു സർക്കിട്ടു പോണം. ഈരാകട്ടെ കൊണ്ടുപോക്കോളൂ.’

‘ഇന്ത്യ മുൻപോട്ട് നോക്കി ഉൾക്കൊള്ളണം. കേരളത്തിന്റെ ഉപാധിയാണ്,’ നമ്പൂതിരി പ്രകൃഷ്ട അഭിപ്രായപ്പെട്ടു.

പോലീസ് ഓഫീസർ ആ അപകട കേട്ടതായി നൽകിയ കാര്യങ്ങൾ വെച്ച് വസ്തുതാവിശ്ലേഷണം കൊണ്ടുവന്നു.

‘പാവം സഭാ നമ്പൂതിരി’ മാധവമനോൻ ഇ
കീന: ‘കുറുപ്പി’കാരനും നട്ടുകൂട്ടിയൊട്ടുകൾ
ഒന്നുപോലെയോകുന്നു ചിലപ്പോൾ ചില നാൾ
മിശി വലിയ പനിക്കൊത്തുന്ന കിട്ടിയെക്കും.

‘ഈ മാർഗ്ഗം തന്നെയാണ് ഈ കട്ടാരം?’ ഇൻസ്പെക്ടർ ചിരിച്ചുകൊണ്ട് തുടർന്നു: ‘തന്നി പാമ്പും, കപ്പലിന്റേയും കാരാപനാശത്തിൽ കട്ടാരം ഓടാത്തതുകൊണ്ടാണ് ഈ ധരിച്ചറച്ചപ്പട്ടങ്ങൾ.’

കുഞ്ഞിറപ്പൻ നമ്പർ രേഖപ്പെടുത്തി മേന്മയായ പാ
ലക്കാക്കി. അയാൾക്കൊരു ചാവരോടു കൂടിയായിരുന്നില്ല.
തലയുയർത്തിപ്പിടിച്ച് ചാവരം മേന്മയായ ആ കുറിയാക്ക
കുന്നു എന്നാക്കി.

ശങ്കരൻകുട്ടിമേനവൻ ജീവനിൽ കൊതിയുണ്ടോ? രാധ പത്മനാഭൻ കഥാലയിലിറങ്ങുകൊണ്ട് ചോദിച്ചു.

‘എല്ലാവർക്കും ജീവനിയ്ക്കുകയാണ് പ്രാർത്ഥന. എനിക്ക് ഇഷ്ടം’ ശ്രീമദ്ഭക്തിമേന്മാൻ പറഞ്ഞു.

‘புரிஞ்சு’ பிபிள் & பாபிகா நாயுடு, நாமக்கல்
கி. பி. 13 பி. 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669,

ധന്യമേനാൻ തുടർന്നു ചോദിച്ചു:- 'എന്തെങ്കിലും മറ്റുള്ളവർ ശങ്കരൻ നമ്പൂതിരിപ്പാടിനെ ഇപ്പോൾ എവിടെ പോയാൽ കാണും?'

'എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ'

'കണ്ടിട്ടെന്തു കാലാമി?'

'തെറ്റാകാല്ലായി നട്ടു തൊടിയിക്കാ'

'നിങ്ങളുടെ മൗനത്തുകൾ എവിടെയാക്കേണ്ടത്. ചില സ്ഥലങ്ങൾ ചാഞ്ഞു തടന്നു.'

'അതു മേൽ പറഞ്ഞു തരില്ല. ജനങ്ങൾ ഒരു ഇളവിൽനിന്നു പൊന്തപോല കുന്നു സൂക്ഷിക്കുകയാണ്. തൊന്തു പറഞ്ഞു നാലുപ്രകാരം കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പാർട്ടിക്കും ആപത്തു സാധകമായില്ല.'

'കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പാർട്ടിയാണ് മേൽ, നിങ്ങളിപ്പോൾ തെങ്ങപ്പാട കെട്ടപ്പടിയിൽ പെട്ടുകിടന്നിരിക്കുന്നു. നിങ്ങൾ നിങ്ങളുടെകൊണ്ടു പാമിഷൻ, പാമിക്കാൻ മേൽ മിക്കവാറും ഒരു പക്ഷെ നിങ്ങൾ മാർട്ടിൻ പാമോളം തെങ്ങപ്പാട ചോദിക്കാൻ മാർട്ടില്ല.'

'മേൽനിന്നാൽ മതിച്ചാളാം. ശങ്കരൻകുട്ടി മേൽ ഒരു കുന്നപോല കല്ലടിയെ നിന്നു.

'ഇതു മക, വി. മേനോൻ ആണ്?'

'എനിക്കു നിശ്ചയിച്ചില്ല'

'അതാ വേദനയാണ്?'

'ഇതാ പേർ ശങ്കരൻകുട്ടി എന്താ?'

‘അതല്ലേ പാടി ചുട്ട്. തന്റെ പാർട്ടിപ്പേരെന്താണെന്ന് എന്നാണ്.’

‘അങ്ങനെയൊന്നില്ല. ഉണ്ടെങ്കിൽ പാതാൽ വിചാരിക്കുന്നതില്ല.’

‘ഇ. എം. എസ്സിന്റെ പാർട്ടിപ്പേരെന്താ?’

‘നിങ്ങൾ ചോദിക്കുന്ന പല കാര്യങ്ങളും എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. അറിവുള്ള കാര്യങ്ങൾ പറഞ്ഞു ഞാൻ പാർട്ടിയെ വിശദമാക്കുകയുണ്ടായില്ല.’

‘പറയില്ലെന്ന് പറയുകയല്ല.’

‘പണ്ടേ ഉറപ്പാണ്.’

‘അത് വെക്കുകയാണെന്ന് എല്ലാം മൂന്നു പറയുകയാണ് നല്ലത്’-മാധവമോനോൻ എഴുന്നേറ്റു. കപ്പാലത്തിന്റെ മുകൾക്കൂട്ടി മേൽപ്പാട്ടു കയറിക്കൊണ്ടു തുടർന്നു: ‘പറയുകയാണ് നല്ലത്.’

‘ഞാൻ മൂന്നു പറഞ്ഞു. പാർട്ടിയുടെ ഹെഡ്ക്വട്ടർമാരും എന്തൊരു ചോദിക്കേണ്ട. ഞാൻ പാതാൽ പറയുകയുണ്ടായില്ല.’

‘ചിസ്റ്റർ ശങ്കരൻകുട്ടിമേനോൻ’-മാധവമോനോൻ ശാന്തമായി തുടർന്നു: ‘അങ്ങനെയൊന്നിങ്ങനെ വേദനിപ്പിക്കണമെന്നു മോഹമില്ല. കാര്യങ്ങളൊക്കെ മൂന്നു പറഞ്ഞാൽ, നിങ്ങളെ ഒഴിവാക്കാം.’

‘എന്നിരിക്കാനും പറയാനില്ല’-ശങ്കരകുട്ടിമേനോൻ ഉറപ്പിച്ചു നിന്നു.

പെട്ടെന്നു പിമ്പിൽ നിന്നൊരു ചവിട്ടു ശങ്കരൻകുട്ടിയുടെ നടുക്കുകയ്ക്ക് വന്നു വീണു. അതിന്റെ ശക്തി കൊണ്ടു അയാൾ നിലത്തു കരിഴ്ന്നുവീണു. ഹെഡ് കോൺസ്റ്റബിൾ കഞ്ഞിമാമൻനായർ ശങ്കരൻകുട്ടിയെ നാലഞ്ചു ചവിട്ടിക്കൊണ്ടു കല്ലിട്ടു: - 'ഏഴന്നേൽക്കടാ, എഴന്നേൽക്കു'.

'ഏഴന്നേൽക്കാനാണ് പറഞ്ഞത്', - മാധവമേനോൻ, ഒരു പുരുഷുകാരി ശങ്കരൻകുട്ടിയുടെ അടുത്തുചെന്നു കല്ലിട്ടു: 'കഞ്ഞിമാമൻനായരെ, ഈ ശവത്തിനെ വലിച്ചെഴുന്നേൽപ്പിള'.

ഹെഡ് കോൺസ്റ്റബിൾ ശങ്കരൻകുട്ടിയെ എഴുന്നേല്പിട്ടു. മാധവമേനോൻ ചുരുൾപ്പൊന്ത ശങ്കരൻകുട്ടിയെ ആഞ്ഞടിച്ചുകൊണ്ടു ചോദിച്ചു: 'ഇം എം. എസ്. എവിടെ?'

ശങ്കരൻകുട്ടി മാധവമേനോനെ തുറിച്ചു നോക്കി.

'അവനെക്കൊണ്ടൊന്നു പറയിപ്പിച്ചാട്ടെ! - മാധവമേനോൻ കല്ലിട്ടു. മേങ്ങാളകളെ വിളിച്ചോളൂ. കൊന്നാലും ചോദിച്ചു വരില്ല.'

പ്രേമയടാ, നായർ പറ - ഹെഡ് കോൺസ്റ്റബിൾ ഒരു ലാത്തിയെടുത്തു ശങ്കരൻകുട്ടിയുടെ നാഭിക്കു കത്തി കാൽ കൂട്ടിൽ അടിച്ചു; കൈകൂട്ടിൽ, തലയുടെ ഓട്ടിൽ, ശങ്കരൻകുട്ടി കലുങ്ങാതെ നിന്നു.

'മട്ടന്നൂ' എക്സർസൈസ്' - മാധവമേനോൻ കല്ലിട്ടു.

ഒന്ന രണ്ടു കാൽവെട്ടുതൂണിന്മേൽ കൊള്ളുന്നതുകൊണ്ട് രണ്ടു ടിയുടെ ഫലം അതിനനുസരിച്ചതല്ല.

‘ഡാത്—ഉം’—ശങ്കരൻകുട്ടി ഒന്നു പുളഞ്ഞു.

‘എന്തൊരു കയ്ക്ക് കഴങ്ങരുവാ?’—മാധവമേനോൻ ചതുക്കട്ടിയോടു ചോദിച്ചു.

‘മററവരന്റെ കയ്യിൽ കൊടുക്ക്’.

മൈക കഴങ്ങരുതുകൊണ്ട് ചതുക്കട്ടി ചുരുൾ ബാവയെ എല്ലിച്ചു. ബാവ കാൽകുട്ടകളിൽനിന്നു എഴുന്നേറ്റു. ചതുക്കട്ടി അവിടെ ഇരുന്നു. ബാവ ചതുക്കട്ടി പേക്കാര്യം ശക്തനായിത്തീർന്നു. അദ്ദേഹം ഉള്ള ശക്തി ദൃഢവരും ഉപയോഗിച്ചു ആ കാൽവെട്ടുകുളിപ്പിച്ചു. ശങ്കരൻകുട്ടി മലർന്നുകിടന്നു. കണ്ണുനീർ ഇറുക്കി ചിമ്മി. ഇടക്കിടക്ക് അന്ധൻ ഞെരഞ്ഞിയിരുന്നു.

ആ ചെമ്പഴക്കച്ചരയ്ക്ക് പൊട്ടി. ബാവ അടി നിർത്തിയില്ല. ചുരുളിന്റെ നുളയെടുത്തു. അതുകൊണ്ട് അടിക്കാൻ കഴിയാതായി.

‘മേനോൻ’—മാധവമേനോൻ വിളിച്ചുനോക്കി. മറുപടി കിട്ടിയില്ല. ‘ചതുവാ?’

‘ഉം—’ ശങ്കരൻകുട്ടി ഒന്നുകൂടി ഞെരഞ്ഞു.

‘മററവര ചുരുളെടുക്ക്’—മാധവമേനോൻ തുടർന്നു. ‘അല്ലെങ്കിൽ വേണ്ട. ആ ആമം അഴിച്ചു മൈക പിന്നോക്കം കേട്ടു’.

പോലീസുകാർ ശങ്കരൻകുട്ടിയെ എഴുന്നേൽപ്പിച്ചു ഇറക്കുകയും, ആമം അഴിച്ചു മൈക പിന്നിലേക്കൊക്കി. വിളിക്കും മുറവിളി.

‘എഴുന്നേൽക്കട്ടെ, എഴുന്നേൽക്കൂ’ മാധവമേനോൻ ശങ്കരൻകുട്ടിയുടെ ചെവി പിടിച്ചു ഉയർത്തി. ‘ആ ചുമരിന്റെ അടുത്തുകൊണ്ടുപോയി ചുമരിനടുത്തേക്കു നിർത്തി.’

പോലീസുകാർ ശങ്കരൻകുട്ടിയെ വക്കേഷു ചുമരിന്റെ അടുത്തേക്കു തള്ളിയിട്ട്, ചുമരിനടുത്തുവരാക്കി നിർത്തി. ഇൻസ്പെക്ടർ ചെവിപ്പിട്ട കാൽകൊണ്ടു ശങ്കരൻകുട്ടിയെ ചവിട്ടിയെത്തിച്ചിട്ടു. ശങ്കരൻകുട്ടിയുടെ മുഖം ചുവരിന്തേൽ ചെന്നു ശക്തിയായി ഇടിച്ചു. വീണ്ടും ആ താഴ്വരയിലേക്കു ചുമരിൽ നിന്ന നാലുപാദ പിന്നോക്കം നിർത്തി പിന്നിൽനിന്നു ചവിട്ടിക്കൊണ്ടു മാധവമേനോൻ ആ കൂരയിനോടും ആവർത്തിച്ചു. ശങ്കരൻകുട്ടിയുടെ നെറ്റിയും മൂക്കും ചുണ്ടും പൊട്ടി ചോരയായിച്ചു.

‘ഒന്നുകിൽ ഈ കഴുത്തു ചാവണം. അല്ലെങ്കിൽ ഇവൻ പാവണം’ മാധവമേനോൻ കല്പിച്ചു. ‘പിടിച്ചിരുത്തിൽ അപരന. മട്ടത്തു് എക്സർസൈസ്’ ഒന്നുകൂടി നോക്കിപ്പോൾ ?

പോലീസുകാർ വീണ്ടും ശങ്കരൻകുട്ടിയെ പിടിച്ചിരുത്തി. ചത്തുകുട്ടി കാൽക്കുകുട്ടിൽ കയറിനിന്നു. ബാവ മരണാശു ചാലെടുത്തു അടിച്ചുടഞ്ഞി.

‘ഹി പാവല്ലേ’ മാധവമേനോൻ ചോദിച്ചു.

ശങ്കരൻകുട്ടി നെറ്റി ചുളിച്ചു അപജ്ഞയോടെ ഇൻസ്പെക്ടറെ നോക്കി.

‘ഇന്നു നിന്നെ കൊന്നാലും എന്തോരോരാളും ചോറ്റു കാമ്പില്ല’ മാധവമേനോൻ തുടർന്നു. ‘മേയ്ക്കു മേയ്ക്കു’

ബാലകൃഷ്ണൻ്റെ പാഞ്ഞോ.

ശങ്കരൻകുട്ടി തളയകുമാരിയെ. ആയാർ മലൻ വീണ്ടു.

‘ഹോവു’—ആ ചുണ്ടുകളിൽ നിന്നു അടൻ വീണ്ടു.

മക കഴച്ചപ്പോൾ ബാവ അടി നിർത്തി. ചത്ത കുട്ടി കാൽക്കട്ടുകളിൽ നിന്നുഴന്നോ.

‘എന്താ നാമ’—മാധവനോന്നാൻ കാലുകൊണ്ടു ശങ്കരൻകുട്ടിയെ തട്ടിയുടറ്റി വെട്ടിച്ചു ‘കള്ളത്തമാണ്’—കള്ളത്തമാ.

ബാവ ശങ്കരൻകുട്ടിയുടെ തലയിൽനിന്നു ഒരു മെട്ട തോമം പറ്റിച്ചു. നാക്കി. ആ മുഖത്തോടു പാപമേറ്റുണ്ടായില്ല.

‘ആ മുറത്തോക്കു വലിച്ചിട്ടു തലയിൽ കുറുവച്ചു വെള്ളം ഒഴിച്ചുനോക്ക’ ഇൻസ്പെക്ടർ തോറു കരോധയിൽ മെന്തിനേ.

‘കരിപ്പുച്ചായ തിന്നു പറന്നോണ്’ മാധവനോന്നാൻ അടിപ്രായപ്പെട്ടു.

‘അടിച്ച്ത് കാണുവല്ല’—ശങ്കരൻനാമർ തുടർന്നു വല്ലാത്ത ഒരു മനക്കരുത്താമെ.

‘ചത്താൽ ചത്ത’—മാധവനോന്നാൻ പറഞ്ഞു.

ബാവയും ചത്ത കുട്ടിയും കൂടി ശങ്കരൻ കുട്ടിയെ വലിച്ചു പുറത്തേക്കിട്ടു. വരാതെമില്ലെന്നായിത്തു ബക്കറിയെ മെള്ളം പള്ളക്കു മാമനായി ആ മുഖത്തും പെയ്യിലും ഒഴിച്ചു.

‘ഇനി ഒരു മാസം? - ശങ്കരൻ നായർ പോലീസ് സ്റ്റേഷന്റെ പറ്റത്തു ‘ദോഷ പരിശോധിച്ചു ലോക്കപ്പറ്റിലേക്കു വലിച്ചിട്ടേക്കിൻ’

‘വല്ലാതെ തകർന്നു’ - മാധവമനോൻ തുടർന്നു. ‘ബോധം തെളിഞ്ഞു നാളെയാ മരണാനന്തരം ഒരു കൂടി പരിശോധിക്കണം. ഇന്നുണ്ടായ അനേകം വെച്ചു ഇനിയും വിഷമിക്കരുതെ കഴിയില്ലെന്നു വിചാരിച്ചു’ വല്ലാതെ പാഞ്ഞുക്കൾ.

‘ഇതാളുടെ കടിമിൻ ഒരു പൊതിയുണ്ട്,’ ബോധശങ്കരൻ കട്ടിയുടെ കടിമിൻനിന്നു കനകറഞ്ഞ പച്ചക്കുടമാപ്പിൻ പൊതിഞ്ഞ കൊക്കനെപ്പറ്റി ഇൻസ്പെക്ടർമാരുടെ മുമ്പിൽ ഹാജരാക്കി.

‘എന്താ അതു?’ - ശങ്കരൻ നായർ ആകെനൊപ്പറ്റി എടുത്തു തുറന്നു.

തിന്നിത്തീർത്ത ഒരു സാർപ്പപ്പച്ചപ്പല. ഒരു കോതിരൂപം. മോതിരത്തിനേൽ ഉൾപ്പിഷിൽ കെ. എന്ന ഒരു രക്ഷരം കൊത്തിയിട്ടുണ്ട്.

‘കല്യാണത്തിനുള്ള മാലയും മോതിര പൂമാണ്’ - മാധവമനോൻ കൈനീട്ടിക്കൊണ്ടു തുടർന്നു: - ‘നോക്കൂ’

‘നാലു പവനങ്ങളും’ - ഇൻസ്പെക്ടർ കൊതിച്ചോടെ ആ ചുണ്ടു കുന്നുകൂടി നോക്കി മാധവമനോന്റെ കയ്യിൽ കൊടുത്തു.

‘ഹാവു. അമ്മേ-’ - പുറത്തുനിന്നു ശങ്കരൻ കട്ടിയുടെ ശബ്ദം.

‘നല്ലപോലെ ആലോചിച്ചു’ മാധവമനോൻ പുറത്തു കടന്നു താക്കിതു ചെല്ലു. ‘നാളെ രാവിലേക്കു

മണലാലൊന്നപ്പിച്ചോളൂ: കൺകിങ് ചാപുക, അല്ലെങ്കിൽ വിവരങ്ങൾ പറഞ്ഞുതരികു്

‘ലോക്കപ്പിലടച്ചുകിൻ’ ശങ്കർ നായരും കല്പിച്ചു.

‘നക്കോ’-പോലീസുകാർ ശങ്കരൻകുട്ടിയെ വലിച്ചെഴുന്നെൽപ്പിച്ചു, താങ്ങിയും തള്ളിയും ലോക്കപ്പിലേക്കു കൊണ്ടുപോയി.

‘നക്കോ’ വല്ലഭം കഴിച്ച് ആ നമ്പൂതിരിയെയുംകൂട്ടി ഒരു പുത്തു പോക്കാനും, മാധവമ്മ നാർ തുടർന്നു: ‘ഒരു കാര്യം വളർച്ചാളു്.

‘ആ നമ്പൂതിരിയെ ലോക്കപ്പിലാക്കേണം’-ശങ്കർ നായർ പറഞ്ഞു. ‘എന്നാൽ പുത്തു പോകാം.’

ഇൻ്റെ സ്റ്റേർമാർ പുത്തുപോയി. ശങ്കരൻകുട്ടിയെയും കണ്ടുതട്ടിക്കൂപ്പിനേയും ലോക്കപ്പിലാക്കി വാതിൽ പൂട്ടി.

‘ഈ ആരും ഒന്നഴിച്ചതന്നെ ഹെഡ് കൺസ്റ്റബിളെ’ എന്നു ജൻ നമ്പൂതിരിപ്പാടു പറഞ്ഞു. ‘മേലാക്കെ വല്ലാതെ ചൊറിയണ്.’

‘മുപ്പത്തവരട്ടെ’ ഹെഡ് കൺസ്റ്റബിൾ കഞ്ഞിയിൽ മൽനായർ പറയുകയോടു പറഞ്ഞു: ‘ഇൻ്റെ സ്റ്റേർ വന്നാൽ ഈ നമ്പൂതിരിപ്പാടിനെ എല്ലാ ചുകൊടുക്കണം എനിക്കും വിശപ്പുണ്ട്.’

അവസാനം ഹെഡ് കൺസ്റ്റബിളും പുറത്തു പോയി.

സബ് ജയിൽ ഡയറക്ടറായ മണ്ടു മൂത്ത പോലീസുകാരും നമ്പൂതിരിപ്പാടും ആ വരാന്തയിൽ അവരും ഇരിച്ചു.

5

ദാരിദ്ര്യം

എന്താണ് സംഭവിച്ചതെന്ന് നമ്പൂതിരിക്ക് മനസ്സിലായില്ല. കര കഷ്ടപ്പെട്ടുകാർ വന്നുവെന്ന് ആദ്യം പേരെ പിടിച്ചുകൊണ്ടുപോയിത്തന്നെ നമ്പൂതിരിക്ക് ബോദ്ധ്യപ്പെട്ടു. പോലീസുപാർട്ടി ഉത്തരവാദിത്വം വഹിക്കുന്നു ഗോപ്രാണമെന്നും മറ്റും പാഞ്ഞതിന്റെ അർത്ഥവും സാക്ഷ്യം നമ്പൂതിരിയുടെ തലയിൽ കുത്തിയില്ല.

‘വല്ലഭ്യനും മേനവനും എവിടെക്കാ അച്ഛാ പോണുത്?’—വാസുഷ്ഠി ചോദിച്ചു.

‘ഒന്നും മനസ്സിലായില്ല’—നമ്പൂതിരി തുറന്നു സമ്മതിച്ചു.

ഒരു കാര്യം മാത്രം നമ്പൂതിരിക്കറിയാം അവർ സ്വന്തം ഇഷ്ടാനിന്മേലായതല്ലെന്ന്. പോലീസുകാർ അവരുടെ മകകളിൽ ആരെ വെച്ചിരിക്കുന്നു. അവരോട് മരുത്തിലല്ല പെരുമാറിയത്. കറാക്കാരുടെ പോലീസുകാർ പിടിക്കുമെന്നും ആരെ വെക്കുമെന്നും അടിക്കുമെന്നും മറ്റും നമ്പൂതിരി കേട്ടിരുന്നു. അവയുടെ മാനവും ആദരവുമുള്ള ആ മൂന്നു ചെറുപ്പക്കാർ കറാക്കു വെച്ചിരിക്കുമെന്നാണ് നമ്പൂതിരിക്ക് അർത്ഥമാർഹമായ കഴിഞ്ഞിട്ടു. കോൺഗ്രസ്സുകാരായ വലിയ വലിയ വക്കീലന്മാരെ അറസ്റ്റ് ചെയ്തവനും ശിക്ഷിച്ചവനും നമ്പൂതിരി പത്രത്തിൽ നിന്നു വായിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതിന് കോഴിക്കോട്ടു പോവുകയും വിഷ്ണുവിന്റെ ചെറുകുടും ഉപ്പുണ്ടാക്കുകയും മറ്റും വേണമെന്നായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ ധാരണ. കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകാരെന്ന ഒരു കൂട്ടരുടെയും അവരെ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നത് പോലീസുകാർ വീട്ടു പരിവേഷം വെക്കുമെന്നും നമ്പൂതിരി പത്രത്തിൽ വായിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആ മൂന്നു ചെറുപ്പക്കാരും കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകാരാണെന്നു നമ്പൂതിരി സ്വപ്നത്തിൽപോലും സംശയിച്ചിരുന്നില്ല. അങ്ങനെ വിശ്വസിക്കാൻ ഒരു വഴിയുണ്ടായിരുന്നില്ല. 'മാതൃഭൂമി' പത്രത്തിൽ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകാരുടെപ്പറ്റിക്കാണുണ്ടായിരുന്ന ഒരൊറ്റ ലക്കങ്ങളിലും ആ മൂന്നു ചെറുപ്പക്കാരെ നമ്പൂതിരി കണ്ടിട്ടില്ല.

വടക്കേ മലബാറിൽ ഒരു സ്വീദേശൻ വീട്ടിൽ ഒരു കൂട്ടം കന്യാസ്ത്രീകൾ കടന്നുവന്ന് കറുപ്പു പണവും സ്ത്രീപ്രിയ പുരുഷന്മാരും ആവർ ഉകാളുകാരാണെന്ന്

നാം നവീശന്റെ നന്മയിലായ അയ്യയുടെ മൂല കടിച്ചപ്പോൾ ഇതുവന്നുപോയിരുന്നു മാതൃഭൂമി റിപ്പോർട്ട്. ആ റിപ്പോർട്ടിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് കാർ മാക്കുസ ഗോത്രമാണെന്നു നസ്രതി വിവരസിച്ചിരുന്നു. ഈ കലിയുഗത്തിലും മക്കുസന്മാരുണ്ടാകുമെന്നും ചെലകലാപക്കാലത്തും മാപ്പിളലഹളകാലത്തുമുണ്ടായിരുന്ന പോക്കിരികളെപ്പോലെയാവും അവരെന്നുമായിരുന്നു നസ്രതികളുടെ ഭാവന. കഞ്ഞുകുട്ടക്കുറുപ്പിന്റെ സ്വഭാവം വളരെ നല്ലതാണെന്നു നസ്രതികൾക്കറിയാം. തിരൂർക്കാട്ടു നല്ലൻ നസ്രതികളിപ്പാഴും നല്ല മൊളാണു്. അവരുടെ മണ്ഡപത്തെയും സൂപ്പുത്തായ ചികിത്സക്കാരനും ദുർന്നപെടിക്കാരനാവാനിടയില്ല. പിന്നെ ഈ പോലീസുകാർ ചെത്തുന്നതുമെന്താണു്.

കുറച്ചിട ഇല്ലാത്തപ്പോൾ നിശ്ശബ്ദമായി. വാസന്തി കാപ്പിപ്പാലവും കള്ളിൽ പിടിച്ചുകൊണ്ടുണ്ടായിരുന്നില്ല. വാസന്തി അപ്പന്റെ കയ്യിൽനിന്നു നസ്രതിരി പോലീസുകാർ പോയ വഴിക്കു കണ്ണും നട്ടിരുന്നു.

സൂർ വിദ്യാതമിക്ക്കളെ ടിപ്പാർട്ടിയെല്ലാം കഴിഞ്ഞു് അപ്പക്കുട്ടനേവനും വിജയനണ്ണിയും ഗോപാലനണ്ണിയും വന്നപ്പോൾ ആ രംഗം സ്പഷ്ടമാണു്.

‘എന്താ എല്ലാവരും ഇങ്ങനെ നിൽക്കുന്നതു്?’ അപ്പനേവനനോക്കി ചുറ്റും—‘എവിടെ, കഞ്ഞുകുട്ടക്കുറുപ്പിവിടെ?’

‘ഇവിടെ കുറുപോലീസുകാർ വന്നിരുന്നു. അവരുടെ കൂടെ പോയി’—വാസന്തിയാണ് പറഞ്ഞതു്.

‘അല്ലേ കാപ്പി പേടേ?’ ഈ കാപ്പി മാത്രമാണ് കുടിക്കാ’ വാസ്തി കാപ്പി പകലിപ്പോയിത്തന്ന മേപ്പോത്തു വെച്ചിട്ട് അകത്തേക്കു പോയി.

‘പോകാൻ കളിമേമ്പാൻ കയ്യണിയ്ക്കു’ തന്നെയാണ്. ‘ശോപാലപ്പിള്ളി’ രെളിപ്പു ഹാജരാക്കി ‘ആരാൾ സ്കാലിൽ ഏഴുനാലു പൂർണ്ണമാണ്’ മാറിപ്പിടുന്നതു.’

‘കേളപ്പാക്കു കടിയത്തിരിയെ. ഇരിയു നീന്നു വെക്കിപ്പു തന്നെപ്പോക്കേ’ — ‘തൃദേവിയെ ചർക്കഴകി വന്നു പാഞ്ഞു. കേളപ്പാക്കു ടിപ്പാർട്ട് മന്ദാക്കു കേമാരില്ലെ വാസ്തി?’ പഴയ പലപ്പാല പൂക്കു തിരഞ്ഞില്ലെ?’

‘ആരും ഒന്നും മിണ്ടിയില്ല.

‘എന്താ ആരും ഒന്നും മിണ്ടാത്തത്? എന്തെ കുഞ്ഞുകുട്ടൻ? നമ്പൂതിരിപ്പാട്ടു പോയോ?’ ‘തൃദേവിയെ വീണ്ടും ചോദിച്ചു

‘എന്തെ പൊല്ലിസ്കാർ പിടിച്ചു കൊണ്ടുപോയി അമ്മെ’ — വാസ്തി പാഞ്ഞു.

‘പൊല്ലിസ്കാർ പിടിച്ചുകൊണ്ടു പോയോ? എന്തെ നന്നാ കള്ളനോനെന്താ?’ — ‘തൃദേവിയെ പിടിച്ചു കൊണ്ടു പോയിപ്പു അമ്മെ വാസ്തി പാഞ്ഞതൊന്നും വിശ്വസിക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല.

‘നോക്കൂ’ നമ്പൂതിരി വിവരിച്ച കോളത്തു: ‘കേളപ്പാക്കു ഇവിടെ കോ പൊല്ലിസ്കാർ വന്നു. അവിർ നമ്പൂതിരിയേയും ചികിത്സക്കാർ മേനോനെയും കുഞ്ഞുകുട്ടനെയും കൈ പിടിച്ചു എന്തെ പച്ച കൊണ്ടു പോയി.’

‘ഏതാ ഈ പാശാതു’ എനിക്കൊന്നും മനസ്സിലാവുന്നില്ലേ’ ശ്രീഭദ്രവിഷ്ണു അസ്വാനുവിന.

‘ഏനിക്കും ആദ്യമാണു മനസ്സിലായില്ല. ആചീകിത്സക്കാർ മോഹാൻ കഴുണിസ്സുണ്ടത്രെ.’ നമ്പൂതിരി പറഞ്ഞു.

ആചാർ കഴുണിസ്സുണ്ടെങ്കിൽ ആരാളെ അങ്ങോട്ടു വിളിച്ചുകൊണ്ടു പോയർ പോയർ? ശ്രീഭദ്രവിഷ്ണുക്കു സംശയങ്ങൾ പർച്ചിക്കുകയാണ്.

‘ഈ പാശാതുലാസ്സു’ - വാസന്തി പോക്കുവാൻ കൊണ്ടുവന്നു അപ്പം മോഹനൻ കൊടുത്തു.

‘ശ്രീഭദ്രവിഷ്ണു പൂട്ടാ വെട്ടുതുകൊണ്ടൊന്നുമാറില്ല. ഞാൻ പോയി ഒന്നുവന്നിട്ടു വരാം.’ അപ്പമേനോൻ പോക്കുവാൻ വാങ്ങി പറമ്പിൽനിന്നു ഓടുന്നതു കണ്ടു.

‘തന്ന പാശാതുവാസന്തി തുറന്നു. ‘കുട്ടികളെ ആരെടുക്കുവു’ തുണക്കു കുട്ടിക്കൊടു’

‘ഞാൻ വരാം’ ഗോപാലനസ്സിലും അപ്പമേനോൻ അനുഗമിച്ചു.

‘തിരുമേനി’ പലഹാരപ്പണിയുടെ മേൽനോട്ടക്കാരൻ ഭരതയ്യർ പുറത്തുവന്നു പറഞ്ഞു. ‘പ്രണിതമാക്കുകഴിഞ്ഞു; സുഖമായി നെ തേച്ചുകളിക്കണം’

ഭരതം ഒന്നും മിണ്ടിയില്ല.

‘ഈ കാപ്പി കഴിച്ചു അപ്പം’ വാസന്തി മേൽപ്പാട്ടായി നെ കാപ്പിമെടുത്തു ഞാൻ കഴിച്ചു നമ്പൂതിരിയുടെ അടുത്തു ചാർച്ച പറഞ്ഞു.

‘കേരളീയനായ സമ്പന്നൻ. എന്തിനാണ് പണം വേണ്ടത്? നമ്പൂതിരിയുടെ ‘ഭരതൻ’ക്കു കറച്ച അസനിലായി എഴുന്നേൽക്കുന്ന എട്ടാമത്തെ കൊണ്ടുവന്നു കൊടുക്കൂ.’

‘കേരളീയനായ പാടി? ഭരതൻ പോയില്ല’

നമ്പൂതിരി ഒരു പാതയെ ഒരു കോമ്പയിൽ ചെന്നു തന്നെ ഭരതൻ വാഴുന്നതിന്റെ സംഭവങ്ങളുടെ കൈകൾക്കു കൈകൾക്കിടയിൽ കേൾക്കുക.

കേരളീയനായവരിൽ പിടിച്ചാൽ പിന്നെ വിട്ടില്ല! ഭരതൻ തുടർന്നു:—‘കേരളീയൻ’—കാലം സഹായിക്കുന്നവരെയും പിടിച്ചു ജയിക്കുകയും ചെയ്യും. വടക്കേ അറ്റത്തു ഒരു കാപ്പിപ്പാലാലിൽ കേരളീയൻ കാലം തിരുന്നവനെ. അവനെ പോലീസുകാർ തിരയ്ക്കുന്നില്ല. അവർ ഒരു ചുണ്ടൻ ഒരു ദിവസം രാത്രി അവൻ പാളിപ്പുറത്തിൽ വീഴ്ത്തി ചെന്നു. അവന്റെ പെറ്റതന്റെ അവൻ പോലീസുകാരൻ ഈ വിവരം പോലീസുകാരിയെ ഉയർത്തുകയും ചെയ്തുകൊണ്ടുപോയി ശിക്ഷിച്ചു.’

‘എന്ത്?—നമ്പൂതിരി മരിച്ചു.’

ഭരതൻ പറഞ്ഞപ്പോൾ നമ്പൂതിരിയും ആ സംഭവം ഓർത്തു: മകൻ പോലീസുകാരുമായി ചെന്നു നാലു മാസം കവിതകൾ. നമ്പൂതിരി ആ കഥ മോശം കേൾക്കിയിൽ നിന്നു വന്നിട്ടുണ്ട്.

മകനെ പോലീസു പിടിക്കുന്നതും ശിക്ഷിക്കുന്നതും സങ്കടമാണ്. അതിലും വലിയ ഒരു വിഷമം ഉണ്ടാകും.

നന്ദനത്തിൽനിന്നും ഭയം. പിന്നെ മകന്റെ വാ
ട. മാത്രം. എല്ലാമൊന്നിനെയും കൈമാറ്റം. ഇതപ
തു മണിക്കാളി കഴിഞ്ഞാൽ പുറപ്പെടാനായി വിട്ടി
പ്പാൻ വെട്ടിയെടുത്തു... ..നന്ദനത്തിൽനിന്നും.

‘നന്ദനം കണ്ടുകൊണ്ടിട്ട് കണ്ടുപിടിച്ചതിൽ
നന്ദനം’ ഭഗവദ്ഗീതയുടെ അദ്ധ്യായം.

‘നന്ദനം പുനഃപുനഃ പാലിക്കുന്ന ഭഗവദ്ഗീത
നന്ദനം ഉൾപ്പെടെ - പാലിക്കുന്ന ഭഗവദ്ഗീത
പോലെ പാലിക്കുന്നു.’

ഭഗവദ്ഗീതയുടെ പാലിക്കുന്ന പാലത്തിൽ വാസതി
എല്ലാം സാധാരണ കൈമാറ്റം ഭഗവദ്ഗീത കൊടുത്തു.
ഭഗവദ്ഗീതയുടെ വാസതി കൈമാറ്റം നന്ദനം. വിജ
യ മണ്ഡലം വാസതിയും സാധാരണ അടുത്തുള്ള പാലത്തിൽ
പോലെ ഇതും പുനഃപുനഃ പാലിക്കുന്നു. വാസതി അ
കണ്ടുകൊണ്ടിട്ട്. അതിൽ കാലം നിത്യനിത്യ
പാലിക്കുന്നു.

‘പോലെയുള്ള’ - നന്ദനത്തിൽ വിട്ടിട്ടു.

കന്നിൻ പുറത്തു നിന്നും ഒരു കുറുക്കൻ നിലവിളി
ച്ചു. തുടർന്നു അയാളുടെ കൈമാറ്റം ചുറ്റും നിത്യനിത്യ
പാലിക്കുന്നതിൽ ഇടകിടകിട ആ കല്ലാണുപയോഗിച്ചു
കൈമാറ്റം അതിലാക്കിട്ടു.

‘മേലോട്ടുപോയ’ - നന്ദനത്തിൽ മാത്രം കയ്യ
വെച്ചു പ്രാപിച്ചു. ‘പുനഃപുനഃ പാലിക്കുന്നു’

പോലെയുള്ള കല്ലാണുപയോഗിച്ചുകൊണ്ടിട്ട്
പോലെയുള്ള - അതിൽ വിട്ടിട്ടുപോയ.

‘വിളിച്ചു’—നമ്പൂതിരി തുടർന്നു: ‘കന്യാസ്ത്രീയെ വെട്ടിക്കൊല്ലാൻ പാടില്ല’

‘ഉപ്പ്’

‘പോയിട്ടു കട്ടനല്ലിമോ, ഇങ്ങനെയൊരു ഒരു വരാൻ പറയൂ’

ഗോവിന്ദൻകുട്ടി കട്ടനല്ലിയെ വിളിക്കാൻ നടന്നു.

‘വേദനമൊക്കെ വരട്ടെ, കട്ടനല്ലി’—ശ്രീദേവിയമ്മ പറഞ്ഞു.

‘വരട്ടെ, അപ്പോഴേക്കു വരട്ടെ’—നമ്പൂതിരി തുടർന്നു: ‘ഇതിനെക്കാൾ വേണ്ടതു’

‘കുട്ടികൾ കളിക്കിൻ,’ ശ്രീദേവിയമ്മ പറഞ്ഞു. ആരുടെയും പറഞ്ഞില്ല.

‘കാര്യം വിശദമായി. നാളെ മുൻകണിപ്പുറപ്പെടേണ്ട?’ നമ്പൂതിരി ചോദിച്ചു.

ഒരു പോക്കറ്റുലാമ്പിന്റെ വെളിച്ചം.

‘അതാണതു?’ നമ്പൂതിരി അന്വേഷിച്ചു.

‘ഇതു ഞാനാണ്’—ഗോപാലനല്ലി മുററത്തേക്കിറങ്ങി വരുമ്പോൾ കേൾ ചെയ്തില്ല. ‘അപ്പോഴെവിടെ?’

‘എതിന്?’ വാസന്തി—ശ്രീദേവിയമ്മ വന്നു. ‘എവിടെ?’

‘ആറമ്പതുപ്പിറക്കം. ആ പഴം ഏതെങ്കിലും നാൾ പറഞ്ഞു അപ്പോൾ’ ഗോപാലനല്ലി നേരെ അടുത്തേക്കു നടന്നു.

‘ശനിദശ’ - നമ്പൂതിരി നടപ്പിർപ്പിട്ടുകൊണ്ടു തുടർന്നു. — ‘ഇതു നടപ്പാക്കുന്നതിലേക്കു് മഹാത്മ കാരണവും ഞാൻ കാണുന്നില്ലാ. എല്ലാവർക്കും സ്വയം തുടങ്ങാവുന്നതുമാണ്’.

‘ഇപ്പോഴു് ഇതു നടക്കില്ലെന്നു തീർച്ചയാക്കാനാണു്?’
ശ്രീദേവിയമ്മ ചോദിച്ചു.

‘ഇതു നടക്കാൻ പ്രയാസമാണെന്നു തോന്നുകയാണു് എനിക്കു്’—നമ്പൂതിരി തുടർന്നു. ‘അല്ലെങ്കിൽ ഇന്നു് ഈ പൊല്ലീനുകാർ വരുന്നതിന്നു് തീർപ്പില്ലാ’.

‘അങ്ങനെ വരില്ല, ഇതു നടക്കുന്നതിന്നു്’ ശ്രീദേവിയമ്മ തുടർന്നു:—‘പോയി കളിച്ചു’.

ഗോപാലനല്ലൂർ പണവും പേഴ്സുമാരി വന്നു.

‘വരാൻ ഒരു വരക്കു കറച്ചു മെറുകും. മേനോൻ ഇൻഡ്യക്കു് കാണാൻ പോവുകയാണു്. ഗോപാലനല്ലൂർ കാർ ഏല്പിച്ചിട്ടുണ്ടു്. അപ്പോഴു് കാത്തിരിക്കേണ്ടെന്നു പറയാൻ പറഞ്ഞു’ ഗോപാലനല്ലൂർ കത്തിച്ചു നടന്നു.

‘എന്നാൽ ഇനി താങ്ങിക്കൊണ്ടു. വേണമെങ്കിൽ പുറംവെള്ളം ഉണ്ടാക്കുന്നതാകും. കളിച്ചാൽ കളി പോളു’.

ഇനി കളിയും ഉണ്ടാക്കുകയും ഇതിന്റെ കാര്യമാണു് തീർച്ചയായിട്ടേ ഉള്ളു’ നമ്പൂതിരി ഉറപ്പിച്ചു പറഞ്ഞു.

‘പുനായാലും കട്ടുമണ്ണി വരുന്നുണ്ടു്’ ശ്രീദേവിയമ്മ ചൂണ്ടിക്കാട്ടിക്കൊണ്ടു പറഞ്ഞു.

‘കട്ടുമണ്ണി കേട്ടില്ലെങ്കിൽ ഇവിടെയെ വിരോധങ്ങളാക്കും’—നമ്പൂതിരി കല്യാണപ്പുത്തലിന്റെ ഗൗരവത്തോടെ

ചെന്നു ചോദിച്ചു. 'ഇവിടെ എന്തെ ഉണ്ടാകുന്നത്' ആക്കം നിശ്ചയമായില്ല. കുറെ പൊല്ലിപ്പുകാരിയോടു വന്നു സാവകരുന്നാളെയും ചിരിച്ചു. അതും പെട്ടെന്നോടു കൊണ്ടുപോയി.'

‘മകനെ ഞാൻ കേട്ടു’ കിട്ടാത്തപ്പി ചുവപ്പിലുണ്ടായി
 തന്ന വാർ വേഷപ്പി ശരിപ്പെട്ടതി കണ്ടെത്തിൽ ഇന്നു
 കൊണ്ടു തുടർന്നു: ‘മരിക്കൽ ഞാൻ കണ്ടുകൊടുത്തു ഗുണ
 വോഷിച്ചു. വേഷപ്പാതതിനൊന്നും പോകേണ്ടാ എന്ന്
 ഞങ്ങളാൽ അതു രസിച്ചില്ലെന്നു നരിച്ചു. ഞാൻ പി
 നന്ന പറയാനും പോയില്ല’.

‘ചങ്ങത്തുക്കുട്ടൻ കയ്യണിസ്സാണോ?’ കൂറുദാവിമ
ന്ന ചോദിച്ചു.

‘കാമർപ്പാക്കെ ശരിയാണോ’ കേട്ടുതോടി. കട്ടമണ്ണി
കുറുപ്പ് തുടർന്നു: ‘കണ്ണക്കുട്ടൻ അയാളുടെ കര്യണി
സം എന്റെ നേർക്കും എടുത്തുകൂട്ടാൻ ശ്രമിച്ചുവെന്നി.
ഈ കര്യണിസ്സുകാർക്ക് കട്ടംബംബംകൂടിയില്ല
പാർട്ടി പാഞ്ഞാൽപ്പിന്നെ അപർക്കാനും ആലോചി
ക്കാനില്ല. അവർ അപ്പുറത്തും അമ്മയുടെയും നല്ലത
കൊടുക്കും.’

‘എനിക്ക് ഇതൊന്നും വിശ്വാസമാവുന്നില്ല’ ന സ്പതിരി തുടർന്നു: ‘എന്റെ മകനായിട്ട് പാഴുകയ്യ് കണ്ടുക്കൂട്ടന്റെ സ്വഭാവം വളരെ നല്ലതാണ്. ആ യാൽ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റാവില്ല.’

സമാധാനം നല്ലതായിരുന്നു. അതു ഞാനും സഹ
തീക്കാരും. അതു പണ്ടായിരുന്നു. നമ്പൂരിയർ വിശ്വേശ്വരൻ

ക്കണമെന്നില്ല. ഞാനും ആയാളും അമ്മാനും മരുമകനും മരിച്ചു? ആയാൾ എനിക്കെതിരായി വില മാസ്റ്റർമാരെ പറഞ്ഞിട്ടു കിട്ടിയ ഏതൊരു കോടതികന്മാരാണ് നോക്കി. ഇതാണെന്ന് ഞാൻ പറഞ്ഞത് കമ്യൂണിസ്റ്റായാൽ അച്ഛനായാരുടെ തലമുളകാണെന്ന് മരിക്കില്ലാ എന്ന്.

‘സംഗ്രഹമായിട്ടാണ് എന്ന് പറഞ്ഞു ഒരു ചെറുപ്പക്കാരൻ ഇവിടെ വന്നു. ആയാൾക്കു കറച്ചു മരുന്നു കഴിച്ചു താമസിക്കണം എന്നും പറഞ്ഞു. കണ്ടുക്കൂട്ടൻ അതിന്നു ഏർപ്പാട് ചെയ്തുകൊടുത്തു - ഞാനിതു.....’

‘അയാളെ ഞാനും കണ്ടു. കണ്ടു ഉടനെ ഓടിയൊളിച്ചു. അപ്പോൾ എനിക്കു നേസ്റ്റിലായി ഒളിവില്ലുള്ള കമ്യൂണിസ്റ്റ് കാരനാണെന്ന്. ഞാൻ പിന്നെ അവിടെ നിന്നില്ല.’ നമ്പൂതിരി പറഞ്ഞു തിരുമുഖം കട്ടാങ്ങി കുറുപ്പ് കണ്ടു പറഞ്ഞു: - ‘സൂര്യന്റെ ഏതൊരു കാഴ്ചയും പറയാനാണ് ഞാൻ പത്തൊമ്പതായിൽ ചെന്നത്. ഞാനും പറഞ്ഞു കണ്ടു കണ്ടില്ലാ കേട്ടില്ലാ എന്ന് നോക്കി കണ്ടു മരുമകൻ.’

‘ആ ചികിത്സക്കാരന്റെ സ്വഭാവം നന്നെണ്ണാണ് എനിക്കു തോന്നിയത്. ആയാൾ.....’

‘നമ്പൂതിരി വിറയ്ക്കുകയാണ്’ നമ്പൂതിരിയെ മുഴുക്കുവാൻ കട്ടാങ്ങിക്കുറുപ്പ് സമ്മതിച്ചില്ല. അയാൾ തുടർന്നു: - ‘അയാൾ ഒരു കൊലപാതകിയായിരുന്നു. സബ് ഇൻസ്പെക്ടർ എന്നാണ് പറഞ്ഞു.’

‘അപ്പോൾ കട്ടാങ്ങിക്കു മുഖത്തു വന്ന ഈ വിവരങ്ങളെക്കുറിച്ച് നിശ്ചയമുണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിൽ അങ്ങനെയൊ

ഒന്നു പറയാമായിരുന്നില്ലേ? ശ്രീദേവിയമ്മ തുടർന്നു: 'ആയാൾ കൊലക്കുറ്റക്കാരനാണെന്നറിഞ്ഞിരുന്നു പെങ്കിൽ അങ്ങളയാളെ പറഞ്ഞേയ്ക്കിയിരുന്നില്ലേ?'

'അതങ്ങിനെല്ല'-കുട്ടനപ്പിന്നുറപ്പ് ഒന്നു പറഞ്ഞു കൊണ്ടു തുടർന്നു: - 'പകലക്കപ്പലിലെ ഒരു പുളളിയെ കിട്ടാനുണ്ടെന്നു പറഞ്ഞു' ചുൻപുഴുർ ഒരു ഘോഷമാ കൂണിച്ചുതന്നു. ഞാൻ നമ്മുടെ ചികിത്സക്കാരനെ കണ്ടുതല്ലേ? എനിക്കു സംഗതി നേപ്പിലായി. തൊന്നാനും പറഞ്ഞു തുടിച്ചു. 'അങ്ങട്ടു തേവകാണ് സത്യം.'

'ആളെ' - നമ്പൂതിരി തുടർന്നു: - 'വന്നതൊക്കെ വന്നു. നാളെ മൂന്നു മണിക്കു പൊപ്പമേയ്ക്കേ' അതിന്നു കഞ്ഞിക്കുട്ടനെ ഒരു കിട്ടാനെന്നാണു് വഴി? കുട്ടനപ്പി ഇപ്പോഴത്തെ പോലീസ് ഇൻസ്പെക്ടറെ അറിയില്ലേ?'

'അറിയും എന്ത പെട്ടാലും ഈ കാഴ്ച പറയാൻ ഞാൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അടുത്തേക്കു പോയില്ല. അപ്പു മേനോൻ വന്നു എന്നോടു വന്നുമാനങ്ങളൊക്കെ പറഞ്ഞു. ഗോപാലന്റെ കാർ എല്പിച്ചിട്ടുണ്ടു്. വേഗം പോയി വരാമെന്നൊക്കെ പറഞ്ഞു. പക്ഷെ ഞാൻ ഒഴിഞ്ഞുകൊണ്ടു്.'

'ഇനി എന്താ വേണ്ടതു്?' - നമ്പൂതിരി തുടർന്നു: ആയാളെ വിട്ടുകിട്ടും എന്ത വിചാരിച്ചു് നെടുമ്പുറത്തേക്കു് ഒരു വിവരവും അറിയിക്കാതെ ഇരിക്കാൻ വെള്ളൊ? ഒന്നും അറിയിക്കാതെ അവരെക്കൊണ്ടുതന്നെ കെട്ടിക്കിട്ടു്, അവസാനം കഞ്ഞിക്കുട്ടനെ കിട്ടിയില്ലേങ്കിലോ?'

‘ഈ കാഴ്ചം അപ്പരേണവനോടു് ഞാനും ചോദിച്ചു. അപ്പോൾ ആരാൾ പറഞ്ഞതു് പോയിട്ടു വിവരമൊക്കെ നോക്കിത്തീർത്തു് വേണ്ടതുപോലെ ചെയ്യാമെന്നാണു്.’

‘എന്തായിരിക്കും കഞ്ഞിക്കുട്ടന്റെ? പേരിൽ കേന്ദ്രമെന്നുകൾ അതു്?’

‘എന്തൊക്കെയാണ് ഈ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് കാർ ചെയ്യുന്നതെന്ന് ആരു കണ്ടു കണ്ടിരിക്കാലും കൂട്ടായ്മക്കുവർച്ചയും ഒക്കെ ചെയ്യുന്നവരാണ് അവർ. ഇവരെത്താഴ് ചെയ്തിരിക്കുന്നതെന്ന് ദൈവത്തിന്നറിയാം. ഇനി ഒരു കാര്യം ഇല്ലെങ്കിലും കമ്മ്യൂണിസ്റ്റാണെങ്കിൽ ശിക്ഷിക്കണമെന്നാണ് കോൺഗ്രസ്സ് ഗവണ്മെന്റിന്റെ കല്പന. വെട്ടുപോരാൻ തെരുക്കാണ്.’ കട്ടവണ്ണിക്കുറുപ്പ് ഉറപ്പിച്ചു പറഞ്ഞു.

‘ഈ ഒക്കെ വരുമ്പോൾ വരുട്ടു്, നന്മതിരി ഉറപ്പിച്ചു: ‘ഈശ്വരൻ കൊള്ളുന്. അദ്ദേഹം വിധിച്ചതുപോലെയാകെ വരും.’

‘അനിഷ്ടോൾ മറ്റൊരു വിഷയത്തിലാണ്,’ കട്ടവണ്ണിക്കുറുപ്പ് തുടർന്നു: ‘നിങ്ങളുടെ സ്കൂളിൽ വല്ല മാസ്റ്റർമാരും കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് കാർമ്മിട്ടുണ്ടോ എന്ന് ചോദിച്ചിട്ടുണ്ട് എന്നോടു്, അതെന്താ മറുപടി എഴുതേണ്ടതു്? വളരെതടയാലും വിഷയത്തിലാണ്.’

പൊട്ടുന്ന കലയാണുപറന്നുവിളിത്തുന്ന പെട്രോമാക്സ് ആളുകൾ. അതൊന്നു മുറങ്ങു, ഒരു ചാട്ടം ചാടി, ശിശി എന്ന ഒരു ഭണ്ഡത്തോടെ കെട്ടുപോയി.

‘ഞാനിറങ്ങട്ടെ’. ‘പൊക്കുലാസ്സ്’ അടിച്ചുകൊണ്ട് കട്ടുമണ്ണിക്കുപ്പ് തുടർന്നു. ‘മേനവൻ വരട്ടെ, എനിട്ടു ആലോചിക്കാം.’

ആ നാട്ടുവാഴി നഗരം. ‘വാസന്തി-11-ക്രീദേവി’ മുതൽ തീട്ടി വീട്ടിച്ചു പറഞ്ഞു. ‘ഒരു കമ്പിവിലക്കി അങ്ങാട്ടു കൊണ്ടുവരൂ.’

ആ കലയാണപ്പനലിപ്പാക്കിരുന്നവർ മെളിച്ചത്തിന്നു ദാഹിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന

—

6

താഴിയ തല

‘നാളെ നെടുമ്പുറത്തു നാമഭവിട്ടിൽ നല്ല തടാശനം വരും’ കക്കാട്ടുമേലപ്പാട്ടുനിന്നു മങ്ങുമ്പോൾ കട്ടനണ്ണിക്കുറുപ്പു വിചാരിച്ചു. ‘അതൊന്നു കാണണം, വാനില്ലാത്ത വിവരമല്ലോ. ഒന്നു അറിഞ്ഞിരിക്കുന്ന മട്ടിൽ, കാലത്തു നേരത്തേതന്നെ അവിടെ ചെന്നുകൂടിയാൽ കാണാൻ നല്ല വകയുണ്ടാവും.’

‘എന്തിനേ നമ്പൂതിരി ചെല്ലാൻ പറഞ്ഞത്?’ കട്ടനണ്ണി ബഹുവിധമായി ചോദിച്ചു. ‘ഉടനെ ഭാഗ്യവശമായിട്ടു ചെന്നു ചോദിച്ചു.’

‘എന്നോട് സബ് ഇൻസ്പെക്ടറെ ചെന്നു കണ്ടു കണ്ടുകൊടുക്കണമെന്നു വിട്ടുകൊടുക്കുമെന്നു എന്ത പറയാൻ.’ കോലാതിൽ കണ്ടി വേണ്ണി ചന്തകസേലിൽ ഇട്ടു കേൾപ്പിക്കുന്നതു കിന്നിൻനിന്നു ഒരു സിഗരറ്റെടുത്തു കണ്ടി ചൂടുകൊണ്ടു തുടർന്നു: ‘എനിക്കിപ്പോൾ അതിന്റെ തിരിയല്ലേ?’

‘ഒന്നാലോചിക്കുകൂടി ചെട്ടാമെ കാര്യങ്ങളൊക്കെ തീർച്ചപ്പെടുത്തി എന്ത കേട്ടപ്പോൾ എനിക്കു വല്ലാത്തൊരു അസ്വസ്ഥത തോന്നി. ഈ കാര്യം പന്ത്രണ്ടുവർഷത്തിനു ശേഷം ഞാൻ പോലീസ്, ആലോചിച്ചു പറയാമെന്നല്ലേ നമ്മളോടു പറഞ്ഞത്. ചന്ദ്രൻ കുറേയ്ക്കു കടിക്കുമെന്നായിരുന്നു കണ്ടിക്കാവ് നേര്യരുടെ ആക്ഷേപം. ഇപ്പോൾ എന്തായാലും കടിക്കാത്ത ആളെ കിട്ടിയല്ലോ? അങ്ങനെയൊരു തരത്തിൽനിന്നു ഇതുവരെ ഒരു ജീവനിലിൽ പോയിട്ടില്ല.’

‘ഞാൻ നാളെ കണ്ടാണെന്നു പറയുന്നു. തീർച്ചയാക്കി.’

‘അതെ ഇപ്പോൾ തന്നെതന്നെ. ഇന്നുവെല്ലെങ്കിലും പോകുന്നില്ലെന്നു പറഞ്ഞത്?’

‘ഉച്ചക്ക് അങ്ങനെ തോന്നി. ഇപ്പോൾ ഇങ്ങനെയും. നാളെ അവിടെയുണ്ടാവുന്ന തൊഴിലാളികൾക്കു കണ്ട കാണാമല്ലോ’

‘അതെങ്ങനെയോ. എനിക്കു കണ്ടിക്കാവുന്നതൊന്നും ഒരു പറയണം, ജീവനിലിലേക്കു പോകുന്നതിലും മേ

മൊണ് കള്ളുകടി എന്ത്? ഭാർഗ്ഗവീരന് തുടർന്നു ചോദിച്ചു. 'ഇങ്ങനെയൊക്കെ കേട്ടാൽ ഇനി ഇതു നടക്കുമോ?'

'നടക്കണമെങ്കിൽ ആളെ കിട്ടിയിട്ടു വേണ്ടേ?'

'ആളെ കൊണ്ടുവരാനല്ല അളിന്ദൻ പോയിരിക്കുന്നത്?'

'ചെയ്യേണ്ട താമസമേയുള്ളൂ. ആളെ ഇങ്ങോട്ടു വിട്ടുകൊടുക്കും! വിചാരിച്ചോട്ടെ'. കുറുപ്പ് തുടർന്നു: 'സബ് ഇൻസ്പെക്ടർ ശങ്കരൻനായർ പൊന്നുകൊണ്ടൊരാൾ നെയ്യ ഉണ്ടാക്കി കുന്നിലിറങ്ങിയിരിക്കാട്ടുകാരെന്ന് പറഞ്ഞാലും ഈ കേസ് വിടില്ല. ആയാൾക്കു ഈ കേസു ശിക്ഷിപ്പിച്ചാലേ ജോലി ഉറച്ചു കിട്ടൂ.'

'നാളെ ഇതു മുടങ്ങിയാൽ നെടുമ്പുറത്തുള്ളവരെന്താ ചെയ്യാം?'

'എന്താ ചെയ്യുന്നത്? വരണം പാർട്ടിക്കും വെച്ചുണ്ടാക്കിയ പരിപൂർണ്ണമന്ത്രം പഞ്ചാമൃതസവും പഴയുടക്കം ഒക്കെ സ്വ്വാനിക്കു കൊടുത്തു കയ്യു കഴുകി കുമ്പം തുച്ചുവിയുടെ ഇരിപ്പും, അതുതന്നെ, അല്ലാതെ എന്തു ചെയ്യണം?'

'അവർക്കും ഒരു വാശിയൊക്കെയുണ്ടാവില്ലേ? എല്ലാം ഒരുകി കാത്തിരുന്നിട്ട് കല്യാണത്തിന്റെ മുഹൂർത്തത്തിൽ ആളെ കാണാതിരുന്നത്?'

'എന്താ—അങ്ങനെ വന്നാൽ ചന്ദ്രന്റെ കാര്യം ഒന്നുകൂടി ആലോചിക്കണം?'

'എന്താ, ആലോചിച്ചാൽ? ഭാർഗ്ഗവീരന് തുടർന്നു: 'ആലോചിക്കാതാലും കുറച്ചു വിജയം പിടിച്ചിട്ടേ സമ്മതിക്കാവൂ.'

‘എന്താവാലും ഞാൻ നാളെ മനസ്സാത്തേക്കു പോവാൻതന്നെ തീർച്ചമാക്കി.’ കുട്ടനല്ലിക്കുറുപ്പ് തുടർന്നു, ‘നാളെ നല്ല നേരമുപോക്കാവൂ! ഗോപാലൻ്റെ കാര്യം ട്രിപ്പോർ.’

പെട്ടെന്നു മലയാളാചാര്യന്് വാസ്തവ്യം പറ്റി അറിയിക്കുവാനു.

‘എന്താ നമ്പിരോ?’ കുട്ടനല്ലിക്കുറുപ്പ് എടുത്തിട്ടു കസേലയിൽ ഇരുന്നു. അധികാരാധിനതി കാട്ടിക്കൊണ്ട് തുടർന്നു: ‘എന്താ ഈ സമയത്തൊരു വാച?’

‘ഇതും മുൻപ് എന്തോട് ചെല്ലീസ്സോടൊന്നിൽ ചെല്ലാൻ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടോ നാളെ.’

‘ചെല്ലാൻ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ മറന്നേക്കൂ.’ കുട്ടനല്ലിക്കുറുപ്പ് കാര്യമോടു പറഞ്ഞു: ‘എന്താ ഈ വാചനം ഒരു കിടപ്പുമുറയ്ക്കുന്ന നാളെ കാലത്തുതന്നെ പോവാം.’

കാർട്ടുവിട്ടതു അകത്തേക്കു പോയി.

‘എന്തിനാണ് ചെല്ലാൻ പറഞ്ഞതെന്തെ മനസ്സിലായില്ല. ഞാനെന്താ വേണ്ടത്?’

‘എന്തൊക്കെയാണു ചോദിക്കേണ്ട. എന്തൊക്കെയാണു അറിഞ്ഞുകൂടാ എല്ലാ വർഷം നാളെയാ കൂട്ടിയ കലമാണ്. അവരവർക്ക് ഇഷ്ടമുള്ളതൊക്കെ ചെയ്യാം.’

‘കാ’ ഞാനേൽപ്പിക്കാം. എന്റെ കൂടെ നെപ്പോരാൻ...’

‘എന്തിനു അർത്ഥം. ഞാൻ നാളെ നേരത്തേക്കുണ്ടാകുമ്പോൾ ചെല്ലാൻതന്നെ ചെല്ലുന്നതു വാമനു.’

ട്ടിലേക്കു പോവുകയാണ്. ചെമ്പിള്ളിയിൽ അലോഗ്യം കൊണ്ടാണ് ചെല്ലാത്തതെന്ന പരാതിയുണ്ടാവും. കൂടെ പോവാം എന്നു ചെപ്പാൾ അതു ശരിയാണോ? സ്ഥാനംകൊണ്ടു ആമാളെന്റെ ഭയമകന്നാണ്.*

‘അങ്ങിനെ പറഞ്ഞാൽ പറവില്ല’ നമ്പീശൻ തുടർന്നു: ‘തന്നെപോവാൻ എനിക്കു ഭയമുണ്ട്. ചിലതു ചോദിക്കാനുണ്ടെന്നാണ് പറഞ്ഞത്. ഞാൻ കഴുങ്ങിപ്പോകാനാണെന്നു വിചാരിച്ചുണ്ടത്രെ. വല്ലതും സംശയമുണ്ടായിട്ടു അവിടെ പിടിച്ചുവെച്ചാൽ കാഴ്ച വിഷമത്തിലല്ലേ? അതും നമ്മളറിയാത്ത ഒരു കട്ടികളുമാണ് പുറപ്പെടാൻ’.

‘മൈത്രികൾ കണ്ടെത്തുന്ന നിലക്ക് ഞാൻ ഇതൊന്നും ഓർത്തില്ല. ക്ലാസിൽ വന്നു പഠിപ്പിച്ചാൽ കൃത്യമായി ശമ്പളം തരാം. കോൺഗ്രസ്സായാലും സോഷ്യലിസ്റ്റായാലും കഴുങ്ങിപ്പോകുന്നയാൾക്കും എനിക്കു വിരോധമൊന്നുമില്ല.’

‘അങ്ങിനെ പറയരുത്. ഇവിടെ അസ്ഥലത്തിലെ കഴകവും ഈ ശമ്പളവുമാണ് എനിക്കു ആകെമുളളത്. അങ്ങമില്ലാത്ത ഒരു കട്ടികൾ, അവരെ വെച്ചു മറ്റൊരാൾ പണിക്ക് തിരഞ്ഞാൽ പറവില്ല നാലു ദിവസം എന്നു അവിടെ പിടിച്ചുവെച്ചാൽ’

‘ജോലിപോലും, അതു തീർച്ച. ഇങ്ങനാൽ ഓർപ്പും വന്നിട്ടുണ്ട്. നൂറ്റിലുള്ള കഴുങ്ങിപ്പോകാതെപ്പറവി വിചാരിച്ച് കഷ്ടപ്പെടേണ്ടെന്നു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. പ്ര

* നമ്പീശന്റെ വീട്.

മീൻ ചിലക്കാക്കുന്നുണ്ട്. എറിക്കു നിശ്ചയമില്ലാത്തതിട്ടു പക്ഷെ ഞാൻ ആരുടെ പേരും റിപ്പോർട്ടു ചെയ്യുന്നില്ല. ഞാനാ മഹാപാപാചാര്യൻ എന്ന് വരെണ്ടല്ലോ, എന്റെ മരുമകനാണ് കണ്ടുക്കൂട്ടൻ. ആയാളെക്കാൾ എന്തു ചെയ്യാമെന്നാലോ ചിട്ടു വിഷമിക്കുമായിരുന്നു ഞാൻ ആ സെഷനിൽ. ഇതുകൊണ്ട് മെതിച്ചു.

‘അപ്പോൾ കണ്ടുക്കൂട്ടരുപ്പ് സ്കൂളിൽ നിന്ന വിട്ടുപോ?’

‘വിട്ടുകഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. വിടാമെങ്കഴിയുമോ? നാളെക്കു ലിംഗശ്ചിന്തിച്ചുണ്ട്. തികച്ചാഴ്ച വന്നില്ലെങ്കിൽ പട്ടികയിൽനിന്നു പേർ വെട്ടും. ആരാധാരം വേണ്ടാത്തതിനൊന്നും പോവരുത്. നിങ്ങളെക്കാൾ പാഞ്ഞെഴുതിയിരുന്നത് ആരാലാണ്. എറിക്കറിയാം, ഞാൻ നന്നെ ബുദ്ധിമുട്ടിയിട്ടുണ്ട് ഒരു ഹൈസ്കൂളിൽ കിടന്ന്. അതിന്റെ കടം ഇപ്പോഴും വീട്ടിയിട്ടില്ല. ആ കടം വീട്ടാൻ മാസ്റ്റർമാരുടെ കയ്യിൽനിന്നു ഒന്നോ അതോ വാങ്ങിയാൽ ആർക്കും ഒരു നഷ്ടവും ഇല്ല. അപ്പോഴാണ് വലിയ കടുപ്പം സമ്മതിക്കാൻ വരവ്. ഞാൻ തരാം. ആർക്കോ വേണ്ടതെങ്കിൽ തരാം. പട്ടികയിൽ കാണിച്ചു പോവട്ടെ. പക്ഷെ അതു തികച്ചും കിട്ടണമെന്നു അവരെന്റെ മുഖ്യാർത്ഥം പാലണം. ചാമ്പ്ലിയിലോ കുമ്പളമുക്കുപ്പമിലോ ഇങ്ങനെ പാഞ്ഞാൽ പോരാ, ഞാനറിയാറുണ്ട്. ചില മാസ്റ്റർമാരെക്കു ചാമ്പ്ലിയിലോ അല്ലെങ്കിൽ കൂടുതൽ കാര്യം പറയാം. തെക്കു

ണ്ട് ' കട്ടിമണ്ണിക്കുപ്പ് തുടർന്നു. 'എതിർക്കാൻ ഒരു കൗതുകം എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ട് അതിന്റെ അർത്ഥം മേൽനോട്ടം ചെയ്തിൽ എതിർക്കുകയായിത്തന്നെ പാഞ്ഞു. ഇല്ലാത്തതുകൊണ്ടു താക്കണ്ണിരിക്കുകയൊക്കെത്തന്നെയാണ്. 'എന്തിന് അതിങ്ങുന്നതൊണ്ട് പഴയതൊന്നില്ല. പക്ഷെ ചിങ്ങമുണ്ടു ഉള്ളിന്റെ ഉള്ളിപ്പോലുള്ളതാണ് ആ ചിത്രം. പൊങ്ങമിട്ടു '.

‘കമ്മാളിട്ടു തേവറാണു നന്മ, ഒരു വകത്താനും
 വിചാരിച്ചു ചത്തൊട്ടു. എന്താ കടപ്പാട് അപ്പു-
 രമ്മിക്കണമെന്നോ വാങ്ങു എന്താ ഇതെടുത്തു അറിയാമെന്നോ
 കന്മ പോരെന്നോ.”

[illegible]

‘ഇനി ഞാനെന്താ ചെയ്യേണ്ടത്?’ എന്ന് ചർച്ചയ്ക്കു ന്നതും: ‘ഞാൻ കയ്യൊന്നിട്ടുവെക്കണം’ എത്രയോ ഏകാന്തി പ റഞ്ഞു കൊടുത്തിരിക്കുന്നു. ‘ഞാനങ്ങോട്ട്’ പോകാൻ ഏ ളെങ്കിലും പീടികിട്ടു വേണ്ടതല്ലേ? ഇങ്ങനെ ചോദ്യം ചെയ്ത ഏകാന്തിയെ പറ്റി പലപ്രകാരം കേൾ പ്പുകൊണ്ടു പോ

“വേണമെങ്കിൽ കാർ ഫർപ്പാട്ടെ 2 യാചാമിരുന്നു. വരാമിരുന്നു വേണ്ടിമിന്നെന്ന് കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുക്കളാണ് സ്വന്തം തൊന്നിയാൽ ആദ്യം അടിപ്പാട്ടെ ഉൻമൂലകർ കാര്യം ചോദിക്കട്ടെ എന്നാണ് എല്ലാവരും പറഞ്ഞത്”

‘ഈ കത്ത് അവിടെ കൊണ്ടുപോയി കൊടുത്തു. ഇൻസ്പെക്ടർ വല്ല കാര്യം പറഞ്ഞാൽ, അതു ചെയ്യാൻ സമ്മതിക്കുകയും ചെയ്യട്ടെ’ കൂപ്പു കത്ത് കവറിലാക്കിക്കൊണ്ടു തുടർന്നു: ‘ഇനിമെങ്കിലും മൃഗ്ഗീരതത്തിനോടു അപ്പാ അടുപ്പം ഉള്ളവരുണ്ടായിരിക്കാണ്ട് സ്ത്രീകൾ പെരുമാറിയാൽ മതി. സ്ത്രീകൾ ഉള്ളിലേക്കു ഇൻകുലാമെന്റായ കടത്തിക്കൊണ്ടുവരുന്നിരിക്കുകയാണ് എല്ലാവർക്കും മനസ്സാ.’

നമ്പിശൻ രണ്ടു കണ്ഡുകാട്ടി കത്തു വാങ്ങി.

‘ഇനി വിദ്യേണ, പൊയ്ക്കാട്ടു’ കുറുപ്പ് വീണ്ടും ബാലകൃഷ്ണനെ വാളിച്ചുകൊണ്ട് അകത്തേക്ക് പോയി.

‘എഴുതി കക്കാളട്ട തേ പാര്’ നമ്പിശൻ തുടങ്ങി ‘ഇതൊക്കെയാണ്’ സ്വാതന്ത്ര്യരാജിൻ ഈ ചേങ്ങിയിരിക്കുന്നു.

നമ്പീശൻ ചെറുവട്ടനാഴ്ചയിൽ മുറവേക്കുവഴിയിൽ

‘നവീനാനന്താ ബലപ്രാപ്?’ എന്ന ചോദ്യം
കൊണ്ട് ഭക്തപിതമ്മ ഉത്തരങ്ങൾ വന്നു. ഭക്തപിത-
മ്മ തുടർന്നു ചോദിച്ചു: ‘നവീനാനന്താമിത നവോ വാ-
ദാൻ?’ ഐഹ്യത്തിന്റെ ഉത്തരമെല്ലാം കണ്ണുക്കട്ടക്ക-
ൾപ്പിനെ പൊഴിച്ചുകാർ അടിക്കുകയും ചവിട്ടുകയും
കൊല്ലുകയും ചെയ്തു. നവീനാൻ കണ്ഠചോ?

‘ഞാൻ കണ്ടില്ല.’

‘ഉത്തരത്തെ ഒരു പല്ല് പോയിരിക്കുന്നുവെന്നു് ഭർത്താവിനുള്ള തുടർച്ച: ‘ബാലകൃഷ്ണൻ പറഞ്ഞതു്, അവൻ സിംഹരാജാവാണ് അപ്പോഴത്തെ പടികളിലേക്കു പോയിരുന്നു.’

‘ഇപ്പോൾ പൊല്ലിസിമൻ കാലമാണ്. അവൻ കെട്ടിയിടാൻ കഴിയാത്ത ഒരു സ്ത്രീയെ തിരിഞ്ഞു പിന്നു തുടർന്നു. ‘ഞാൻ ഇങ്ങനെ. നന്മയെ ശാസ്ത്രവിദ്യയെ അല്ലെങ്കിൽ ബുദ്ധിമുട്ടിക്കുന്നുണ്ടാവാം.’

‘വെറുക്കുന്ന ഒരു മാർഗ്ഗത്തിലൂടെ ഇങ്ങനെ ബുദ്ധിമുട്ടിക്കുന്നുണ്ടല്ലോ. നമ്പിരൻ ഒരു കല്യാണം കഴിച്ച ഒരു പ്രാദേശിക മാർഗ്ഗം കൊണ്ടുവന്നുവോ?’

‘അതിന്നു തോന്നില്ല. വെറുക്കുന്ന ഒരു കല്യാണത്തിൽ കൊണ്ടുവന്നിട്ടു് ഉപകാരത്തിന്നു പകരം ഉപദ്രവമായാലോ’ പാപ്പിക്കുട്ടി കരിക്കമ്പലം പറഞ്ഞു...’ നമ്പിരൻ കണ്ടുനിന്നു. ‘എന്നാൽ കുട്ടികളെ...’ നമ്പിരൻ മുഴുവൻ ആശയം നിറഞ്ഞ കണ്ണുകൾ തുടച്ചു.

‘ദരിദ്രന്മാരെ സ്വയംഭരണത്തിൽ നമ്പിരൻ. എത്ര കാലം ഇങ്ങനെ കഷ്ടപ്പെട്ടു. നമ്പിരൻ ചേക്കു ഒരു കല്യാണം കഴിച്ചപ്പോൾ അതാണ് നല്ലതു്.’

‘വെട്ടു, ഒരു കെട്ടു കഴിഞ്ഞു ജയിലിൽ പോയി കഴിക്കേണ്ടി വന്നുവോ എന്നുള്ളതു് എന്തിന്നു ഭയമുണ്ട്. ചിത്തക്കാരാണ് എന്തിന്നു. കമ്മ്യൂണിസം എന്ന പാതയാണ് അങ്ങനെയെന്നു ചിന്തിക്കുന്നവർക്കു നമ്പിരൻ

നിശ്ചയിച്ചു. എനിക്ക് ആരെ എഴുതണമെന്നും, കാരണമെന്തെന്നും.

“അപ്പോൾ നമ്പീദൻ ക്യാബിനുള്ളിൽ ഇവിടെ പരയുന്നത് കേൾക്കുക”. കണ്ടു കണ്ടു കണ്ടു നമ്പീദൻ പ്രൊവിൻഷ് മാസ്റ്റർ മരിക്ക ക്യാബിനുകാരൻ ഉണ്ടാ”.

“சுதந்திரம்” என்றால் பாதிக்காததென்றால், உதாரணமாக, மருமகன் தான்.

അതുകൊണ്ട് ഇവയെ അറക്കി വെട്ടുകയും ബന്ധിതനും എടുത്തു കൊണ്ടുവന്നു കൊല്ലപ്പെടുകയും ചെയ്തതായി ഒരു കേസിലായി ഇരുന്നു.

‘നമ്പിരൻ പോയില്ല’ എന്ന മോടിമുതലാ
 ബ് കളാശ്ശിക്കുറുപ്പ് എഴുതാനാണ്: ‘ഏ പാകം വ
 ന്നിരിക്കുന്നു ഇൻക ദിലാശ്ശായകാണ്ടു കച്ചിമുറുപ്പ് ഇങ്ങി
 നെയാണ്.’

കുടുംബശ്രീയുടെ, കോളി, ബനിയനിട്ട, തോർത്തു താഴെക്കൊലിമേൽ ഈ കമ്പ്യൂട്ടറിൽ ഉൾക്കൊള്ളുന്നു.

‘എ.തിനെ നമ്പിലൻ വാണിതനാ’” എഴുതി
തന്ന ചെറുപ്പം.

“എന്നെ ഇങ്ങനെ കൂട്ടാൻ, നമ്പിശനോട് പോലീസ് ട്രസ്റ്റ് അറിയിക്കുക ചെയ്യാൻ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്”, ഇന്റർവ്യൂ കർ.

‘எது பாவமானது அது தான்! காக்கிவிடலாகாது?’

‘പ്രാപം’ കൂപ്പ് തുടർന്നു: ‘പ്രാപമാണെന്നൊക്കെ മോന്നം, പ്രാപണ വചനത്തു മോന്നത്തു പരമമെങ്കിലും, അതു പത്തുപ്പിക്കുകയാണ് രാജീവൻ തുടർച്ചയിൽ ഒപ്പി

കുന്നത്. അതു മുഴുവനും കിട്ടണമെന്നു മുഖത്തു നോക്കി ഏന്നൊഴു പറഞ്ഞു. ഇപ്പോൾ തിരി ഉറക്കിക്കിട്ടിയാൽ മതി എന്നായിരിക്കുന്നു.

‘എന്നിട്ടു നാളെ ഇൻസ്പെക്ടറെ കാണാൻ പോകുന്നതല്ലേ?’

‘പോകാനൊന്നും എനിക്കു വയ്യ. ഞാൻ ഒരു കത്തു കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്. അവിടെ ചെന്നാൽ നല്ലപോലെ ഒന്നു പേരിപ്പിച്ചു വിട്ടു. പിന്നെ ഇവിടെ വന്നാൽ മാറ്റവും കളിതും ഒന്നും ഉണ്ടാവില്ല. കുറപ്പ് തുടർന്നു ചോദിച്ചു: ‘പോവാനൊക്കെ ഒത്തുനിയ്ക്കല്ല?’

‘ഒക്കെ ഒരുങ്ങി. പക്ഷെ; കാറു കിട്ടുന്നു? കാറും കൊണ്ട് അപ്പമേനവൻ ഇൻസ്പെക്ടറെ കാണാൻ പോവുന്നല്ലേ? കഞ്ഞിക്കുട്ടകുറുപ്പിനെ വിട്ടുകൊണ്ടുവരും? അപ്പമേനോൻ?’

‘പിന്നെയല്ലേ’ നൂളിൽ കത്തിക്കിട്ടപ്പ് ഉണ്ടാക്കി തപ്പോൾ അന്തർ ഏന്തർ മൈകനാണെന്ന് വിചാരിക്കേണ്ടിയിരുന്നു. മൊറു മാസമെങ്കിലും ശിക്ഷിക്കാതെ വിട്‌ലോ. കുറപ്പ് തുടർന്നു — ‘മേ.രം പത്തു മണിയായി, ഉറങ്ങ കഴിച്ചു കിടക്കുക. നാളെ പോകേണ്ടതല്ലേ?’

‘ബാലകൃഷ്ണ!-മാർഗ്ഗവിവര വിളിച്ചുപറഞ്ഞു: ‘ഞങ്ങൾ വരികയായി, ഉണ്ണാനൊരുക്കം’

കുറപ്പും ഭാർഗ്ഗവിവരയും ഉണ്ണുവാൻ പോയി. അവർക്കു സന്തോഷമായിരിക്കുന്നു, അവരുടെ മുഖത്തു പ്രസന്നത കളിയാടികൊണ്ടിരുന്നു.

7

ലോകപ്പിൽ

‘വെല്ലാതെ തണുക്കുന്നില്ല’ കറുപ്പ് തുടർന്നു പറഞ്ഞു: ‘എഴുന്നേല്ക്കൂ. ആ ഭൂമിയിലേക്ക് നോക്കൂ. അതാണ് ഭൂമിയിലെ പഴയ നഗരം.’

‘അതേ വേണ്ടാ’ മേനവൻ തുടർന്നു: ‘എന്തിനാണ് നഗരം വരു ശരിയായതെന്ന് തെളിയിക്കണം. അവരെ നോക്കിയിട്ട് പിഴിഞ്ഞിരിക്കണം.’

മേനവനെ നന്നത്തു തുണിയും കപ്പാക്കുമായി അങ്ങനെയൊരു ലോകപ്പിലേക്കു തള്ളിയതാണ്. വന്ന വഴിയെ അയാൾ ആ സിമിന്ററിയിൽ നിൽക്കുകയും കിടന്നു അയാളുടെ വസ്ത്രങ്ങളിൽ നിന്നു പൊഴിയുന്നു.

உயர்த்தும் உயர்த்தும் தூசி என கொழு பாலாமி லோ
கைப்பு)மீம் எழுகாம.அனா

‘അഭിമുഖം രണ്ടു ഞാൻ ഇവിടെ കേട്ടിരുന്നു. ഹാഡ് പബ്ലിക്കേഷൻ; ഗവൺമെന്റിന്റെ ചുമട്ടുകാലിനെ ഞാൻ പ്രൊത്സാഹിക്കുന്നു.’

‘നവോത്ഥാനം’ യാത്രയ്ക്കുവേണ്ടി മനസ്സുവെച്ചിട്ടുള്ളതിൽ കരുണാമിസ്സർ പാർട്ടിക്കു പ്രഖ്യാപനം നൽകിയിട്ടുള്ളതായി വാർത്താപത്രം പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു.

‘എന്നാലും ഈ തന്മൂലങ്ങളെപ്പറ്റിയൊന്നും ഞാൻ വിചാരിച്ചിട്ടുണ്ട്. കോപ്പർ കോപ്പർ തെളിയിച്ചിട്ടുള്ളതോ ഇതാണ്: ‘ഈ അടിസ്ഥാനപരീക്ഷണമെന്താണ്?’

‘അവരുടെ അനുഭൂതിയും ദയയും ഈ കൊണ്ടു
 സ്ത്രീ വാർത്തയ്ക്ക് നൽകിയിരിക്കുകയാണ്. കടുങ്ങിപ്പു
 കാരോടു ഉറപ്പിച്ചായി പ്രവർത്തിക്കേണ്ടതാണ്. അവർക്കു
 ഉള്ള കല്പന, അവരുടെ അറിവാണ്.’

‘ബുദ്ധ സർവ്വകലാശാലയെ പൂർണ്ണമായി ശാശ്വതമാക്കാനുമാകുന്നതിനുള്ള പദ്ധതിയുണ്ടോ?’

‘രണ്ടാമതും അടി തുടങ്ങിയപ്പോൾ എന്റെ ബോധം കെട്ടു. ബോധക്കേടു നല്ലതാണ്. പിന്നെ ഒന്നും അറിയില്ലല്ലോ. പാർട്ടിക്കെതിരായി ഒന്നും പറയുകയില്ല.’

‘ഏതാലും ഈ ഗുഹൽ ചുറ്റി കിടക്കുന്നു’—
കുറുപ്പ് തുടർന്നു: ‘എന്നിടം, ഭൂമിയിലും കല്ലിലും അധി-
ഷ്ഠി. അതാൽ അതൊരു പക്ഷിയാണു്’ ഈ നിലത്തു വരി-
ക്കാം. അതാണെന്നു പറയെ എന്റെ ഭൂമിയിലും കല്ലിലും
കാണാം. എന്നിടം നിന്നും വേറിടാൻ മതി.’

‘ഒന്നു വേണ്ട. ഓറിങ്ങനെ കടന്നുകൊള്ളാം.’

‘തന്നെ നീല്ലേ?’

‘തന്നെക്കൊണ്ടല്ല ഇളകാൻ നല്ല ചേലൊക്കെ നുണിഞ്ഞുവെച്ചു. എഴുന്നേൽക്കുവെച്ചു പിന്നെ താൻ മരിക്കും ചെറിയ പാലം കൂടി നല്ലതല്ലേ?’

‘ഒരു കൈയൊന്നല്ല. ആ ഇൻറർവ്യൂവാർ കൂട്ടം ഒന്നു കൈ കൊണ്ടു മുതൽക്ക് ഓർക്കുന്നത് കുപ്പി ലാതായിരിക്കുന്നു. ഓരോരുത്തരുടെയും കൈകൾക്കും പൊതുവെ ഒരു തോന്നുണ്ട്. പഠനം ഇതു പോലുള്ളതല്ലല്ലോ’

കുപ്പി മോവുന്ന അങ്ങി പതുക്കെ എഴുന്നേൽപ്പിച്ചു. ‘ആ മാലയ്ക്കു മുകളിൽ ചാർമിനായി’

‘ഹാർ-മാസ്-മോവൻ’ നിന്നു വേദനയുടെ ആവികൾ പേലുള്ള ചെപ്പുക്കുളിർന്നു. അദ്ദേഹം തുടർന്നു: ‘പലിശമാണെന്ന് പറിയിട്ടുണ്ട്.’

‘എന്തുപാടി’

‘നിങ്ങളെല്ലാവരും ഹോസ്റ്റലിലേക്കു പോയപ്പോൾ അപ്പൻ നമ്പൂതിരി പത്താമപ്പാട്ടുകളിൽ വന്നു. ആ മാലയും മോതിരവും ഒരു കാട്ടിക്കൊമ്പോ എന്നു ഓർമ്മപ്പെടുത്തിയ അന്നതു മോതിരക്കെണിയിട്ടുനില്ക്കുന്നു.’

‘എന്തേ?’-കുപ്പി തുടർന്നു: ‘കയ്യടത്തു, ഓർമ്മ ഈ നമ്പൂതിരി കുപ്പായം അഴിക്കട്ടെ’

‘ഇങ്ങനെ അപ്പൻ നമ്പൂതിരി അകത്തുപാടി മാലയും മോതിരവും എടുത്തു കൊണ്ടു വന്നു. അപ്പാന്റെ

ആരോ അദ്ദേഹത്തെ താഴെത്തുനിന്നും വിളിച്ചു. ആരോണങ്ങൾ എന്റെ പക്കൽത്തന്നെ അദ്ദേഹം അങ്ങോട്ടു പോയി. ഞാനത്രാ മനോഹരനല്ല. മടകയിൽ വെച്ചു. അപ്പോൾ ചെമ്പുനമ്പ്യാൽ ചർദ്ദിക്കുമ്പോഴൊക്കെയും അതെന്റെ മടിയിലുണ്ടായിരുന്നു. നവകിക്കാമിടി വന്നു വീണപ്പോൾ അതെന്റെ ശരീരത്തിൽ കുറച്ചു ഞാൻ പതുക്കെ അതു മടകയിൽ കിടക്കി കുറച്ചാക്കിയെടുത്തു. രണ്ടാമതും ചർദ്ദനം തുടങ്ങിയപ്പോൾ അവതന്റെ മടിയിലുണ്ടായിരുന്നു. ഇവിടെ വന്നു തപ്പിനോക്കിയപ്പോൾ കാണാനില്ല.

‘അതൊന്നും സാക്ഷിപ്പെട്ടു’ കുറച്ചു തുടർന്നു. ‘പണ്ടാൽ അവതാട കയ്യിലുണ്ടാവാമായി. കയ്യെപ്പാക്ക. ഞാൻ ഷർട്ടുഴിക്കട്ടെ’

മേനവൻ നിലത്തു കയ്യുനി ശരീരം ചുമരിന്മേൽ നിന്നു വേർപെടുത്തി. പതുക്കെ കയ്യുകൾ പൊക്കി. കുറച്ചു മേനവന്റെ ഇറാൻ കപ്പാതം അഴിച്ചെടുത്തു പിഴിഞ്ഞു നിലത്തു വിരിച്ചു.

‘എന്റെ കയ്യിൽ ആ സാധനങ്ങളുണ്ടായിരുന്നുവെന്നതിന്നു നമുക്ക് ഒരു തെളിവുചിലവുണ്ടല്ലോ. അവ നഷ്ടപ്പെട്ടുവെന്നാണെന്നിരിക്കെ തോന്നുന്നത്, ആ സബ്ബൽ ക്ലൈസ്റ്റർമാരുടെ കയ്യിലുണ്ടാകുമെന്നല്ലാതെ.’

‘അവർ സന്ദർശിക്കാമായിരിക്കട്ടെ’ കുറച്ചു മേനവന്റെ ബനിയനും ഉൾപ്പെട്ടു വിഴിഞ്ഞു നിലത്തുവിരിച്ചുകൊണ്ട് തുടർന്നു: ‘എന്നിങ്ങനെയാണോ വിഷമവുമില്ല. കുറച്ചു സർപ്പങ്ങളല്ല? അതു പോലെയൊക്കെയാണോ എ

തന്റെ തറവാട് കലിച്ചുപോവുകയില്ല എന്നൊന്നാൽ
ക്കാമോ നിന്നും മുണ്ടും അഴിക്കാൻ”

‘കാലിതന്റെ ഉള്ളനടി നിലത്തു വെച്ചുകൂടാ, അ
വിടെയാമിന്നു അറയുടെ താമസക. മുമ്പ് ഇതാ
മേനവൻ പതുക്കെപ്പതുക്കെ നനഞ്ഞ ഗർഭത്തോടൊട്ടി
പ്പിടിച്ചു കിടന്നിരുന്നു മുമ്പ് വലിച്ചു നീക്കിക്കൊണ്ടു ഇ
ടർന്നു. ‘നീക്കുറഴിക്കൊണ്ടു’

‘ഇതു കൂടെയുണ്ടോ?’ കാപ്പ് തന്റെ മുണ്ടിട്ടു
മേനവനു കൊടുത്തുകൊണ്ട് തുടർന്നു: ‘ഇതു ചുറ്റിയ
ശേഷം പതുക്കെ നീക്കുറഴിച്ചോ?’

കാപ്പ് മുണ്ടും പിഴിച്ചു. അതു വിരിക്കാൻ
ലോകപ്പിറ്റിയിൽ സ്ഥലം കയ്യിലാമിപ്പന്ന. അതു മേ
ക്കി ഒഴിവുള്ള സ്ഥലത്തു വിരിച്ചു

മേനവൻ പതുക്കെ കൈ കയ്യി എഴുന്നേൽക്കാൻ
നോക്കി. അവശനായി ഇരുന്നു. കാപ്പ് കൂടെയുണ്ടാ
മേനവന്റെ നഗ്നത കറച്ചു. തന്റെ അർദ്ധ ആസ്ത്രം
ത്തിനു കൊടുത്തു മേനവൻ അർദ്ധിട്ടു വളരെവേഗം
വിടർച്ചിച്ച് നീക്കുറഴിച്ച ഒരു മുക്കിലേക്കു വലിച്ചു
വിഞ്ഞു.

‘ഇരിക്കാൻ വയ്യാ’ മേനവൻ പറഞ്ഞു

‘കിടന്നോളം’.

മേനവൻ കിടന്നു. കാപ്പ് മേലട്ട മുണ്ടുകൊണ്ട്
മേനവനെ പുരപ്പിച്ചു ആ മാളുടെ കാൽവെള്ളയിൽ
പതുക്കെ തലോടിക്കൊണ്ടിരുന്നു.

പുത്തു സബ്ജെമിലും ഖജാനയും കാക്കുന്ന പാ
രാവുകാരിൽ ചിലരുണ്ടായിരുന്നു. അപ്പോൾ പാറാവു

ജാലീയിലായിരുന്ന കൊൺസ്റ്റബിൾ അറുപതു വയസ്സു നൂറുപിറ്റു തോക്കാമ്പി സബ്ജയിലിന്റെ കോലാതിൽക്കൂടെ കിടക്കുപടിഞ്ഞാറു തടക്കുകയാണ്. ഒരു വയസ്സായ കൊൺസ്റ്റബിൾ സബ്ജയിലും ഉജാനയും കൂട്ടി ചേർത്തുകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ നെപ്പരയുടെ പടിഞ്ഞാറെ വക്കത്തു ബസ്സ് വിരിച്ചു കിടക്കാനാരുണുകയാണ്. വൃത്താന്തത്തിൽ ആളുവെച്ചു ചെലത്തിന്റെ വെട്ടത്തിൽ കൂമ്പർതൊപ്പി വെച്ചിരിക്കുന്നു. അടുത്തുതന്നെ പാറാ പുജാലി ഏറ്റുവാങ്ങുവാൻ കത്തുനിൽക്കുന്ന അമ്പനർ പെപ്പായുടെ തെക്കുകിടക്ക മൂലയിൽ ഇട്ടിരുന്ന ഒരു സ്ത്രീയോട് ഇരുന്നു സിംഹന്റെ വലിക്കുകയാണ്. പാറാ പിന്റെ ചേർത്തോളം വരുന്ന മലയ്ക്കോൺസ്റ്റബിൾ, ഗാലാപ്പിസഹന്ന നിലക്കു എഴുതി സൂക്ഷിക്കുന്നു. നിഷാർസൂകർ ശരിപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടു. പെപ്പായുടെ തെക്കു ഭാഗത്തുള്ള കൂരിയിലെ മേലക്കത്തു കേവലമായി ഇരിക്കുകയാണ്.

ആമം വെക്കപ്പെട്ട കൈകളുമായി ആ നെപ്പരയുടെ തെക്കുഭാഗത്തു ഉജാനയുടെ ചുവരിന്മേൽ ചാരിക്കൊണ്ടു തിന്മുർക്കാട്ടു അനാജൻ നമ്പുതിരിപ്പാട്ട് ഇരുത്തപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

‘നിരുമേനിയുടെ അവകാശത്താനും കഴിഞ്ഞപ്പോൾ അല്ലേ’ അവറാൻ തുടർന്നു; ‘ഇൻമെറ്റുകർ വന്നാൽ പട്ടയുടെ ഹോട്ടലിലേക്ക് ആളെ അയച്ചു കൊണ്ടുവരുവിക്കും.’

‘ഉറങ്ങാനും പെണ്ണിയിരുന്നില്ല. ഒരപ്പു ചായ കിട്ടിയാൽ മതിയായിരുന്നു വല്ലാതെ ഭാഷിക്കുന്നു. നമ്പുതിരിപ്പാട്ടു പറഞ്ഞു.

‘ആദ്യ ഏർപ്പാടപെയ്യാം,’ അവറാൻ തുടർന്നു. ‘അറമുഖാ നി പുറത്തുപോയാൽ ആ പട്ടണമെ വോട്ടു ലിൽ പോയി നമ്മുടെ നമ്പൂതിരിപ്പാടന്മാരെ ഒരു മായ കൊടുത്തതുകൊണ്ട് പാതന്നെ.’

‘നമ്പൂതിരിപ്പാട് കയ്യ് രണ്ടും ഉയർത്തി ഇടത്തെ കണ്ണുതിരുമ്മിക്കൊണ്ട് പറഞ്ഞു: ‘കയ്യ് കൊടുക്കുന്നു.’

‘ഇടത്തെ കണ്ണുപ്പേ’ അറമുഖൻ ചൊരിച്ചു.

‘അതെ’ നമ്പൂതിരി സമ്മതിച്ചു.

‘നമ്പൂതിരിയെ ചീത്തക്കാരനാണ്,’ അറമുഖൻ പറഞ്ഞു.

‘സംശയമില്ല. ഈ ഇരമ്പുകാപ്പിടാനുള്ള യോഗം വന്നില്ലേ?’ നമ്പൂതിരി സമ്മതിച്ചു.

‘ഗ...’ ‘...’ റിയാണ്ടുറ്റിയിൽനിന്ന ഒരു ശബ്ദം ഉയർന്നു. ‘ഇതു നോക്കി, ഞാൻ ഖൊടങ്ങു. അട്ടിട്ടടി’

‘ചക്കമത്തകൊക്കയല്ലേ?’ അവറാൻ തുടർന്നു: ‘പുതിച്ചുടുടി അവിടെ കിടന്നോളി ഭയതക്കാ.’

‘വല്ലാതെ കളിത്തരു. ഒരു പുരുഷൻ’

‘ഇ നിവിടെ ഇൻ്റെ പുരുഷൻ രണ്ടാളാണ്’ നിങ്ങളെ കണ്ടില്ലേ’ അല്ലെങ്കിൽ നമ്മുടെ മാപ്പിളക്കൊക്കെ കാസിം റസൂലിന്റെ ആൾക്കാരാണെന്നാണ് പറയുന്നത് നിങ്ങൾക്കു സിക്രട്ട് തന്നാൽ അവരൊന്നും ഈ മലയാളം കൊല്ലി തരുന്നില്ല.’

‘അട്ടിട്ടടി,’ ഓല വരുമ്പതുതോൾ ഞാൻ അതു വലിച്ചെടുത്തൊള്ളാം? ചക്കമത്ത വീണ്ടും ഇരമ്പു നോക്കി

ആ അപേക്ഷകൾ ഫലമുണ്ടായില്ല. അവരാണ് സി ഗതററിന്റെ കററി ഭരണത്തോടു വലിച്ചെറിഞ്ഞു. ഒരിഞ്ചിലധികം നീളമുള്ള ആ സിഗരറ്റുകററി കാര്യ തട്ടിപുകയെത്തിത്തയക്കണ്ടു മുന്നോട്ടു കിടന്നു.

മണി പന്ത്രണ്ടായി. അരുവൻ തോക്കും തോക്കിന്റേതടങ്ങിയും അവരന്റെ അടുത്തു ചുമരിന്റേതടങ്ങി വെച്ചു. ആ പോലീസുകാരൻ കെട്ടഴിച്ചുവെച്ച ഒരു പട്ടിക്കട്ടിയെപ്പോലെ പുറത്തേക്കു നടന്നു.

അയാൾ ചാതു കൊടുത്തതുകൊണ്ട് അതോ ഏതെന്ന കളിപ്പിക്കാൻ ചെന്നതയോ? നസ്രതിരിപ്പാട് ചോദിച്ചു.

അതൊന്നും കാണിയിരിക്കുന്നു. ഇപ്പോൾ കൊണ്ട് ഗ്രസുകാരുടെ ഭരണമാണ്. വല്ല കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് കാർക്കും ഒരു പോലീസുകാരൻ സ്വന്തം ചെയ്ത ഒരു മേഖലയിലായിരിക്കണം അവൻ പിന്നെ വിട്ടിൽ പോയി സുഖമായി കാലുനീട്ടി ഇരിക്കാം. അവരാണ് വിശദീകരിച്ചുകൊടുക്കുന്നത്. മാപ്പിളജാതിയായാൽ പിന്നെ പറ്റിയതും വേണ്ട. അല്ലെങ്കിൽത്തന്നെ പോലീസിന്റെ മാപ്പിളമാരെ സ്വന്തം മാനാദനം പിരിച്ചുപിടാനും ഒരുങ്ങിയിരിക്കുകയാണ് ഗവർണ്മെന്റ്.

അയാൾ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റല്ല നസ്രതിരി പറഞ്ഞു.

അതു തീരുമാനിക്കാൻ നിങ്ങളല്ലല്ലോ. പോലീസ് ഇൻസ്പെക്ടറല്ലേ?

ചാതുയില്ലെങ്കിൽ വേണ്ട. കറച്ചു മുട്ടും ഒഴിക്കണം നസ്രതിരിപ്പാട് ഏഴുനേരം.

‘പ്രാദില്ല, അവിടുത്തെക്കുന്നതിരിക്കണം’ അവരാൻ തുടർന്നു. ‘മുത്രമാഴിക്കാർ പോകുന്ന പോക്കിൽ ചാടിയാൽ.....’

‘അോൻ ചാടില്ല’

‘വേണ്ട, അവിടെ ഇരുന്നാൽമതി’ അവരാൻ, ബൽട്ടു മുറുക്കി; തൊപ്പി തലയിൽചെച്ചു തോക്കെടുത്തു നക്കോൻ തുടങ്ങി.

പെട്ടെന്നു നിമിഷത്തിനിടയിൽ ലോറി കയറിവന്നു പോലീസ് സ്റ്റേഷന്റെ ഉള്ളത്തു നിന്നു. കിടന്ന കൂർക്കംപലിച്ചിരുന്ന കത്തേസ്യ ഡാമർ പിക്കെത്തഴന്നോട്ടു ഇരുന്നു. പത്തു പതിനഞ്ചു എം. എസ്. പി. കാർ ചാലോ എന്നു ലോറി വിട്ടിറങ്ങി. അവർ സബ്ജയിൽ കോലാതിലേക്കു കയറി.

‘ഹു കംസ് ദേർ’ പെട്ടെന്നു അവരാൻ തെങ്ങിനിന്നു വിളിച്ചു ചോദിച്ചു.

‘ഫ്റണ്ട’ സർക്കാർ ചോദിച്ചു: ‘ഇൻസ്പെക്ടറേ വീടെ?’

‘വീട്ടിൽ പോയിരിക്കുന്നു. വന്നിട്ടില്ല.’

‘തേങ്ങളോടു വരാൻ പറഞ്ഞിട്ടു ഇപ്പോൾ വീട്ടിൽ പോയി ഇരിക്കുകയാണ്. രാത്രിയൊന്നു കിടന്നുറങ്ങാൻ പോലും സമ്മതിക്കില്ലാ എന്നുവെച്ചാൽ...’

‘കിടന്നുറങ്ങാനല്ല ശമ്പളം തരുന്നത്...’

‘വരാറായോ?’

‘എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ’, അവരാൻ കോലാതിൽക്കൂടെ നന്നെ.

‘വല്ലാതെ മാക്കണം’ സർക്കാർ തുടർന്നു. ‘ഇവിടെ
മെക്കനോട്ടാണാവോ മാത്രം’

‘ഇത് തിരുമനിയുടെ നാട്ടിലേക്കാണ് തോന്നുന്നു’ അവറാൻ പറഞ്ഞു.

‘ഇവിടെ നിന്നു എത്ര നാഴികകളുടെ’

‘അഞ്ചു നാഴികകളുടെ’ നമ്പൂതിരിപ്പാടാണ് കുറുപ്പി പറഞ്ഞത്.

‘കണ്ടുപിടിച്ചിട്ടുള്ളതെന്തെങ്കിലും എത്ര നടക്കേണ്ടിവരുമോവാ,’

‘പെട്ടെന്നാൽ കാർ വന്നു നിന്നു ഇൻസ്പെക്ടർമാർ പുറത്തിറങ്ങി.’

‘ഇപ്പോൾ റേൽ’—അവറാൻ ആ ചരതാനുഷ്ഠാനം നടത്തി.

ഇൻസ്പെക്ടർ കോലാമിലേക്കു കയറി. നല്ലൊരു യാത്രയ്ക്കു പറ്റും. അവറാൻ ശരിക്കും നിന്നു. തോക്കു ചുമലിൽ ചാരി അതിനേൽ ആഞ്ഞൊടടി കൊടുത്തു സാലൂട്ട് ചെയ്തു.

‘കണ്ടുപിടിച്ചതെന്തെങ്കിലും സബ് ഇൻസ്പെക്ടർ വിളിച്ചു പറഞ്ഞു: ‘ഒരുങ്ങിക്കൊളിൻ. ഈ നമ്പൂതിരിപ്പാട് ഒരു കാലത്ത് കയറാൻ ഇരുത്തിക്കൊളിൻ.’

നമ്പൂതിരിപ്പാട് എഴുന്നേറ്റു നിന്നു. ഹെഡ് കോൺസ്റ്റബിൾ കണ്ടുപിടിച്ചതെന്തെങ്കിലും സ്റ്റേഷനിൽ നിന്നു പുറത്തുവന്നു.

‘ഇൻസ്പെക്ടർ, എനിക്ക് കാര്യമുണ്ടാകാതെ പോകണം,’ നമ്പൂതിരിപ്പാട് തുടർന്നു: ‘വല്ലാതെ മാക്കണം. മേലോക്കു ചൊരിച്ചിട്ടുണ്ട്.’

‘അതൊക്കെയുണ്ടാവും. ഓരോ സ്വർഗ്ഗവും നമുക്കു നേതൃത്വം നൽകാൻ തയ്യാറാകട്ടെ. പക്ഷെ പക്ഷികളെ പിടിച്ചു തന്നാൽ മതി’ ഇതല്ലെങ്കിൽ തുടർന്നു: ‘ഇതാകട്ടെ കറുപ്പിൻ കയ്യാടിക്കൊട്ടു. നിങ്ങളും കറുപ്പിൻ കയ്യാടിക്കൊട്ടു’

കുഞ്ഞുക്കൾക്കു കറുപ്പ് എഴുത്താൻ ലോക്കപ്പിന്റെ അഴി പിടിച്ചുകൊണ്ടു നിന്നു. ഹെയ് കോൺസ്റ്റബിൾ നമ്പൂതിരിപ്പാടിനെ ഭൂമിയിൽക്കൊണ്ടു നോക്കി. നമ്പൂതിരിപ്പാട് ലോക്കപ്പിലേക്കു കിരീടം നോക്കി. മെങ്കിലും ഹെയ് കോൺസ്റ്റബിൾ കറുപ്പ് വിചാരിച്ചു. അതും ഉണ്ടാവില്ല കറുപ്പ് ഒരു ചെമ്മനക്കി നോക്കി. എന്നിട്ടും നമ്പൂതിരിപ്പാട് കിരീടം നോക്കിയിട്ടു.

‘നമ്പൂതിരിപ്പാടിനെ കൊണ്ടുപോയി’ കറുപ്പ് പറഞ്ഞു.

‘കറുപ്പ് ആപത്താണ്’. മേനവൻ തുടർന്നു: ‘അദ്ദേഹം മഹാ ഭീരുവാണ്. നിങ്ങളുമുള്ളതു മുഴുവനും പൊല്ലിസ്കാർക്ക് പറഞ്ഞുകൊടുക്കും’.

കാരും ലോറിയും സ്റ്റാർട്ട് ചെയ്തു നീങ്ങി.

‘മാവു! ഇനി ഇവിടെയൊന്നു കിടന്നാണോ പല്ലോ’. അതുവരെ തുടങ്ങി ചാരി കിന്നു പരുങ്ങിയിരുന്ന കുഞ്ഞുവനായ് ഇരുനൂറുകൊണ്ട് ആവലാതിപ്പെട്ടു. ‘അതിപ്പാതിരക്കു നായാട്ട്’.

കുഞ്ഞുവനായ് കിടന്നു. കമ്പിളികൊണ്ട് അലിയിച്ചു മുടിപ്പിച്ചു.

‘പിന്നെന്ത് നേരിടാനുണ്ടു കഴിഞ്ഞു. വലിയ ഉറക്കാനുണ്ടു ഉറക്കേണ്ടത്. അപാൽ താക്കീതുണ്ടാകട്ടെ’.

മണി മുന്നടിച്ചാൽ ഞാനി തോക്കും കുന്തവും നിങ്ങളുടെ മേൽ ചാരിവെച്ച് ഒരൊറ്റ നഭ നടക്കും.

കഞ്ഞമ്പുനായർ ഞനം പറഞ്ഞില്ല.

‘എനിക്കു വല്ലാതെ തണുക്കുന്നു. പരിക്കുണ്ടെന്നു ന്നാണ് ഭയന്നതത്ത്’, മേനവൻ പറഞ്ഞു.

കുപ്പ് മേനവന്റെ അടുത്തു ചെന്നിരുന്നു അയാളു ളെ ശരീരം തൊട്ടുനോക്കിക്കൊണ്ട് പറഞ്ഞു: ‘നല്ല പൂ ളുണ്ട്’.

‘തലവേദനമുണ്ട്’, മേനവൻ തുടർന്നു: ‘കാ ലിന്റെ വണ്ണ ഉരുന്തുകയറുന്നു’.

‘ഞാൻ കാലുഴിഞ്ഞുതരാം’, കുപ്പ് വീണ്ടും സു എത്തിന്റെ കാൽവണ്ണകൾ ഉഴിഞ്ഞുകൊണ്ട് അടുത്തി ളുന്നു.

‘വീഷമിക്കേണം, കുറച്ചു കഴിഞ്ഞാൽ മാറിക്കൊ ളും’, മേനവൻ തുടർന്നു: ‘വല്ലാത്തൊരു വിഡ്ഢിത്തമാ ളെന്നിരിക്കു പറിയത്ത്. ആ കാലവും മോതിരവും അ പ്തർന്നസുരിമിയെ എല്പിച്ചു കൊടുക്കാതെ മടിയിൽ ചെട്ടുതാമിന്നെ മരുന്ന്’.

‘ഇനി ആ കാര്യം ഓത്തു വീഷമിക്കേണം. ആറു പാവനു എറിയത് മുന്നൂറു രൂപികയോളം വരും. അതു മൊത്തോടെ’, കുപ്പ് കുറച്ചിട കഴിഞ്ഞു തുടർന്നു: ‘ഞാൻ കമ്യൂണിസ്റ്റ് കാരനല്ലല്ലോ. ഇവരെതന്നെ എന്തി നു പിടിച്ചുകൊണ്ടുവന്നു? അതാണ് ഞാനാലോചി കുന്നത്’.

‘താങ്കളെ ഇവർ കമ്യൂണിസ്റ്റാക്കിക്കഴിഞ്ഞു . എ ന്നെയ്തിങ്ങവിടെ താമസിപ്പിച്ചു തിരിഞ്ഞു തെളിപ്പു മാടി. ഞാനവിടെ വന്നു ചാഴങ്ങിയിരുന്നില്ല . ഞാ നാണ് താങ്കളെ വിപ്ലവിപ്പിച്ചത്. എനിക്കരിൽ വ ല്യാത്തൊരു മനോഭവനമുണ്ട്’.

‘ഒരു മനോഭവനവും ആവശ്യമില്ല. താൻ എ ന്റെ വീട്ട്’ കയ്യാറിയിരുന്ന്, എന്റെ കയ്യാറും സ്വീക രിച്ചു വിരുന്നുകാരനായി പാർത്തതാണ്. ഈ വീട്ടിൽ താമസിക്കാൻ സൗകര്യമില്ലാത്ത ഞാൻ പറഞ്ഞിരുന്നു വെങ്കിൽ താൻ മറുവിലെ എങ്കിലും പോകുമായിരുന്നു, താൻ കമ്യൂണിസ്റ്റുകാരനാണെന്നും ഒളിപിലാമണ്ഡനം മനസ്സിലാക്കാതെ എനിക്കു വിസ്തൃതം പററിയതുപോ ല്ലതോടുകൂടി കടിച്ചാൽ കോരപ്പനും ലഹരിയുണ്ടാവുമെന്നു ഞാൻ വിചാരിച്ചിരുന്നില്ല. താൻ എന്റെ വീട്ടിൽ താമസിക്കുന്നതറിഞ്ഞാൽ പോലീസുകാർ തന്നെ പിടി ച്ചുകൊണ്ടുപോവുമെന്നല്ലാതെ കൂടെ എന്തെങ്കിലും പിടിക്കു മെന്നു ഞാൻ വിചാരിച്ചിരുന്നില്ല’

‘ഇപ്പോൾ ഈ കോൺഗ്രസ്സുവാഴ്ചക്കുവേണ്ടി ഇങ്ങ നെയാണ്, കോതൻ കടിച്ചാൽ കോരപ്പനും കോരപ്പ ന്റെ കുടുംബങ്ങൾക്കും അവരിൽ ഒരാളെത്തന്റെ ബ സ്വക്കൾക്കുണ്ടാവും ലഹരി. കമ്യൂണിസ്റ്റാണെന്നു പറഞ്ഞു ഇവിടെ ആരെയും എപ്പോൾ വേണമെങ്കിലും അ റസ്റ്റും, ചെത്തും, മദ്യം, ശിക്ഷിക്കാം, കൊല്ലാം. ഞാ നാണ് ഗവർണ്മെന്റുണ്ടെന്നു പറയുന്ന സാമ്പത്തീകൃതത്വ മന്റ നമുക്ക്’.

‘ബ്രിട്ടീഷ് നാളികായം ഇതു നീ ചുമായ — നീ തിമഹിതമായ — നിലയുണ്ടായിട്ടില്ല’.

‘ഇല്ല കൂപ്പേ. ഇവിടെ ജീവനും സ്വന്തത്തിനും രക്ഷയില്ല. സ്വാതന്ത്ര്യം കിട്ടിയപ്പോൾ ശവം കൊത്തിത്തന്നാൻ മണത്തറിഞ്ഞുവന്ന കഴുകനാമരപ്പോലെ ഇവിടെ കരേ സ്വതന്ത്രാധികാരി അങ്ങനത്തു വന്നു. അവരുടെ സ്വേച്ഛാപ്രഭുക്കളുടെ നഗ്നനടനമാണിവിടെ. അവരിൽനിന്നു അധിപ്രായവ്യത്യാസമുള്ളവനെ കമ്യൂണിസ്റ്റുംകൂടി കത്തി കൊന്നു കഴിച്ചിടാൻ, അധികാരം കയ്യിലുള്ളവർക്കു കിട്ടിയില്ല’.

‘ഈ ഭരണം മരണമേ കൊളുത്താണ്. ഈ മഹാവ്യാധിശേഷം പോരാടാതെ നിവൃത്തിയില്ല. കഴിഞ്ഞുപോയ കോൺഗ്രസ്സ് ചങ്ങത്തു എന്ന് കമ്യൂണിസ്റ്റാക്കിത്തന്നപ്പോൾ തുടങ്ങിയതാണ് എന്തിന്നു കോൺഗ്രസ്സിനോട് വെറുപ്പ്. അതുവരെ എന്തിന്നു കോൺഗ്രസ്സിനോട് ബഹുമാനമായിരുന്നു. എന്റെ വീട്ടിൽനിന്നു നീങ്ങിയ പടി കൊടുത്ത നിലനിൽക്കുക വല്ലാത്ത തോന്നുകയാണ്’.

‘അവർക്കൊരു ഭാഗ്യക്കുറി കിട്ടി’, മേനോൻ തുടർന്നു. ‘ആ സ്ഥലം സ്വർക്കിതമാണെന്നായിരുന്നു ഏഴൻ വിശ്വാസം. അവിടെ യാതൊരു രാഷ്ട്രീയപ്രസ്ഥാനവുമുണ്ടായിരുന്നില്ലല്ലോ.’

‘അവിടെയും കമ്യൂണിസമുണ്ടായിരിക്കണമെന്ന് നിങ്ങളുടെ സമാധാനിക്കാം. ഈ സാമ്പത്തികവ്യത്യാസങ്ങളും സ്വേച്ഛാപ്രഭുക്കളുടെ ഭരണം വരെ പോരാ

ഉ തോന്നി. അയാൾ ലോക്കപ്പീലെ ഇന്ത്യതുകിലേക്കുതന്നെ പിൻവാങ്ങി,

കേലാണമേധവഃ കൽത്തുകായ് മാറാം
കല്യാണക്കണ്ണിലു കാഴികേറാം!

പെരുത്ത് എവിടെനിന്നോ വന്നുകയറിയ ഈ ഈരടി കുറുപ്പിന്റെ തലച്ചോറിൽ കുടിയിരുന്നു. ആ ഇരുട്ടിൽ ഇരുന്നുകൊണ്ട് കുറുപ്പ് ഈ ഈരടി കുറച്ചു കൊണ്ടൊന്നു മുളിപ്പാടി.

‘ആരാ ഏന്താ പാണ്ടേയ്?’ അവറാൻ കെച്ചുചാടി. ‘പ്രാട്ടം ബെയ്തൂം! ഇതു കല്യാണപ്പന്തലൊന്നുമല്ല. അമ്മായി ഉമ്മാന്റെ ബീട്ടിൽ വിരുന്നു വന്നതു മല്ല. ചിലക്കാരുടെ അവിടെ കിടന്നോ?’

കുറുപ്പ് നാണിച്ചുപോയി. ആ വരികൾ തലച്ചോറിൽ കയറി ഒളിച്ചു. വിരട്ടിന്റെ വല്ലത്തിൽ കണ്ടു കൂടിയ ഒരു ചുണ്ടുലിരെയപ്പോലെ ആ ഈരടി തലച്ചോറു കരണ്ടുകൊണ്ടിരുന്നു.

‘നാമള.....’ കുറുപ്പ് ആലോചിച്ചു. ‘കക്കണിക്കപ്പൊട്ടവമെല്ലാം കാലത്തുതന്നെ വിട്ടിൽ വന്നുകൂടാൻ തുടങ്ങും. കാരോരുത്തരായി ഈ വിവരം അറിയും. ഏതെന്ന അറിയുന്ന പലരും അന്ത്യമുണ്ടും. അക്രമിയായ ഒരു കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് കാണാൻ അതെന്നു അവരിലൊരാൾക്കും വിശ്വസിക്കാൻ കഴിയില്ല. ഒരു തെളിവുകിട്ടിയ വക്കീലിനെയപ്പോലെ കട്ടനണ്ണിക്കേട്ടൻ മാത്രം തമൻ. അപ്പോഴത്താൽ വിജയലക്ഷ്മിയിൽ മരിച്ചുനടക്കും. ‘കണ്ടില്ലേ കണ്ണുകേട്ടൻ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റാണ്,’ അദ്ദേഹം പെരുമ്പറയടിക്കും.

‘പാവ! അച്ഛൻ! ഞാനൊരു വധുവീനെ കൊണ്ടു വന്നു കാണാൻ അദ്ദേഹം വളരെതയ്ക്കുക കൊതിച്ചിരുന്നു. വേണ്ടതെല്ലാം വേണ്ടതുപോലെ ചെയ്യുകയും ചെയ്തു. പക്ഷെ എന്ന് “വന്നുകൊണ്ടു ഇതിനെ” അദ്ദേഹത്തെ സ്കന്ദിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടാവും. വിഷമപിമ്പലനായി ഇരിക്കുന്ന, അദ്ദേഹത്തെ അപ്പോഴേയ്ക്ക് സമാശ്വസിപ്പിക്കാതിരിക്കില്ല.....’

‘നാളെ നെടുമ്പുഴ നായർവീട്ടിലെ കഥയെന്താവും? പത്തലിൽ പെട്ടുകയറേ ബഹളം. നാലുപുറ നിറച്ചും സ്ട്രീക്കും കുട്ടികളും. നെടുമ്പുഴയ്ക്കു മുമ്പിൽനാലു നെടുമ്പാഴിയായി പൂർവ്വത്തെ ചാലകസേവയിൽ വന്നിരുന്ന കയറ്റാണത്തിന്റെ മേൽനോട്ടം വഹിക്കുന്നുണ്ടാവും. വലിയ മുണ്ടുചുറ്റി ബനിയനിട്ട തോരന്തു് ഇടയിൽ കെട്ടിയ നാലു ചാലികളുംബാംഗങ്ങൾ ആദ്യ പന്യാന കാരായി ബഹളംകൂട്ടി ഓടിനടക്കും. ഒട്ടക്കം ഈ വിവരമറിഞ്ഞുപോൾ.....’

‘തങ്കമ്മ . . .! നാണത്തിൽ പൊതിഞ്ഞ ആനയെ വുമായി അച്ഛൻ കെട്ടിയ ഒരു മുറിയിലിരുന്നു മാതൃകസ്വപ്നങ്ങൾ നെടുമ്പുഴയെക്കുറിച്ചും.’

കുറുപ്പിന്റെ ദുഷ്ടികൾ, അവശനായി കിടക്കുന്ന മേനവന്റെ മേലെ, ആ ചുവരിൽ തറച്ചുനിൽക്കുന്ന സ്വന്തം മനസ്സിലെ വ്യാധിവികാരങ്ങളുടെ അന്തസ്സത്തയെ പ്രവർത്തനം ആ ചുവരിന്മേൽ ഒരു ചലച്ചിത്രപ്രദർശനം ആവിഷ്കരിക്കുകയായി.

അതാ തങ്കമ്മ! കുളിച്ച് കുറിമിട്ട് കണ്ണുഴന്നിട്ട് അലക്കിയെടുത്ത്, അതുപ്രകാരമുള്ള നിവേദ്യമാകുവാൻ

മസത്തിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം വരുന്നു. പുതുവെത്തിയ ഒരു കത്തന തന്നെ കാണുന്നു. സമയമായ ഒരു ശൈത്യവർഷാപത്തിൽ നിന്നൊരു കാർ തിരികാപോയ ഒരു വികാരം അദ്ദേഹം കാൽ വടക്കോട്ടു വീക്കുകയാണ്.

‘ശ്രീമദ്ഭാഗവതം—’ കുറച്ചു പന്തളം പറഞ്ഞു പോയി.

കാണാൻ മകാതിച്ചിരുന്ന ആ മുഖം ലക്ഷ്യമാക്കിയിട്ട് വിടുന്ന ഒരു പാമ്പിന്റെ പൂർവ്വമായ ഒരു തരം ദൃഷ്ടിയിൽ ചെല്ലുന്നു. അതിമുഖമായി വരുന്ന ഒരു കറുപ്പുള്ളിയിൽ നിന്ന നാലു വീര്യമുണ്ടാകുന്നു. ചിന്തിച്ചു ചിന്തിച്ചു ചെല്ലും അന്വേഷണമാകുന്നതുപോലെ ആ നാലു കൃഷ്ണബിന്ദുവിൽ നിക്ഷേപിച്ച അനേകതകൾ അവിടെ സ്തംഭമാകുന്നു. കണ്ണുകൾ ഇടഞ്ഞു. കുറച്ച് കുറച്ചിട്ട് ആ മധ്യമാനസത്തിൽ ലയിച്ചുപോയി. വിചാരധാരകളെ മുന്നോട്ടു നീക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല.

ആ മുന്നോട്ടു നീക്കം മുന്നിൽ നിൽക്കുമ്പോൾത്തന്നെ—അത് വരുന്നു കർവ്വത നരകം, അകത്തു നിന്നും. അത് പറഞ്ഞു ചുറ്റും അവർ തന്റെ അടുത്തുള്ള വരികയാണ്. അടക്കിപ്പിടിച്ച ഹൃദയത്തുടിച്ചുകൾ. ഒരു കുറഞ്ഞിപ്പിച്ച ചാൽപ്പാത്രത്തിന്റെ അടുത്തുള്ള അന്വേഷണങ്ങൾ വരുന്നു. വടക്കു പടിയിൽ ചാരി നില്ക്കുന്നു. താൻ കടലാസിൽ നിന്നു കെട്ടിയെടുത്ത ആ മുഖത്തു ചാരിയിട്ട് ആ മുഖത്തു സംഭവം ചെളിപ്പെടുകയാണ്. പിന്നിൽ ചുരുക്ക ചെമ്പട്ടയിൽ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന മുന്നിൽ നിന്നു തന്നെ ചെല്ലുന്ന ഒരു കെട്ടുപറ്റിയ പരിമേധപോലെ അടുത്തു

ഓം തന്റെ ഓരോക്കിടയിൽ നിശ്ചയിച്ചു. ആ
പോലെയും! ആ രൂപംകൾ.

‘ഒന്നുപിട്ടല്ല മൊളെ വിവാഹം കഴിക്കാനായ
ആളെ?’ കുപ്പിയെൻ കാഴ്ചകളിൽ തകരുന്നതെ ആ കു
പ്പി താഴെറാലിക്കൊണ്ടു.

ധീരവും ശാന്തവുമായ തകരുന്നതെ മുമ്പെ നിശ്ചയ
മാർഗ്ഗത്തോടെ കുപ്പിയെൻ കുമ്പിൾ വിടർത്തു നിൽക്ക
ന്നു എന്തെന്നർത്ഥമെന്തെ മുമ്പെറാലിക്കൊണ്ടു
ആളെ കൂടിക്കലർന്നു ആ പട്ടെ നോട്ടം തന്റെ കരളിലേ
ക്കു കടന്നു അഗാധതയിലേക്കു ആഴ്ന്നുപോകുകയാണ്.

‘ഹാൾട്ട്’ - ഗട്ടുകാരൻ അവരൻ ഗട്ടുകാരൻ: ‘ഇ
ക്കംസ’ദേവ്?

ഒരു കാർ പോലീസ്സ്റ്റേഷന്റെ ഓരത്തു വന്നുനി
ന്നിരിക്കുന്നു. ഉറപ്പിക്കുന്ന നാൾകൂടി, അവനറിയാതെ
ഓരത്തു വന്ന ചെറിയ ഒരു അപരിചിതന കണ്ടു മാത്ര
യിൽ പിടയെത്തുന്നതു മുന്നോട്ടുപോയെ, അവ
നാൻ സബ്ജക്ടിവിന്റെ കോലാതിൽകൂടെ പടിഞ്ഞാ
റെ തലയ്ക്കുലേക്കു മെറന്നു.

‘ആരാണ്?’ - അവരൻ അന്വേഷിച്ചു

കുപ്പി ചെവിത്തോർത്തു.

‘ഇതു അതാണ്’

അപ്പമേനവന്റെ ശബ്ദം കുപ്പിയെന്തോ മ
നോട്ടം വീണ്ടു ഇരുമ്പടികൾ പിടിച്ചുനില്പായി.

‘അങ്ങനെയെ വിവരം അറിയാൻ പനമായും’ കു
പ്പി വിചാരിച്ചു.

‘അതെന്നു പറഞ്ഞാൽ നെസ്സിലുവില്ല’ അവൻ തുടർന്നു: ‘അതെന്നാണു് ചോദിച്ചതു്. ഇവിടെ എന്തിനു വന്നു?’

‘പേർ അപ്പമേനവനെനാണു്’

‘എതുപേരേ?’

‘ഇന്നു അന്ത്യം ചെയ്യുകയുണ്ടാകുന്നവരിൽ ഒരാളെ ബന്ധു.....’

‘എന്താ സബ്ജക്ടിൽ കയ്യോൻ വന്നതാണോ?—കാറ്റാ ഒരു പത്രം; ഇവിടെ വരാൻ പാടില്ല, പുറത്തു പോണം.

‘ഒരു വിവരം അറിയാനാണു്.’

‘ഇവിടെനിന്നൊരു വിചാര്യം അറിയാനാക്കില്ല’—പോക്കപ്പിരിയ്ക്കു ആളെ കാണണമെങ്കിൽ സബ്ജക്റ്റിന്റെ സന്ദർശനം വാങ്ങണം.’

‘ഇൻസ്പെക്ടർ ഒരു കാരണാനാണു് വന്നതു്’

‘അദ്ദേഹം ഇവിടെയില്ല?’

‘എങ്ങോട്ടുപോയി? എപ്പോൾവരും’

‘അറിഞ്ഞുകൂടാ.’ അവറാൻ തുടർന്നു:—‘ഇവിടെ നില്ക്കാൻ പാടില്ല, ഇതു സബ്ജക്ടിനാണു്.’

‘ഇനി എന്തു ചെയ്യും?’—അപ്പമേനവൻ പതുക്കെ പറഞ്ഞു.

‘എന്തു ചെയ്യാലും വേണ്ടില്ല. ഇവിടെ നിന്നു് സ്ഥലം ഒഴിക്കണം, ഇല്ലകിൽ വെടിവെക്കും ഞാൻ’—അവറാൻ തുടർന്നു: ‘ഇപ്പോൾ കയ്യണിസ്സുകാരെയും അവരുടെ ബന്ധുക്കളെയും വെടിവെക്കാനാണു് മല്ലു’

അപ്പോഴേതാണ് പിന്നെയൊന്നും പറഞ്ഞില്ല. അദ്ദേഹം മടങ്ങി കുറിപ്പ് അടുത്തുചെന്ന് അതിൽ കുറിപ്പിട്ടു. അത് സ്റ്റാർട്ട് ചെയ്തു തിരിച്ചു, പൊങ്ങപ്പെട്ടു.

‘കുറിപ്പിൽ കുറിപ്പ് ബന്ധിപ്പിച്ച് അന്വേഷിക്കാൻ വന്നിരിക്കുന്നു’ - അവൻ പുലമ്പി. ‘പോലീസ്’ സ്റ്റേഷനിലേക്ക് ആരു കുറിപ്പിട്ടതാണോ വെളിപ്പെടുക. അന്വേഷണം വന്നാൽ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകളെ പഠിക്കുക.

‘വന്ന ആൾ പോയോ?’ - കുറുപ്പ് ചോദിച്ചു.

അവനൊന്നും പറഞ്ഞില്ല.

‘ഹോ. വല്ലാതെ ദാഹിക്കുന്നു’ - ഒരു മിനിറ്റു കിടന്നുകൊണ്ട് മുന്നോൻ പറഞ്ഞു.

‘എന്തു വെള്ളമാണ് കുടിക്കുക ഇങ്ങനെ പനിക്കുമായി പച്ചവെള്ളം കുടിച്ചാലോ?’ - കുറുപ്പ് ചോദിച്ചു.

‘പച്ചവെള്ളം തന്നെ.....കിട്ടാൻ.....എന്താവഴി?’ - മുന്നോൻ ചോദിച്ചു.

അവൻ സബ്ജെക്ട് കോളാതയുടെ കിഴക്കേ അറ്റത്ത് ചെന്ന് തിരിച്ചു വന്നുണ്ടായിരുന്നു.

‘പച്ചവെള്ളം കിട്ടാതിരിക്കുമോ?’ - കുറുപ്പ് അവനോടു പറഞ്ഞു. ‘ഇതാൽക്കു പനിക്കുന്നു കുറുപ്പു വെള്ളം വേണമെന്നു പറയുകയാണ്.’

അവൻ ഒന്നും പറയാതെ പടിഞ്ഞാട്ടു നടന്നു.

‘ഒന്നും-വേണ്ട’ - മുന്നോൻ പറഞ്ഞു.

‘ഇവരുടെ രാഷ്ട്രസേവകരാണ്’ കുറുപ്പ് തുടർന്നു: ‘ദാഹിച്ചവെള്ളം ചോദിച്ചാൽ അത് തരുകാൻ?’

‘ഇ പരമേശ്വരനെ നാമജസന്മാരാക്കിയിരിക്കുന്നു—
കോൺഗ്രസ്സ്-ന്റെ ഭരണം?’

അവറാൻ കിഴക്കോട്ടുതന്നെ തിരിഞ്ഞു പോക്കു
മുറിയുടെ അടുത്തെത്തുന്നതുവരെ കുപ്പി കാത്തു നിന്നു.

‘എന്ത് കോൺഗ്രസിൽ, കുറച്ചു വെള്ളം വേണം’
കുപ്പി വിളിച്ചു പറഞ്ഞു.

‘വെള്ളം!’ അവറാൻ തുടർന്നു: ‘പാലു കുക്കി
പഞ്ചസാര ഇട്ടു തൊം. പുത്യാപ്പു വന്നവരല്ലേ? ചി
ലകാതെ അവിടെ കിടന്നോ?’

കുപ്പി അമ്പരന്നു നിന്നു. ‘കുക്കിയാൻ വെള്ളവും
മുടി കൊടുക്കാത്തതാണോ ഗ്രാമ്പിശിഷ്യന്മാരുടെ ലോ
കപ്പു മുറി?’ അയാൾ തന്നെത്താൻ ചോദിച്ചു.

‘അവരോട് ചോദിച്ചിട്ടു കാൽമുട്ടി’ മേനവൻ തുട
ന്നു:—‘അഹം സധിക്കാം’

കുപ്പി അവിടെത്തന്നെ നിന്നു. അവറാൻ വീ
ണ്ടും അടുത്തെത്തുകയാണ്.

‘എന്താഹേ സിങ്ക്സ് ഈ പാവുന്നതിനാക്കെ അ
ത്ഥം? സിങ്ക്സ് മരണമല്ലേ? തൊൻ ചോദിച്ചു വെ
ള്ളം ചോദിക്കുമ്പോൾ സിങ്ക്സ്തന്നെ കളിയാക്കുന്നതു്?
ഒരു ഗ്ലാസ്സ് പച്ചവെള്ളമാണ് ചോദിക്കുന്നതു്.’

‘മുതം ഒഴിച്ചു കളിച്ചു’-അവറാൻ തുടർന്നു: ‘ക
മ്യൂനിസ്റ്റ് കാർ കുക്കിയാൻ വെള്ളം ചോദിച്ചാൽ മുതം
കൊടുക്കണമെന്നാണ് കോൺഗ്രസ്സ് നിർദ്ദേശം’

‘തരക്കേടില്ല. നല്ല നിരവേലം’

കുപ്പ് പിന്നെയൊന്നും പാഞ്ഞില്ല. കുപ്പിപ്പോലെയോ ഇതുമുഴികൾ പിടിച്ചുനിന്നു. ഭരണാധികാരിയിന്റെ തുറന്നതായതൊക്കെ ഏതാനായിട്ടു ചുറ്റും കത്തി. ഒട്ടകം ഒരു നെടുവീർപ്പോടെ കീഴോടെ ചുവന്നു ചാരി ഇരിപ്പുറപ്പിച്ചു.

നിമിഷങ്ങളൊന്നെ നീങ്ങി.

‘എന്താ കഞ്ഞമ്പുനായർ’-പറാവുകാരൻ വിളിച്ചു പറഞ്ഞു:-‘സമയം ഒണ്ടു’ അമ്പതു കഴിഞ്ഞു’

കഞ്ഞമ്പുനായർ എഴുന്നേറ്റു. പതുക്കെ വീതിപ്പു തന്നെ കെട്ടിവെച്ചു. ഉടുപ്പു ശരിപ്പെടുത്തി. ഒരു ബഹുമാനിക്കുന്ന നെടുവീർപ്പോടെ കീഴോടെ ചുവന്നു ചാരി ഇരിപ്പുറപ്പിച്ചു.

മണി മുനയില്ല. അവനാൽ തോക്കും കരവും കഞ്ഞമ്പുനായരെ എടുത്തു സ്ഥലം വിട്ടു. കഞ്ഞമ്പുനായർ, സബ്ജക്ടിവിന്റെ കോളാരിയിൽനിന്നു ഒണ്ടു ചാരി നടന്നു.

‘ഇതാ വെള്ളം’-ആ വെള്ളം പൊല്ലിപ്പുകാൻ ഒരു ഗ്ലാസ് വെള്ളമെടുത്തു ലോകാക്ഷിന്റെ അഴി കൾക്കിടയിൽക്കൂടെ അകത്തേക്കു വെച്ചു.

കുപ്പ് ചാരിയിരുന്നു ഉറങ്ങുകയായിരുന്നു. ആയാൾ കൺമിഴിച്ചു നോക്കി.

‘വെള്ളം വേണമെങ്കിൽ എടുത്തു കുടിച്ചു ആ ഗ്ലാസ് ഇങ്ങോട്ടു തരണം’.- കഞ്ഞമ്പുനായർ തുടർന്നു:-‘അവിടുന്ന് വെള്ളം കൊടുക്കാൻ പാടില്ലെന്നു ആളു നു

പ്രെന്റേട്ടി പാഞ്ഞിട്ടില്ല. വെള്ളം തന്ന വകയിൽ എൻ്റെ കെട്ടിപ്പി എൻ്റെ ചാൽ മെറിപ്പോട്ടു.

‘എസ്. കെ.’ - കൂപ്പ് വെള്ളം വെള്ളം കണ്ടു മേനവൻ സമീപിച്ചു - ‘ഇതാ വെള്ളം കുടിക്കൂ.’

മേനവൻ, കൂപ്പ് കൊടുത്ത വെള്ളം ഒന്നിച്ചു കുടിച്ചതിന്നു ‘വാവു’ എന്നു സമാശ്വദിച്ചു. കൂപ്പ് എണ്ണ കടക്കിക്കൊടുത്തു.

‘ഇനിയും വേണ്ടോ?’ കഞ്ഞവുമ്പനാൽ ചോദിച്ചു.

‘വേണ്ട’ - കൂപ്പ് തുറന്നു ചോദിച്ചു. ‘വാവു’ ഉപേക്ഷിച്ചു കൊടുക്കുകയും വല്ല കൂപ്പിനെയും വേർതിരിച്ചു കാർഷ്കം.

‘അമ്മിടി 1. വെള്ളം കൂപ്പ്’ - കഞ്ഞവുമ്പനാൽ തുടർന്നു. ‘കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് കാൽ’ മാത്രമേ സമാശ്വദിച്ചു ചെയ്യരുതെന്നു മേലധികാരികൾ പറയുന്നുണ്ട്.

‘നമ്മളെ നടുപ്പിക്കാൻ അല്ല?’

‘എല്ലാവരും അങ്ങനെ ചെയ്യണം. ചാൽ കല്ലെടുക്കുക വേണ്ടി അധികാരികൾ. ഇപ്പോൾ മറ്റില്ലാത്ത പ്രത്യേകിച്ചു അധികാരി ഇന്ത്യയുടെ നിയമം അനുസരിക്കുന്നു. കോൺഗ്രസ്സ് പാർലമെന്റ് ചാൽ വിശ്വാസം. അധികാരികൾ തമ്മിൽ നടുപ്പിക്കുക മാത്രമേ ഉണ്ടാകൂ.’

‘പല്ലം കൊണ്ടു കൂപ്പാണോ? അത് കൂപ്പിലെ കൂപ്പാണ്.’

‘അതെന്താ കൂപ്പാ? ഗവണ്മെന്റിന്റെ നയമാണ്. അടിച്ച വടിമോട അധികാരികൾ കൂപ്പിലെ കൂപ്പാണ്. വെള്ളം വടിമോട. വെള്ളം വേർതിരിച്ചു.

കാലർകോഴി

ഒരു മലപ്പുറംവട്ടക്കാർ പുറത്തേക്കിറങ്ങി. കാര്യം ലോറിനും നേരെ തിരുകാട്ടേക്കു തിരിച്ചു.

‘ആരെയാണ് ആദ്യം അന്വേഷിക്കേണ്ടത്?’ — സബ്ജക്ടർ സ്കൂൾ ശങ്കരൻ നായർ അന്വേഷിച്ചു.

‘ഒരു പഴുതില്ല?’ കാര്യവുമായോർ തുടർന്നു: ‘നവുതിരിപ്പാടിനോടു പണം വാങ്ങി പാർട്ടിയെത്തിച്ചു കൊടുക്കുന്നവൻ. അവനെ ആദ്യം കണ്ടു പിടിച്ചിരിക്കണം.’

‘എല്ലാർ കട്ടിമിഡ്ഡ്’ അവന്റെ വീട്ടിലേക്കുവെച്ച് ആദ്യം പോകേണ്ടത്. തിരുകാട്ടേക്കിനോടു നവുതിരിപ്പാട് വഴി പാഞ്ഞു തരണം.’

‘കൃഷ്ണൻകുട്ടിയോ? കൃഷ്ണൻകുട്ടിയല്ല, ബാലകൃഷ്ണനാണ് കടവത്ത് ബാലകൃഷ്ണൻ.’

‘അതേ, അവന്റെ വീട്ടിലേക്കുതന്നെ.’

‘അവന്റെ ചേർ ബാലകൃഷ്ണനാണ്’, കൃഷ്ണൻകുട്ടി എന്ന കേട്ടപ്പോൾ ബാർ അന്ധാളിച്ചു.

‘നന്നായി’ ശങ്കരൻ നായർ തുടർന്നു ‘അവന്റെ വീട്ടിലെൻ അടുത്തൊരം കാടു പോവുമോ’.

‘ഇല്ലത്തേക്കു നീക്കത്തൊരം കാടു പോവൂ, ബാലകൃഷ്ണന്റെ വീട്ട് ആടുക്കടവിന്റെ അടുത്താണ്’.

‘ചോദിച്ചതിനു സമാധാനം പറഞ്ഞാൽ മതി. അവന്റെ വീട്ടിലേക്കു കാടു പോവുമോ എന്നൊരു ചോദിച്ചതു.’

‘ഇല്ല’

‘കാറിൽ നിന്നു ഇറങ്ങിയാൽ എന്തു നടക്കണം?’

‘തിരൂർകാട്ട്’ അമ്പലമുക്ക് കടന്നു തെക്കോട്ടു പോയാൽ ഇല്ലത്തേത്തു.’

‘ഇല്ലത്തേത്തൊള്ളു പഴിമല്ല ചോദിച്ചതു’ - മാധവമേനോൻ ഭാവം പകർന്നു പറഞ്ഞു.

‘കാറിറങ്ങിയാൽ ബാലകൃഷ്ണന്റെ വീട്ടിലേക്കുതന്നെ നടക്കണം?’ ശങ്കരൻ നായർ വിചാരം ചോദിച്ചു.

‘ഇല്ലത്തേക്കു നീക്കം ഫർലോങ്ങു തെക്കോട്ടു പോവണം.’

‘ചോദിച്ചതിനു സമാധാനം പറയൂ’ - മാധവമേനോൻ നമ്പൂതിരിയൊരിക്കലും വെച്ചുകൊടുത്ത ‘നാത്തു പറഞ്ഞാലും ഒരില്ല’.

‘മണ്ടകാലിന് അമ്പലപ്പുടിക്കുമെന്തും? - നമ്പൂതിരിപ്പാട് പറഞ്ഞു.

‘അവിടെ എന്തിനേ ഉടനെ നമ്പൂതിരിപ്പാട് കുമ്പനക്കണ്ണം, കടവാത് കലകുപ്പിയെ വിളിച്ചുണർത്തി പറഞ്ഞു വരുത്തണം’

‘എന്തിനെ തന്നിച്ചു പോവാൻ പെടിയാവും’

‘ആരെയാ പേടിക്കുന്നതും?’

‘വല്ല നായ്ക്കളോ, ഒടിയാന്മാരോ, കൊയ്യുണവും എന്നാണ് പേടി. ആറാട്ടുവേലിന്റെ അടുത്തുള്ള ഉറവഴിയിൽത്തന്നെ ഒടിയാന്മാരെ സർക്കിട്ടുണ്ടെന്നു വാലിയക്കാരൻ ശങ്കരൻ പറയുന്നതു കേട്ടിട്ടുണ്ട്’

‘നമ്പൂതിരിപ്പാടിന്റെ കയ്യിലൊരു കട്ടാരമുണ്ടായിരുന്നുവല്ലോ. അതെന്തിനായിരുന്നു?’

‘ഇരുമ്പു കയ്യിലുണ്ടായാൽ ഗുരുക്കളടക്കില്ല. ഹിതാന ദേവീമാഹാത്മ്യം നിരവധിപ്പുറങ്ങളിൽ ഉപകരണമാക്കി വേലകളും ബാധിക്കില്ല’

‘ദേവീമാഹാത്മ്യം അറിയാമോ?’

‘കറച്ചു നിശ്ചയം’.

‘എന്നാലങ്ങനെ നമ്പൂതിരിപ്പാട് കുമ്പനക്കണ്ണം പോകണം’

‘എന്തിനെ പേടിയുണ്ട്’.

‘തൊന്നും പോരാം’.

‘എന്നാൽ മതി.’

ആ കാറ് പല്ലിളിച്ചു മുരളുകൊണ്ട് തിരുകാട്ട് അമ്പലക്കക്കത്തി, തിന്ന, പുന്നാലെ മോറിയും.

‘നമ്പൂതിരിപ്പാട്’ ജാണു - മാധവമേനോൻ പറഞ്ഞത് നമ്മുടെ പഠനത്തിന് അത്യാവശ്യമായതായിട്ടുണ്ട്. ഒരു പൊതുവിലും ഉൾപ്പെടാത്ത ഒരു പൊതുവിലും ഉൾപ്പെടാത്തതായിട്ടും കൊടുത്തു പിന്നാലെ അപകടം, ആർക്കു വേണ്ടുന്നതു്?’

‘അതാവാം സാർ, - ഹോയിൽ നിന്നൊരാൾ നോക്കുമായി ഇറങ്ങി.

‘ആർ? ബാലകൃഷ്ണൻ നായരോ?’ - ‘അതാൻ നമ്മുടെ ചോദ്യം.

‘അതെ.’

‘ഒരു നൂറു വാർ പിന്നിൽ നിന്നാൽ മതി.’ - മാധവമേനോൻ പറഞ്ഞു. ‘നടപ്പു നമ്പൂതിരിപ്പാട്’ കൃഷ്ണനെയും.

‘നമ്പൂതിരിപ്പാട്’ കൃഷ്ണനെയും, കൂടെ മാധവമേനോനും. അദ്ദേഹം ഓടിക്കൊണ്ടിരുന്ന ഒരു വാറോടു സിംഹി, ആ വാർ പിന്നിൽ ബാലകൃഷ്ണൻ നായരും.

‘അവിടെ ചെന്ന ബാലകൃഷ്ണനെ വിളിച്ചുവരുത്തിയാൽ, ഉടനെ മറ്റേ ആളെ വലിയ ആളെ-കാണിപ്പു തരണമെന്നു പറയണം. ഒരു ലേഖനം അയക്കണം.’

‘ആരു മറ്റേ ആൾ?’

‘മറ്റേ വലിയ ആളെ പറഞ്ഞാൽ മതി. ബാലകൃഷ്ണനെക്കൂടെ അമ്മയോടു പറഞ്ഞാൽ കാട്ടിയെടുക്കുന്നതാണ്. ഡിസ്ട്രിക്ട് കമ്മിറ്റി സിക്രട്ടറി പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതെന്നു പറഞ്ഞാൽ അങ്ങനെ പറഞ്ഞാൽ ഇവിടെ അടുത്തു പട്ടു പട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അത് നല്ല കാര്യം.’

‘ഇപ്പോൾ റെഡ്ഡിലായി’ നമ്പൂതിരിപ്പാട് തിരിഞ്ഞുവിന്നു തുടർന്നു: ബോലകൃഷ്ണൻ കാട്ടിത്തന്നാൽ, എന്തൊരു ഔദ്യോഗികതയുണ്ടാകും. എടുത്തതെന്തെങ്കിലും കഴുത്തിന്റേക്കാർക്കു പണം കൊടുക്കുന്ന കഥയറിയില്ല. ഈ വിദ്വേഷത്തോടൊന്നും ആരും അറിയാത്ത കഴിക്കണമെന്നാണെന്നിരിക്കെ മോഹം. നാളെ വെളിപ്പാതാൽ എല്ലാവരും അറിയാം. അതിന്റെയും ഇല്ലാത്ത പത്താലും, രസിൽ ചൊന്ന മുടിപ്പുതച്ചു കിടന്നാൽ ഒരുളം അറിയില്ലല്ലോ. എന്തൊരു ഔദ്യോഗികത?

‘ആലോചിക്കാം, നടക്കൂ’

‘ഇതാശാ, എന്റെ തിര്യക്കുണ്ടാക്കിയ തേവരേ, വിവിധ കഴുത്തിന്റേക്കാർ, കാട്ടിത്തന്നാണെന്നോ അങ്ങനെയൊരു പ്രതിരോധം പ്രകടിപ്പിച്ചാൽ, വെളിപ്പാതാ നമ്പൂതിരിപ്പാട് കൈപ്പറ്റിയ തൊഴുതു പ്രതിപാദിച്ചു’

‘നടക്കൂ നമ്പൂതിരിപ്പാട്’-മാധവമനോഹരൻ നമ്പൂതിരിപ്പാടിനെ കേൾക്കുക.

‘ആ ഇടവഴിയിൽനിന്നൊരു വാടകയെടുക്കുക. കര വെക്കുകയും നടന്നു പടിഞ്ഞാറു തിരിഞ്ഞു. നമ്പൂതിരി പെട്ടെന്നു നിന്നു.

‘എന്താ?-മാധവമനോഹരൻ അന്വേഷിച്ചു

‘എന്താ വിടുന്ന നല്ല രൂപം’ നമ്പൂതിരിപ്പാട് ഇങ്ങനെ അങ്ങനെയൊന്നും വീട്ടിൽ പോയില്ലെന്നു മോദിക്കുന്നോൾ കേൾക്കുക കൂട്ടു കൊടുക്കും.’

‘എന്നിട്ടു വീട്ട് അറിയില്ല’.

‘ആ തന്മയങ്ങളു നിൽക്കുവ വരുപ്പുവന്നു. ന
രു ദിവസം പുഴക്ക കരക്കാരൻ വന്നപ്പോൾ ബഹുശ്ലർ
കാട്ടിക്കുന്നിട്ടുണ്ട്.’

‘എതു തന്മയങ്ങളാ?’ മേധവദേവന് തുടർന്നു
പറയിച്ചു. ‘അവിടെ തന്മയങ്ങളു നല്ലവ.’

‘വിഷയ! കഷ്ടതാലാപം’ നമ്പൂതിരിപ്പാട്ടു ഉ
ത്തരം തന്നിട്ടു: ‘അതും.....’

‘ആതാവാടി നമ്പൂതിരിപ്പാടിന്റെ പരിഭവം വി
ണ. നമ്പൂതിരിപ്പാട്ടു പരമ്പരയിൽ കണ്ടതൊക്കെ

‘അയ്യോ.. അയ്യോ.. ആയു. ഉ..ഉ’ നമ്പൂതിരി
പ്പാട്ട് നീക്കിയിട്ടു.

‘അതി, മിണ്ടേതു? മേധവദേവന് കേട്ടിട്ടു: ‘എ
ന്നിടം, പഴിതിയോടിയെല്ലകിൽ അതു തന്നെ പാ
രാതിരിക്കുന്നില്ല’

‘വഴി, വഴി’ നമ്പൂതിരിപ്പാട്ട് തുടർന്നു: ‘വഴി നി
യോമകുണ്ട്. പക്ഷെ, ബാലശ്ലർക്ക് വിഭവമെന്ന
നാമം സംശയം.’

‘സംശയം തീരിയല്ല? എ?’ മേധവദേവന് വി
ണ്ടു കയ്യോങ്ങി;

‘തീർത്തൊട്ടും തീർത്തൊട്ടും. നമ്പൂതിരിപ്പാട്ട് ഉ
റപ്പിച്ചു പറഞ്ഞു: ‘അതാണ്. പൊതു.’

‘സംശയമുണ്ടോ?’

‘ഉല്ല. ഉപ്പോൾ സംശയം തീർന്നു.’

‘സംശയമുണ്ടെങ്കിൽ കഴിയാതെ. ഉറപ്പുള്ള
വിവരമില്ലാത്തതു: പല തരത്തിലുള്ള പല പ

മിട്ടുകുടി അവകൾക്കുണ്ടു വീട്ടക്കു കത്തിപ്പിട്ടു പാ
 ളത്തിറക്കി ഓരോ പരിചരണങ്ങൾ, അടുത്തവിട്ടിൽ വ
 ള്കുകയും ഒളിവിൽനിന്നുപോകാൻ അവർ സമയം
 വിട്ടു.

അതേ, അതു നന്നായാണ്. നമ്പൂതിരിപ്പാടു ഉ
 ള്കിപ്പു പറഞ്ഞു; 'ആ മനുഷ്യ മനുഷ്യക്കളും ബാലകു
 ള്ളും വളർത്തിയിരിക്കുന്നു'.

അവർ പല കടന്നു, വീട്ടിൽനിന്നു ഉറക്കത്തോടെ.

'വീട്ടു ഇതുതന്നെല്ലാം' കാര്യമെന്നോർ ചോ
 ളിച്ചു.

'പ്രകാരം, ഇതുതന്നെയാവണം' നമ്പൂതിരിപ്പാ
 ള്ളു തെളിയിച്ചു പ്രാബല്യമായിരുന്നു.

'എന്താ നമ്പൂതിരിപ്പാട്, വീട്ടു ഇതല്ല' ഇൻ
 നെ കേൾക്കുകയും പലർക്കു ചോദിച്ചു.

'ഇതുതന്നെയാണ്'.

'വെളിച്ചം'.

'ബാലകുല്ലാ-ബാലകുല്ലാ, ബാലകുല്ലാ നില്ലേ ഇ
 വിടെ'.

'ആരോ അത്?' അകത്തുനിന്നൊരു പുരുഷൻ ചോ
 ളിച്ചു.

'പുരുഷനാണ്' നമ്പൂതിരിപ്പാടു പറഞ്ഞു.

'അതേനന്നു പറഞ്ഞാലോ'.

'അതാണ്. തിരികെപ്പോകുന്നതിനെ അനന്തൻ ത
 വ്യാൽ'.

‘അടിയന്തിരത്തില്ല. ഏതാ ഇപ്പോൾ ഈ നടപ്പാതിരിക്കും?’ ഒരു ചുരുങ്ങിയ സമയം പാതിൽ തുറന്നു, പുറത്തു ചാടി.

‘ഇതല്ല, അല്ലേ?’ ഇൻസ്പെക്ടർ ചോദിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ അമർത്തലോടുകൂടിയ കൈകൾക്കിടയിൽ കടന്നു കയറിയെത്തുന്നു.

‘മേന്മയേ, പതുക്കെപ്പോ. ഒട്ടുമുണ്ടാക്കുക. ഏതാ കടവത്തെ അലട്ടുകയും ചെയ്തു?’ നമ്പൂതിരിപ്പാട് ചോദിച്ചു.

‘ഈ മതാഴ് വേലിയെന്നു, പാടിഞ്ഞാറേത.’

‘അവിടെ നാമതുമുണ്ടോ?’

‘ഉണ്ടാമിടത്തു’

‘കിടന്നോ-ഇൻസ്പെക്ടർ പറഞ്ഞു.’

‘ഇനി പാടി കടന്നു പോകണം. ഈ വരമ്പത്തുള്ള ഒരു പരിഞ്ഞാഴ് എഴുന്നള്ളിമാൽ മതി അപരമെ തുറക്കത്തക്കതും.’

‘കിടന്നോള’ ഇൻസ്പെക്ടർ ഭംഗം നന്നും. അദ്ദേഹം നമ്പൂതിരിപ്പാടിന് താക്കീതു കൊടുത്തു. ‘ഇനി വീട്ടിൽത്തന്നെ കാണിച്ചാൽ തച്ചുകൊണ്ടു വഴിക്കിട്ടു പോകും. സ്വപ്രാപാല ആലോചിച്ചാളു.’

ഇൻസ്പെക്ടറും നമ്പൂതിരിപ്പാടും അടുത്ത വീടിന്റെ കൊലായിൽ കയറി. രണ്ടാൾ ഉമ്മാത്തു കട്ടപ്പനായത്തിന്മേൽ കിടന്നിരുന്നു.

‘വിളിച്ചു’ ഇൻസ്പെക്ടർ പറഞ്ഞു.

‘ബാലകൃഷ്ണ-ബാലകൃഷ്ണ’ നമ്പൂതിരിപ്പാട് കിടന്ന ആളെ കളുക്കി വിളിച്ചു.

‘എ-മേ’ ബാല്യത്തിൽ വിഭജനമുണ്ടാകും.

‘അതെ? തന്മൂലമാണ് എന്താ?’

‘ഇതൊക്കെയാണു് ഭവനം’, വടക്കേ ഭവനം കർമ്മം. ഇതിന്റെ കൂടിയിട്ടുള്ള ഒരു സമുദായത്തെ കാണാൻ വന്നതാണ്’.

‘ഭവനം’ കർമ്മം സിദ്ധിച്ചതാണ് എന്നു തീർത്താൽ കർമ്മം കർമ്മമായിത്തീർന്നു. അതുകൊണ്ട് നമ്മുടെ ഭവനം ഒരു കർമ്മം വരുത്തുന്നതിനാണ്’.

‘എന്താ?’

‘വടക്കേ കർമ്മം നമ്മുടെ ഭവനം വരുത്തുന്നതിനാണ്’.

‘ഭവനം’ നമ്മുടെ ഭവനം.

‘വടക്കേ കർമ്മം’ നമ്മുടെ ഭവനം. നമ്മുടെ ഭവനം നമ്മുടെ ഭവനം. നമ്മുടെ ഭവനം നമ്മുടെ ഭവനം.

‘വടക്കേ കർമ്മം’.

‘വടക്കേ കർമ്മം’ നമ്മുടെ ഭവനം.

‘വടക്കേ കർമ്മം’ നമ്മുടെ ഭവനം.

‘എന്താ?’ നമ്മുടെ ഭവനം. നമ്മുടെ ഭവനം.

‘വടക്കേ കർമ്മം’.

‘വടക്കേ കർമ്മം’ നമ്മുടെ ഭവനം. നമ്മുടെ ഭവനം. നമ്മുടെ ഭവനം.

തൊക്കെ പൊന്നെണ്ണ. ആറാളെട്ടു ചെറിയ കൈന
യെപ്പോഴെങ്കിലും കൈയായി വെച്ചുവെക്കുക. ആറാ
ളെ പാർട്ടിയിൽ വെച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുക.

6. 4. 2017

[illegible]

'കേന്ദ്രാധികൃത' ശരിപ്പെടുത്തലും ആവശ്യം നോക്കുന്നു' മാനദണ്ഡം പൊതു.

വേളക്കരയധികം പാട്ടാക്കട്ടെ ഞങ്ങളെത്തന്നെ | ഭൂമി
 ഉദാരവരികാലോക്കൽ പിറ്റിച്ചുപോകുന്ന പലപല
 ഞ് നൂണുനെ പൂർത്ത കാണിക്കുന്ന ശുദ്ധമാണ്. താ
 തിപ്പം അധികം കണ്ണുമാണ് അലക്കൽ മേലുതകെട്ടുപോ
 ലെ നെ വേളക്കരയധികം പാട്ടാക്കട്ടെ

• **မောင်နှမအား အားပေးပါ။**

ഇതിനു മുമ്പ് ഈ അംഗീകാരപത്രം നൽകിയിട്ടില്ലെന്നും ഇതിനെ പറ്റി പരാതിയെടുത്തിട്ടില്ലെന്നും അറിയിച്ചു.

അമ്മൻ പിടിച്ചുകൊണ്ടുവന്നതാണ്. ഉൾപ്പെടെ ഉടൻതന്നെ പൊതുവെ വിളിച്ചുപിടിച്ചതാണ്. ഉടൻ വിവരങ്ങളറിയില്ല.

‘സുഖാവിർഭാവം പലതരം’

'എന്താ പേരോ?' ഇതിലൂടെ നൽകാൻ 'അവനെയും' പ്രസ്ഥാനം ചെയ്യാമല്ലോ.

‘ശരിയാണ്, മോദിക്കുന്നില്ല’.

‘എത്ര ദൂരം പോകണം?’

‘അധികമില്ല. ഒരു മൂന്ന് ഫർല്ലോങ്ങ്’, ബാലകൃഷ്ണൻ തുടർന്നു: ‘വാമിനും, മറ്റേ വലിയ ആളും ചുരുക്ക് നരിപ്പറമ്പ് ചാക്കിലെ പത്താഴ്ച്ചരയിലാണ്’.

‘ആ സ്ഥലം നന്നായിപ്പൊടിയില്ല’ ഇൻസ്പെക്ടർ ചോദിച്ചു.

‘അവിയം’

‘എന്താ ഇനി അടിമൻ പോരണമോ?’ ബാലകൃഷ്ണൻ ഉപദേശിച്ചു. ‘അവിടെ ചെന്ന കൃഷ്ണൻനമ്പ്യാരിയെ വിളിച്ചു ചർച്ച’.

‘ബാലകൃഷ്ണൻ പോണോ’ ഇൻസ്പെക്ടർ തുടർന്നു. ‘ഈ നമ്പ്യാരിപ്പൊടിയിലെ വലിയ പേടിയാണ്’.

‘തമ്പുരാക്കന്മാരൊക്കെയും സോൾ അങ്ങിനെയാവാം. റെലീജക്കാരില്ലാതെ നടക്കാൻ വയ്യാത്തവരല്ല’ ബാലകൃഷ്ണൻ പറഞ്ഞു.

‘കുറച്ചു വേഗം നടന്നോളൂ. അതാളെയും കൂട്ടി എനിക്കു ഇന്തതന്നെ സ്ഥലം വിടണം’ ഇൻസ്പെക്ടർ പറഞ്ഞു.

ബാലകൃഷ്ണൻ പാടത്തിന്റെ മനക്കുത്തലക്കൽ ചെന്നു പടിഞ്ഞാട്ടു തിരിച്ചാൻ കൂടി.

‘ഇതിലേതാണോ വഴി?’ മോവൻ ചോദിച്ചു.

‘അതേ’.

‘മുകളിൽ അമ്പലത്തിന്റെ കിഴക്കെ നടക്കൽ ഇളയ പെടകാലായിരുന്നു’.

ഓർക്കാത്തു വന്നുകൊണ്ട ആ ചവിട്ട് ബാല
ജ്ഞാനവീക്ഷി അവൻ പതുക്കെ ഏഴനേരപ്പോഴെ
ക്കും കോൺസ്റ്റബിൾ ബാലകൃഷ്ണൻനാഥർ ആവശ്യമായി
അടുത്തുവന്നു കഴിഞ്ഞിരുന്നു.

‘ആ കയ്യിങ്ങോട്ട് കാട്ട്’-ഇൻസ്പെക്ടർ കല്പിച്ചു.

ബാലകൃഷ്ണൻ രണ്ടു കയ്യും നീട്ടിക്കാട്ടി. ആ കയ്
കൾ മുമ്പത്തീൽ കടുങ്ങി.

‘തൊട്ടുതാണേ ഇതു റേണ്ടിയിരുന്നില്ല. ഇങ്ങനെയൊ
പറ്റിക്കേണ്ടിയിരുന്നില്ല’-ബാലകൃഷ്ണൻ പറഞ്ഞു.

‘ചെലക്കാരെ ആ ലോറിയിൽ കയറി പ്രവേശിക്കാനാ
പറഞ്ഞത്’ ഇൻസ്പെക്ടർ കടവത്ത് ബാലകൃഷ്ണനെ
പിടിച്ചു തള്ളി.

സബ് ഇൻസ്പെക്ടർ റാങ്കമൻനാഥർ നല്ലയിൽവി
ണ ആ രണ്ടുപേരെ പോലീസ് സ്റ്റേഷന്റെ മുമ്പിലുള്ള
ത്തിൽ നല്ലപോലെയൊന്നു നോക്കിക്കണ്ടു.

‘ഇവനെ ലോറിയിലേക്കി മെന്റേപ്പർ ഇവിടെ കാ
വൽ നിൽക്കട്ടെ. മേജർ ഇവർ പറഞ്ഞത് യഥാർത്ഥമേ
നോൻ തുടർന്നു. ‘നടപ്പു നമ്പു തിരിപ്പാട്’

നമ്പുതിരിപ്പാട് കടമ്പ നടന്നു ഇൻസ്പെക്ടർമാ
രും പാർട്ടിയും പിന്നാലെയും അവർ അമ്പലം വരും
വെച്ചു പടിഞ്ഞാറേ നടകാൽ ചെന്നു വടക്കുപടിഞ്ഞാ
റായി നടന്നു. നരിപ്പാമ്പു നക്കിപ്പല കിഴക്കേ പടിക
ടന്നു, തെക്കിനിയുടെ തെക്കേ ഭാഗത്തുള്ള കോട്ടയ്ക്കു കിര
ങ്ങാൻ തുടങ്ങുമ്പോൾ പച്ചത്തു കിടന്നിരുന്ന ഒരു പട്ടി
കുമ്പു. ‘എന്നിട്ടു ഏഴുനേര 12 മണി കാഴ്ച’ നോക്കി

റത്തക്കൊഴിച്ചുപാടി. കൂറുള്ള വഴുതി കിടന്നിരുന്ന രാജപ്പക്കൽ പരിഭുചിമച്ചപ്പോൾ അങ്ങുചിങ്ങാടി, പൂച്ചുവത്തിന്റെ തെക്കുപടിഞ്ഞാറേ ഭൂലക്കുവുള്ള പത്തുമറ്റുതട്ടുടെ ഉറകായ്ക്ക് ഒരു ചാലം പണിതന്നു മുറിയെടുക്കുന്നതിനായി, അപ്പുറ പാലിൽ കിടന്നു ഉറങ്ങുന്ന ചാൽ അപ്പുറം ഇക്കാരെ പരിചരിക്കുന്നു.

സമയം കഴിഞ്ഞു പോയിവന്നു കാരെ, വിടിയൻ പലപ്പോൾ ഇങ്ങനെ പാറാഴി വിട്ടു.

‘എപ്പോൾ ശരിക്കായിട്ടും കയറുമെന്നോർ ചോദിച്ചു.

‘ഉപ്പു’, ചേരൻനാൻ പറഞ്ഞു.

‘നമ്പു നിരിപ്പാട്ട്’ കൃഷ്ണൻകുഞ്ചുനമ്പുതിരിയെ വിളിച്ചു.

‘കുഞ്ചു കൃഷ്ണ’ നമ്പു നിരിപ്പാട്ട് ഇവനെ വിളിച്ചു.

‘ആരാ വെളിക്കണെ?’ പടിക്കത്താറ്റിന്റെ മുകളിൽനിന്നു നരിപ്പറമ്പുനക്കിലെ അപ്പൻ നമ്പു നിരിയെന്ന് വിളിച്ചു ചോദിച്ചു.

‘ഉപ്പു ഞാനാ. നിറുത്താട്ട് അറങ്ങുൻ,’

‘എന്താ ഈ അസമതത്തു’.

‘വിടേക്കിടച്ചാരുപ്പ. കൃഷ്ണനെ നെ കാണാൻ.’

‘ഞാൻ അങ്ങട്ടു വരണ്ടലോ, വേണോ’.

‘വേണ്ടാ’.

‘കൃഷ്ണൻ പത്തുമറ്റു കോലാമിറ്റുണ്ടാപ്പു’.

‘ഓ’ നമ്പു നിരിപ്പാട്ടാ ഇൻമുറ്റുതട്ടിലേക്കു പത്തുമറ്റു കോലാമിലേക്കു കുമറി.

‘പ്രതിപക്ഷം’ എന്ന പേരിൽ അദ്ദേഹങ്ങൾ പത്രം
പ്രസിദ്ധം.

‘പ്രതിപക്ഷം’ എന്ന പേരിൽ അദ്ദേഹങ്ങൾ പത്രം
പ്രസിദ്ധം.

‘പ്രതിപക്ഷം’ എന്ന പേരിൽ അദ്ദേഹങ്ങൾ പത്രം
പ്രസിദ്ധം.

‘പ്രതിപക്ഷം’ എന്ന പേരിൽ അദ്ദേഹങ്ങൾ പത്രം
പ്രസിദ്ധം.

‘പ്രതിപക്ഷം’ എന്ന പേരിൽ അദ്ദേഹങ്ങൾ പത്രം
പ്രസിദ്ധം.

‘പ്രതിപക്ഷം’ എന്ന പേരിൽ അദ്ദേഹങ്ങൾ പത്രം
പ്രസിദ്ധം.

‘പ്രതിപക്ഷം’ എന്ന പേരിൽ അദ്ദേഹങ്ങൾ പത്രം
പ്രസിദ്ധം.

‘പ്രതിപക്ഷം’.

‘പ്രതിപക്ഷം’.

‘പ്രതിപക്ഷം’.

‘പ്രതിപക്ഷം’ എന്ന പേരിൽ അദ്ദേഹങ്ങൾ പത്രം
പ്രസിദ്ധം.

‘പ്രതിപക്ഷം’ എന്ന പേരിൽ അദ്ദേഹങ്ങൾ പത്രം
പ്രസിദ്ധം.

‘പ്രതിപക്ഷം’ എന്ന പേരിൽ അദ്ദേഹങ്ങൾ പത്രം
പ്രസിദ്ധം.

[illegible]

புதிதில் உருவாகும் அமைப்புகள்.

1. התאחדות העובדים - ארגון העובדים הראשון בישראל, שהוקם ב-1946.

הנהגתו של המלך היתה לטובת כלל הציבור, לכן היתה נכונה וראויה. והוא הדין לכל המלכים והממשלות, שצריכים להנהיג את הציבור לטובתו, ולעולם לא להנהיגו לרעה.

[illegible][illegible]

א. והכנסו את ה' ואלו הן המצוות אשר צונו
ב. ואלו הן המצוות אשר צונו

കുറഞ്ഞ ഒരു നിരക്ക് ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നുള്ളതിനെക്കുറിച്ചും തീരുമാനമെടുക്കേണ്ടതാണ്.

“ଆମ ଲୋକ (ମାନବ) ଏକ ଅବିଚ୍ଛିନ୍ନ ଅଂଶ ଅଟେ।
ଏହାକୁ କେବଳ ସଫଳତା ଓ ବିଫଳତା ଦେଖିବାକୁ ନୁହେଁ, ବରଂ ଏହାକୁ ସମସ୍ତ ଦିଗରୁ
ଦେଖିବାକୁ ପଡ଼େ।”

* **അറുപതു? മേജർ പറഞ്ഞു.**

‘ആരാണ്?’ എന്ന് ചോദിച്ചു. ‘പിന്നെ?’
‘അതാണ്.’

மாண்புமிகு பதிவுகளுக்கான அமைச்சர் அவர்கள் கீழ்க்கண்ட கேள்விகளுக்கு பதிலளித்தார்.

‘നിർമ്മലാ അവിടെ’ ഒരു പോലീസുകാരൻ
 പറഞ്ഞു. — ഓടുകയാണ് കിട്ടി വെടിവെക്കും’.

പലനാൾ നീക്കം ഒരു കോൺസ്റ്റബിൾ അടുത്തു ചെ-
 യ്ക്കു വെടിമിന്നുന്ന ആളെ പിടിച്ചു.

‘എന്താ ഓടുന്നത്?’ കോൺസ്റ്റബിൾ ആയാളെ
 തോക്കിപ്പിടിച്ച ചുവക്കാണ് നോക്കിയെടുത്തു.

‘അമ്മേ... അമ്മേ... അടിമനെ തല്ലിക്കൊന്നു
 മരിച്ചു’ ഉടിക്കൊണ്ടു വന്നു വരികയായിരുന്നു.

‘നിങ്ങളെന്ത് തിങ്ങിനിൽക്കുകയാണ്?’ കോൺസ്റ്റ-
 ബിൾ ചോദിക്കുകയും ചെയ്തപ്പോൾ ആളെത്താപിച്ചു. ‘ന-
 ഒന്ന് അങ്ങനെയല്ല’.

ഒരു പുരുഷനാണ് തോർന്നു വന്നിട്ടുള്ളതായി ഉപ-
 മോദിച്ചു. ‘എന്താണ് ചെയ്തത്?’ ഉടനെ കള്ളത്തു വെക്കി
 ചുവക്കാണ് ആ മനുഷ്യൻ പത്താലു മറ്റൊരുതര-
 നെ വെക്കുന്നു.

‘എന്താണ് ചെയ്തത്?’ അപ്പൻ നമ്പൂരിയ്ക്ക് പടി-
 യ്ക്കൊരിക്കലും കള്ളിയിൽനിന്നു വീണ്ടും വിളിച്ചു ചോദി-
 യ്കുന്നു. ‘എന്താണ് ചെയ്തത്, ആ മനുഷ്യനെ കൊല്ലുന്നത്?’

‘ഇതു പോലീസുകാരനാണ്’.

‘പോലീസുകാരനോ?’

‘നോ’.

‘ആരാണ്?’ എന്തെങ്കിലും കാരണമുണ്ടാകുന്നത്?’
 ഇതിനുള്ളിൽ കള്ളത്തരം വെക്കുന്നു.

‘ഇതിൽ ഒരു കള്ളത്തരം ഉണ്ടാകുമോ?’

‘പടിച്ചുതലിൽ ഏതു മെരുക്കമാണിത്?’

‘കുറച്ചുതല അപ്പൻ നമ്പൂതിരി വിളിക്കുന്നത് കേട്ടു ‘മാനപ്പോഴാണ്’ പോലീസുകാരെ കണ്ടുതു’.

‘എന്നിട്ട്’

‘പേടിച്ച്’ ഉളിക്കാൻ നോക്കിയതാണ്’,

‘നീയെവിടെ പോയിരുന്നു?’

‘രാത്രി വീട്ടിൽ പോയതാണ്. വീട്ട് അടുത്താണ്’.

അപ്പൻ നമ്പൂതിരി ശ്രദ്ധപാർപ്പു കൊടുത്തിട്ട് പൊതുവായി അടുത്തുകിടന്നിരുന്നു, പൊതുവായിയിൽ ഇരുന്നു.

‘പരിഞ്ഞാറുപുറം പരിവോധിക്കേണ്ട?’ ഗൗരവത്തോടെ ചോദിച്ചു.

‘വേണമെന്ന്ല്ല. എന്തെങ്കിലും. മാത്രമേ നോക്കൂ തുടർന്നു ‘ദേജർ’ മോശനെ എല്ലാപോലെ സൂക്ഷിച്ചു. വടക്കേ മേഖലയിലെ കടാശൻകൊല്ലം മേഖലയിലെ ഒന്നാം പ്രതിയാണു്. കടുങ്ങിപ്പട്ടം നോക്കുകയാണ്’.

ഗൗരവത്തോടെ ദേജറുടെ മെക്കകൾ പിന്നിലേക്കു കിടന്നു വെച്ചു വാതിൽക്കൽക്കൂടി നൽകുന്ന നമ്പൂതിരിയേയും കൂട്ടിക്കൊണ്ടിട്ട് ഇത്യാദി ഇതല്ലാത്ത ആ പോലീസുകാർ കിടക്കേണ്ടു നന്നു.

‘കൃഷ്ണാ’ പോലീസുകാർ കിടന്നു കിടന്നു നീങ്ങിയപ്പോൾ മാത്രം നമ്പൂതിരി വിളിച്ചു.

‘എന്ത്?’

‘എന്തെങ്കിലും ഇവിടെയുണ്ടാകുന്നു?’

‘ആ കോമ്പന മീതെ വാടക വാങ്ങുകയും കൃഷ്ണൻ മറ്റൊരു സ്കൂളിലെ ഒരു പേരിട്ടുകൾ പഠിപ്പിക്കുകയുണ്ടാകും.’

‘ഇവിടെയെന്തെങ്കിലും കൃഷ്ണൻ വരികില്ല?’

‘അതെ.’

‘എന്തെങ്കിലും കൃഷ്ണൻ മരിക്കുമോ?’

‘അതെ കൃഷ്ണൻ മരിക്കുമോ?’

‘അതെ കൃഷ്ണൻ മരിക്കുമോ?’

‘അതെ കൃഷ്ണൻ മരിക്കുമോ?’

‘അതെ കൃഷ്ണൻ മരിക്കുമോ?’

‘അതെ കൃഷ്ണൻ മരിക്കുമോ?’

‘അതെ കൃഷ്ണൻ മരിക്കുമോ?’

‘അതെ.’

‘അതെ കൃഷ്ണൻ മരിക്കുമോ?’

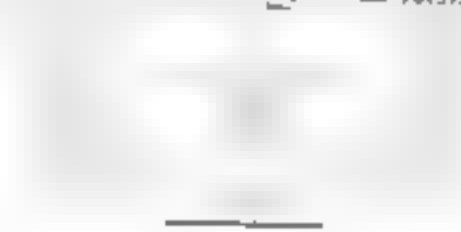
‘റാൻ’ എഴുത്തുകാരന് കിഴക്കോട്ടു നോക്കിപ്പോയിപ്പോയപ്പോൾ അങ്ങനെയൊരു ‘റാൻ’ കണ്ടുവെന്ന്.

മുഖ്യമന്ത്രി : സർ, നിങ്ങൾ ചോദ്യം ചെയ്യുന്നു.

உள்ளேயே இருப்பதற்கு தயார்' இல்லாதது அந்தக் கிணத்திற்கு, இது கிணத்திற்குள் செல்லும் தூதுவரின் பின்புறம் வந்திருப்பதை காட்டுகிறது.

എന്തിനാണ് നാമുടമസ്ഥർക്ക് നഷ്ടം സംഭവിക്കുന്നത്?

‘ഭരതനാഥം’ സിറ്റിംഗ് നാടകമായതും അദ്ദേഹം അതിൽ മുഖ്യപാത്രം വഹിച്ചതും അദ്ദേഹത്തെ മലയാളത്തിൽ അറിയപ്പെടുന്നവനാക്കി.

9

ചിന്തയുടെ നിയമം

ഒരു പുരുഷനാണ് പൊണ്ണിന് സ്നേഹനിതം എന്ന് പറഞ്ഞിരുന്നത്. കാർ കോപ്പയുടെ ചാമ്പ്ലിയികയുടെ മുററത്തേക്കിറങ്ങിയിട്ടു, അതിൽ ഇരുന്നു. നല്ല ഇരുട്ടുള്ള ഒരു രാത്രിയായിരുന്നു അത്. പൊന്നത്തുനിന്നും മണ്ണും. കാർ ആ ഇരുട്ടിൽ മുങ്ങിക്കിടന്നു.

‘കാര്യം വെളിവാണെന്നല്ലെങ്കിൽ പോകുന്നത്.’ കറുപ്പിന്റെ കഴിഞ്ഞശേഷം അപ്പോസ്തോൻ തുടങ്ങി: ‘നാളെ കണ്ടുകൊണ്ടുവരുന്ന കിട്ടിയെടുക്കലിന് താല്പര്യം പോയില്ലേ?’

‘ശരിയാണ്’ ഗോപാലൻ തുടർന്നു: ‘ചോദ്യം നാണ വഴി, കണ്ടുകൂട്ടാനാവാതെ കിട്ടാൻ പ്രയാസമാണ്.’

കാച്ചിട ആരും ഒന്നും സാധരിച്ചില്ല

‘ഇൻ്റെ സ്വഭാവ കണ്ടു പാഞ്ഞുവെ വിട്ടുതരില്ലെ’.

‘എനിക്ക് തോന്നിയില്ല’.

‘ഇപ്പോൾ മജിസ്ട്രേറ്റ് ആണ്’

‘തലശ്ശേരിക്കാലത്തേക്ക് മാക്കാ’.

‘ഇൻ്റെ സ്വഭാവ വിട്ടുതരില്ലെങ്കിൽ മജിസ്ട്രേറ്റിനെ കണ്ടു ജാമ്യത്തിനടുക്കാൻ നോക്കണം’. അപ്പമേനോൻ തുടർന്നു: ‘ജാമ്യത്തിന് ജാമ്യശ്ശിട്ടു വേണ്ട? അധികാരിയെ കണ്ടു വാങ്ങിക്കൊണ്ടുവരണം’.

‘ജാമ്യം കിട്ടുകയാ എന്തൊന്നറിഞ്ഞിട്ടു പോകെ ജാമ്യശ്ശിട്ടു? മജിസ്ട്രേറ്റിനെ കണ്ടൊന്നു ചോദിച്ചാലോ?’ ഗോപാലൻ ഉണ്ണി ചോദിച്ചു.

‘അതു തരക്കേടില്ല. ആദ്യം മജിസ്ട്രേറ്റിനെ കണ്ടൊന്നു ചോദിക്കാം. മജിസ്ട്രേറ്റു കാമസിക്സനയെ വിളയൊക്കുന്നത് ഗോപാലൻ നിരസിക്കും?’ അപ്പമേനോൻ ചോദിച്ചു.

‘കിഴക്കേ റോട്ടിലാണ്’. അമ്പലത്തിന്റെ നടുക്കിൽ’.

‘ഒന്നു പോയി നോക്കുക’. ഉണ്ണി പറഞ്ഞു.

‘ഈ അസമതയ്ക്കു ചെന്നു വിളിച്ചാൽ മജിസ്ട്രേറ്റിനെ തോന്നും? ഇപ്പോൾ കണ്ടുമാണിയെ ആയിട്ടുള്ള അപ്പമേനോൻ പറഞ്ഞു.

‘എന്തുകൊണ്ട് മോന്നട്ടെ. ജാലം കിട്ടുമെങ്കിൽ നമുക്ക് അധികാരിയെ കണ്ട ജാലപ്പൂട്ടി പാങ്ങിക്കൊണ്ടുവരാമല്ലോ?’ ഉണ്ണി പടഞ്ഞു.

‘പാലം അങ്ങനെയിട്ട് നിന്ന് ജാലപ്പൂട്ടി നേർത്ത പാങ്ങിലേക്കുകയാണ് എന്ന് അധികാരിയെ സംശയം തീർത്തു. വല്ലാത്ത പാഞ്ഞു ചേക്കുപ്പടത്തിലാണ് ജാലപ്പൂട്ടി കിട്ടിയിട്ടുള്ളത്? ഗോപാലൻ പറഞ്ഞു.

‘സത്യമെന്തെല്ലെ ജാലപ്പൂട്ടിയെഴുതുന്നത്? കണ്ടു കെട്ടിയിട്ടുണ്ടല്ലോ?’ പതിനേഴു വയസ്സുള്ള എഴുതിക്കൊതിരിക്കാൻ അദ്ധ്യക്ഷനാണ് ചോദിച്ചു.

‘ഗോപാലൻ എഴുത്തു പത്തു എഴുതാനാണ് ഇത്. കുറച്ചുപറ്റിയപ്പോൾ പാഞ്ഞാൽ അധികാരി അദ്ധ്യക്ഷനോടൊന്നിച്ച് ഗോപാലൻ പറഞ്ഞു.

‘എന്തായാലും നമുക്ക് മലിന്യം ഉണ്ടെന്നു കാണുക.’ അദ്ധ്യക്ഷനാണ് ഉറപ്പിച്ചു പറഞ്ഞു.

ഗോപാലൻ കാർ ഡ്രാർട്ട് ചെയ്തു കിഴക്കോട്ട് തിരിച്ചു.

‘പിടിച്ചുകൊണ്ടു വന്നവരുടെയൊക്കെ വല്ലാതെ അടിച്ചിരിക്കാനുണ്ടെന്നാണ് കേൾ’ ഗോപാലൻ പറഞ്ഞു.

‘ആരെ പറഞ്ഞത്?’

‘പതിമൂന്നാമത്തെ ഒരു കോൺസ്റ്റാബിൾ.’

‘മഞ്ഞക്കുട്ടൻ ഉണ്ടോ?’

‘നല്ലവണ്ണം അടിച്ചിരിക്കുന്നുവത്രെ.’

‘നാ’ കോപ്പിട കഴിഞ്ഞപ്പോൾ അപ്പോസ്തോൻ പറഞ്ഞു: ‘കഴിഞ്ഞ ഒന്നാം ന്യായ നന്ന പോർ കൽക്കത്തമൻ ചൊല്ലിയതാമിന്നു കത്തു കട്ടയുറപ്പിന്റെ ഈ കലയാണു കഴിഞ്ഞിട്ടു വന്നു പോവാൻ എന്തെങ്കിലും ചിലിപ്പിട്ടാണ്’ അവിടെനിന്നു കയ്യടികിട്ടി. ‘നാമളു ഇതു നടന്നിട്ടുണ്ട്’ . . .’

‘മുടക്കാൻ കിണഞ്ഞു വന്നിരുന്നതാണു’ ഗോപാലൻ തുടർന്നു ‘ഗോപാലൻ പറഞ്ഞു എന്നു പറയരുത്. എവിടെ കത്തായ കോപ്പിട കട്ടയെ ഒരു പോലെയോണ്: ഒരേപ്രകാരമു കോപ്പിട പറഞ്ഞുതുട’

‘നമുക്കു മുടക്കാൻ പറ്റിക്കുന്നതു?’ അപ്പോസ്തോൻ തുടർന്നു: ‘എന്താമൊറ്റ നൂറു പറഞ്ഞു’ ഞാൻ പറഞ്ഞിട്ടു ഗോപാലനൊരപത്തും വിവിധ’

‘ഉണ്ണി ഉണ്ണാനും തിപ്പിക്കുന്നതും’

‘പറഞ്ഞതല്ല ഒന്നു പറഞ്ഞു വാരില്ല’.

‘പകൽ പറഞ്ഞുണ്ടെന്നു കോർ കയറി കട്ട നൂറ്റിതളയാൻ പൊല്ലിപ്പിച്ചു. നീൽ വന്നു ഇൻറേറ്റു കയർ കണ്ടു. ഒരമണിപ്പർ നേരെ രണ്ടാളുകളി നാകാതു പറഞ്ഞു. ‘മുപ്പർ ഒരുകൊട്ടായിട്ടാണ്’ ഇതൊക്കെയുണ്ടായതു’.

‘എന്നോ ചിലതൊക്കെയുണ്ടായിട്ടുണ്ടെന്ന് എന്തിന്നു മറുപടി. കത്തുകട്ടയുപ്പ് കയ്യടികിട്ടാമോ?’

‘ഒരു കയ്യടികിട്ടും ഞാൻ കണ്ടിട്ടില്ല. ഇതു നല്ലൊരു കയ്യടികൊട്ടു താവാൻ ജനിച്ചിട്ടില്ല. പക്ഷെ, കയ്യടികിട്ടാമെന്നും കയ്യടികൊട്ടാമെന്നും ഒരു നൂറുണ്ടെന്ന്’.

‘കാരണം?’

‘കണ്ണുക്കുട്ടനമ്മാൻ മാസ്റ്റർമാരുടെ ഭാഗം പറയുകയാണ്.’

കാർ മജിസ്ട്രേറ്റിന്റെ പടിക്കലെത്തി. ഗോപാലൻ രണ്ടുപേർ പ്രാധര്യം വേർതിരിച്ചു ശല്യപ്പെടാതി.

‘ഗോപാലനെന്താ പൊലീ നോക്കൂ. മെയ്ക്കുമാൾ വിളിച്ചോല്ല. പോയി നിന്നാൽ കാര്യങ്ങൾക്കൊന്നും വരിയില്ല. കറുപ്പു നാട്ടാധികാരികൾ വരികയാണ്. കറുപ്പ് കറുപ്പ് കറുപ്പാൽ വന്നിട്ടുണ്ടെന്ന് പറഞ്ഞോ.’

ഗോപാലൻ കവിൽനിന്നിറങ്ങി ഗെത്വാ കടന്നു ഉള്ളത്തു ചെന്നു കറുപ്പു ശല്യപ്പെടാതി.

‘ആരാ?’ അകത്തു നിന്നു ചോദിച്ചു.

‘മജിസ്ട്രേറ്റുജമാനനെ ഒരു കാണണം.’

‘എന്താണ് അർത്ഥം?’ അകത്തു നിന്നു വിളി ചോദിച്ചു. ‘ആധുനിയിൽനിന്നാണോ?’

‘അല്ല. കറുപ്പുകറുപ്പ് കാണാൻ വന്നിട്ടുണ്ട്.’

‘ഉം. വരാം. അവിടെ നില്ക്കൂ.’

മജിസ്ട്രേറ്റു വിളിക്കുകയെത്തി, വാതിൽ തുറന്നു പുറത്തുവന്നു. അപ്പോഴേക്ക് അച്ഛനെ പലം ഉണ്ണിയും കറുപ്പാക്കുന്നതിനായിത്തന്നെ.

‘വരാം. ഇങ്ങോട്ടു കയറി ഇരിക്കാം.’ വെളിച്ചം മെലിഞ്ഞ് നമ്മു മജിസ്ട്രേറ്റു പറഞ്ഞു.

അപ്പോഴേവരും ഉണ്ണിയും കോലാമൻ കയറി. ഗോപാലൻ മുമ്പാണെന്നാൽ ‘എന്തിനും’.

‘ഇതിൽ’ മജിസ്ട്രേറ്റ് വിജയം ക്ഷണിച്ചു ചത്തുനീർ സമയം ഇരുന്നു.

‘ഇതിൽ ഇപ്പോൾ’ അപ്പോൾ ചത്തുനീർ മജിസ്ട്രേറ്റിനോട് ചോദിച്ചു: ‘ചത്തുനീർ അതേയൊരു വസ്തുതയെക്കുറിച്ച് അല്ല?’

‘എന്ത് അതേയൊരു വസ്തുത? എന്തിനെക്കുറിച്ച്? അതേയൊരു വസ്തുത? ഈ വസ്തുതയെക്കുറിച്ച് ചത്തുനീർ അതേയൊരു വസ്തുതയെക്കുറിച്ച് ചോദിച്ചു. ‘ചത്തുനീർ അതേയൊരു വസ്തുതയെക്കുറിച്ച് ചോദിച്ചു. ‘ചത്തുനീർ അതേയൊരു വസ്തുതയെക്കുറിച്ച് ചോദിച്ചു.’

‘ചത്തുനീർ അതേയൊരു വസ്തുതയെക്കുറിച്ച് ചോദിച്ചു.’

‘ചോദ്യങ്ങൾ ഇങ്ങനെ ചോദ്യങ്ങൾക്കു മുമ്പെ വിചാരിക്കാൻ അതേയൊരു വസ്തുതയെക്കുറിച്ച് ചോദിച്ചു. ‘ചത്തുനീർ അതേയൊരു വസ്തുതയെക്കുറിച്ച് ചോദിച്ചു. ‘ചത്തുനീർ അതേയൊരു വസ്തുതയെക്കുറിച്ച് ചോദിച്ചു.’

‘ചത്തുനീർ അതേയൊരു വസ്തുതയെക്കുറിച്ച് ചോദിച്ചു. ‘ചത്തുനീർ അതേയൊരു വസ്തുതയെക്കുറിച്ച് ചോദിച്ചു. ‘ചത്തുനീർ അതേയൊരു വസ്തുതയെക്കുറിച്ച് ചോദിച്ചു.’

‘കൊടുക്കുക’ എന്ന് കേൾക്കുക. ‘ചത്തുനീർ അതേയൊരു വസ്തുതയെക്കുറിച്ച് ചോദിച്ചു. ‘ചത്തുനീർ അതേയൊരു വസ്തുതയെക്കുറിച്ച് ചോദിച്ചു.’

‘അതേയൊരു വസ്തുതയെക്കുറിച്ച് ചോദിച്ചു. ‘ചത്തുനീർ അതേയൊരു വസ്തുതയെക്കുറിച്ച് ചോദിച്ചു. ‘ചത്തുനീർ അതേയൊരു വസ്തുതയെക്കുറിച്ച് ചോദിച്ചു.’

‘കൊടുക്കുക, അതേയൊരു വസ്തുതയെക്കുറിച്ച് ചോദിച്ചു.’

“നാളെ ഈ മാളയെ ജേതൃസ്ഥാനം കലശലാക്കണം”
 തുറന്നു നോക്കി ചിട്ടപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട്. അതൊന്നു മുടങ്ങാ
 കൂടെ കഴിപ്പിച്ചതല്ലേ?”

“അതിന്നു ഞാളാണു ചെയ്യണം?”

“വിവരം നിശ്ചയിച്ചു കഴിഞ്ഞുവെന്ന് ഉറപ്പു വരുത്താൻ
 ഒരു പ്രവർത്തനം ആവട്ടെ കഴിഞ്ഞു. റവ്യൂവിന്റെ വി
 പര്യന്തം സാക്ഷാൽ ഉണ്ടാകും എന്നു. വരൻ പോലീസ്
 കസ്റ്റഡിയിലാണ്,”

“കാരണം?”

“അറിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഈ രാത്രി ഏഴുമണിക്കു പോ
 ലീസ്കാർ വന്നു പടിച്ചുകൊണ്ടുവന്നു. കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകൾ
 നായരും പാതാലാണുവെന്നു കാരണം. ഈ നാട്ടിൽ നി
 തിയും നിയമവും ഒന്നാണല്ലോ” ഒരു കാരണവും പറയാ
 കൂടെ ഉണ്ടെന്നു അവമാനിക്കുന്നതിന്നു ഏതു പേര്?”

“ഏതേതു എല്ലാം കേട്ടു. ഒന്നും പറഞ്ഞില്ല.

“എന്താ ഒന്നും പറയാതെ?” അദ്ദേഹം നോക്കി തു
 ളർന്നു. “ജില്ലയ്ക്ക് സിദ്ധമതിനാലാണു ചുറ്റുപാടും
 പാൽ മതി. പക്ഷെ അതാളെ കോടതിയിൽ ഹാജരാക്ക
 കൂട്ടാം. ജാഗ്രൂ അനുവദിച്ചു തരണം. മറ്റൊന്നും വേ
 ളാം. അതാളെക്കൊണ്ടു” ആ കൂടെ നടത്തിക്കാൻ
 സന്നദ്ധനായിത്തീർത്തതല്ലേ.

“എന്നു വിചാരിപ്പിക്കരുത്” ജില്ലയ്ക്കു തുടർന്നു.
 “ഉദ്യോഗം ഈ ഉടിച്ചു ചത്തൊരാൾ ആകുമെന്നു നോക്കി
 ള്ള, സിദ്ധമതിനെന്നാണ്.”

“അമ്മേ! നീയല്ലേ? ഓ. നാൻ തൂക്കിനാ ഞാൻ കഴിഞ്ഞു കെട്ടുന്ന നീയേ ചിട്ടിട്ടി. ഈ പുത്തൻ കോൽ പല്ലു കഴിഞ്ഞു കെട്ടിയിട്ടുണ്ട്.”

എന്നാൽ നീക്കം തടയുന്നതിനായി കൈകൾ അടക്കിയിട്ടുള്ളപ്പോൾ അമ്മയുടെ കൈകൾക്കു മുകളിൽ ഒരു ചെറിയ കൈയെടുപ്പ്. അമ്മയുടെ കൈകൾക്കു മുകളിൽ ഒരു ചെറിയ കൈയെടുപ്പ്. അമ്മയുടെ കൈകൾക്കു മുകളിൽ ഒരു ചെറിയ കൈയെടുപ്പ്. അമ്മയുടെ കൈകൾക്കു മുകളിൽ ഒരു ചെറിയ കൈയെടുപ്പ്.

അമ്മയുടെ കൈകൾക്കു മുകളിൽ ഒരു ചെറിയ കൈയെടുപ്പ്.

അമ്മയുടെ കൈകൾക്കു മുകളിൽ ഒരു ചെറിയ കൈയെടുപ്പ്. അമ്മയുടെ കൈകൾക്കു മുകളിൽ ഒരു ചെറിയ കൈയെടുപ്പ്. അമ്മയുടെ കൈകൾക്കു മുകളിൽ ഒരു ചെറിയ കൈയെടുപ്പ്. അമ്മയുടെ കൈകൾക്കു മുകളിൽ ഒരു ചെറിയ കൈയെടുപ്പ്.

അമ്മയുടെ കൈകൾക്കു മുകളിൽ ഒരു ചെറിയ കൈയെടുപ്പ്.

അമ്മയുടെ കൈകൾക്കു മുകളിൽ ഒരു ചെറിയ കൈയെടുപ്പ്. അമ്മയുടെ കൈകൾക്കു മുകളിൽ ഒരു ചെറിയ കൈയെടുപ്പ്. അമ്മയുടെ കൈകൾക്കു മുകളിൽ ഒരു ചെറിയ കൈയെടുപ്പ്. അമ്മയുടെ കൈകൾക്കു മുകളിൽ ഒരു ചെറിയ കൈയെടുപ്പ്.

അമ്മയുടെ കൈകൾക്കു മുകളിൽ ഒരു ചെറിയ കൈയെടുപ്പ്. അമ്മയുടെ കൈകൾക്കു മുകളിൽ ഒരു ചെറിയ കൈയെടുപ്പ്. അമ്മയുടെ കൈകൾക്കു മുകളിൽ ഒരു ചെറിയ കൈയെടുപ്പ്.

അമ്മയുടെ കൈകൾക്കു മുകളിൽ ഒരു ചെറിയ കൈയെടുപ്പ്. അമ്മയുടെ കൈകൾക്കു മുകളിൽ ഒരു ചെറിയ കൈയെടുപ്പ്. അമ്മയുടെ കൈകൾക്കു മുകളിൽ ഒരു ചെറിയ കൈയെടുപ്പ്. അമ്മയുടെ കൈകൾക്കു മുകളിൽ ഒരു ചെറിയ കൈയെടുപ്പ്.

മിപ്പു ഞാൻ എന്റെ അന്ധാധരകളാൽ പാശുകമാ
ന്നു ജ്ഞാപിച്ചു അകത്തുകൾക്കു ചന്ദ്രപതിൻ അകലൂ.

അന്ധനാമാരി ഒരു വാക്കു മോമ്പൻ തുളർ
ന്നു ചെല്ലുപിപ്പാത്തു — മേലുപിപ്പാത്തു ചെല്ലുപിപ്പാത്തു
തുളർക്കു ചെല്ലുപിപ്പാത്തു ചന്ദ്രപതിൻ അകലൂ കയ്യെടു
പ്പാൻ കയ്യെടുക്കുകയായിപ്പു.

പ്രേതാലയം

അന്ധനാമാരി ചന്ദ്രപതിൻ അകലൂ കയ്യെടുക്കുകയായിപ്പു
അന്ധനാമാരി ചന്ദ്രപതിൻ അകലൂ കയ്യെടുക്കുകയായിപ്പു.

ചിറ്റു കേൾക്കു എന്തെങ്കിലും കേൾക്കുക. എപ്പോഴും
അന്ധനാമാരി ചന്ദ്രപതിൻ അകലൂ കയ്യെടുക്കുകയായിപ്പു.

കേൾക്കുകയായിപ്പു ചന്ദ്രപതിൻ അകലൂ കയ്യെടുക്കുകയായിപ്പു
അന്ധനാമാരി ചന്ദ്രപതിൻ അകലൂ കയ്യെടുക്കുകയായിപ്പു.
അന്ധനാമാരി ചന്ദ്രപതിൻ അകലൂ കയ്യെടുക്കുകയായിപ്പു.
അന്ധനാമാരി ചന്ദ്രപതിൻ അകലൂ കയ്യെടുക്കുകയായിപ്പു.
അന്ധനാമാരി ചന്ദ്രപതിൻ അകലൂ കയ്യെടുക്കുകയായിപ്പു.
അന്ധനാമാരി ചന്ദ്രപതിൻ അകലൂ കയ്യെടുക്കുകയായിപ്പു.

പ്രേതാലയം ചിറ്റു കേൾക്കുക. എപ്പോഴും
അന്ധനാമാരി ചന്ദ്രപതിൻ അകലൂ കയ്യെടുക്കുകയായിപ്പു.
അന്ധനാമാരി ചന്ദ്രപതിൻ അകലൂ കയ്യെടുക്കുകയായിപ്പു.
അന്ധനാമാരി ചന്ദ്രപതിൻ അകലൂ കയ്യെടുക്കുകയായിപ്പു.
അന്ധനാമാരി ചന്ദ്രപതിൻ അകലൂ കയ്യെടുക്കുകയായിപ്പു.
അന്ധനാമാരി ചന്ദ്രപതിൻ അകലൂ കയ്യെടുക്കുകയായിപ്പു.

അന്ധനാമാരി ചന്ദ്രപതിൻ അകലൂ കയ്യെടുക്കുകയായിപ്പു.
അന്ധനാമാരി ചന്ദ്രപതിൻ അകലൂ കയ്യെടുക്കുകയായിപ്പു.

‘മുൻ - മുമ്പാണി കഴിഞ്ഞു നോക്കൂ കന്യാ
കൊടുത്തിട്ടാണ് ഞാൻ വരുന്നത്. മലേനിസാരോയി
ഒന്നു കിന്യങ്ങളെ ന്യായോജൻ കോലാലിൽ കിട
ക്കുന്നതിലും മേൽ തുതകൾ തുടങ്ങുന്നതിൽ വേ
ഗി കിടക്കുകയാണ്. അടിച്ചാ ഇടിച്ചു കത്തും ചവി
ട്ടും കഞ്ഞവനായർ ചോരപ്പിള്ളിലുള്ളതാണ്.

‘ഞാനും ഒരു കണ്ണുവീട് കണ്ടുവെന്ന് അപ്പോൾ
നോക്കി തുടർന്നു ‘ഇല്ല! ഇല്ല! ഇല്ല! ഇല്ല! വെ
ലായ്’.

അപ്പോഴേക്കാൽ കന്യാകന്യാ പിൽനിന്നും ചാരി
ക്കൊണ്ടു ചോരപ്പിള്ളിൽ കിടന്നിരിക്കുന്നതിൽ ഒരു ബി
ന്ദി കണ്ടു. ‘വെലായ്’ എന്നു പറഞ്ഞ് അപ്പോൾ
അപ്പോൾ കണ്ടുവെന്ന് നോക്കി തുടർന്നു. ‘വെ
ലായ്’ എന്നു കണ്ടുവെന്ന് നോക്കി.

അതും നോക്കിയിരുന്നതിൽ ചാരിക്കൊണ്ടു കൊല്ല
വെലായ് എന്നു നോക്കിയിരുന്നതിൽ ചാരിക്കൊണ്ടു കൊല്ല
വെലായ് എന്നു നോക്കിയിരുന്നതിൽ ചാരിക്കൊണ്ടു കൊല്ല
വെലായ് എന്നു നോക്കിയിരുന്നതിൽ ചാരിക്കൊണ്ടു കൊല്ല

‘വെലായ്-വെലായ്’

ഒരു വെലായ്-വെലായ് എന്നൊരു അടിച്ചുകൊ
ണ്ടു വെലായ് എന്നൊരു വെലായ് എന്നൊരു വെലായ്
എന്നൊരു വെലായ് എന്നൊരു വെലായ് എന്നൊരു വെലായ്
എന്നൊരു വെലായ് എന്നൊരു വെലായ് എന്നൊരു വെലായ്

‘വെലായ്-വെലായ്’ എന്നൊരു വെലായ് എന്നൊരു വെലായ്
എന്നൊരു വെലായ് എന്നൊരു വെലായ് എന്നൊരു വെലായ്

മാണ്. അതുകൊണ്ട് വെള്ളപ്പിന്യാടിനെ കുറയ്ക്കാൻ വേറെ.

കോപ്പൺ ഉത്സാഹമായിരിക്കുന്നു. ആധാർ പെ
ട്രോമാണ് കത്തിക്കൊണ്ട് തുടങ്ങി.

‘கோபுரம்’ இது நல்ல கோபுரம் இல்ல” மோபா
வருமேயன்றி.

‘കാശ്മീരിക കാലാനിതി കോളതലമണ്ണാണ്.’
കോട്ടയത്തുകാരൻ: ‘പാക്കിസ്താൻ കഴിക്കാനാണ്’
പണി. ഒരിക്കൽ കഴിഞ്ഞു വരുന്ന ജന്തുക്കളെപ്പറ്റിയാണ് ഇത് പൊല്ലിപ്പുകാരൻ. ഇപ്പോൾ പൊല്ലിപ്പിനോടു് ജനങ്ങൾ അങ്ങോട്ടു ചേർന്നു. പാക്കിസ്താൻ തന്നെ കൂടുതൽ. ഇപ്പോൾ പാക്കിസ്താനിൽനിന്നു കേൾക്കുന്നതും പാക്കിസ്താനിലെ കാര്യങ്ങൾ ഇവിടെ ചർച്ചയ്ക്കുവാൻ.

* 1990-1991-1992-1993-1994-1995-1996-1997-1998-1999-2000-2001-2002-2003-2004-2005-2006-2007-2008-2009-2010-2011-2012-2013-2014-2015-2016-2017-2018-2019-2020-2021-2022-2023-2024-2025-2026-2027-2028-2029-2030-2031-2032-2033-2034-2035-2036-2037-2038-2039-2040-2041-2042-2043-2044-2045-2046-2047-2048-2049-2050-2051-2052-2053-2054-2055-2056-2057-2058-2059-2060-2061-2062-2063-2064-2065-2066-2067-2068-2069-2070-2071-2072-2073-2074-2075-2076-2077-2078-2079-2080-2081-2082-2083-2084-2085-2086-2087-2088-2089-2090-2091-2092-2093-2094-2095-2096-2097-2098-2099-2100-2101-2102-2103-2104-2105-2106-2107-2108-2109-2110-2111-2112-2113-2114-2115-2116-2117-2118-2119-2120-2121-2122-2123-2124-2125-2126-2127-2128-2129-2130-2131-2132-2133-2134-2135-2136-2137-2138-2139-2140-2141-2142-2143-2144-2145-2146-2147-2148-2149-2150-2151-2152-2153-2154-2155-2156-2157-2158-2159-2160-2161-2162-2163-2164-2165-2166-2167-2168-2169-2170-2171-2172-2173-2174-2175-2176-2177-2178-2179-2180-2181-2182-2183-2184-2185-2186-2187-2188-2189-2190-2191-2192-2193-2194-2195-2196-2197-2198-2199-2200-2201-2202-2203-2204-2205-2206-2207-2208-2209-2210-2211-2212-2213-2214-2215-2216-2217-2218-2219-2220-2221-2222-2223-2224-2225-2226-2227-2228-2229-2230-2231-2232-2233-2234-2235-2236-2237-2238-2239-2240-2241-2242-2243-2244-2245-2246-2247-2248-2249-2250-2251-2252-2253-2254-2255-2256-2257-2258-2259-2260-2261-2262-2263-2264-2265-2266-2267-2268-2269-2270-2271-2272-2273-2274-2275-2276-2277-2278-2279-2280-2281-2282-2283-2284-2285-2286-2287-2288-2289-2290-2291-2292-2293-2294-2295-2296-2297-2298-2299-2300-2301-2302-2303-2304-2305-2306-2307-2308-2309-2310-2311-2312-2313-2314-2315-2316-2317-2318-2319-2320-2321-2322-2323-2324-2325-2326-2327-2328-2329-2330-2331-2332-2333-2334-2335-2336-2337-2338-2339-2340-2341-2342-2343-2344-2345-2346-2347-2348-2349-2350-2351-2352-2353-2354-2355-2356-2357-2358-2359-2360-2361-2362-2363-2364-2365-2366-2367-2368-2369-2370-2371-2372-2373-2374-2375-2376-2377-2378-2379-2380-2381-2382-2383-2384-2385-2386-2387-2388-2389-2390-2391-2392-2393-2394-2395-2396-2397-2398-2399-2400-2401-2402-2403-2404-2405-2406-2407-2408-2409-2410-2411-2412-2413-2414-2415-2416-2417-2418-2419-2420-2421-2422-2423-2424-2425-2426-2427-2428-2429-2430-2431-2432-2433-2434-2435-2436-2437-2438-2439-2440-2441-2442-2443-2444-2445-2446-2447-2448-2449-2450-2451-2452-2453-2454-2455-2456-2457-2458-2459-2460-2461-2462-2463-2464-2465-2466-2467-2468-2469-2470-2471-2472-2473-2474-2475-2476-2477-2478-2479-2480-2481-2482-2483-2484-2485-2486-2487-2488-2489-2490-2491-2492-2493-2494-2495-2496-2497-2498-2499-2500-2501-2502-2503-2504-2505-2506-2507-2508-2509-2510-2511-2512-2513-2514-2515-2516-2517-2518-2519-2520-2521-2522-2523-2524-2525-2526-2527-2528-2529-2530-2531-2532-2533-2534-2535-2536-2537-2538-2539-2540-2541-2542-2543-2544-2545-2546-2547-2548-2549-2550-2551-2552-2553-2554-2555-2556-2557-2558-2559-2560-2561-2562-2563-2564-2565-2566-2567-2568-2569-2570-2571-2572-2573-2574-2575-2576-2577-2578-2579-2580-2581-2582-2583-2584-2585-2586-2587-2588-2589-2590-2591-2592-2593-2594-2595-2596-2597-2598-2599-2600-2601-2602-2603-2604-2605-2606-2607-2608-2609-2610-2611-2612-2613-2614-2615-2616-2617-2618-2619-2620-2621-2622-2623-2624-2625-2626-2627-2628-2629-2630-2631-2632-2633-2634-2635-2636-2637-2638-2639-2640-2641-2642-2643-2644-2645-2646-2647-2648-2649-2650-2651-2652-2653-2654-2655-2656-2657-2658-2659-2660-2661-2662-2663-2664-2665-2666-2667-2668-2669-2670-2671-2672-2673-2674-2675-2676-2677-2678-2679-2680-2681-2682-2683-2684-2685-2686-2687-2688-2689-2690-2691-2692-2693-2694-2695-2696-2697-2698-2699-2700-2701-2702-2703-2704-2705-2706-2707-2708-2709-2710-2711-2712-2713-2714-2715-2716-2717-2718-2719-2720-2721-2722-2723-2724-2725-2726-2727-2728-2729-2730-2731-2732-2733-2734-2735-2736-2737-2738-2739-2740-2741-2742-2743-2744-2745-2746-2747-2748-2749-2750-2751-2752-2753-2754-2755-2756-2757-2758-2759-2760-2761-2762-2763-2764-2765-2766-2767-2768-2769-2770-2771-2772-2773-2774-2775-2776-2777-2778-2779-2780-2781-2782-2783-2784-2785-2786-2787-2788-2789-2790-2791-2792-2793-2794-2795-2796-2797-2798-2799-2800-2801-2802-2803-2804-2805-2806-2807-280

കോട്ടു പാലത്തുതീരം മുഖേന സ്കോപ്പിൻ നിരന്തരീലവിളിച്ചുനർന്നു.

‘ഇപ്പോഴത്തെ കമ്മ്യൂണിസം’ കോപ്പു തുടങ്ങി: ‘ആർക്കാണ് വോട്ട് കണ്ടുകിട്ടുന്നത്. ഇന്നത്തെ കമ്മ്യൂണിസം നമ്മുടെ നല്ല കമ്മ്യൂണിസം ആയിട്ടില്ല. ഇതിൽ കമ്മ്യൂണിസം പോയി ഇട്ടിരിക്കുന്നു’.

‘കോപ്പേ തങ്ങളുടെ ചാര സ്പ്രേയിംഗിലൂടെ’ കൊണ്ടുകൊടുക്കാൻ വന്നത്’, കോൺഗ്രസിൻ്റെ ബാലകൃഷ്ണൻ താഴെ ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നു.

‘ഇരു പപ്പോ’ കോപ്പ കൊണ്ട് ൧൧ ദത്ത ‘കു
 ണ്ണി കടപ്പു, മെട്ട നാലു ചിട്ടയും ആ ൨ വിധങ്ങളാലു

കോപ്പു കാച്ച ചുവയുള്ളതേറ്റതു പാട്ടുകൾ കഴി
കി ഒരു പാട്ടിൽ ചായപ്പെടാതിട്ടു. മൂന്നു ചായ
തുള്ള വെള്ളം ഭൂമി. കൃഷ്ണൻകുട്ടി തെച്ചമൊളപ്പിച്ച ഒരു
പാത്രത്തിൽ പാൽ കൊണ്ടുവന്നു ചേർപ്പാത്തുവെച്ചു.

‘ഒരു മൂന്നു ചായ പാങ്ങുകൾ’ ഗോപാലൻ പറഞ്ഞു.

‘ഇതങ്ങു കൂട്ടിക്കൊണ്ടു’ കോപ്പു മപാക്കീന
കാർക്കുള്ള ചായ ഗുട്ടിക്കുക എന്ന് തുടർന്നു. ‘കൃഷ്ണൻകുട്ടി
ഇതങ്ങു കൊണ്ടുപോയി കൊടുത്താ’.

‘ഒരു ചായ സുവീടെ തന്നാ കോപ്പു’, ബാലകൃ
ഷ്ണൻനാമർ ഒരു ചായവാങ്ങി കലിക്കാൻ തുടങ്ങി.

കൃഷ്ണൻകുട്ടി ഒരു പാട്ടിൽ ചായയോ ഒരു ഏറ്റുക
ലാതി പൊല്ലി സ്വർണ്ണനാണിലേക്ക് തന്നു.

കോപ്പു മൂന്നു ചായകൂടി കൂട്ടി ഏറ്റുകളിൽ പകർന്നു
വെച്ചു.

‘ഇതാ ചായ’ ഗോപാലൻ ഒരു ചായയെടുത്തു
കാറ്റിന്റെ അടുത്തുചെന്നു പറഞ്ഞു. ‘ഇൻ്റെ നുകർ വ
ന്നിരിക്കുന്നു.’

‘ഉണ്ണി’ അപ്പമേനോൻ ഉണ്ണിയെ വിളിച്ചുണത്തി
ചായ വാങ്ങി ഒരു ഗ്ലാസ് ഉണ്ണിക്കു കൊടുത്തു. മറ്റൊ
ഗ്ലാസുവാങ്ങി കുടിച്ചുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു. ‘ചായ നന്നാ
യിരിക്കുന്നു. ഇന്നൊരു നല്ല ദിവസമാണ്.’

‘കുകുകുക’ പക്കിൾക്കൽ മാങ്ങിക്കാൻ തുടങ്ങി.
കൂടിയെ വിളിച്ചുവരുത്തുകയാണ്. കുകുകുക കരഞ്ഞു.

ഒരു കാക്ക പറന്നുവന്നു ചായപ്പിടികളുടെ ഓടിൻപുറത്തിനുമേൽ.

‘വെള്ളത്തിന്റെ അടുത്തൊരു പോണം’ അപ്പമേനവൻ ഗ്രാമ്പൂകൾ കൊടുത്തുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു.

‘കാറ്റിൽ തുരന്ന പോവാം’ ഗോപാലൻ ഗ്രാമ്പൂകൾ ഡാങ്ങിക്കൊണ്ടു തുടർന്നു; ‘കുറച്ചാളുകളെ പിടിച്ച് കൊണ്ടുവന്നു ഇടിച്ച് പിഴിച്ചുകൊണ്ടാ’.

‘ഇടിച്ച് പിഴിയിൽ കഴിയുമൊഴെക്കം വരണം, പോവുക’ മേനോൻ തുടർന്നു ചോദിച്ചു; ‘ഗോപാലന്റെ കയ്യിൽ സിഗരറ്റുണ്ടോ?’

‘ഇല്ലല്ലോ ബീഡിയേഴ്സ്’

അതായത് അതി. ഗ്രാമ്പൂ കൊടുത്തു വത്ര.

ഗോപാലൻ ഗ്രാമ്പൂകളും കാൽ കൊടുത്തു വന്നു കാർ സ്റ്റാർട്ടു ചെയ്തു കിഴക്കോട്ടു വിട്ടു.

പത്തുപന്ത്രണ്ടു ഏം, എസ്. പി കാർ വെളിച്ചവും തീയും പുകയും കണ്ട ചായപ്പിടികളുടെ അടുത്തുനിന്നു പറന്നു. വീണ്ടും അടുത്തു വെച്ച വെള്ളം തിളച്ചിട്ടില്ല. കോപ്പു പരിഭ്രമിച്ചു പരുങ്ങി.

‘മുഖത്തു കുറച്ചു വെള്ളമാഴിക്കണം’ സർക്കാർ പറഞ്ഞു.

‘ക്രൂപ്പർകളേ, ആ വലിയ ചെമ്പിൽ നിറച്ച വെള്ളവും ഒരു പാട്ടയും കൊണ്ടു വന്നുവെന്ന്; കുറച്ചു ഉമിക്കുമിതും’ കോപ്പു കല്പിച്ചു.

ആ ചായപ്പിടിക്കാരന് സമാധാനമായി മുഖത്തു വെള്ളമാഴിക്കുന്ന പശ്ചാത്തേപ്പും കഴിയുമൊഴെക്ക്

‘എല്ലാ വാക്കുകളും ഇല്ലാത്ത കാര്യങ്ങൾ എ
ന്നിവിടെ വാക്കുകളാക്കിയിട്ടുണ്ട്’ എന്നു വിശദീകരിച്ചു. പി
ന്നീട് നാലു വാക്കുകളെ ഉപയോഗിച്ച് ഒരു വാക്കു കെട്ടിയിട്ടുണ്ട്. അത് എ
ന്നാണു്? അത് ആദ്യ വാക്കുകൾ. ‘എല്ലാ വാക്കുകളും’
കൊണ്ടു് ‘എല്ലാ വാക്കുകളും’ എന്നു് പറഞ്ഞു. അത്
ഒരു വാക്കു കെട്ടിയിട്ടുണ്ട്. ‘എല്ലാ വാക്കുകളും’ എന്നു് പറഞ്ഞു.

‘എല്ലാ വാക്കുകളും’ എന്നു് പറഞ്ഞു. ‘എല്ലാ വാക്കുകളും’
എന്നു് പറഞ്ഞു. ‘എല്ലാ വാക്കുകളും’ എന്നു് പറഞ്ഞു.

‘എല്ലാ വാക്കുകളും’ എന്നു് പറഞ്ഞു. ‘എല്ലാ വാക്കുകളും’
എന്നു് പറഞ്ഞു. ‘എല്ലാ വാക്കുകളും’ എന്നു് പറഞ്ഞു.

‘എല്ലാ വാക്കുകളും’ എന്നു് പറഞ്ഞു. ‘എല്ലാ വാക്കുകളും’
എന്നു് പറഞ്ഞു. ‘എല്ലാ വാക്കുകളും’ എന്നു് പറഞ്ഞു.

‘എല്ലാ വാക്കുകളും’ എന്നു് പറഞ്ഞു. ‘എല്ലാ വാക്കുകളും’
എന്നു് പറഞ്ഞു. ‘എല്ലാ വാക്കുകളും’ എന്നു് പറഞ്ഞു.

‘എല്ലാ വാക്കുകളും’ എന്നു് പറഞ്ഞു. ‘എല്ലാ വാക്കുകളും’
എന്നു് പറഞ്ഞു. ‘എല്ലാ വാക്കുകളും’ എന്നു് പറഞ്ഞു.

‘എല്ലാ വാക്കുകളും’ എന്നു് പറഞ്ഞു. ‘എല്ലാ വാക്കുകളും’
എന്നു് പറഞ്ഞു. ‘എല്ലാ വാക്കുകളും’ എന്നു് പറഞ്ഞു.

‘വീട്ടിലേക്കു വരൂ’ ഇൻഡ്യകൂർ കത്തു വാങ്ങി വീട്ടിലേക്കു നടന്നു.

നമ്പീശൻമാസ്റ്റർ പിന്നാലെയും.

‘എന്നെ കെടിക്കണം’ നമ്പീശൻ മാസ്റ്റർ പറഞ്ഞു. ‘ഞാൻ ഒരു കമ്മ്യൂണിസവും ഓരോരില്ല. വയസ്സായ ഒരുപ്പനും തള്ളതിലാത്ത ഒരു കൊച്ചു കുട്ടികളുമാണ് വീട്ടിലുള്ളത്.’

‘ഒക്കെ തെങ്ങുകുറ്റിയാം നമ്പീശേ. നമ്പീശൻ മുറച്ച കമ്മ്യൂണിസ്റ്റാണ്’ ഇൻഡ്യകൂർ തുടർന്നു. ‘നീങ്ങൾ കട്ടപിടിപ്പിക്കുപ്പിന്റെ ഉപയോഗം നോക്കി നോക്കി കച്ച തരണമെന്ന് പറഞ്ഞിട്ടില്ല. ഒരു കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് കാരനല്ലെങ്കിൽ അങ്ങനെയൊരു പാവമാർ നാവു പോയില്ല.’

‘ഈ ഉദിച്ചുവരുന്ന ഈശ്വരനാണ് സത്യം. ഞാൻ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് കാരനല്ല. ഒരിക്കൽ ദൈവം ചോദിച്ചതു ശരിയാണ്. എന്റെ കഷ്ടപ്പാടുകൊണ്ട് ഞാൻ ചോദിച്ചപ്പോൾ ഭാര്യയുടെ പ്രസവവും ഡോക്ടറെ കൊണ്ടുവരാനും ഒക്കെക്കൂടി വല്ലാതെ വിഷമിച്ചപ്പോഴാണ് ചോദിച്ചത്.’

‘ഇനി കുറച്ചുകൂടി വിഷമിച്ചാൽ’.

‘എല്ലാവരുംകൂടി എന്നെ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റാക്കി ജയിൽ പിടിച്ചിട്ടാൽ അപ്പനും കുട്ടികളും വെള്ളം കുടിക്കാതെ ചത്തുപോവും. അങ്ങനെയൊണ് അവരുടെ വിധി എങ്കിൽ അനുഭവിച്ചോട്ടെ’

‘കണ്ണുകൾക്കുറച്ച് പറഞ്ഞു പിടിപ്പിച്ചിട്ടല്ല നിങ്ങൾ ശനിയും ചോദിച്ചത്?’

‘അസത്യം പറയാൻ മനസ്സാക്കി സ്ഥിതിക്കുന്നില്ല’

‘ഇല്ലാ, അല്ലേ? എന്നാൽ പോയിക്കൊള്ളൂ. പോലീസ് സ്റ്റേഷനിൽ ചെന്നിരിക്കൂ. ഞാനൊന്ന കളിച്ചു ചായകഴിച്ചു അങ്ങോട്ടുവരാം.’

ഇൻസ്പെക്ടർ ഏഴുനേരം.

‘അഗവാനേ-ഓ’ നമ്പീശൻ മാറ്റത്തു കയ്യിലെച്ചു കൊണ്ട് തുടർന്നു: ‘ഞാൻ പോകട്ടെ. സാക്ഷിയിൽ നിന്നു എന്തെങ്കിലും വാക്കുവേണം.’

‘പോയ്ക്കൊള്ളൂ സബ്ജയിൽ കോലാതിൽ വെണിരുന്നോ? സത്യവും മനസ്സാക്കിയും.....’

‘എങ്കിൽ ഇംഗ്ലീഷ്-ഓ. നമ്പീശൻ തലതാഴ്ന്നു നിന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കണ്ണുകൾ നിറഞ്ഞു: ‘ഞാൻ.....’

‘പോവാൻ പറഞ്ഞത്. ഇൻസ്പെക്ടർ അവിടെ കൊണ്ട് ഊറത്തേക്കു ചാടി നമ്പീശന്റെ പിറകിടന്ന് ഒരു തൊപ്പിയും മുതുകത്തോടെ പവിടും വെട്ടുകൊടുത്തുകൊണ്ട് തുടർന്നു: ‘ഇവിടെനിന്നു തിരിയുക സ്റ്റേഷന്റെ ഉത്തരവുചെയ്തിരിക്കുന്നു.’

നമ്പീശൻ തലതാഴ്ന്നു പടിക്കല്ലെഴുതുന്ന നടുക്കു, അദ്ദേഹത്തിൽനിന്നും വിടപുകയും വിട്ടപ്പുകയും ഉയർന്നു വന്നു.

‘എന്താ നമ്പീശൻ മാസ്റ്റർ?’ ഗോപാലൻണ്ണി തുടർന്നു ചോദിച്ചു: ‘ഇൻസ്പെക്ടറിലെ ഇവിടെ?’

‘ഇങ്ക്’ നമ്പീശൻ തലമുൻപായി പറഞ്ഞു.

അദ്ദേഹം പെട്ടെന്നു കണ്മൂടുകയും ആ കണ്ണുകൾ കലങ്ങിയതും.

‘എന്താ?’

അപ്പനേവരും ഗോപാലമണ്ണിയും മുററുതെത്തുന്നതിന്നു മുമ്പുതന്നെ. ഇൻസ്പെക്ടർ അന്വേഷിച്ചു.

‘ഒരു കാര്യം അറിയാൻ വന്നതാണ്. അപ്പനേവരും കോലാതിലേക്കു കരറി, കൂടെ ഉണ്ണു മും.

‘എന്തുകൊണ്ട്?’ ഇൻസ്പെക്ടർ ആഗതനായെ അഭിമുഖീകരിക്കുകയാണ് ചോദിച്ചു.

‘കണ്ടുകൊടുക്കുവാൻ ജാമ്യത്തിൽ വിട്ടുകിട്ടുമോ എന്നറിയാൻ വന്നതാണ്’.

‘അതു എന്തൊക്കെ ചോദിക്കാം. മജിസ്ട്രേറ്റിനോടൊണ്. ഇൻസ്പെക്ടർ തുടർന്നു ചോദിച്ചു. ‘നാലുപേർ കണ്ടുകൊടുക്കുവാൻ ആരാ?’

‘ഇവർമാർ അരുണാണു, അൻ സഹോദരിയുടെ ഭർത്താവാണ്’.

‘ഇവർക്കു നിശ്ചയം. സ്റ്റേഷനിൽ പോയി ഇരിക്കൂ. ഇൻസ്പെക്ടർ തുടർന്നു: ‘അളിയന്റെ കൂടെ ഇരിക്കുകയും അരുണയെ വന്നിരിക്കുന്നു’.

‘വീരോധമില്ല. അങ്ങനെയൊന്നെങ്കിൽ അതു മനസ്സിലാക്കുകയും. മറ്റൊരു ജെയിലിലാക്കാനുള്ള അധികാരമൊക്കെ നിങ്ങൾക്കുണ്ടെന്നു അറിഞ്ഞിട്ടുതന്നെ വന്നതാണ്. അതല്ല ജാമ്യത്തിനുള്ളതല്ലെന്ന് ചോദിക്കുകയും തിന്നാൻ ചോദിക്കുകയും അറിഞ്ഞു വ

കാലമാണ്. ഉള്ളിലിൽ വേദകാലിയിക്കാനു വേണ്ട
തയ്യാറെടുപ്പുകൾ ചെയ്യാട്ടു്

മോചനാർത്ഥം കൗ അഭ്യർത്ഥിക്കുക കൊണ്ടുപറയുന്നു.

എന്നാൽ അങ്ങനെയൊക്കെയും എല്ലാത്തരം പട്ടി
കളും: കേൾക്കേണ്ടതും വേദം അധികൃതരുടെയും
മറ്റു ജനങ്ങളുടെയും മുമ്പാകെ വേദം.

അവർ കവിത കവിത കവിത കവിത കവിത കവിത
നമ്പിരൻമാർക്കു് ആകട്ടെ വേദം വേദം വേദം വേദം
നിലനിൽക്കുവാൻ എടുക്കുന്നവർ അങ്ങനെയൊക്കെ
വേദം വേദം വേദം വേദം

വേദം വേദം വേദം വേദം
വേദം വേദം വേദം വേദം
വേദം വേദം വേദം വേദം
വേദം വേദം വേദം വേദം

നിലയ്ക്കായ ഗാനം

വിവിധതാഴ്ന്ന കാലത്തു പത്തുമാണിക്യ മൃഗമെന്നു
കുട്ടിയെപ്പിന്നെ പൂർണ്ണമെന്നു നാമകവിദ്യയിലേക്കു, അ
ന്നു വെളിൽ കൊണ്ടിടുന്നതെങ്കിലും മുമ്പുതന്നെ ആ വാളും
ഉണ്ടായിരുന്നില്ല.

‘വരണം, വരണം’

തങ്കമയ്യുടെ മേൽപ്പട്ടം മാത്രമല്ല നാമർ പട്ടി
ക്കൽ നിന്നുകൊണ്ടുതന്നെ സ്വാഗതം പറഞ്ഞു. വരണം
പാർട്ടിയും വരണംകൊണ്ടു സ്വാഗതപ്രദക അലങ്കരി
ച്ച കലകളിൽ ഉറപ്പിച്ചു നിൽക്കുന്ന പണിമാരിതന്നെ
അവിടെ.

‘കുട്ടനണ്ണിന്റെ കുപ്പി വന്നപ്പോഴേക്കും സ്വാഗതത്തിന്റെ ബോർഡും തൂക്കിക്കഴിഞ്ഞുവല്ലോ! മാലവനണ്ണി തുടങ്ങി: ‘എങ്ങനെ ഇത്ര മെലകിയതു? നടന്നു, അല്ലേ?’

‘നടക്കുമ്പോഴാണ്,’ കുപ്പി തുടർന്നു: ‘അവിടെ കക്കാട്ട് അടുത്തു് ഒരു കാരകിട്ടാനുളള ഇന്നു കാലത്തു നോക്കുമ്പോൾ അകവിടെയില്ല.’

‘നന്നേറ്റു വല്ലാതെ വിഷമിച്ചിട്ടുണ്ടാവും വേണ്ടി. പേഗം ചായ കഴിക്കാം. അപ്പോൾ എങ്ങനെ രാപ്പി വിരമിക്കുമെ കൊണ്ടുവരാത്തതു്? അത്ര നന്നായില്ല.’

‘രാപ്പിവിരമം പോക്കാനാണ് വിചാരിച്ചിരുന്നതു്. ഒട്ടക്കം കാര കിട്ടാനില്ല എന്നു വന്നപ്പോൾ വേണ്ടെന്നു വെച്ചു.’

അപ്പർ പടി കടന്നു.

മനസ്സുറഞ്ഞുനാത്തവിടാകെ മാറിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. പൂർണ്ണത്തിന്റെ വടക്കേ അതിർത്തിയിൽ നിന്നു് ഒരു കോട്ട മുറ്റത്തിന്റെ മെക്കേ അറ്റത്തുള്ള അശോകമരം വരെ നിശ്ചിത വിശാലമായൊരു പന്തൽ അവിടെ ഉയർന്നു നില്ക്കുന്നു. പന്തലിന്റെ നാലു ഭാഗവും നിഖത്തു നിന്നു് രണ്ടു രണ്ടുക്കോൽ ഉയരത്തിൽ തെങ്ങിൻ തട്ടക്കു കൊണ്ടു മറച്ചിരുന്നു. മുകളിലേക്കു ബാക്കിയുള്ള ഭാഗം ഇറക്കൽപടുകൾകൊണ്ടു കൊച്ചുകുട്ടികൾക്കു നന്നായിരിക്കാൻ അലങ്കരിച്ചിരിക്കുന്നു. പന്തലിന്റെ മദ്ധ്യത്തിൽ അഞ്ചു കോൽ ഉയരത്തിൽ വെള്ളപ്പാത്രംകൊണ്ടൊരു മേക്കുട്ടിയുണ്ടു്. നാനാപർപ്പുക്കൾകൂട്ടിയ കലർന്നു ചുറ്റും മണകളും ദളങ്ങളും കൊണ്ടു് ആ മേക്കുട്ടി ചുറ്റും വിരിയുന്നതു്

தாதி, கௌரிமலை பரந்தாதி, மதுபுரம், பழைய
விண்ணாம்பு அண்டினை அருடானம் அருட, அருடானம்
நாது பழ அருடானம் அருட, அருடானம்

‘வரி மனதான சுரிமியப்’ கண்டித்து கட்டுப்பாட்டை
 2017. மாசுமொத்தி வராமலிருந்த கண்டித்து
 ‘கண்டித்துகளை அறிந்த கண்டித்து மனதான’ கண்டித்து மனதான
 கண்டித்து மனதான, கண்டித்து மனதான

‘കെട്ടിപ്പുറം’. കെട്ടിപ്പുറം. കൂട്ടിപ്പുറം എന്ന
 മറ്റൊരു പേരും ഉണ്ടാകാകയാൽ തുടർന്ന് ‘കെട്ടിപ്പുറം’ ഉ
 ണ്ടാകും. എന്ന കെട്ടിപ്പുറം 1733-34 ൽ നിന്നു
 കെട്ടിപ്പുറം 1733-34 ൽ നിന്നു

[illegible]

കുറ്റമുഖ്യാനം ഇതാണു പ്രതിപാദനം.

‘കാപ്പി കൊണ്ടു വന്ന കൊടുക്കാൻ പാലം, ഉണ്ണി’
 മപ്പീൽ നാൾ കുപ്പിപൊട്ട് പൊതിച്ചു: ‘പാലമോ
 കാപ്പിയോ?’

▶ **ചിട്ടയായ മേഖല**

‘ചാൽ ചാൽക്കുണ്ട് വെണ്ടു’.. മുപ്പിൽ നാമി-
തുകൾ നൂ. ‘കിഴക്കേ പാട്ടുപുരയിൽ പൊലി ആ പാതി-
മിന്നൊട്ടു പറയൂ’.

‘பாஷ்ய’ கெட்டி பிசாநம் எனக் குறிப்பிடுகின்றன. ஆயிப் பாயல் ஆடிப்பல் ஆனா ?’ கட்டுப்போடுது.

‘ഞാൻ ഇന്നലെ വന്നു’, മുപ്പിൽനാമർ തുടങ്ങി; ‘നാടുവാഴിയും തറവാട്ടിൽ കാക്കനെവെച്ചല്ലേ ഞാൻ’ മണ്ടിവിസംകൂടാത്ത വന്നിരുന്നു വേണ്ടതുപോലെ കഴിപ്പിക്കേണ്ട? വളരെ സന്തോഷമായി ഈ ഇങ്ങനെ ഒന്നാമത്തെ വന്നുചേർന്നത്’.

‘നാലാം പട്ടണി എന്നു വന്നു?’

‘അതല്ല? അതാളൊരാളായിട്ടായി വന്നിട്ടു’. അതാട്ട് പട്ടാളത്തിൽനിന്നു വിട്ടു സ്ഥിരമായി മലയാളത്തിലേക്ക് വരികയാണെന്നു. ഈ മാസംതന്നെ താറും ഉണ്ടാവും എന്നാണ് പറഞ്ഞത്’.

‘അതു തന്നായി’.

‘നോക്കു നോക്കു’. മുപ്പിൽനാമർ ചോദിച്ചു: ‘ഈ പന്തലിൽ ഒരഞ്ചു നൂറാളെന്ന് സൂചനയായി ഇരുന്നതെന്താലായിപ്പോന്നു കാണാൻ’.

‘അഞ്ചു നൂറാണല്ല’.

‘ആ പന്തൽ ഉണ്ണാനിരിക്കാനും, സ്ത്രീകൾക്കും കുട്ടികൾക്കും നിന്നു കളയാനുള്ളതാണ് കാണാൻ’ മുപ്പിൽനാമർ വടക്കോട്ടു ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചു.

പടിഞ്ഞാറുകൂടെ പടിഞ്ഞാറുകൂട്ടത്തു കിഴക്കിനിന്നു പത്തു വാർ വാട്ടു പുറപ്പെട്ടതിന്റെ പടർപ്പ് മറ്റൊരു പട്ടണത്തിൽ പന്തൽ വിശദമാക്കുന്നു, കുളപ്പുറത്തു കിഴക്കേ കിഴക്കിനുള്ള നിഴലുകൾക്കു നൂറു പന്തലിലും ഒരു പതിയിൽ അഞ്ചു നൂറാളുകൾക്ക് സൂചനയായി ഇരുന്നു ഊണു കഴിക്കാം. വാട് പടർപ്പുകൾ ആ പന്തൽ അടിച്ചു തളിക്കുകയാണ്.

‘കിഴക്കേ മൂലത്താണ് മേലപ്പുറത്തിനുള്ള നെടുമ്പു
 ര’ മൂപ്പിൽനാമർ തുടർന്നു: ‘ആര്യ പമ്പാട്ടപ്പകുറ്റി
 യെ പാളിക്കാമ പട്ടന്മാരാണ് മേലപ്പുറം. ‘നളപാ
 കം’ മാതൃകയെ പകർത്തില്ല. അതാളാണ് മൂത്തപട്ടം.’

‘കേട്ടിട്ടുണ്ട്.’

‘ഇനി ഒരു പത്തുകൊല്ലത്തിനിപ്പോൾ ഇവിടെ ഇ
 യന്മാന ഒക്കെയുണ്ടാകും വേണ്ടിവരില്ല. ഗണപതിക്കോട്ടെ
 ഏതാ വിവരിച്ചിട്ടുണ്ടാ മാലയെടുത്തു. വട്ടത്താളം
 മക്ക പൊടി പാടിയിട്ടുണ്ട്. മലയാളവും പരമേശ്വ
 യും, പഞ്ചസാരപ്പാലവും, പരിപ്പു പാലം, കൊത്തി
 വെട്ടിയ അടപ്പാലം, ചെറിയപ്പാലം, പഞ്ചസാര, ഹ
 കാരപ്പേരി, അരിപ്പേരി, പട്ടയെണ്ണയും കൊണ്ടാക്കി
 ള്ള. ഇനി ഇവിടെയൊരു കല്യാണം ഉണ്ടാകുമ്പോഴേ
 കും അത് സമഗ്രമായും മൂപ്പിൽനാമർ പൊട്ടിച്ചിരിച്ചു.

‘ഇപ്പോൾ എന്തൊക്കെ?’

‘ഏഴുപത്തൊരു കഴിഞ്ഞ കക്കിടകത്തിൽ തികഞ്ഞു.
 മൂപ്പിൽനാമർ തുടർന്നു: ‘ഇം കാവുകഴിച്ചു കാവുകഴിച്ചു.
 അതാ നിലകാണി പെട്ടെന്ന് കിണ്ടിയും ഉരിക്കുന്നു.

കുട്ടപ്പുറിക്കുറുപ്പ് ചെർവ്വെപ്പിനെക്കുറുപ്പ് ഒരു ചെറു
 കരമ്പലത്താണിനെക്കുറുപ്പ് വടക്കേ കോവലിൽ പൊ
 തി കാലും മുഖവും കഴുകി വന്നു.

‘പടവിലേക്കൊരു തോർത്തു’ മൂപ്പിൽനാമർ ചു
 ണ്ടിക്കാട്ടി.

കുട്ടപ്പുറിക്കുറുപ്പ് തോർത്തൊട്ടെ കയ്യും മുഖവും തു
 ടച്ചു വേങ്ങിനെക്കുറുപ്പ് തുടങ്ങി ചുവലിലിട്ടു. ചെറുക

‘அநாதைகளை நான் வளர்க்கிறேன்’ என்று
உள்ள தாக்கரை கையெழுத்தாகியுள்ள ‘அநா
தையினி, விவரித்து, காப்பாற்றி உயர்வுபெறுகிறது’

“ചലന ചേരമു. മകി? ഇടത്തേ കയ്യുടെ മോ
നിറക്കട്ടെ. കയ്യടന്ന് കപ്പലിൽ കയറ്റിൻ കമ ക്കുകൊ
ണ്ടു തന്നെത്തു. അപ്പോൾ കപ്പലിന്റെ മെട്ടു. എന്തു
നാ മിഷനി അതു. എന്തുകൊണ്ടു നാമനു

‘தற்போது நான் அமெரிக்காவுக்குப் போக
வருகிறேன், உங்களைப் பற்றிச் சொல்ல
வாங்க’ என்று சொல்லிச் சென்றான்.

‘ഇല്ല, കണ്ടുപിടിച്ചതല്ല’

കേരളത്തിലെ ഏറ്റവും വലിയ നഗരമാണ് തൃശ്ശൂർ. തൃശ്ശൂർ നഗരത്തിലെ ഏറ്റവും വലിയ കോളേജ് ആണ് തൃശ്ശൂർ കോളേജ്. തൃശ്ശൂർ കോളേജ് സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നത് തൃശ്ശൂർ നഗരത്തിലെ തൃശ്ശൂർ കോളേജ് റോഡിലാണ്. തൃശ്ശൂർ കോളേജ് സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നത് തൃശ്ശൂർ നഗരത്തിലെ തൃശ്ശൂർ കോളേജ് റോഡിലാണ്. തൃശ്ശൂർ കോളേജ് സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നത് തൃശ്ശൂർ നഗരത്തിലെ തൃശ്ശൂർ കോളേജ് റോഡിലാണ്.

‘உருத்-உருத்’ ஆய்’ க் கம் உரணம் உருத் துருத்:

‘ചകിതിമുഖം, ഇന്ദ്രി, ദൃഷ്ടം’ പ്രസിദ്ധമാർ ചി
രിച്ചുകൊണ്ടു തുടരും. ‘നല്ല സ്ഥലം’.

‘நாளை, அப்பிதனையா, காய்ந்த காலை
கூடாண்டு எது வந்தது. அப்படியானால் அந்த
யிடுந், உயர்ந்த பந்தை எந்த கட்டைக்கூட
உண்டாது போனா.’

“എന്ന കലപാശ്ചാത്യതയ്ക്കെതിരെ വേർതിരിച്ചറിയാൻ ആവുന്ന ഒരു ചെറിയ നാൾ കൊണ്ടു കൊണ്ടു” എന്നാണ് “പ്രശ്നോത്തരം” എന്ന പുസ്തകം വിശദീകരിക്കുന്നത്.

‘ഇതാ വരാതി,’

മാലാമുഖസ്തഥാ പണിക്കരം അകത്തേക്കുപോയി

‘ഇപ്പോഴും ഉണ്ട് താക്കസന്ധാർ, ഇല്ലല്ല കുമ്പ്ല’
 മൂപ്പിരുവാർക്കു ചോദിച്ചു: ‘ഈ കുമ്പ്ലനിസ്സാർക്കു ഏ
 നെ പറഞ്ഞാൽ താക്കസംഗമംഗമം, മേലേക്കുള്ള
 വൃത്തി പരമം’

‘അങ്ങനെയൊരാൾ’

‘ഒരു നേരംപോക്കു വേണമെന്ന് മൂപ്പിരുവാർ
 ചോദിച്ചു: ‘മാലാമുഖസ്തഥാ? ഏകകൂട്ടത്തു നന്നു
 ന്നു വിദ്വാക്കെന്നു കേട്ടിട്ടുണ്ട്, ശരിയാണോ?’

‘ഇവിടെ കേരളത്തിൽ’

‘ഈ വൃത്തിവിദ്വാക്കെന്നു താക്കസംഗമംഗമം
 യിൽ’ താക്കസംഗമംഗമം ചിലനാളു’

‘വൃത്തിവിദ്വാക്കെന്നു വൃത്തി ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടെന്നി
 ള്ളല്ല?’

‘അതൊന്നുമില്ല, പക്ഷെ പണ്ടു ഒരു കൂക്കമ്പാറ ന
 വൃത്തിയുണ്ടായിരുന്നതും, ആയതിൽനിന്നുവന്നതും
 വൃത്തിവിദ്വാക്കെന്നു ചിലനാളു കേട്ടിട്ടുണ്ട്’.

‘കേതായുധൻ ഹിരണ്യകാഷഃ

ഓ, നാഥാ വർത്തവ്യം

ഓ, പക്ഷെ ഓരോരുത്തരും

കൂക്കമ്പാറക്കൽക്കൽക്കൽ’

‘എന്നാൽ ഓരോരുത്തരും, കേട്ടിട്ടില്ലാത്തവർ’

‘കേട്ടിട്ടില്ല’

‘വൃത്തിവിദ്വാക്കെന്നു ഓരോരുത്തരും ഓരോരു
 ന്നു കേട്ടു’ താക്കസംഗമംഗമം ചിലനാളു

‘വരും-വരും’ മുപ്പിൽ നാൾ തുടർന്നു. ‘പരാതി
രിക്കില്ല, ഇന്ദു പത്താലപ്പനയിൽ വെപ്പില്ല, നാം
കല്പിച്ചിരിക്കുന്നു. ഉണ്ണാറാവുവേണ്ടതും വരും.’

രാഘവപ്പിള്ളി കുട്ടപ്പാമിശ്വരൻ വളിച്ചു പറഞ്ഞു.
‘പറഞ്ഞാൽ നാമതേ, അവിടെയില്ല കയ്യും കിഴ-
ക്കും മറ്റൊരു മിഥ്യയെ കൊടുക്കു ഉച്ചക്ക് ഉണ്ണാനുള്ള
ഇല മുറിച്ചു നന്നാക്കി ഉപ്പിക്കുകയും ചെയ്തേതു’

‘മുപ്പിൽ നാളതെ കൽപന കേൾക്കണമല്ലോ’

‘പണ്ടത്തെ കയ്യുടെ കൽപനകൾ കേട്ടിട്ടില്ലേ’

‘ഞാൻ ഇപ്പോൾ വരാം, സിഗററു വലിക്കില്ലേ
എന്നു വേണ്ടതു എന്നുവെച്ചാൽ പറയണം’ രാഘവപ്പി-
ള്ളി പറഞ്ഞു.

‘ഒന്നു വേണ്ട, സിഗററു കയ്യിരുന്ന്’ കു-
പ്പ് പറഞ്ഞു.

‘താഴെപ്പിള്ളി മുപ്പിട്ടു നാളേ’

‘മുപ്പിയലൊ, മുപ്പിൽനാമതെപ്പോൾ മുപ്പിയെ-
ണിവിടല്ല’.

‘ഞാൻ ഇപ്പോൾ സിഗററും തിരച്ചിട്ടും കൊടു-
ത്തയക്കാം’, രാഘവപ്പിള്ളി അകത്തേക്കുപോയി.

‘പണ്ടത്തെ കയ്യുടെ കല്പന കേട്ടിട്ടില്ല ഉച്ചക്ക്’

‘നല്ല’

‘എന്നാൽ കേട്ടോളൂ’ മുപ്പിൽനാൾ തുടങ്ങി.
‘പണ്ടത്തെ പാതാലപ്പിള്ളിയിൽ നാമം’ ഉടക്കണുപ്പൻ
എന്നൊരു കയ്യുണ്ടായിരുന്നു അതിനേക്കാൾ തളിർക്കു-
ല്ലാ-അപ്പൽ തിരച്ചിട്ടൊരു ചെറിയൊരു തിണ്ടാതി

മറ്റൊരാൾ. അങ്ങനെ ഒരുപാടാണ് മൃഗങ്ങളുടെ കൂട്ടുകൾ. ഒക്കെ. സമൂഹത്തിൽ നമ്മളെ - സാമൂഹികമായി കൂട്ടിയാക്കിയിട്ടുണ്ടെന്നാണ്.

‘സമൂഹത്തിൽനിന്നുള്ള കാലം കഴിഞ്ഞു. ഇപ്പോൾ മനുഷ്യന്മാരുടെ കാലമാണ്. നമ്മുടെയൊക്കെ’

‘നമ്മുടെയൊക്കെ? നമ്മളെയൊക്കെ നയിച്ചിരിക്കുന്നത് എന്താണല്ലോ കേൾക്കുന്നത്’.

‘അതു ശരിയല്ല. ഇവിടെ ഇപ്പോൾ കൊണ്ടുവന്നിട്ടുള്ളത് ശരിയല്ല. കൊണ്ടുവന്നത് നമ്മുടെയൊക്കെയെല്ലാം മോശംമാക്കുകയാണ്. നമ്മൾ നമ്മളെത്തന്നെ നയിച്ചിരിക്കുകയാണ്’.

മോശംമാക്കുന്ന സമൂഹം എന്നല്ല. അത് നമ്മുടെ വന്നുവന്നെല്ലെന്ന് ചോദ്യം ചെയ്യുകയാണ് കേൾക്കുക.

‘സമൂഹത്തിലുള്ള മോശംമാക്കുന്നതില്ലാത്ത ഇപ്പോൾ’ മൃഗങ്ങളെ നമ്മൾ നയിക്കുകയാണ്.

‘കഴിഞ്ഞു. കഴിഞ്ഞുവന്നിട്ടുള്ള കാലം മോശംമാക്കുന്നതിൽ നമ്മൾ കഴിഞ്ഞുവന്നിട്ടുണ്ട്. സമൂഹം പോയിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു’.

‘പിന്നെ’ സമൂഹം മൃഗങ്ങളെ നയിക്കുന്നു. ‘കാലം, മൃഗങ്ങളെ നയിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. മോശംമാക്കുന്നതില്ലാത്ത ഇപ്പോൾ’ മൃഗങ്ങളെ നയിക്കുകയാണ്.

‘അതുകൊണ്ട്, മോശംമാക്കുന്നതില്ലാത്ത ഇപ്പോൾ മൃഗങ്ങളെ നയിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. മോശംമാക്കുന്നതില്ലാത്ത ഇപ്പോൾ’ മൃഗങ്ങളെ നയിക്കുകയാണ്. ‘സമൂഹം’ പോയിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

‘എനിക്കു നിങ്ങൾ വേർപിടിക്കുവാനുണ്ടു മോശം’
 മുപ്പതിനാമർ ചൊല്ലി:

‘വേദാഞ്ചലി ക്ഷിതിപാതി വകാളി വക
 ജംബീര നിരഞ്ചന തന്മൂലം പൂർവ്വദൃഷ്ടം
 ബ്രഹ്മാദി പദം മതി പരിപൂർണ്ണ പൂർണ്ണനാ-
 മോദകകടാശ്ചലികം’ മുപ്പതിനാമർ അങ്ങ-
 ളിച്ചു. ‘ഉനി തോന്നുന്നില്ല. ഉത്തരം വേണം’

‘അതുമുണ്ടുളളി പാമനേം. കർമ്മപ്രവർത്തിച്ചു.

‘കരിവെച്ചില നാലുപദം, പാകത്തില വെട്ടുന്ന
 നിറമുള്ളത് നാലുപദം, കർമ്മപ്രവർത്തിപ്പാകുന്നതി-
 ൾ അഞ്ചു, ചുരുക്ക്, മേൽ, നിർമ്മിതി, അതുമുണ്ടുളള
 വ ഓരോ പദം, മൂന്നാലൊന്ന് ഇതുപ്ര’ ഇതിനെ ചിട്ട
 ചെയ്തികൊണ്ട് വേർപിടിക്കുവാനുണ്ടു മോശം മോശനാ-
 മം വിശേഷമാണ്. ഇതും തത്വംകൂടി ഉണ്ടാകുവാനുണ്ടു
 ഉത്തരമുള്ള ആവാമുണ്ടു ചൊരിക്കും’

‘മുപ്പതിനാമർ ചൊല്ലുന്ന ശ്രദ്ധയും അറിയാമല്ലോ’
 കർമ്മ അഭിനയിച്ചു.

‘എല്ലാവരിന്നുമുണ്ടു ഒരു മുമ്പുണ്ടു. ഒന്നിന്നുമുണ്ടു
 തലമുണ്ടു വെച്ചിട്ടില്ല’. മുപ്പതിനാമർ പരസ്പരം

പ്രതിരോധം നിന്ന് ഒരു കാർ തെക്കേ ഗർഭത്തിൽ
 ഉള്ളത കണ്ടു, മറ്റൊരു പദം അതോടുകൂടി ചിട്ട നിന്നു.

‘ആരു കാറിന്’, മുപ്പതിനാമർ ഏഴുപേർക്കു
 നോക്കി.

‘ആരു’ കർമ്മ അഭിനയിച്ചു.

‘മജിസ്ട്രേറ്റാണ്, അവിടുത്തർ കൃഷ്ണാസ്തിനായർ. അറിയില്ലേ? ഇവിടെ മേലേക്കൂടെ നമ്പൂതിരിയുടെ മുത്ത മകളില്ലേ സത്യഭാമ? അവളുടെ ഭർത്താവാണ് മുപ്പിൽനായർ കളപ്പുരയിലേക്കു വിളിച്ചു. ‘രാധാ-കൃഷ്ണ-പറഞ്ഞാടാ, ഖുദാ അവിടെ, ഒരാൾ ആ കാറിന്റെ അടുത്തേക്കൊന്നു ചെല്ലാൻ’.

കളപ്പുരമുറിയിൽനിന്നൊരു വാലിയകുമാരൻ കാറിന്റെ അടുത്തേക്കു ഓടി.

‘അറിയില്ലേ അവിടുത്തർ കൃഷ്ണാസ്തിനെ?’ മുപ്പിൽനായർ ചോദിച്ചു.

‘ധാരാളം’ കൃഷ്ണാസ്തിക്കുറച്ച് വിവരിച്ചു: ‘ഞങ്ങളുടെ മരിച്ച കണ്ണുണ്ണി കയ്യാമയ്യുടെ മകനല്ലേ?’

‘അതിശായി’ മുപ്പിൽനായർ പൊട്ടിച്ചിരിച്ചുകൊണ്ട് തുടർന്നു: ‘കൊല്ലപ്പെട്ടിരിക്കുക സുചിവിൽ അത്’.

അവിടുത്തർ കൃഷ്ണാസ്തിനായരും സത്യഭാമനേതൃത്വം ഏറ്റു കളിക്കും കാറിൽനിന്നു പുറത്തിറങ്ങി. മുത്തമകൾ വരുവല അമ്മയുടെ ഇളയ കുട്ടിയെ വാങ്ങി കൈയ്ക്കുവെച്ചു. രണ്ടാമത്തെ മകൻ ‘സുകുമാരനാണ്’, അപ്പന്റെ നിഗരറുടിനും തീപ്പെട്ടിയും ഏതെങ്കിലും മുമ്പേ നടന്നു. മറ്റു കുട്ടികളും അയാളെ അനുഗമിച്ചു. ആ കടം ബഹുമാന്യനായ പത്തലിന്റെ പടിഞ്ഞാറുപുറത്തുകൂടെ വേക്കോട്ടു നടന്നു ഗെയ്റ്റ് റിമെയ്ൻ.

‘മജിസ്ട്രേറ്റിനെ വിക്ഷിപ്തനായി’ മുപ്പിൽനായർ ചിരിച്ചുകൊണ്ട് തുടർന്നു: ‘ഇവിടെ ഇവിടെ’.

ഒരാൾ കല്യാണം നടക്കാൻ വന്നപ്പോൾ രണ്ടു ദിവസം മുൻപായി വന്നിട്ടുണ്ടോ? ഇല്ലെങ്കിൽ ഇന്നലെ വന്നിട്ടുണ്ടോ?

ശിക്ഷയെക്കുറിച്ച് അറിയാൻ വന്നത്, കൃഷ്ണമൂർത്തിയെക്കുറിച്ച് അറിയാൻ വന്നത്, അല്ലെങ്കിൽ അറിയാൻ വന്നത്. അല്ലെങ്കിൽ അറിയാൻ വന്നത്. അല്ലെങ്കിൽ അറിയാൻ വന്നത്.

സത്യം ഇതിലെ അർത്ഥം പോലെയല്ല. കൃഷ്ണമൂർത്തിയെക്കുറിച്ച് അറിയാൻ വന്നത്, അല്ലെങ്കിൽ അറിയാൻ വന്നത്. അല്ലെങ്കിൽ അറിയാൻ വന്നത്.

ഇതാണ് പൊതുവായ. പൊതുവായതാണ്. പൊതുവായതാണ്. പൊതുവായതാണ്. പൊതുവായതാണ്. പൊതുവായതാണ്.

സത്യം അറിയാൻ വന്നത്, കൃഷ്ണമൂർത്തിയെക്കുറിച്ച് അറിയാൻ വന്നത്, അല്ലെങ്കിൽ അറിയാൻ വന്നത്. അല്ലെങ്കിൽ അറിയാൻ വന്നത്. അല്ലെങ്കിൽ അറിയാൻ വന്നത്.

കൃഷ്ണമൂർത്തിയെക്കുറിച്ച് അറിയാൻ വന്നത്, കൃഷ്ണമൂർത്തിയെക്കുറിച്ച് അറിയാൻ വന്നത്. കൃഷ്ണമൂർത്തിയെക്കുറിച്ച് അറിയാൻ വന്നത്.

ഇതാണ് പൊതുവായ. പൊതുവായതാണ്.

ഇതാണ് പൊതുവായ. പൊതുവായതാണ്. പൊതുവായതാണ്. പൊതുവായതാണ്. പൊതുവായതാണ്.

ഇതാണ് പൊതുവായ. പൊതുവായതാണ്. പൊതുവായതാണ്. പൊതുവായതാണ്. പൊതുവായതാണ്.

‘കാല കഴുകു പുഴൻ തോടാൽ കഴിഞ്ഞു വര
യ കള്ളി ഒഴുക്കിയിട്ടേ മുട്ടൂ’ നമ്പൂതിരി അകരങ്ങൾ
പോയി.

‘ഇത കല്യാണം കഴിഞ്ഞാലും പാപകുറും.
കാരിയെന്ന നൂതന ചെമ്മീൻ കൂടാതെ തോട്ടത്തിൽ
കൊല്ലുകൾ അപ്പിളകും നാളെ ദേവിയായ്ക്കൊണ്ട്
കടന്നു പിന്നെ അപമാനമൊക്കെ കണ്ണിൽ കയറും
നാരിയെപ്പോലെ പാപപല കൊണ്ടു നീ കടന്നു പോ
കുവാൻ കാരിയെന്ന ചെമ്മീൻ കണ്ണിൽ കയറും’ എ
ന്നുണ്ടി ചിന്തിച്ചുകൊള്ളൂ.

‘ഇപ്പോൾ കർമ്മങ്ങളെ ഇട്ടുതൊരിരിക്കാൻ
ഇതിൽ അപ്പു’ മുറ്റി നാൾ പോയിട്ടു

‘കർമ്മങ്ങളെ ഇട്ടുതൊരാൾ കഴിഞ്ഞു
ഒക്കെ ആയിരിക്കുന്നു.’

‘ഇപ്പോൾ കഴുപ്പിനുകും സമിക്കാൻ നല്ലതാ
യിരിക്കുന്നു. അവിടെക്കൊന്നു - ബാലയുടെ അടുത്തു
ഇതുപോലെ കെട്ടിക്കൊണ്ടിട്ടു അവിടെയും ഈ മഹാ
കാരി വന്നു പിടിച്ചുകൊണ്ടു’ കാല പാഞ്ഞു’

‘എവിടനാണു ഇതാളെ കഴുപ്പിനുകാക്കു
വുന്നത്.’ മുറ്റി നാൾ കഴിഞ്ഞു മറ്റൊരാൾ പാഞ്ഞു’

‘ഈ കൊണ്ടുപോന്നു കഴുപ്പുപോലും കമ്യണി
യ്ക്കുകൊണ്ടു കെട്ടിക്കൊണ്ടു നല്ല സംഭവം തോന്നി
യാൽ പിടിച്ചു പന്തു നശിപ്പിച്ചുകൊണ്ടുനാണു’ കല്പ
ന, പെട്ടിപ്പുകൾക്ക് തോന്നിയതൊക്കെ കഴു
പ്പിനുകാ കൊണ്ടുപോന്നു ബാലയുടെ മേൽ പാ
ഞ്ഞു പിടിച്ചു പിന്നെ പാഞ്ഞു.

ഒരു വാലിയക്കാരൻ കോറിൽ നിന്നു ഗ്രാമഫോൺ പെട്ടിയും ട്രൂപ്പർനായകന്റെ പെട്ടിയും കൊണ്ടു വന്നു പുത്തുവെച്ചു.

കോറിന്റെ കിണിറു കളകളായിരുന്നു. ഉള്ളി പൊന്ത നിന്നു കടലുടുത്തായിരുന്നു. ആ പൊന്തി പല മക്കൾ ഏതെന്നും ചോദിച്ചു. പിടിച്ചു മെന്തി പല മക്കൾ കൊണ്ടിരുന്നു. അതുകൂടി കൊണ്ടു വന്നു. കൃഷ്ണാണിനായർ പറഞ്ഞു.

ആ വാലിയക്കാരൻ വിണ്ടു കോറിന്റെ അടുത്തേക്കു നടന്നു.

അതുകൂടി വന്നുണ്ട്. നാഗസമുദായം വന്നുണ്ട്. കൃഷ്ണാണിനായർ പക്കലേക്കു വന്നുവെക്കുകയും ചെയ്തു. കൃഷ്ണാണിനായർ ചോദിച്ചു.

‘വേട്ട, ചാർ കോർക്കു വന്നു. മേലേക്കു നോക്കി. പുറത്തു വന്നു കൃഷ്ണാണിനായർക്കു കണ്ടിട്ടു. കണ്ടി കെട്ടി പിന്നിലേക്കു. വേട്ടയും ചാർക്കും പുറം കണ്ടിട്ടു. കോരിയലക്കു. ഗുണപ്രാപ്തി ചാരി ഒരു വേട്ടയും ചാരിയെട്ടു പുറപ്പെട്ട നമ്പൂതിരി ഒക്കെത്തന്നെ മകളുടെ കലാപ്രദാനം നോക്കിക്കാണിക്കുന്നു. അതിൽ കെട്ടിയ സമുദായം പുറത്തു കാണിക്കുകയും കണ്ടിന്റെ ഇടത്തേക്കു കറച്ചു കിഴിച്ചിരുന്നു.

നമ്പൂതിരി. നാഗസമുദായം വന്നു. അവരെ ഒരു ദിക്കു ലിത്തു. ചാർ കോർക്കു വന്നു നോക്കുകയും ചെയ്തു. കൃഷ്ണാണിനായർ കണ്ടിട്ടു.

‘കൃഷ്ണാണി. നമ്പൂതിരി വിട്ടിവിട്ടിട്ടു.

വാലിയക്കാകർ ഭക്തപട്ടിയും മാലയ്ക്കാനിയും കൊണ്ടുവന്ന പുതുവസ്ത്രമെടുത്ത നമ്പൂതിരി മാലയ്ക്കാനിയെടുത്ത കൃഷ്ണമണ്ണിനാഥർ ഭക്തപട്ടിയും. അമ്മ കണ്ടെക്ക നടന്നു

കണ്ണൻ നാമനും സോദര പന്തലിലെത്തി.

(ആ.) മൂപ്പിൽനായർ തുടർന്നു 'ഈ പന്തലി കർമ്മമെക്കോരലക്കളെത്ത ആ ബഞ്ചിൽ സാമാനമൊക്കെ വെച്ചു' അവിടെ ഇരിക്കുമ്പോൾ

(ഓ) കണ്ണൻനായർ തൊട്ടത്തമണിയിൽ കെട്ടി മൂപ്പിൽനായരെ വെച്ചുനിട്ടു തൊഴുതുകൊണ്ടുനടന്നു. ഇരിക്കുന്നാളാം.

ഉറുമ്പിൽചാർത്തുപോലെ തൊടുത്തു നായർവിട്ടിലേക്കു വിതന്നുകാർ വന്നു പോയതായാണ്. ആദ്യകൾ വരുന്നു, പടിക്കടക്കുന്നു. അന്നു തുടർന്നു പുതുവസ്ത്ര കൂടെയും കുറഞ്ഞവർ വടക്കേ പന്തലിന്റെ അടുത്തുകൂടെ ഇരുങ്ങി വടക്കുപുറത്തുകൂടെയും അകത്തു കടന്നു കൂട്ടുന്നു. വിതന്നുകാർ ആ നാടു മാഴിതാവായിട്ടെന്തെ തേയിച്ചു കൂടാക്കി മാറുകയാണ്.

പടിഞ്ഞാറുകൂട്ടിലെ മുറികളിലും ഇടനാഴികളിലും വടക്കിനിമിളും വടക്കുപുറത്തെ കോലാമിളമെല്ലാം ആദിജാത്യകൂട്ടെ സ്ഥാവിനവർകടംബങ്ങളിലെ സ്ത്രീകൾ കൂട്ടംകൂടിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. അവർക്കു നൂറായിരം കാര്യങ്ങളുണ്ട് പാഞ്ചസരീക്കാരും പണ്ടങ്ങളുടെ, തുണിത്തരങ്ങളുടെ, ഭക്ത കൈയുടെ, ആനളുടെ, അമ്മാലയുടെ അമ്മാല പല പല കാളങ്ങളും

അപരമതയെ വാണുരു തീർക്കുകയാണ്. അപരമതയെ വില വീഴ്ത്തിക്കളികൾ അന്യോന്യം ഉപേക്ഷിക്കുക നടത്തുന്നതായ് കരുതുന്നവർ ദാഹിക്കാൻപോവാ ആകുലപ്പെടുന്നവർ കരഞ്ഞുപോവുന്നു. തെക്കിടിയും ചത്തുകിടിയുടെ കൂടെയും പുഴയുടെ അടുത്തുവെക്കുന്നതിലും രാഷ്ട്രവെണ്ണയുടെ വാഴ്ചയെ കേൾക്കു സേതുതടയെ വെല്ലുവിളിച്ചു കയറിയ ഒരു ബന്ധുക്കൾ അവിടെയും നിറഞ്ഞിരുന്നു.

കുറേപ്പേർ തുറിക്കാറ് ഉച്ചഭാഷിണി കൊണ്ടുവന്നു വന്നതിൽ ഇറക്കി. കരകൾ നിലയിൽ നിൽക്കത്തു വെറുതിയിലെ വിചാരിച്ചു വെച്ചു പുറത്തേക്കു കടന്നുനിന്നു.

രാഷ്ട്രവെണ്ണി നാശനശകാർക്ക് ചായ കൊടുപ്പിച്ചു.

കൊള്ള: വെള്ളം, വെള്ളം കൊടുത്തു രണ്ടു പെണ്ണന്മാർ വെണ്ണയെ. ഉപേക്ഷിക്കുക കല്യാണമാക്കുന്നതും നല്ലതാകുകയും തുടങ്ങി. മേപ്പിൽവെച്ച് കിട്ടി.

പുറംവെള്ളം കൊണ്ടിന്റെ അപ്പുവീടെ? രാഷ്ട്രവെണ്ണി അന്യോന്യം.

ഇതിടെമുണ്ട്, കരകൾക്കു വെള്ളം കൊടുക്കുന്നു.

കൊള്ള വെള്ളം വിറ്റാകെട്ടു പെണ്ണന്മാർ വെണ്ണ-രാഷ്ട്രവെണ്ണി തുടർന്നു. ചായക്കരയെ ഇപ്പോൾ കൊടുത്തുമാക്കാം.

കൊള്ളയെ വെള്ളമാണ് വെള്ളം കൊടുക്കുന്നു. കൊള്ളകാരന്മാർ ഇതിൽ.

‘പോയ ആ കണ്ണുനീർ എന്താണത്? എങ്ങിനെയോ
വന്നു. മരണമല്ല ആ വാക്കുകൾ, മരണമല്ല’

‘മരിക്കുകാൽ ആ മൃതം പണിക്കൊരുങ്ങി,’

‘സമരം പൊതുവായതല്ല’ മുപ്പിൽ നാലുനൂറു
‘അല്ല’

‘പൊതുവെകഴിഞ്ഞു. കഴിഞ്ഞു’

‘ഇല്ല! എന്നാലിനി മരിക്കുകയാൽ, കഴിഞ്ഞ
‘അല്ല’

‘അല്ല! കഴിഞ്ഞു’ ‘അല്ല! കഴിഞ്ഞു’ ‘അല്ല! കഴിഞ്ഞു’
‘അല്ല! കഴിഞ്ഞു’ ‘അല്ല! കഴിഞ്ഞു’ ‘അല്ല! കഴിഞ്ഞു’

‘അല്ല! കഴിഞ്ഞു’ ‘അല്ല! കഴിഞ്ഞു’ ‘അല്ല! കഴിഞ്ഞു’
‘അല്ല! കഴിഞ്ഞു’ ‘അല്ല! കഴിഞ്ഞു’ ‘അല്ല! കഴിഞ്ഞു’

‘അല്ല! കഴിഞ്ഞു’ ‘അല്ല! കഴിഞ്ഞു’

‘അല്ല! കഴിഞ്ഞു’ ‘അല്ല! കഴിഞ്ഞു’ ‘അല്ല! കഴിഞ്ഞു’
‘അല്ല! കഴിഞ്ഞു’ ‘അല്ല! കഴിഞ്ഞു’ ‘അല്ല! കഴിഞ്ഞു’

‘അല്ല! കഴിഞ്ഞു’ ‘അല്ല! കഴിഞ്ഞു’ ‘അല്ല! കഴിഞ്ഞു’
‘അല്ല! കഴിഞ്ഞു’ ‘അല്ല! കഴിഞ്ഞു’ ‘അല്ല! കഴിഞ്ഞു’

‘അല്ല! കഴിഞ്ഞു’ ‘അല്ല! കഴിഞ്ഞു’ ‘അല്ല! കഴിഞ്ഞു’
‘അല്ല! കഴിഞ്ഞു’ ‘അല്ല! കഴിഞ്ഞു’ ‘അല്ല! കഴിഞ്ഞു’
‘അല്ല! കഴിഞ്ഞു’ ‘അല്ല! കഴിഞ്ഞു’ ‘അല്ല! കഴിഞ്ഞു’
‘അല്ല! കഴിഞ്ഞു’ ‘അല്ല! കഴിഞ്ഞു’ ‘അല്ല! കഴിഞ്ഞു’

കൊണ്ടുവന്നു കൊണ്ടു കല്യാണത്തിന്നു നന്നു കഴി
കൾ അനുഭവപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതായ്ക്കു നമുക്കു തുടർ കഴി

കല്യാണത്തിൽ നിന്നു വരുമെന്നുള്ളതു തക്കതായ
അപേക്ഷകൾ കല്യാണത്തിൽ കല്യാണത്തിന്നു കഴിച്ച
എന്നുവന്നതിന്നു

കല്യാണത്തിന്നു ഉപയോഗിക്കുന്നതിന്നു ഉപയോഗ
നാമർ കല്യാണത്തിന്നു

കല്യാണത്തിന്നു ഉപയോഗിക്കുന്നതിന്നു ഉപയോഗ
നാമർ കല്യാണത്തിന്നു

കല്യാണത്തിന്നു ഉപയോഗിക്കുന്നതിന്നു ഉപയോഗ
നാമർ കല്യാണത്തിന്നു

കല്യാണത്തിന്നു ഉപയോഗിക്കുന്നതിന്നു ഉപയോഗ
നാമർ കല്യാണത്തിന്നു

കല്യാണത്തിന്നു ഉപയോഗിക്കുന്നതിന്നു ഉപയോഗ
നാമർ കല്യാണത്തിന്നു

കല്യാണത്തിന്നു ഉപയോഗിക്കുന്നതിന്നു ഉപയോഗ
നാമർ കല്യാണത്തിന്നു

“അതാ വിശ്വരൂപ! ഓരവെഴുതി വെളി കൂടെ
 ജ്ഞാനോദ്യമിന്നു നീക്കം വിശ്വരൂപം മെഴുതുംകൊ
 ടത്തുകൊണ്ടു നീക്കം, ‘എന്തിനെ നീക്കമെന്നു നീക്കം
 വെളിപ്പിച്ചു എന്തിനെ നീക്കമെന്നു നീക്കം’”

“എന്തിനെ നീക്കം എന്തിനെ നീക്കം” എന്ന്
 അതാ നീക്കം പറഞ്ഞു “എന്തിനെ നീക്കം”

“എന്തിനെ നീക്കം എന്തിനെ നീക്കം” എന്ന്
 അതാ നീക്കം പറഞ്ഞു

“എന്തിനെ നീക്കം എന്തിനെ നീക്കം” എന്ന്
 അതാ നീക്കം പറഞ്ഞു “എന്തിനെ നീക്കം”
 “എന്തിനെ നീക്കം” എന്ന് അതാ നീക്കം പറഞ്ഞു
 “എന്തിനെ നീക്കം” എന്ന് അതാ നീക്കം പറഞ്ഞു

“എന്തിനെ നീക്കം എന്തിനെ നീക്കം” എന്ന്
 അതാ നീക്കം പറഞ്ഞു “എന്തിനെ നീക്കം”
 “എന്തിനെ നീക്കം” എന്ന് അതാ നീക്കം പറഞ്ഞു
 “എന്തിനെ നീക്കം” എന്ന് അതാ നീക്കം പറഞ്ഞു

“ഇല്ല! എന്തിനെ?”

“ഇല്ല! എന്തിനെ? എന്തിനെ? എന്തിനെ?”
 “എന്തിനെ? എന്തിനെ? എന്തിനെ?”
 “എന്തിനെ? എന്തിനെ? എന്തിനെ?”
 “എന്തിനെ? എന്തിനെ? എന്തിനെ?”

“എന്തിനെ? എന്തിനെ? എന്തിനെ?”
 “എന്തിനെ? എന്തിനെ? എന്തിനെ?”

‘പിന്നെയും ഈ കോട്ടയ്ക്കു ഉന്നമനങ്ങൾ കാണാതെ പത്തു മറ്റു കോട്ടകൾ. ഈ കോട്ടയ്ക്കു ഏതു മഹാപ്രതിജ്ഞയോ കൈമാറ്റം ചെയ്തതോ?’

‘കൊള്ളാം’ എന്നു മറുപടി പറഞ്ഞു.

‘ഇപ്പോൾ പത്തു കോട്ടകൾ വെട്ടിക്കൊണ്ടു പോകാൻ ഉണ്ടോ? അതോ, ഈ കോട്ടയ്ക്കു മാത്രമേ പത്തു കോട്ടകൾ കൈമാറ്റം ചെയ്തതോ?’

‘എന്നാൽ ഇപ്പോൾ പത്തു കോട്ടകൾ കൈമാറ്റം ചെയ്തതോ? അതോ, ഈ കോട്ടയ്ക്കു മാത്രമേ പത്തു കോട്ടകൾ കൈമാറ്റം ചെയ്തതോ?’

‘എന്നാൽ ഇപ്പോൾ പത്തു കോട്ടകൾ കൈമാറ്റം ചെയ്തതോ? അതോ, ഈ കോട്ടയ്ക്കു മാത്രമേ പത്തു കോട്ടകൾ കൈമാറ്റം ചെയ്തതോ?’

‘എന്നാൽ ഇപ്പോൾ പത്തു കോട്ടകൾ കൈമാറ്റം ചെയ്തതോ? അതോ, ഈ കോട്ടയ്ക്കു മാത്രമേ പത്തു കോട്ടകൾ കൈമാറ്റം ചെയ്തതോ?’

‘എന്ത്?’

‘കൊള്ളാം’ എന്നു മറുപടി പറഞ്ഞു. ‘അതോ, ഈ കോട്ടയ്ക്കു മാത്രമേ പത്തു കോട്ടകൾ കൈമാറ്റം ചെയ്തതോ?’

‘എന്നാൽ ഇപ്പോൾ പത്തു കോട്ടകൾ കൈമാറ്റം ചെയ്തതോ? അതോ, ഈ കോട്ടയ്ക്കു മാത്രമേ പത്തു കോട്ടകൾ കൈമാറ്റം ചെയ്തതോ?’

‘എന്നാൽ ഇപ്പോൾ പത്തു കോട്ടകൾ കൈമാറ്റം ചെയ്തതോ? അതോ, ഈ കോട്ടയ്ക്കു മാത്രമേ പത്തു കോട്ടകൾ കൈമാറ്റം ചെയ്തതോ?’

[illegible]

⁴ "നമ്മുടെ നാട് നല്ലതല്ലേ" എന്നു.

6 "וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע ה' אֶת הַקּוֹל וְיִשְׁלַח אֶת יָדוֹ וְיִסְּרֶנּוּ וְיִסְּרֶנּוּ וְיִסְּרֶנּוּ"

‘நாடுபூ மடகடி’ * காவியம்?

‘உரு க்குறியெனப்பாநாவது?’

[illegible]

അതുകൊണ്ട് കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് അക്രമം ചെറുപ്പം ആയിരിക്കുമ്പോൾ തന്നെ ഉണ്ടാകണം എന്നും ഇതിനെ നിയന്ത്രിക്കാനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കേണ്ടതുമാണ് എന്ന് സർക്കാരാണ് പറയുന്നത്.

⁴ കണ്ടെത്തുകയും ചെയ്തു. ⁵ കണ്ടെത്തുകയും ചെയ്തു.

[illegible]

കുറിപ്പ്: 5 വർഷത്തിനുള്ളിൽ സാമ്പത്തിക വർഷം

[illegible]

‘വിശ്വാസകളാണിട്ടല്ല, വിശ്വസിക്കാൻ കഴിയുന്നല്ല. കൃഷ്ണനല്ലെന്ന് പറഞ്ഞു.

‘നീകളും വിശ്വസിക്കുമല്ല, അല്ലെങ്കിൽ കാര്യം എന്തു പോയി അന്വേഷിച്ചോട്ടെ അകാശത്തുണ്ട്. എന്തോടും കൂടെ ചോരണമെന്നു പറയുന്ന ഈ നിലയ്ക്ക് എനിക്ക് ആത്മാർത്ഥ കാര്യങ്ങൾ വരു. അയാൾ കമ്യൂണിസ്റ്റ്കാരനും കമ്യൂണിസ്റ്റിനും കൈമാറാവുന്നതല്ല. ആത്മാർത്ഥൻ മാത്രമാണിത്.

‘വിശ്വാസകളാണിട്ടല്ല, കൃഷ്ണനെക്കുറിച്ചാണ് ഈ ചർച്ചകൾ. വിശ്വസിക്കുന്നു. അല്ലെങ്കിൽ അതിനെക്കുറിച്ച് കൃഷ്ണനല്ലെന്ന് പറയുമല്ലോ.

‘അതൊക്കെ പോലെ, എനിക്ക് പരിതഃസ്ഥിതിയിൽ നിൽക്കുന്ന ചോരണമാണ്. കൃഷ്ണൻ പരമേശ്വരൻ. വിശ്വസിക്കുന്നവരോടൊക്കെ പൊതുവായാണ് പറയുന്നതല്ല. അതാണ് ആത്മാർത്ഥത. അത് പരമേശ്വരനെക്കുറിച്ച് പറഞ്ഞു.

‘അത് കൃഷ്ണൻ കൃഷ്ണനല്ലെന്ന് പറഞ്ഞു.

‘അതൊക്കെ പോലെ, നന്മയ്ക്ക് അത്യാവേശത്തിൽ ആളുകളെ കടന്നുപോവാൻ പാടില്ല. അത് കൃഷ്ണനല്ലെന്ന് പറഞ്ഞു.

‘പിന്നെ ഇതൊക്കെ അറിഞ്ഞിട്ടും അറിയാത്തവരിൽ പ്രത്യേകമായ കെട്ടിക്കാത്തത് ഇതിന് കഴിയുമല്ലോ. കൃഷ്ണനല്ലെന്ന് ആരെ കിട്ടുമല്ലോ.

‘അത് കൃഷ്ണനല്ലെന്ന് പറഞ്ഞു. കൃഷ്ണൻ ഇതാണ്. ‘പ്രത്യേകമായിട്ടാണ്....’

‘പ്രണയമിതി’ എന്ന പേരിൽ അദ്ദേഹം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ ഒരു കവിതാസമാഹാരം പ്രസിദ്ധമാണ്.

‘ഈ വിഷയവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഏതെങ്കിലും കമ്മിറ്റി നിയോഗിക്കേണ്ടത്’ എന്നും ഉള്ള ഒരു സാധാരണ പ്രമേയം പാർലമെന്റിൽ ചർച്ച ചെയ്യപ്പെട്ടിരുന്നു. അതിന്റെ ഭാഗമായി പാർലമെന്റ് കമ്മിറ്റി നിയോഗിക്കേണ്ടതായിരുന്നു. എന്നാൽ അതിന്റെ ഭാഗമായി പാർലമെന്റ് കമ്മിറ്റി നിയോഗിക്കേണ്ടതായിരുന്നു. എന്നാൽ അതിന്റെ ഭാഗമായി പാർലമെന്റ് കമ്മിറ്റി നിയോഗിക്കേണ്ടതായിരുന്നു.

[illegible][illegible][illegible][illegible]

‘അന്വേഷിച്ചാൽ വല്ലവരേയും കിട്ടില്ലേ?’ കൃഷ്ണനണ്ണിയും ചോദിച്ചു.

‘കിട്ടിച്ചുടനെല്ല’ കറുപ്പ് പറഞ്ഞു.

‘ആരെ കിട്ടാ?’ താലവനണ്ണി ചോദിച്ചു.

‘അതൊന്നും ഇപ്പോൾ പറയാനാവില്ല. ഈ കിട്ടിയിട്ടുണ്ടാകണം’. കൃഷ്ണനണ്ണി പറഞ്ഞു.

‘എനിക്കു വയ്യ’ താലവനണ്ണി തുടർന്നു: ‘ഒരു വെണ്ണെണ്ണ. അത്യാകാശമാളു വരാൻ നിശ്ചയിച്ചു. ആയാൾ വന്നില്ല. നിങ്ങൾ വന്നവരളെ കൊണ്ടുപോകണം. അങ്ങനെയൊരാളെ കേട്ടുവരുത്തരുത്. ഇതൊന്നും പറഞ്ഞ് കൊള്ളാതെ അടിയും കടലും പിടിക്കാൻ എന്തൊക്കെയാണുവില്ല’.

‘അങ്ങനെയൊന്നു പറഞ്ഞാലോ?’ കൃഷ്ണനണ്ണി ചോദിച്ചു.

‘അതാണ് ഞാൻ പറഞ്ഞത്’. താലവനണ്ണി തുടർന്നു: ‘പ്രതീകാത്മകം വന്നു. സ്വർഗ്ഗനാഥന്റെ സംഗതികൾ തുറന്നു പറയുക. ഈ വിവാഹാഘോഷം ഇവിടെയെല്ലാം പിരിച്ചു പിടയ്ക്കുക’.

‘അപ്പോൾ വൈകുന്നേരത്തേക്കൊരു കിരണ സാധനങ്ങളോ?’ കൃഷ്ണനണ്ണി കറുപ്പ് ചോദിച്ചു.

‘മെക്കകാൻ വളരെ ഉച്ചത്തിലാണ് ഒരു കപ്പൽ ന്നു വെച്ചിരുന്നത്. താലവനണ്ണി ആ ചോദ്യം കേട്ടില്ല.

‘എ, എന്തെ പറഞ്ഞത്?’ താലവനണ്ണി ചോദിച്ചു. അദ്ദേഹം ഉറക്കം പറഞ്ഞു. ‘എന്തും ആ പാട്ട് പിടിച്ചു’.

‘ഭക്ഷണസാധനങ്ങളൊക്കെ എന്തു ചെയ്യണമെന്ന്’ കുറുപ്പ് വിഷമം ചോദിച്ചു.

മാലവന്ദപ്പിള്ളി അതും കേട്ടില്ല. അതാൾ പതവി ലേക്കു തലമുട്ടി അലറി: ‘നിങ്ങളല്ലേ പറഞ്ഞത്. പാട്ടു നിർത്തൂ’.

മരക്കൊമ്പൻ മാലവന്ദപ്പിള്ളിയുടെ സ്വന്തം കൃവല വലും കണ്ടു വേദിച്ചു. പാട്ടു വന്നു.

‘എ?’ മാലവന്ദപ്പിള്ളി വിഷമം ചോദിച്ചു.

‘ഭക്ഷണസാധനങ്ങൾ’ കുറുപ്പ് മൂന്നാമതും ആവർത്തിച്ചു.

‘വല്ലവക്കും കൊടുക്കാം. അല്ലെങ്കിൽ ഇവിടെ മതക്കേരളാടിയിലൊരു പെട്ടുകിണ്ടുന്നുണ്ട്. അതിലിട്ടു തുക്കാം’.

‘ഇതൊക്കെ വേഗം പാമ്പാം. പക്ഷെ’ കുട്ടന്തപ്പിള്ളി കുറുപ്പ് തുടർന്നു: ‘കുറുപ്പപ്പിള്ളിനാമർ പറഞ്ഞതുപോലെ ഒരാളെ കിട്ടുമോ എന്നാണ് അന്വേഷിക്കേണ്ടത്.’

‘ആന്വേഷിക്കാം. ഞാനോ?’ മാലവന്ദപ്പിള്ളി ചോദിച്ചു.

‘അല്ല. ഞങ്ങളാണ്വേഷിക്കാം. അതിനാണ്ല്ലോ ബന്ധുക്കൾ—’ കുറുപ്പപ്പിള്ളി പറഞ്ഞു.

‘ഞാൻ വേണ്ട. ഞാൻ കക്കാട്ടേമല്ലേ?’ കുറുപ്പ് മഴിഞ്ഞുമാറാൻ നോക്കി.

‘കക്കാട്ടേ ഗോമാലും ഈ വിഷയപട്ടണിൻ കുറുപ്പപ്പിള്ളി ബന്ധുക്കൾ പറയിക്കണം. ഇല്ലാതെ ഈ സ്ഥലം

‘എന്നിങ്ങ ഉപദേശിക്കട്ടെ’ മഹാഭാരതത്തിൽ
 ‘മഹാ...’ എന്ന പദം...
 ‘...’
 ‘...’
 ‘...’
 ‘...’
 ‘...’
 ‘...’
 ‘...’
 ‘...’

ה'תרס"ב, י"ב טבת, יום חמישי, כ"ב ינואר, תש"ב.

[illegible]

‘‘ജനതാ മുന്നണി അംഗീകരിച്ചത് അതിന്റെ അടിസ്ഥാനപരമായ
 തത്വത്തിലാണ്. അതിന്റെ അടിസ്ഥാനപരമായ തത്വം: ‘‘ജനതാ മുന്നണി
 ഒരു കക്ഷി വിരുദ്ധമാണ്’’

* ഇതിൽ കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളത് 1971-72-ൽ മാത്രമാണ്.

മുഖ്യമന്ത്രി, ഏതാണ്ട് 100 കോടി രൂപയുടെ പദ്ധതിയാണ് ഇപ്പോൾ നടപ്പിലാക്കുന്നത്. അതിൽ 50 കോടി രൂപയാണ് ഇപ്പോൾ ചെലവഴിക്കുന്നത്. അതിൽ 25 കോടി രൂപയാണ് ഇപ്പോൾ ചെലവഴിക്കുന്നത്.

കാലാവസ്ഥ, കൃഷി, മത്സ്യത്തോടൊപ്പം മറ്റും

ഒരു പാട്ടു രചയിതാ കോണ്ഗ്രസ്സ് ഓഫീസുകാരി
 ഞെരുക്കപ്പെട്ട കഴുകി ചന്തപ്പുറം പാലം കൂട്ടി. എ
 ഒരു പാട്ടു നിശ്ചയിച്ചു.

வினா எண் 11: கீழ்க்கண்ட வினாக்களுக்குத் தகுந்த விடையளிப்பாரா?

‘പോവുക’ മറ്റൊരു കല്പിച്ചു.

മൈത്ര്യവും കുപ്പാ കൃഷ്ണന്റെ നാമം കാരിൽ ക
യറി, കാർ സ്ഥിരമായി.

‘എങ്ങോട്ടാ?’ രാഘവന്റെ വീണ്ടും ചോദിച്ചു.

‘ഒന്നും ഉണ്ടിട്ടില്ല. പോയിവരുടെ’ കുപ്പാ
ബ് പറഞ്ഞത്.

‘ഏ?’ രാഘവന്റെ ജലനി, നിറുത്തുക
പാട്ട്’.

പാട്ട് വീണ്ടും പൊട്ടുന്ന നിലച്ചു.

‘ഏ?’ രാഘവന്റെ വീണ്ടും ചോദിച്ചു.

‘പോയിവരുടെ’ കൃഷ്ണന്റെ യാത്ര പറഞ്ഞു.

കാർ തെക്കേ പടി കണ്ടു.

‘എന്നാ? യാത്രം കേട്ടുവന്നുവോ?’ മുപ്പിൽനാമ
രേഖപ്പെടുത്തി.

ഉണ്ടെ കഴിഞ്ഞു പപ്പാവും വരുത്തുപ്പേരിയും ക
യ്യിലും പോക്കുകകളിലുമായി കട്ടികൾ പാട്ട് കേൾക്കാൻ
കുതിച്ചു വരികയാണ്.

‘എങ്ങേ നിറുത്തിയത്?’ മുപ്പിൽനാമർ വീണ്ടും
അന്വേഷിച്ചു.

‘ആ യജമാൻ നിറുത്താൻ പറഞ്ഞു’. മൈത്ര്യകാ
ർ ബോധിപ്പിച്ചു.

ര പ പ മപ്പി നാമർ ആലോചനാശ്രമത്തിൽ പ
നലിലേയ്ക്കു കയറി കണ്ടു പുതുക്കത്തക്ക ക.

‘എന്തെ പാട്ടുനിറുത്താൻ പാഞ്ഞത്?’ കൂപ്പിൽ നാമരനോടുകൂടി ചുറ്റും: ‘ഇതൊരു കലയാണു വീടാണെന്നു തോന്നുമോ?’

‘പാടിത്തൊട്ട’ ഒരു ചെറുവീർപ്പിട്ടുകൊണ്ട് മാ പലവരുണ്ണിനാൽ തുടർന്നു. ‘ഞങ്ങളുടെ ചിലതു സംസാരിക്കുകയായിരുന്നു. അപ്പോൾ നിറുത്താൻ പറഞ്ഞതാണ്.’

‘പാടികൊ’ കൂപ്പിൽനാമർ വീണ്ടും കൂപ്പിച്ചു.

വീണ്ടും കൂപ്പിത്തുടർന്നു. ‘അതിനോട് ചേർന്നു തുടർന്നു. ‘അതിനോട് ചേർന്നു തുടർന്നു.’

‘അമ്മന്റെ പഠത്താൽ പഠിപ്പി. എനിക്കിതേ
 ബാലകാലം’ ഗോപാലനാട്ടി പറഞ്ഞു: ‘അധികാ
 രിയെ കാൽപ്പാട്ടിലാക്കണം. ഈ കോൺഗ്രസ്സിലേ
 നാമുമാ അവസാനിച്ചുകൊണ്ടിട്ടു. അന്നു നമുക്ക് ഈ
 സമിതി കഴിയണം.’

ഗോപാലനാട്ടി അധികാരിയുടെ ഭവനത്തോന്ന
 നോക്കി. ആ ചെട്ടി അധികാരിയുടെ തല കാഴ്ച ക
 ളഞ്ഞു.

‘പ്രാണ പായത്തു,’ അധികാരി തുടർന്നു ‘ക
 യാട്ട കഴിഞ്ഞാൽ രണ്ടു മേക്കിയാതാൽ നടുക്കു നില്ക്കുന്ന
 ബാക്കു മുട്ടു പാൽ വിഴങ്ങാണു. ആരക്കുലും വന്നു
 ചാർത്തുപ്പിട്ടു മോഹിച്ചാൽ കൊടുക്കുന്നതന്നു പറഞ്ഞു
 കൂടാതു.’

‘ആ.?’

‘കുട്ടനാട്ടുകുറുപ്പ്. ജാമ്യപ്പിട്ടു കൊടുത്താൽ നാ
 മെള നേക്കു അധികാരിയുടെ പാലത്തു പറഞ്ഞു.’

‘അമ്മന്റെ ഈ നാട്ടിലാലാലം’ ഗോപാലനാട്ടി
 തുടർന്നു ‘ഈ മെട്ടത്തുവെക്കുകയാണെന്നു ഒഴിച്ചു
 ചൊല്ലു.’

‘അല്ലോഴ്യാ നോന്നതു’ അധികാരി കൈകളു
 ള്ളിക്കൊണ്ടു തുടർന്നു: ‘അമ്മന്റെയൊന്നു ചിത്രത്താലു
 ല്ള. അന്നു നാന്നു പെർക്കൊണ്ടിത കിഴക്കുണ്ടാ
 ജാലിക്കുക അതാണു അമ്മയുടെ പ്രാണാ’

‘മന്ത്രി, വേരു ല്ളിപ്പി.’ അച്ഛനാൻ പറഞ്ഞു

‘മുന്തിച്ചിപ്പൊക്കം തോന്നരുത്,’ അധികാരി പറഞ്ഞു.

‘എത്ര മോശം പ്രമാണമാണ്?’ ഗോപാലൻ വിറ്റ അത്യാവസ്ഥ അന്വേഷിച്ചു.

അധികാരി കച്ചവട ആരംഭിച്ചതായാ തരിച്ചു നിന്നു.

‘മണ്ണാർച്ചപ്പിണ്ടേക്ക്,’ അപ്പാലാലൻ പറഞ്ഞു.

‘മേലേ പൂട്ടു പോയി വിവരം ചാരമേണ്ട?’ ഗോപാലനല്ലി ചോദിച്ചു.

‘ശക്തിയെക്കുറിച്ച് നിങ്ങൾ സമയം ചെലക്കും,’ അപ്പാലാലൻ പറഞ്ഞു. ‘മേലേ മണ്ണാർച്ചപ്പിണ്ടേക്ക് വിട്ടോളൂ.’

അപ്പാലാലൻ മണ്ണാർച്ചക്ക് അധികാരിയെ വഴിക്കുവെച്ചപ്പോൾ കച്ചവടം ക്യാൻസൽ വിട്ടു. രണ്ടു മണിക്കൂർ പാഞ്ഞു. അധികാരി അടുത്തുള്ള മേൽക്കുന്നി പീടികയിൽ കയറി കെട്ടിപ്പറ്റ വാങ്ങി. അപ്പാലാലന്റെയും ഗോപാലനല്ലിയുടെയും ചേർന്ന പതിനാലിരുന്നൂറുകൾക്കുള്ള ഓരോ ജാലപ്പട്ട മെഴുതി പെട്ടിട്ടു കൊടുത്തു.

അവർ കാർ തിരിച്ചു നോക്കി തിരുക്കച്ചേരിയിൽ ഹാജരാകി. പോലീസു സ്റ്റേഷനിലെ വിളമ്പലങ്ങൾ കാണുന്നതായി ക്യാൻസൽ മാറിർച്ചപ്പട്ടിൽ നിർത്തി അതിൽ ഇരിപ്പുറപ്പിച്ചു.

‘മേലേയ്ക്ക് നോക്കിയിട്ട് തെങ്ങിമിടുന്നോളൂ,’ അപ്പാലാലൻ തുടർന്നു. ‘നോക്കിപ്പോ കാര്യമായി അപ്പാലാലൻ മേൽക്കുന്നിയിൽ ഇറങ്ങി. മേൽക്കുന്നിയിൽ

‘കുറുപ്പുകൾ’ നമ്പർ വാങ്ങി അടുത്ത പന്ത്രണ്ടു വർഷം

‘കുറുപ്പുകൾ’ നമ്പർ വാങ്ങി അടുത്ത പന്ത്രണ്ടു വർഷം

‘കുറുപ്പുകൾ’ നമ്പർ വാങ്ങി അടുത്ത പന്ത്രണ്ടു വർഷം

‘കുറുപ്പുകൾ’ നമ്പർ വാങ്ങി അടുത്ത പന്ത്രണ്ടു വർഷം

നമ്പർ വാങ്ങി അടുത്ത പന്ത്രണ്ടു വർഷം

‘കുറുപ്പുകൾ’ നമ്പർ വാങ്ങി അടുത്ത പന്ത്രണ്ടു വർഷം

നമ്പർ വാങ്ങി അടുത്ത പന്ത്രണ്ടു വർഷം

‘കുറുപ്പുകൾ’ നമ്പർ വാങ്ങി അടുത്ത പന്ത്രണ്ടു വർഷം

നമ്പർ വാങ്ങി അടുത്ത പന്ത്രണ്ടു വർഷം

നമ്പർ വാങ്ങി അടുത്ത പന്ത്രണ്ടു വർഷം

“താതന്മാൻ കുട്ടിത്താങ്കിടാപ്പു ചെലുതിക്കുമതു” ഇ
 രണ്ടുകമാണോ?”

“ഏ? ഓല്ല” തന്മാൻ കൊട്ടിപ്പിടഞ്ഞു എഴ
 നോറു;

“സുധാ തന്നെല്ലെ?”

“അതെ”

“തന്മാൻ ഇനിമരണം അറിയില്ലല്ലോ?”

“ഇല്ല”

സബ്ബന്തരമുക്തർ പരിഞ്ഞാട്ടു നടന്നു.

“സ്വർ” സമ്പന്നിപ്പാട്ടു പോക്കുപ്പിന്റെ അടി
 കൽ പിടിച്ചുകൊണ്ടു തുടർന്നു: “ഏതാ? കാളം....”

“ഒക്കെ ശരിപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്” സബ്ബന്തരമുക്തർ
 എൻ തിരിഞ്ഞുവോക്കാവതെന്ന് പറഞ്ഞു.

കുട്ടിപ്പിട്ട ഒരു കിളി അമ്പന്റെ വേദം സഞ്ചാരി
 മൂപ്പിച്ച അടികളൻ കുതിച്ചാടിക്കൽ തലന പാതുപോ
 ലെ പമ്പുരിമിപ്പാട്ടു പോക്കുപ്പിന്റെ വാതിലമുൻ തി
 രക്കി അമർന്നു വോക്കി:

“തന്മാനേ, തന്മാനേ ഈശ്വരൻ സമൃദ്ധൻ
 കടന്നുവെട്ടും, പൊലുപ്പൻ തുടർന്നു “തന്മാൻമാൻ
 അളുതാണല്ലോ സ്വർഗ്ഗം.”

സമ്പന്നിപ്പാടൊന്നും മിടലിയില്ല. അതാ
 ആരെയും നോക്കു മില്ല. പിന്നിടത്തുപോയി, പണ്ട
 ഞ്ഞപ്പടി കത്തിച്ചിരുന്നു.

“ഇനി വല്ലതും പറയുമ്പോൾ മറുപടിയിൽ അ
 വരെയും വിടിച്ചിട്ടുണ്ടു, മറ്റും പറയുമ്പോൾ

ഒന്ന് വഴുതിച്ചുകൊണ്ട് ചോദിച്ചു: 'അവിടുത്തെ കയ്യിൽ ഇനിമുഖം വല്ല കടന്നുപോയതോ?'

'ഇല്ല' എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ട് 'നന്മുതിരിപ്പാട്ട്' ലോക്കപ്പിൽനിന്നു പുറത്തു കടന്നു.

'കാട്ടെടാ കയ്യേ' മഹാലോക്കൻസ്തമ്പിൽ 'നന്മുതിരിപ്പാടിന്റെ' വിരടിക്കുകയാടിവെച്ചു കൊടുത്തുകൊണ്ടു തുടർന്നു: 'കട്ടാമക്കാവൻ. ഇന്നലെ വളരെ കാഴ്ച കിട്ടിയിട്ടുള്ളൂ. കാട്ട് കയ്യേ.'

'മതി മഹാലോക്കൻസ്തമ്പേ, മതി; ഇനി എന്തെങ്കിലുംതെ.' മന്മുരാൻ മകളെപ്പറക്കൊണ്ടു പറഞ്ഞു.

'ഇതു പഞ്ചാർച്ചമയം കഴിക്കുകയ്ക്ക് കഞ്ഞിവേർനായർ തുടർന്നു: 'ഇതു പാനിക്കാമെന്നുണ്ട് കൊല്ലേണമു്. ആ നാളെപ്പറ്റത്തിനെ ഒന്നിക്കൊടുത്ത കലംകത്തിയല്ലേ? കയ്യേ കാട്ടേ.'

'നന്മുതിരിപ്പാട്ട്' ഇടത്തു കയ്യു കെട്ടി. മഹാലോക്കൻസ്തമ്പിൽ അപ്പോൾ തനിക്കുവേണ്ട വസ്ത്രങ്ങളെയ്ക്ക് പിടിച്ചു കയ്ക്കുന്നതായിൽ ശ്രദ്ധിച്ചു വെട്ടി. കഞ്ഞുകുഴക്കുപ്പാ പുറത്തുവന്നു. അതാളുടെ ഇടത്തുകയ്യിലും അമ്മയ്ക്കു വെട്ടിയപ്പോഴും മഹാലോക്കൻസ്തമ്പിൽ ഒരു പാത്തിയെടുത്തുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു.

'നല്ല ഒരു ജോഡി. ഒരു നടന്നുകൊണ്ടു തുടർന്നു ചൊടിക്കുന്ന കാണുന്നതാണ്. ബഹു. ബഹു?'

മഹാലോക്കൻസ്തമ്പിൽ പ്രാണി ആണ്ടുപേരുടെയും പിൻമുറത്തു് നുകരപോലെ ചെന്നുവെച്ചു.

തള്ളി. നമ്പൂതിരിപ്പാട് മുന്നോട്ടു നീങ്ങി. ഹൈഡ് കോൺസ്റ്റബിൾ ലങ്ങിമെന്റേക്ക് അദ്ദേഹത്തിന്റെ വലത്തെ അംഗുലത്തിന്മേൽ ഒരു കയ്യെ കൊടുത്തു.

‘ആവൂ. ഈ നമ്പൂതിരിപ്പാട് പറഞ്ഞു.

‘എന്താ—കയറാ. നീ കേട്ടിട്ടുണ്ടോ?’ ഹൈഡ് കോൺസ്റ്റബിൾ വിവരിച്ചുകൊടുത്തു. ‘ആവോളം ഈ ഹാല്ലോ ഇടയാൽപ്പിന്നെ കോടയാല്ല. ഇനി ഇല്ലാതിരിക്കാമെ വല്ലവരും വിശ്വസിക്കുമോ?’

‘മോശമാണെന്താ കിടക്കുന്നത്?’ അംഗുലൻ തുടന്നു: ‘എണീക്കൂ.’

‘എന്തിനെ നീക്ക വയ്ക്കാ? ശരമർകുട്ടിമേനവൻപുത്രൻ. ‘പനിമുണ്ടു്, എണീക്കാൻ വയ്യ എണീക്കാലും കാലു ചിലതു വെച്ചുകൂടാ.’

‘അതു പറിപ്പൊല്ലോ. കോടതിയിൽ ഹാജരാക്കാതെ പൊലീസ് ഓഫീസിലേക്കു കൊണ്ടുവന്നു. ‘ഒന്നു നോക്കൂ, അംഗുലൻ.’

‘എന്നാലേഴുന്ന എടുത്തു കൊണ്ടുപോയോളം മേനവൻ പൂർവ്വകാലം നോക്കു ചെരിഞ്ഞു കിടന്നു.

അംഗുലൻ ലോക്കപ്പിൻ കടന്നു, ശരമർകുട്ടിമേനവനെ പരിശോധിച്ചു പറഞ്ഞു.

‘നല്ല പനിമുണ്ടു്, കാലിന്റെ വെള്ള പഞ്ഞി താമിരിക്കുന്നു. ഇടത്തുകാലിൽ നീരുമുണ്ടു്’

‘എന്നാലവിടെ കിടക്കട്ടെ ലോക്കപ്പു വൃട്ടിക്കളാം. മടങ്ങി പനിമു കിഴക്കേകുറിയിലേക്കു വലിച്ചുകൊ.‘ ഹൈഡ് കോൺസ്റ്റബിൾ പറഞ്ഞു: ‘പോകൂ.’

അദ്ദേഹൻ ലോക്കപ്പ് വട്ടി. ഒരു ലാങ്ങിയെടുത്തു. ഹെഡ്കോൺസ്റ്റബിൾ കൂമ്പിളാ തടവുകാരൻ പന്നിപ്പൊ അദ്ദേഹൻ അതൊരു പന്നിപ്പൊയി കൊണ്ടിയിലേക്കു നടന്നു.

മജിസ്ട്രേട്ട്, കോടതിയിൽ വന്നിരുന്നു കഴിഞ്ഞു.

‘ഹെഡ്കോൺസ്റ്റബിൾ - ഹെഡ്കോൺസ്റ്റബിൾ? - ഹെഡ്കോൺസ്റ്റബിൾ? - ഒരു പാപമായി കൂടെ പ്രാപ്തം വിളിച്ചുവോളിച്ചു. അപ്പോഴേതന്നെ ഹെഡ്കോൺസ്റ്റബിൾ കോടതിയുടെ കോലാശാൽ ചെന്നു, ജാഗ്രാപെക്കു മീപായിയുടെ കയ്യിൽ കൊടുത്തു, കാത്തു നിന്നു.

ഹെഡ്കോൺസ്റ്റബിൾ കോടതിയിൽ കണ്ടു മജിസ്ട്രേറ്റിനെ സമുട്ട ചെട്ടു. അപ്പോൾ തടവുകാരനെ കോടതി കൂമ്പാക്കു ഹാജരാക്കി. ഹെഡ്കോൺസ്റ്റബിൾ മജിസ്ട്രേട്ടുണ്ടെന്നു പറയുന്ന കൂമ്പിൽ നിൽക്കുന്ന കടന്നുമരിൽ ഇരിക്കുന്ന ഹെഡ് കോൺസ്റ്റബിൾ കയ്യിൽ ഫസ്റ്റ് ഇൻഫോർമേഷൻ റിപ്പോർട്ടുകൾ കൊടുത്തു. ഹെഡ്കോൺസ്റ്റബിൾ അതു മജിസ്ട്രേറ്റിന്റെ മേശപ്പുറത്തുവെച്ചു.

‘ഒരാൾക്കു പനിമുക്കു. ലോക്കപ്പിറുണ്ടു.’ ഹെഡ്കോൺസ്റ്റബിൾ ബോധിപ്പിച്ചു.

മജിസ്ട്രേട്ട് കണ്ടു കൂടി. ആ കടലാസ്സുകൾ എടുത്തു നോക്കി. ശാപായം, കോടതിയിൽ കണ്ടു, അപ്പോഴേതന്നെ കൊടുത്ത ജാഗ്രാപെക്കുമരിയെ കോടതിയുടെ പതിച്ചു മേശപ്പുറത്തുവെച്ചു.

‘ഹെഡ്കോൺസ്റ്റബിൾ - ഹെഡ്കോൺസ്റ്റബിൾ?’

ജേസ്യേട്ട കടലാസ് ഉൾപ്പെട്ട ഹെഡ്ക്യാക്കി
നെ ഏറ്റവും അടുത്തവരെ വരജി ഏൽത്തു-
നോക്കി.

‘ഞങ്ങളുടെ അടുത്ത നാണ് കാവം?’ കണ്ണുകൾ
ക്കുറുപ്പ് ചേർന്നിട്ടു.

‘പതിനഞ്ചു ദിവസത്തേക്കു റിമാൻ? ചെയ്യുകതാ-
ണ്?’ ജേസ്യേട്ട പറഞ്ഞു.

‘എന്ത്?’ ഞങ്ങളുടെ പേരിലുള്ള കാരം ഏ-
ന്താണത്?’

‘അറിഞ്ഞുകൂടാ പോലീസ് ഫസ്റ്റ് ഇൻഫർ-
മേഷൻ റിപ്പോർട്ടു കണ്ട നിങ്ങളുടെ റിമാൻ? ചെയ്യാൻ ആ-
വശ്യപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ചാർജ്ജ് ഷീറ്റ് കമ്പിട്ടിംഗ് ജേ-
സ്യേട്ട തുടർന്നു: ‘നന്നാൽ അതു വിങ്ങാത്ത അറിയിക്കുകയും
വിശദീകരിക്കുവാനുള്ളതു കേൾക്കുകയും ചെയ്യും.’

‘ഞങ്ങൾക്കു വിശപ്പാണ്.’ കണ്ണുകൾക്കുറുപ്പ് തുട-
ന്നു. ‘ഇന്നലെ മാവിലെ ഷെണാ കഴിച്ചതാണ് വി-
ന്നാലു ഉപമെ പച്ചവെള്ളാച്ചോലും കിട്ടിയിട്ടില്ല.’

ജേസ്യേട്ട അതുകൂടി എന്നപോഴും നോക്കിയില്ല.

കോടതിയിലും വരാന്തയിലും തുളകൾ തരിച്ചു-
പിടിക്കേണ്ടിരുന്നു. മുകളിൽ ചിറമ്പിത്തുടങ്ങിയും കയ്യി-
ൽപ്പാമ്പും തൊഴുത്തുകാരെങ്കിലും തലമുറക്കെട്ടുള്ള
മെന്റോളി വാർഡർ കോടതിയിൽ കടന്നു ജേസ്യേട്ടന്തന്നെ
വെല്ലാം കൊടുത്തു.

‘പല വിചാരിച്ചതെയ്യ പോക്കുപ്പിടലാതാജ്ജെട്ട്,
താമസം കൂടാ’

‘സാർ’ ഹൈന്ദവപിതാമഹർ അതസരിച്ചു.

‘പോലക.’ ഹൈന്ദവകോൺസ്റ്റബിൾ പറഞ്ഞു.

‘വരട്ടെ’ കുപ്പി ഉടർന്നു: ‘ഭക്ഷണത്തിന്റെ കാര്യം തീർച്ചയാക്കിയേ വരാനുള്ളൂ. സാർ, ഞങ്ങൾക്കു വിരമമില്ലേ?’

‘ഉണ്ടാവാം’ ജോസഫ് ഉടർന്നു: ‘ജെയ്ലിലെ ഉച്ചക്കുള്ള ഭക്ഷണം പാകംചെയ്തു കഴിഞ്ഞു. റിപ്പോർട്ട് കണക്കിൽ പെട്ടിട്ടില്ല. ചെങ്കുണ്ടാത്തരം നിങ്ങളും കണക്കിൽ പെട്ടു. ഇന്നു ചെങ്കുണ്ടാത്തരം ഭക്ഷണം കിട്ടും. ഇപ്പോൾ പോയ്ക്കാളൂ.’

‘ഭക്ഷണം കിട്ടാതെ പോവാമെന്നാണിവിടെ. കുപ്പി അവിടെ ഇരുന്നു.

‘ഒന്നുംവേണ്ടാ. ഒന്നുംവേണ്ട. പോവാ. ഇനി അതിനും കിട്ടും അടി’ നാൽക്കുന്ന നമ്പൂതിരി കുപ്പിനെ വലിച്ചുപർത്താൻ ശ്രമിച്ചുകൊണ്ട് പതുക്കെ പറഞ്ഞു.

‘കൊണ്ടുപോയ്ക്കാളൂ’ ജോസഫ് വീണ്ടും കല്പിച്ചു.

‘എങ്ങിനാണു പറഞ്ഞത്?’ ഹൈന്ദവകോൺസ്റ്റബിൾ കുപ്പിനെ വലിച്ചുപറന്നുപിടിക്കാൻ ശ്രമിച്ചു.

‘എന്നാൽ വലിച്ചുകൊണ്ടു പോവാ’ കുപ്പി ഉടർന്നു: ‘ഇന്നലെ ചെങ്കുണ്ടാത്തരം പിടിച്ചുകൊണ്ടുവന്ന ലോക്കപ്പിലിട്ടു പുട്ടിയൊക്കെ. ഇങ്ങിനെ വിറ്റാൻ കഴിയാൻ സാധ്യമല്ല. ഒരു സ്വാതന്ത്ര്യാഭിമാനം പോലുള്ളതാണ്, തടവുകാർക്കു ഭക്ഷണമുണ്ടോ എന്നത്’

‘ഇന്നലെ വല്ലതാ തൊണ്ടതു പോലീസുകാരാലോ. ഓ! മഹാമനോരമം! ഇനിപ്പോൾ ഓരോന്നും വലിച്ചുപറന്നുപിടിക്കാൻ ശ്രമിച്ചു.

ഞാനല്ല. ഇന്നു അപ്പാൾ ചെന്നു മരിച്ചപ്പോൾ കിഴിവാഴിട്ടുള്ള ജൈലിലെ മാവിലത്തെ ഭക്ഷണത്തിൽ ചെറുതാണുള്ള സന്ദർശനം കഴിഞ്ഞു. ഞാൻ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള മരവകനേരം ഭക്ഷണം കിട്ടുന്നത് '

'അതുവരെ വിശ്വാസികൾ വരു. ഏതൊരു ഭക്ഷണം കിട്ടണം.'

കോടതിയിൽ വന്നപ്പോൾ ആ ഭക്ഷണ ന്യായം കാണാനുണ്ടായില്ല, അവർക്കു ബഹുദൈവമായിരുന്നു.

'ഗവർണ്മെന്റുകൾക്കിടയിൽ ഭക്ഷണം തരാൻ വിട്ടു തന്നിയില്ല. ഓരോരുത്തിൽ ഞാൻ കമ്പിൾനിന്നുണ്ടായതാണ്. മരിച്ചപ്പോൾ പാഞ്ഞു.

'ആ കർമ്മകാര്യം വിട്ടുപോക കഴിയാതെ വെട്ടി വെട്ടി വാങ്ങിക്കൊടുത്തോ. കുറച്ചു തുടന്നു. 'നിങ്ങളുടെ ത്യാഗം വാങ്ങിക്കൊടുത്തു. എന്താവാൻ വെട്ടി. ഈ കോർട്ടിന്റെ ഗവർണ്മെന്റ് എന്ന പേരിൽ വെട്ടാൽ എന്തിനെ ഭക്ഷണവും തന്നു.

'ഹോട്ടലിൽനിന്നു ഭക്ഷണം വാങ്ങി കൊടുത്തു. സൈന്യാലി, മൂന്നാൽക്കം' അവസാനം മരിച്ചപ്പോൾ കിട്ടി.

കുറച്ചപ്പോഴേന്നു.

'അപ്പാൻവെട്ടെ വിട്ടിട്ടു' മരിച്ചപ്പോൾ പാഞ്ഞു.

'അപ്പാൻവെട്ടെ ഡാമുണ്ടോ?' മരിച്ചപ്പോൾ വിട്ടു. പാപ്പാവിട്ടു. മരിച്ചപ്പോൾ വിട്ടിക്കൊണ്ടിരുന്നില്ല. അതിന്നു കേവലം അപ്പാൻവെട്ടെ കോടതിയിൽ വിട്ടിട്ടു. മരിച്ചപ്പോൾ വിട്ടിട്ടു. മരിച്ചപ്പോൾ വിട്ടിട്ടു.

നും, അപ്പമേനവന്റെയും കണ്ണുകൾക്കുറ്റപ്പിന്റെയും നോട്ടങ്ങൾ തമ്മിൽ കൂട്ടി. അവ താണു.

‘ഭക്ഷണം തരും, എഴുന്നേൽക്കൂ’ ഉപാധ കോൺസ്റ്റബിൾ പറഞ്ഞു: ‘പോവുക’.

‘ആരു തന്നെ?’

‘വാർഡർമാരും. മജിസ്ട്രേട്ട് കല്പിക്കാനു കേട്ടിട്ടില്ല’
കുറച്ച് എഴുന്നേറും.

‘അപ്പമേനവൻ പറഞ്ഞുകൂ’ കുറച്ച് അപ്പമേനവന്റെ നോക്കി പറഞ്ഞു.

‘എന്ത്? അതു മട്ടമിഷൻ റെഗുലേഷൻസ്സബിൽ സമ്മതിച്ചിട്ടു. ‘വല്ലവരോടും സംസാരിക്കാൻ പാടില്ല. നിങ്ങളോട് തടവുകാരനാണ്’

‘എനിക്കു സംസാരിക്കണം.’

‘സംസാരിക്കണമെങ്കിൽ മജിസ്ട്രേട്ടിന്റെ സമ്മതം വാങ്ങണം.’

‘ഇദ്ദേഹം എന്റെ സമ്പ്രദായം എനിക്കു വിവരിക്കാൻ പാടില്ല’ കുറച്ച് മജിസ്ട്രേട്ടിനോടു പറഞ്ഞു.

‘ഒരു ദിനമെങ്കിലും മാവത്തിൽ രണ്ടു ഇൻഷ് വാണ്. ഇപ്പോൾ സംസാരിച്ചാൽ ഗ്രാമി പതിനെരിവസരത്തേക്കു ഇൻറർവ്യൂ അനുവദിക്കില്ല. വേണ്ടതെങ്കിൽ ഇപ്പോൾ സംസാരിക്കാം’ മജിസ്ട്രേട്ട് പറഞ്ഞു.

‘എന്തായാലും ഇവരെന്ന കടുണിസ്സാക്കി. ഇനി കടുണിസ്സാക്കാരുള്ള വിധി തികച്ചും അനുഭവിച്ചു. ഈ കാണാമെന്ന അപ്പമേനവൻ പറഞ്ഞുകൂ’

‘നന്മ കഴിച്ചിട്ടില്ല?’ അപ്പമേനവൻ ചോദിച്ചു,
‘ഇല്ല.’

ഗോപാലനാണി വരുന്നതിൽ നിന്നെത്തിനോക്കി
ജ്യേഷ്ഠനെ കണ്ടു.

‘കേൾച്ച ചായ വാങ്ങിക്കൊടുക്കാൻ സമ്മതിക്ക
മോ?’ അപ്പമേനവൻ ജ്യേഷ്ഠനോടു ചോദിച്ചു.

പോലീസുകാരെ വിരോധമില്ലാതെ പുതുപ്പ
ണമെങ്കിലും ചെയ്യാം. ഇപ്പോൾ അവരുടെ കസ്റ്റഡി
ലാണ്. ജ്യേഷ്ഠൻ ചോദിച്ചു ‘എന്താ ഹെഡ് കോൺ
സ്റ്റബിൾ, കേൾച്ച ചായ വാങ്ങിക്കൊടുക്കുമ്പോൾ എന്താ?’

‘കൊടുത്തുകൊള്ളട്ടെ’ ഹെഡ് കോൺസ്റ്റബിൾ
തുടർന്നു: ‘ദിറോറാ ലാക്കിയശേഷം കൊടുക്കാം. കാ
ലു നാർഡുക്കു പകൽ കൊടുത്താൽ മതി.’

അപ്പമേനവൻ അഞ്ചുറൂപിക് എട്ടുതു നാർഡുക്കു
കയ്യിൽ കൊടുത്തു.

‘പോവാൻ വരട്ടെ’ ജ്യേഷ്ഠൻ ചോദിച്ചു: ‘ഈ
കഞ്ഞുകുട്ടകൾക്ക് എന്താൽക്ക് ജാമ്യം ആവശ്യപ്പെടുന്നു
ണ്ട്. പോലീസു ഭാഗം പുതു പാക്കുന്ത?’

‘ജാമ്യം കൊടുക്കാൻ പാടില്ലാത്തതാണ്, പ്രതി
കൾ കമ്പ്യൂണിസ്റ്റുകാരെ അക്രമികളും മെമ്മർമാർക്കും ആ
ണ്. ഇവിടെ പോലീസും മെമ്മർമാർക്കും പ്രതിരോധി
പ്പുതിക്കുന്നു.’ ഹെഡ് കോൺസ്റ്റബിൾ പറഞ്ഞു.

‘ജാമ്യം കൊടുക്കു ആളിയിരിക്കുന്നു’ ജ്യേഷ്ഠൻ ചോ
ദിച്ചപ്പോൾ പുതുപ്പണ പുഴയിൽ ചെപ്പുകാർ ഇ

പോലീസുകാരും വാർഡ് നമ്പരപ്പട്ടികകളെ കൊണ്ടുപായി തദ്ദേശസ്വയംഭരണ കോടതിയിൽ വിജയം നേടുന്നു, ഗോപി ഉപയോഗിച്ചുള്ള ക്രൈമിനൽ കേസുകളിൽ.

റാൻഡർ ലേക്കാപ്പിടന്ന തെറ്റു പിഴവെടുപ്പിനുള്ള
ചരയിൽത്തന്നെ. കറുപ്പിനേയും ചന്ദ്രികാപ്പൂക്കളേയും
അതിലേക്കായി ചുവത്തു ചുട്ടാക്കിക്കൊണ്ടു കള്ളപ്പുരി
കളുണ്ടെന്നും ഉറങ്ങാത്ത കടന്നുവാടി ഏഴുവേളയ്ക്കു
ചപ്പുകിട്ടി കള്ളുവെച്ചു കളയുകയും തന്റെ മകൾ നിമി
തിന്നു ഒരു മലകു കൈയെടുത്തു.

അനുയോജിതമായിട്ടുള്ളതും ചുമക്കേണ്ടതാകുന്ന പരിഹാരമുണ്ടാകട്ടെ.

‘പോലീസ് ഇനിമെന്റ് ക്ലബ്ബ് മീറ്റിംഗ്’
 അടുത്തുതന്നെ; ‘എൽ’ ക്ലബ്ബിന് വിപ്ലവപ്രാജ്ഞാൻ സ്വരമായിക്കാം.’

[illegible]

‘അറിയുക ഇരിക്കിൽ’ വാർഷിക പത്രിക ‘കു
ടുംകുഴിഞ്ഞാൽ’ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്ന മാസവും ഐ.ടി.എം. കോ
ൺഗ്രസ്സ് എന്നിവയും പുറത്തിറക്കിയിട്ടുണ്ട്.

‘എന്നാലങ്ങിനെ ആശ്ചര്യപ്പെട്ട ഗാധാപതിയോട് വാർദ്ധ്വകൻ തുടങ്ങി: “കുപ്പിപ്പിന്നാതെ ചാമ്പ വാങ്ങിയാണ് ഇരുപത്തു ദിവസവും കടിയം അതിരുകളുള്ളപ്പോൾ അധർമ്മം ചെയ്യുന്നത്. അതുകൊണ്ട് ഉദ്യോഗസ്ഥർക്ക് അത് ചെയ്യാനില്ലാത്തതുമാണ്.”

‘ആമിക്കൊടുത്ത് ഗാധാപതിയെ വാങ്ങിപ്പോയത്

‘അതിനിപ്പോൾ അതല്ലേയോ’ വാർദ്ധ്വകൻ തുടങ്ങി. ‘ഇപ്പോൾ അധർമ്മം അതിരുകളില്ലാത്തതായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ട്. അതിനാൽ ഇരുപതിനേഴ് ദിവസത്തെ പരീക്ഷണം ചെയ്യാതെ ചാമ്പ വാങ്ങിയെടുക്കാൻ പറ്റിയെടുക്കുന്നതാണ്.’

‘ഇതുകൊണ്ട് ഇരുപതിനേഴ് ദിവസത്തെ പരീക്ഷണം നടത്തേണ്ടതാണ്. അതിനിപ്പോൾ ചാമ്പ വാങ്ങിയെടുക്കാൻ പറ്റിയെടുക്കുന്നതാണ്.’

‘അപ്പോൾ വേണ്ടത് അധർമ്മം തുടങ്ങി: “കുപ്പിപ്പിന്നാതെ ചാമ്പ വാങ്ങിയെടുക്കുന്നത് ഇതിനേക്കാൾ കൂടുതൽ അധർമ്മമാണ്.”

‘അപ്പോൾ കുപ്പിപ്പിന്നാതെ ചാമ്പ വാങ്ങിയെടുക്കുന്നത്

‘അതൊന്നും അധർമ്മം. കുപ്പിപ്പിന്നാതെ ചാമ്പ വാങ്ങിയെടുക്കുന്നത് അധർമ്മമാണ്.’ ഇതിൽ കോർപ്പറേഷൻ അധർമ്മം ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. അതിനാൽ അധർമ്മം ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. അതിനാൽ അധർമ്മം ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

கா ரிஷ னு றை! அ ல் பர மசிவீ,

‘പുട്ടനെ വെട്ടാനെ അടിച്ചിരിക്കുന്നത്’ ശോചനീയ
തരത്തിൽ തുടർന്നു. ‘പെട്ടെന്നു മൃഗമായിത്തീർന്നു പോയ
ഒരു മനുഷ്യനായിരുന്നു ഏതാനും വർഷം മുമ്പ് അവിടെ
ജീവിച്ചിരുന്നത്’.

‘അനന്തരം അമ്മയോട്’ മേലാൻ തുടർന്ന് ‘ഇതു കേൾവില്ല’ എന്നു മേലന്മാരെപ്പറ്റി എഴുതിയ കോലം എഴുതാനുണ്ടായതുകൊണ്ട് ഇതിൽ ‘എന്നാൽ’ എന്നു ചേർത്തതാണ്. ‘അമ്മയോട്’ എന്നു ചേർത്തതുകൊണ്ട് കോലം തെറ്റാകാതെ പോകാൻ അമ്മയോട് ചേർത്തതാണ്. ‘അമ്മയോട്’ എന്നു ചേർത്തതുകൊണ്ട് കോലം തെറ്റാകാതെ പോകാൻ അമ്മയോട് ചേർത്തതാണ്.

தமிழகம் பல் கதா புதித நிலைக்கு வர நினைவு
வருமா, அது உடனடியாக நடக்க வேண்டும்.

‘ஹ’ நில துக்ஷணம் கோபந்திந்’ எனக்கொலும்
 ஓரிககமிந். லாபிக் ததமேதம் கடியுநிந்லாகி
 பிளிது நல பூகாவந நில வநிதிக்கந. அநி
 க 7. ப் ந’ (அமதுத). ஆதந் அந்ந் (சிகிதிக்கந
 காவநாக ஓபந்திதம் கையிபு, கையிபுமிபு’

‘കുറ്റിന്ത്’ ഇപ്പോൾ ചിലതൊക്കെ മാറ്റിയിട്ടുള്ള വാഗ്ദാനം കൂടിയിരിക്കുന്നു’ അപ്പോഴാണ് തുടർന്നു: ‘ഇന്നത്തെ കലാപ്രാണികൾക്കും കലാജ്ഞാൻ എന്തുവേണമെങ്കിലും മറുപടിയില്ല.’

അതാൻ ജന്മപ്രാപ്തി ആദ്യത്തെ പ്രാപ്തി കണ്ടിട്ടു വേണ്ട?

ଆଜି ଯାଏଁ ସେ ଶାନ୍ତି ପାଇନି । ସେ ଶାନ୍ତି ପାଇଁ ଯେଉଁ ଯେଉଁ ଲଢ଼ିବାକୁ ଚାହୁଁଛି, ସେ ଶାନ୍ତି ପାଇଁ ଲଢ଼ିବାକୁ ଚାହୁଁଛି । ସେ ଶାନ୍ତି ପାଇଁ ଲଢ଼ିବାକୁ ଚାହୁଁଛି । ସେ ଶାନ୍ତି ପାଇଁ ଲଢ଼ିବାକୁ ଚାହୁଁଛି ।

ക്ലാസ്സ് രണ്ട് വകകളായി വിഭജിച്ച് പഠനത്തിന് തുടങ്ങി. പഠനം കഴിഞ്ഞതിനുശേഷം കലാപരമായ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തി.

[illegible]

מדינת ישראל תהיה חברה זכאית ונפרדת
לחברת המדינות הערביות.

‘**ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਸਨ।**

പ്രാജ്ഞിയിൽ കൊണ്ടിട്ടു ചിലപ്പോൾ അതിലൂടെയും മറ്റും
ഉപദേശങ്ങൾ ഉണ്ട്.

‘ആന്ധ്ര’ ഇന്ദ്രി ചേദനി പു.

“ഒരു ജനതയുടെ മുന്നേറ്റം” ആദ്യകാലത്ത് വന്നിരുന്നു.

ഇപ്പോൾ കടം വരുത്തുന്ന നേരികൾ.

‘നാം വിവിധവിധത്തിൽ, പലവിധത്തിൽ
 തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നു. സ്വേച്ഛയാൽ ഉപേക്ഷിക്കുകയും
 ഉപേക്ഷിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്ന ഏതെങ്കിലും
 വിധത്തിൽ ഉപേക്ഷിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു.

‘നിതി കിട്ടാൻ കിഴക്കാടതി തള്ളിക്കളഞ്ഞാൽ മേൽക്കോടതിയിൽ വരാമല്ലോ’.

‘കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് കോൺ ജാർജ്ജ് അമ്പലമുക്ക്’

‘എന്നാൽ അതു എഴുതിത്തന്നോ, ഇതിന്റേയും മേൽക്കോടതിയിലെല്ലാം പോയിനോക്കണം.’

‘തുകി ഡാജിമുക്ക് പറഞ്ഞപ്പോൾ പെട്ടെന്ന് മേൽപ്പറഞ്ഞതിന് തക്കതല്ല. അതു മലയാളം കോടതിയിൽ പരിശോധിക്കുക. എന്നിട്ട് അപ്പോൾ വരും മകളേ’.

അപ്പോൾ വരും ആ തള്ളക്കുട്ടി പറഞ്ഞുവെന്ന് പറ്റാത്ത കാര്യം, വീണ്ടും കറിയൽ കരയുമായിരുന്നു.

‘നേരെ സെഷൻ കോടതിയിലേക്ക്’ അപ്പോൾ വരും മേൽപ്പറഞ്ഞ സാധനം സിപ്ലിട്ട്. ‘അതും വരും കഴിഞ്ഞാൽ കോൺ സെഷൻ സിപ്ലിട്ട്’.

‘സെഷൻ സിപ്ലിട്ട്’ മേൽപ്പറഞ്ഞു പറഞ്ഞു.

‘പറ്റാത്ത’ പറ്റാ. മേൽപ്പറഞ്ഞു പറഞ്ഞു: ‘എന്ന സാധനം’.

‘പറ്റാത്ത’ പറ്റാ. മേൽപ്പറഞ്ഞു പറഞ്ഞു: ‘എന്ന സാധനം’.

കാർ വീണ്ടും കരയുകയും ചെയ്തു. അപ്പോൾ സിപ്ലിട്ട് പറ്റാത്ത പറ്റാ. മേൽപ്പറഞ്ഞു പറഞ്ഞു: ‘എന്ന സാധനം’.

നാമിതനു, ആമിൻ പ്രകാശത്തിനനു കവിമൻ
വെളിൽ ഉപനമിക്കട്ടെ

[illegible]

'ഇപ്പോൾ ഉഷ്ണമേ' ഡെപ്യൂട്ടർ കമ്മീഷൻ: 'വനി
ഇന്നാലയാളം ഉഷ്മ' വൈകുന്നേരം കല്യാണം കഴി
ഞ്ഞത്' തങ്ങളുടെ പായത്തോ പന്തലത്തോ മറ്റിടത്തോ

‘ആനന്ദപാഠവം.’

അദ്യമോവൻ വക്കീൽമാനായെ ഉയിർപ്പുള്ളി കെട്ടി-
ത്തിലേക്കു കയറി പൊങ്ങിനിന്നു എന്തു നിയമം ചെയ്-
തുകൾ ഓരോ ഭൂരികളെയും തൃപ്തിപ്പെടുത്തുന്നുണ്ടോ? ഒ
ന്നിലും വക്കീലില്ല. അങ്ങനെ അവർക്ക് വിജയമായി ഒ
രു ഭൂരിയിൽ ഒരു കുറച്ചു കോടികൾ ഉരിക്കുന്നത് അ
ദ്യമോവന്റെ കഴിവനുസരിച്ച്. അദ്യമോവൻ കരു
ശബ്ദങ്ങളാണിത്, ആ വക്കീലിനെ പ്രകടിപ്പിക്കുന്ന
താണ് ഒരു സഭാംഗമായെന്നുള്ളത്.

‘புறநாடு’ என்ற புறநினைப்புகளை அடங்குமாறுவது
வகையில் அழகுநாடு நூலில் நூலாசிரியர் எழுதின
பாடம்.

‘ഒരു ജന്മവേദപത്ത് സമപ്രിതാനന്ദൻ മനശ്ശി
സ്’ കോട്ടിൻ’ അപ്പമേനവൻ പറഞ്ഞു.

‘தொடர்நாள்’, ‘அறிக்காட்டியானா’ என்ற ஜாது
கூடங்கள் நடந்தன. ‘நாளைக் கொஞ்சமே’ புகாரீ

പറഞ്ഞു 'ഹീനും ഏഴത്തുകുലിയും വാങ്ങിക്കൊടു-
സുഖമില്ല. തല വലിക്കുന്നു.'

വക്കീൽ കസേലയിലിരുന്ന കണ്ണുചിമ്മി മുഖഛായ
ത്തി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഗുഹസ്തൻ മാമൻനാഥർ വന്ത
റിക്കാർട്ടുകൾ വാങ്ങാൻ കൈ നീട്ടി.

'അത പറയില്ല. ജാമ്യം കിട്ടുകയാണെങ്കിൽ ഇ
ന്നു കിട്ടണം. നാളെ കിട്ടിയിട്ടു കായ്ക്കമാനുമില്ല.'

'ഇന്നു കിട്ടില്ല. നാളെത്തന്നെ കിട്ടുമോ എന്നറി
ഞ്ഞുകൂടാ. കൊലക്കേസ്സൊന്നുണ്ടല്ലോ?'

'കൊലക്കേസ്സൊന്നുണ്ടല്ല' അദ്വയനവൻ വിവര
ങ്ങളൊക്കെ പറഞ്ഞു. അവരുടെ ആവശ്യവും.

'ജാമ്യം കിട്ടാൻ പ്രയാസമാണ്. വേണമെങ്കിൽ
ഒന്നു ശ്രമിച്ചുനോക്കാം.' മാമൻനാഥർ തുടർന്നു: 'ഇ
പ്പോൾ ഉച്ചയ്ക്കു കോടതി പിടിയും. രണ്ടുമണിക്കു വീണ്ടും
മുഴുപ്പോൾ ഹരജി സമർപ്പിച്ചുനോക്കാം. ഹരജി വിചാ
രണ വേണ്ടിവരികയാണെങ്കിൽ കൊഴുത്ത നോക്കണം.
അ പിറ്റേന്നു സബ്ജൂഡ്ജക്ടുകൾക്കോ അസിസ്റ്റാൻറ് പ
ബ്ലിക്ക് പ്രോസിക്യൂട്ടറോടോ ആമെങ്കിലും വരുത്തി വാദം
കേൾക്കേണ്ടിവരും.'

'ഇതൊരു ഭാഗ്യക്കുറിയാണ്' മാമൻനാഥരേ, ഹ
രജി സമർപ്പിച്ച ദിവസങ്ങളൊക്കെ പാതുക. ജില്ലീക്ക
സർക്കാസ്സണായി ജാമ്യം അനുവദിച്ചുവെങ്കിൽ ഭാഗ്യമാ
യി. ഇല്ലെങ്കിലോ? ഒന്നും വരാനില്ല.'

'ഭാഗ്യക്കുറിയാണെങ്കിൽ നോക്കാം.' മാമൻനാഥർ
തുടന്നു: 'വക്കീൽ സെഷ്യൻസിൽ ചാജുരാവൻ ഒരു

പ്രാപശ്ചത്തിന്നു ഇതപരമമുപ്ലവിക്കമാണു് ഫീസു്. കടലാസ്സിന്നു ഏഴുതുളുവിന്നു കൈക്കൂടി മഞ്ഞുപ്ലവിക്ക പേരെയും തരണം.

അപ്പമേനവൻ കടലാസ്സുകൾ താൻനാശമട ക യിൽ കൊട്ടുന്നു. തടിയിൽനിന്നു പേഴ്സെന്റു കൂന്നു പത്തുപ്ലവിക്ക പേട്ടുകൾ ഏഴുതുളു പാഞ്ഞു. 'കഴിയുന്ന വേഗം നോക്കൂ, സെക്കുണ്ടാലും വിലപിടിച്ചതാണു് '

താമൻനാശൻ റിക്കാർട്ടുകൾ ഫീസും വാങ്ങി സ്ഥിരം കേൾക്കുക അടുത്തേക്കു പോയി. ഒരു അദ്ധ്യായം കലാമണ്ണുട്ടത്തു ഹരജി ഏഴുതാൻ തുടങ്ങി, വക്കീൽ അപ്പോഴാ തലവലിയായി ഇരിക്കുകയാണു്,

ചില വക്കീലന്മാരും കക്ഷികളുംകൂടി സംസാരിച്ചു കൊണ്ടു് കോടതിയിൽനിന്നു മങ്ങിവരികയാണു്, വക്കീൽ കൺതുടന്നു.

‘എന്നാ കോടതി പിരിഞ്ഞിതാ’

‘പിരിയുകയോ’ വന്ന വക്കീൽ തുടർന്നു: ‘ആ കൊലക്കേസിലെ സാക്ഷി വിചാരിക്കുകയാണു്. രണ്ടാം സാക്ഷിയെ വിചാരിക്കു കഴിഞ്ഞാൽ കോടതി പിരിയാമെന്നാണു് ജഡ്ജി പറഞ്ഞതു്. അതു തുടങ്ങിയേയുള്ളു, അതെന്നിട്ടുറങ്ങിപ്പോകുന്നതാലും പിടിക്കും ശാപ്പാളകഴിച്ചു വരട്ടും’ ആ വക്കീൽ നടന്നു.

‘ഒരു സന്ദേശമിരിക്കൂ’ അപ്പമേനവന്റെ വക്കീൽ മറ്റൊ വക്കീലിന്റെ കൂടെ ചെന്നു. അ പരാമതാമക്കയെ സാക്ഷാദൃ പാഞ്ഞു.

‘നൂറാ നൂറാ നൂറാ’ ഉള്ളാണ് ഭോക്താക്കൾ വന്നിട്ടുള്ളത്. ‘നൂറാ’ പോലെയുള്ള പേരിലുള്ളവർ, കേരളത്തിൽ പലയിടത്തും ഉണ്ടായിട്ടുള്ള പൊതുജനങ്ങളെക്കുറിച്ചാണ്.

നൂറാ നൂറാ നൂറാ എന്നാണ് ഭോക്താക്കൾ പറയുന്നത്. നൂറാ നൂറാ നൂറാ എന്നാണ് ഭോക്താക്കൾ പറയുന്നത്. നൂറാ നൂറാ നൂറാ എന്നാണ് ഭോക്താക്കൾ പറയുന്നത്. നൂറാ നൂറാ നൂറാ എന്നാണ് ഭോക്താക്കൾ പറയുന്നത്.

നൂറാ നൂറാ നൂറാ എന്നാണ് ഭോക്താക്കൾ പറയുന്നത്. നൂറാ നൂറാ നൂറാ എന്നാണ് ഭോക്താക്കൾ പറയുന്നത്. നൂറാ നൂറാ നൂറാ എന്നാണ് ഭോക്താക്കൾ പറയുന്നത്. നൂറാ നൂറാ നൂറാ എന്നാണ് ഭോക്താക്കൾ പറയുന്നത്.

നൂറാ നൂറാ നൂറാ എന്നാണ് ഭോക്താക്കൾ പറയുന്നത്. നൂറാ നൂറാ നൂറാ എന്നാണ് ഭോക്താക്കൾ പറയുന്നത്. നൂറാ നൂറാ നൂറാ എന്നാണ് ഭോക്താക്കൾ പറയുന്നത്. നൂറാ നൂറാ നൂറാ എന്നാണ് ഭോക്താക്കൾ പറയുന്നത്.

നൂറാ നൂറാ നൂറാ എന്നാണ് ഭോക്താക്കൾ പറയുന്നത്. നൂറാ നൂറാ നൂറാ എന്നാണ് ഭോക്താക്കൾ പറയുന്നത്. നൂറാ നൂറാ നൂറാ എന്നാണ് ഭോക്താക്കൾ പറയുന്നത്. നൂറാ നൂറാ നൂറാ എന്നാണ് ഭോക്താക്കൾ പറയുന്നത്.

‘നൂറാ’ ജില്ലാ ഏജന്റായ: ‘ഇപ്പോൾ പലിശകൾ കൂടുകയാണ്. നൂറാ നൂറാ നൂറാ എന്നാണ് ഭോക്താക്കൾ പറയുന്നത്.

‘നൂറാ’ ജില്ലാ ഏജന്റായ: ‘ഇപ്പോൾ പലിശകൾ കൂടുകയാണ്. നൂറാ നൂറാ നൂറാ എന്നാണ് ഭോക്താക്കൾ പറയുന്നത്.

இந்த கட்டக் கட்டிவந்திருக்கிற நடவடிக்கைகளை நு
கையிலிருந்து

‘கேள்வி எழுப்புகிறேன்’

‘கேள்வி எழுப்புகிறேன்’ என்று சொன்னால், இ
ந்திருக்கிற. ‘கேள்வி எழுப்புகிறேன்’ என்று சொன்னால்
இந்திருக்கிற.

‘கேள்வி எழுப்புகிறேன்’ என்று சொன்னால், இ
ந்திருக்கிற. ‘கேள்வி எழுப்புகிறேன்’ என்று சொன்னால்
இந்திருக்கிற.

‘கேள்வி எழுப்புகிறேன்’ என்று சொன்னால், இ
ந்திருக்கிற. ‘கேள்வி எழுப்புகிறேன்’ என்று சொன்னால்
இந்திருக்கிற.

‘கேள்வி எழுப்புகிறேன்’ என்று சொன்னால், இ
ந்திருக்கிற. ‘கேள்வி எழுப்புகிறேன்’ என்று சொன்னால்
இந்திருக்கிற.

‘கேள்வி எழுப்புகிறேன்’ என்று சொன்னால், இ
ந்திருக்கிற. ‘கேள்வி எழுப்புகிறேன்’ என்று சொன்னால்
இந்திருக்கிற.

‘கேள்வி எழுப்புகிறேன்’ என்று சொன்னால், இ
ந்திருக்கிற. ‘கேள்வி எழுப்புகிறேன்’ என்று சொன்னால்
இந்திருக்கிற.

‘கேள்வி எழுப்புகிறேன்’ என்று சொன்னால், இ
ந்திருக்கிற. ‘கேள்வி எழுப்புகிறேன்’ என்று சொன்னால்
இந்திருக்கிற.

‘കേരളീയക്കുണ്ഡം’ ശിപ്പാതി ഓടി കോണിവാക്കിലെത്തി നിന്നുകൊണ്ടു തുർന്നു: ‘വിളിക്കുന്നുണ്ട്’

‘ആരാ വിളിക്കുന്നത്?’ അപ്പമേനവൻ ചോദിച്ചു: ‘യജമാനൻ’

‘എന്തെല്ലാമുണ്ട്?’

‘സേഷ്യൻസ് ജഡ്ജ്’ ആതു പാഞ്ഞപ്പോൾ ആ ശിപ്പാതിയുടെ കൂവായു മേലേക്കു ജർത്താവിമൻറ പേർ പറയുമ്പോഴുണ്ടാകുന്ന ഒരു വൈവാശ്യഭൂഷാമി.

‘എന്തൊന്നാൻ വഴിമില്ലല്ലോ’ അപ്പമേനവാൻ പരുങ്ങിക്കൊണ്ടു പറഞ്ഞു. ‘നിങ്ങൾക്ക് ആരെ ഒരുക്കിക്കൊടുക്കും?’

‘അല്ല ഇബ്രഹീം അതാതന്നെയാണ് വിളിച്ചത്,’ ശിപ്പാതി തുടർന്നു: ‘ആ ബനിമൻ ഇട്ടുനില്ക്കുന്ന ആരെ എന്നാണ് പറഞ്ഞത്?’

അപ്പമേനവൻ വരാന്തയിലേക്കു കയറി. ശിപ്പാതി വഴി മഴിഞ്ഞുകൊടുത്തു.

‘നല്ലേ’ അപ്പമേനവാൻ പറഞ്ഞു

‘അല്ല, നല്ലേ’ ശിപ്പാതി വഴികാട്ടിക്കൊണ്ടു പറഞ്ഞു.

അപ്പമേനവൻ സേഷ്യൻസ് ജഡ്ജിയുടെ വിശ്രമദിനിലേക്കു കടന്നു. ജഡ്ജി കോട്ടുളാൽ സ്റ്റാൻറിന്റേൽ തുക്കി ഒരു സിഗററ്റു കത്തിച്ചു പുക പറ്റിക്കൊണ്ടു നില്ക്കുകയായിരുന്നു.

‘ഇരിക്കൂ’ ജഡ്ജി തുടർന്നു: ‘അപ്പമേനവനെ പ്പോലു വന്നു? എന്താ കാര്യം?’

അപ്പുമാനവൻ ജപ്പീയുടെ മുഖത്തേക്കുതന്നെ തുറിച്ചു നോക്കി ചെല്ലാത്തതിന്നു

‘എന്താ ഇങ്ങനെ തുറിച്ചുനോക്കുന്നത്?’ ജപ്പീ ചോദിച്ചു. ‘എന്തെങ്കിലുമില്ല’

ജപ്പീക്കു ചിരി വന്നു.

‘ഭൂമിയല്ലെട്ടു പരമനാഭൻ’ അപ്പുമാനവൻ ജപ്പീയെ കെട്ടിപ്പിടിച്ചുകൊണ്ട് പറഞ്ഞു: ‘എന്തിനാണിതുവരെ മനസ്സിലാക്കില്ല’

‘എന്തിനാദ്യം മനസ്സിലാക്കില്ല’ ജപ്പീ തുടർന്നു: ‘പ്രിയപ്പെട്ട കണ്ണുകൾ എടുത്തു കണ്ണിൽ പാടിട്ടു പോകിയപ്പോഴാണ് ആരെ മനസ്സിലാക്കുന്നത് ചുരുങ്ങിപ്പോകുകയോ അതോ വേറെ? എവിടെ നിന്നു വന്നു. ഒന്നും മനസ്സിലാവുന്നില്ലല്ലോ.’

‘കൈ പാതാം താമസം മെട്രിക്കുണ്ഡം’

ജപ്പീ ബലുവിട്ടു. വാതിലിന്റെ തിരുറ്റിലേക്കുപറ്റത്തു നിൽക്കുന്ന ജപ്പീയുടെ ശിപായി പാജമായി, നല്ലൊരു ചെല്ലം.

‘റിക്കെട്ടെടുത്തു പൊയ്ക്കൊള്ളൂ. വേഗം ക്രൈസ്തവനാകൂ’ ജപ്പീ പോക്കറ്റിൽ നിന്നു അഞ്ചുരൂപ്പികയുടെ നോട്ടെടുത്തു കൊടുത്തു.

‘ശിപായി അതെടുത്തു പുറത്തു കടന്നു,’

‘എന്തിന് ഇങ്ങനെ കഴിക്കേണ്ട’ അപ്പുമാനവൻ തുടർന്നു: ‘ഞാൻ വളരെ വിഷമത്തിലാണ്. എന്റെ അമ്മിടൻ ജയിലിലാണ്. അതാരു കണ്ടു പുറത്തു കിട്ട

ണം. 'ജിഹ്വയാ നബധി ചീയന്നൽ ജന്യേന ജാ
മ്യം നിവേധിച്ഛിക്കേമഃ'

'കാലശൈത്യം നാലുപ്രകാരം' ജ്യോതിർമാദി

'താല്പ' അപ്പോഴും ആ നൂറു തൂക്കം നില്ക്കുകയാ
യിരുന്നു.

'പ്രതിഭാതിഭാസം' ജ്യോതിർമാദി അപ്പോഴവേണ്ട വിധി
ചിത്രത്തിലൊക്കെയും പറഞ്ഞു: 'ഈ പ്രതിഭാതിഭാസ
സ്തവേണ ജിഹ്വയാലോകാദം തിരാനുജ്ഞാധികാരമേതി
യേവം'

അപ്പോഴേന്നാൽ ചത്തു. ജ്യോതിർമാദി.

'എന്താൽ ഇവിടെ എന്തൊക്കെ സംഭവിക്കുകയുണ്ട്'

'എന്തു പറി? അതു പറയൂ.'

അപ്പോഴേന്നാൽ ആ വിവാഹം പൂർത്തമാകും മുഴുവനും
പറഞ്ഞു.

'സാമീപ്യം' ജ്യോതിർമാദി ചിത്രത്തിലൊക്കെയും പറ
ഞ്ഞു. 'അപ്പോഴെങ്കിലും ചിലർ പറയുകയുണ്ടാകും. ഈ
ഓരോ കഴിപ്പോഴും അപ്പോഴെങ്കിലും വിശ്വതാമസം കൂടുന്ന
അതേപോലെ. അതുകൊണ്ട് ഇവിടെ നിന്നു
കൊണ്ട് ചെന്നാൽ പൊക്കം'

'ചിത്രം'

'ഇവിടെയൊക്കെ ശിവാദി നേരെ വെട്ടും' ജ്യോതിർമാ
ദി. 'അതിന്റെകീഴിൽ ഇന്നു ഈ സേവനം' ജ്യോതിർമാ
ദി. 'ഇവിടെയൊക്കെ പൂർത്തമാകും' എന്ന് പറയുകയുണ്ടാ
വന്നു. 'ഇവിടെയൊക്കെ പൂർത്തമാകും' എന്ന് പറയുകയുണ്ടാ
വന്നു.

നാണയം, സാമ്പത്തുകയായും സാമ്പത്തികത്തിന്റെയും, പുനഃസംഘടനയ്ക്ക് വിധേയമാക്കിയതിനെത്തുടർന്ന്, പ്രസ്തുത വിഭാഗം ഉൾക്കൊള്ളുന്നതാണ്.

‘ഒരു സഹപാഠിക്ക് വായന അർപ്പിക്കുന്ന ഉദ്യമം പഠിക്കാൻ സാധിക്കാൻ സഹായകരമായ ഒരു കരുത്തായി കണക്കാക്കിയിട്ടില്ല. എന്നാൽ മലയാളത്തിൽ ഉള്ള അക്ഷരങ്ങൾ വിലയമന്താൻ പറ്റാത്തതായതിനാൽ ഓരോ വിലയിടിച്ചതാണ്’ - അദ്ദേഹം പറയുകയും ചെയ്തു.

‘എന്താ?’ ജപ്പി തുടർന്നു: ‘നമു’ അതിലും നീ
പുറത്താണ്’ എന്തെന്നാൽ നീയൊന്നും കൂടാ, ഒട്ടും!

എന്നിരുന്ന മകനൊടുമുണ്ടായ ഒരു സംഭവം നോക്കൂ. ഞാൻ അറബി കലയ്ക്കു പഠിച്ചിരുന്നപ്പോൾ 1955-ൽ, അറബിയിൽ പരീക്ഷ എഴുതിയപ്പോൾ (നാലാം വർഷം) പാർട്ടി ഉൾക്കൊള്ളിച്ച പലകുറിയെ വീണ്ടെടുത്തു. ²

‘എന്നാൽ പോയിട്ടു’ മൂലം കോതിമിമയെ
 ഈ കുടുംബം.

ਸਮੁੱਚੇ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ

[illegible]

‘അൻവർ ഉത്തര കഴി ചിഹ്നം’ കച്ചവടത്തിൽ വി
ശുദ്ധിയിൽ കടന്നു വരുന്നു.

‘ഇതാ ജാമ്യം അമ്പലി ചുമന്നിരിക്കുന്നു.’ ജപ്പാ
ആ കല്ലറ കയ്യിൽ കൊടുത്തു.

‘നന്ദി,’ അപ്പാമനവൻ മണ്ടകയ്യും കാട്ടി ആ ക
ല്ലറ വാങ്ങിക്കൊണ്ടു പറഞ്ഞു: ‘നന്ദി എന്താ വിട്ട
തെങ്ങൾ പോകട്ടെ.’

‘ഞാൻ കൊണ്ടുവരുന്ന വേലം ഉണ്ടിട്ടു പോകാ
വൂ,’ ജപ്പാ പറഞ്ഞു: ‘അവരെ ഉണ്ണുന്നതല്ല.’

‘അവരെ സംതാങ്ങാതിരിക്കുന്നു. ഇനി ഇന്നു
കല്യാണകേഴിഞ്ഞിട്ടേ ഉണ്ടാളൂ എന്നാണു പറയുന്നത്.’

‘എന്നാൽ ഞാൻ കൈവെക്കുന്നു, സാധം കളയെ
ണം,’ ജപ്പാ എഴുന്നോറു നിൽക്കും: ‘ഒരു കാര്യം സൂക്ഷി
ക്കണം. പോലീസിനു വലിയ വാലിയുണ്ടെങ്കിൽ ജാ
മ്യത്തിനു വിട്ടാലും അറസ്റ്റു ചെയ്യും.’

‘അങ്ങനെ വന്നാലോ?’

‘ജാമ്യത്തിനു വിട്ടുകിട്ടിയ ഉടനെ കാറ്റിൽ കയറി
കൊണ്ടുപോവുക. പോലീസ് ചെങ്കൊട്ടിമാൻ നിർത്ത
ണ്ടതില്ല. ഒരുപക്ഷെ പിന്നെ കയ്യുവെക്കുന്നില്ലേ?’

‘എന്നാലങ്ങനെ.’ ആ കല്ലറ തുട്ടിപ്പിടിച്ചുകൊ
ണ്ട് അപ്പാമനവൻ വിടവാങ്ങി. പലമട്ടയ്ക്കു അദ്ദേഹം
കാത്തു: ‘എന്താ വക്കീൽ?’

‘വക്കീൽ! കാ-ക- അതു സ്വരമില്ല. ഞാൻ പ
റഞ്ഞാലോ.’

അപ്പാമനവൻ പിന്തിരിഞ്ഞു. വാട്ടാമ്പി വലി
യൊരു പകുപ്പുതൂണിൽ ചോട്ടാമ്പി വരുന്നതാണ്
അദ്ദേഹം കണ്ടത്.

‘ശേഷം നന്മ’ പൊക്കോട്ടു’ അങ്ങനെയൊരു പെ
യ്യന ജില്ല അപ്പമന പനെ യാത്രയാക്കി.

അപ്പമനവൻ കോതരിവട്ടപ്പിൽ വന്നു കാറിൽ
കയറി ഇറങ്ങ. അപ്പോൾ അപ്പമനത്തിന്റെ മുഖം പ്ര
സന്നമായിരുന്നു.

കൃത്യം മൂന്നുമണിക്ക് അപ്പമനവൻ മജിസ്ട്രേ
കോതരിയിൽ ഹാജരായി ഹെഡ്ക്വാർട്ടേഴ്സ് അവിടെ
ഇരുന്നു പുറത്തു എഴുന്നടമായിരുന്നു. മജിസ്ട്രേ വിശ്ര
മമായിരുന്നു അപ്പമനവൻ നേരെ വിശ്രമമാ
യിൽ ചെന്നു സെഷൻസ് ജില്ലയുടെ കല്യാണ മജിസ്ട്രേ
ട്ടിന്റെ കയ്യിൽ പെട്ടുകൊടുത്തു.

‘ഇതിനോട് മജിസ്ട്രേട്ടു തുടർന്നു: ജാമ്യം അനുവ
ദിച്ചുകിട്ടിയതിൽ എനിക്ക് സന്തോഷമുണ്ട്. ഇനി
ഞാൻ താമസിപ്പിക്കുന്നില്ല.’

മജിസ്ട്രേട്ട് കോതരിയിൽ പോയി കണ്ടുകൊടുത്ത
പ്പിന്നെ കൊണ്ടുവരുവാൻ ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റു വിളിച്ചു. എ
ന്നിട്ട് ഹെഡ്ക്വാർട്ടേഴ്സിൽ വിളിച്ചു വിശ്രമമായിരുന്നു
മജിസ്ട്രേ.

‘ജാമ്യം കൊടുത്തോളൂ,’ മജിസ്ട്രേട്ടു പറഞ്ഞു:
‘കണ്ടുകൊടുക്കുവാൻ ജാമ്യം കൊടുക്കാൻ ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റു
വിളിക്കുന്നു.’

ഹെഡ്ക്വാർട്ടേഴ്സിൽ ജാമ്യം കൊടുക്കാൻ ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റു
വിളിക്കുന്നു.

‘എന്താട് അപ്രിയമാവാതെ?’ മാതാളുകൾ:
‘അത് വാക്കുകൾ പരിചയപ്പെിച്ച്, എന്നാൽ അ
തെന്തിന് കാര്യം? എന്തിനും ചോദനങ്ങൾ വലുത്?’

‘അപ്രിയപ്പെട്ട ഉനി നാശപ്പെിക്കാതിരുന്നത്
മതി,’ അപ്പോഴേതോൾ പറഞ്ഞു.

‘അതും, അപ്പോൾ കേൾക്കുന്നതിലേക്ക് വന്നോളൂ?’ മ
ലിഷ്ട്രൂ കോടതിയിലെ അന്ധനായ കയറി ഉന്നമ

മെന്തെല്ലാ വാർഡ് പോലീസ് അകമ്പടിയോടെ
കണ്ടു കണ്ടു ചിന്തിച്ചു നോക്കി.

‘ജന്മകാലമെവിടെ?’ ഫ്രാങ്ക് ചോദിച്ചു.

അപ്പോഴേതോൾ പോലീസന്മാർക്കും ഹെഡ്ക്വാർട്ടേഴ്സിലും
കുറേ അടുത്തു ചെല്ല. ചെല്ല ഫ്രാങ്ക് അവരെക്കൊണ്ട്
ഒപ്പുവെച്ചു.

‘വത്ര,’ ഹെഡ്ക്വാർട്ടേഴ്സ് കണ്ടിത്തക്കുപ്പിന്നേ
യും വിളിച്ചു പറഞ്ഞു: ‘ഇവിടെ ഒപ്പിട്ടു.’

‘അതും, അപ്പോൾ കേൾക്കുന്നതിലേക്ക് വന്നോളൂ?’

‘നിങ്ങളെ ജാമ്യം അനുവദിച്ചിരിക്കുന്നു, അടുത്ത
നാൾക്കും അഞ്ചാംതീയതി കോടതിയിൽ ഹാജരാവണം’
മലിഷ്ട്രൂ തുടർന്നു: ‘ചോദ്യം?’

പോലീസുകാരൻ സലാംകൊടുത്തു ചെന്നു.

‘വത്ര, തന്നെ ഇനി കലയാണു കോടതിയിൽ ഹാജ
രാക്കുക,’ അപ്പോഴേതോൾ നോട്ടീസ് എടുത്തു പറഞ്ഞു.

‘ഇനി ഇത് കേൾക്കുന്നതിലേക്ക് വന്നോളൂ?’

‘ഏതാ സകലാ നിശാൻ’ കാവിൽ കയറി ഉ
 രിപ്പിട്ടു’

തെളുകാരാലും ജാമ്യക്കാരാലും കാവിൽ കയറിയിരു
 ന്നതും പൊലീസുകാരാൽ തടഞ്ഞിട്ടു കൾ വീണ്ടു.

‘വീട്ടിൽ പൊന്നുക, കളിക്കുക, കൃഷ്ണമാണു, വാസ
 ന്നിടെ കൂട്ടുക, കലയാണു പറ്റിയ ചെറുതുക’ അ
 പ്തമെന്നാൽ പറഞ്ഞു.

‘മാലയും കോതിയും പൊലീസുകാരുമായിട്ടാണു’
 കണ്ടു കൂട്ടുകൾ പൊന്നു.

‘എന്നും പൊന്നുകൾ ഉണ്ടാകുന്ന കർമ്മം മതി’

ആ കാൾ കണ്ടുകിട്ടി വീണ്ടു.

12

ശ്രീധനം.

‘നീരുളിപ്പൊൽ ഈ പോകുന്ന പോക്ക് എങ്ങോട്ടാ
ണ്ട്.’ കൃഷ്ണമണ്ണിനായർ ചോദിച്ചു.

‘എവിടെക്കാണ് പോകേണ്ടത്?’ കട്ടന്തണ്ണിക്കു
റ്റും ചോദിച്ചു.

‘ഒന്നും ഉറപ്പിച്ചിട്ടില്ലല്ലോ നെടുമ്പാത്തുനിന്നിറങ്ങി
യത്. ഈ വിഷമഘട്ടത്തിൽ നമ്മൾക്കൊരു വരനെ
കിട്ടണം. ആ ഒരു ലക്ഷ്യമുണ്ട്.’ കൃഷ്ണമണ്ണിനായർ
തുടർന്ന്: ‘ആവശ്യം സഹായിക്കുന്നവനാണ് ബന്ധു.
‘നമുക്കു പല ബന്ധുക്കളുണ്ട്. ഈ നിലയിൽ രക്ഷി
ക്കുവാൻ പരാമൗണ്ഡനായ കാണണം.’

‘പരമൻ കർമ്മത്തിൽ നമ്മളെങ്ങനെയെങ്കിലും ആലോചിക്കുന്നു?’

‘പലതും ആലോചിക്കേണ്ടതാണ്. താപാശിത്തം, ധനസ്ഥിതി, പ്രാമം, ആകൃതി, പ്രകൃതി, വിദ്യാഭ്യാസം, ചേർപ്പ്, അങ്കിനെ പലതും.’

‘ഇപ്പോൾ ഈ പതിനൊന്നാകട്ടെ കണിപ്പറിൽ ഇതിനൊക്കെ ഒന്നുകൂടിമോ? ഒന്നുകൂടിനന്നു നല്ലതുകൊണ്ട് പരമൻ ഒന്നു കിട്ടണംമല്ലോ.’

‘എല്ലാം കൈമാറുന്നതു പാണ്ടാതു് ചിലതെങ്കിലും കറഞ്ഞൊന്നും കറവാടിന്റെ മാനം മക്കിക്കൊണ്ടു.’

‘വേദിയിലിരിക്കുന്ന പോതാലോ? അതിൽ നിന്നുപോയി എന്തെങ്കിലും ചെയ്യുകയോണ്ട്. കർമ്മം കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. അവരുടെ മാനസ്സിൽ ഇപ്പോൾ കറച്ചു മോശമാണ്.’

‘ഇക്കാര്യത്തിൽ മനസ്സിൽ തന്നെ ഉപവിവാക്കുക. മനസ്സിൽ തന്നെത്തന്നെ പാതർവിട്ടിട്ടുണ്ടല്ലോ. നാലാളു കണ്ടാലും കേടാലും ഒരു താപാപപ്രാപ്തി എന്നു പറയിപ്പിക്കാത്ത ഒരു വാക്കെ കിട്ടണം. ശങ്കരൻപോലും ആളെങ്ങനെയെ?’

‘ആളൊന്നും തരക്കേടില്ല. ഒരു കച്ചുറ ഉള്ളു.’

‘അയ്യോ അതു വെട്ടു.’

‘എന്നാൽ നമുക്ക് മേപ്പിള്ളിനാമർ പട്ടിൽ പോകാം. അവിടെ കണ്ടതെല്ലാംകൂടി. വെട്ടു കറച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന നാലു നാമിട്ടുണ്ടാ പണം വിവാചപ്രായം കഴിഞ്ഞതിൽ കൂടെ.’

“ആരെ ധ്യാനിക്കേണ്ടതെന്ന് അന്വേഷിക്കേണ്ടതല്ല. അന്വേഷിക്കേണ്ടതല്ല. അന്വേഷിക്കേണ്ടതല്ല.”

“അതുകൊണ്ട് നാം മുമ്പെ കണ്ടിരുന്നതുപോലെ കാലം കഴിഞ്ഞു. അതിനാൽ അന്വേഷിക്കേണ്ടതല്ല. അന്വേഷിക്കേണ്ടതല്ല.”

“അതുകൊണ്ട് നാം മുമ്പെ കണ്ടിരുന്നതുപോലെ കാലം കഴിഞ്ഞു. അതിനാൽ അന്വേഷിക്കേണ്ടതല്ല. അന്വേഷിക്കേണ്ടതല്ല.”

“അതിനാൽ അന്വേഷിക്കേണ്ടതല്ല. അതിനാൽ അന്വേഷിക്കേണ്ടതല്ല.”

“അതുകൊണ്ട് അന്വേഷിക്കേണ്ടതല്ല. അതിനാൽ അന്വേഷിക്കേണ്ടതല്ല.”

കുറച്ചുകൂടി അന്വേഷിക്കേണ്ടതല്ല.

അതുകൊണ്ട് അന്വേഷിക്കേണ്ടതല്ല.

“അതുകൊണ്ട് അന്വേഷിക്കേണ്ടതല്ല. അതിനാൽ അന്വേഷിക്കേണ്ടതല്ല.”

'הנה נתתי את ארץ ישראל לארץ זבת חלב וסוכה' וכו' וכן
 'והארץ זבת חלב וסוכה' וכו' וכן 'והארץ זבת חלב וסוכה' וכו'

കേടിക്കുകയും നാശപ്പെടുകയും ചെയ്ത അതിന്റെ പറ്റം
 മറ്റൊരു ഉദാഹരണമായി നമുക്ക്, കേരളത്തിലെ പട്ടണങ്ങളായ
 എറണാകുളം, തൃശ്ശൂർ, കോട്ടയം, മലപ്പുറം, തിരുവനന്തപുരം, മുംബൈ
 എന്നിവിടങ്ങളിലെ പട്ടണങ്ങളെക്കുറിച്ച് നോക്കാം. അതിനുള്ളിലുള്ള
 നഗരങ്ങളെക്കുറിച്ചാണ് ഇവിടെ ചർച്ച.

കേരളത്തിലെ നഗരങ്ങളിലെ ജനസംഖ്യയുടെ 50% ന്റെ അധികം ഭാഗം
വെള്ളം ഉപയോഗിക്കാത്തവരാണ്. ഇത് നഗരങ്ങളിലെ ജനസംഖ്യയുടെ 50% ന്റെ അധികം ഭാഗം

[illegible]

‘ഈ സ്വഭാവം വാക്കുകളെക്കുറിച്ച് പൊതുവായി
നോക്കുകയുണ്ടോ?’

മാന്ദവൻ കഴിഞ്ഞുകിട്ടിയതിൽ, സമീപമുള്ള പാതാ
ളം കടികുപ്പൻ കീഴും, പലക്കുട്ടികൾ വാക്കുകളെക്കുറിച്ച്
കൊടുക്കുന്നു. പിന്നെ ഏതെങ്കിലും വാക്കുകളെക്കുറിച്ച് കഴിയ
കയും ചെയ്താൽ, കുട്ടി സ്വയം തന്നെ തുടർന്ന് മേൽ
പ്രകാരമുള്ളവയെക്കുറിച്ച് ഞാൻ വിശദമായി ചോദിക്കുമെന്ന്
ഞാൻ കടികുപ്പന്റെ, എന്റെ പാതാളത്തിന്റെയും വി
വരണകൾക്കും അതരം അറിയിച്ചിട്ടുണ്ട്.

കുടികുപ്പൻ തെളിവു കൊണ്ടുവന്നത് ഞാൻ
ശ്രദ്ധിക്കുകയുണ്ടായി. എന്തിനാണിത്? വാക്കു വിശദീക
രണങ്ങൾ തോന്നാറില്ല. എന്റെ മനസ്സിൽ മാത്രമേ
അത്തരം വാക്കുകളെക്കുറിച്ച് ഞാൻ കറുത്ത കറുത്ത ക
ണക്കുകൾ വിട്ടു നിൽക്കുന്നു. ഏതെങ്കിലും വാക്കു
കൾ പിഴവില്ലാതെ.

‘അതേ കറുത്ത കറുത്തകൾ.’

‘അതേ കറുത്ത കറുത്ത കറുത്ത കറുത്ത: മാ
ന്ദവനായാണ്, താഴെത്താഴെ, താഴെത്താഴെ
കഴിഞ്ഞുകിട്ടിയതാണ്, എന്റെ അധികാരമല്ല, പ
ത്താതാതാ വരെ പഠിപ്പിച്ചു. അതുകൊണ്ട് കട്ടിയ
ണ്ണി പത്താതാതാ തടക്കമെങ്കിൽ ഇതു തടക്കമെങ്കിൽ
പണ്ടും തെളിയിച്ചു, താഴെത്താഴെ നിരവധി എന്ന
തെളിവുകളെക്കുറിച്ച് വിചാരിക്കരുത്. ഉപേക്ഷിച്ച് താ
വക്കുകൾ, ബന്ധപ്പെട്ടതുകൾ കറുത്ത കറുത്ത പക്കിരിക്കുക
യാണെന്ന്, കറുത്ത കറുത്ത കറുത്ത പക്കിരിക്കുക.

‘‘မိမိ နှစ်သက်သော’’ စာပေများကို စာဖတ်သူ

അതു വരെ അന്തര കർഷക മേഖലയുടെ ഒരു ഭാഗമായി പരിഗണിക്കപ്പെട്ടിരുന്ന ഈ പ്രദേശം കർഷക മേഖലയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടു് നൂറു ശതമാനം സൗജന്യ വിവിധ വിധത്തിൽ തദ്ദേശീയ ജനങ്ങൾക്ക് വിറ്റഴിക്കുന്നതിന്നായി

“అంతా తనకు, అంతా తనకు” అని అంటూ ఉన్న
 మనసు అంతా తనకు అని అంటూ ఉన్న
 అంతా తనకు అని అంటూ ఉన్న
 అంతా తనకు అని అంటూ ఉన్న

പ്രകാരം കൃഷി ചെയ്തിട്ടുള്ളതും കൈമാറ്റം നൽകിയതും എന്തെങ്കിലും വിധത്തിൽ അറിയാമോ?

[illegible]

‘‘നമ്മുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ പൊതുവെ പരിശോധിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെന്നും, അതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ മാത്രമേ നമ്മുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ തുടരൂ എന്നും സർക്കാർ ഉറപ്പ് നൽകുന്നു.’’

[illegible]

‘הַיְּהוָה אֱלֹהֵינוּ יִשְׁמַר אֶת הַיָּמִים הַזֵּה וְהַיָּמִים הַבָּאִים.’

‘கந்தரங்குடி பரமத்தால் பரமுமெனவழி திருக்கி
 ள்ளே’ எனவும் கந்தாலோயின்கூட. என பகவதிநா
 ள்மலையாக்கிநின்றால் பரிமாற அருந்து கருணைமயமேய
 ளிப்பினா.

“അത് പഴയത് അല്ലേ എന്ന്? എല്ലാത്തിനും
അതല്ലെന്ന് പറയുകയും ചെയ്തു. എങ്കിൽ
പഴയതല്ലെന്ന് തെളിയിക്കാൻ വിവരങ്ങൾ
മില്ലെന്ന് പറയുകയും ചെയ്തു. അത്
പഴയതല്ലെന്ന് തെളിയിക്കാൻ പറ്റാത്തതാണ്.”

“അതെന്താണ്?”

“ഇത് വിവരങ്ങൾ കണ്ടെത്താൻ പറ്റാത്ത
താണ്. കണ്ടെത്താൻ പറ്റാത്തതാണ്. അത്
പഴയതല്ലെന്ന് തെളിയിക്കാൻ പറ്റാത്തതാണ്. അത്
പഴയതല്ലെന്ന് തെളിയിക്കാൻ പറ്റാത്തതാണ്.”

“കേൾക്കുകയോ?”

“എല്ലാവരും ഒരു പക്ഷേപം കേൾക്കുന്നു. ഒരു
പക്ഷേപം കേൾക്കുകയും ചെയ്തു. അത്
പഴയതല്ലെന്ന് തെളിയിക്കാൻ പറ്റാത്തതാണ്. അത്
പഴയതല്ലെന്ന് തെളിയിക്കാൻ പറ്റാത്തതാണ്. അത്
പഴയതല്ലെന്ന് തെളിയിക്കാൻ പറ്റാത്തതാണ്.”

“കാഴ്ച കണ്ടെത്താൻ പറ്റാത്തതാണ്. അത്
പഴയതല്ലെന്ന് തെളിയിക്കാൻ പറ്റാത്തതാണ്.”

“പഴയതല്ലെന്ന് തെളിയിക്കാൻ പറ്റാത്തതാണ്. അത്
പഴയതല്ലെന്ന് തെളിയിക്കാൻ പറ്റാത്തതാണ്.”

അതിനപ്പുറം കർമ്മശൃംഗീകാരം അല്ല. മറ്റു പാപങ്ങളെപ്പോലെ പാപം ഉദ്യോഗസ്ഥനായവർക്കുമാത്രം നാശകരമാകുമെന്നുള്ളതു വെളിച്ചം.

എന്നാൽ പാപം മാത്രമേ പാപമാകൂ. കർമ്മശൃംഗീകാരം കർമ്മശൃംഗീകാരം പാപമാകും. പാപമാകും അതായത് സാക്ഷിമാർ അറിയാം.

പാപമാകും പാപമാകും. കർമ്മശൃംഗീകാരം പാപമാകും. പാപമാകും. പാപമാകും.

പാപമാകും പാപമാകും. പാപമാകും. പാപമാകും. പാപമാകും.

പാപമാകും പാപമാകും. പാപമാകും. പാപമാകും. പാപമാകും.

പാപമാകും പാപമാകും. പാപമാകും. പാപമാകും. പാപമാകും.

പാപമാകും പാപമാകും. പാപമാകും. പാപമാകും. പാപമാകും.

പാപമാകും പാപമാകും. പാപമാകും. പാപമാകും. പാപമാകും.

പാപമാകും പാപമാകും. പാപമാകും. പാപമാകും. പാപമാകും.

‘എന്താർത്ഥം? ആൾക്കും പാലത്തന്നെ കുറുപ്പു വെട്ടിയിരിക്കുന്നു. ഞാനും കടന്നുപോകട്ടെ! അങ്ങനെയോടൊപ്പം ചെന്നുണ്ടാകുമ്പോൾ പലരും പാലത്തു നിൽക്കുന്നതു കണ്ടു വിറപ്പിക്കുന്നതാണ്. അതുകൊണ്ട് അവിടെപ്പോകരുത് എന്ന് എനിക്ക് അറിയാം.’

‘അതുകൊണ്ട് അവിടെപ്പോകരുത് എന്ന് അറിയാം.’

‘കൊല്ലപ്പെടാതെ പാലത്തിൽ നിൽക്കുന്നതു നല്ലതാണ്.’

‘അതുകൊണ്ട് പാലത്തിൽ നിൽക്കുന്നതു നല്ലതാണ്. കടൽ ഒരു അപകടസ്ഥലമാണ്.’

‘നീക്കം ചെയ്ത പാലം കണ്ടാൽ എന്താണത്? കടൽക്കരയിൽ നിൽക്കുന്നതു നല്ലതാണ്. പാലം കണ്ടാൽ അത് അപകടസ്ഥലമാണ്.’

കടൽ നിർമ്മാണം

‘എന്താണത്? കടൽ നിർമ്മാണം.’

‘കടൽ നിർമ്മാണം എന്നാണ്.’

‘കടൽ നിർമ്മാണം എന്നാണ്. അത് കടൽ നിർമ്മാണം എന്നാണ്. അത് കടൽ നിർമ്മാണം എന്നാണ്.’

‘അതുകൊണ്ട് കടൽ നിർമ്മാണം എന്നാണ്.’

‘അതുകൊണ്ട് കടൽ നിർമ്മാണം എന്നാണ്.’

‘അതു പാടില്ല’ കട്ടമണ്ണി വേങ്ങിയെടുത്തു വിരുന്നിക്കൊണ്ടു തുടർന്നു. ‘ഇതാ ഒരു തല പടിവാളു നമുക്ക് ഇതുകൊണ്ടൊരു മേലപ്പുഴയുണ്ടാക്കാം’

ആ നാട്ടുവാഴികൾ ഇടവം വലുത്താൻ ഒരു വേങ്ങിയെക്കൊണ്ടു മേലപ്പു പിടിച്ചു വോളിൻ നിന്നു പാടത്തേക്കിറങ്ങി. വെള്ളം വറ്റാൻ ഇങ്ങനെ കണങ്ങളിൽ, വയറായ നെൽപ്പുടികൾ ഗർഭഭാഗാലസകളെപ്പോലെ നിറഞ്ഞു. വീതി കുറഞ്ഞ വരമ്പുതൂട്ടുടെ മേൽ വേങ്ങിക്കൊണ്ടിട്ടു നടുക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. കട്ടമണ്ണിക്കുറുപ്പു മുമ്പേ നടന്ന താർ തെക്കുവടക്കു പിടിച്ചിരുന്ന മേലപ്പു കടക്കുപടിഞ്ഞാറാക്കി നീക്കി.

മറ്റു പാടോളം നടന്നപ്പോൾ താർ പാടത്തു നിന്നൊരു കുന്നിൻ ചരുവിലേക്കു കയറി, വടക്കോട്ടു തിരിഞ്ഞു ആ കുന്നിനെ ചുറ്റി വിണ്ടു പടിഞ്ഞാറോട്ടിറങ്ങി മറ്റൊരു പാടത്തേക്കി. ആ പാടത്തിന്റെ മറ്റു കരയിലാണ്, മാലാട്ടുനായർ ചീട്ടിൽനിന്നു ഭാഗം പിരിഞ്ഞുപോന്ന ഇട്ടിപ്പിരിയെടുത്തു താഴെ ഒരു ചീറ്റുവിളക്കിനു ഏറത്ത നാളികേരത്തിന്റെ ചിതാലാക്കി ചുറ്റപാട്ടുപോലെ ആ വലിയവെട്ടിന്റെ ഈ മേലപ്പു താവഴി അവിടെ വീണു കിടക്കുന്നു.

‘അതാണു വീട്ട്’ കട്ടമണ്ണി ചൂണ്ടിക്കാട്ടിയൊരു തുടർന്നു ‘ശ്രദ്ധിക്കുന്നാളില്ല ഒക്കെ അവിടെ’

‘സമയമെത്താതിട്ടുണ്ടാവാം. വാങ്ങുത്തിട്ടു നമ്മളൊന്നുമെടുത്തുല്ല. മുമ്പും പന്ത്രണ്ടാം നേക്കാൽ പാർപ്പുട്ട്’

‘ഒരു മണി കഴിഞ്ഞുണ്ടാവാം’

‘ചന്ദ്രശേഖരൻ’ എന്ന, പുസ്തകം എൻ്റെ പേരിൽ
 പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തി.

“എല്ലാ ആളുകൾക്കും തന്നെ “മലയാളം” എന്ന
ഒരു പേരിൽ പേരുമുണ്ട്. അത് “മലയാളം” എന്ന പേരിൽ
പേരുമുണ്ട്. അത് “മലയാളം” എന്ന പേരിൽ പേരുമുണ്ട്.”

“എൻ്റെ അനുഭവത്തിൽ പറയുന്നത്, പലരും ഇഷ്ടം”

‘מחשבותי אלה פשוטות וברורות וזוהי תכליתן.’

[illegible]

‘என: எது’ வாய்ப்புள்ள கருவியை உதவித்துக் கொண்டு
 விவரிக்கப் பட்டிருக்கிறது. ‘எனது உதவிப் பரிசு’

കുറ്റം തുടരുന്നതും പാഞ്ഞിട്ടു ചെന്നു പ
യണമെന്നാണുമാറിക്കാ. പക്ഷെ തുടര ഒരു താഴ്വരിനു
ണ്ടല്ലോ. ആയതിന്നു പുറത്തു ഉള്ളിന്റെ ഉള്ളിലേക്കു ഒരു
കുറിയ പച്ച ഒരു താഴ്വരിക്കുണ്ടെന്നു ചിലർക്കു ഒരു
ബുദ്ധി. കച്ചവടക്കാരുടെ വർത്തിപ്പം.

‘ചന്ദ്രശേഖരശ്ശിരില്ല ഇവിടെ’ കുറുപ്പ് കോലായിൽ കയറിക്കൊണ്ട് ചോദിച്ചു.

‘ഇതുവരെയുണ്ടാകുന്നു.’ ചിടങ്ങത്തഴന്നാറ കച്ചവടക്കാൻ തുടൻ: ‘ഉച്ചക്കലെ ശാപ്പാട് കഴിഞ്ഞു കുപ്പായവും കയ്യെടുത്തുണ്ടു പോയി.’

‘ഇവിടെ അരുശിപ്പേ’ ഉണ്ണി എങ്ങോട്ടു പോയത്?’ കുടുംബത്തിൽ കുറച്ചുരക്കെ വിളിച്ചു ചോദിച്ചുകൊണ്ടു തുടൻ: ‘ആ വെരിലത്തു നില്ക്കുക. ഇങ്ങോട്ടു കോലാ മാലേക്കു കയറൂ.’

‘ആരാ അത്?’ ഇട്ടി ചിരിയ്ക്കുതെ അകത്തുനിന്നു വിളിച്ചു ചോദിച്ചുകൊണ്ട് പുറത്തുകയറുന്നു. പെട്ടെന്നു കുടുംബത്തിലെതല്ലാത്ത കേന്ദ്രമായിത്തീർന്നു കണ്ടപ്പോൾ അവർ പിന്നോക്കംതന്നെ വെറിയുന്നു. വാതിൽക്കുളിയിൽ തറഞ്ഞുനിന്നു ചോദിച്ചു: ‘അപ്പോൾ എന്തെ ഈ നട്ടു ചുക്കിത്തന്നത്?’

‘ഉണ്ണി എവിടെ?’

‘ഉണ്ണിയോ? ഉണ്ണി ഗുരുവാരക്കു പോയി.’ ഇട്ടി ചിരിയ്ക്കുതെ സ്വരം താഴ്ന്നു ചോദിച്ചു: ‘മറയ്ക്കൂ ആര?’

‘അവിടുത്തൂർ നായരാണ്.’

‘അവിടുത്തൂർ നായരോ?’ ഇട്ടി ചിരിയ്ക്കുതെ തുടൻ: ‘മേലിട്രോട്ടല്ലേ? കാര്യകൃകാർ ഒരു കിണ്ടി വെള്ളം കൊണ്ടുവരുമല്ല.’

‘വരുമല്ല. അതൊന്നും വേണ്ട.’ കുടുംബത്തിൽ തുടൻ: ‘ഉണ്ണി പെട്ടെന്നു പോയി?’

റിച്ച അന്യരായ മറ്റു ചിലർ നാട്ടമ്പലി + ഉറുമ്പന്മാരുടെ നടുവിലുള്ള കരിമ്പാല വായ കടച്ചു പോകാറുണ്ടോ?

അതുകൊണ്ട് അത് അന്യമായി കറച്ചു വെക്കപ്പെടുന്നത്, കൃഷ്ണസ്തൂപി നഷ്ടം.

കറച്ചു പോയ സ്തൂപിനായും വന്നവരിലേയ്ക്കു മേൽമുദ്രകളെ വെക്കുവാൻ മേൽമുദ്രകൾ പലപ്പോഴും പാടിയിരുന്നതായും തുറന്നിട്ടുള്ള വെള്ളത്തിൽ മേൽമുദ്രകളും വെച്ചു കൊണ്ട് മേൽമുദ്രകൾ കറുപ്പിച്ച്, കറുത്തീർച്ച വന്നവരിലേക്കു വിട്ടു.

മേൽ മേൽമുദ്രകൾ വെക്കുന്നതിനായി വെള്ളത്തിൽ വെച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്ന സ്തൂപി വില്ലകളിൽ പതിച്ചു കൊടുത്തിരിക്കുന്നു.

മേൽ മേൽമുദ്രകൾ വെക്കുന്നതിനായി, കറച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്ന സ്തൂപി വില്ലകളിൽ പതിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്നു, കറച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്ന സ്തൂപി വില്ലകളിൽ പതിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

മേൽമുദ്രകൾ വെക്കുന്നതിനായി വെള്ളത്തിൽ വെച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്ന സ്തൂപി വില്ലകളിൽ പതിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

മേൽമുദ്രകൾ വെക്കുന്നതിനായി വെള്ളത്തിൽ വെച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്ന സ്തൂപി വില്ലകളിൽ പതിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

മേൽമുദ്രകൾ വെക്കുന്നതിനായി വെള്ളത്തിൽ വെച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്ന സ്തൂപി വില്ലകളിൽ പതിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

മേൽമുദ്രകൾ വെക്കുന്നതിനായി വെള്ളത്തിൽ വെച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്ന സ്തൂപി വില്ലകളിൽ പതിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

പോസ്റ്റ് മാസ്റ്റർ വാസ്തുശാസ്ത്രത്തെ കൊടുത്തു. കോട്ട് അതു വാങ്ങിക്കു കടപറ്റിച്ച് പൊതിഞ്ഞു ഭദ്രമാർ പേഴ്സിൽ വെക്കു. കോട്ടിന്റെ അടുത്തുചെന്ന അതിൽ കയറി ഇരുന്നു.

കോട്ടും വിശ്വജിതനുമെല്ലാം കോട്ട് തുടർന്നു: 'ഉപ്പി ചെറുത്താരുടെ ബാല്യം ധൂപാലയുക്തം പോയിരുന്നെന്ന് ഇനി ചൊല്ലാമല്ലോ?'

'ധൂപാലയുക്തം പോവുകയാണ്; നമുക്ക് അതള കിട്ടാതെ കടംമുട്ടാല്ലോ. ഉപിഷധിന്നു എന്ത നാശികളുണ്ടാവാം?'

'ധൂപപന്തളത്തിൽ കാമ്പുട്ടം വിടിച്ചു ധൂപാലയുക്തം.' കുപ്പി പറഞ്ഞു.

'കുപ്പിന്റെ വാക്കുണ്ടിവിടെ.' കോട്ട് വിടുമ്പോൾ മെല്ലെ പറഞ്ഞു.

'അത് പേഴ്സെടുത്തിട്ടു. അങ്ങനെയുള്ള കയ്യിൽ പണയില്ലേ? വാങ്ങിക്കൊപ്പം അവിടെ ചെന്നാൽ തമാശ കൂടുതലായി പറഞ്ഞു.

'നമ്മൾ ഉപ്പിന്റെകൊടു. ആധാർ സമ്പത്തിക്കയ്യും ചെല്ലുപെന്ന് നിശ്ചയിക്കുക. സ്മിധനത്തിന്റെ കാര്യം മറ്റൊരു ചെല്ലും?'

'എന്താ ചെല്ലുണ്ടു്?'

'ഉപ്പുള്ളതേന്താ? സംയുക്ത ഇപ്പോൾ കൊടുക്കുക. ബാക്കിക്ക് കുറച്ചു പ്രായമാണ്.'

'അങ്ങനെയല്ല?'

‘ആരട്ട് നമുക്കു എന്തു കൊടുക്കും. പതിനാലിൽ ഏത നാലുകൾക്കു ഉപ്പു മുഖം അഭിപ്രായം. അമാലതു കോരമ്പാഴക്കും നമുക്കു യോജിച്ച കെടിലുമാരും ഉണ്ടു, ഭാഗത്തു നല്ലതാണു’, പതിനാലിൽ എന്തു പറയാമോ?’

‘പതിനാലിൽ കാര്യപ്രകാരം’

‘ആരട്ട് നമുക്കു’ ഉപ്പിനെ കണ്ടുപിടിക്കുക. ആ യാത്രയുടെ അഭിപ്രായം അറിഞ്ഞപ്പോൾ ഉറപ്പിക്കും. അ യ്യാതിരും പതിനാലിനും വേണ്ട. ഒരേപാലിത്തന്നെ ആണു’ അക്കാരണത്താലാണത്രെ അഭിപ്രായം’

‘എന്തിനാണു പാതാനിപ്പു. മാധവനല്ലിക്കും പാതാനാണുപിപ്പു ഇക്കാഴ്ചയിൽ കട്ടനല്ലി പറയു ന്നതു’ അങ്ങൻ സ്വന്തമാക്കും. എല്ലാ ഭാര്യയും കട്ടനല്ലി യെ ചുറ്റിപ്പൂ?’

അവർ കന്നുകുട്ടത്തെയും.

‘കാർ ഇവിടെ കയ്ക്കിനിർത്തു. ഞാൻ ഉറവിടെ ഗുരായി കന്നുവെക്കിക്കൊടു’ കൂപ്പു കാർ നിർത്തിച്ചു ച്ചാത്തറയിൽ വെച്ചിരുന്നതന്നെ അതായിട്ടു. ചുറ്റുപാടും ജനം വേണ്ടി. ബഹുസ്വാർഥൻ നടന്നു പുറത്തു വിട്ടു ന്ന ഒരാൾ അമിടിപ്പു. കള്ളത്തരപ്പെട്ടിരുന്നതാണെന്നു ചോദിച്ചാണു, അങ്ങനാട്ടു നടന്നു.

കട്ടനല്ലിക്കുപ്പിന്റെ ചിന്താഗതിക്കു തെറ്റുപാ റിയെന്നല്ല. കപ്പലാപ്പിന്റെ ഉത്തരത്തിലിരുന്ന ബ ണ്ണിൻ പുരുഷൻ, മുഖിലുള്ള ഉൾക്കണ്ണത്തിൽ കള്ളു ക്കുപ്പിന്റെ നിന്ദയെ കണ്ടുപിടിക്കുക കള്ളു ചുറ്റു ക്കി ന്നതാണു. പാതാനിപ്പു. മാധവനല്ലിക്കും പാതാനാണുപിപ്പു ഇക്കാഴ്ചയിൽ കട്ടനല്ലി പറയു ന്നതു’ അങ്ങൻ സ്വന്തമാക്കും. എല്ലാ ഭാര്യയും കട്ടനല്ലി യെ ചുറ്റിപ്പൂ?’

ഇരിക്കിപ്പത്തു ചോവിയുണ്ടാക്കി വഴിക്കു പറ്റുവോളം ഉണ്ടു് പലമട്ടുനാണു കട്ടുവണ്ണി അങ്ങൊട്ടു കയറാലെന്നതു്. അപ്പുകാരൻ വിനിയോഗി ഒരു കസേല പൊടി തട്ടി വീക്കിയിടുമൊണ്ടു ഈ കാർ അങ്ങിപ്പു.

‘വേണ്ട. ഞാൻ ഈ മഹാതു അനോഷിപ്പുവെന്നതാണു്.’ കട്ടുവണ്ണി ചന്ദ്രശേഖരൻ ന്ണിയുടെ അടുത്തുവന്നു ചോദിച്ചു. ‘കടന്നിയില്ല’ എന്നു പറഞ്ഞാത്രേ ഒരു കാര്യം ചെയ്തിക്കാണു്.’

ചന്ദ്രശേഖരൻ ന്ണി അനുവദിച്ചുനോക്കി.

‘ഒരു കുപ്പി കൈയ്യുദ്ധൻ പറയട്ടെ.’ ചന്ദ്രശേഖരൻ ന്ണി ചോദിച്ചു.

‘ചേറു.’ തലകുറുക്കിക്കൊണ്ടു് കട്ടുവണ്ണി പറഞ്ഞു. ‘വേഗം കഴിട്ടു പുറത്തു നോക്കൂ. ഒരു കാര്യം ചെയ്തിക്കാണു്.’

ചന്ദ്രശേഖരൻ ന്ണി ഭൂമിമുണ്ടാക്കിത്തന്നു് മുഴുവൻ വളരെ വേഗം വരുന്നതാക്കി പലമട്ടു വാങ്ങി കയ്യും മുഖവും കഴുകി അപ്പുകാരൻ കണക്കുവെച്ചു പുറത്തു കടന്നു.

‘നമുക്കു് ആ കൈയ്യുദ്ധൻ പാടി ഇരിക്കാം കയ്യുദ്ധാടി ചിലതു് സംസാരിക്കുന്നതു്.’ കട്ടുവണ്ണി ഭൂമി നടന്നു. ചന്ദ്രശേഖരൻ ന്ണി പിന്നാലെ.

‘ഇപ്പോൾ എന്തു് ചെയ്താണു്?’

‘ഒക്കെ എനിക്കു തെല്ലിലാടി.’ ചന്ദ്രശേഖരൻ ന്ണി തുടങ്ങി. ‘മാപ്പു ഞാൻ ചോദിച്ചിട്ടു കേൾക്കാത്തു്. എന്തു് ചെയ്തു വന്നതാണു്?’

മലയാളം പട്ടികയിലുള്ളവർക്ക് മാത്രമേ അർഹതയുള്ളൂ. പട്ടികയിൽപ്പെട്ടവർക്ക് മാത്രമേ അർഹതയുള്ളൂ. പട്ടികയിൽപ്പെട്ടവർക്ക് മാത്രമേ അർഹതയുള്ളൂ. പട്ടികയിൽപ്പെട്ടവർക്ക് മാത്രമേ അർഹതയുള്ളൂ.

ഉച്ചിഷ്ഠനാമകം.

[illegible][illegible][illegible]

കേരളത്തിലെ നല്ലൊരു വസ്തു
 ഏതെങ്കിലും കലാകാരന്റെ.
 ഇക്കാര്യം പറ്റാത്ത പറ്റാത്ത,
 കലാകാരൻ അറിയിക്കണം
 തന്റെ കലാരം. അറിയിക്കണം

21. പ്രകൃതിയെക്കുറിച്ച് എഴുതിയ ഒരു കവിതയിലെ ഒരു വരിയെ തിരഞ്ഞെടുക്കുക.

‘മോ, മോ. ഇതൊക്കെ നിന്നു പോയ, എൻ്റെ കൂടെ പോയ’

‘ഇല്ല അതിനോടൊപ്പം കോച്ചു കാരന്മാരേക്കു നോക്കിയാൽ കൂടി പൂതവാലിനെ നോക്കുകയുണ്ടാകുന്നതാണ്. നാലു ദിവസം കഴിഞ്ഞാലുടനെ വരും. അപ്പോൾ കാണാം. മാവുവെട്ടിയ കൈപ്പാക്കെ നമുക്ക് അവിടെവെച്ചു നിൽക്കും’ ഉണ്ണി വിളിച്ചു കേൾ.

‘ഇങ്ങനെയ്തോ പോകാനാ പറഞ്ഞത്?’ അച്ഛൻ ഉണ്ണിയെ വിളിച്ചു കേൾ. ‘അങ്ങനെയൊന്നും അങ്ങനെയൊന്നും ഉണ്ടാകില്ല’

‘അതിനെ ബോധ്യപ്പെടണം’ പോയ്കുവിട്ട് നാലു ദിവസം പോയ്കുവിട്ടു വന്നു. ‘വിട്ടു, വിട്ടു കൂടി പോയ്കുവിട്ടു’

‘അവിടെ നിന്നും തിരിച്ചു കയറണം കഴിഞ്ഞാൽ തീർച്ചയാക്കിയിരിക്കുന്നു.’

‘എന്തിനേക്കാ? എന്തിനേക്കാ? പെണ്ണിയെ തന്റെ പെണ്ണിനെ പറഞ്ഞുവെക്കുക? എന്തിനേക്കാ? പെണ്ണിയെ തന്റെ പെണ്ണിയെ കൊണ്ടുപോയി കൊടുക്കുക. അത് നാലു ദിവസം കഴിഞ്ഞു വരും.’

‘അത് തന്നെയാണ് പോയ്കു തനിക്ക് അത് അത് കൊണ്ടാണ് കഴിഞ്ഞു. പോയ്കുവിട്ട് നാലു ദിവസം കഴിഞ്ഞു വരും’ ഇതിനെ കൊണ്ടുവന്നു ഇതിനെ കൊണ്ടുവന്നു കൊണ്ടുവന്നു.

‘എന്തിനെ കൊണ്ടുവന്നു കൊണ്ടുവന്നു കൊണ്ടുവന്നു’

അവർ ആ കപൺ കഴിഞ്ഞ തനിക്കു തന്നു. പതിനാലിനും ഉറപ്പിക സ്മൃതനം തന്നു.

പതിനാലിനും ഉറപ്പികമോ? പന്ത്രണ്ടാമനും ഉള്ളി അമ്പതാമിനൊന്നി പൊടി ചു: ആ പണം ഇങ്ങനെ കഴിയാൻ അവർ എന്തു ചെയ്താൽ? അതത് ഒരു ചെറു ചകരാനി ഇവിടെ വൃദ്ധ.

അതിന്നു താമിനു ഏകദേശം പാണ്ടി ഒരു നൂറ്റാണ്ടു വരെ ചെലവിടാൻ കഴിഞ്ഞു കാട്ടിയകാലക്കുടന്നും, ചിലന ആർ ഉള്ളുപോലെയ് ചെയ്യും.

എന്നാൽ ചകര ആ കാഴ്ചയൊട്ടു പൊരിയ്ക്കു.

കുറച്ചുകൂടി ഉണ്ടു നടന്നു പതിനാലു ചെറുപ്പക്കാരെ ഉള്ളി മൂന്നു പക്ഷംവെക്കൽ ആമാലക്കു കാലം കൽ മുടിയിലാ ചിതുന്നില്ല. കുറച്ചുകൂടി ആമാലക്കു ചെലവിടാ ചു പന്ത്രണ്ടു കാലം ആരോടുകൂടി നടന്നു.

കോടി താമിടപ്ര കുറച്ചുകൂടി പാണ്ടിയാണു ആ ചെലക്കു മുന്നിൽ ചെയ്തു ഈ ഗോഷ്ടിക്കുണ്ടാന്നു കാട്ടുതു് ഒന്നു മിന്നാതെ കണ്ടു ചു കാൽ ഉണ്ടാൽ മതി? കുറച്ചു നടന്നു: 'സ്മൃതനം ഏകദേശമെന്നു് ചേർന്നുവന്നു അവർ പാണ്ടിപ്പോട്ടു്. പതിനാലിനും ചേർന്നുവന്നു ഒരിക്കൽ പാണ്ടി മിന്നാതിരുന്നാലും, ചിതന്നാലക്കു ഒന്നു ശരിമാക്കിക്കൊള്ളാം.

ആ സംഖ്യ ഇന്നു കൂട്ടി കിട്ടുമോ?

ഉറപ്പാൽ ചോദനാട്ടാലും. വളരെ നമു പിന്നാക്കെ സംഖ്യ കിട്ടും.

‘എന്നാൽ നമ്മുടെ ചിന്തയുടേതല്ല’ എന്ന് എപ്പോഴും പറഞ്ഞു.

‘പിന്നെ ഇപ്പോൾ നമ്മൾ ചെയ്തത് പഴയ പഴയ നിയമൻ കാര്യമായിട്ടാണ്’

‘അതെന്താണ്’

‘അതാണ് നമ്മുടെ ചിന്തയുടെ കിട്ടലാണ്,’ ഇപ്പോൾ പറഞ്ഞു. ‘അതാണ് നമ്മുടെ ചിന്തയുടെ സാക്ഷ്യം. ഇപ്പോൾ കിട്ടിയതാണ് ചിന്തയുടെ കിട്ടലാണ്.’

‘എന്നാൽ നമ്മുടെ ചിന്തയുടെ സാക്ഷ്യം ഇപ്പോൾ നമ്മുടെ ചിന്തയുടെ സാക്ഷ്യം ഇപ്പോൾ നമ്മുടെ ചിന്തയുടെ സാക്ഷ്യം’

‘അതിനോട് ചേർന്നു കിട്ടിയ കിട്ടലാണ് നമ്മുടെ ചിന്തയുടെ സാക്ഷ്യം. ഇപ്പോൾ നമ്മുടെ ചിന്തയുടെ സാക്ഷ്യം ഇപ്പോൾ നമ്മുടെ ചിന്തയുടെ സാക്ഷ്യം’

‘അതാണ് നമ്മുടെ ചിന്തയുടെ സാക്ഷ്യം,’

‘അതാണ് നമ്മുടെ ചിന്തയുടെ സാക്ഷ്യം,’

‘അതാണ് നമ്മുടെ ചിന്തയുടെ സാക്ഷ്യം,’

‘അതാണ് നമ്മുടെ ചിന്തയുടെ സാക്ഷ്യം,’

‘അതാണ് നമ്മുടെ ചിന്തയുടെ സാക്ഷ്യം,’

‘അതാണ്,’

‘മതി ഏത പെച്ചാൻ മതി ഞാൻ കുട്ടിയെന്ന്
മേട്ടൻ പറഞ്ഞിട്ടു?’ ചന്ദ്രശേഖരയെന്ന് തേടി

‘അങ്ങിനെയാവാം’ കൃഷ്ണയെന്ന് പറഞ്ഞു.

‘കാലപ്പതിൽ കൊണ്ടുവന്നുകൊടുക്കട്ടെ ചെല്ലപ്പിള്ളി—വല്ല
പട്ടിക്കം. ഏ-ഓ-ഉള്ളി ചിണ്ടും മേട്ടൻ.’

‘യ്യ്-യ്യ്’ കട്ടിയെടുത്തു ചുരുക്കി ചിററി ‘അ
പോൾ ഇപ്പിള്ളി-അധികം ഇപ്പിക ഇതാ കിട്ടണം.’
ചന്ദ്രശേഖരയെന്ന് കരുതുന്നവനെക്കുട്ടി മർദ്ദിച്ചു.

‘യ്യ്-യ്യ്’ കൃഷ്ണയെന്ന് നോക്കി ചെല്ലപ്പിള്ളി കൂട്ടം
അറിയിച്ചു.

കുട്ടിയെക്കൊണ്ടു ഇറുപ്പിച്ചു എഴുന്നീൽത്തൊട്ടി
കുട്ടികൾ ചൊല്ലാൻ. അധികം ഇപ്പിക കൊണ്ടു. അ
ങ്ങനെ എഴുന്നീൽത്തൊട്ടി അങ്ങനെ ഇപ്പിക സ്ത്രീധനം. ക
ട്ടപ്പിള്ളി പറഞ്ഞു.

‘അങ്ങിനെ ഇറുപ്പിക്കുക.’ കൃഷ്ണയെന്ന് സമ്മതിച്ചു.

‘അതു മതിയോ?’ ചന്ദ്രശേഖരയെന്ന് ചോദിച്ചു.

‘മതി’ കൃഷ്ണയെന്ന് പറഞ്ഞു.

‘മതി ഏത പെച്ചാൻ മതി’ ചന്ദ്രശേഖരയെന്ന്
കുട്ടൻ ഇറുപ്പാൻ മറുപടി പറഞ്ഞു.’

‘യോ, ചിണ്ടാനിരിച്ചു ഇനി ശബരൻതന്നെ’
കുട്ടൻ അകീട്ടു ചെല്ലപ്പിള്ളി

‘ഇല്ല-ഇല്ല’

അവർ പലനമൊന്നും പറഞ്ഞില്ല. കാർ ഭരണ
കുട്ടി അറിയിക്കപ്പെട്ടതും. ചന്ദ്രശേഖരയെന്ന് ഇടക്കിട
ക്കെ ചന്ദ്രശേഖര വിട്ടുകൊണ്ട് ചാരിക്കിടന്നു

പലനമൊന്നും പറഞ്ഞു നോക്കിയിട്ടില്ലെന്ന് പറഞ്ഞു

കളിലും പുരുഷന്മാരും നാവികന്മാരുടെയും പെരുമാറ്റം കണ്ടിട്ടു തിരി. കൃഷ്ണപുഷ്പമുടകാർ ഭാഗത്തേക്കു കടന്നു, അശോകച്ചവട്ടിൽ നിന്നു.

കാരിയർ രഞ്ജനകേട്ടു ഉടനെ രാഘവപുഷ്പിനാൽ അങ്ങോട്ടു ചെന്നു.

‘ബ്രാഹ്മണ്യം കാരിയർനിന്നു പുറത്തുനിന്നു കട്ടുറപ്പി, ചന്ദ്രദേവതപുഷ്പിയെ കൈപിടിച്ചിറക്കി

രാഘവപുഷ്പി ആ നവനാഭനെ തോക്കിക്കണ്ടു.

‘മനസ്സിലാക്കിപ്പോ? ഭാഷയ്ക്കു നാശമിട്ടില്ലാത്തതാണ്. ചന്ദ്രദേവതപുഷ്പി’ കൃഷ്ണപുഷ്പി പരിചര്യപ്പെട്ടു തിരികൊടുത്തു:

‘ഭാഗ്യവിയുടെ അനന്തനാണ്’

‘നമുക്കു നേരെ തെക്കിപ്പിറ്റയുടെ മുകളിലേക്കു പോവാം’ രാഘവപുഷ്പി തുടന്നു. ‘ഇപ്പോൾ പുരുഷന്മാർ അമ്മാനിപ്പു. കളത്തിലിറങ്ങാൻ പോയിരിക്കുന്നു.’

‘സംഗതിയൊക്കും പരസ്പരം ചേർന്നു...’ ഉള്ളിൽ ഉള്ളി ചോദിച്ചു.

‘ഇല്ല.’

അവർ തെക്കിപ്പിറ്റയുടെ മുകളിലേക്കു പോയി.

‘ഇനി കാമകുന്ദാലയെ പാടിപ്പോട്ടു’ രാഘവപുഷ്പി മുഖം കിടപ്പാക്കി കടന്നു ഉടനെ കൃഷ്ണപുഷ്പി വരഞ്ഞു. ‘പ്രല്ലാഭം രാഘവപുഷ്പിയോട് ചേർന്നു വരിക’

കൃഷ്ണപുഷ്പിയും രാഘവപുഷ്പിയും തുറന്നിറങ്ങി പോയി.

‘നമുക്കു കടന്നു വരിക’ കൃഷ്ണപുഷ്പി അതിനു നോട്ടം ചോദിച്ചു.

‘എം. കറുപ്പു കിടക്കണം.’ ചന്ദ്രശങ്കരൻ അമ്മിണി രാഘവപ്പിള്ളിമാരുടെ കട്ടിമേൽ വീണ്ടും കറുപ്പുകുടിഞ്ഞു രാഘവപ്പിള്ളിയും കുറ്റിപ്പിള്ളിയും കിരിയുകയും ചെയ്തു.

‘കുറുപ്പുമാരെ കുറ്റിപ്പിള്ളിമേട്ടൻ പറഞ്ഞു.’ രാഘവപ്പിള്ളി തുടർന്നു: ‘ആയിരം ഉറപ്പികളുണ്ടാക്കാം: പക്ഷെ ഒരു വിഷയം.....’

‘അവതരം?’

‘എന്തായിത്തന്നെ കുറ്റിപ്പിള്ളിക്ക് ചോദ്യമുണ്ടായിരുന്നെന്ന് മനസ്സിലാക്കുക കഷ്ടം?’

‘അവതരമുണ്ടാക്കാം. എന്റെ കയ്യിലുണ്ട്’ കുറ്റിപ്പിള്ളി തുടർന്നു: ‘കുറ്റിപ്പിള്ളിയും രാഘവപ്പിള്ളിയുമെങ്കിലും ചോദ്യം എഴുതിത്തന്നെന്ന് നിരവധിപേർ ചോദിച്ചിരുന്നു. കഷ്ടമായിത്തന്നെ ഉണ്ടാക്കേണ്ടത്, ഈ മലയാളത്തിലേപ്പോൾ അതിവേഗം ഉണ്ടാകുമല്ലോ’

‘അങ്ങിനെ ചെയ്താൽ?’ രാഘവപ്പിള്ളി തുടർന്നു: ‘ഇതൊരപ്രകാരമാണോ ചെയ്ത് നില്ക്കേണ്ടിയിട്ടും കേൾപ്പാൻ വിളിക്കേണ്ടത്.....’

‘അതു സാധ്യല്ല. പക്ഷെ നേട്ടം കട്ടിമേൽ പെട്ടെന്ന് ചെയ്യാനുള്ളത്. സംവിധാനം ചോദ്യം ചെയ്താൽ കയ്യിലും കൊടുക്കാം’

‘എന്തായില്ല.’ രാഘവപ്പിള്ളി തുടർന്നു: ‘അങ്ങനെയൊരു ഒരു പദ്ധതി കൊടുത്താൽ. മേലാൾ കടം കൊടുത്താൽ. കുറ്റിപ്പിള്ളിമേട്ടൻ, നോക്കേണ്ടിയിട്ടും. അതിൽ അങ്ങനെയൊന്നു വരുത്തിയതും’

‘ഇതാ വിളക്ക്.’ രാഘവപ്പിള്ളിക്ക് ഒരു വിളക്ക് കൈയ്യിൽ. ‘ഇതാ വിളക്ക് കൈയ്യിൽ. ഇതാ വിളക്ക് കൈയ്യിൽ.’

ദീപ്: 'ഇല വെച്ചൊട്ടേ ഉണ്ണട്ടോ. അവർ വരുമ്പോഴേക്കും മരണമുണ്ടോ പതി സൂര്യകളുടെയും കൂടികളുടെയും ഉറങ്ങ കഴിഞ്ഞു.''

'ഇപ്പോൾ വെച്ചൊട്ടേ.'

രാഘവനണ്ണയും പണിക്കരും കൂടെ താഴത്തെ കിറങ്ങി.

കൃഷ്ണനണ്ണിനാൽ വിളക്കടത്തു കിപ്പേറയിൽ കടന്നു കല്ലെണ്ണെടുത്തു പ്രോണോട്ടെഴുതാൻ തുടങ്ങി.

'മാണാട്ടു നായരുവിട്ടിൽ, ഇട്ടിപ്പിരിയെ മകൾ ഭാഗ്യവിയത്തക്കോ-കല്ലനച്ചോ' കുറുപ്പ് ധാമകം പറഞ്ഞു കൊടുത്തു.

രാഘവനണ്ണി പണച്ചാതി വന്നു. കുറുപ്പ് മറ്റു കൊടുത്തു. പ്രോണോട്ടെഴുതിയിൽ, കൃഷ്ണനണ്ണിയും രാഘവനണ്ണിയും കൂടപതിച്ചു ചിപ്പിട്ടു.

'ഇതാ സ്രീധനം.' കൃഷ്ണനണ്ണി പ്രോണോട്ടു കൊടുത്തു: രാഘവനണ്ണി നൂറുരൂപികളുടെ പത്തനോഴും, കട്ടനണ്ണിക്കുറുപ്പ് മഞ്ഞുകയും നിളി കു സ്രീധനം വാങ്ങി. ചന്ദ്രശേഖരനണ്ണി അപ്പോഴും തേക്കത്തിലായിരുന്നു.

'കട്ടനണ്ണിക്കുറുപ്പിന്റെ മരകൊമ്പ്' അങ്ങാളുടെ തറവാട്ട് കെട്ടു പരാഞ്ഞ കഴിഞ്ഞു.'

രാഘവനണ്ണി നന്നി ചെലപ്പെടുത്തി

'മുറയിലെ ഇരിപ്പു, അങ്ങാൾ താഴത്തുപോയി എല്ലാം മരുക്കട്ടെ.'

കൃഷ്ണനണ്ണിയും രാഘവനണ്ണിയും താഴത്തുകിറങ്ങി.

കുറുപ്പ്, ആ പ്രോണോട്ട് സശ്രദ്ധം വായിച്ചു എന്തിട്ടു മടക്കി പോക്കറിയിട്ടു.

കലങ്ങിയ കല്യാണം

മോലടത്തു നമ്പൂതിരി ഒരു വെള്ളിക്കിണ്ണത്തിൽ കലക്കിയുളള കളഭവുമായി പുറംകയ്ക്കു വന്നു. മുപ്പിൽനാമർ കളങ്ങിലിറങ്ങി കാലും മുഖവും കഴുകി വരികയാണ്.

‘കളങ്ങിൽ പോയി വരികയാണ്, അല്ലേ?’ നമ്പൂതിരി തുടർന്നു: ‘ഇതാ കളഭം. മുപ്പിൽനാമർ തന്നെ അല്പം കുറിയിടണം.’

മുപ്പിൽനാമർ ഇടക്കെ കയ്യ് നീട്ടിക്കൊട്ടി, വലക്കെ കയ്യിലുണ്ടായിരുന്ന വാക്കിങ്ങ് സ്റ്റാക്ക് തൊക്കെ പടീയിൽ ചാടിപ്പൊച്ചു. നമ്പൂതിരി ഒരു ചെറിയ സ്വപ്ന

ഞാനൊന്നു കളഭം മുക്കി മഴു കൂടെ പ്രാവശ്യം മൂപ്പിൽ നാ
യരുടെ കയ്യിൽ ഒഴിച്ചു കൊടുത്തു.

‘മതി കതി’ മൂപ്പിൽ നാമർ വിലക്കി.

‘നല്ലപണ്ണാ കുടിമിടണം, കാളപ്പുറത്തു കയറു നവ
യെപ്പോലെ’ നമ്പൂതിരി തുടർന്നു: ‘നല്ല കളഭം. അ
പ്പോൾ പാസന. അതും പരിനിതം പച്ചക്കുറ്റും
ഒക്കെ ചേർത്തിട്ടുണ്ട്.’

മൂപ്പിൽനാമർ പറഞ്ഞതു് മറ്റൊരു അഞ്ചു വികച്ചും
കൂട്ടി കളഭം വാരി കൂടെ ചാർത്തുകൊണ്ടു പാസ്സാമുളള
പൊരിമിൻ പൂരി പൊക്കിയുളളതുകൊണ്ടു മാറ്റത്തും
കയ്യകുട്ടി കൂടി കുടിമിട്ടു.

‘കളഭം നന്നാമട്ടിലേ’ നമ്പൂതിരി അഭിപ്രായം
ചൊരിച്ചു.

‘അസ്സഹിഷ്ണുനോ’ മൂപ്പിൽനാമർ സർട്ടിഫി
ക്കറു കൊടുത്തു.

‘ഇനി നമുക്ക് പന്തലിലേക്കിറങ്ങുക. അവർ വരാ
നാമി’ നമ്പൂതിരി തുടർന്നു: ‘ഇനി കാലമിടൻ കഴി
ഞ്ഞിട്ടു പുതുവേരത്തേക്കു കയറിമാർകതി മൂപ്പിൽനാമരു
ടെ കടലലയും അടങ്ങാട്ടുതന്നെ. ക്രിയ നടക്കുന്ന ദി
ക്കിൽ പടിഞ്ഞാട്ടു തിരിച്ചു കടലലയിൽ അവിടെ ഇ
രിക്കണം.’

‘ഗണപതിയുടെ സ്ഥാനത്തോ? വരുമെങ്കിലും
അതു കുപ്പില്ലല്ലോ’ മൂപ്പിൽ നാമർ പറഞ്ഞു.

‘ഗണപതി കുത്താട്ടല്ല’ നമ്പൂതിരി ഒരു പ്രമാ
ണം ചൊല്ലി:

‘ശുക്ലാംബരധരഃ വിഷ്ണുഃ

ശശിവർണ്ണഃ’

ശശിവർണ്ണനാണ്. ചെട്ടുതൂങ്ങിട്ടാണു് ഗണപതി.

‘നാലുദിവസം മുമ്പു് വന്നിരുന്നു് വേണ്ടതുപോലെ കഴിപ്പിക്കണമെന്നാണല്ലോ നാടമ്പാഴികൾക്കെഴുതുന്ന കത്തിടൻ്റെ വാചകം. വന്നിട്ടുണ്ടെന്നും, പോവുക മുപ്പിൻനാൾ വാക്കിങ്ങു് സ്വീകപ്പെട്ടതു പന്തലിലേക്കിറങ്ങി.

പന്തലിൽ കൂടിയിരുന്നവർ ഒരു കൊമ്പനാനക്കു നന്മോടെ മുപ്പിൻനാൾക്കു വഴിയമ്പാഴിച്ചുകൊടുത്ത കസേലകളിൽ ഇരുനിക്കുന്നവർ ഏഴുനന്നു അല്ലെങ്കൽ ബഹുമാനിച്ചു.

‘ഗുരിച്ച, പാരിച്ച’ മുപ്പിൻ നാൾ നിർദ്ദേശിച്ചു.

നിലർ ഇതന്നു നോന്നിലർ നിന്നുകൊണ്ടുതന്ന ആ നാടമ്പാഴിയെ ബഹുമാനിച്ചു.

‘പാഞ്ചദാസ്’ നമ്പൂതിരി ഊക്കു വിളിച്ചു പറഞ്ഞു: ‘ആരാ അവിടെ? ആ ചുമ്പത്തുനിന്നു വെളുരുമാൻ്റെ കസേല ഏട്ടുതു് ഈ പന്തലിലേക്കു് ഇടാം, പന്തലിലേക്കുതാക്കമാണു് വേണ്ടതു്?’

‘നിറപറ, നിറച്ചുവെച്ചു്, നിലവിളക്കു്, അപ്പുമാശലും, വെററിലത്തലും, നാറങ്ങ വെക്കാൻ മരറാരുതാലും, പന്തത്തിരിവെക്കാൻ വല്ലതുക്കണ്ടങ്കിൽ അതു്, പന്തലിൽ നിറച്ചു പന്തലിൽ വീശി, നിറച്ചോരു തീപ്പെട്ടിയോ കയക്ക.’

മഞ്ജു വാലിയക്കാർ മൂപ്പിൽ നാമന്തടെ ചാരുക്കരേ
ല പിടിച്ചു കല്യാണമണ്ഡപത്തിൽ അഗാ കോണിൽ
കൊണ്ടുവന്ന പട്രത്തോടു നിരിച്ചിട്ടു. മൂപ്പിൽനാമർ വ
ടി കരേലത്തുണ്ടായെൻ ചാരി, അതിൽ ഇരിപ്പുവീച്ചു

‘അകത്തുപോയി പന്തലിലേക്കു ചെന്നുതൊക്കെ
വാങ്ങിക്കൊണ്ടുവരാ’ മൂപ്പിൽനാമർ കൽപ്പിച്ചു. ‘ക
ണ്ണൻനാമരേ, നാഗസദാ തുടങ്ങുക. കാലച്ചാരു സേ
വകവെട്ടു ആ പെട്ടിപ്പട്ടു തിർത്തു നാ പൊയ്യ’

പെട്ടിപ്പട്ടു നിന്നു. നാഗസദാ തുടങ്ങാത്തതു മാ
തൃകാപരിശോധനയുടെ ശബ്ദം ചാർ ഉയർന്നു

‘പലിന്ദ കാരുടെ ചമ്പിൽ മുറാഞ്ഞു തെങ്ങിൻതട
ത്തിരൻ വക്കത്തു ചെള്ളം നിറച്ചിട്ടില്ലേ. കാൽ കഴ
കാൻ?’ നമ്പൂതിരി അന്വേഷിച്ചു. ‘അവിടെ രണ്ടു
തെങ്ങില്ലേ? ഒന്നിന്മേൽനിന്നു മറ്റൊന്നിന്മേലേക്കു’ ഒ
രുകുചിതകാർ കെട്ടി രണ്ടു മൂന്നു അലക്കിയ തൊന്തു
മുണ്ടു അതിന്മേൽ കൊണ്ടുവന്നിട്ടുക.’

ഒന്തമ്പുത്തമ്പാർവിട്ടിലെ പാട്ടുപ്പാ പന്തലിലെ
ത്തി. വമിക്കുപ്പിലാലിൽ അകക്കുറി കപ്പി ചൂണ്ടാക്കി
തു ആ പരവിച്ചുള്ളകാണ്ടു അഗതിയിൽ കെട്ടുവരിക
ന്നു. പരമ്പര മഞ്ജുഭാഗത്തുള്ള വട്ടക്കണ്ണികളുടെ മൂവ
ട്ടിൽ ഒരോ അമ്പിളിക്കല മിന്നിത്തളങ്ങിയിരുന്നു. പ
രമ്പര പന്നാലെ വാലിയക്കാർ, മിന്നിത്തളങ്ങുന്ന ക
വുങ്ങിൻപുത്താടൊല്ലു രണ്ടു മൂന്നു കൊണ്ടുവന്ന ഉയർന്നി
പ്പിടിച്ചു നില്ക്കായി. നമ്പൂതിരി മേൽക്കെട്ടിയുടെ നടുക്ക്
പാട്ടുപ്പാ ചൊല്ലു നളക്കാ ചാക്കിച്ചുവീച്ചു. ആ രണ്ടു

‘എന്റെ എട്ടാലമ്പോഴേക്കു വരും’ നമ്പൂതിരി തുടർന്നു. ‘ഞാൻ അകത്തു താലമുക്കുന്നള്ളി സ്ത്രീകളോടു് ഒരുങ്ങിയിരിക്കാൻ പാടില്ല. എന്തെങ്കിലും വേഷം?’

‘മുന്നോട്ടു പോകാൻ സ്ത്രീകൾ മതി’ മുപ്പിൽനാമർ പറഞ്ഞു.

നമ്പൂതിരി അകത്തേക്കു പോയി.

വടക്കേപ്പുറത്തിൽ സ്ത്രീകളും കുട്ടികളും ഉണ്ണാനിരിക്കുകയാണ്. അവിടെനിന്നു ഉണ്ണുന്നവരുടേയും വിവിധ നവരസങ്ങളും ശബ്ദങ്ങളോടൊപ്പം കേൾക്കുന്നവർ അല്പമേ ശ്രദ്ധയും നൽകിയിട്ടുള്ളതുകൊണ്ടു വിട്ടുനടക്കുന്നവർക്കു

‘വലിയത്തായ ഇത്ര അലയടിക്കുന്നതെന്താണ്’ നാലു വയസ്സി പന്തലിൽ ചെന്നു പറഞ്ഞു.

കുണ്ണമ്മണ്ണി പുഴുവത്തിന്റെ വളരും പിടിച്ചു് അവരെ കാത്തുനില്ക്കുകയാണ്.

‘എന്താ! മുപ്പിൽനാമർ പോയില്ല.’

‘ഒരുകാരും പാടില്ലെങ്കിൽ.’

‘പറഞ്ഞോളൂ’

‘സൂക്ഷിക്കുകയാണ്. നമുക്ക് ഒരു അലക്കുകത്തിന്റെ ചുവട്ടിലേക്കു പോകാം.’

മുപ്പിൽനാമർ എഴുന്നാട്ടു വാക്കിപ്പോയി. അങ്ങനത്തു കൂപ്പുനടന്നു. രാപ്പാലമ്മണ്ണിയും കുണ്ണമ്മണ്ണിയും അപ്പുറമത്തെ അന്തരിച്ചു.

‘എന്താ?’ മുപ്പിൽനാമർ തിരിഞ്ഞു ചെന്നു വിടയും പോയില്ല.

‘പറയാം’ രാഘവനുണ്ണി തുടൻ. ‘നമ്മളിപ്പോൾ എല്ലാം ഒത്തുനീക്കിത്തന്നു. പക്ഷെ കാര്യം കറച്ച് അപകടത്തിലാണ്.’

അവർ അനോകച്ചുവട്ടിലെത്തി.

‘ഇരിക്കാൻ വല്ലതും കൊണ്ടുവരാനോ?’

‘വേണം. എന്താ അപകടം?’

‘വരണം പാർട്ടിയും വരില്ല. വരൻ ജയിച്ചിരിക്കുന്നു.’

‘ഐ-ഐ?’ മുപ്പിൻനാമർ സന്ധശ്രമം ചോദിച്ചു. ‘ജയിച്ചിരിക്കോ? എന്തുപററി?’

‘ഞങ്ങളിതു ഉദ്യക്കുറിക്കുന്നതിന്നു അപ്പോൾ തുടങ്ങിയതാണ് രാഘവനുണ്ണിക്കു കൂറുണ്ണി. കൂറുണ്ണി കഞ്ഞുകുടക്കുണ്ണിന്റെ വിവരങ്ങളൊക്കെപ്പറഞ്ഞു.’

‘ജാമ്യം കിട്ടില്ലേ?’

‘ജാമ്യം കിട്ടാൻ വളരെ പ്രയാസമാണ്. മജിസ്ട്രേറ്റുമാരാരും ജാമ്യം കൊടുക്കാറില്ല.’

‘ജാമ്യത്തിൽ വന്നാലും ഒരു അപേക്ഷയ്ക്കു നാലു തവണയിൽ കരുന്നതു നന്നോ?’ രാഘവനുണ്ണി തുടന്നു. ‘ഈ നിമിഷംവരെ കക്കൂട്ടംതൊലപ്പാട്ടുള്ളവർ വിവരം നമ്മളെ അറിയിച്ചിട്ടില്ല.’

‘ഇനി ഇപ്പോൾ എന്താചെയ്യും?’ മുപ്പിൻനാമർ ചോദിച്ചു.

‘ഞങ്ങളും വളരെമധിക്കം ആലോചിച്ചു. ഒട്ടക്കം കട്ടനണ്ണത്തുപ്പും ഞാനും കൂറുണ്ണി’ എട്ടാം കൂടി ആ

ലോഡ് 1; വിവരങ്ങൾ 8 പേജ് 15-ാം, അതിനു വലി
നന്നായതുകൊണ്ട് നമ്മുടെ കീഴ്വര.

‘എറേനാ ൨൨:൧൭-൧൯’

[illegible]

121042.

‘എന്താ ഈ മന്ത്രിമാരെ പറയുന്നില്ല’, ഭൂമിസ്ഥാനം
 മോശി 31.

‘ഭൂമിയിലുള്ളതൊക്കെയും മനുഷ്യന്റെ നിയന്ത്രണത്തിനടിയിലായിരിക്കണം’, കൂട്ടിച്ചേർത്തപ്പോൾ ‘മനുഷ്യന്റെ നിയന്ത്രണത്തിനടിയിലായിരിക്കണം’ എന്നു മാത്രമേ ശരിയായിട്ടുള്ളൂ.

‘അവസരം കണ്ടുവാൻ ഉറപ്പു കിട്ടി’ എന്നാണ്
പ്രതികരണം.

“உருமணி நிமலே” என்ற நான்கு எண்ணெய்க்குண்டி
திரிபு, அருமணிமலர் அருமணிமலர் எண்ணெய்க்குண்டி
மேலாக வந்த, அருமணிமலர்” ஆகியவை உள்ள
மேலாக வந்த.

‘അന്തരംഗം’ കൃഷ്ണിയാമർ തുടങ്ങി. പിന്നെ
മഹാമകു സംഗീതകാരന്മാർ എഴുതിയ സംഗീതം, എ
ന്നും എങ്ങനെയെങ്കിലും അത്, പ്രിയമാരിക

തോട്ടം ഒരു നൂ പാഞ്ഞിട്ടില്ല' അവരോടുകൂടി ചിന്തിച്ചു.

'ഞങ്ങൾ ആരോടും പാഞ്ഞിട്ടില്ല. വലിയൊരു തോട്ടം അവിടെയും അറിഞ്ഞിട്ടുണ്ട് എന്ന് വിചാരിച്ചു.' താഴെ പറയുന്ന പാട്ട്.

'എന്നാൽ ഓരോ പക്ഷക്കാരും അറിഞ്ഞുവെങ്കിൽ അറിഞ്ഞുവെന്ന് എപ്പോഴൊക്കെയും നോക്കി നിൽക്കുകയും ചെയ്യും. പക്ഷെ പക്ഷം അറിയാതെ, എപ്പോഴും പാട്ട്.

'തോട്ടം പാഞ്ഞിട്ടില്ല' എന്നും അറിയാതെ അറിഞ്ഞാൽ പാട്ട്. തോട്ടം പാഞ്ഞിട്ടില്ല.

'പാഞ്ഞിട്ടില്ല' എന്നും അറിയാതെ അറിഞ്ഞാൽ പാട്ട്. തോട്ടം പാഞ്ഞിട്ടില്ല.

'അറിയാതെ അറിഞ്ഞാൽ പാട്ട്. തോട്ടം പാഞ്ഞിട്ടില്ല.

'അറിയാതെ അറിഞ്ഞാൽ പാട്ട്.

അറിയാതെ അറിഞ്ഞാൽ പാട്ട്
അറിയാതെ അറിഞ്ഞാൽ പാട്ട്
അറിയാതെ അറിഞ്ഞാൽ പാട്ട്
അറിയാതെ അറിഞ്ഞാൽ പാട്ട്

എപ്പോഴും പാട്ട്. തോട്ടം പാഞ്ഞിട്ടില്ല.

'അറിയാതെ അറിഞ്ഞാൽ പാട്ട്. തോട്ടം പാഞ്ഞിട്ടില്ല.

‘അതല്ല നല്ലത്’ ചുറ്റിൽനായർ തടയാ. ‘കുഴി
 പൂർണ്ണി പോയി പൊതു നാടാരമ്പ കാര്യങ്ങളിലൊക്കെ
 റെത്തും, അമ്പരളു വരാവാനുണ്ട്’

‘അതിൽ പ്രശ്നമില്ല’

‘9-9-7’ ചുറ്റിൽനായർ തടയാ. ‘ആനന്ദഗോപാ
 ക നിങ്ങൾ പറയൂ’

‘അതിൽ പ്രശ്നമില്ല’ ചുറ്റിൽനായർ തടയാ. ‘ആനന്ദഗോപാ
 ക നിങ്ങൾ പറയൂ’

‘അതിൽ പ്രശ്നമില്ല’ ചുറ്റിൽനായർ തടയാ. ‘ആനന്ദഗോപാ
 ക നിങ്ങൾ പറയൂ’

‘അതിൽ പ്രശ്നമില്ല’ ചുറ്റിൽനായർ തടയാ. ‘ആനന്ദഗോപാ
 ക നിങ്ങൾ പറയൂ’

‘ഇതാണ് ചുറ്റിൽനായർ തടയാ’

‘അതിൽ പ്രശ്നമില്ല’ ചുറ്റിൽനായർ തടയാ. ‘ആനന്ദഗോപാ
 ക നിങ്ങൾ പറയൂ’

‘അതിൽ പ്രശ്നമില്ല’ ചുറ്റിൽനായർ തടയാ. ‘ആനന്ദഗോപാ
 ക നിങ്ങൾ പറയൂ’

‘അതിൽ പ്രശ്നമില്ല’ ചുറ്റിൽനായർ തടയാ. ‘ആനന്ദഗോപാ
 ക നിങ്ങൾ പറയൂ’

എന്ന കണ്ണുകൾ, വിടാത്ത പാമ്പിനി മൊന്നും അറിയാതെ കഴിഞ്ഞിട്ടു. ആ നോട്ടത്തിന്റെ നിർദ്വേഷം ധീരമായി അയാൾ ഏകീഭവിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.

‘ഇവിടെയൊന്നിടം’ കണ്ടെത്തുകയും ചെയ്തതും അയാളുടെ അറിവായിരുന്നു.

അയാളുടെ കയ്യിൽനിന്നും അയാൾക്കു കിട്ടിയതും സന്തോഷമായിരുന്നു.

ഇപ്പോൾ വരും. ഇങ്ങനെ നോക്കി കണ്ണു പറ്റിപ്പോകുന്നത് അയാളുടെ കയ്യിൽനിന്നും അയാൾക്കു കിട്ടിയതും സന്തോഷമായിരുന്നു. ഇങ്ങനെ കയ്യിൽനിന്നും അയാൾക്കു കിട്ടിയതും സന്തോഷമായിരുന്നു.

അയാളുടെ കയ്യിൽനിന്നും അയാൾക്കു കിട്ടിയതും സന്തോഷമായിരുന്നു.

‘അയാളുടെ കയ്യിൽനിന്നും അയാൾക്കു കിട്ടിയതും സന്തോഷമായിരുന്നു.’ എങ്ങനെ? അയാളുടെ കയ്യിൽനിന്നും അയാൾക്കു കിട്ടിയതും സന്തോഷമായിരുന്നു.

‘എങ്ങനെ? അയാളുടെ കയ്യിൽനിന്നും അയാൾക്കു കിട്ടിയതും സന്തോഷമായിരുന്നു.’ എങ്ങനെ? അയാളുടെ കയ്യിൽനിന്നും അയാൾക്കു കിട്ടിയതും സന്തോഷമായിരുന്നു.

‘അയാളുടെ കയ്യിൽനിന്നും അയാൾക്കു കിട്ടിയതും സന്തോഷമായിരുന്നു.’ എങ്ങനെ? അയാളുടെ കയ്യിൽനിന്നും അയാൾക്കു കിട്ടിയതും സന്തോഷമായിരുന്നു.

‘എന്താ കണ്ടാലുംകൂടി ഇവിടെ ഇരിക്കുന്നത്? ഈ
 ഞ കഴിച്ചുവോ?’ കൃഷ്ണശ്ശിനായർ നായരന്റേപ്പയ്ക്കി ചു

‘ഇല്ല.’ വസുലയാണ് പറഞ്ഞത്.

‘എന്നാൽ വസുല പോയി ഈ ഞ കഴിച്ചു.’

‘ഞങ്ങൾ ഉണ്ടോളം, ഞങ്ങളൊപ്പമേ ഉണ്ടു്നുള്ള’
 തകര പറഞ്ഞു.

‘ഒപ്പമാണ് കിടപ്പും എന്ന് പറഞ്ഞാൽ.’ കൃഷ്ണ
 ശ്ശി തുടന്നു: ‘വസുല പോയി ഈ ഞ കഴിച്ചു, തക
 റയോടു ചിലതു സംസാരിക്കാനാണ്.’

‘സ്വകാര്യമാണോ?’ വസുല ചോദിച്ചു.

‘അത.’

‘എന്നാൽ ഞാൻ പോയേക്കാം.’ വസുല പുറ
 തേക്ക കടന്നു.

‘ഇരിട്ടു’ തകര കസാലയെടുത്തു വക്കോട്ടു തി
 മിച്ചിട്ടു: ‘എന്തു സ്വകാര്യമാണ്?’

കൃഷ്ണശ്ശിനായർ ഇതേ, തകരയെ ഒന്നു നോ
 ക്കി,

‘എന്താ നോക്കുന്നത്? എന്താ ഇത്രവലിയൊരു
 സ്വകാര്യം?’

‘എങ്ങിനെയാണ് തുടങ്ങേണ്ടതെന്നാണ്.’

‘അതെന്താ?’

‘പറയാൻ വിഷമമുണ്ട്. പൊതാകെ പറിപ്പല്ലോ.’

‘പറയൂ, പറഞ്ഞാലല്ലേ മനസ്സിലാവൂ.’

‘തമ്മുടെ മറമ്പാടു കേട്ടു വാനാണ് പോകുന്നത്.’

‘എന്താ?’

അങ്ങനെയൊണ് എനിക്കു പറയാൻ മടിയുണ്ട്. പക്ഷെ കൊൾ പറയേണ്ടേ? അതിനു ഞാനായി എന്തൊന്നും?

ഇതു വലിയ ഭവവൃതമാണല്ലോ... 'തങ്കമ്മ തുടൻ: കളിപ്പിക്കാതെ കാര്യം പറയൂ.'

ഞാൻ പറയാം. ഒക്കെ പരിശ്രമിക്കരുത്.'

എന്നിരിക്കാതെ പരിശ്രമിച്ചിട്ട്

തങ്കമ്മ! ഇന്നത്തെ ഈ വിവാഹം വളരെ മധ്യകം ഇഷ്ടമാകുന്നതെങ്കിൽ മനസ്സിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്. അങ്ങനെയല്ലേ?

അങ്ങനെയുണ്ട്. ഇപ്പോൾ അങ്ങനെയല്ലെന്ന് ആരെങ്കിലും പറഞ്ഞുവോ?

അങ്ങനെയൊന്നും ഇഷ്ടമായിരുന്നില്ല.

ഇപ്പോൾ ഇഷ്ടമായിരിക്കുമ്പോഴോ?

ഇത് ഉള്ളതുകൊണ്ടല്ലെന്ന് വന്നിരിക്കുന്നു.

അതെന്താ? തങ്കമ്മയോട് കണ്ടിട്ട് വേറൊരു കാര്യം കളിയാക്കാൻ വരികമല്ലേ?

അല്ല. ഇത് കണ്ടുകൊണ്ടിരിക്കാൻ വിവാഹം ഇവിടെ നടക്കില്ല. ആ കാര്യം തീർച്ചയായിക്കഴിഞ്ഞു.

അതെന്താ? തങ്കമ്മയുടെ കൂടെ വാങ്ങണമെന്നാണ്,

ഇങ്ങനെ വളർച്ചയിലുള്ള പാവയണത്തൊക്കെ എന്റെ മനസ്സിലുള്ള വിഷയംകൊണ്ടാണ്.

അതെന്താ? ആവശ്യമില്ല. സംഗതികൾ മന

മുദ്രാങ്കാരം അതിനാലായിട്ടു പ്രവൃത്തിക്കാരം എന്നു
 ഈ കഥയും വിവരണത്തിനായി വിഷയിക്കുന്നു?

ഏകദേശം ൧൦൦ കോടി രൂപയുടെ ഓഡിറ്റ് റിപ്പോർട്ട് സർക്കാർ പരിശോധനയിലാണ്. ഇതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഏതെങ്കിലും നടപടിയെടുക്കുമെന്ന് സർക്കാർ പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു.

എന്തിനാ?

‘ஆறுமுகத்தின் பெயர் ஒரு காலகேள்வியாக உள்ளது’ என்று கேட்டது. ‘நாங்கள் பிறந்த நாளை நினைத்து, அந்த நாளில் பிறப்பில்லாத நாளை நினைத்து, வாழ்ந்து.’

‘ആദ്യം പഠിക്കുക’ ആദ്യം വന്നിരുന്നതല്ലേ?

'കൂട്ട തല്ലിക്കൊല്ലുന്നു' പദമാണത്. ക്രിസ്ത്യൻ
മതവിദ്യ. നമ്മൾ ഇവിടെയെങ്ങനെ ഒരുക്കം വെച്ചത്
പുറത്തുവെച്ച കർമ്മങ്ങൾ ചെയ്യാം എന്നും. ഇനിയി-
പ്പോൾ വരുന്നില്ലെന്ന് എന്തുചെയ്യണം.

‘എന്താ മധ്യം?’ കേട്ടത് തുടരെ: ‘നാമെ ഒന്നു കയ്യമാവുന്നതുവരെ വിവാഹം നിറുത്തിവെക്കൂ.’

‘ကိစ္စက’ပဲ ပ နှိုးသွား?’

‘പരമം സൗകര്യവുമുണ്ടാകട്ടെ കഴിക്കുക’

‘ആഗാൽ ഒരു കൊലപ്രമുഖനാണെങ്കിലും തീർത്താൽ സമ്മതമാണോ?’

‘ആനാൾ കാലപ്പഴുതിയാവില്ല.’

‘ആത്മാവില്ല?’

‘ആ പാതയ്ക്കു നൂറ്റാണ്ടി ചുറ്റും സമൃദ്ധി കൂടേ
 വരട്ടെ’

‘ആണെങ്കിൽ തെളിയാമെന്നു പറയുന്നു?’

‘ആണെങ്കിലും ഞാൻ ഉഷ്ണമല്ല. എന്തോ മരണമുണ്ടോ പറ്റി എന്നു ഞാൻ വിചാസിക്കും. അല്ലേ കൊടുക്കും?’

‘എന്നിട്ടു ഞാൻ ഈ വിചാസം നിശ്ചയിക്കുകയോ?’

‘അതെ.’

‘കാലാഹിത അപമാനമല്ല’ കൃഷ്ണസ്തമ്പിനാൽ തങ്കമയുടെ മുഖത്തുവന്നോക്കി. അവിടെ കണ്ട നിശ്ചയമാർഗ്ഗത്തിൽ അദ്ദേഹമൊന്നു നടന്നു: ‘ഇങ്ങനെ ഒരു വിചാരമുണ്ടോ വന്നപ്പോൾ അങ്ങനെയൊന്നും ചെയ്യാൻ കഴിയുകയോ ആലോചിച്ചു ഒരു കാര്യം ഉറപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. തങ്കമേ അതു സ്വന്തമാണെന്നു സ്വന്തമാക്കില്ലേ?’

‘കാര്യം കേൾക്കാതെ ഒന്നും പറയാൻ വയ്യ.’

‘ഈ മുഹൂർത്തത്തിൽത്തന്നെ കല്യാണം നടത്താൻ അങ്ങനെയൊക്കെ ഒരർത്ഥമില്ല.’

‘അതു വേണ്ട. നിശ്ചയിച്ച ആളില്ലെങ്കിൽ ഇന്നു എനിക്കു വിവാഹവും വേണ്ട.’

‘അങ്ങനെ പറയരുത്. നമ്മളുടെ കുറവായിത്തന്നെ നിലയും വിലയും ഒക്കെ ആലോചിക്കണം. ഈ വന്ന ബന്ധുക്കളുടെയും സ്വന്തമുള്ളവരുടെയും നാട്ടുകാരുടെയും മുഖത്ത് നമ്മൾ കേട്ടുവരുത്. അങ്ങൽ പുതുതായി ഉണ്ടാക്കിയ ആളെ തങ്കമേ മാലമാകണം.’

തങ്കമേ ഒന്നും പറഞ്ഞില്ല.

‘എന്നു ഒന്നും പറയാത്തതു്? ഇന്നല്ലേയ്ക്കാണ് ഞാൻ മരണമല്ലേ മൂർഛിതമാകുമെന്ന്. എന്ന് ഇ

തൂവരെ നമ്മളെ അറിയിച്ചിട്ടില്ല. അറിഞ്ഞ ഉടനെ ഞങ്ങളാലോചിച്ചു കൊള്ള അന്വേഷിച്ചു കണ്ടുപിടിച്ചു.

‘മറവിമേൽ’യ്ക്ക് വരാനല്ലേ?’ തങ്കമ്മ ചോദിച്ചു.

‘തങ്കമ്മ കുളിയാക്കുന്നത് വാശി പിടിക്കരുത്. കാര്യങ്ങൾ അറിയാക്കിത്തരാൻ തങ്കമ്മ ആമാമള മാലയിട്ടു സ്വീകരിക്കുന്നു.’

‘എനിക്കു വേണ്ട.’

‘വേണം അമ്മേ, വേണം.’ സത്യഭാമനേന്ത്യാർ മുറിയിൽ കണ്ടത് തുടർന്ന്, ‘നാലരക്ക താവാടിപ്പകർ താനാണെന്ന് കേൾവാനാണ്. തങ്കമ്മ അതു ചെയ്യണം.’

‘ഞങ്ങൾ ചുരുക്കമധികം ബുദ്ധിമുട്ടിയിട്ടാണ് കൊള്ള തേടിപ്പിടിച്ചു കൊണ്ടുവന്നത്.’

‘ആരാണെന്നു പറഞ്ഞുവോ?’ സത്യഭാമനേന്ത്യാർ ചോദിച്ചു.

‘ആരാമാവും എനിക്കുവേണ്ട.’ തങ്കമ്മ തുടർന്ന്: ‘എനിക്കില്ലെപ്പോൾ കൊൾ നട്ടുവോചിച്ചുവന്നു ആരാൾ എന്നൊട്ടു ചോദിച്ചു ചോദിച്ചു. ഞാൻ ഡയറിക്കുകയും ചെയ്തു ഇപ്പോൾ എവിടെനിന്നോ പിടിച്ചുകൊണ്ടുവന്ന കൊള്ള മാലമിടാനും ആമാമളയുടെ ഭാര്യമാരി ജീവിക്കാനും എനിക്കു വേണ്ട.’

‘ഇങ്ങനെയൊന്നും പറയരുതേ തങ്കമ്മേ. ഇന്നു ഇത്രയൊക്കെയായിട്ടു ഇനി വിവാഹം നടന്നില്ലെങ്കിൽ പിന്നെ എന്തിനാ നമ്മുടെ മുമ്പു കൊള്ളാം. നമ്മളെ രാപിടലു ആട്ടുകൾ ചക്കകൊട്ടി ആക്കില്ലേ? ഇല്ലേ?’

‘കൊപിക്കേത്ത്’യ്ക്ക് വരനെ ചിലയിട്ടാൽ അവനാനു
ഇല്ലാതാ വുമോ?’

അവനെപ്പോലൊരാൾക്കു വരനെ അപമാനിക്കാൻ
തോന്നിയാൽ നമ്മൾ കേട്ടുതന്നിട്ടുള്ള കല്യാണം നടത്തി
എന്നുണ്ടല്ലോ. സന്തോഷത്തോടെ തിരുത്തി: ‘പ്രതിപ്ര
വരെയും അടക്കി പാർത്തിപ്പ കട്ടിനണ്ണിക്കുറുപ്പാണ്
സന്തോഷത്തോടെ ഉൾക്കൊള്ളുന്നത്.’

‘എന്തിനെപ്പോലൊരാൾക്കു വിവാഹം ചെയ്യാനിഷ്ട
മില്ല.’

‘തറവാട്ട് കേടുവരുത്തരുത്. ഇതരവേഗം ഒരു
ശ്വേതരോ? വാലൻ വായിച്ചിട്ടാണ് ഇതൊക്കെ. മ
യാക്കൂ’ ഇതു വാചകമല്ലല്ലോ.

‘എല്ലാവരും തറവാട്ട് കേടുവരുത്തുന്ന കാലം വരുന്ന
ന്നു നിങ്ങളെപ്പോലൊരാൾക്കു എന്തെങ്കിലും കേടുവരുത്തുകയാ
ണ് ചെയ്യുന്നത്.’ തന്നെ ഉറപ്പിച്ചു പറഞ്ഞു: ‘എന്തി
നെന്നു വിവാഹം ചെയ്യേണ്ട.’

‘വേണം’ ഉടിച്ചുകൊണ്ടുപോകലുള്ളതായ ശബ്ദം.
ആ ശബ്ദം തുടർന്നു: ‘വേണം എന്തെങ്കിലും നിശ്ചയിക്കാൻ ഞ
ങ്ങളാണ്.’

ഒരു നിമിഷത്തോളം കാലം വരണ്ണി തന്നെയും
മുമ്പിൽ നില്ക്കുന്നു.

‘കേട്ടുതന്നതായ പന്തലിലേക്കു വരണം. സമ
യമാവാമായി. ഞങ്ങൾ മാലമുട്ടയ്ക്കു കയ്യിൽ തന്നെ.
ഞങ്ങൾ കാലിത്തന്നെ അടുക്കു കഴിയില്ലെന്നും.’

തന്നെ വാലൻ വരണ്ണിയെ നോക്കി നിൽക്കുന്നു.

ഇതൊരു നാടവാഴിത്താപമാണ് കൊല്ലപ്പള്ളികളും ജമിന്റപ്പള്ളികളും ഈ നരവാട്ടിൽ കയറിവരാൻ പാടില്ല. അതു നിന്ദിതമാകാൻ താനാണ് അങ്ങൾ പറഞ്ഞതു കൂട്ടാക്കിപ്പോ?

‘ആദ്യം നിന്ദിതമാകൂ ആളെല്ലാമിന് യുനിക്കിന്ന വിവാഹം വേണ്ട.’ തക്കത വിഷയം പറഞ്ഞു.

‘വേണ്ട? മുപ്പത്തുവരമ്പതു ആ ക്രിമ നടത്തേണ്ടാ’

‘തടക്കമുണ്ടാവില്ല.’ തക്കത പറഞ്ഞു.

‘ഇല്ലേ?, ഇല്ലേ?’ രാഘവമണ്ണി കയ്യോണി.

‘ക്കുമാരി’ കൃഷ്ണമണ്ണി മുമ്പം: ‘ഇപ്പോൾ താഴെത്തക്ക പോയിക്കോട്ടു. അതാമുഖം അപ്പോഴും ഉണ്ടോട്ടു പരാൻ പറയൂ. അങ്ങനെയൊക്കെയൊക്കി പറഞ്ഞു. മിപ്പൊഴുത്തിക്കൊള്ളാം.’

രാഘവമണ്ണി പുറത്തുപോയി.

മുകളിലുണ്ടാമാകുന്ന സ്ത്രീകളുടെ ആല വടക്കേ അറയിലെ അക്കിപ്പിടിച്ച സാമ്പത്തിൽ കേട്ടുകിട്ടിയിരിക്കുകയാണ്. അല്പപ്രമാണി വിങ്ങിപ്പൊട്ടി പുറത്തുപോകുന്ന ആ ചെമ്പുതാൽ അമ്പരക്കേ കാതുകുറ്റച്ചുറ്റിനാ വെങ്കിളും അപര പട്ടകുമാരിയും മണ്ണിലാമിള

കുഞ്ഞിക്കാഴ്ചയോടുകൂടി പരിഭ്രമിച്ച കിതച്ചുകൊണ്ട് മുകളിലെത്തി അപർ വടക്കേ അറയിൽ കയറുന്ന മാറത്തു കൈവെച്ചുകൊണ്ടുപോയിച്ചു.

‘തക്കതേ-ഓ! നാളുടെ താരാട്ടു കേൾവത്തത്തതേ-’ പന്നാരോലിച്ചതാണ് മാനാട്ടു ചന്ദ്രനേരത്തണ്ണിയുടെ കയ്യും പൂർത്ത അങ്ങനെയൊക്കെ കലപടിച്ചതാക്കി.

ച്ചു കൊണ്ടുവന്നതാണ്. ഏട്ടൻ പറഞ്ഞത് സമ്മതിച്ചേൽക്കൂ, ഒന്നും ആലോചിക്കരുത്.'"

'അ: ആ: അതാ ചരക്ക്?' തങ്കമ്മ തുടർന്ന് ചോദിച്ചു: 'അന്നത്തെ അതു വേണ്ടാ എന്നു വെക്കാൻ?'

ആരും ഒന്നും പറഞ്ഞില്ല.

'എനിക്കു ആ കള്ളുകടിയനെ ആവശ്യമില്ല'

'വാശി പിടിക്കരുത്. വിധി അങ്ങിനെയാണെന്നുവെച്ചു സ്ഥാധാനിക്കുക,' നേതാർ പറഞ്ഞു.

'അതെ,' കൃഷ്ണപ്പിള്ളി തുടർന്ന്: 'ഇനി ഇപ്പോൾ മറ്റൊന്നും ആലോചിക്കരുത്. തന്നെ കാര്യം ഇനി ഇവിടെ നൽകില്ല. കഞ്ഞിക്കുഴക്കുറപ്പ് ഒരു കമ്യൂണിസ്റ്റും കാരണാണ്. ആതാളെ ശിക്ഷിക്കാതിരിക്കുകയും ശിക്ഷ കഴിഞ്ഞു വന്നാലും മൗലാവതപ്പി ആതാളുടെ ബന്ധം സമ്മതിക്കില്ല. അങ്ങനെയൊക്കെ ഗവർണ്മെന്റുടേതാണെന്നുവന്നു. ഗവർണ്മെന്റിനെതിരായ ഒരു സംഘടനയിലെ ആളെ ബന്ധുനായി വെച്ചുപൊറ്റുപ്പിക്കാൻ അങ്ങനെയൊക്കെ കഴിയില്ല.'

'വേണ്ടാ കൃഷ്ണപ്പിള്ളിമേട്ടാ. അതു വേണ്ടെന്നു ഞാൻ നിബന്ധിക്കുന്നില്ല. ഈ കള്ളുകടിയനെ വെച്ചു കെട്ടണമെന്നുണ്ടോ?' തങ്കമ്മ തുടർന്ന്: 'ഞാൻ വിവാഹമെന്ന ഇല്ലാതെ കഴിക്കണമെന്നും. ഇവിടെ ഇരിക്കാൻ സമ്മതിച്ചാൽ മതി.'

'അങ്ങനെ സമ്മതിക്കാൻ വയ്യ. ഇപ്പോൾ വിവാഹം വേണ്ടെന്നൊക്കെ പാടും. അങ്ങിനെ ഇരിക്കുന്നവർ ശിക്ഷിക്കണം, മരത്തടയം മനസ്സാണ്, അതു വ

ബ്രഹ്മലിംഗം തിരിയും എന്തിട്ടു വല്ല വൃത്തികേടുകൾ വരുത്തിയവക്കും.

‘അതൊന്നും പേടിക്കേണ്ട! തെളുത്ത അപേക്ഷിച്ചു. ‘കൃഷ്ണരണ്ണിനേട്ടൻ ദൈവമുണ്ടെങ്കിൽ ഈ പുതപ്പിൻ കൂട്ടി എന്റെ മേൽ ചെല്ലുകയുണ്ട്. ഇതേ വിവാഹം നിത്തിവെട്ടിച്ചിരിക്കണം.’

‘അതു താത്രമാണല്ലോ വസ്ത്രമെന്ന്,’ കൃഷ്ണരണ്ണിനേട്ടൻ ചോദിച്ചു. ‘ഈ വാനകുടിയവരോടൊക്കെ അങ്ങനെയു പറയും.’

‘ഇങ്ങനെ സത്യം തുറന്നു പറഞ്ഞാൽ പാപം തരുന്നതുണ്ട്. ‘നിങ്ങൾക്കൊക്കെ വെള്ളയിൽ നെഞ്ചിട്ടാൽ മതി, ഞാൻ ആ ലോയ് സ്ത്രീക്കൊപ്പം കുമ്പിൾ ചെന്ന് പറഞ്ഞാലോ.’

‘നിന്ദാമിട്ടു തറവാട്ടു കേടുപെടുന്നുമുണ്ട്,’ സത്യമേ മനേന്താൻ വീണ്ടും തുടങ്ങി. ‘ഇതൊക്കെ തെളിയിച്ചു വിവാഹം നടക്കാതിരുന്നാൽ എട്ടനൊരാണല്ലേ? ചുട്ടു നെ പൂത്തൊഴിവി നടക്കുമെന്ത്?’

‘നിങ്ങൾക്കെല്ലാവരും ഒരേ പറയാനുള്ള, തറവാടിന്റെ കാര്യം. എങ്കിൽ ഞാൻ കേടുപെടുന്ന കാര്യമാണ് പറയാനുള്ളത്. ഈ പുതിയ വരനെ ഞാൻ നല്ലപോലെ അറിയും. എന്റെ കൂട്ടുകാരും എന്റെ മിത്രന്മാരും ആയാൽ ഇല്ലാത്ത ദോഷങ്ങളൊന്നുമില്ല. ആ ദോഷങ്ങളൊക്കെയും കെട്ടി എന്റെ തലക്കുമ്പെട്ടാണു ആ വരമകിൽ തറവാട്ടു കേടുപെടുന്നതെ. എന്തുകൊണ്ട് ഒക്കെ പറയാതില്ല.’

തന്നെ തുറന്നിട്ടുനിൽക്കുന്നു.

‘കാര്യം വിശദമായിക്കാണൂ’ കൃഷ്ണൻ എഴുന്നേറ്റു: ‘ഇനി ഞാനാണെന്ന് പറയാൻ കഴിയില്ല’

‘മുകളിൽ സ്ത്രീകളാൽ ഉള്ളത്? എല്ലാവരോടും ഉണ്ണാൻ ചെല്ലാൻ പറയുന്നു.’ ഇതു പറഞ്ഞുകൊണ്ട് വിലാസിനിയും മുകളിലേക്കു കയറിവന്നു.

‘എന്താ, എന്താ, വരേണ്ട അറയിലൊരു സ്വകാര്യം’ മുകളിൽനിന്നു കണ്ടു കണ്ടാൽ കേൾ അഗ്നിമയി ചോദിച്ചു.

‘എന്താ? ഞാനാണെന്ന് അറിഞ്ഞിട്ടു,’ വിലാസിനി പറഞ്ഞു.

‘എന്താ തന്നെ നന്മയല്ല? എല്ലാവരും ഉണ്ടായിട്ടു കഴിഞ്ഞുവെന്നല്ല?’ അഗ്നിമയി വീണ്ടും ചോദിച്ചു.

‘അതൊക്കെ ഞങ്ങൾ നോക്കിക്കൊള്ളാം. അഗ്നിമയി ഉണർത്തിയപ്പോൾ പൊതി ഉണ്ടോ?’ വിലാസിനി കൂറുകൂറായി.

‘എനിക്കെന്താ? വേണ്ടില്ല. നല്ല പാതിയല്ലെന്നു തോന്നിയപ്പോൾ ചോദിച്ചു’ അഗ്നിമയി താഴെത്തന്നിറങ്ങി.

‘തന്നെ-’ നേർത്താർ വിളിച്ചു.

തന്നെ വിളിക്കുകയും.

കൃഷ്ണൻനാമർ വാതിലിലേക്കു ചെന്നു.

‘ഞങ്ങളെ പോയാലോ കൃഷ്ണൻ, ഞങ്ങൾ തീർച്ചപ്പെടുത്താൻ’ നേർത്താർ ചോദിച്ചു.

‘തങ്കത്തു സമ്മതിച്ചില്ലേ?’ വാതാലുചലത്തിന് വി
ലാസനിലും അന്വേഷിച്ചു.

‘തങ്കത്തേ-’ അപ്പൻ നമ്പൂതിരി ഒരു ചുമലിക്കാറ്റു
പോലെ അന്വേഷിക്കുകയാണ്. ‘എന്തും പാഞ്ഞു സ
മ്മതിച്ചു ഏതും ആലോചിക്കേണ്ട.’

തങ്കത്തു അപ്പൻ നമ്പൂതിരിയെ ഒരു നോക്കി. അ
വളരെ കയ്യടക്കിപ്പിടിച്ചു. കണ്ണിൽ പ്രകടമായ കണ്ണുനീർ
നമ്പൂതിരി കണ്ടു.

‘ഇതിനൊക്കെയാണ് രോഗം എന്നു പേര്’ ന
മ്പൂതിരി തങ്കത്തുയുടെ പുറം തലാടിക്കൊണ്ട് ഒരു പ്രമാ
ണം കൊടുത്തു. ‘ഇതുകൊണ്ട് തന്നെ കയ്യടക്കി
യില്ലേ?’

‘ആർത്തി നൽകിപ്പോകേണ്ടിയിട്ടു

പ്രാർത്ഥനയ്ക്കു നമിക്കേണ്ടതു ചെയ്യാവൂ’

നീ പഠിച്ചിട്ടില്ലേ. ഇങ്ങനെയൊരു വിധി മാത്രമാണ്
വിചാരിച്ചു സമാധാനിച്ചു’

‘ഇതാൽക്ക’ കയ്യടക്കിയെന്നല്ലേയുള്ളൂ? മറ്റേ
താളം കൊലക്കൊല്ലുകയാണെന്നു. തെക്കേങ്ങനോടൊ
രു കോൺട്രാസ്റ്റ് കാണാം കയ്യടക്കുന്നതാണ് എന്താണു
പറയേണ്ടത്.’ നേതൃത്വം പറഞ്ഞു.

‘തങ്കത്തേ-’ നമ്പൂതിരി വിട്ടുപോയി.

‘എന്താ അപ്പാ’ തങ്കത്തു ചോദിച്ചു.

‘നീ പഠിച്ചുവെല്ലേ?’

‘പഠിച്ചുവെങ്കിലും തങ്കത്താണു’ തങ്കത്തു പ
റഞ്ഞു.

‘അടിപ്പു പണയിപോലുമൊക്കെയായിരിക്കാമെന്നു
 ഒരു കള്ളൻ ചോദിച്ചിരിക്കുമ്പോൾ നീ ചോദിച്ചപ്പോൾ
 അതേ ‘പോലാ’ വിധമില്ലാതെ.

‘ആയിരക്കോളം’ തക്കതാ പാഴൊന്നു

‘സമാധാനിത്തം’ എന്തായിപ്പോയിയത്രേ
 താഴെ പറയുന്ന വിഷയം കർമ്മം ചെയ്താൽ

‘ഉണ്ണി, നീ എന്താ ചെയ്യേണ്ടതു?’ എന്നാൽ
 സ്വന്തം കർമ്മം ചെയ്താൽ ‘അപരാധം’ സംഭവിക്കും.

‘അതിർ പാടിപ്പിക്കാം’ താഴെ പറയുന്ന അർത്ഥം
 അതേയൊരു തരം തരം ആകുമ്പോൾ ചെയ്താൽ ‘നീ
 ചെയ്താ’ എന്നു തരം തരം ചെയ്താൽ ‘അപരാധം’ സംഭവിക്കും.

‘അതൊന്നും കൂടാ’ കർമ്മം ചെയ്താൽ.

‘എന്നാൽ അതിർ എന്തായിപ്പോയിയത്രേ വെറുപ്പോ
 മേലോ ഉപോദ്യമങ്ങൾ. എന്തായിപ്പോയി അതിർ പാ
 ലിക്കാം വെറുപ്പോ.

‘എന്താ’ തരം തരം കർമ്മം ചെയ്താൽ അതിർ പാ
 ലിക്കാം.

‘എന്തായിപ്പോയി പാലങ്ങൾ’ താഴെ പറയുന്ന
 കർമ്മം.

‘എന്തായിപ്പോയി പാലങ്ങൾ’ താഴെ പറയുന്ന
 കർമ്മം.

‘എന്തായിപ്പോയി പാലങ്ങൾ’ താഴെ പറയുന്ന
 കർമ്മം. ‘എന്തായിപ്പോയി പാലങ്ങൾ’ താഴെ പറയുന്ന
 കർമ്മം. ‘എന്തായിപ്പോയി പാലങ്ങൾ’ താഴെ പറയുന്ന
 കർമ്മം.

മായി നടത്താൻ ഉദ്ദേശിച്ചതല്ല. ഇനി നിന്റെ ഉഷ്ണമേഖലയിനാൽ എന്തെങ്കിലും ഉപയോക്താവിനെക്കണ്ടാൽ.

‘എന്തെങ്കിലും വർദ്ധനവ് ഉണ്ടാകും’

‘പിടിച്ചു വെക്കുക എന്നൊരു വഴിയുണ്ട്, നീ പറ.’

‘പ്രകൃതിയോടൊപ്പം ചേർന്നു നിൽക്കുക എന്നതാണ് കല്യാണം ഉണ്ടാകുക.’

‘എന്തെങ്കിലും വർദ്ധനവ് ഉണ്ടാകും’

‘അതാണ് ഉണ്ടാകുക എന്നതാണ്’

തന്നെ പറഞ്ഞു തന്നെ പറഞ്ഞു. തന്നെ പറഞ്ഞു തന്നെ പറഞ്ഞു. തന്നെ പറഞ്ഞു തന്നെ പറഞ്ഞു. തന്നെ പറഞ്ഞു തന്നെ പറഞ്ഞു.

‘അതാണ് ഉണ്ടാകുക എന്നതാണ് നന്നായി കണ്ടാൽ കണ്ടാൽ കണ്ടാൽ’

‘അതാണ് ഉണ്ടാകുക എന്നതാണ് നന്നായി കണ്ടാൽ കണ്ടാൽ കണ്ടാൽ’

‘അതാണ് ഉണ്ടാകുക എന്നതാണ് നന്നായി കണ്ടാൽ കണ്ടാൽ കണ്ടാൽ’

‘അതാണ് ഉണ്ടാകുക എന്നതാണ് നന്നായി കണ്ടാൽ കണ്ടാൽ കണ്ടാൽ’

‘അതാണ് ഉണ്ടാകുക എന്നതാണ് നന്നായി കണ്ടാൽ കണ്ടാൽ കണ്ടാൽ’

‘അതാണ് ഉണ്ടാകുക എന്നതാണ് നന്നായി കണ്ടാൽ കണ്ടാൽ കണ്ടാൽ’

‘അതാണ് ഉണ്ടാകുക എന്നതാണ് നന്നായി കണ്ടാൽ കണ്ടാൽ കണ്ടാൽ’

‘എടി, കെട്ടിപ്പാ’ കാലവരുണ്ണി വീണ്ടും കയ്യെടുത്തു. അയാളുടെ വല്ലക്കൾ തെളിയുകയായിരുന്നു.

‘നമ്പൂതിരി അയാളുടെ നടുക്കു നിന്നു തുടങ്ങി

‘പിന്നെ ഞങ്ങൾ കൊണ്ടുപോവൂ.’

‘എന്താ (വേ) കൊണ്ടുപോവൂ?’

‘പോവു ഉണ്ണി, താഴത്തെക്കു പോവൂ’ നമ്പൂതിരി സമാധാനപ്രാപ്തിയ്ക്ക് ശ്രമിച്ചു. ‘ഞങ്ങൾ വേണ്ടതുപോലെ പറഞ്ഞു അയാളെ കൊണ്ടുപോം’

‘അപ്പോൾ ഈ അപ്പോലം കൊണ്ടുതന്നെയാണ്. ഇവളിക്കൊന്നൊരുമ’ കാലവരുണ്ണി പറഞ്ഞു.

‘ഉണ്ണിട്ടു, ഉണ്ണിട്ടു’ കല്ലൂർ ശങ്കരപ്പണിക്കർ കോണിക്കൽ നിന്നു വിളിച്ചു.

‘എന്താ കാലവരുണ്ണി പത്തൊന്നി ചോദിച്ചു.

‘അവർ വന്നു. താഴത്തെക്കു വന്നു’ അറയുടെ ഉത്തരത്തുവന്നു പണിക്കർ പറഞ്ഞു.

‘ആർ വന്നു?’

‘കണ്ടുകൊള്ളുകയും അപ്പോഴേതവനും ഒക്കെ’ പണിക്കർ പറഞ്ഞു.

കാച്ചിട എല്ലാവരും തരിച്ചുനിന്നു. ഒട്ടക്കം കാലവരുണ്ണി താഴത്തെക്കിറങ്ങി.

പോയ പാർട്ടിയും വന്നിരിക്കുന്നത്. ആളുകൾ അധികമായി. കണ്ടുകൊള്ളുകയും അപ്പോഴേതവനും വന്നു നിന്നു മാത്രം. ‘എന്താ’ കൽ കൽക്കുറി എന്ന് പറി

വെള്ളകാണ്ടു പന്ത വെച്ചു, മറ്റൊന്നൊന്നു കാൽ വെച്ചു
താണു്.

എന്തു പറയണം? ആർക്കൊന്നും അറിഞ്ഞു കൂടാ.

‘സമയം വൈകിയിട്ടില്ലല്ലോ?’ അപ്പമനവൻ ഇ
ർന്നു: ‘കാലം വൈകി.’

‘കാലം കഴിഞ്ഞു’ മൂപ്പിൻനാമർ എഴുന്നേറ്റുനിന്നു ഇ
ർന്നു: ‘ഇരിക്കൂ.’

‘കഴിഞ്ഞു’ അപ്പമനവൻ പറഞ്ഞു.

‘വെള്ളത്താൽ ഇത്തരക്കാളൊന്നു വെച്ചു’ രാജാവ
നല്ലി വിളിച്ചു.

‘ഇതും, കാലം കഴിഞ്ഞു’ വിഷയം കേൾക്കുകയും മൂ
പ്പിൻനാമർ പുറത്തുവരിവേക്കു പോയി.

‘ഇനി എന്താണു വേണ്ടതു്?’ രാജാവനല്ലി പറ
യിച്ചു.

‘നിശ്ചയിച്ചിട്ടില്ല’ മൂപ്പിൻനാമർ പറഞ്ഞു.

‘അങ്ങനെ പറഞ്ഞാൽ പറ്റില്ല.’

‘ആദ്യത്തെ നിശ്ചയപ്രകാരം അങ്ങനെയു നേക്കാം.’

‘അതു വല്ലാ കട്ടനല്ലിക്കാട്ടു് കൂടിയും. പിന്നെ
ഒരു കടവുപുളി ഇതു കാവട്ടിനു ചത്തുകൊണ്ടിരിക്കു
ന്നതു എനിക്കിഷ്ടമല്ല.’

‘എന്നാൽ അതു പറഞ്ഞു.’

‘വെള്ളത്താൽ പറയണം.’

‘എനിക്കു വയ്യ.’

‘എന്നാൽ അതു പറയാം.’

என் இயக்கக் கல்யாணம்' என்ற பெயர் கொண்ட கித்திரி
 ரிசுநம். நினைவுகூர வேண்டிய அப்பகுதியில் 'தாயக
 மண்ணில் தூசும்' என்ற பரிசுவாயித்யம் குறிப்பிடப்பட்டு
 உள்ளது.

ഞങ്ങൾ വന്ന കല്യാണത്തിനാണ്. ജിന്ദഗി
ലു കല്യാണം നടക്കുമ്പോൾ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ട
പിട്ടത്തിൽ അപ്പോഴാണ് ഉൾക്കെട്ടം. കൂട്ടിൽ നാമെ,
എന്നാൽ ഞങ്ങളുടെ വിഷയം വിചിത്രീകര
ത്തം വിചിത്ര വളരെ. കേ കല്യാണത്തിൽ,
ഈ കൂട്ടിൽ അപ്പോഴാണ് ഇതിനെക്കുറിച്ചു വന്നത്.
ഞങ്ങൾ വിഷയം അവതരിപ്പിച്ചു. എന്ന് പറയുന്നത് ഞ
ങ്ങളുടെ.

മുപ്പിനനാൾ ഒരു പാശ്ചാത്യ അദ്ധ്യക്ഷനായി
 നടന്ന കൈപ്പകർച്ചയും ചെയ്തു.

‘සත්තාභි භික්ඛායුත්ථං ආරාධානාදි අනුකූල වර්ත
මත්’ ආචාරානුක්‍රමිකයෝ: ‘භරත භක්ඛ’ යුතු’

[illegible]

‘காது நாயக பாயிடுகளை, ஐயின் மூலத்தை
நசுக்குமாயிடு’

നേതൃത്വംകൊടുത്തുകൊണ്ടും മറ്റും പ്രവർത്തിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതിനാൽ ഇതിനെ വേർതിരിച്ചു.

കേരളത്തിലെ ഇവിടെ നടന്നിട്ടുള്ള കാര്യത്തിൽ പല
 വിധത്തിൽ ചർച്ചകൾ നടന്നിട്ടുണ്ട്. കേരളത്തിൽ

ഹിപ്പിക്കുമാറു് നോക്കിക്കൊണ്ടു പറഞ്ഞു: 'ഇവിതറു, സ്കൂപ്പിയ', റാസ്കൽ, പോടാ പുറത്തു്, ഇല്ലെങ്കിൽ ചവിട്ടിപ്പറത്താക്കും.'

'പോവുകയായി' കുഞ്ഞുക്കൾക്കുപുറം ചുറ്റും നോക്കി, ഒന്നു ചിരിച്ചുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു: 'മുപ്പിൽനായരെ, എന്നാൽ ഞാൻ ഹിറങ്ങട്ടെ.'

മുപ്പിൽനായർ അപ്പോഴും ഒന്നു തൊഴുതു.

അപ്പോഴേവരെ ഒരു നൂക്കി മുററത്തേക്കിറങ്ങി, ഇക്ക കുഞ്ഞുക്കളെക്കുറിച്ചും.

'വലിയാനാമാ' തങ്കമ്മയാണ് മുപ്പിൽനായരുടെ ഭൃത്യിത്, 'ഞാൻ പോവുകയാണ്.'

തങ്കമ്മയും മുററത്തേക്കു കാൽവെച്ചു.

'നീക്കുവീടെ' മാധവപ്പണ്ണി തങ്കമ്മയുടെ മുടി പിടിച്ചു വലിച്ചു.

കുടിഞ്ഞാണ് പിടിച്ച ഒരു കതിരെയപ്പോലെ തങ്കമ്മയുടെ മുഖം പിന്നോക്കം തിരിഞ്ഞു.

'അവളെ വിട്ടു' വാക്കിങ്ങ സ്കിക്കുമായി മുപ്പിൽനായർ അവരുടെ നടുക്കുനിന്നു.

'അകത്തു പോ-ാ' മാധവപ്പണ്ണി അലറി

'ഉപ്പി—വിട്ടു—അവൾ ഇവി ചിപ്പിത്തോടെ' അപ്പൻമനസ്സായി തുടർന്നു: 'മററ കന്യാണം നടുത്തിയാൽ അവൾ തുങ്ങിപ്പാവുമെന്നാണ് പറയുന്നത്.'

'നൂക്കിപ്പാവത്തു്' മാധവപ്പണ്ണി വീണ്ടും അലറി: 'അവൾ ഞാൻ കൊടുക്കുകയല്ല.'

രാജവന്ദിതൻ തന്നെ പഠിപ്പിച്ചു. പാത
ലിൽ കൂടിയിരുന്നവരെല്ലാം പുതുവാങ്ങക്കുട്ടൻ നാഗ
സ്വർണ്ണാഭരണ കണ്ണൻവാൻ കഴൽ വെട്ടു കൈകൊണ്ടും
പഠിപ്പിച്ചു കണ്ണാലൂടെ ചുരുമ്പിത്തുടങ്ങിയ രംഗം നോക്കി
നിന്നു.

‘വീട്ടു, അമ്പള കൊല്ലമേ.’

തമ്പുനീതിയും ചുറ്റും നാമകം ഒപ്പം പറഞ്ഞു. പു
റത്തുനിൽനിന്നു ജാലാലാല നിറഞ്ഞ കണ്ണുകൾ ആ
രംഗത്തേക്കു പുറത്തുവന്നിരുന്നു.

‘അമ്പള കൊല്ലമേ’ തമ്പുനീതി വീണ്ടും പറ
ഞ്ഞു. ‘ഉണ്ണി വീട്ടു.’

രാജവന്ദിതൻ തന്നെ പഠിപ്പിച്ചു.

‘പോന്നോള’ വാസലി തന്നെയും കയ്പിപ്പി
ച്ചുകൊണ്ടു കാലം നോക്കുന്നതെന്നു.

1.1.

പ്രകൃതിയെ കൊള്ളി

സമയം രണ്ടു മണി കഴിഞ്ഞിട്ടും ആ ബോക്കപ്പി
വളരെ സന്തോഷത്തോടെ കൈയെടുത്തു. ഒരു കൂട്ടം
പ്രകൃതിയെ കൊള്ളി കിട്ടിയ ചുട്ടുനന്നിയൻ പാട്ടുകൾ പരി
ശോധിച്ചു. ഇതിനും ഒരു പാഠത്തെ അനുസരിച്ചു
തന്നെ. അപ്പോഴാണ് കണ്ണു കുടുകുപ്പിയൻ കിട്ടിയ
മുഖം. ഒരു തുണുവിട്ടും ഒരു പാട്ടും നാലു
പ്രകൃതിയെ കൊള്ളി കിട്ടിയ പാട്ടും ആ ബോക്കപ്പി. ഇതുപോലെ
കിട്ടിയ പാട്ടും കഴിഞ്ഞു. ഇതിനുമേൽ വാതി
കൾ പാഞ്ഞു:

“ബോക്കപ്പി, നിങ്ങൾ ഇതിനോട്...”

‘എറിക്ക വെള്ള തുട പാടി, മുരളി. തൊൻ
അനളൻ തമ്പുരാന്റെ ചാക്കു വിശ്വനാഥപുരം’ എ-
കെട്ടിന്റെ പരമേശ്വരപദമെഴുപ്പുണ്ട്.

‘பிரதாபசிங்கபாபா’ என்ற வகையான ஒரு புத்தகத்தை இவர் எழுதினார். ‘புத்தா, பிரதாப’ என்ற புத்தகத்தை எழுதினார். ‘பிரதாபசிங்கபாபா’ என்ற புத்தகத்தை எழுதினார். ‘பிரதாபசிங்கபாபா’ என்ற புத்தகத்தை எழுதினார்.

[illegible][illegible][illegible][illegible]

‘നി പാർട്ടിയിൽ ചേർന്നു ഇന്നലെ ഉണ്ടാ. വാരിയരോടു ചേർന്നു പാർട്ടിയിൽ ഞാൻ ഒരു ലാവലി ലാഭിക്കാം. ഞാൻ പാവനാൽ അഭിലാഷം നേടാക്കുമ്പോൾ സ്വന്തം നിഷേധം വേണ്ടതുപോലെ കേൾക്കുന്നില്ല. പാർട്ടിയുടെ സെനയ്ക്ക് കഴിവില്ലെന്ന് അംഗീകരിക്കണം. അങ്ങനെ ഒരു ഏകനമാണ് നീ പൊലീസിൽ എത്തിച്ചത്.’

‘ഒരു ലാവലി ലാഭിക്കാൻ വേണ്ടത് കഠിനമായി. തന്നെ പാർട്ടിയുടെ സെനയ്ക്ക് ഞാൻ പാർട്ടിയ്ക്ക് ഒരു നല്ല കമ്പ്യൂട്ടർ വെച്ചു കൊടുത്തു. അത് ഇതിനുള്ളിലെ പെട്ടെന്നു തന്നെ. തന്നെ പാർട്ടിയിൽ ഇതിനായി പാർട്ടി നൽകിയപ്പോൾ തന്റെ സഹായം നൽകിയവർ നൽകാൻ പാർട്ടിയെപ്പറ്റി മനസ്സിലാക്കും.’

‘ബാലകൃഷ്ണൻ, ഫോർ ഓഫീസ്, അയാൾ മീഡിയലിൽ കൂടുതൽ ബാലകൃഷ്ണൻ നോക്കി കൊണ്ട് തുടർന്നു. ‘നി നൽകാൻ ബാലകൃഷ്ണൻ സംസാരിക്കണം. ഒരു ദിവസം ഞാൻ കടിച്ചു ശരിയാണ്. കടിച്ചു കടിക്കുന്നത് അത്ര വലിയ കൈമാറ്റം.’

‘കടികടിക്കുന്നതൊരു ഇടിക്കുമ്പോൾ കാർത്താമനിയുടെയും കടന്നുപിടിച്ചു. അതും മറ്റൊരു. അല്ലെന്ന് ബാലകൃഷ്ണൻ തുടർന്നു. ‘നിമേനോട് മിണ്ടിപ്പോകരുത്. നിങ്ങളുടെ ഒരു ലാവലി, നി പാർട്ടിയുടെ നല്ല പേര് കളഞ്ഞു കളിച്ചു പറയുന്നതാണ്. ഞാൻ പോലീസ് പാർട്ടിനോടൊന്നും കണ്ടിട്ടില്ല. അങ്ങനെ പ്രവർത്തിക്കുന്നില്ല. പ്രവർത്തിക്കുന്നില്ല.’

നടക്കുന്നവർ നാടിക്കേരള മിഥ്യപ്രേച്ഛാർ എന്താക്കി
കഴിഞ്ഞു ?

‘ബാലകൃഷ്ണൻ ഇനി ഒരുപോലെയായിത്തീർന്നുവെന്നു
വായിതർ കേൾപ്പിച്ചു. ‘പുതിയ പൊല്പിടുകാരെ’ അ
ദ്വൈത കൃതിയിൽ തെളിയിക്കുക.’

‘പൊല്പിടുകാരൻ അതുണ്ടാ പാടി വിന്യാസക
രാണ്’ കൃഷ്ണൻ കരുതുന്നവനിൽ പലർക്കും

‘പൊല്പിടുകാരൻ പാടിയിട്ടുണ്ടെന്നു പലർക്കും
കൊഴിഞ്ഞു. ഇതും മേൽ പാടി.

‘പൊല്പിടുകാരൻ പാടിയിട്ടുണ്ടെന്നു പലർക്കും
കൊഴിഞ്ഞു. ഇതും മേൽ പാടി.

‘പൊല്പിടുകാരൻ പാടിയിട്ടുണ്ടെന്നു പലർക്കും
കൊഴിഞ്ഞു. ഇതും മേൽ പാടി.

‘പൊല്പിടുകാരൻ പാടിയിട്ടുണ്ടെന്നു പലർക്കും
കൊഴിഞ്ഞു. ഇതും മേൽ പാടി.

ഖാ വികൃതജാതിക്കൊണ്ടിരുന്നു. കള്ളികൾ അടിയിൽ പുകയുന്ന ഏതോ വികാരത്തിന്റെ ഗൗതവത്തോടുകൂടി ഒരു ആ മൈത്രിയും.

അലേ ദിവസം ഈക്കൊഴിഞ്ഞുകൊണ്ട് ശങ്കരൻ നായർ സബ് ഇൻസ്പെക്ടർ പകൽ മൂന്നു മണിവരെ കിടന്നുറങ്ങി. എഴുന്നേറ്റ് ഉണക്കുകിട്ടി സ്നേഹനിലയിലായിപ്പോഴേക്കും നാട്ടുവഴിയിലായിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. ആ യാത്ര സബ് ഇൻസ്പെക്ടർ കോലാതിർപ്പുണ്ടെ ഓരോത്തി, ഒരു കൃഷിക്കാരൻ തന്റെ വിളവു പണയത്തിലാണെന്നോ മല താണുണ്ടാക്കിയ കുറവായൊരോ നോക്കിക്കാണുവാൻ ആയാൽക്കു ബഹുദൈവമായിരുന്നു. കിഴക്കേത്തലക്കുമ്പോൾ പൊക്കിൽ കണ്ടുകണ്ടുക്കൂപ്പിയിട്ട കാണാതിരുന്ന പൂപ്പാൽ ആയാൽ പൊതുവുകാരനോടു ചോദിച്ചു:

‘കണ്ടാട്ടു കുറുപ്പുവിലെ?’

‘ജാമ്യത്തിൽപോയി’

‘ജാമ്യത്തിലോ? ആരെ ജാമ്യംകൊടുത്തത്?’

‘സെഷ്യൻസ് ജഡ്ജി.’

‘സെഷ്യൻസ് ജഡ്ജിയെ? ഇതു വേഗം സെഷ്യൻസിൽ പോയി ജാമ്യം വാങ്ങിയെ?’

‘കരമണ്ണിനൂറായില്ലാ വിട്ടുകൊടുത്തിട്ടു.’

‘ഇ’ ശങ്കരൻനായർ ഒരു ഓട്ടുവീർപ്പിട്ടുകൊണ്ടു കർന്നു. ‘ജാമ്യത്തിൽ വിട്ടുവോൾ എന്താ ഒന്നായി കാണാതിരുന്നില്ല? പിടിച്ചുകൊണ്ടുവരിൻ ബാക്കിയെല്ലാം പട്ടണക്കാൽ വേറെ ചിലതും.’

താൻ നിമാൻറിൽ എല്പിച്ച തെവപള്ളി പുറത്തു പോയ വിവരം അറിഞ്ഞപ്പോൾ ശങ്കരൻനായർക്ക് അക്കോൻ വയ്യാത്ത അമർച്ചയുണ്ടായി.

‘നായ്ക്കൾ - ചട്ടികൾ, ഹൈസ്കോൺസ്കൂളിൽ എവിടെ?’ സ്കൂളിൽപ്പെട്ട പലരും പുലസ്സി, പാനാസുകാരൻ അതെല്ലാം കേട്ടു ഇൻ്റെസ്റ്റിഗേഷൻ അന്വേഷിച്ചു.

അവസാനം ഇൻ്റെസ്റ്റിഗേറ്റർ സ്കൂളിൽ കണ്ട കസേലയിൽ ഇരുന്ന് ഒരു സിഗറേറ്റുട്ടെന്ന് കത്തിട്ടു. നല്ല നല്ല മുട്ടിയശ്വരം അരിയെ അടക്കി, അല്ലാത്തതു ചെയ്യും? ഒരു സെഷൻസ് ജഡ്ജി ജാമ്യം കൊടുത്തതാണ്. ഇൻ്റെസ്റ്റിഗേറ്റർ അരിയെ കടിച്ചിറക്കുകയല്ല ഒരു പോംവഴിയില്ലല്ലോ.

വലയിൽനിന്ന ഒരു രൂപയും ചാടിപ്പോയാലും ബാക്കിയുള്ളതുണ്ടല്ലോ ശങ്കരൻകുട്ടിയേനോൻ, തിരൂർക്കാട് നമ്പൂതിരിപ്പാട്, എം. എസ്. വാരിയർ, കൃഷ്ണൻ കണ്ണുനമ്പൂതിരി, കവേന്ദു ബാലകൃഷ്ണൻ എന്നീ പ്രാദേശിക സമാജങ്ങളും മേജർ ചന്ദ്രശങ്കരനവരെന്ന വലിയ നേതാവും കസ്റ്റഡിയിലുണ്ട്. ഇൻ്റെസ്റ്റിഗേറ്റർ സാധാ നിട്ടു. കറുപ്പും കസ്റ്റഡിയിൽനിന്നു വിട്ടുപോയിട്ടില്ല. ജാതുകരിയാണല്ലോ.

മേജറായിരുന്ന ആ ഇൻ്റെസ്റ്റിഗേറ്ററുടെ ഭാഗ്യനക്ഷത്രം. അതാളെ പിടികിട്ടിയതുകൊണ്ടു അവർക്ക് ആയിരം ഉറപ്പുക നമ്മുടെ കിട്ടാറിടത്തുണ്ട്. മേജർ ചന്ദ്രശങ്കരനവരെന്ന കാര്യം സ്റ്റേറ്റ് മന്ത്രിമാരും ആ മറ്റു ഉന്നതന്മാരും കർമ്മം പലകുറയ്ക്കു

[illegible]

താൻ ഉറച്ച ഒരു സബ് ഇൻസ്പെക്ടറായുകയാണ്. ചെറിയ കോൺസ്റ്റബിളിന്റെ പോസ്റ്റിൽ നിന്ന സബ് ഇൻസ്പെക്ടറുടെ പോസ്റ്റിലേക്കു പ്രധാനമന്ത്രി കിട്ടിയ താൻ കോൺഗ്രസ്സ് ഗവർണ്മെന്റിനു ഏതായും വലിയ സേവനം കൊടുത്തുകഴിഞ്ഞതിനാലും, നവിയുള്ള, സഭോന്മുഖ, ആ മേലധികാരം സബ് ഇൻസ്പെക്ടറുടെ ചട്ടത്തൊഴി തന്റെ തലയിൽ ഉറപ്പിച്ചു വെച്ചതുകൊണ്ട് ഇൻസ്പെക്ടറോർത്തു. ആ മുഖം പ്രസന്നമായി. ഇൻസ്പെക്ടർ പുകഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന സിഗററ്റുമായി എഴുന്നേറ്റു. ഗാർഡാപ്പീസന്റെ മുമ്പിലേക്കു ചെന്നു. അവിടെയുള്ള കണ്ണാടിയിൽ തന്റെ ഒരു ചോക്കിക്കൊടുത്തു. അതുമൂലമുള്ള ആകൃതി ഇൻസ്പെക്ടർ തലകലുക്കി സമ്മതിച്ചു. ആ ചന്തമുള്ള ഹോസ് എടുത്തു ചെരിച്ചുവെച്ചു നെടുക്കി വോക്കി.

‘പിശക്കു നാണയം’ വായിച്ചർ തുടർന്നു: ‘ഞങ്ങൾ
ഈ യാത്രയാണു കിട്ടിയിട്ടില്ല. വല്ലാതെ കഴിക്കാൻ ന
രണം.’

‘വിശേഷമാണല്ലോ, അല്ലേ?’ ഇൻഡ്യൻ തിമിഞ്ഞു നിന്നുകൊണ്ടു ചോദിച്ചു: ‘കർമ്മനിസ്സ കാർഷ വിശദപ്പിച്ചുകൊണ്ട്, മേജർ?’

മേജർ മന്ദം പറഞ്ഞില്ല.

‘ഇവർക്കു ഉച്ചക്കു ചോറുകൊടുത്തിട്ടില്ലേ?’ ഇൻഡ്യൻ പാമ്പുകാരനോടു ചോദിച്ചു.

‘ഇല്ല’

‘മൈക്കനേരം ചോറിയ എപ്പോഴു ചൊന്യാം?’

‘അതുവരെ വിശന്നിടിക്കണം, അല്ലേ?’ ബാലകൃഷ്ണൻ തുടർന്നു: ‘ചോറുതാൻ കഴിയില്ലെങ്കിൽ അതിന്റെ വിളമ്പലുണ്ടാകും.’

‘ഉം’ ഇൻഡ്യൻ കൈകൾ കൂട്ടി. അപ്പോൾ പ്രസന്നനായിരുന്നതുകൊണ്ടാവാം, സ്റ്റേഷനിൽ ചെന്ന ഉടനെ ലോക്കപ്പിലുള്ള നാലുപേർക്കും ഈശ്വരനെക്കുറിച്ച് ചർച്ചയും പലഹാസവും വാങ്ങി കൊടുക്കാൻ കപ്പിച്ചു.

ഇന്ത്യയിലുടനീളം ലോക്കപ്പിലുള്ളവരെ നന്നായി ഇളക്കിയിട്ടുപിടിച്ചാൽ, അന്നു വെളിച്ചം കാലത്തു ആ പുഴയിലുള്ള വേണുപ്രസാദൻ മറ്റൊരാൾക്കും ചോറും ചോരിക്കാനും സമയം കിട്ടുകയുണ്ടായില്ല. എല്ലാവരെയും ഈശ്വരൻ കൊട്ടി. മേജർ മേനവനെ കറച്ച ഭേദം ചെയ്യുകയും ചെയ്തു. അതായത്! അപ്പോഴേക്കും കാൽ കയഞ്ഞും ചെയ്തിട്ടും പകന്നു. മേജർ മേനവനെ കയ്യാനൊപ്പം പലതും അറിയിച്ചു. ആ വിവരങ്ങളെല്ലാം ചോർത്തുകൊണ്ട്, ഇൻഡ്യൻ വെമ്പലുള്ള, പക്ഷെ കൂടുതൽ 100 200 300 ന്റെ ഇന്ത്യ

വന്നതുവരെ ആ പരിപാടി നിർത്തിവെച്ച സ്ഥലം
 വിട്ടിരിക്കുകയാണ്. തൊനക്കാട്ടുകിം പ്രാഥമിക
 സ്കൂൾ ആ സ്കൂൾ ബ്രഷ് സബ്സ്റ്റ്രക്ടർക്കാ
 ഒന്നാം വകുപ്പു കെട്ടുന്ന ഇൻസ്റ്റർ അങ്ങനെ ക്ക
 മിച്ച്തന്ന ആ ദിനക്കാലം ചോദ്യം ചെയ്ത ക
 മാക്കന പിടികിട്ടിയതായും സ്കൂൾ നിർമ്മിതി
 നിന്ന കിട്ടിയ ചെറുതെ ആയിരം ഉറപ്പിക ഭൂമി
 തന്നിരിക്കുന്ന കിട്ടാ. കലാകർ ആയിരംകൊണ്ട് മാ
 യവരേനാൻ ഒഴിഞ്ഞുപോയു. ആയിരം ഉറപ്പി
 ക് ഇൻസ്റ്റർ ഭാവനയിൽ കണ്ടു. ആയിരം ഉറപ്പി
 ക്കുതൽ പ്രസന്നമായി.

‘தகவல்களைப் பற்றித் தவறான செய்திகள்’,

മാധവമേനോൻ തപശ്ശാ ഇതാതിതന്നു. മറ്റിക്കുമ്പോൾ തപുകാർ വല്ലാതെ നിലവിളിക്കും. വേട്ടിൽ നിന്ന ആളുകൾ കമറിവരും. അപ്പർ പാളിപ്പുതുങ്ങി എന്തെന്നോക്കും. ആ പുരുഷനിക്കാർ അതും ഇതുമായി കഴറുമ്പോക്കു മറപ്പിടാക്കും. ചാതപ്പിരികയിൽ വെച്ചു കൂടുംകൂടും. പുരുഷനിലെ വേഷസൂക്ഷ്മത്തിനെ ചോർന്നുപോകും. അതിന്നും പുറമെ മർദ്ദകനാമ വേഷപ്പിന്ദുകാരന്റെ മരണം പെപ്പറ്റിയതോളംപോലെ നാട്ടുകാരുടെ മേക്കുകൊണ്ടാവാറാണ് എടുപ്പും. അതുകൊണ്ടു ചൊതുരനങ്ങളുടെ മുമ്പിൽവെച്ച് മർദ്ദിച്ചു മർദ്ദകപിരുന്നതിനെ ബിരുദം നേടുകയ്ക്ക്. ഇതാതിതന്നു ആ നന്ദിരാജ്യത്തിന്റെ വ്യത്യസ്താനം.

[illegible]

ഇതായിരുന്നു മഹാത്മാ അഗസ്റ്റാ: കയ്യിൽ കീട്ടിയ പുഷ്പിന്റെ ആദ്യം പല്ലവ ചലനം മർദ്ദിക്കുക, അപ്പോൾ ചുറ്റത്തു ചാടുന്ന വിവരങ്ങളെല്ലാം ശ്രദ്ധിക്കുക. എനിക്ക് ടിപ്പണിപ്പുഴയിൽ ലോക്കപ്പു കയ്യുക. പുതിയ അവിടെയിരുന്ന് അനുഭവിച്ച കർദ്ദനത്തിന്റെ മഹാത്മാ അനുഭവിക്കും. വാണിജ്യത്തിന് മറ്റു നഗ്നന്റെ അഭ്യർത്ഥന കാര്യമായി കാണാം. ആ മഹാ ഭിഷഗ്വരൻ കയ്യുടെ നടുവിലായി പുഷ്പിയുടെ കയ്യെത്തുന്ന കയ്യോരം വേർതിരിച്ചു. അപ്പോൾ കയ്യെത്താൻ സാധ്യമല്ല എന്നു വാണിജ്യത്തിന് അനുഭവമായി പുഷ്പിയുടെ അറിച്ച് അഭിപ്രായങ്ങൾ ആവർത്തനം. പുഷ്പി മറ്റു നഗ്നപാദങ്ങൾ. അതാട്ടുകൾ അമാത്യ കയ്യിൽ നിന്ന കിട്ടുന്ന വിവരങ്ങളും നഷ്ടപ്പെടും. അതുകൊണ്ട് വേർതിരിച്ചു വെക്കുമെന്നുള്ള ഒരു ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടു ലക്കം പശ്ചാത്താപം മർദ്ദനംകൊണ്ട് മഹാത്മാ ശരണം എന്ന് ഒരു സന്ദർശനം കർദ്ദനം. ആ സന്ദർശനം പൊലീസ് വിചാരിച്ചതിന്റെ കരുതലുണ്ടായി.

മഹാത്മാ അഗസ്റ്റാ ഈ അഭിപ്രായങ്ങൾ ശരണം നായനം സമ്മതിച്ചു. അതിനുമുമ്പായി പാഞ്ഞാൽ സമ്മതിക്കുമല്ലാതെ നില്ക്കുമില്ലല്ലോ. അതാൽ ഇതല്ലാത്ത വാചികം നോക്കി കാണിയാൻ.

ശരണംനായൻ വീണ്ടും ഒരു സിഗ്നലാട്ടുന്ന കത്തിച്ചു. വാണിജ്യം കടന്നാൽ ഇങ്ങനെ പാടി നിൽക്കും.

‘നോ—പു മഹാത്മാ അഗസ്റ്റാ വാണിജ്യം.’ ശരണംനായൻ സമാധാനിച്ചുകൊണ്ട് ചോദിച്ചു. ‘എന്താണു പോയിരുന്നു? പുഷ്പി’

ആ രണ്ടു ചുരുട്ടിമാങ്ങ സ്ത്രീകളിൽ കടന്നു ഇരുന്നു.

‘ഇതൊരു സൂക്കിപ്പ’ മധുവരണേന്ദോൻ ഒരു പൊതിയും രണ്ടു ബ്ലൈറ്റ് ഡ്രെസ്സും വെട്ടാൻ നായരെ ഏല്പിച്ചു.

‘എന്താ ഇത്?’ കോർനാമനോഴി ചൂ;

‘കുറച്ചു മുളകുപാലിയും രണ്ടു ബ്ലൈറ്റ് ഡ്രെസ്സും,’

‘ഇതൊക്കെ എന്തിനാണ്?’

‘കുളുവേട്ടേണ്, ഒരു ചുരുട്ടി മാങ്ങ കർട്ടനമാണോ, ബ്ലൈറ്റ് ഡ്രെസ്സുകൊണ്ടു പുല്ലു മുളകു ശരീരത്തു നൽകുവരണതു ചേർ പൊട്ടിക്കുക. ആ മുളകൾ ഈ മുളകു പൊതി തെച്ചു തിരുമ്മിപ്പിരിപ്പിക്കുക. നല്ല വേദനയുണ്ടാവാം. മേൽ വഴിപ്പെട്ട മിഡ്ഡിൽ നടുക്കൊരു പരിശോധിക്കണം.’

‘അതാൻ വഴിപ്പെടാൻ എന്താസഭ.ണ്, വലിയ നേതാവല്ലേ? കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകാരുടെ വെള്ളിമറാപ്പിനൊക്കുന്നതാണോ? കേട്ടിട്ടുള്ളത്. ചാർജ്ജ്! കോർനാമൻ തുടന്നു: ‘അമ്മയുടെ തുറിച്ചു കണ്ണു മീനയും കണ്ടല്ലേ?’

‘അതു വലിയ കേരണോന്നല്ല,’ മധുവരണേന്ദോൻ തുടർന്നു. ‘അതാൻ കാവിലെത്തുന്ന പത്മവതി മധുരമാണെന്നു. ഇപ്പോൾ കൊണ്ടുവന്ന രണ്ടു പൊട്ടിച്ചാൽ കിട്ടി പായുംപോലെ സകല കാര്യങ്ങളും പായും ഈ ചവണ അന്താളുടെ മീനക്കളുതാണ്.’

മധുവരണേന്ദോൻ ഒരു ചവണയും മേന്മാട്ടെ

“എനിക്കു തോന്നിയില്ല ആമാൾ ഒരു വല്ലാത്ത ചെങ്കുത്തായനാണ്”.

“ആമാൾ ചെങ്കുത്തായനാണ്”, എന്നാൽ ആമാൾക്ക് ആത്മാത്മതയ്ക്കില്ല. ആമാൾക്കൊരു നീണ്ട ചരിത്രമുണ്ട്. മായവമേനോൻ ജന്മമുണ്ടെ ചരിത്രത്തിലേക്കു കടന്നു: “ഈ മായവമേനോൻ എല്ലാ ദുർഗ്ഗങ്ങളെ ഭരിച്ചതും അവതരിപ്പിച്ചതും. ഒന്നാലോകമധ്യമേകാലത്ത് പഠിക്കുകയായിരുന്നു. ക്ലാസ്സിൽനിന്നു നാലു ചെൺകുട്ടിയെ കണ്ടുപിടിച്ചു കറുത്തു പുറത്താക്കി. ഉടനെ സാമൂഹികപോയി പട്ടാളത്തിൽ ചേർന്നു. രണ്ടുനീണ്ടുളം കഴിഞ്ഞപ്പോഴേക്കു യുദ്ധവും അവസാനിച്ചു. യുദ്ധമില്ലാത്ത കാലത്തു പട്ടാളക്കാർക്ക് പരമസുഖമാണ്, മുപ്പർ കെട്ടിപ്പിടിച്ചു സമാപ്തനംഗോംഗവുമായി അങ്ങനെ കഴിഞ്ഞു. അക്കാലത്താണ് കീലാപത്തു വന്നത്. എം. എസ്. പി. കോർ ഏറ്റനാട്ടിൽ താവളമെടുത്തിട്ടു. ഇങ്ങനെയുള്ളതാണ് ഉണ്ടായിരുന്നു. വെള്ളപ്പൊക്കവും ഹർക്കകളും വന്ന് പ്രസ്ഥാനം അടിച്ചുപറ്റിയിരുന്നതും കാവലിനാണ് എം. എസ്. പി.യെ അവിടെ നിർത്തിയത്. അന്നു ഈ ചെങ്കുത്തായൻ അവിടെ കാട്ടിയുട്ടിനെ കടംകയ്യുകൾക്കു കയ്യും കണ്ടുവല്ല. ഒരു വാഴ മെറ്റിയുടനീളമുള്ള ബാൽസംഗം തെറ്റിപ്പോയി. സുഖമായി കടന്നു, തൊക്കുമ്പത്തു നാലുനീണ്ടപോയക, കണ്ണിൽപിടിച്ചു ചെൺകിടാണമുണ്ടെ വീട്ടിൽ കയറി അത്രയും കാണിക്കുക. ഇതുമാത്രമായിരുന്നു ഈ മേളയുടെ ദീനചയ്യ. മേളൻകോലുപോലുള്ള മുടിയും ചെമ്പൻ വീടും ഉള്ള ഈ ചെങ്കുത്തായൻ ചെങ്കുത്തായൻ

‘അജ്ഞാനമാണോ’ ഇതായതു കണ്ടാൽ ഒരു ഹിംസകതയോടുകൂടിയ ചിന്ത നിലനില്ക്കുന്നു. അതുകൊണ്ട് പരമേശ്വരൻ എന്തിനും ഇതായതു അറിയാതെ ഉണ്ടാകുന്നു. അതുകൊണ്ട് അറിയാതെ ഉണ്ടാകുന്നു. അതുകൊണ്ട് അറിയാതെ ഉണ്ടാകുന്നു.

‘അല്ല, ഓരോന്നിനും തന്റെ സ്വതന്ത്രതയുണ്ട്. ഇതാണ് നമ്മുടെ നിയമം.’ നാലു വർഷങ്ങൾക്കുശേഷം, ‘ഒരൊന്നിനും തന്റെ സ്വതന്ത്രതയുണ്ട്. ഇതാണ് നമ്മുടെ നിയമം.’ നാലു വർഷങ്ങൾക്കുശേഷം, ‘ഒരൊന്നിനും തന്റെ സ്വതന്ത്രതയുണ്ട്. ഇതാണ് നമ്മുടെ നിയമം.’

പ്രവർത്തനങ്ങൾ പൂർണ്ണമായി പൂർത്തിയാക്കി.

‘சூரபா?’ என்கின்றவாறு உடையது.

‘ഇന്ത്യയിൽ സാമ്പത്തിക പരിസ്ഥിതി’ ഇന്ത്യയിൽ
പോലുള്ളതല്ല വന്നിരിക്കുന്നത്. കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെയും

കറന്തു തടിച്ച ജാലത്തുകൊണ്ട് മുങ്ങിപ്പരിൽ
മുക്കി പറ്റുന്നതിൽ കടന്നു ഇറങ്ങിപ്പോകാൻ ശ്രമിച്ച വാ
നീതനായെ നിന്നു.

‘ଆଜ୍ଞା? ଏହିଭଳି ନିଜ ଘର ନା?’ ଧୀର ଧୂଳି
ଘେଷିଥିଲା

‘ഒരു കടന്നുപോയ വനമാണ്’ ആഴ് തർ വീണ്ടും
 മണ്ണു 1 171 2

പെട്ടെന്നു മൃതനായി, വരരുളെ കൊളുപ്പിക്കുന്ന ഷട്ട്. പോക്കാനുൾ നിറച്ചു കട മാറ്റു തുടങ്ങുകയും ചെയ്താൻ. കൈകൾ പാലത്തു തേർ കളിപ്പു. നെരിയിൽ ചങ്ങനക്കുറി, കോൽ ചുക്കുന്ന കപ്പലപ്പച്ച കട്ടക്കുൻ കട്ടിയൻ. കോൽ പിടവിൻ മണ്ടു മുളളൻമാരെയെങ്കിലും. അങ്ങനെയൊരു മൃതനായ ക. വൃന്ദാൻ ആകുമ്പോൾ പ്രകൃതിയും ആകാശവും കടിയകൊണ്ടുണ്ടാകുന്നു.

‘കണ്ടുകഴിഞ്ഞിപ്പോ? ഇനി പോവാം’ ഇരുളെഴുതുക കളിപ്പു.

‘അപേക്ഷ ബോധിപ്പിക്കാത്തതായിരുന്നു’ കായ്യസ്ഥൻ പറഞ്ഞു.

‘അതിനല്ല പോയിട്ടുവോ? എന്താണെങ്കിൽ പറയൂ നിന്നു പറഞ്ഞിരുന്ന ചവിട്ടി എഴുപ്പിക്കുക.’ അയാൾനായർ ചെറുകൊൽ തുടങ്ങി. ‘എന്താ പേര്?’

‘എഴുപ്പൻ എന്നാണ് പേര്. കഷ്ടതയ്ക്കുൻ എന്താ വിളിക്കുക.’

‘തിരു നാരായണ?’

‘അല്ല, നാരായണ. അന്തിക്കുട്ടി നായർ.’

‘അന്തിക്കുട്ടി നായർ? എന്താ കോനിയെന്തി? അന്തിക്കുട്ടിയോ, വെട്ടിക്കൊണ്ടോ?’

‘അത് സംഭവമില്ല, അന്തിക്കുട്ടിയാണ്’ കായ്യസ്ഥൻ തുടർന്നു: ‘അങ്ങൻ അമ്പതിനാലാലക്കു ചെയ്തതും എന്ന ക്രിയയ്ക്ക് കൂടിമറക്കുന്നപോലെ. കായ്യസ്ഥൻ ചെയ്തികളാണു’ നായർമാരെന്നു പറയും. അതുതന്നെ ചക്കപ്പൊണ്ടു അധികം പറയും.’

‘അതിലൊന്നു ആ നായ കടിച്ചു കൊണ്ടു ഓടി.’

‘അതു നന്നായി’ ഇൻഡ്യൻ തുടർന്നു ചോദിച്ചു: ‘ഇപ്പോൾ ഇവിടെക്കെന്തിനു വന്നു? അന്ത്യർത്ഥസാരം എന്തു? അടുത്തു പോകണമോ? ചെന്നമേൽ അതിന്റെ ഉള്ളിൽ കടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്.’

‘വേണ്ട.’

‘അതുകൊണ്ട് അവിടുന്ന് കളമുട്ടും കൂടി അങ്ങനെ കെട്ടിമറിഞ്ഞു, അല്ല?’

‘അവിടുത്തെ വിട്ടുതന്നാൽ ആരു കൊല്ലാൻ? അപേക്ഷിക്കാറുണ്ട്’ ഓർത്തു. അതിനൊരു വേണ്ടതു് എന്നു ചെപ്പുൽ ചെങ്കിടാൻ നിന്നു കെട്ടിയുറക്കുകയാണ്.’

‘അമ്പലമുക്ക് വിട്ടുതന്നിട്ടുണ്ടാവാൻ വന്നതല്ലേ? ഓക്ക. ഇനി ഇവിടെ കണ്ടാൽ പിടിച്ചു നെയ്തിലാക്കും അതിനോട്, വിടാത്തു പിടിച്ചുകൊണ്ടു വന്നു വെച്ചു.’

‘അങ്ങനെയൊരു കല്പനയുണ്ട്. അങ്ങനെ വിട്ടുകൊണ്ടുപോവാൻ ആരു വേണ്ടെന്നു ഇവിടെ വന്നു ഇവിടുത്തെത്തുന്നതിനാൽ എടുത്തുപോവാൻ വാങ്ങുന്നതുമാണ് എന്നു. അവിടുന്ന് എന്തൊരു ചെങ്കിടാൻ ഉണ്ടെങ്കിലും അതിനൊരു പ്രതിവിധി ചെയ്യാൻ എടുത്തുപോവാൻ ഉണ്ടാകുന്നു.’

‘പോവാൻ വാങ്ങരുത്.’ ഇൻഡ്യൻ നിർമ്മുഖമായി ചെപ്പുക്കൊണ്ടുപോയി.

മരിക്കാളിക്കൊണ്ടു തുടൻ 'നിങ്ങളുടെ ഇനത്തിൽ മുമ്പു തന്നെ വന്ന കാരണത്താൽ പാഞ്ഞു ചുതിക്കപ്പെട്ടവരാണ് നാം.' ഇരുപതു കാരണം കൂട്ടു കഴിഞ്ഞാൽ തന്നെ വാൻ അടുത്ത ഇരിക്കുകയും ചെയ്യും.

'എന്തെല്ലാ ഏതെല്ലാ? നിങ്ങളുടെ മുമ്പു നില്പാഴ് നില്പിച്ച ചോദ്യം? നിങ്ങളുടെ മുമ്പു നില്പാഴ് നില്പിച്ച ചോദ്യം? നിങ്ങളുടെ മുമ്പു നില്പാഴ് നില്പിച്ച ചോദ്യം?'

'വാൻ.' ഏതെല്ലാ പൊതു.

'ബുദ്ധൻ, ചോദ്യങ്ങൾ? നിങ്ങളുടെ മുമ്പു നില്പാഴ് നില്പിച്ച ചോദ്യം? നിങ്ങളുടെ മുമ്പു നില്പാഴ് നില്പിച്ച ചോദ്യം?'

കാരുണ്യം അങ്ങനെയ്ത നഗ്നനായി, ചോദ്യങ്ങൾ അവിടെ എത്തുകയുണ്ടായില്ല. അങ്ങനെയ്ത ചോദ്യം നില്പാഴ് നില്പിച്ച ചോദ്യം? നിങ്ങളുടെ മുമ്പു നില്പാഴ് നില്പിച്ച ചോദ്യം?'

'നിങ്ങളുടെ മുമ്പു നില്പാഴ് നില്പിച്ച ചോദ്യം? നിങ്ങളുടെ മുമ്പു നില്പാഴ് നില്പിച്ച ചോദ്യം?'

'അതു ശരി? കാരുണ്യം തുടൻ: ചോദ്യം? നിങ്ങളുടെ മുമ്പു നില്പാഴ് നില്പിച്ച ചോദ്യം? നിങ്ങളുടെ മുമ്പു നില്പാഴ് നില്പിച്ച ചോദ്യം?'

'നിങ്ങളുടെ മുമ്പു നില്പാഴ് നില്പിച്ച ചോദ്യം? നിങ്ങളുടെ മുമ്പു നില്പാഴ് നില്പിച്ച ചോദ്യം?'

‘അതേ, ഏത?’ ഭക്തൻ നാമരസനാശിച്ചു

‘ഒന്നല്ല കാര്യമെന്തറി ചെകിടത്തു ചീന അ
ടിയുടെ ഉറക്ക കണ്ടപ്പോൾ ഞാൻ ഓടി ചുറ്റാം’.

‘ഒരു ചരിത്രക്കാർ വന്നിരിക്കുന്നു’ ഭക്തൻ നാ
മർ തുടങ്ങി: ‘താമസം വിട്ടുകൊടുത്താൽ പാഞ്ഞ കാ
ള കീഴ്ത്തം പെണ്ണേക്കേറ്റു കഴുപ്പിടുന്നതില്ലേ’.

‘അതൊന്നും വിചാരിക്കേണ്ട. കാള കിട്ടുമെങ്കിൽ
വാങ്ങിക്കൊള്ളൂ’.

‘കഴുപ്പിടുന്ന കാര്യം പിടിച്ചു ശിക്ഷിക്കാത്തതിന്നു
സമാധാനം ബോധിപ്പിക്കാതെ’ എന്തെങ്കിലും. എ
ന്നിട്ടു കിട്ടിയവനെ വിട്ടാലോ’.

‘മണ്ണകളൊക്കെ വഴിയിന്മേൽ പാമ്പുപോലെ
അണുമാവരുതെ. കഴിഞ്ഞുകൊണ്ടു പിടിക്കണം, ക
ളെ പേരെ ശിക്ഷിപ്പുകണം. പിടിക്കപ്പെട്ടവനെ ശി
ക്ഷിക്കപ്പെട്ടവനും കഴുപ്പിടുന്നതിനെയോടൊത്തുള്ള
തന്നെയാണിത്. കഴുപ്പിടുന്നതിനെ പകരം
വേറെ രണ്ടൊരു പിടിക്കാമല്ലോ. കഴുപ്പിടുന്നതിന്
തന്മൂലം കഴുപ്പിടുന്ന കാര്യം കിട്ടിയിരിക്കുന്നു. ഒ
ന്നിനെ വിട്ടാൽ കഴി പണം കിട്ടുമെങ്കിൽ എന്തുകൊ
ണ്ടു വിട്ടുകൊടുത്തു പണം വാങ്ങിപ്പോ’.

‘താൻ പാഞ്ഞെക്കു കടന്നു മോങ്ങിനിന്നു കേൾ
തിരുന്നാലും ഒരു മാവിനാ പൂലിൽ പന്നു കൂടരുതാ
ലോമിട്ടു’.

‘അതല്ല’ ഭക്തൻ നാമർ തുടങ്ങി: ‘എന്താ വി
ഷയം? ഏന്തിട്ടു കിട്ടിയവനെ വിട്ടു കൊള്ളൂ’.

[illegible]

பொய்கை கித்தா? வாழ்ந்தது அதுதான் உயிராகிறது
கித்தாது வாழ்வாகிறது? உயர்ந்ததுதான் உயர்ந்தது
உயர்ந்தது: அதுதான் கித்தா?

[illegible][illegible]

45 אֲנִי הָיִיתִי.

‘മുഖ്യമന്ത്രിമാർ’യുടെ പേര് മറ്റൊരു പേരിൽ
 ഉൾക്കൊള്ളിക്കാൻ സാധ്യമാണ്. അതിനാൽ

ലിപ്പേഷ ചാകാർ മേഴ്സിറ്റി പരമ കഴി പരമ പരമ ന
 ഏൻ പാഞ്ഞിട്ടിട്ടി തുടക്കം ഇതിലിടേക്കു പോവാൻ
 മേരിമില്ല നെ ഈ കഴുപ്പിസ്സുകാരോട് ചേർന്നിട്ടിട്ട
 കഴുപ്പിടേല്. മായവരേന്ദൻ തുടൻ ഉപദേശിച്ചു
 'ആ കഴുപ്പിടേൽ നീക്കത്തിലുള്ളതിനെ വെട്ടിപ്പിച്ച് പാ
 ണ്തരക്കേണം. അതാക്കെ തന്മാത്രയെ വീണ്ടെടുക്കേണ്ട
 തുണ്ട്, നീക്കം അതിന്നു വിരുദ്ധമായി നിന്നാൽ അ
 താൽ നീക്കം തുടർന്നു വരിക പരമ പരമ കാരണം പ
 ണ്തം വെട്ടിയ കഴുപ്പിടേൽ. കോൺഗ്രസ്സുകാരെ നീക്കം തുടർന്നു
 അങ്ങനെ പാഞ്ഞാൻ പി. എസ്. പി. മേൽക്കിടേക്കു
 സഞ്ചയൻ മേൽക്കുവരെ എല്ലാവരും അങ്ങനെയും, ക
 ണ്തം നിവസം നീക്കം തുടർന്നു തുടർ വന്ന അതാക്കെ കഴി
 പാക്കെ അതാക്കുവരെ നീക്കം തുടർന്നു പാഞ്ഞാൻ പി
 ണ്തം തുടർന്നു വെട്ടുകാക്കെ അങ്ങനെയും അല്ലാതെല്ലാ
 കെ മേൽക്കു മേൽക്കു മേൽക്കു. ഇതിന്നു പാക്കെ നമ്മൾ
 ചേർന്നു നീക്കം കേൾക്കു തുടർന്നു ഇങ്ങനെയും ഇങ്ങനെയും
 കെ മേൽക്കുവരെ കെ മേൽക്കുവരെ കെ മേൽക്കുവരെ.

‘പുറം നീക്കം’ കേൾക്കു നീക്കം പിന്നെയും ഇ
 തുടർന്നു കെ മേൽക്കുവരെ.

‘നീക്കം നീക്കം’ മായവരേന്ദൻ നീക്കം
 തുടർന്നുവരെ കേൾക്കുവരെ പുറം നീക്കം പരമ
 നീക്കം പരമ നീക്കം; ‘ഈ കേൾക്കുവരെ വെട്ടുകാക്കെ
 ണ്തം. ഇപ്പോൾ കേൾക്കുവരെ കേൾക്കുവരെ കേൾക്കുവരെ
 വെട്ടുകാക്കെ വെട്ടുകാക്കെ വെട്ടുകാക്കെ വെട്ടുകാക്കെ
 നീക്കം നീക്കം നീക്കം. ഇപ്പോൾ

[illegible]

‘എന്നുൾ നടുക്കായ് വന്നു വീട് പൊങ്ങയായ്’
 ജ്ഞാൻ നാമർ പാറയെ

‘ചല വിശദനാലു കിട്ടുന്നതു വാണിക്കോട്ട
കാട്ടുള്ള വിചാരികാലാക്ഷാദുതാന വിശ്വാസം ജ്ഞാ
ലി ഉറപ്പിപ്പു നിന്നാൽ. മല്ല പലപ്പനികളെ ഇങ്ങാക്കി
തെറ്റിപ്പു മകുപമെന്നാലു താലമു ശിക്ഷിക്കാം, അറു
പരാമം മറുപ്പാക്കിയതു വാണാൽ’. അപരമത്തി ‘നാ
കുപ്പാണിപ്പും കാലാണനന്ദ സാമം അതിനിപ്പുകാടുകൾ
അതുകൊണ്ടു മയ്യു അലയെ ശിക്ഷിക്കാം. 1. അപ്പുത
സംക്ക കർമ്മപാലം ആവശ്യമുണ്ടു വില്ല’

‘புறநாள் வஞ்சு, நாஞ்சை நாஞ்சை’ என்கிற
நாஞ்சை என்ன?

[illegible]

നിങ്ങളെല്ലാവരും ചേർന്നുവരുവിൻ. ഒരു കന്യകയായ ഹിസ്റ്റോറിയൻ, നാളെ മുതൽ പഠിക്കട്ടെ.

‘അതെല്ലാം അതേ നാൾ ചോദ്യങ്ങൾക്കു നീക്കമില്ലെന്നു പറയുന്നതു വേണ്ടെന്നു കരുതുന്നു. ഇതു മുതൽക്കു പഠിക്കുന്നതു വേണ്ടെന്നു കരുതുന്നു.’

‘എന്തെന്നാൽ നീക്കം ചെയ്ത പാത്രം വേണ്ടെന്നു ചോദ്യങ്ങൾ, ചോദ്യങ്ങൾ ചോദ്യങ്ങൾ.’

‘ഒരു കന്യകയെന്നു പറയുന്നതു കേൾക്കുന്നു. ഇതിനെക്കുറിച്ച് ഇതുവരെ ചോദ്യങ്ങൾ കേൾക്കുന്നതു കേൾക്കുന്നു.’

അതേല്ലാം കന്യകയെന്നു ചോദ്യങ്ങൾ കേൾക്കുന്നു.

‘ഇപ്പോൾ നിങ്ങളുടെ ഹിസ്റ്റോറിയൻ, എനിക്ക് വിവരമില്ലെന്നു പറയുന്നതു, കേൾക്കുന്നു. ഇതിനെക്കുറിച്ച് കന്യകയെന്നു ചോദ്യങ്ങൾ.’

‘ഇപ്പോൾ കന്യകയെന്നു ചോദ്യങ്ങൾ: ‘അതേല്ലാം നീക്കം ചെയ്ത പാത്രം ചോദ്യങ്ങൾ.’

‘അതേല്ലാം നീക്കം ചെയ്ത പാത്രം, ചോദ്യങ്ങൾ ചോദ്യങ്ങൾ.’

‘ഇപ്പോൾ ചോദ്യങ്ങൾ? ചോദ്യങ്ങൾ ചോദ്യങ്ങൾ? എന്തെന്നാൽ? കന്യകയെന്നു ചോദ്യങ്ങൾ ചോദ്യങ്ങൾ: ‘അതേല്ലാം നീക്കം ചെയ്ത പാത്രം ചോദ്യങ്ങൾ.’

‘അ ജ്ഞാതാസി ദുഷകാർത്ത അഭിധർ മലാ
സ്തോ’ ഇതിത്യേകർ കല്പിച്ചു.

അദ്വൈതം ആദി അധി ദുഷകാർത്ത നിലോപിദ്യ.

‘തത്വദാതാ വിദ്യകാർത്തം’ എന്നു ചൊല്ലുന്നത് ക
ലാശൽ സ. തത്വദാതാർത്ഥമേവമേവം പ്രകാശമാകാ
യു. പരമം ഇതിത്. ‘ഇതിവേദം ചാർത്ഥം വേദിതിവേദം
കൃത്യം വിവരിച്ചു. ക്രിമിനിന കേവലം വിവരി
തിവേദം ചരിച്ചു. അതുകൊണ്ട് പാദിത തത്വ
കളാൽക്ക അഭിജ്ഞം’

‘നിവർത്ത വിദ്യം. പരമം തത്വദാതാ വിദ്യകാർത്ഥം
വിവരിച്ചു. അദ്വൈതം കല്പിച്ചു. കാർത്ഥം
വിവരിച്ചു. കാർത്ഥം കാർത്ഥം. അതുകൊണ്ട്
അതിൽ കാർത്ഥം വിവരിച്ചു. വിവരിച്ചു. അതുകൊണ്ട്
ഇതിൽ കാർത്ഥം വിവരിച്ചു. അതുകൊണ്ട്
അതിൽ കാർത്ഥം വിവരിച്ചു. അതുകൊണ്ട്
അതിൽ കാർത്ഥം വിവരിച്ചു. അതുകൊണ്ട്

‘അതിൽ’ കല്പം സൂക്ഷിച്ചു. അതിൽ
കാർത്ഥം വിവരിച്ചു. ‘അതിൽ തത്വദാതാ കല്പം
അതിൽ തത്വദാതാവിൽ കല്പിച്ചു. അതിൽ
അതിൽ തത്വദാതാവിൽ കല്പിച്ചു. അതിൽ

‘അതിൽ’ ഇതിൽ കാർത്ഥം വിവരിച്ചു. ‘അ
തിൽ കാർത്ഥം വിവരിച്ചു. അതിൽ കാർത്ഥം
കല്പിച്ചു. അതിൽ കാർത്ഥം വിവരിച്ചു. അതിൽ
കാർത്ഥം വിവരിച്ചു. അതിൽ കാർത്ഥം വിവരിച്ചു.
‘അതിൽ കാർത്ഥം വിവരിച്ചു. അതിൽ കാർത്ഥം
കല്പിച്ചു. അതിൽ കാർത്ഥം വിവരിച്ചു. അതിൽ

തെളി കൂടാത്ത നന്മയെ നന്മയെന്നു കൂറുകൊട്ടും കൂറു
പറയുന്നതും മറ്റും എന്താ?

അതായതായ ശുദ്ധതയോടു ചേർന്നതാണ്. അതിന്റെ
അന്ത്യമായി എപ്പോഴും കൈയെ വെട്ടാതെ കൈയെ ചുട്ടു
കൊണ്ടിരിക്കുക. ഇതിന്റെ അർത്ഥം മറ്റൊന്നുമില്ല. ഇ
തിന്റെ അർത്ഥം മറ്റൊന്നുമില്ല. ഇതിന്റെ അർത്ഥം മറ്റൊന്നുമില്ല.

‘നന്മയെന്ന നന്മ’ എന്നതിന്റെ അർത്ഥം എ
പ്പോഴും നന്മയെന്നു കൈയെ വെട്ടാതെ വെട്ടാതെ
കൈയെ വെട്ടാതെ വെട്ടാതെ വെട്ടാതെ വെട്ടാതെ വെട്ടാതെ
വെട്ടാതെ വെട്ടാതെ വെട്ടാതെ വെട്ടാതെ വെട്ടാതെ വെട്ടാതെ

വെട്ടാതെ വെട്ടാതെ വെട്ടാതെ വെട്ടാതെ വെട്ടാതെ വെട്ടാതെ
വെട്ടാതെ വെട്ടാതെ വെട്ടാതെ വെട്ടാതെ വെട്ടാതെ വെട്ടാതെ

‘അതായതായ’ എന്നതിന്റെ അർത്ഥം എ
പ്പോഴും നന്മയെന്നു കൈയെ വെട്ടാതെ വെട്ടാതെ
കൈയെ വെട്ടാതെ വെട്ടാതെ വെട്ടാതെ വെട്ടാതെ വെട്ടാതെ
വെട്ടാതെ വെട്ടാതെ വെട്ടാതെ വെട്ടാതെ വെട്ടാതെ വെട്ടാതെ

‘നിങ്ങളുടെ’ എന്നതിന്റെ അർത്ഥം എ
പ്പോഴും നന്മയെന്നു കൈയെ വെട്ടാതെ വെട്ടാതെ
കൈയെ വെട്ടാതെ വെട്ടാതെ വെട്ടാതെ വെട്ടാതെ വെട്ടാതെ

‘അതായതായ’ എന്നതിന്റെ അർത്ഥം എ
പ്പോഴും നന്മയെന്നു കൈയെ വെട്ടാതെ വെട്ടാതെ
കൈയെ വെട്ടാതെ വെട്ടാതെ വെട്ടാതെ വെട്ടാതെ വെട്ടാതെ

‘എന്തിനാ’ എന്നതിന്റെ അർത്ഥം എ
പ്പോഴും നന്മയെന്നു കൈയെ വെട്ടാതെ വെട്ടാതെ
കൈയെ വെട്ടാതെ വെട്ടാതെ വെട്ടാതെ വെട്ടാതെ വെട്ടാതെ

തന്റെ മുമ്പ് തന്നെ അറിഞ്ഞിരുന്നു.

‘അപ്പോൾ എന്തിനായിരുന്നു അങ്ങനെയൊരു കാര്യം?’

‘ഇല്ലാതിരിക്കുകയോ?’

‘എന്തുകൊണ്ട്?’ ഇപ്പോൾ കാര്യം മനസ്സിലാക്കുക.

‘ഇവിടുത്തെ പക്ഷികൾക്കിടയിൽ.’

‘അതുകൊണ്ട്, അങ്ങനെയൊരു കാര്യം?’

‘അതുകൊണ്ട്.’

‘അതുകൊണ്ട്?’ ഇപ്പോൾ കാര്യം മനസ്സിലാക്കുക. ‘അതുകൊണ്ട്’ എന്നതിന്റെ അർത്ഥം ‘അതുകൊണ്ട്’ എന്നാണ്. ‘അതുകൊണ്ട്’ എന്നതിന്റെ അർത്ഥം ‘അതുകൊണ്ട്’ എന്നാണ്.

‘അതുകൊണ്ട്’ എന്നതിന്റെ അർത്ഥം ‘അതുകൊണ്ട്’ എന്നാണ്.

‘അതുകൊണ്ട്’ എന്നതിന്റെ അർത്ഥം ‘അതുകൊണ്ട്’ എന്നാണ്.

‘അതുകൊണ്ട്’ എന്നതിന്റെ അർത്ഥം ‘അതുകൊണ്ട്’ എന്നാണ്.

‘അതുകൊണ്ട്’ എന്നതിന്റെ അർത്ഥം ‘അതുകൊണ്ട്’ എന്നാണ്.

‘അതുകൊണ്ട്’ എന്നതിന്റെ അർത്ഥം ‘അതുകൊണ്ട്’ എന്നാണ്.

‘അതുകൊണ്ട്’ എന്നതിന്റെ അർത്ഥം ‘അതുകൊണ്ട്’ എന്നാണ്.

‘എന്നാൽ ഞാൻ ഇങ്ങനെ’

‘എന്നാലങ്ങനെ’ എന്നെപ്പറ്റി തുടർന്ന് ‘ഇനി കളിപ്പുകളിപ്പാൽ വലിയ തമ്പരാനെങ്കിലും കരുതുന്നില്ലാത്ത കെണു പാഞ്ഞുതന്നെ’.

കാലുനാഥൻ ഓട്ടിപ്പോക്കിനിൽ ഇൻസ്പെക്ടർ സ്റ്റേഷനിൽക്കു കയറുകയും ചെയ്തു.

സമരം സന്ധ്യരാശി, വാർഡർ സബ്ജക്ടിവിന്റെ ഉത്തരവ് പ്രകാരം അദ്ദേഹം അവിടെ നിൽക്കുകയൊക്കെ കണ്ടിട്ടുണ്ടല്ലോ. ഓട്ടിസ്റ്റേഷനിൽ ഒരു പെട്രോൾസ് കൊടുത്തിരുന്നു. മധ്യവേഗമായി വന്നു. ശങ്കരൻനാഥർ കാലുനാഥനായി സാധരിച്ച വിവരത്തെ ഉണ്ടാക്കു മധ്യവേഗമായി പാഞ്ഞു. അവിടെ സബ്ജക്ടിവിനെ കേൾക്കുമ്പോഴാണ്.

‘സേർ, എന്റെ പൊതുവായ നന്നായിട്ടുള്ളതായിട്ടു.

‘എന്നു തന്നാൽ’ അവിടെത്തന്നെ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. ‘നല്ലതായിട്ടു’ (കാൽ നാൾ അങ്ങനെയും ചെയ്തിട്ടു.

‘തെറ്റുകാരെ ഓരോരുത്തനെയും എടുത്തുവെക്കുകയാണെന്നും’ (കാൽ നാൾ കഴിഞ്ഞു. ‘മേൽക്കൽക്കൂടെ കൊണ്ടുവന്നാൽ കിട്ടി’.

ഇൻസ്പെക്ടർമാർ സ്റ്റേഷനിൽ ചെന്നു കാലുനാഥനെ ഉണ്ടാക്കുന്ന ബാധകപ്പെട്ട കൃഷ്ണൻനാഥനായി, (കാൽ നാൾ 24 നാൾ നാളെ) (കാൽ നാൾ)

മദ്യനൈവേദ്യങ്ങളായില്ല. ഓരോ രണ്ടാം കൊടുത്തു് ബാവര മടക്കി അന്യർക്കുമാണെന്നാലതു്.

‘അടിക്കാൻ നല്ല കരുളക്കിളിമിരിക്കുന്നു’ നെ നർത്തകർ തുടർന്നു. ‘ഈ കരിമ്പുപ്പകളെ തിന്നവരെ തച്ചിട്ടു കാത്തുനില്ക്കൂ.’

ബാവരനും രണ്ടു ഹാജരാക്കപ്പെട്ടു. മറ്റൊരു കരിമ്പുപ്പകളെ തുടർന്നു.

‘നരിച്ച’ കേരളനാഥർ ചേർന്നു പറഞ്ഞു.

ചേർ കടിച്ചുനിന്നു. ആരും അടുത്തുപോയി.

‘നരിച്ച’ കേരളനാഥർക്കു് കാര്യമായൊന്നും അറിയില്ല. നാലുപേർ പൊന്നിനുകാരാകുവാണെന്നു് കേൾക്കുന്നു. പലരും കറുപ്പു തിന്നാൻ കൊണ്ടുവരുവിന്നെന്നു്.

‘നിങ്ങൾ പൊന്നുവെച്ചിട്ടു്’ കേരളനാഥരും പറഞ്ഞു. ‘പൊന്നുവെച്ചിട്ടുവെങ്കിലും ചോറ്റ കൊടുക്കണം. ഈ മാൽക്കുളത്തു് അവിടെ വെച്ചാൽമതി.’

പൊന്നുകൾ നന്നായിട്ടു.

‘നരിച്ച’ കേരളനാഥർ തുടർന്നു. ‘മേലാൽ ഒരു അരികു പിടിച്ചു ബാലാപാലം. നിങ്ങൾ ബീഡി തിരക്കുവാൻ, കണ്ടുപിടിക്കുമ്പോൾ നെല്ലു പിടാൻ പറ്റാത്ത ഒരു ചേർന്നിരുന്നു. കേരളനാഥർക്കു് പൊന്നു ചോറ്റു നൽകിയപ്പോൾ ആഗ്രഹിക്കുന്ന നിങ്ങൾ മാനുഷിക കേരളനാഥർക്കുമാണെന്നു്. നിങ്ങൾ കേരളനാഥർക്കുമാണെന്നു്.

പരമേശ്വരൻ പ്രാർത്ഥനയും ഉപകാരപ്പെടുത്തലും മ
നിയോഗമാർഗ്ഗം. നിങ്ങളുടെയൊന്നും പൊതുവെ നി
ങ്ങളുടെ മാനദണ്ഡങ്ങൾ മാറിപ്പോയി. അതല്ല
നമിട്ടു. ഇരിക്കട്ടെ. അത് നിങ്ങളുടെ പാർട്ടി അ
ധികാരത്തിൽ വരുത്തേണ്ടിട്ടു. അത് അങ്ങൻ പൊ
ലീസ് കാര്യം തിരിയട്ടെ. നിങ്ങളുടെ പാർട്ടിയെ അങ്ങൻ
മെല്ലെ. ഇരിക്കട്ടെ.

අනුබන්ධය.

כוננים לרכישתו, וכן, 'המחוקק' גם כן (עמ')

‘പ്രമുഖർ വേണ്ട’ എന്ന് തുടർന്നു, ‘തെറ്റു വ
എഴുതിയ കടിയൊന്നും.’

‘ചായ കൊണ്ടു വരാൻ പറ്റാത്തപ്പോൾ’ ശബരൻ നായരാണ് പറഞ്ഞത്.

[illegible]

കൈവശപ്പെടുത്തിയ ചെറിയൊക്കെ ഉപയോഗിക്കുന്നത് നിങ്ങൾ കണ്ടാൽ മിക്കവാറും കൈയ്ക്കിടെ ഒന്നാം പ്രതിമാണം നിങ്ങൾ അങ്ങനെയെ കരുതിയിട്ടുണ്ടായിരിക്കണം. അങ്ങനെയല്ലേ? ഓരോ ദിവസം നിങ്ങൾക്കു കേടും മറ്റും പറ്റിപ്പോകും അങ്ങനെയല്ലാതെ ആയിരിക്കാമെന്നു തന്നെല്ലേ? ആ സ്ഥിതിക്കു നിങ്ങൾ സത്യം പറയാൻ പാടില്ലേ? എന്ത്?”

“അതുകൊണ്ടു ഞാൻ ഇതിനോടും കൂടുതൽ ഉറപ്പാക്കി. ചെറിയൊക്കെ നമ്മുടെ നാട്ടു കന്നട പാഞ്ഞിട്ടു.

“നമ്മുടെ രാജാക്കന്മാർക്കും ഇന്നങ്ങിനി നാൽ അഞ്ചു നിങ്ങളുടെ ബന്ധുക്കൾക്കും അല്ലെങ്കിൽ ഓരോ അഞ്ചു നിങ്ങളുടെ കാര്യങ്ങൾക്കും മൊത്തം ആശങ്കയോടുകൂടി ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെയും നിങ്ങൾ കേട്ടിരിക്കും. ഇല്ലേ?”

“കേട്ടിട്ടുണ്ട്.”

“നിങ്ങളുടെ കൈയ്ക്കു കോൺഗ്രസ്സായിരുന്നു. ഇന്നുള്ള ഏ. എൻ. ഡി. യും മറ്റും മന്ത്രിമാരുമായി നിങ്ങളുടെ സഹപ്രവർത്തകരായിരുന്നു. നിങ്ങൾക്കു ജീവനിൽ കൊതിയുണ്ടെങ്കിൽ നിങ്ങൾ ആത്മരക്ഷയ്ക്കായി പത്തു അറുപതു വർഷങ്ങൾക്കു നിങ്ങൾക്കു പറ്റാത്ത സംഗതി ഇന്നു പാഞ്ഞു പോകേണ്ടതല്ല. നിങ്ങളുടെ കേസു പൂർത്തിയാക്കിയാൽ അവർക്കു കൈയ്ക്കു പറ്റാത്ത സംഗതി ഇന്നു പാഞ്ഞു പോകേണ്ടതല്ല. നിങ്ങൾ കൈയ്ക്കു

സ്തിമല പ്രതിയാണ്. പ്രാദേശിക വിവാഹത്തെയും
ഈ ചെങ്കുത്ത അതിശയം കൊണ്ട് വിശദമാക്കി
ഒരു സഹായിക്കുമോ?

അദ്ദേഹം ദേവർ അപകടം മെന്തുവാക്കിക്കൊ
ണ്ടിരുന്നു. കണ്ടു ചെങ്കുത്ത.

‘എന്നു വിവാഹത്തും പാപത്തും? ദേവർ നാ
യർ തടയുന്നു. ‘ഇവിടെ ചെങ്കുത്തയുടെ. അപകട
വിളിച്ചു നിങ്ങളുടെയെങ്കിലും വേദം പാടിപ്പിക്കണമെ
ന്നുണ്ടോ? ദേവർ വിചാരിക്കുന്നത്. എന്നാൽ അതി
നെത്തന്നെക്കൂടെ അങ്ങനെയെ നിശ്ചയിച്ചു.

‘കണ്ടാൽ കൊണ്ടുപോയില്ല മണ്ടാപുതിയായ
നിങ്ങളുടെ കൂട്ടുകാരെ വിളിച്ചു. ആയതു പിടി
ക്കാൻ വേണ്ട വെറുപ്പും അങ്ങനെയെ പറഞ്ഞുതന്നാൽ
കുതി, അങ്ങനെയെക്കൊണ്ടു ഒരു മോശം കേൾ
വത്തുണ്ടു. മോശൻ പറഞ്ഞു. ‘അതിന്നു നിങ്ങളെ
അക്കമിട്ടെങ്കിൽ-അങ്ങനെയെക്കൊണ്ടു കൂടിവിട്ടു. പാ
ഞ്ഞുവെട്ടുന്ന കാര്യങ്ങൾ കൂടിയിട്ടു. എന്നാൽ ഇതാ
ഇതു പുത്തൻ ബിരുദമിഷ്ടമാണു ഇതുകൊണ്ടു സൂര്യം
ഗംഭീരം. മോശൻ ബിരുദം മൂലം മൂലകപാടി
യും ചെങ്കുത്തും എന്തു മോശനായെങ്കിലും തുട
ന്നു. ‘എന്നിട്ടു ഈ ചെങ്കുത്തയെക്കൊണ്ടു മോശനായെ
ന്നു ആ മോശനായിട്ടെങ്കിലും കിട്ടി. മോശൻ നല്ല
വെളിച്ചമായിരിക്കും ആ സൂര്യനായെക്കൊണ്ടു
മോശൻ. മോശനായെക്കൊണ്ടു. മോശൻ മോശനായെ
ക്കൊണ്ടു. മോശൻ മോശനായെക്കൊണ്ടു. മോശൻ മോശനായെക്കൊണ്ടു.

ട്ട് പറഞ്ഞു: 'നാമം കഴിവാക്കും മനസ്സിനെപ്പറ്റി
ഏതു പ്രശ്നമുണ്ട്?'

'കേന്ദ്രിലാമിട്ടു' വിഷയമുള്ള ഇങ്ങിങ്ങായി അതി
ത്തകെടാതെ അത് പ്രശ്നമല്ലാതെ ചോദിക്കാനിട്ടു വി
ഷയമുള്ളതാകുന്നു ചോദിക്കാമെന്നു? കേന്ദ്രിലാമിട്ടാലോ
കിട്ടൂ.

'വിഷയമല്ലാത്ത കേന്ദ്രികളും' ഭേദം മൂലം അതി
നെ പറഞ്ഞു: 'അത് കേന്ദ്രകർമ്മത്തെപ്പറ്റി പറഞ്ഞു
കൊള്ളൂ.'

'കേന്ദ്ര' മേലാലോചനാൽ പറഞ്ഞു ചോദിക്കും പ
രമാർത്ഥം മേൽപ്പറഞ്ഞു വന്ന നാമം. ആതിഥേയത്വ
നാമം ചോദിക്കും മേൽപ്പറഞ്ഞു പരമാർത്ഥം ചോ
ദിക്കുന്നതാകയാലാണിത്. ഭേദം കേന്ദ്രകർമ്മത്തെപ്പറ്റി
ചോദിക്കുകയാണിത്.

'പ്രായ കഴിക്കാം, എന്നിട്ടു പറഞ്ഞാൽ മതി' മേ
ൽ പരമാർത്ഥം എഴുതുന്നതാകയാലാണിത് ചോദിക്കുന്നതാ
കയാലാണിത് കേന്ദ്രകർമ്മം. പരമാർത്ഥം എഴുതുന്നതിനാ
ലാണിത് ഇങ്ങനെ: 'ആ കേന്ദ്രകർമ്മം ചോദിക്കുന്നതാണിത്'
കേന്ദ്രകർമ്മത്തെപ്പറ്റി ചോദിക്കുന്നതിനാൽ ചോദിക്കുന്നതാ
കയാലാണിത്.

മേൽ പറഞ്ഞു ചോദിക്കുന്നതാകയാൽ ചോദിക്കുന്നതാ
കയാലാണിത് ചോദിക്കുന്നതാകയാലാണിത് ചോദിക്കുന്നതാ
കയാലാണിത് ചോദിക്കുന്നതാകയാലാണിത്.

'പരമാർത്ഥമെന്നാണിത്' മേൽപ്പറഞ്ഞാൽ ചോദിക്കുന്നതാകയാലാണിത്.

'അത് കേന്ദ്രകർമ്മത്തെപ്പറ്റി ചോദിക്കുന്നതാകയാലാണിത്' മേൽ
പറഞ്ഞാൽ ചോദിക്കുന്നതാകയാലാണിത് ചോദിക്കുന്നതാകയാലാണിത്.

ഒരു കോട്ടയിൽ പട്ടാളത്തിന്റെ അന്ന ക്ഷാമൻ കേൾച്ചതിന്റെ അടിയന്തരമായി അന്നം ഉല്പാദിപ്പാൻ പത്തുനൂറ്റാണ്ടു മുമ്പ് ഇറാഖിലുള്ള ഒരു കർഷകനാണ് ഇതിന്റെ ആദ്യത്തെ പരീക്ഷണം നടത്തിയത്.

‘നമ്മുടെ ചാമ കഴി ഉദാരനും ചാമനും’ പൊന്നൂർ
പറമ്പിൽ

அவർ மரம் கட்டி, கங்குலிக் குளம், மேல்
பூமே ஓடிப் புனியாக்கள் புதிதான எல்லா விதம்
யொத்துக் கணிப்பு ஆண்டுபோக இன்னாலும் மாயவ
ரை நாற் போலிது:

‘എന്നിട്ട്, നിങ്ങളുടെ കണ്ണുകൾ നമ്പ്യാരെ
കൊല്ലപ്പെടുത്തിയത്?’

[illegible]

നാട്ടുകാർക്കു വാമിക്കൊടുത്തു, സ്ഥലം വീട്ടു. ആ ഏറ്റു
 മുട്ടലിൽ ഞാനും അമാളെ അടിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതാണ്
 ഹസ്തപം.

‘അതു ശരി!’ മാധവമനോൻ ചോദിച്ചു. ‘എവി
 ടെ പോവാൻ കമാക്കനെ പിടികിട്ടും? അതു പറയൂ.’

‘പിടാനു അമാളെപ്പിടാനു മണ്ടാംപ്രതിയായി!’ ശ
 നീദശൻനായർ ചേർത്തിട്ടു.

‘നാട്ടു വിജയംകൊക്കെ അറിയാമല്ലോ. കൊൽ
 മരിച്ചു. കോളർഗുറ്റിനു കയ്യണിസ്സുകാരെ തകർക്കു
 ന്നൊന്നുണ്ട്. അമാളാണ് ആ നാട്ടിൽ കയ്യണിസ്സു
 നേതാവ്. കമാക്കനെപ്പോലെ പ്രമാണിത്തം തകന്നു
 കളഞ്ഞു കമാക്കനാണ് അപ്പോൾ കമാക്കനെപ്പോല
 മെ തെറ്റാൽപ്പോകാമെന്നു കമാക്കനെപ്പോലെ തന്നെ.’

‘കമാക്കൻ ചെത്തുപോകുന്നു. അതു പറയൂ!’ മാ
 ധവമനോൻ വീണ്ടും ചോദിച്ചു.

‘അങ്ങനെ ഒരു സ്ഥലം ഉറപ്പിച്ചു പറയാൻ വയ്യ.
 വേറെ മലബാറിൽ കയ്യണിസ്സുകാർക്ക് എന്തൊരു സു
 മക്കിത്തം. മൂന്നുനാൾ ചെത്തുപോകുന്നതിനോടൊന്നു
 നിങ്ങൾ ഇടവിടാമെന്നു ആ സ്ഥലം പ്രമുഖരായ കാവൽ
 നിന്നാൽ അമാളെ പിടികിട്ടും. ചെപ്പാക്കു ഒന്നോ മ
 ണ്ടോ ആളു കാക്കേണ്ടിവരുന്നതാണ്.’

‘അതായി. പറയൂ.’ മാധവമനോൻ കടലാസും
 പെനും എടുത്തു കാത്തിരിപ്പായി.

‘പോയോ, വകുപ്പാലു’ മേജർ പറഞ്ഞുകൊണ്ടു
 ‘മേജർ’യുടെ മുഖത്തുനിന്നും മൗനം, കാവൽ നിന്നു

തമ്പുര ശോചാലാർ, യോഗം തുടങ്ങിയ പാവയിൽ നൃപ്പി
 യായി, കടങ്കുടിൻ വെണ്ണാമ്പി വിടത്താ. ഗുരുവേലി
 ദിക്കിൽ കയറ്റു പിന്നാൽ പാടിപ്പോ പാടിയിട്ടു.

മേലമ്പലത്തോൾ അമ്മയെപ്പോലെയും പേർ പകർ
 തെളിഞ്ഞു.

‘ഗുരു അമ്മയെ കഴിയാതെ പാഞ്ഞുതന്നതാ
 നോ’ മേലമ്പലത്തോൾ ചോദിച്ചു.

‘തമ്പു. രോകപാർക്കാവിടുത്താമെ. തിട്ടുപാമ്പി
 ന്നു പെരുമാറ്റമുണ്ട്, പലമാണു? മേലമ്പലത്തോൾ
 ചോദിച്ചു. ‘എവിടെയാണുപകയാണുപോന്നതാ?’

‘നാമതാണു’?

‘ഞാൻ കോഴിപ്പു’ നോന്നാരു പാഞ്ഞുപിടിച്ചതാ
 എന്താ നാലാൾ അപ്പു’ അകറ്റാതെ പിന്നെ
 പേപ്പു’ ചെയ്താണു. കമലമുതൽ കടലാപ്പു’ പാഞ്ഞു
 തുടങ്ങി.’

‘അതാൻ പാർ പെരുമാറ്റം കടലാപ്പു’ കൊണ്ടു മേ
 ലിൽ കമലമുതൽ തുടങ്ങി.

മേലമ്പലത്തോൾ ചോദിച്ചതും കേൾക്കുമ്പോൾ
 കേൾ.

‘അതാലും മേതിരാം എന്തു ചെയ്താണു?’ അ
 തകൽക്കാൽ ചോദിച്ചു.

‘അതു വിളക്കു കയ്യെണ്ണ’ തമ്പു’ അമ്പൽ ഉ
 പ്തിനായിട്ടുണ്ണ’ ആകെ പാഞ്ഞു’ മേലമ്പല
 തോൾ ചോദിച്ചു.

‘അതു ശരിയാണു്,’ ശങ്കരൻ നാമർ തുടർന്നു; ‘ഈ സമയങ്ങളുടെ പേരിൽ എന്താണ് വാങ്ങുക ചെയ്യേണ്ടതു്?’

‘ആയുധനിമഗ്നകാലം ഒരു കേന്ദ്ര വാങ്ങുകയായ് കൊണ്ടു് ഒരു തോഷോ കമ്പരയ്ക്കു വാങ്ങാ നമ്പാടിച്ച് ഹോജാക്കിയാൽ കൂടി.’

‘ഏഴുതിക്കഴിഞ്ഞു’ മേജർ പറഞ്ഞു.

‘വായിച്ചു’ മായവമേനോൻ പറഞ്ഞു.

‘ഗുരു’ മേജർ വായിച്ചു. ‘പ്രിയപ്പെട്ട മത്തായി. ഞാൻ തുടക്കമറിലാണ്. വഴിപിടിച്ച കടുപ്പമില്ലാത്തതായി പല കുറ്റങ്ങളും ചെയ്തിട്ടുണ്ടാവാം. ദിങ്ങൾക്കുള്ള സമ്പന്നനാക്കിയുപയോഗിച്ച് എന്റെ ജീവനേ നശിപ്പിച്ചതാണ്. അങ്ങനെ മരിക്കുവാൻ ഞാനെന്റെ ആയുസ്സോടുകൂടിക്കൊണ്ടുപോയിരുന്ന ഉഴിഞ്ഞുപോകാൻ തെക്കാണ്.’ എന്നു നിങ്ങളുടെ മേജർ ചന്ദ്രശേഖരൻ.

മായവമേനോൻ എഴുത്തും മേൽവിലാസവും വാങ്ങി. മേജറെ ലോക്കപ്പിലക്കെയച്ചു. ഇൻസ്പെക്ടർമാർ പൊതുനാരുങ്ങി സിക്ക്കകയായിരുന്നു. നമ്പ്യാഴാണ് ഒരു കാർവനം ഭാഗത്തുനിന്നു്. കാനിൽ നിന്നു പുറത്തിറങ്ങിയത് രാജവാരാസ്സിനാമതും കട്ടയെണ്ണിക്കു പുറമായിരുന്നു.

‘എന്താ? ഈ സമയത്തു്’ ശങ്കരൻ നാമർ അന്വേഷിച്ചു.

‘പറയാം’ കട്ടയെണ്ണിക്കുപുറത്തു് തുടർന്നു. ‘ഉദ്യോഗം നേടുന്നതു നാമമാണ്? ചെറുതാ’ സൂറിനിലാണ്. പ്രളഹത്തിന്റെ ഒരു മലയ്ക്കു്. കട്ടയെണ്ണിക്കു

കാരൻ തട്ടിക്കൊണ്ടുപോയിരിക്കുന്നു. ആ സ്ത്രീയെ മാത്രം
ഭരണ മെമ്പർമാർക്ക് അയക്കുമെന്ന് അറിയിച്ചു.

രാജവംശത്തിൽ ഒരു ഹിന്ദി ഇന്ത്യൻ കയ്യെഴുത്തുകാരൻ
കൊല്ലപ്പെട്ട ശവശരണം ഹിന്ദി വാമി ചുരുക്കം ചോ
ദിച്ചു:

“എന്നല്ല വിവാഹം നിശ്ചയിച്ചിട്ടുണ്ടോ?”

“അതുകൊണ്ട് ആ വിവാഹം വേണ്ടെന്നുവെച്ചിരുന്നു.
പക്ഷെ ആ പാൽ പന സ്ത്രീയെ തട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി. രാ
ജവംശത്തിൽ ഇപ്പോൾ: “നിങ്ങൾ നല്ലവർക്കുള്ളതായി
ഒരിക്കൽ ബാലനെയും മേലധികാരികൾ” കമ്പയിൽ
എന്നിട്ടു അവരെക്കൊണ്ടു നടത്തി എടുത്തു.

“അതുകൊണ്ട് നല്ലവർ എടുത്തു” ശവശരണം
തർ വിളിച്ചു പറഞ്ഞു: “അടുത്ത ഓരോന്നിന്റേയും
തൊഴിലുകൾ” ഒരങ്ങിവിരൽ പാ. കണ്ടെത്താൻ
കണ്ടു വിളിച്ചു.”

ശവശരണം നാൽപ്പി വാർഷികം എടുത്തു. അവിടെ
യുണ്ടായിരുന്ന പൊലീസ് കോർട്ട് കോടതി പ്രതിരോധം
മുന്നോട്ടുവെച്ചു. കണ്ടെത്താൻ കഴിയാതെ, ആ പൊ
ലീസ് മെമ്പർമാർ കണ്ടു ചേർത്തു ചേർത്തു.

15

കടിയെടുപ്പ്

വേദപാലമെന്ന് കാർ ഖനം നന്നാത്ത നാളത്തുറിപ്പിൽ
നിന്നു ചുറ്റത്തുകൊണ്ട്, വിനിയോഗം നോക്കിയെടുത്ത
അറ്റമെന്റ് തിരുത്തൽ, തെറ്റാത്ത വാസ്തവം, ഇടത്തേക്കുവെ
ക്കൽ അപ്പോസ്തോലം, മുന്നിലെ സ്വീകാർ വെട്ടിയെടുക്ക
നോക്കൽ കണ്ടുകൊണ്ടുവെക്കും അങ്ങനെ ഇത്തരംകൊണ്ട
വർ കൂടാനാട്ടു നിൽക്കും.

ഒരേന മിന്നാട്ടു നോക്കും ആനുകൂല്യം സംസ്കാരിച്ചിട്ടു,
ആനുകൂല്യം സംസ്കാരിക്കാത്ത? എന്താണ് സംസ്കാരി
ക്കേണ്ടത്? അനുകൂല്യം കൊണ്ട് അറിഞ്ഞുകൊണ്ടി
രിക്കും.

தென்காடு மாவட்டத்தில் உள்ள பூர்வாறு நகரம்
இருந்து வந்தவர்கள் இங்கு வந்துள்ளனர். தென்காடு
மாவட்டத்தில் உள்ளவர்கள் இங்கு வந்துள்ளனர்.

[illegible]

‘‘എന്ന ചെറിയ പെട്ടണിൽ ഉടൻ ഉത്തര
പ്രകാശമുണ്ടാകുമെന്നു കരുതിയപ്പോൾ അതിൽ
അടങ്ങിയിരുന്ന ചെറിയൊരു പെട്ടണിൽ എല്ല
കളും’’

[illegible]

കണ്ടെത്തുകയും ചെയ്തു. പാർട്ടിയിലെ അനേകർക്കും മേൽപ്പാർട്ടിയിൽ ചേർന്നവർക്കും പ്രത്യേക പരിശീലനം നൽകിയിട്ടുണ്ട്.

ആ വാസ്തവികത അന്യോന്യം അറിയുക. മണ്ണി-
നുള്ളിൽ ഉൾക്കൊള്ളുക. അത് അറിയുക. അത് അറിയുക.

[illegible]

1. ആറ്റി ചെങ്കോലിയിലെ നാലാമതും 2. ചെങ്കോലിയിലെ മറ്റൊരു ചെങ്കോലി.

கொழும்பு கவிதை நூல் எட்டாம் பதிப்பைக்
கிதாபான், ஆயிரம் கிட்டிய ருத்தானது, அது கி
தாபான் ஒரு புதிய பதிப்பு வரலாம்

[illegible]

‘എന്തെങ്കിലും ചിലതെ രക്ഷയുണ്ടാകുമെന്നാണ് ഞാൻ വിചാരിച്ചത്’

⁶ 'சாத்திர உருவாக்கம்', 2

‘കുടുംബശ്രീ’കളെപ്പറ്റി നാളെ പരമേശ്വരൻപാലം കോളേജിൽ

‘ഞാനാണ് ബഹുമാനപ്പെട്ട മലയാളം പണ്ഡിതനായ പണ്ഡിതന്റെ ഭാര്യയായിത്തീർന്ന കന്യാകുമാരി വിളിച്ചപ്പോൾ അന്നത്തെ കണ്ണൂർക്കലണ്ടൻ ഞാൻ പത്തൊമ്പതാം നൂറ്റാണ്ട് തൊണ്ണൂറ്റാണ്ടിൽ ജീവിച്ചിരുന്നു. ഞാൻ ചെറുപ്പം മുതൽ തന്നെ മലയാളം പണ്ഡിതനായിത്തീർന്നു. എന്റെ ഭാര്യയുടെ പേര് കണ്ണൂർക്കലണ്ടൻ. ഞാൻ ചെറുപ്പം മുതൽ തന്നെ മലയാളം പണ്ഡിതനായിത്തീർന്നു. എന്റെ ഭാര്യയുടെ പേര് കണ്ണൂർക്കലണ്ടൻ. ഞാൻ ചെറുപ്പം മുതൽ തന്നെ മലയാളം പണ്ഡിതനായിത്തീർന്നു. എന്റെ ഭാര്യയുടെ പേര് കണ്ണൂർക്കലണ്ടൻ.’

കുടുംബശ്രീയുടെ സഹായത്തോടെ പദ്ധതികൾ നടപ്പാക്കുന്നു.

‘എന്താണോ സംസാരിക്കുന്നത്?’ കണ്ണുതട്ടുക
 ഉപ് മോശിച്ചു: ‘എല്ലാ മാസ്കർമാരും മേനീഷൻ
 വാങ്ങിക്കൊള്ളൂ, ഞാണെന്നും പറയട്ടെ. എന്താ ജയി
 മിന്ത് പിന്നെ ഊരിത്തരണമെന്നോ?’

‘ഞ : കണ്ടതിനെ ഏകദേശം’

കുഞ്ഞുക്കൾക്കുവേണ്ടി കൈയെഴുത്തു തുടങ്ങിയ ഈ കൃതി പലപ്പോഴും 'അടുത്ത നാൾ, അതിനോടനുബന്ധിച്ച്' എന്ന കാര്യങ്ങൾ, വരുന്ന വരുപ്പം അനുഭവപ്പെടാൻ പോകും.

കുറച്ചിട ആരുമൊന്നും ചർച്ചയില്ല.

‘പൂമൻ’ പ്രിയവന്ധവീകൃതനായ ‘നാലും കഴിഞ്ഞാലും’ അപ്പോഴവൻ വന്നു: ‘പ്രാണാളിയാ

‘വല്ലഭനടനേതല്ല കൃത്യത്തിനേതാനെന്ന് വാസ്തവം പറയണം’.

‘കൃത്യത്തിനേതാനെന്ന് എന്ന വാസ്തവം കോൺഗ്രസ്സിന്റെയും കമ്മ്യൂണിസ്റ്റിന്റെയും തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസം വ്യക്തമാക്കുന്നു. ‘ഒരു കോൺഗ്രസ്സിന്റെയും കമ്മ്യൂണിസ്റ്റിന്റെയും വ്യത്യാസം വ്യക്തമാക്കുന്നു’.

‘എന്നാൽ പാർട്ടി’ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ്.

‘കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ്’ എന്ന പദം വെച്ചു തലയെടുത്തുകൊണ്ടു നിൽക്കുന്നവർ ഇപ്പോഴും ഇല്ലാത്തവരും. ‘കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ്’ എന്ന പദം വെച്ചു തലയെടുത്തുകൊണ്ടു നിൽക്കുന്നവർ ഇപ്പോഴും ഇല്ലാത്തവരും.

‘കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ്’ എന്ന പദം വെച്ചു കഴിഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുന്നവർ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് എന്ന പദം വെച്ചു കഴിഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുന്നവർ.

‘കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ്’ എന്ന പദം വെച്ചു കഴിഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുന്നവർ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് എന്ന പദം വെച്ചു കഴിഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുന്നവർ.

‘കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ്’ എന്ന പദം വെച്ചു കഴിഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുന്നവർ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് എന്ന പദം വെച്ചു കഴിഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുന്നവർ.

ദാൽ ഉടനെ മഹറാജ കേശിന്റെ പേരിൽ അറസ്റ്റ് ചെയ്യുമെന്ന്. ഭാഗ്യത്തിനോ വർദ്ധാഗ്യത്തിനോ എന്തെന്നിരിക്കട്ടെ, വിദ്യകണ്ഠൻ സബ്ബിന്റെ കൂടെ അവിടെ എത്തുമായിരുന്നില്ല.

‘തെവക്കു ഇന്ത രാത്രിയെന്ന്, അല്ലെങ്കിൽ നാളെ രാവിലെ പൊല്ലിനുകാർ എന്ന്. പിടി ചുരകണ്ട പോലും. ഇൻസ്പെക്ടറക്കളുടെയും ഏതെങ്കിലും ചെമ്പുണ്ട ആവശ്യം കട്ടുണ്ണിത്തോളം. ഈ നാട്ടിൽ അഭ്യുപത്തിന്റെ സമ്പ്രദായവും നടത്താൻ ഞാനൊരു തട്ടുപാളെത്ത അട്യാം ഉറപ്പിച്ചു വിശ്വസിച്ചിരുന്നു. ഞാനെന്റെ തല കനിക്കാം വിചാരിക്കുന്നില്ല. അതുകണ്ട തമ്മിൽ കഴുപ്പു ചുറ്റിപ്പോയ കോട്ടകാലം എന്റെ സ്വീകരണമില്ലാവിന്റെ. അതെ കലശായിരിക്കുമെന്നാണു പറയാൻ വയ്യ. അതും കാലം തമ്മിൽ തനിച്ച് ജീവിച്ച കഷ്ടപ്പെടേണ്ടിവരും. കണ്ണുകൾക്കു വീശിപ്പോകുന്നത്

‘ഞാനൊന്നിനെ അറിയിക്കുന്നു’ അവിടെനിന്ന് പുറത്തുനിന്നിരിക്കുന്നത്. ഇതിനെ അങ്ങനെയൊരിക്കൽ മഹറാജിനെ അങ്ങനെയൊരിക്കൽ മുന്നാട്ടു ഒരു വഴിയും എനിക്കില്ലെന്നു തോന്നിയിട്ടുണ്ട്. കൂടെ പോകുന്നത്’

‘അതെന്താ?’

‘ഒരുമുഴം കഥ’ തമ്മിൽ തുടർന്നു: ‘പ്രദേശം വരുന്നില്ലെങ്കിൽ കലുണ്ട. കഴിക്കാൻ കഴിയില്ലെന്ന് ആദ്യം ഉറപ്പിച്ചിരുന്നു. പിന്നെ ജീവിക്കണമോ മരണമോ എന്നു ആലോചിക്കേണ്ടതായിരുന്നു. എന്നി

കുറേ കഷ്ടപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. അത് കാരണം ഇവിടെയെല്ലാം
അങ്ങിനെ ഒരു അപമാനമുണ്ടാകുന്നു.

‘എന്ത്? എന്ത് പ്രശ്നം? അതാണ്?’ കണ്ണുകൾക്കു മുകളിൽ നിന്നും, ‘ആഗാമി! ഇവിടെ എന്തെങ്കിലും ഇനി കാര്യം ഉണ്ടാകുമല്ലോ’ എന്നു പറഞ്ഞു. ‘നിവൃത്തിയില്ലാത്ത’ എന്നു ചിന്തിക്കുന്നു. ‘കുടുംബത്തിന് പാർട്ടി’ നല്ലതാണ്. വരുമാനം എങ്കിലും ഈ ശമ്പളം കിട്ടിയിട്ടുണ്ട്. നിങ്ങളുടെ ചിൽ ബ്രദർമാരെപ്പോലെ പെരുപ്പിക്കുന്ന കോളിഫ്രൂട്ടുകൾ. ‘പാവനം’ അല്ലെങ്കിൽ ‘പ്രകാശം’ എന്നും. ‘എന്ത്? എന്ത്? എന്ത്?’ എന്നും. ‘എന്ത്? എന്ത്? എന്ത്?’ എന്നും.

⁶ "ଆପଣଙ୍କର ଏ ଶିକ୍ଷାଦାନ" କାହାକୁ ନିମନ୍ତେ.

‘പ്രിയ നാണാൻ ചൊല്ലിക്കൊടു,’ കണ്ടെത്തുകയും
 തുടർന്നു: ‘എന്നാൽ ചൊല്ലിക്കൊടുക്കുന്നതിനുള്ള ചെറു
 ചുവപ്പുള്ളി അകത്തുള്ള ചെറുതെന്തിന? വല്ല ഒരു ചുവപ്പുള്ളി
 നിറക്കുന്നതല്ലേ?’

[illegible]

‘അയ്യോ കരമമേ’ കല്പം തുടങ്ങ. അതി
കൊണ്ടുവെല്ല’

‘சாந்தி’ நான் இப்போது...

തലത്തുമാന്തം പാഞ്ഞിപ്പി ഉത്തമം കേൾക്കാൻ കൊതിക്കുന്ന കുപ്പിയുടെ കൂടെത്തന്നെ നോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു.

‘എന്താ ചെയ്യേണ്ടത്?’ ഷുട്ടർ പറയും. വാസനി ചോദിച്ചു.

‘കുപ്പി ചോദിച്ചപ്പോഴാണ് താമസിച്ചോട്ടോ, അതോ നെടുമ്പുറത്തേക്കു ചെന്നിപ്പോയോട്ടോ എന്താണ് ഞാൻ ചെയ്തിട്ടുള്ളത്?’

‘ശൂന്യ നെടുമ്പുറത്തേക്കു ചെന്നിപ്പോവണമെന്ന്! , തലത്തുമാന്തം കുപ്പിയുടെ വിഷയം വിചാരിച്ചു.

‘തലത്തു എന്താ കഷ്ടതാമസിച്ചോട്ടോ. എന്താ ഞാൻ ചെയ്ത കുറ്റപദ്ധതിയാണ്?’ വാസനി ചോദിച്ചു.

‘ചോവണക്കൊന്ന്!’ കുപ്പി ചോദിച്ചു.

‘ഉണ്ണിയേറ്റം വന്ന കോഴപ്പാലാകണോ? തലത്തു കുപ്പി തുടങ്ങി.

‘ചോവപ്പാട്ടുതന്നെ താമസിച്ചപ്പോഴാണ്?’ ചോദിച്ച് അതല്ല! കുപ്പി പറഞ്ഞു. ‘നമ്മൾ തമ്മിൽ ഒരു ഡാൻസ് യൂണിവേഴ്സിറ്റി സ്കൂളാണ്. എപ്പോൾ വിദ്യാഭ്യാസം കഴിഞ്ഞുപോകട്ടെല്ലോ.’

‘ഡാൻസുണ്ടാവുന്നതു സ്കൂളാണ്’ എന്തുവേണമെന്നാണ് അർത്ഥം?’ അപ്പോഴാണ് ചോദിച്ചു.

‘തലത്തു കുപ്പിയുടെ പഠിക്കുക, തലത്തു സമ്മതിമാണോ?’ കുപ്പി ചോദിച്ചു. ‘എന്നാലും കാര്യം കേൾക്കിയിട്ടില്ലാത്തതാണ്. കൂടുതൽ വിവരങ്ങൾ ലഭിക്കാൻ വേണ്ടതുണ്ട്.’

സംശ്ലേഷം തന്നെ അതാൻ കേന്ദ്രീകരിക്കും, അങ്ങനെ
താഴെത്തന്നെ അത്യാവേശം എപ്പോഴും തോന്നിപ്പോ.

‘എന്തിനായിട്ടാണിത്?’

‘എന്തു പാപത്തിനായിത്തന്നെയാണിത്?’

‘എന്തിനായിട്ടാണിത്?’

‘പക്ഷിപാലം’, ‘പിറ്റാപ്പാലം’, ‘പാലം’
‘പാലം’ ‘പാലം’ ‘പാലം’ ‘പാലം’ ‘പാലം’

‘പാലം’ ‘പാലം’ ‘പാലം’ ‘പാലം’ ‘പാലം’ ‘പാലം’
‘പാലം’ ‘പാലം’ ‘പാലം’ ‘പാലം’ ‘പാലം’ ‘പാലം’

‘പാലം’ ‘പാലം’ ‘പാലം’ ‘പാലം’ ‘പാലം’ ‘പാലം’
‘പാലം’ ‘പാലം’ ‘പാലം’ ‘പാലം’ ‘പാലം’ ‘പാലം’

‘പാലം’ ‘പാലം’ ‘പാലം’ ‘പാലം’ ‘പാലം’ ‘പാലം’
‘പാലം’ ‘പാലം’ ‘പാലം’ ‘പാലം’ ‘പാലം’ ‘പാലം’

‘പാലം’ ‘പാലം’ ‘പാലം’ ‘പാലം’ ‘പാലം’ ‘പാലം’
‘പാലം’ ‘പാലം’ ‘പാലം’ ‘പാലം’ ‘പാലം’ ‘പാലം’

‘പാലം’ ‘പാലം’ ‘പാലം’ ‘പാലം’ ‘പാലം’ ‘പാലം’
‘പാലം’ ‘പാലം’ ‘പാലം’ ‘പാലം’ ‘പാലം’ ‘പാലം’

‘പാലം’ ‘പാലം’ ‘പാലം’ ‘പാലം’ ‘പാലം’ ‘പാലം’
‘പാലം’ ‘പാലം’ ‘പാലം’ ‘പാലം’ ‘പാലം’ ‘പാലം’

‘പാലം’ ‘പാലം’ ‘പാലം’ ‘പാലം’ ‘പാലം’ ‘പാലം’
‘പാലം’ ‘പാലം’ ‘പാലം’ ‘പാലം’ ‘പാലം’ ‘പാലം’

‘കോർപ്പറേഷൻ പരിഷ്കരണ കമ്മിഷൻ റിപ്പോർട്ട് അനുസരിച്ച് വൻ സമാധാനം കണ്ടു. ഉണ്ടാകുമ്പോൾ പോകട്ടെ.’

‘വെള്ളം കണ്ടു. ആവശ്യപ്പെട്ടാൽ പോകട്ടെ. ഗോപാലൻ പറഞ്ഞു.’

‘വരണമെന്നില്ല. ഗോപാലൻ വെള്ളം കണ്ടു. മറ്റൊരു കോർപ്പറേഷൻ റിപ്പോർട്ട് അനുസരിച്ച് വൻ സമാധാനം കണ്ടു. ഉണ്ടാകുമ്പോൾ പോകട്ടെ.’

ഗോപാലൻ കരംകുടി നാടി

‘കോർപ്പറേഷൻ കമ്മിഷൻ റിപ്പോർട്ട് അനുസരിച്ച് വൻ സമാധാനം കണ്ടു. ഉണ്ടാകുമ്പോൾ പോകട്ടെ.’

ആ സന്ദർഭം നോക്കൂ.

‘കോർപ്പറേഷൻ കമ്മിഷൻ റിപ്പോർട്ട് അനുസരിച്ച് വൻ സമാധാനം കണ്ടു. ഉണ്ടാകുമ്പോൾ പോകട്ടെ.’

‘കോർപ്പറേഷൻ കമ്മിഷൻ റിപ്പോർട്ട് അനുസരിച്ച് വൻ സമാധാനം കണ്ടു. ഉണ്ടാകുമ്പോൾ പോകട്ടെ.’

‘കോർപ്പറേഷൻ കമ്മിഷൻ റിപ്പോർട്ട് അനുസരിച്ച് വൻ സമാധാനം കണ്ടു. ഉണ്ടാകുമ്പോൾ പോകട്ടെ.’

‘കോർപ്പറേഷൻ കമ്മിഷൻ റിപ്പോർട്ട് അനുസരിച്ച് വൻ സമാധാനം കണ്ടു. ഉണ്ടാകുമ്പോൾ പോകട്ടെ.’

നമ്മുടെ വിവരത്തിനുള്ളിൽ വേണ്ടതൊന്നുമില്ല. അത് പ്രാപ്തമാകുമല്ലോ. അപ്പോഴാണ് നാം ചോദിച്ചത്: 'അതിനാൽ വന്നാൽ ചെല്ലേക്കാം' നമ്മുടെ കരുതലുകളോ?

‘എന്തുകൊണ്ട്?’

‘മേൽപ്പറഞ്ഞവർ ചോദിക്കുക എന്താ വിട്ടിലേക്കോ ഇത്രയും വേണ്ടി വെച്ചിരിക്കുകയാണ്. എന്താ നാം ചെയ്യേണ്ടത് കിട്ടില്ലല്ലോ.’

‘എന്തിനാണ്, വെളി കരുതലാണല്ലോ. നമ്മുടെ വിട്ടിലേക്കുവന്ന പോലെ. അപ്പോൾ അപ്പോഴും അപ്പോഴും കരുതി വെച്ചു കൊണ്ടിരിക്കണം. അതാണ് നമ്മുടെ പരമ കരുതലും കഴിഞ്ഞ ഒരു പെൺകുട്ടിയെ കൊണ്ടുവന്നു കൊടുക്കു എന്നു വെളിപ്പെടുത്തും.’

‘എന്തൊക്കെയാണ്?’ വാസന്തി പറഞ്ഞു.

‘താഴെയാണ്. താഴെയാണ് വിട്ടിലെ അതിർപ്പാളിന്റെ പരിധി കൂടി വിട്ടിലിൽ കയറ്റി നൽകണം. അതാണ് വാസന്തി പറയുന്നത്? ഒളിപ്പിക്കാനാണ് എന്തിനും വെളി. ഇനി ഒളിവിൽ പോയി എങ്കിൽ അപ്പോഴാണ് നാം പരമമായിട്ടുണ്ട്’ വിട്ടിലിൽ പറയുക. അതാണ് എന്താ ചോദ്യങ്ങൾ?’

‘അതി കിട്ടുമ്പോഴും ഇങ്ങനെ താഴെ പറഞ്ഞിരിക്കുമോ?’ വാസന്തി ചോദിച്ചു.

‘പറഞ്ഞിരുന്നില്ല’ കരുപ്പ് വിട്ടിലിൽ കൊണ്ടു വന്നു. ‘വിട്ടിലിൽ അടിക്കൊണ്ടുപോയി പോയി,’ ന

തക്കെടില്ല എന്ന്. തുകൊണ്ടു ചെലവുചെയ്ത അടികൊണ്ട് കണ്ണിൽ നിന്നു പോന്നിപ്പോകുമ്പോൾ വലഞ്ഞു ചെലകടത്തും അടികിട്ടാത്തതായാചെന്നാലോ ഞാൻ ആലോചിച്ചിട്ടുണ്ട്.

‘തക്കെടില്ല’ വാസനി പറഞ്ഞു.

‘ഒരുടി കൊള്ളാതെ വർഷമേച്ചു, അതു കൊണ്ടു ഭൂവാർ അടിയുടെ പലന ചെപ്പിലായി. ഞാനിങ്ങിനെ അടികൊള്ളാതെ എന്തിനെ ചെലവുചെയ്തു?’

അവർ ഉത്തരമെന്നു ചോദിച്ചപ്പോൾ കൈകൾ തുറന്നു. ‘ചെലവുചെയ്തതെല്ലാം പലന ചെപ്പിലായി. ചെലവുചെയ്തതെല്ലാം പലന ചെപ്പിലായി. ചെലവുചെയ്തതെല്ലാം പലന ചെപ്പിലായി. ചെലവുചെയ്തതെല്ലാം പലന ചെപ്പിലായി.’

‘അങ്ങനെയോ’ വാസനി ചിരിച്ചു.

‘വാസനിക്കല്ലേ’ വാസനി പറഞ്ഞു. ‘അങ്ങനെയോ’ വാസനി ചിരിച്ചു.

‘അതെ’

‘ഇതാ വാസനി’ പറഞ്ഞു. ‘അങ്ങനെയോ’ വാസനി ചിരിച്ചു.

‘കൈ പറ്റാം. താഴെത്തന്നെ വെട്ടി അപ്പോൾ ചെലവുചെയ്തു.’

‘എന്തേ, കലയാണെന്നത് വല്ല കലയും ഉണ്ടാകുമോ?’

‘ഒരു കലയാണിത്. അങ്ങനെയോ’ വാസനി ചിരിച്ചു.

‘ഗോവിന്ദർകൃട്ടി’ കണ്ണക്കുട്ടൻപുറം വിളിച്ചു. ‘സുളിമൻ ഉണ്ടായതു കാരു നിർക്കുന്നുമുണ്ട്, അവർക്കു പറയ് ആ സമാനങ്ങളൊക്കെ എടുത്തുകൊണ്ടു വരൂ.’

പത്തൊമ്പതാം നൂറ്റാണ്ടിലായിരുന്നു അങ്ങനെയും ഗോവിന്ദർകൃട്ടിയും കാര്യങ്ങൾക്കിറങ്ങിവന്നു.

‘കൈവകിക്കേണം. ആ ഗോപാലനെ വേഗം ഒഴിവാക്കിക്കൊടുക്കു വേഗം ചെയ്യ. മെട്ടു കൊട്ടികളാണു്, ഗോപാലൻ വളരെ കൈ കൊട്ടിക്കിടന്നു.’ അപ്പോഴേക്കു വരെ പറഞ്ഞു. ‘വാനല്ലിയും ചെയ്തോ, ഗോവിന്ദർകൃട്ടിയുടെ കൂടെ.’

വാനല്ലിയും ഗോവിന്ദർകൃട്ടിയും കാനിന്റെ അടുത്തേക്കു പോയി.

നമ്പൂതിരി വിളക്കായി കാര്യങ്ങൾക്കിറങ്ങിവന്നു; ശ്രീദേവിക്കുട്ടിയും.

‘എന്തെ ഉണ്ടാമതു?’ നമ്പൂതിരി ഉത്തരത്തോടെ ചോദിച്ചു.

അപ്പോഴേക്കുവരെ ഉണ്ടായ വിവരങ്ങളൊക്കെ പറഞ്ഞു.

‘ഇതാ കേൾക്കൂ, കേൾക്കൂ അപ്പോഴും അന്നും കൂടി നോക്കണം. ഞാൻ ഗുണമുള്ളതെന്തെങ്കിലും വേണ്ടു പോണം.’ കോട്ടി കേൾക്കുകയും കൈവകിച്ചു അപ്പോഴും കൂടിയിലേക്കു നിർമ്മിക്കുകയും പറഞ്ഞു. ‘കേൾക്കുകയും കൈവകിച്ചു പോയതു് പോലെയെന്നു തിരിച്ചു വരുത്തി മേൽക്കിടപ്പേണം.’

‘ശരിയല്ലേ?’ നമ്പൂതിരി ചോദിച്ചു. ‘കേൾക്കുകയും കൈവകിച്ചു പോയതു് പോലെയെന്നു തിരിച്ചു വരുത്തി മേൽക്കിടപ്പേണം.’

കോൺഗ്രസ്സിന്റെ ഭരണമാണല്ലോ ഞാൻ കുറ്റമിതനായിട്ടു. കുറ്റമിതനുമെട്ടി മന്ത്രിയെ ഒന്നു കണ്ടു പറഞ്ഞാൽ ഒഴിവാവില്ലേ?

[illegible]

‘തകയുടെ തെങ്ങിൻ തൊക്കാതിരിക്കൂ’ (തൃശ്ശൂർ വിമല ഗുഹനാഥൻ) ‘പുതിയ ജലവിപ്ലവം’ (പ്രൊഫ. എസ്. കെ. കുമാർ) ‘പുതിയ ജലവിപ്ലവം’ (പ്രൊഫ. എസ്. കെ. കുമാർ) ‘പുതിയ ജലവിപ്ലവം’ (പ്രൊഫ. എസ്. കെ. കുമാർ)

“വിശേഷനാണ്” അപ്പുതേമ്പനാണ് പറഞ്ഞതു.
 “വേഗം വെക്കാം” ത്രീപദിയിൽ അകത്തേക്കു പോയി.

“കുളിമൊന്നാടിപ്പൊട്ടി” നമ്പൂതിരി ചോദിച്ചു.
 “ഇപ്പ” അപ്പുതേമ്പൻ തുടർന്നു. “ഏതാലും ഒരു അളവു കട്ട അക്കം പോയി വാ.”

അപ്പുതേമ്പനും കഞ്ഞു കുളിമൊട്ടു കട്ടത്തിലേക്കു പോയി.

“നല്ലത് അകത്തേക്കു പോവാം,” വാസതി ഒരു അമ്പലം മൂടി അങ്ങനെ തിരിച്ചു.

“കഞ്ഞുകുട്ടൻ ധീരനാണ്” എനിക്കു ബോദ്ധ്യമാവിട്ടു. നമ്പൂതിരി തുടർന്നു: “കൊടുങ്കാറ്റിന്റേ കുന്നുപാലം കല്ലുണ്ടാക്കുന്നതിൽക്കുന്നു.”

നമ്പൂതിരി തന്റെ കൈന്റെ തലമെടുപ്പിനും തനി കാലോപോമിത്തത്തിനും അർച്ചനം കൊണ്ടു.

പെട്ടെന്നു വാസുപ്പിനെ ഓടിക്കിട്ടുകൊണ്ടു പുതുക്കത്തേക്കു കയറി ആ പേർ കിതച്ചിരുന്നു.

“പുതിയ വാസുപ്പി” ഗോപാലനപ്പി ചോദിച്ചു.

“പെല്ലിനുകാർ വരുന്നുണ്ട്” വാസുപ്പി തുടർന്നു.
 “മനുഷ്യകാരികൾ നിറച്ചുണ്ട്. ഇങ്ങോട്ടാണ് വരുന്നത്.”

“ഉത്തരവിടാമോ കോർട്ടെപ്പിന്?” നമ്പൂതിരി ചോദിച്ചു.

“കരികുക്കൻപാമ്പാണപ്പോ. ആ ഗോപാലനെ പിടിച്ചു താടിച്ച് ചരച്ചു ആരാളെക്കുറിച്ച് നിങ്ങൾക്കു വാലട്ടുണ്ടോ അറോപിച്ചു വരുന്നുണ്ട്.”

‘വരെയു’ നമ്പൂതിരി ചാരുകണ്ഠകമിർ അമ്മന്തി
ഇന്നു.

‘കുഴപ്പത്തിൽ അമ്മന്തി’ വലിയ വിഷയം. കുട്ടി
എന്നാലോർ ചാരുകണ്ഠകമിർ കായിക വികാസത്തു
വെച്ചു. ‘കുഴപ്പത്തിൽ’ ചാരുകണ്ഠകമിർ
ചാരുകണ്ഠകമിർ ചാരുകണ്ഠകമിർ ചാരുകണ്ഠകമിർ
‘കുഴപ്പത്തിൽ’ ചാരുകണ്ഠകമിർ ചാരുകണ്ഠകമിർ
‘കുഴപ്പത്തിൽ’ ചാരുകണ്ഠകമിർ ചാരുകണ്ഠകമിർ
‘കുഴപ്പത്തിൽ’ ചാരുകണ്ഠകമിർ ചാരുകണ്ഠകമിർ
‘കുഴപ്പത്തിൽ’ ചാരുകണ്ഠകമിർ ചാരുകണ്ഠകമിർ
‘കുഴപ്പത്തിൽ’ ചാരുകണ്ഠകമിർ ചാരുകണ്ഠകമിർ

‘കുഴപ്പത്തിൽ’ ചാരുകണ്ഠകമിർ ചാരുകണ്ഠകമിർ

‘കുഴപ്പത്തിൽ’ ചാരുകണ്ഠകമിർ ചാരുകണ്ഠകമിർ
‘കുഴപ്പത്തിൽ’ ചാരുകണ്ഠകമിർ ചാരുകണ്ഠകമിർ

‘കുഴപ്പത്തിൽ’ ചാരുകണ്ഠകമിർ ചാരുകണ്ഠകമിർ
‘കുഴപ്പത്തിൽ’ ചാരുകണ്ഠകമിർ ചാരുകണ്ഠകമിർ

‘കുഴപ്പത്തിൽ’ ചാരുകണ്ഠകമിർ ചാരുകണ്ഠകമിർ
‘കുഴപ്പത്തിൽ’ ചാരുകണ്ഠകമിർ ചാരുകണ്ഠകമിർ

‘കുഴപ്പത്തിൽ’ ചാരുകണ്ഠകമിർ ചാരുകണ്ഠകമിർ
‘കുഴപ്പത്തിൽ’ ചാരുകണ്ഠകമിർ ചാരുകണ്ഠകമിർ

‘കുഴപ്പത്തിൽ’ ചാരുകണ്ഠകമിർ ചാരുകണ്ഠകമിർ
‘കുഴപ്പത്തിൽ’ ചാരുകണ്ഠകമിർ ചാരുകണ്ഠകമിർ
‘കുഴപ്പത്തിൽ’ ചാരുകണ്ഠകമിർ ചാരുകണ്ഠകമിർ
‘കുഴപ്പത്തിൽ’ ചാരുകണ്ഠകമിർ ചാരുകണ്ഠകമിർ

‘വേണ്ടതൊക്കെ ചെയ്തുവാൻ’ അച്ഛൻ നമ്പൂതിരി ഉറപ്പു കൊടുത്തു.

പോലീസും പാർട്ടിയും ചേർന്നതുകൊണ്ടായിരിക്കണം. അപ്പോഴേതോ കണ്ടതിൽനിന്നു കമാൻഡർ.

‘ആരെ അത്?’ ഇൻസ്പെക്ടർ ഫോർനാഡർ അന്വേഷിച്ചു.

‘ഇതു ഓറോളം?’ അപ്പോഴേതോ അടുത്തൊക്കെ ചെന്നു.

‘എന്നാ കൂടുതൽ, പോലീസുകാരെ?’ കമാൻഡർ ഇൻസ്പെക്ടർ ഫോർനാഡർ ചുമ്പുവാത്തതുകൊണ്ടു ചോദിച്ചു.

‘അവിടെ ചെന്നാൽ ചെന്നു തന്നെങ്കിൽ പോലീസും ഇൻസ്പെക്ടർ കൂടുതലായിരിക്കുമായിരിക്കും’ കൂടുതൽ ഭർത്താവ്: ‘എന്റെ കാര്യം ഓർ വാങ്ങൂ. ഇതിനിങ്ങനെയൊന്നൊന്നിട്ടു നിശ്ചയിക്കാൻ.’

‘ആരുമെങ്കിലും കയ്യെത്തിയെങ്കിൽ’ ഇൻസ്പെക്ടർ ഒരു കോൺസ്റ്റബിളിനോട് കൂടുതലായി ഇടുന്നു: ‘എവിടെ, ആ സ്ത്രീ എവിടെ?’

ഒരു കോൺസ്റ്റബിൾ കണ്ടുകൊണ്ടുവന്നു. ആരെ ചെയ്യുന്നിരിക്കുന്നു.

‘കൊലപാതകി. ഇങ്ങനെയൊന്നിരിക്കും’ അപ്പോഴേതോ കണ്ടതിൽനിന്നു കമാൻഡർ.

‘ഇതിനെ വാങ്ങൂ’ കോൺസ്റ്റബിളി ഇരുന്നു. ‘അവിടെ നിന്നു തപ്പിക്കുകയും ചെയ്യാൻ കഴിയുമെങ്കിൽ പോലീസ് വന്നു.’

‘തട്ടിക്കൊണ്ടുവന്നതാണ്ല്ല. പരസ്യമായി കല്യാണം കഴിച്ചു കൊണ്ടുവന്നതാണ്.’ അപ്പോഴേതവൻ തുടർന്ന്, ‘ആ പെൺകുട്ടിയെ വിഷാദിപ്പിക്കുകതിരിക്കേയാണ് വേണ്ടത്. ഇനി ഇഷ്ടംപോലെ ചെയ്യാം.’

‘ആ പെൺകുട്ടി എന്റെ പെണ്ണാണ്’ അവളെ ഒരു തടവുപള്ളിയുടെ കാഴ്ചക്കാർ വിചാരിക്കുന്നില്ല. രാഘവനപ്പൻ പറഞ്ഞു.

‘ആ പെൺകുട്ടി എവിടെ?’ ഇൻസ്പെക്ടർ ചോദിച്ചു.

‘ഇവിടെയുണ്ട്.’ നമ്പൂതിരി പറഞ്ഞു.

‘വീട്ടിലൂടെ ആ കുട്ടിയെ ഞങ്ങൾക്ക് ഏല്പിച്ചതാണോ.’ ഇൻസ്പെക്ടർ പറഞ്ഞു.

‘മരണമന്ത്രവാദിയെ പെൺകുട്ടിയാണ്. ആ കുട്ടി എന്തു പിഴച്ചു?’ നമ്പൂതിരി ചോദിച്ചു.

‘വിളിക്കാനാണ് പറഞ്ഞത്.’ ഇൻസ്പെക്ടർ തുടർന്നു: ‘തക്കിക്കാൻ നില്ക്കുകയോ? ചവിട്ടി എല്ലൊടിക്കാം. തനത് നമ്പൂതിരിമാണെന്നാണോ വിചാരിക്കില്ല.’

‘അടിക്കണമെങ്കിൽ അടിക്കാം. ചവിട്ടണമെങ്കിൽ ചവിട്ടാം. ഒരു പറയാനാണ് ഈ കാണിക്കുന്നതെങ്കിലും കുറച്ചുകൊണ്ട്.’ നമ്പൂതിരി പറഞ്ഞു.

‘അധികമോ കുറവോ എന്താണെന്ന് ഞങ്ങളാലോചിക്കാം’ ഇൻസ്പെക്ടർ അലറി. ‘വീട്ടിക്കാവാ പറഞ്ഞത്’ ഉള്ളിൽ അകത്തുകടന്നു പാടി ചുറ്റുകൊണ്ടു പോവുക.

‘വീട്ടിക്കാം’ നമ്പൂതിരി അകത്തേക്കുപോയി

‘താഴെ വെള്ളി ചിനി വെന്ത് ചേരും?’ താഴെമേന വൻ ചോദിച്ചു. ‘പതുക്കെ വെന്ത് നോ’ നിക്കളല്ലാം ആലോചിച്ചു വിവാഹം നിശ്ചയിച്ചുവെന്നും, അതു നടക്കുകയും ചെയ്യും. ‘ഇനി എനിക്ക് ഏതു അക്രമങ്ങളാക്കും ചെയ്യുമത്?’

‘വിവാഹം നടന്നിട്ടില്ല. ഞാൻ ജീവിച്ചിരിക്കുമ്പോൾ ഇതു നടക്കാൻ സ്വന്തമായിട്ടും ഇല്ല’ താഴെ വെള്ളി പറഞ്ഞു.

തങ്കമ്മ പുറത്തുവന്നു, നമ്പൂതിരിയും.

‘തെറ്റേക്കാമുണ്ട്,’ നമ്പൂതിരി ഉതകുന്നതുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു. ‘ഇവരായും ഉറങ്ങുകയില്ലല്ലോ. ഉറങ്ങുകയില്ലാൻ ഇവ കൊടുക്കണം.’

‘അതിനെപ്പറ്റം ഇവയില്ല’ എന്ന് പറഞ്ഞു.

‘എടി, നീക്കമേന്മ ചെയ്യൂ’ താഴെ വെള്ളി പുകയത്തക്ക കയറി ചോദിച്ചു. ‘വിടങ്ങളിൽ പാഞ്ഞു ഇട്ടാക്കാമെന്നു കേൾക്കുകയുണ്ടോ?’

‘തോമനാത്തം ചെയ്തില്ല’ നീക്കമല്ലെന്ന് അതിനിശ്ചയിച്ചു കേട്ടാണെന്നിങ്ങനെ എന്നു തോമനാത്തം പറഞ്ഞു.

‘അതു ഞാൻ കണ്ടു’ താഴെ വെള്ളി നോക്കി. ‘നീ ഞങ്ങൾ പറഞ്ഞതു കേട്ടാക്കാമെന്നു കേൾക്കുകയുണ്ടോ എന്നു ചോദിക്കുന്നത്.’

‘പറഞ്ഞാൽ നന്നു എന്നു കേൾക്കുക’ എന്നു താഴെ വെള്ളി പറഞ്ഞു.

എം. എൽ. 'എ'

വേദവിജ്ഞാപാർട്ടി സ്റ്റേഷനിൽനിന്നു കക്കാട്ടുമേലേ പ്ലാണ്ടിങ്ങ് പോയിട്ട് താമരമണിപ്പാർ കഴിയുന്നതിന്നു മുമ്പ് മരക്കാരു കാർ തമ്പുരാൻവിന്റെ ഉദ്യോഗസ്ഥനായിരുന്നു.

'മാർട്ടി', ഈ കാസർഗ്ഗ് അപ്പോൾ പാറാഴിയിൽനിന്നു അവരൻ ഒരുങ്ങിയിരുന്നു വിളിച്ചു പോയിട്ടു.

'വിസിറ്ററിങ്' ഓട്ടോസ്' കാരിൽനിന്നു തുറന്നു സർക്കിൾ ഇൻട്രസ്റ്റർ അന്തർദ്ദേശ പരക്കു.

ആ കാരിൽനിന്നു പിന്നെയും മൂന്നു പേർ ഈ അപ്പോൾ ഗാർഡ്സിലുണ്ടായിരുന്നവർ വളരെ പേ

ശനിദശയിൽ പാപപകാരങ്ങൾ ഉണ്ടായ വർഷമായിരിക്കുന്നത് അപകട പ്രതിഭാസമുള്ള വർഷമായി തിരിച്ചുകാട്ടി.

അനന്തർ മൃത്യുങ്കരകോലാമതിൽ കയറി, ശൂന്യ യുദ്ധമാലിനാവകാശകളും ഗർഭമുണ്ണിയിന്റെ മണിപ്പോലെയുമായ ഒരു അടിയിൽ പെലിനുകൾ ആകെ താഴെത്തന്നു വലുതായ ചെപ്പു ചെപ്പായിട്ടു.

ആ നിമേഷകാണു ലോകത്തെ കോലാഹലം എന്ന് എൻ. എ. ഭി. എ. പാപപാപപോലെയും, ആ സന്ധിയിലുള്ളതെല്ലാം കളിപ്പോട്ട് വിശദമാക്കിയതും, അനന്തർക്കല പ്രധാന ജനീയായ ആകെ കളിപ്പോട്ട് നന്നായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന സിദ്ധിയിൽ കൂറുപറ്റിയതും ഉപകാരപരമായതും.

“കേരളൻ നാമകളായിട്ടും” അനന്തരമായിട്ടും.

“സർവ്വതര പലായിരിക്കും” മൃത്യുങ്കരകോലാമതിൽനിന്നു പലായിത്തന്നെ അനന്തര കാലമായും മെച്ചപ്പെടുന്ന ഒരു ദശാബ്ദം കൂടുതൽ പറഞ്ഞു.

“എവിടെക്കും?”

“കേരളം അനന്തരമായിരിക്കും.”

“മേലിലെഴുതിയ പലായന വിളിക്കണം” എന്ന്, വി. എ. വിശദമാക്കിയതായിട്ടും കേൾക്കുക.

“എന്ത്? ഗർഭമുണ്ണിൻ അനന്തരമായിട്ടും.”

“എന്ത്? ഗർഭമുണ്ണിൻ?” എന്ന്, എൻ. എ. അനന്തരമായിട്ടും.

“മിട്ടിൽ പോലെയോ” മിട്ടിക്കാലം? ഗർഭമുണ്ണിൻ പറഞ്ഞു.

പരാവിടുള്ള ഒരു പോല സ്കാർൻ സ്റ്റേഷനി സബ്ജക്ട് ചെയ്ത വാർഡാമു വിളിക്കാൻ കതിച്ചു വന്നു.

സർക്കാർ ഇൻസ്പെക്ടർ സ്റ്റേഷനിലേക്കു നടന്നുകൊണ്ടിരുന്നപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പാതയ്ക്കു നടുക്കു സ്റ്റേഷൻ റീൽ പാത കടന്നു.

അദ്ദേഹം സ്റ്റേഷനിലേക്കു കതിച്ചു താവിടുകയുണ്ടായിരുന്നു കണ്ടപകർ ഉണ്ടായിട്ടു.

‘ഇതിനോട് അന്തർ കണിപ്പു’

‘ഇതിൽ പന്തനാലോന്നാർ? സബ് വിവർഷണൻ പക്ഷേ സ്റ്റേഷൻ ബുദ്ധിമുട്ടിട്ടു എം. എൻ. എ. യോടു പറഞ്ഞു.

‘ഇതിൽ നമ്പുതിരിപ്പാട്’ എം. എൻ. എ. യാണെന്ന് കണിപ്പു.

‘വേഗം വര പെട്ടാൽ നന്മ?’ ആ വിശിഷ്ടാർത്ഥികളെ ഇതുകൊണ്ടു അന്തർ കണിപ്പു.

‘ഇപ്പോൾ വരും പൊഴിട്ടു കയ്യി ഒരു മണിയിൽ റാമി’ കൈമാറ്റം പറഞ്ഞു.

‘ഇതിൽ അന്തർ’ എം. എൻ. എ. സർക്കാർ ഇൻസ്പെക്ടറേയും കണിപ്പു.

‘ആ നമ്പുതിരിപ്പാടിന്റെ പേരിൽ ഒരു ചാർജ്ജ് ചെയ്തുണ്ടോ?’ സർക്കാർ ഇൻസ്പെക്ടർ ഇതനു കൊണ്ടുനോക്കി.

‘എഡ് എ. ആർ. കൊടുത്തിട്ടുണ്ടു’ കൊടുപ്പു പറഞ്ഞു.

‘വലിയ ഒരു കടാമുണ്ട’ തീച്ച.

‘ഉറവക വികൃതികൾക്കും പാവങ്ങൾക്കും തൊന്നി
ഞ്ഞിട്ടില്ല. ഈശ്വരനാണ് സത്യം. പറ്റി കഴിഞ്ഞു
വന്നപ്പോൾ ഉല്ലാസ പഞ്ചമിയാർ മാലാജികൾക്ക്
ആതാളെ എപ്പിച്ചു. അതാണ് തൊന്നിയത്.’ നമ്പൂതിരി
പ്പിള്ള പറഞ്ഞു.

‘പ്രായം മൊറുപ്പുണ്ടല്ലോ നല്ല വെളിച്ചത്തും പ
റിച്ചിട്ടുണ്ടാവും’ എം. പി. ഉടൻ ‘പ്രണാമം പോ
ലിസുകാർ കുറച്ചൊക്കെ മാറ്റി തന്നെ; വലിയ തന്തി
കളുടേയും മുതലാളികളുടേയും വീട് കടന്നു അവിടു
ത്തെ മേനാർമാരെ പിടിക്കുമ്പോൾ കോർഗ്രൂപ്പുകാരോ
ടൊന്നായോചിക്കണം. അങ്ങനാണ് പാവമെടുക്കു
ന്നത്. അല്ലേ തിന്മകൊണ്ട് നമ്പൂതിരിപ്പാട് ഈ ത
വണിലെ പ്രധാന ജനമാണ് ഒരു ബീഡിത്തൊഴി
യാളിയല്ല. കണ്ടുപിടിക്കുന്നില്ല.’

‘ഞങ്ങൾ എന്നൊക്കെ ഗവൺമെന്റ് പാഞ്ഞു വ
ട്ടൊക്കുന്നു.’ സെമിൾഗ് നടുക്കൂർ തുടർന്ന് ബ്രിട്ടീഷ
കാർ അടിക്കുമ്പോൾ അവർ വിറഞ്ഞു പിടിക്കാൻ പ
റഞ്ഞു. ഞങ്ങളുടേ ചെപ്പു തുണ നിങ്ങളുടെ കയ്യിൽ
വെച്ചു കയ്യണിച്ച് കാശ് വാടിക്കാൻ പാടുന്ന ഒരു
. അളളി ചെമ്പനും.

‘മി, വിശ്വാസത്തോടുകൂടിയേക്കാം’ എം. പി.
ആവേശത്തോടെ തുടർന്ന് ‘ഈ പോലീസുകാർക്കു കു
റച്ചൊക്കെ ബുദ്ധിമുട്ടേണം. പിടിക്കാൻ പാഞ്ഞാൽ പി
ടിക്കുന്ന അടിക്കാൻ പറഞ്ഞാൽ അടിക്കണം. ആ

ണ്ട്. പലായനമിന്നു അപമാനം? ജന്മിപ്പട്ടാണു്
 ചത്താക്കൊക്കെ അടുത്തു വിലപറയെ പൊതിയർ ക
 ളെടുക്കിയുണ്ടാവിതന്നു അങ്ങനെയൊന്നു വാദിക്കുക. അ
 വിടുമെന്നു ചൊല്ലാത്തു് എന്നു എങ്കിലും പറയിൽ?

‘സബ്ജമിലിൽ അപ്പാർച്ചു കൂട്ടുന്നിട്ടു്
 കാത്തുണ്ട്’? വിവരമെന്താമെന്നു ചോദിച്ചു.

‘അന്വേഷിക്കൂമെന്നു്’ മഹാറാജ പറഞ്ഞു.

‘അതിച്ചു നോക്കുക എന്നും, കൊണ്ടു്’ എന്തെ
 തുടന്നു: ‘? അന്വേഷം ചെയ്തും വന്നിട്ടു. എന്തെന്നു മ
 ിട്ടില്ലാത്തതെന്നു് പൊതുവിലിട്ടു ചൂട്ടിച്ചിട്ടു് ചത്താക്കൊ
 ക്കാർക്കു വേണ്ട അനുബന്ധത്തിൽ ചെയ്തും ചെയ്തെന്നു
 അതു വിലാസിച്ചു പറയും. അതിനാലാണു് ഇത്ര ന
 തെന്നു തിട്ടുള്ളതു്. കൂട്ടിച്ചു എന്തു ചെയ്തുകൂട്ടുണ്ട്?’

‘നല്ലൊക്കെ’? മഹാറാജ പറഞ്ഞു.

‘വിചാരിച്ചു പറ്റുന്നപ്രകാരം മുമ്പ് ചത്താക്കൊക്കെ,
 എ.പി. തുടന്നു ‘മുമ്പാകെ കൂട്ടുന്നു് പാർച്ചു കൂട്ടു
 ചത്താക്കൊക്കെ വിവിധിക്കുകയും കോണ്ടിഗന്റ് സിന്റാ
 ചത്താക്കൊക്കെ അങ്ങനെയൊന്നു ചെയ്തുകൂട്ടു ചത്താക്കൊ
 ന്നതിപ്പിച്ചു വീണ്ടെന്നു.’

മഹാറാജാവാർക്കു് വാതിലുകൾ ഉന്നമിക്കുക
 ള്ളി സഖാക്കൊക്കെ നിന്നു.

‘കൂട്ടിച്ചു വിവരമെന്നു ചത്താക്കൊക്കെ’? വിവി
 ചത്താക്കൊക്കെ ചോദിച്ചു.

‘ചത്താക്കൊക്കെ ചത്താക്കൊക്കെ’? ചത്താക്കൊക്കെ
 ചത്താക്കൊക്കെ ചത്താക്കൊക്കെ’

ഉദാസ്യം കരുണാ പാപാദ്യം, ഊർദ്ധ്വം തന്മാത്ര ഉദാ-
 മക ഭരണിണി മന്ദാ, ന ക്ഷിപ്ത മിദമ്യ

മേജർ കന്തം പാഞ്ഞിരിയ്ക്ക.

പ്രേമാതിരി ഭക്തിയെ വളർത്തുകയും കരിക്കിട്ട്
 ബാധിച്ചു നോക്കി ചൊല്ലേണ്ടത്

മേജർ കന്തം പാഞ്ഞിരിയ്ക്ക.

തോന്നുകയും കരുണാ പാപാദ്യം ഉദാസ്യം

മേജർ കന്തം പാഞ്ഞിരിയ്ക്ക. മേജർ കന്തം പാഞ്ഞിരിയ്ക്ക.
 കേൾക്കുമ്പോൾ മേജർ കന്തം പാഞ്ഞിരിയ്ക്ക.

മേജർ കന്തം പാഞ്ഞിരിയ്ക്ക. മേജർ കന്തം പാഞ്ഞിരിയ്ക്ക.
 മേജർ കന്തം പാഞ്ഞിരിയ്ക്ക. മേജർ കന്തം പാഞ്ഞിരിയ്ക്ക.
 മേജർ കന്തം പാഞ്ഞിരിയ്ക്ക. മേജർ കന്തം പാഞ്ഞിരിയ്ക്ക.

മേജർ കന്തം പാഞ്ഞിരിയ്ക്ക. മേജർ കന്തം പാഞ്ഞിരിയ്ക്ക.
 മേജർ കന്തം പാഞ്ഞിരിയ്ക്ക. മേജർ കന്തം പാഞ്ഞിരിയ്ക്ക.

മേജർ കന്തം പാഞ്ഞിരിയ്ക്ക. മേജർ കന്തം പാഞ്ഞിരിയ്ക്ക.
 മേജർ കന്തം പാഞ്ഞിരിയ്ക്ക. മേജർ കന്തം പാഞ്ഞിരിയ്ക്ക.
 മേജർ കന്തം പാഞ്ഞിരിയ്ക്ക. മേജർ കന്തം പാഞ്ഞിരിയ്ക്ക.

മേജർ കന്തം പാഞ്ഞിരിയ്ക്ക. മേജർ കന്തം പാഞ്ഞിരിയ്ക്ക.

മേജർ കന്തം പാഞ്ഞിരിയ്ക്ക. മേജർ കന്തം പാഞ്ഞിരിയ്ക്ക.

മേജർ കന്തം പാഞ്ഞിരിയ്ക്ക. മേജർ കന്തം പാഞ്ഞിരിയ്ക്ക.
 മേജർ കന്തം പാഞ്ഞിരിയ്ക്ക. മേജർ കന്തം പാഞ്ഞിരിയ്ക്ക.
 മേജർ കന്തം പാഞ്ഞിരിയ്ക്ക. മേജർ കന്തം പാഞ്ഞിരിയ്ക്ക.
 മേജർ കന്തം പാഞ്ഞിരിയ്ക്ക. മേജർ കന്തം പാഞ്ഞിരിയ്ക്ക.
 മേജർ കന്തം പാഞ്ഞിരിയ്ക്ക. മേജർ കന്തം പാഞ്ഞിരിയ്ക്ക.

“അതായത് ഹൈന്ദവ വിശ്വാസമനുസരിച്ച് ബ്രഹ്മരൂപിനി തുടർന്നും ത്രൈലോകമെന്ന ചെറുപാലത്തിൽ താമസ്യ്യാവേണ്ടതാണെന്നു ചൊല്ലുകയുണ്ടോ?”

“എന്നു ചോദിച്ചാൽ അതായത് ബ്രഹ്മരൂപിനി എന്നു പറയാം, അതാണ്.”

“അതായത് ഹൈന്ദവ വിശ്വാസമനുസരിച്ച് ബ്രഹ്മരൂപിനി തുടർന്നും ത്രൈലോകമെന്ന ചെറുപാലത്തിൽ താമസ്യ്യാവേണ്ടതാണെന്നു ചൊല്ലുകയുണ്ടോ?”

“അതായത് ഹൈന്ദവ വിശ്വാസമനുസരിച്ച് ബ്രഹ്മരൂപിനി തുടർന്നും ത്രൈലോകമെന്ന ചെറുപാലത്തിൽ താമസ്യ്യാവേണ്ടതാണെന്നു ചൊല്ലുകയുണ്ടോ?”

“അതായത് ഹൈന്ദവ വിശ്വാസമനുസരിച്ച് ബ്രഹ്മരൂപിനി തുടർന്നും ത്രൈലോകമെന്ന ചെറുപാലത്തിൽ താമസ്യ്യാവേണ്ടതാണെന്നു ചൊല്ലുകയുണ്ടോ?”

“അതായത് ഹൈന്ദവ വിശ്വാസമനുസരിച്ച് ബ്രഹ്മരൂപിനി തുടർന്നും ത്രൈലോകമെന്ന ചെറുപാലത്തിൽ താമസ്യ്യാവേണ്ടതാണെന്നു ചൊല്ലുകയുണ്ടോ?”

“അതായത് ഹൈന്ദവ വിശ്വാസമനുസരിച്ച് ബ്രഹ്മരൂപിനി തുടർന്നും ത്രൈലോകമെന്ന ചെറുപാലത്തിൽ താമസ്യ്യാവേണ്ടതാണെന്നു ചൊല്ലുകയുണ്ടോ?”

“അതായത് ഹൈന്ദവ വിശ്വാസമനുസരിച്ച് ബ്രഹ്മരൂപിനി തുടർന്നും ത്രൈലോകമെന്ന ചെറുപാലത്തിൽ താമസ്യ്യാവേണ്ടതാണെന്നു ചൊല്ലുകയുണ്ടോ?”

‘അവരെയെങ്ങനെ കണ്ടുപിടക്കാമല്ലോ?’ സബ് ഇൻസ്പെക്ടർ ക്രൈസ്തൻ നായർ പറയുകയുണ്ടായി നായരെയും ഉട്ടി തേപ്പിനെയും ചൊല്ലാൻ. ‘എന്തിനാ? കരുമ്പോൾ ആ പെട്ടെന്ന് വന്നു. എന്തെങ്കിലും കാരണങ്ങളാണല്ലോ ചീണ്ടും ചൊരിച്ചു തലയിൽ. എന്താവാകാൻ പതിവുള്ള ആപത്താവാം?’ ‘പോലീസ് കർത്താവുമാരുടെയൊക്കെയും പൊതുപ്രസിന്റെ മുമ്പിലേക്കു പോയി.

‘ഇതാ?’ താഴെ പറയുന്നതായി. ‘എ. ഡി തുടങ്ങി: ‘അവർക്കൊന്നാക്കം കിട്ടിയിരുന്ന, ചാക്കുളി ന്നുമാണെന്നല്ല. പ്രതിപക്ഷനല്ലെന്ന് അതൊന്നാണല്ലോ?’

‘ഇന്നാമിരുന്നു.’

‘ഇപ്പോൾ ഈ സമയത്തെ ഇവരുടെ കൂടെ?’

‘അങ്ങനെയൊക്കെയാണ്.’

‘ശങ്കരൻനായർ’ സക്കിൾ ഇൻസ്പെക്ടർ സബ് ഇൻസ്പെക്ടറെ വിളിച്ചു കറച്ചു ഞ്ഞെക്കു കറുത്തിട്ടു.

‘സർ’ സബ് ചെട്ടിക്കൊണ്ടു ക്രൈസ്തൻ നായർ അന്തർ അടുത്തേക്കു ചെന്നു.

‘ഈ നമ്പൂതിരിപ്പാടിന്റെ പേര് കേൾക്കാൻ പറ്റിയില്ലേ?’ അന്തർ ചെന്നു.

‘ഇല്ല’ ശങ്കരൻനായർ പറഞ്ഞു.

‘എന്താ? ചാക്കു’ പറഞ്ഞു.

സബ് ഇൻസ്പെക്ടർ അതവിട്ടു നിന്നുപോയി. ആ എട്ടുകാലി മനുഷ്യൻ വന്നു കൽ കയ്യാളുകയായിരുന്നു.

തന്നുപിടിച്ചു. കേവല ചാപ്പയ്ക്കൊക്കെയാണ് നമ്പൂതിരിപ്പാടും കേണിഗ്സ് ആം എൽ. എൽ. കൂടി സംബന്ധിച്ചിരുന്നത്. അതുകൊണ്ടുതന്നെ ഇവിടെ ചന്ത, ഇദ്ദേഹത്തെ വെട്ടുകൊണ്ടുവന്ന ആവശ്യപ്പെട്ടിരിക്കുകയാണ്, ഇദ്ദേഹം നമ്പൂതിരിപ്പാടിന്റെയും ആം എൽ. എൽ. കൂടിയും പ്രമുഖരായി നില്ക്കുകയാണെന്ന് ആ സ്ഥിതിക്ക് ഇവിടെ കേവല ചാപ്പയ്ക്കൊക്കെയാണ്.

ഇല്ല! സംബന്ധപ്പെട്ടവർ ദൈവദൂതന്മാരാണ് എന്ന്.

അങ്ങനെയൊരു കേവല ചാപ്പയ്ക്കൊക്കെ നല്ല കേവലപ്പെട്ടിട്ട് കിടന്നിട്ടുണ്ടാണോ, അതേ കാരണം ചാപ്പയ്ക്ക് നല്ല കേവലപ്പെട്ടിട്ട് കിടന്നിട്ടുണ്ടാണോ വിളിച്ചുകൊണ്ടു.

അതാണ് ചാപ്പയ്ക്കും സംബന്ധിച്ചു.

അതേവെങ്കിലും കേവലപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടാണോ?

അതേ കേവലപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടാണോ ഇന്ന് അതേ നമ്പൂതിരിപ്പാടും, ചാപ്പയ്ക്കും ഉടലെടുത്ത കേവലപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടാണോ നമ്പൂതിരിപ്പാടും നമ്പൂതിരിപ്പാടും കേവലപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടാണോ.

അതാണ് ചാപ്പയ്ക്കും സംബന്ധിച്ചു. അതേ കേവലപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടാണോ.

അതാണ് ചാപ്പയ്ക്കും സംബന്ധിച്ചു. അതേ കേവലപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടാണോ.

അതാണ് ചാപ്പയ്ക്കും സംബന്ധിച്ചു. അതേ കേവലപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടാണോ.

എം. പി., അജൻസിയുതിരിച്ചു. "ഇവരെക്കൊണ്ടു ഏല്പിയിട്ടു."

"ഇനി നമുക്കു ഇറങ്ങാം. വിജയകർമ്മങ്ങൾ പറ്റിയെടുത്തു. എം. പി. ഇനിമടങ്ങട്ടെ."

"അജൻസിയിലേക്കുതന്നെ? എം. പി. ഇങ്ങനെ ഒരു കരാർ വിശദീകരണങ്ങൾ നൽകുക പലപ്പോഴും മറ്റൊരാളിൽ അജൻസി പ്രവർത്തനം ചെയ്യാൻ നിയമിച്ചിട്ടുള്ളവരുടെ വേണ്ടി വന്നു കൊടുക്കണമല്ലോ."

"എങ്ങനെ നമുക്കു ഇറങ്ങാം—എന്നിട്ടൊരു തന്ത്രം ഉണ്ടുണ്ട്. വിജയകർമ്മങ്ങൾ കഴിഞ്ഞു, അങ്ങനെയൊരു കാര്യം ചെയ്യാം. അജൻസിയിൽ ഇറങ്ങട്ടെ."

"ഓ! കൈകൾക്കുണ്ടാകുന്ന നിയമിച്ചതും പറ്റിയെടുത്തു. എം. പി. മറ്റൊരു ഇറക്കുമതി വിവരങ്ങൾ നൽകൂ."

"അതേ, ആ കാര്യങ്ങളെക്കൊണ്ടു മാത്രം. അതേ നിയമങ്ങൾ വാളിച്ചുപറഞ്ഞു."

"അങ്ങനെയും ഇറങ്ങുകയായി. പോലീസുകാരെ എം. പി.?" അജൻസിയുതിരിച്ചു ചോദിച്ചു.

"പോലീസ്. എസ്. പി. എം. നമുക്കുണ്ടുണ്ട്. എം. പി. ഇങ്ങനെ നേടുന്നതെന്തെല്ലാം ചെയ്തിട്ടുണ്ടു്? അതേ നിയമങ്ങൾ ചെയ്തിട്ടില്ല. ഒരു കാര്യമിട്ടു."

"കാർ വന്നു. വിജയകർമ്മങ്ങൾ അതേ കാര്യം വീണ്ടും ചെയ്യാനുള്ള സമയം വിട്ടു. മറ്റൊരു കാര്യം ചെയ്യാം."

‘എം. പി. ഇനി ചുറ്റുനോക്കുകല്ലേ?’ ജ്യോഷ്ഠൻ നസ്യതിരിപ്പാടേണമെന്ന് കേൾക്കുകയും ചെയ്തു.

‘അല്ല. ഞാൻ നോക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നത്.’

‘എന്നാൽ ഞാനും അതേത്തരം ഇറങ്ങട്ടെ, ഈ വിവരം അറിഞ്ഞതിന്റെ പേരിൽ ഞാൻ നോക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നത് വിശപ്പും ഭാരവും കൂടി. അങ്ങനെയൊരു നസ്യതിരിപ്പാട് പാടില്ല.’

‘ഇതാണ് എം. പി. തുടങ്ങുന്നത്. ‘ആ സങ്കീർണ്ണമായ ഒരു സാഹചര്യം വിട്ടുപോകാൻ കൊണ്ടുപോകാൻ കൂടി തിരിച്ചുവന്നാൽ പോകാതെ.’

‘എന്നിട്ട് മതി’ നസ്യതിരിപ്പാട് സമ്മതിച്ചു.

‘അതേത്തരം വിട്ടുപോകാൻ പോകാതെ, പോകുകയായില്ലേ?’ എം. പി. ചോദിച്ചു.

‘പോയേക്കാം’ അതേത്തരം പോവാൻ നോക്കി.

‘സങ്കീർണ്ണമായ ഒരു സാഹചര്യം കൊണ്ടുപോയാൽ വരണം. കൂടിയില്ല’ എം. പി. കല്പിച്ചു.

‘കൂടി വന്ന സങ്കീർണ്ണമായ ഒരു സാഹചര്യം.’

‘നസ്യതിരിപ്പാട് വരണം’ എം. പി., നസ്യതിരിപ്പാട് വരണം ചോദിക്കുകയും ചെയ്തു.

‘കൂടി വന്ന സാഹചര്യം കൊണ്ടുപോയാൽ വരണം. കൂടിയില്ല’ എം. പി. ചോദിക്കുകയും ചെയ്തു.

‘നന്ദികൊണ്ടു മാത്രം കാര്യം തീർത്താൽ പറയില്ല.’
എം. പി. പറഞ്ഞു.

‘പിന്നെ എന്താ വേണ്ടത്? എന്തായാലും പറയാം, ചെയ്യാനാകുകയാണ്’ നമ്പൂതിരിപ്പാട് വിനീതനായി പറഞ്ഞു.

‘എന്ദിക്കാതെ വേണം’ എം. പി. തുടർന്നു: ‘ഞാൻ മനക്കിലെ കുടിയാനാണ്. കന്നാലും അക്കനാത്തം വാങ്ങില്ല. വിശ്വംഭരൻ നായരാണ് — അനന്തരാണ്. അവനുടെ സഹായത്തിൽ നാലു മാതൃമാന്ദൻ പോരും.’

‘എന്താ വേണ്ടത്? എം. പി. പറഞ്ഞൊട്ടു’

‘ഒരയ്യായിരം ഉപ്പുക!’ എം. പി. പറഞ്ഞു. മകാളക്കണ്ഡാൾ നമ്പൂക്ക നിലക്കും വിളക്കും വേണം. വിശ്വംഭരൻ നായരാണ് മൂന്ന്. അന്തർവർത്തനം ഉണ്ടും. അർദ്ധരാത്രിയൊന്നു ഇവിടെ വന്ന ജാമ്യം അനുവദിച്ചു തന്നിരിക്കുന്നു അല്ല?’

‘ആനിക്കൊട്ട’ ജ്യേഷ്ഠൻ നമ്പൂതിരിപ്പാട് തുടർന്നു: ‘നാളെ അനിയമം കയ്യാൽത്തന്നെ അഞ്ചോട്ടു മരത്തിലേക്കു മകാളയെ കയ്യാം.’

‘മതി എന്താ വേണം’ എം. പി. തുടർന്നു: ‘ഈ ബഹളത്തിൽ വാലയെപ്പറ്റിയൊക്കാനും ചോദിച്ചില്ല.’

‘എന്താ വേണം’ ജ്യേഷ്ഠൻ നമ്പൂതിരിപ്പാട് തുടർന്നു, ‘പാലാലട്ടം മാർ എന്തൊരു അലച്ചിത്തം ആയിട്ട് എവിടെപ്പോയി ആവോ?’

‘എവിടെയെങ്കിലും പോവട്ടെ. ഇവിടുത്തെ കാര്യം ശരിപ്പെട്ടു പല്ല’ എം. പി. വിഷമം പറഞ്ഞു. ‘എന്നാലൊക്കെ’

‘നൂതനമെങ്കിലും ഇതിനെപ്പറ്റി നോക്കുക പൊന്നല്ല’
എം. പി. പറഞ്ഞു.

‘അവർ ചോദിച്ചു-നർണ്ണസ്കരമായ വിവാ
ഹം നടത്തുമെന്നാണ് അധ്യക്ഷന്റെ’

‘എന്നത് നാളെ താഴെപ്പോലെ ആദ്യമേ പര
ഞ്ഞു ചുറ്റും അവിടെ കൊണ്ടു പോയാൽ ഇത് പൊല്ലാ
സ്സു കയ്യടിയിൽ ഇരിക്കട്ടെ’ എം. പി. തുടർന്നു:-
‘കേന്ദ്രകമ്മിറ്റിയിലുള്ള അംഗങ്ങൾ സംസാരിച്ചുപോ
കാം. ആദ്യം എന്റെ ശ്രദ്ധയാണ്. ആദ്യം പാ
ട്ടിയിൽനിന്നു വെട്ടി ചേർക്കുക. പാട്ടിലെ രാമായണ
പ്പുസ്തകത്തെ വിശദീകരിക്കും’

‘എന്തൊരു വിശദീകരണവും പഠിക്കുക ആദ്യം
തിരഞ്ഞെടുക്കുക’

കാണാം. ‘നവീകരണം’ മറ്റൊരു പേരിൽ
അതിൽ കരുതി സ്ഥലം വെട്ടി.

‘ശ്രദ്ധാർഹമായ ആ കമ്മിറ്റിയെ ഒരു റിപ്പോർട്ട്
അയക്കുക പൊന്നല്ല’ എം. പി. പറഞ്ഞു.

ആ കമ്മിറ്റിയെ ‘നവീകരണം’ എന്ന പേരിൽ കേന്ദ്ര
കമ്മിറ്റിയിൽ അയക്കുകയും അത് പൊതുവെ കൈ
കാര്യപ്പെടുത്തി കമ്മിറ്റി അംഗീകരിക്കുന്നു.

‘കേന്ദ്രകമ്മിറ്റിയാണ് ഈ പേരിൽ അംഗീകരിക്കുക
എന്നതാണ് ചർച്ച? ഇതിൽനിന്നു കൈ വെട്ടി
പോകരുത്’

‘എന്തിന് പൊതുവെ ചർച്ച? ഇതാണ് ചർച്ച. പാ
ട്ടി’

കുപ്പുങ്ങോട്ടു പോയില്ല

‘കുപ്പു കയ്യണിപ്പുകൾ’

‘ആമിനാഥിപ്പു, ചുറ്റുവർ ആതിക്കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു.’

‘വേണ്ടതുകൊണ്ട്’

‘നിങ്ങളുടെയൊക്കെ ഭരണത്തിന്റെ നന്മകൊണ്ടു തന്നെ’

‘എന്താ ഞങ്ങളുടെ ഭരണത്തിന്റെ നന്മകൊണ്ട്?’
‘എം. പി. തുടർന്നു പറഞ്ഞു: ‘ഭരണമെന്തിന് ഞാൻ
ഈ കയ്യെഴുത്തിൽ എന്തെങ്കിലും പാക്കിടുകയും, മേലിൽ ക
യ്യെഴുത്തു ജീവിച്ചാൽ മതി.’

‘വേണ്ട’ കുപ്പു തുടർന്നു: ‘മേലിൽ കയ്യെഴുത്തു ജീ
വിക്കാമെന്നു സമ്മതിക്കുന്നതിന്റെ അർത്ഥം ഇതുവരെ ജീ
വിച്ചതു കയ്യെഴുത്തുകൊണ്ടെന്നാണല്ലോ. അതു സ
മ്മതിക്കാൻ ഞാൻ തയ്യാറല്ല.’

‘ഇപ്പോഴേവരെ ചെമ്പുകൊള്ളു, ഞാൻ ഇറങ്ങട്ടെ.’
‘എം. പി. ഏഴുനേരമൊക്കെ തുടർന്നു: ‘കുപ്പു’ ഏഴുനേ
രമൊക്കെ, ഇങ്ങനെ കെട്ടുവന്നു പോകുന്ന കാലം
പോലുള്ള സമയമൊക്കെ പാക്കിടുകയും, മേലിൽ ക
യ്യെഴുത്തു ജീവിച്ചാൽ മതി.’

‘കുപ്പു’ കുപ്പിന്റെ കോൺക്രീറ്റുകൊണ്ടാണു
ഞാൻ കയ്യെഴുത്തുകൾ’ കുപ്പു തുടർന്നു: ‘സേർ, എ
നിക്കു മാറ്റമേയ്ക്കു കോൺക്രീറ്റേയ്ക്കു കയ്യെഴുത്തു
മാനവുമാകിയാൽ സമയമുണ്ടാകുമെന്നു ജ്ഞിക്കു

തേയും മുരളിമാതളവും കൂട്ടുകുന്ന മാസ്സുതോളം കോൺ ഗ്രാഫിനോളം എനിക്കു പുഷ്പമാണ്. കട്ടരണ്ണി പുട്ടമനു പ്ലോലത്തുപർ കടമ്പന്നത്തോളം കോൺഗ്രസ്സു പുഴയ്ക്കു പോയി.'

'മതി. മതി. ഇനിമൊന്നും പറയേണ്ട.' എം. പി. തുടർന്നു: താനാടെനിക്കൊന്നും പറയാനില്ല. താൻ കക്കാട്ടുരാവാട്ടു നശിപ്പിക്കാൻ പിറന്നതാണ്.'

എം. പി. സ്റ്റേഷനിൽനിന്നു പുറത്തേക്കു കടന്നു. കൂടെ മാലമ്പരണ്ണിയും.

'ആ സൂര്യമക്കളാണെന്നു ചൂതാളം ചെയ്യണം' ഇൻ സ്പെക്ടർ അലക്കി താലാലി ചൂതാളം ചൂട്ടു.

'നാളെ റിമാൻറിറംമടച്ചു.' എം. പി. തുടർന്നു 'മുന്നൂററി അറുപത്തിമൂന്നും. മാപ്പത്താളം ഡെൽഹി നകശ പ്രകാരം കേന്ദ്ര ചാലഞ്ചലാജ്ജിട്ടു.'

'കേന്ദ്ര ചാലഞ്ചലാജ്ജിട്ടാ പക്കൽ. ...' ഇൻസ്പെക്ടർ മുഴുനീളി.

'എന്താ. പക്കൽ?' എം. പി. ചോദിച്ചു.

'കേന്ദ്ര ചാലഞ്ചലാജ്ജിട്ടാൽ ഗിക്കിക്കുന്നു. ഇല്ലെങ്കിൽ അമർത്തിക്കൊരു ബ്ലാക്ക്മാക്കുവു.' ഇൻസ്പെക്ടർ തുടർന്നു 'മേൽപ്പട്ടാളങ്ങളും നടത്തിയതിനും തിബ്ബന്ധിച്ച കല്യാണം കഴിക്കാൻ ശ്രമിച്ചു നിന്നും. സാക്ഷികളെത്തന്നെ കള്ളിവുണ്ടാക്കിയതാമമനൽക്കണം.'

'അങ്ങമളാനാലാ ചിക്കട്ട ഇന്നുകാലാലും ലോകപ്പിൽ വെള്ള' മാലമ്പരണ്ണി നാമർ പറഞ്ഞു.

‘കേരളത്തിൽ കാലാകാശം പറ്റത്തു നടക്കുന്ന ഒരു
 ഞിപ്പിള്ളയെ നല്ലപോലെ ചാർച്ചുവിടണം’ എം. പി.
 തുടർന്ന് ‘മിസ്റ്റർ ശങ്കരനായർ ഓക്കൽ വിളിച്ചു വി
 ട്വാൽ പിന്നെ അവർ ആ പുതിയുണ്ടാവരുത്,’

‘ഭ്രമിക്കാം’ ഇർക്കുളം സ്റ്റേഷനിലേക്കു മ
 ടങ്ങി.

എം. പി യും കൃഷ്ണമൂർത്തിനായതും അവരവരുടെ കാ
 റിൽ കയറി സ്ഥലം വിട്ടു.

‘വോർഡറോടു ലോക്കപ്പിന്റെ അടുത്ത ഭൂമിയുടെ
 താക്കോൽ വാങ്ങി അ സ്ത്രീയുടേ അതിൽ സ്കൂളിടക്കുന്നു.
 ചാർച്ചിനെ ലോക്കപ്പിനും’ ഇർക്കുളം തൊററോടു
 പാഞ്ഞു എഴുന്നേറ്റു: ‘ഞാൻ വീട്ടിൽ പോകുന്നു’

ഇർക്കുളം സ്ഥലം വിട്ടു.

തൊററർ കണ്ടുക്കണ്ടുചാറ്റിയതും തന്മന്മനയും
 ലോക്കപ്പകളിലായി പൂട്ടി.

‘നേരമേ വിരുന്നുകാരി താക്കേടില്ലാല്ലം. നല്ല
 പാത്രം’ കോൺസ്റ്റബിൾ അറാൻ ഒരു തിരിച്ചടിക്കാ
 ല്ലിയുടെ ലോക്കപ്പിലേക്കു കാട്ടി നോക്കിക്കൊണ്ടു അരി
 പ്പാക്കുചുട്ടു

ആ ലോക്കപ്പിൽ നിന്ന ചാർച്ചിന്റെ കൂട്ടുകിട
 യെ നോട്ടം അവരവന്റെ കണ്ണിൽക്കൊച്ചു.

തോക്കും വിദ്യയും

മിട്ടി ഒരു മണി കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഗങ്കനന്താൻ സബ് ഇൻസ്പെക്ടർ വിജയചന്ദ്രനോട് വിട്ടിലേക്കു മരുതിനാൽ സ്നേഹത്തോടെ നീക്കം പിടിച്ചുകൊണ്ടുവന്ന കയ്യണിസ്സുകാരുടെ മേൽ പരിപൂർണ്ണാധികാരം തന്നിക്കുന്നതായെന്ന വിശ്വാസം തക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. എന്നു മാത്രമല്ല കോൺഗ്രസ്സ് എം. എസ്. എ.യുടെ ബഹുമാനപ്പെട്ട ജനീയോടാൾ താൻ പലായന സംഖ്യ കൈപ്പടി ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ആരും കൈക്കൊള്ളാത്തതായതുകൊണ്ടും താൻ ചെയ്തതല്ല. മാത്രമേതോർ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട് ആ വലിയ സംഖ്യ ആവശ്യപ്പെട്ടത്, തന്നെ പുലിവാലും പിടിച്ചിട്ട് അയാൾ സ്ഥലം വിട്ടിരിക്കുന്നു. ഇനി എത്ര വേണ്ടെന്നാലോചി

അൻപോളും മെന്റത്ത് അയാളെ കിട്ടിപ്പ്ല. ദമ്പതിരി
പ്പട്ട് എം. എൻ. എം. എം. എം. എം. എം. എം. എം.
എൻ. എൻ. എൻ. എൻ. എൻ. എൻ. എൻ. എൻ.
എൻ. എൻ. എൻ. എൻ. എൻ. എൻ. എൻ. എൻ.

ശങ്കരൻ നായർ വിനയശങ്കരനായി. ആമാർ ഏറ്റ
വര അധികം വിളങ്ങിയിരുന്നതു സബ്ബിന്റെ സുഹൃത്തുക്ക
ളായതാണിപ്പോൾ. ഒരു സാധാരണ കോൺസ്റ്റ
ബ്ബിളായിത്തീർന്നു. അതേസമയത്തോടെ പണ്ടിപ്പോഴുള്ള
പാപ്പയ്ക്കു പരമേശ്വരനായി. മഹദ്കോൺസ്റ്റബ്ബിളാ
യി വിളങ്ങി പാപ്പയ്ക്കു പാപ്പായി. അങ്ങനെ ആദ്യ
സംഭവങ്ങൾ സബ്ബിന്റെ സുഹൃത്തായി പ്രഭാഷൻ കിട്ടി
യത്. ഇതുകൊണ്ടിനംകൊണ്ടും ഇതുകാരണത്താലും
മനസ്സുകൊണ്ടും പരസ്യമായി ചട്ടക്കോട്ടിപ്പോട്ടു തലമു
തയായി നടക്കാനുള്ള അവസരം കിട്ടിയതാണ്. ആ പ്ര
ശ്നമാണ് കിട്ടാൻ 'പരമേശ്വരൻ' ഭഗവതിക്കു മേൽ വിറ
വിളങ്ങി ഇതിനും കഴിയില്ല. ആ കോട്ടി തലയിൽ
നിന്നു പറന്നുപോയോ? താൻ ചുറ്റും അധികം
പെരുത്തുന്ന മഹദ്കോൺസ്റ്റബ്ബിളിന്റെ ചുറ്റും
കോട്ടി ഒരു കൂർക്കിപ്പോയോ? വീണ്ടും തലക്കുറന്നു
ച്ചാലോ? പാപ്പയ്ക്കു മേൽ പട്ടക്കയലികൾ വാശിവി
ഴിച്ചു. കിഷ്കിന്ദ്രപതിക്കുള്ള അൽ ഉടുപ്പുതന്നെ അഴിച്ചു
പൊട്ടിത്തു വിട്ടിരിക്കുമായി ഇരിക്കേണ്ടി വരുന്നതും.

വളരെമധ്യം അസാധാരണമായിട്ടാണ് ശങ്കരൻ നാ
യർ വിട്ടിരിക്കുന്നത്. കടന്നുളക്കുന്ന വാതിലടച്ചു കെ
ൾക്കൽ കഴുകുകപോലും ചെയ്യാൻ കഴിവിൽ കഴി
കുന്നു.

‘ചോദ്യമുണ്ട്?’ വിളമ്പ കണ്ണിച്ചുരുക്കാൻ മിനാക്ഷിയമ്മ ചോദിച്ചു.

‘പേരു’ ഇൻസ്പെക്ടർ പറഞ്ഞു.

‘അതെന്താ?’

‘സുഖമില്ല’

‘ചന്ദ്ര കഴിക്കാൻ കിടന്നാൽ പറയില്ലല്ലോ. വത്ര മിനാക്ഷിയമ്മ ഇൻസ്പെക്ടർ കർപിപ്പിച്ചു വരികയുണ്ടെന്നു കേൾപ്പിക്കാൻ ശ്രമിച്ചു.

‘സുഖമില്ലെന്നു പറഞ്ഞില്ലേ? മിനാക്ഷിയമ്മ അവിടെ കിടന്നാൽ’ ഇൻസ്പെക്ടർ പറഞ്ഞു.

‘എന്താ സുഖമില്ലാതിരിക്കാൻ? പഠിയുണ്ടോ?’ മിനാക്ഷിയമ്മ തൊട്ടുനോക്കിക്കൊണ്ടു തുടർന്നു. ‘അതെ, അല്ല. പിന്നെന്തെന്താ?’

‘നിന്റെ തല’ ഇൻസ്പെക്ടർ തുടർന്നു. ‘എന്തിനായിപ്പോൾ ഇങ്ങനെ കഴിക്കേണ്ടെന്നു പറഞ്ഞില്ലേ? കടന്നുപോവാൻ പറഞ്ഞു?’

‘ഇതെന്തു കൂടാ? ഇന്നെന്താ കള്ള കടിച്ചിരിക്കുന്നുവോ? ചാടിക്കടിക്കാൻ വരുന്നതു!’ മിനാക്ഷിയമ്മ ഒരു മുഖവുമായി പറഞ്ഞു. ‘ഉള്ളുന്നേലിൽ പേരു. എന്തിനൊരിക്കലും അറിയാനുള്ളത്?’

‘എന്താ?’

‘ആ ചങ്ങല നാളെ അന്നെന്തെന്തെങ്കിലും കേട്ടാൽ. എന്തിനൊന്നു കൂടി കേൾക്കാൻ കളിച്ചു കൊണ്ട് പോണം.’

‘പേരു’ ‘പോവാൻ പറഞ്ഞു’ ഇൻസ്പെക്ടർ എഴുന്നേറ്റു. ‘അതെന്താ? കേട്ടാൽ മിനാക്ഷിയമ്മ പിടിച്ചു’

തള്ളിക്കളയാൻ പറഞ്ഞു: 'ചങ്ങല കെട്ടുവാൻ ഒരു കയ്യൂർ വേണ്ടതാണ്'.

കിടക്കുന്നതു കിടന്നപ്പോൾ മീനാക്ഷിനാമ സ്ഥലം വിട്ടു. അപ്പർ ഭാഗ കട്ടിൽ പൊതി കിടന്നു. അപ്പർ സ്ഥലത്തു ഭരതൻനാമർ ഒരു സിംഹപ്പാദത്തു കയറി ചുറ്റും ചുറ്റിപ്പോയി. അപ്പർ പാദത്തു കയറിപ്പോയി. അപ്പർ പാദത്തു കയറിപ്പോയി. അപ്പർ പാദത്തു കയറിപ്പോയി.

അപ്പർ പാദത്തു കയറിപ്പോയി. അപ്പർ പാദത്തു കയറിപ്പോയി. അപ്പർ പാദത്തു കയറിപ്പോയി. അപ്പർ പാദത്തു കയറിപ്പോയി. അപ്പർ പാദത്തു കയറിപ്പോയി.

അപ്പർ പാദത്തു കയറിപ്പോയി. അപ്പർ പാദത്തു കയറിപ്പോയി. അപ്പർ പാദത്തു കയറിപ്പോയി. അപ്പർ പാദത്തു കയറിപ്പോയി. അപ്പർ പാദത്തു കയറിപ്പോയി.

'എന്റെ പതക്കഥ' ഇൻ്റെ പേർ പ്രാഥമികമായി: 'അപ്പർ പാദത്തു കയറിപ്പോയി. അപ്പർ പാദത്തു കയറിപ്പോയി. അപ്പർ പാദത്തു കയറിപ്പോയി. അപ്പർ പാദത്തു കയറിപ്പോയി. അപ്പർ പാദത്തു കയറിപ്പോയി.'

ഈ വാഗ്ദാനം ആനന്ദൻ, അസാധാരണ കാര്യം കറുപ്പു.

അടുത്ത ദിവസം മിന്നുന്ന മേന്മയ്ക്ക് മിന്നിക്കിടക്കുകയാണ്. ആ കാര്യങ്ങൾക്കു മുമ്പായിട്ടുള്ളതും ലഭ്യം മോതിരവും തന്റെ പെട്ടിയിലുണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹം കണ്ടെത്തിയ സർവ്വസ്വത്തിൽ ആ മോതിരം തന്റെ അടുത്തുകയ്യിൽ ഉപയോഗിക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുകയുണ്ടായി. അദ്ദേഹം കണ്ടെത്തിയ ആ കാര്യം മോതിരം മിന്നിക്കിടക്കുകയും വീശി തടയുന്നത് ഒരു നല്ല തരത്തിൽ ആണ്. പക്ഷെ നാളെ വെളിച്ചം. തന്റെ മേന്മയ്ക്ക് തന്റെ കയ്യിൽ. അദ്ദേഹം കണ്ടെത്തിയ സർവ്വസ്വത്തിൽ. എല്ലാവരിൽ ഉപയോഗിക്കാൻ കഴിയുകയും ചെയ്യും. 'കെ' എന്ന ഒരു വാഗ്ദാനം. ആ അക്ഷരം മോതിരം തന്റെ കയ്യിൽ ഉപയോഗിക്കും. അദ്ദേഹം കണ്ടെത്തിയ മോതിരം ഒരു വാഗ്ദാനം മോതിരം. ആ അക്ഷരം തന്റെ കയ്യിൽ ഉപയോഗിക്കും. അദ്ദേഹം കണ്ടെത്തിയ മോതിരം ഒരു വാഗ്ദാനം മോതിരം. അദ്ദേഹം കണ്ടെത്തിയ മോതിരം ഒരു വാഗ്ദാനം മോതിരം.

മോതിരം മോതിരം മോതിരം മോതിരം. അദ്ദേഹം കണ്ടെത്തിയ മോതിരം ഒരു വാഗ്ദാനം മോതിരം.

മോതിരം മോതിരം മോതിരം മോതിരം. അദ്ദേഹം കണ്ടെത്തിയ മോതിരം ഒരു വാഗ്ദാനം മോതിരം.

ന്നു. തന്റെ കയ്യിൽ കിടന്ന ആ മോതിരം കാണുന്നവരോട് മീനാക്ഷി കല്യാണദിവസം കയ്യിൽ വിരലിൽ ഘൃതനതാണെന്നു പറയാമായിരുന്നു പക്ഷെ എന്തു ചെയ്യാം. ആ അമ്മരം നശിച്ചു മകൾ ആത്മഭൂതമായി.

ഒരു തെങ്ങ് അതിന്റെ കാൽ പറ്റത്തിന് ചിതകുന്ന ഇലപാലം മകൾ എന്ന ഇഷ്ടിയിക്കുന്നു. ഇന്റർസ്റ്റാർക്കു വിശ്വരൂപമിങ്ങേതാനി.

അടുത്ത ദുരിതത്തിന്നു വീണ്ടും മിനാക്ഷിയുടെ തേങ്ങപ്പാർത്തു. മിനാക്ഷി കരയുകയാണ് അവൾക്കും ആ ചന്തമുള്ള കിടപ്പും നഷ്ടപ്പെടുന്നതൊന്നും മകളിനോ കാൻ കോഹനമോയെന്നിൽ തരുന്നതൊന്നും?

മീനാക്ഷി ശങ്കരൻനാമർ ശാന്തനായി വിളിച്ചു.

‘മീനാക്ഷിക്ക് പണ്ടും മകളാൻ നല്ല മോഹമുണ്ട് അവിടെ പണ്ടും കെട്ടിച്ച കാണാൻ തന്നിന്നും. അതിന്നു ശുഭ കഴിവു വേണ്ട, ആരുമായും മുമ്പുകൂടി താൻ ഒരു ഹാപ്പി കോൺസ്യൂബ്ലായിത്തന്നു. ആ ഉദ്യോഗത്തിന്റെ പരിമിതിയായ ശമ്പളംകൊണ്ടാണ് ജീവിതം കഴിച്ചുള്ളൂട്ടിയത്. അതിൽനിന്നുതന്നെ വരസ്സായ അമ്മയ്ക്കു ചാസം പത്തു രൂപിക അമ്മയ്ക്കൊക്കെത്തന്നു. കഴികളുടെ പരിമിതിയുടെ ചിലവു കഴിഞ്ഞു. വിട്ടിലോടെ ഈ തൊട്ടു കർപ്പൂരംവരെ എല്ലാം വാങ്ങുന്നു. മീനാക്ഷിയ്ക്കു ആരകയുള്ള സ്വർണ്ണത്തന്നു മകൾ പവൻ കൊണ്ടുള്ള ഒരു മോതിര വാങ്ങലും നല്ല പണച്ചെലവ കൊണ്ടുള്ള കരസ്ഥമാണ്. അതിന്നുപുറമെ കയ്യേന്മ കര കെട്ടിയുള്ള പട്ടം വാങ്ങലും ഇതിനാലാണ് അവൾക്കും മേലായിട്ടുള്ള

അയാൾ സിംഹാരുദ്ധപര്യന്തരം നോക്കി അവനോടൊന്നിടത്തു. ഒരു അധികാരമുള്ള കയറി കൂടി കളിത്തുമ്പിയിലേക്കു കടന്നു.

ഒരു വലിയ റബ്ബറു കയറിയപ്പോൾ കയറിലേക്കു ചെന്നു. 'ഏതാരുമാനാണു', 'റബ്ബറു' എന്നു നോക്കി ചോദിക്കാൻ തുടങ്ങി.

'കാട്ടുപിള്ള പാർട്ടി സിൻഡറോ'.

'പ്രദർശനത്തിന് സിൻഡറോ'.

'ഒക്ക. ഒക്ക. കാട്ടുപിള്ള സിൻഡറോ'.

'ഒക്ക. ഒക്ക. കാട്ടുപിള്ള സിൻഡറോ'.

ഇതിനിടയിൽ കയറിലേക്കു ചെന്നു. മറ്റൊരു അധികാരിയോടൊന്നിടത്തു. 'പ്രദർശനത്തിന് സിൻഡറോ' എന്നു ചോദിക്കാൻ തുടങ്ങി. 'റബ്ബറു' എന്നു നോക്കി ചോദിക്കാൻ തുടങ്ങി. 'ഒക്ക. ഒക്ക. കാട്ടുപിള്ള സിൻഡറോ' എന്നു ചോദിക്കാൻ തുടങ്ങി.

'പ്രദർശനത്തിന് സിൻഡറോ' ഇതിനിടയിൽ കയറിലേക്കു ചെന്നു. 'പ്രദർശനത്തിന് സിൻഡറോ' എന്നു ചോദിക്കാൻ തുടങ്ങി.

കയറിയിറങ്ങിയപ്പോൾ കയറിലേക്കു ചെന്നു. 'പ്രദർശനത്തിന് സിൻഡറോ' എന്നു ചോദിക്കാൻ തുടങ്ങി.

വിദ്യാർത്ഥികൾ നോക്കി കയറിലേക്കു ചെന്നു. 'പ്രദർശനത്തിന് സിൻഡറോ' എന്നു ചോദിക്കാൻ തുടങ്ങി. 'റബ്ബറു' എന്നു നോക്കി ചോദിക്കാൻ തുടങ്ങി. 'ഒക്ക. ഒക്ക. കാട്ടുപിള്ള സിൻഡറോ' എന്നു ചോദിക്കാൻ തുടങ്ങി.

പുല്ലാണ് പുല്ലാണ് ലാൽച്ചാക്കു പുല്ലാണ് ' എ
ത വിദ്യാത്മി വിളിച്ചു പറഞ്ഞു പലരും അതേറ്റു
വിളിച്ചു.

'ലാൽച്ചാക്കു' ഇൻ്റെപ്പകർ അവിശ്വസ്യമായ ക
ളിച്ചു.

'പരമേശ്വരൻ' കഞ്ഞുകുടിക്കുവാൻ ചെന്നു.
'ഈ വിദ്യാത്മികളെ താടിച്ച് ചത്തുകളു'.

അവിടെ ഒരു ബഹളമായിക്കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഉ
ള്ള പോലീസുകാർ ലാൽച്ചാക്കു വെട്ടിയായി വിദ്യാത്മിക
ളെ കടന്നാക്രമിച്ചു കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. വിദ്യാത്മികൾ
പിന്നിട്ടിരിക്കാ'. പിന്നർ ഭൂതങ്ങളെ ചാടി, മയ്യൻ
കിഴിയ കല്ലെടുത്ത് കി പോലീസുകാരെ ഉന്മൂലപ്പെടു
ത്തിക്കൊന്നു.

'മുന്തിര' കഴിഞ്ഞുപോയവരാണ് നല്ലത്' ഉൻ
മുന്തിര നാഷിട്ട് ചെയ്തു. 'അല്ലെങ്കിൽ കെട്ടിയെടുക്കും.'

'കൊള്ളാം ചെയ്തു' വേലായുധനെന്ന വിദ്യാർ
ത്ഥി കല്ലായത്തമെന്ന് കട്ടക്കുഴിച്ചു താറു പിളർന്നു കാട്ടി
ക്കൊടുത്തു.

ഇൻ്റെപ്പകർ ആ വിദ്യാത്മിയെ തുറിച്ചുനോക്കി.

'അവിടെ അങ്ങനെ ചത്തവർ വിട്ടുനോക്കും. അ
ല്ലെങ്കിൽ അങ്ങനെ ചെയ്തവർ കൊല്ലണം.' വേലാ
യുധൻ വിളിച്ചു പറഞ്ഞു. 'അതാണ് ബഹുമാനപ്പെട്ടവ
നാണോ'.

കഞ്ഞുകുടിക്കുവാൻ ഉൻ്റെപ്പകർ അടുത്തു ചെ
ല്ലെങ്കിൽ: 'ഉൻ്റെ വിദ്യാർത്ഥികളെക്കൊന്നു. എന്തിനാ

ஆர்.வி.கே.எஸ்., ஸார் : நான் உயர்ப்பாண்டு முதல்
நாள் பிழைக்கிறேன். உயர்ப்பாண்டு பிழைக்கப் படு
கிறேன். உயர்ப்பாண்டு பிழைக்கப் படுகிறது. உயர்ப்பாண்டு
பிழைக்கப் படுகிறது. உயர்ப்பாண்டு பிழைக்கப் படுகிறது.

പ്രവർത്തിച്ചിട്ടുള്ളവർക്ക് പട്ടികയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളവർക്ക് മാത്രമാണ് പ്രയോജനം.

[illegible]

പോലായുധർ ഭൂമിയിലിറങ്ങി. അവർ എല്ലാവരും
കുൾ കുഴമ്പുള്ളവർ ഉണ്ടായിരുന്നു. അവർ പൊതുവെ
പ്രിയപ്പെട്ടവരുമായിരുന്നു.

‘സൗർ കൗസ്തൂഭം പേരടന്നം’

‘ഞാൻ ദൈവം’ കരുത്ത് വർദ്ധന: ‘വിജ്ഞാനോദ്യമം’
 ഉപാകണം. നല്ലപ്രവൃത്തി വാദിക്കണം. മർദ്ദ്യ കരുത്ത്
 കളിച്ച്.

[illegible]

‘കെ. കെ. : മുൻ വിഭാഗങ്ങൾ’ ആദ്യം
കുറേ അനുഭവങ്ങൾ - 1955-56-ൽ
‘നീണ്ടിരിക്കുന്ന’

ആ അനുഭവങ്ങൾ വാസ്തവപരമായി
സർവ്വകലാശാലകളിൽ ഉൾക്കൊള്ളാൻ
അനുവദിക്കപ്പെട്ടു.

‘കെ. കെ. : മുൻ വിഭാഗങ്ങൾ’ ആദ്യം
കുറേ അനുഭവങ്ങൾ - 1955-56-ൽ
‘നീണ്ടിരിക്കുന്ന’

‘അനുഭവങ്ങൾ’ 1955-56-ൽ
കുറേ അനുഭവങ്ങൾ - 1955-56-ൽ
‘നീണ്ടിരിക്കുന്ന’

‘അനുഭവങ്ങൾ’ 1955-56-ൽ
കുറേ അനുഭവങ്ങൾ - 1955-56-ൽ
‘നീണ്ടിരിക്കുന്ന’

‘അനുഭവങ്ങൾ’ 1955-56-ൽ
കുറേ അനുഭവങ്ങൾ - 1955-56-ൽ
‘നീണ്ടിരിക്കുന്ന’

‘അനുഭവങ്ങൾ’ 1955-56-ൽ
കുറേ അനുഭവങ്ങൾ - 1955-56-ൽ
‘നീണ്ടിരിക്കുന്ന’

‘അനുഭവങ്ങൾ’ 1955-56-ൽ
കുറേ അനുഭവങ്ങൾ - 1955-56-ൽ
‘നീണ്ടിരിക്കുന്ന’

‘അനുഭവങ്ങൾ’ 1955-56-ൽ
കുറേ അനുഭവങ്ങൾ - 1955-56-ൽ
‘നീണ്ടിരിക്കുന്ന’

[illegible]

וְיִשְׂרָאֵל נִשְׁבַּח לְעוֹלָם וָעֶד

തദ്ദേശ കലാ നൃത്ത വിഭാഗത്തിൽ പങ്കെടുക്കാൻ തയ്യാറായ നാട്ടുകാർക്ക് പങ്കെടുക്കാനുള്ള അവസരം ഉണ്ടാകും. കൂടുതൽ വിവരങ്ങൾക്ക് പൊതുജനങ്ങൾക്ക് സൗകര്യമുണ്ട്.

‘అంతర్జాతీయ ప్రాధాన్యత’

உள்ளியவர்களுக்கு உதவியளிக்கும் வாயை உறுப்பி தேர்தல் மூலமாகவும், கருவியளிக்காதவர்களுக்கு பொய்யிசு கூடர் அளவளாவுவதற்கும்.

என மனம் நிறைந்ததும் இவ்வாறு நான் மனம் கொண்டு
எனது மனம் மனம் நிறைந்ததும். மனம் நிறைந்ததும். மனம் நிறைந்ததும்.
எனது மனம் மனம் நிறைந்ததும். மனம் நிறைந்ததும். மனம் நிறைந்ததும்.
எனது மனம் மனம் நிறைந்ததும். மனம் நிறைந்ததும். மனம் நிறைந்ததும்.

‘மதுன்’ என்பதற்கு காவலாட்சி என்பதன்
 அர்த்தம். காவலாட்சி என்பது காவலாட்சி.

‘കുറുപ്പു’ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് വിവിധ മേഖലകളിൽ ‘കുറുപ്പു’ പദ്ധതിയെ സംബന്ധിച്ച് വിവിധ മേഖലകളിൽ പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനുള്ള ശ്രമം.

4 2 1 3 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900 901 902 903 904 905 906 907 908 909 910 911 912 913 914 915 916 917 918 919 920 921 922 923 924 925 926 927 928 929 930 931 932 933 934 935 936 937 938 939 940 941 942 943 944 945 946 947 948 949 950 951 952 953 954 955 956 957 958 959 960 961 962 963 964 965 966 967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977 978 979 980 981 982 983 984 985 986 987 988 989 990 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000 1001 1002 1003 1004 1005 1006 1007 1008 1009 1010 1011 1012 1013 1014 1015 1016 1017 1018 1019 1020 1021 1022 1023 1024 1025 1026 1027 1028 1029 1030 1031 1032 1033 1034 1035 1036 1037 1038 1039 1040 1

‘ഒരുമെട്ടു തൊട്ടാഴി ഒന്നെട്ടു’ വിചാരിച്ചു കണ്ണു പൊങ്ങാൻ പതു’ ഇതിൽ പെട്ടെന്ന് കണ്ണിച്ച് ‘കൊട്ടക്കുളം, കൊട്ടക്കു’ കയ്യണിസ്സു പാറുട്ടി മുട്ടാങ്ങാൻ അവിളക്കുണ്ടു’

ആ പൊളിപ്പുകാർ അടിക്കാൻ തുടങ്ങി.

‘മിട്ടിനെക്കുറിച്ച് വിളിക്കു’ കയ്യണിസ്സു പാറുട്ടി മുട്ടാങ്ങാൻ വിളിക്കു’.

‘ഒരു കൊട്ടാഴി മിട്ടിക്കാൻ തെക്കുവിട്ടു’ കുറുപ്പു പറഞ്ഞു.

‘പൊട്ടാക്കുണ്ട, വിളാൻറീനരക്കുണ്ട, കയ്യണിസ്സു പാറുട്ടി മുട്ടാങ്ങാൻ വിളിക്കു’ പൊട്ടാക്കുണ്ട കൊട്ടാക്കുണ്ട

കൊട്ടാക്കുണ്ട കൊട്ടാക്കുണ്ട, കൊട്ടാക്കുണ്ട കൊട്ടാക്കുണ്ട

‘കൊട്ടാക്കുണ്ട’ കൊട്ടാക്കുണ്ട പാറുട്ടി മുട്ടാങ്ങാൻ വിളിക്കു’ ഇതിൽ പെട്ടെന്ന് കണ്ണിച്ച്.

‘കൊട്ടാക്കുണ്ട’ കൊട്ടാക്കുണ്ട കൊട്ടാക്കുണ്ട

‘കൊട്ടാക്കുണ്ട’ കൊട്ടാക്കുണ്ട കൊട്ടാക്കുണ്ട

‘കൊട്ടാക്കുണ്ട’ കൊട്ടാക്കുണ്ട കൊട്ടാക്കുണ്ട

‘കൊട്ടാക്കുണ്ട’ കൊട്ടാക്കുണ്ട കൊട്ടാക്കുണ്ട

‘കൊട്ടാക്കുണ്ട’ കൊട്ടാക്കുണ്ട കൊട്ടാക്കുണ്ട

அவ்வாறு செய்து, தாதுவதற்காக, லோகப்பிரதி
நா கருவாய்க்கும் துறையுள்:

‘கருவாய்’ பற்றி ‘சிந்தனையுள்’ எவ்வுரு
நா கருவாய்க்கும் துறையுள்: எப்போது உதயமாகும் துறையுள்
வாய் துறையுள்.

தற்காலத்து விவரமாக உதயமாகும் துறையுள்
உதயமாகும். தாதுவதற்காக, துறையுள் துறையுள்
தாதுவதற்காக.

‘கருவாய்’ பற்றி தாதுவதற்காக, துறையுள்
தாதுவதற்காக, துறையுள் துறையுள். துறையுள் துறையுள்
துறையுள் துறையுள். துறையுள் துறையுள்.

லோகப்பிரதி, துறையுள் துறையுள் துறையுள்.
தாதுவதற்காக, துறையுள் துறையுள் துறையுள். துறையுள்
துறையுள் துறையுள். துறையுள் துறையுள் துறையுள்.
துறையுள் துறையுள் துறையுள். துறையுள் துறையுள்
துறையுள் துறையுள் துறையுள்.

‘கருவாய்’ பற்றி துறையுள் துறையுள் துறையுள்.
துறையுள் துறையுள் துறையுள். துறையுள் துறையுள்
துறையுள் துறையுள் துறையுள். துறையுள் துறையுள்
துறையுள் துறையுள் துறையுள்.

‘கருவாய்’ பற்றி துறையுள் துறையுள் துறையுள்.
துறையுள் துறையுள் துறையுள். துறையுள் துறையுள்
துறையுள் துறையுள் துறையுள். துறையுள் துறையுள்
துறையுள் துறையுள் துறையுள்.

லோகப்பிரதி, துறையுள் துறையுள் துறையுள்.
துறையுள் துறையுள் துறையுள். துறையுள் துறையுள்
துறையுள் துறையுள் துறையுள். துறையுள் துறையுள்
துறையுள் துறையுள் துறையுள்.

‘മെന്ത്? കേൾ വിനോദം തിരിയുകയാവി
താനും,

‘ഒരു കാര്യം ഉണ്ട്. കക്കാട്ടംഗോത്തിൽ പോക
ണം, ഇൻ്റെ സ്കൂൾ പൂർത്തിയാക്കിയാൽ അവിടെ ചെന്നു
പിന്നെ കൂടുതൽ പഠിക്കുവാനുണ്ടാകുമെന്ന് അറിയിച്ചു.
‘എപ്പോഴാണ്’ ചോദിച്ചു?

‘വെട്ടുപ്പാൻ കോളർ’ കരാർ പറഞ്ഞു.

‘പിന്നെതന്നെ സുഖപ്പെടണമെന്ന്’

‘മുതലും മേലും തീരെ പോയിത്തീർന്നു. ച
നിയും.’

ഇൻ്റെപ്പാൾ ഉപേക്ഷിക്കണമെന്ന് അറിയിച്ചിട്ടു ആ
താൻ കിഴക്കേട്ടു പണം. അതാൻ വിചാരിച്ചു:

‘ആ ചത്തുപോയവൻ എന്തു ചെയ്തു? കഴുത്തി
സ്കൂൾ ഒരു വിദ്യാഭ്യാസം മാധ്യമമായിത്തീർന്നു ക
ട്ടിയിരുന്നു. കഴുത്തിൽ കയറുന്ന വിദ്യാഭ്യാസം അദ്ദേഹം പ
രമ്പരയ്ക്കുന്നതും ആ കട്ടിയിൽ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. പാങ്ങി
ലെ നാമധേയം ജീവിതം കഴിഞ്ഞുകൊണ്ടുപോകാൻ പെട്ടു താൻ
പുറത്തുപോക കഴുത്തിൽ പെട്ടു ആ ജീവിതം
ഇപ്പോഴായിട്ടു ആദ്യമായിട്ടു തന്നെ ചെയ്തു. ആ
കഴുത പാങ്ങു മാർഗ്ഗമായിട്ടു. പക്ഷെ ആദ്യമായി
യിൽ കഴിഞ്ഞുപോയിട്ടു. അവിടെ കിടന്നു ചത്തു.
ഇവിടെ ജീവൻ പോകാൻ. ചത്തു ചെയ്തതും
സാക്ഷിക്കാത്തതിനെയും അദ്ദേഹം വിചാരിച്ചു.

ഇൻ്റെപ്പാൾ കഴുത്തിൽ പെട്ടു.

‘ആ ചത്തുപോയവൻ എന്തു ചെയ്തു?’
അറിയിച്ചു.

‘അല്ല നീയല്ലേയോ’ അവൻ പറഞ്ഞു.

‘വീട്ടിക്കുറേനും’ ചെറുപ്പൻ അവ പറഞ്ഞതിനി
ഞ്ഞത് തകലമെപ്പോലെയായിരുന്നു ചോദിക്കാമെന്നു

തക്കത്തു മുടി വേർപെടുന്നി കെട്ടുകയായിരുന്നു, അ
വർ മുടി കെട്ടിയെടുത്തു നിൽക്കുന്ന കാലത്തു വെളിച്ചം
മോക്കെപ്പുകൾ എടുത്തു.

‘എന്താ അത്?’ ചെറുപ്പൻ ചോദിച്ചു.

‘അമ്മീല്ല’ അവൻ വെളിച്ചം തന്നെ അറിയിച്ചിട്ടു
നി കേൾക്കുക വെളിച്ചം എടുത്തു അവ ചോദിച്ചു.

‘ഇതല്ല കേൾക്കുക അത്യാവശ്യം’ എന്ന് ചോ
ദിച്ചു. ‘എന്താ വെളിച്ചം’

‘പതിനെട്ട്’

‘എന്തിനെ ഈ കേൾക്കുന്നില്ല’ അവൻ ചോദിച്ചു
‘എന്തിനെ?’

‘ചോദിക്കുന്നതാണല്ലോ’ ഇന്നലെ അമ്മീല്ല
കേൾക്കുന്നതാണല്ലോ. എല്ലാ വെളിച്ചം നിൽക്കുന്നില്ല
എന്നു ചോദിച്ചു. ‘അത് കേൾക്കുന്ന ഈ വെളിച്ചം’
പോന്നു.

‘ഈ അമ്മീല്ലയെന്നതാണല്ലോ’ ചോദിച്ചു കേൾ
ക്കുന്നില്ല’ അവൻ ചോദിച്ചു. ‘അമ്മീല്ല’

‘കേൾക്കുന്നില്ല’ അവൻ ചോദിച്ചു.

‘എന്താ എന്താ?’ ചെറുപ്പൻ ചോദിച്ചു. ‘വി
കേട്ടതല്ല’ ‘അത് കേൾക്കുന്നില്ല’ ചോദിച്ചു.
‘വെളിച്ചം’ ‘അത് കേൾക്കുന്നില്ല’ ചോദിച്ചു.

അതുകൊണ്ട് ഈ പ്രശ്നം കണ്ടുപിടിക്കുകയും ചെയ്തു. പക്ഷെ ഇതിനെക്കുറിച്ചും.

‘നമ്മുടെ ഈ പ്രശ്നം പരിഹരിക്കാൻ നമുക്ക് ഇതിനെ പറ്റി ചിന്തിക്കാം’ എന്നും പറയുകയും ചെയ്തു. ‘പക്ഷെ ഈ പ്രശ്നം പരിഹരിക്കാൻ നമുക്ക് ഇതിനെ പറ്റി ചിന്തിക്കാം’ എന്നും പറയുകയും ചെയ്തു. ‘പക്ഷെ ഈ പ്രശ്നം പരിഹരിക്കാൻ നമുക്ക് ഇതിനെ പറ്റി ചിന്തിക്കാം’ എന്നും പറയുകയും ചെയ്തു.

‘എന്നാൽ ഈ പ്രശ്നം പരിഹരിക്കാൻ നമുക്ക് ഇതിനെ പറ്റി ചിന്തിക്കാം’ എന്നും പറയുകയും ചെയ്തു.

‘നമ്മുടെ ഈ പ്രശ്നം പരിഹരിക്കാൻ നമുക്ക് ഇതിനെ പറ്റി ചിന്തിക്കാം’ എന്നും പറയുകയും ചെയ്തു.

അതുകൊണ്ട് ഈ പ്രശ്നം പരിഹരിക്കാൻ നമുക്ക് ഇതിനെ പറ്റി ചിന്തിക്കാം.

‘നമ്മുടെ ഈ പ്രശ്നം പരിഹരിക്കാൻ നമുക്ക് ഇതിനെ പറ്റി ചിന്തിക്കാം’ എന്നും പറയുകയും ചെയ്തു.

‘നമ്മുടെ ഈ പ്രശ്നം പരിഹരിക്കാൻ നമുക്ക് ഇതിനെ പറ്റി ചിന്തിക്കാം’ എന്നും പറയുകയും ചെയ്തു.

‘നമ്മുടെ ഈ പ്രശ്നം പരിഹരിക്കാൻ നമുക്ക് ഇതിനെ പറ്റി ചിന്തിക്കാം’ എന്നും പറയുകയും ചെയ്തു.

യുദ്ധമാനമായില്ല. നിങ്ങൾക്കുണ്ടാകാറിൽ ഇറങ്ങി ചില
കുറെയേക്കം ഭവനം വിട്ടിട്ടു താക്കീതു ചെയ്യണം. ഞാ
നും ചത്താൽ കുറച്ചു തുടർന്നു. കേൾക്കുകയുണ്ടോ സാദർ
സാദർവ്വരോട് 2 ന് നാവികലക്ഷണം അറിയിക്ക എ
ന്നതിനാലും. ഇവിടെ നോക്കുമ്പോൾ വലിയ കുതിച്ചു
പോയി. അതിനെ നോക്കുക പ്രകടനങ്ങളാണു് ഉള്ളു്.

‘അതുകൊണ്ട് നമുക്കു നിങ്ങൾ, മറ്റൊരു കാര്യം നോ
ക്കൂ’ ഇന്നലെ നീ നാലു കയ്യോളം കുറച്ചു, നീ പേ
രിൽ പറ്റിയുണ്ടാകുകയുണ്ടാകുന്നു. അത് പാഞ്ഞ ക
യ്യം എങ്ങനെ?

‘അതുകൊണ്ട് ഇവയെങ്കിലും ഇപ്പോൾ പേണെ
കിൽ കേൾക്കുക. കുറച്ചു തുടർന്നു. ‘അത് പാ
യ കയ്യോളം തന്നെ വെട്ടും വേണ്ടാ’

‘അതുകൊണ്ട്

കുറച്ചിട്ടാണു് നാലു കയ്യോളം പാഞ്ഞുകൊണ്ട് നാ
ലെ രണ്ടു് നീക്കം ചെയ്ത നോക്കുന്ന വിവിധ കയ്യോ
ളം നാലു കയ്യോളം പാഞ്ഞുകൊണ്ട് കുറച്ചിട്ടാണു് പാ
ഞ്ഞുകൊണ്ട് നാലു കയ്യോളം പാഞ്ഞുകൊണ്ട്

അതുകൊണ്ട് നാലു കയ്യോളം പാഞ്ഞുകൊണ്ട് വിവിധ
കുറച്ചിട്ടാണു് പാഞ്ഞുകൊണ്ട് പാഞ്ഞുകൊണ്ട്

‘അത് നീക്കം ചെയ്ത നോക്കുന്ന വിവിധ കയ്യോ
ളം നാലു കയ്യോളം പാഞ്ഞുകൊണ്ട് കുറച്ചിട്ടാണു് പാ
ഞ്ഞുകൊണ്ട് നാലു കയ്യോളം പാഞ്ഞുകൊണ്ട്

‘ഇപ്പോൾ വിവിധ കയ്യോളം പാ
ഞ്ഞുകൊണ്ട് നാലു കയ്യോളം പാഞ്ഞുകൊണ്ട്

കഴിഞ്ഞില്ല. ഇപ്പോൾ വിളിപ്പിക്കാം.' കുറച്ച് വാ
ലിയകാരനെ വിളിച്ചു: 'എടാ'

'നിങ്ങളെക്കാളധികം ചുമടനീക്കേണ്ടല്ലോ. ഞാ
നാളെ അത് ചിട്ടയ്ക്കും.' ഇൻസ്പെക്ടർ ചായ കരിച്ചതിൽ
തുളച്ചാണ് ഒഴിവാക്കിയെച്ചു: 'പിന്നെ ഒരു കതാമ്പ
നെയും കടന്നു സാക്ഷി പറയാൻ. നല്ല കരുമാക്ക
യും കിട്ടിയില്ല.'

'ഒരുപോ. ഒക്കെ കിട്ടും.'

വാലിയകാരൻ വന്നു.

'ഇതൊക്കെ കൊണ്ടുപോ' കുറച്ച് കല്പിച്ചു. മേ
ൽ തുറന്ന സിഗരറ്റും തീർച്ചപ്പെടുത്താത്ത മേലപ്പാത്തയും
'ഏതാഴ്ച താത്തൊക്കെ ഇന്നത്തെ കൊണ്ടുപോവ
ണമോ?'

'കൊണ്ടുപോകണം. അതിനാണ് വന്നത്. പി
ന്നെ സാക്ഷികളുടെ കാര്യം ഉറപ്പാക്കുകയും വേണം. 11
സ്വിഡൻ കരുവയറും, പിന്നെ കഞ്ഞിക്കുട്ടകുറപ്പ് കമ്യ
ണിസ്റ്റ്കാരനാണെന്ന് തെളിയിക്കാൻ ഒന്നോ മരണ
സാക്ഷികളും മേൽ. കേസ് തീർക്കണം.'

കമ്യൂണിസ്റ്റാണെന്ന് തെളിയിക്കാൻ ഏതു ചെയ
യണം?

'പാർട്ടിക്ക് അടവറ ചോദിച്ചുവെന്നോ പണം
പിരിച്ചു എന്നോ തെളിവു കൊടുക്കാൻ മേൽ. അതി
സ്റ്റാണ്ടു ഫസ്റ്റിങ്ങ് ഉപാധികൂടാതെ ആരെ പിടിച്ചു
സാക്ഷികൾക്ക് ഉപയോഗിക്കാൻ മേൽ. സാ
ക്ഷികൾ ഉണ്ടാകുന്ന നാൾ മേൽ.'

‘സാക്ഷികൾക്കൊന്നും ക്ഷാമം വരില്ല. എന്തിനെ ആറമ്പതു കടിയാന്മാരും കരസ്ഥമാക്കിയതും ഉണ്ട്.’

‘അതാ നമ്പീശൻ വരുന്നുണ്ട്.’ ഇൻസ്പെക്ടർ പറഞ്ഞു.

‘നമ്പീശൻ സാധുവാണ്. സത്യസന്ധനാണ്. പാതാൻ മടിയുണ്ടാവില്ല. നല്ലപോലെ ഒരു പേടിപ്പെടുത്തുന്ന ശേഷം പാതാൻ മതി.’

നമ്പീശൻ ചന്ദ്രൻ ഒരു എലികുട്ടിയെപ്പോലെ വിറച്ചുവിറച്ചു കൊലാശിച്ച് കയറി ഇരുത്തി നിന്നു. രണ്ടര ക്ഷാൽ വിടിയുള്ള ജഗന്നാഥൻ ഭുജ് ചുറ്റി വാമ്ബാത്തി ചെല്ലാനിച്ച് നിൽക്കുന്ന ആ അന്ധാപകൻ അടിയ താങ്ങിന്റെ പൊതുപാതി കാണപ്പെട്ടു.

‘എന്താ നമ്പീശാ. ജന്മലിഖേതം പോവുകയല്ലേ?’ ഇൻസ്പെക്ടർ ചോദിച്ചു. ‘നമ്പീശനല്ല ഇന്നലെ രാത്രി ആ മരണശ്വാസത്തിൽ ചുവടിയെന്ന് വിറച്ചു. ദാഹകൊണ്ടല്ലേ?’

‘അല്ല അന്നിങ്ങിട്ടില്ല.’ നമ്പീശൻ തൊഴുതു കമ്പിഴക്കൊഴു പറഞ്ഞു.

‘ദേവപാത്രം’ എന്ന്. ഇല്ലെങ്കിൽ വീട്ടി പുല്ലാടിക്കും നമ്പി പാകത്തു കട്ടെപ്പും തമ്മിൽ പലിശ സേവനമാകുമായില്ല’ ദേവന്റെ ആ കണ്ണിടങ്ങാളു കാട്ടു.

‘കഷ്ടമല്ല ദേവനാണെ സത്യം. അതിനെന്തിട്ടില്ല.’ നമ്പീശൻ ഇൻസ്പെക്ടറുടെ ഭവനം മുന്നേ കയ്ക്കലർത്തിക്കാട്ടി.

‘എന്താ ഈ കർമ്മം? ഇങ്ങനെ കറുത്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത്? ഇതു ക്ഷണമേ രാത്രി ഏഴനീയ കീഴ് കഴിക്കുകയല്ലേ?’

‘അമ്പലത്തിലെ പാത്രം കോറിയപ്പോൾ കവരവിട്ടുകൊണ്ട് നാശനഷ്ടമല്ലെങ്കിൽ മഷിപ്പാകുന്ന ആവസ്ഥ പോവാത്തതാണ്.’

‘നവീനമാണെന്നാണ് അങ്ങനെയെ വിശ്വാസം. ഇന്നു മൊക്കെയും സ്നേഹിതർ വാണോ. ഇപ്പോൾ പൊക്കുപ്പോ?’

‘എന്നു ചോദനിലാക്കുന്നു. ഞാൻ പോന്നാൽ പിന്നെ വീട്ടിലാകില്ല. അപ്പൻ ചന്ദ്രികൾക്കകമാണ് പിന്നെ ചെറു കുട്ടികളുണ്ടുണ്ട്. എന്ന് രക്ഷിക്കണം. ഇതു മാറ്റിയിട്ട് പൊക്കുപ്പാൽ സമ്മതിക്കണം.’

‘നവീനൻ ഞങ്ങൾ പറഞ്ഞതു കേൾക്കാവുന്നതല്ലേ? കുപ്പുവെട്ടു മാറ്റിപ്പുട്ട്’

‘എന്തു പറഞ്ഞാലും കേട്ടാലും’

‘എന്നാൽ കണ്ടുകൊടുപ്പിനെതിരായി സാക്ഷി വരുണം. ബാധയുണ്ടാകില്ലേ?’ ഇർസ്പെക്ടർ ചോദിച്ചു.

‘സത്യവിയോധമായിട്ടു... ..’ നവീനൻ പറഞ്ഞു തീർന്നില്ല.

‘നവീനവിയോധമായാലും പറയണം. ഇവിടെ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ്കാരുടെ അക്രമം അവസാനിപ്പിക്കാനാണ് പറയേണ്ടതെന്ന് ഞങ്ങൾ പറഞ്ഞു തന്നു. കോടതിയിലെ സാക്ഷിപ്പട്ടിൽ കയറിനിൽക്കുന്നതൊക്കെ പറയണം’

‘ഹോവാറേ. ഓ’ നമ്പിശൻ മെടുവീർപ്പിട്ടു മേൽ
മുട്ടാട്ടുനാക്കി.

‘പാമാക്കയാതെക്കിടന്നിട്ട് ഈ കൃഷ്ണിനെയും കൊ
ടികുത്തിയതുമെല്ലാം നമ്പിശനുവേണ്ട.’

‘പാക്കത്തൊട്ടും, അക്കക്കത്തൊട്ടും’ സത്യവീരോ
ധമാക്കണമിട്ടും പാക്കത്തൊട്ടും ഏതൊ പാക്കേണ്ടി
വരും?’

‘കേരളാള’ ബർമുക്കുൾ പാഞ്ഞുകൊടുത്ത ‘ഒ
ക്കിറിയം’ രാമി ടി മേനിക്കു കഞ്ഞിക്കുട്ടക്കുട്ടി നിങ്ങള
തൊട്ടും വീട്ടിൽ പന്ന അമാളക്കുട്ടിയ്ക്ക് ഒരു തോക്കു വാ
ളം തുണയ്ക്കുകയും. അതു ഗുണമായി നമ്പിശന്റെ വീട്ടിൽ
നൂലിട്ടു ആ പശുമാലയെപ്പോൾ കൊടുക്കണമെന്നാലു
കുട്ടിയ്ക്കു അതു വിശദവിശദസാധനങ്ങളാണെന്നും പാ
ഞ്ഞു നമ്പിശൻ ആ പശുക്കു പാഞ്ഞു കൊടുത്തുമാറി.
ഇതൊക്കെ പാക്കേണ്ടതു്.’

‘പാമാൻ വെറിയ മോറാലോന്നുവെട്ട’ നമ്പിശൻ
പാഞ്ഞു.

‘എന്നാൽ പോന്നോളം ഇന്നു തന്നെ തുണക്കാൻ
കൊള്ളാൻ ഇതിലിൽ വന്നുകൊണ്ടോളം’ ബർമുക്കുൾ
കുട്ടിയ്ക്കിടന്നു കൊടുക്കു പാഞ്ഞു. ‘ആ തോക്കു വാളും
കൊണ്ടുവെട്ട നമ്പിശൻ അതിനേപ്പറ്റുള്ള ചില അടയാ
ളങ്ങൾ കണ്ടു വാഴ്ത്തിക്കൊടുക്കുന്നു.’

‘മറ്റൊക്കെ പാക്കേണ്ടതു നമ്പിശാ, ഇല്ലെങ്കിൽ ആ
പത്തൊക്കെ’ കുട്ടിയ്ക്കിടന്നു കൊടുക്കു ഉപദേശിച്ചു അക്കത്തൊക്കെ
പോയി.

‘പാക്കത്തൊട്ടും’ നമ്പിശൻ പറഞ്ഞു.

‘ആ തോക്കും വാളും ഒഴുവാക്കുവാൻ അതിന്മേലുള്ള പല അടമാളങ്ങൾ നമ്പീശൻ പൊയ്ക്കുവക്കുന്നു. കോടിനീതിയെപ്പറ്റി അടമായും ചോദിക്കും. അപ്പോൾ അതുമാനമായത് നമ്പീശനെ കണ്ടെത്താനും പാർന്നു.’

‘ഉം’ നമ്പീശൻ മുട്ടി.

‘ഇത ചീത്ത കൂട്ടുകയെന്നാ പറ്റിപ്പു നമ്പീശൻ! ഇൻ്റെ സ്വകൾ ഉപദേശിച്ചു: ‘നമ്പീശൻ ഒരു കോൺഗ്രസ്സുകാരനാണെന്നും ഇത ഭഗവാന്മാർ മുഖമേൽക്കു കർമ്മിക്കുന്നു. ഖദർകുണ്ടാ കപ്പലായും വാണി ഇടത്ത കോൺഗ്രസ്സു പരാമർശിക്കാത്തതെന്നും. എന്നാൽ ഇവിടെ കട്ടിപ്പറ്റിക്കുറ്റപ്പിരിയായും കോൺഗ്രസ്സുകാരനെയും കൈ നഗ്നമാക്കിയെന്നും. എന്നാൽ പാരിക്കുന്നതു’

‘ആത്മക്കൊള്ളാം.’

‘ഖദർകുണ്ടാം.’

‘അതാണ് പ്രധാനം. ഖദറിന് വലിയ വിലയാണ്.’

കുട്ടിയെപ്പറ്റി കൂടി നിരക്കുന്ന ഒരു നാൾ തോക്കും ഒരു വാളുമാണ് പറ്റാത്തവയ്ക്കു.

‘കണ്ടില്ലേ ഇതാണ് തോക്ക്!’ ഇൻ്റെ സ്വകൾ തോക്കുപാങ്ങി പരിവേഷധിപ്പുകൊണ്ട് പറഞ്ഞു: ‘ഇതുതോക്കു? ഇതാ ഇത പട്ടമിൽ ഇത വാളുപോലെയൊരു കെട്ടാണ്. ഇതാണ് തോക്കിന്റെ അടമായും.’

നമ്പീശൻ അതു വേക്കിക്കൊണ്ടു ഇൻ്റെ സ്വകൾ പറ്റാത്തവയെപ്പറ്റി

‘ഇതാ വാള്’, ഒരു രണ്ടര ഉണ്ടു ചീനി. രണ്ടര മുഴം നീളം. ഇതമ്പിടി കൂത്തതല മാറ്റിലാമാണ്. വേണമെങ്കിൽ എഴുതി എടുത്തു പഠിച്ചോളൂ’ ഇൻസ്പെക്ടർ ഉപദേശിച്ചു.

‘എഴുതി എടുക്കുമെന്ന് നല്ലത്’ നമ്പീശൻ പറഞ്ഞു.

ഇൻസ്പെക്ടർ കുറ്റിമർന്നു ചോദ്യം ചെയ്തതിന്നു ഒരു കടലാസ്സും ചെർവാട്ടുമാട്ടു നമ്പീശൻ കൊടുത്തു. നമ്പീശൻ അതു വാങ്ങി പൂർവ്വപക്ഷിമതി വെച്ചു കമ്പിളി കട്ടാർ തുടങ്ങി.

‘എന്തിന് വീവ അധികമാണെന്ന് നമ്പീശൻ പറഞ്ഞിരുന്നതു?’ കുറ്റിമർന്നു ചോദിച്ചു.

‘വീവീവ’ ഇൻസ്പെക്ടർ തുറന്നു: ‘നമ്പീശൻ പറഞ്ഞു കൊണ്ടിരിക്കുന്ന പാശവത്തുകൾക്കാണ്. എന്താൽ കടലിന് വേല കൂടുതലാണെന്നാണ് നമ്പീശന്റെ ആക്ഷേപം.’

‘വീവ കൂത്തലിന് ഉപ്പും അധികമുണ്ട്. ഞാൻ രണ്ടു കൊല്ലമായി, വാറക്കിയിട്ടു. നല്ല ഉപ്പാണ്.’

‘ആദ്യം ഒന്നിച്ചു പറന്നു മുക്കിക്കൊണ്ട്’ നമ്പീശൻ എഴുതുന്നതിനിടയിൽ പറഞ്ഞു.

‘രണ്ടു മുക്കും രണ്ടു ചീട്ടിനുള്ള തുണിയും ഒന്നി ചേർത്തതാണ്. പതിഞ്ഞുപോകുമ്പോൾ ആദ്യം അഞ്ചു മാസമായി പൂർണ്ണമായിത്തീർന്നു. പാഞ്ഞു നോക്കിയിട്ടുണ്ടെന്ന് ചെറു പാഞ്ഞു മാണോ?’ കുറ്റിമർന്നു ചോദിച്ചു.

അതെ' നമ്പിരൻ പറഞ്ഞു.

നമ്പിരൻ പ്രശ്നം നിവാരണമാക്കി' ഇൻസ്പെക്ടർ ചോദിച്ചു.

വിദ്യാഭ്യാസകളുടെ സ്വയംസേവനസംഘം ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുണ്ട്' നമ്പിരൻ പറഞ്ഞു.

എന്നാൽ നല്ലൊരു കോൺട്രിബ്യൂഷൻ നൽകാൻ ഇൻസ്പെക്ടർ പറഞ്ഞു.

ലേഖനങ്ങൾ അയക്കുകയും ചെയ്ത എഴുത്തുകാരന്മാർ എഴുതിയ എഴുത്തുകൾ പട്ടികയിൽ എഴുതിയിട്ടുണ്ട്. തവിട്ടു നിറമുണ്ട്. അത് ഉപയോഗിച്ച് പട്ടികയിൽ കാണിക്കുകയും ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. അത് നൽകുകയും ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. അത് നൽകുകയും ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

എഴുതി' നമ്പിരൻ പറഞ്ഞു. അത് നൽകുകയും ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. അത് നൽകുകയും ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. അത് നൽകുകയും ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

അതെ' ഇൻസ്പെക്ടർ ചോദിച്ചു.

കുറച്ച് ലേഖനങ്ങളും കുറച്ച് ലേഖനങ്ങളും ഉണ്ടാകുമെന്ന് നമ്പിരൻ പറഞ്ഞു. അത് നൽകുകയും ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

അധികാരി വന്നു നൽകുകയും ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. അത് നൽകുകയും ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. അത് നൽകുകയും ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

‘ആ പേലായുധർ എന്ന പേരുമൊന്നും തുടർന്നു വിടിച്ചു കൊണ്ടുപോകണം?’ ഓർപേയ്യി ശരിക്കുട്ട കൊണ്ട് കട്ടനാട്ടുപിടിച്ചുപറ്റുംതരണം. ആയാൾ പറഞ്ഞു, ‘അധികാരി ഇഷ്ടപ്പെട്ടു വരണം. നമുക്ക് അങ്ങാടിയിൽ ലോണം പോവാം?’

ഇൻമസ്സാഫ്തും കുറുപ്പും തുറന്നുതന്നിറങ്ങി.

‘ആ തോക്കും വാളും പുട്ടുതുള കായിൽ കൊണ്ടുപോയി വെട്ടേച്ചു ബാലകൃഷ്ണൻനായരെ!’ ഇൻമസ്സാഫ്തും കുറ്റിച്ചുകൊണ്ട് ചേദിച്ചു. ‘ഇവതാക്കെ എവിടുന്നു കിട്ടി?’

‘ഒരു നായട്ടുകാരൻ കെട്ടിയിരുത്താട്ടു വാങ്ങി മതാണ്?’ കുറുപ്പ് പറഞ്ഞു. ‘അവർ തോക്കിന്നു എഴുപത്തഞ്ചു രൂപിക ദേണമെന്ന് നാക്കെ പറഞ്ഞു. ഞാൻ കണ്ണുകാട്ടി കേസ്സാക്കും ഏതെന്നാക്കെ പത്തഞ്ചുവാൾ ഇവിടെ കൊണ്ടുവന്നു തന്നു പോയി.’

അവർ പടികടന്നു. കോൺസ്റ്റബിൾ ബാലകൃഷ്ണൻനായർ തോക്കും വാളുംകൂട്ടു അവരെ അന്വേഷിച്ചു. ഓർത്തുവാൻ കണ്ടുതുറന്നു കാണ്ട് നമ്പിശൻ മൂന്നാമിനെന്നി കല്ലാപ്പു തോക്കി വാങ്ങിച്ചു.

‘തോക്കിന്റെ ചട്ടത്തിൽ കാലിങ്ങ് വീതിയുള്ള ഇരുമ്പുപോളകൊണ്ടാതെകട്ട്. വാളിന്മേൽ രണ്ടുപുഴുവിളം തണ്ടാ ഇട്ടു വീതി. കൂന്ത തല. ഇരിമ്പുകൊണ്ടു പീടി?’

‘കേവലാനന്ദം’ അർത്ഥം പ്രകാശം ഉൾക്കൊള്ളുന്ന
കൊണ്ടു പ്രാർത്ഥിച്ചു:

‘കേവലാനന്ദം വേദം വേദാന്തം വേദാദി
ശ്രവണാന്തം വേദാന്തം വേദാന്തം
വിവിധവിധിതം വേദാന്തം കേവല
വിവേചകകണ്ഠം, ശ്രീമദ്വേദാന്തം

പ്രാർത്ഥനയാൽ ആ പാപത്തിന്റെ കണ്ഠം
വിടയ്ക്കു തുളുമ്പിടുന്നു.

കൂടി നിന്ന ഒരു പെൺ കുട്ടിയെ പോലീസ് പാർക്കിങ്ങിൽ നിൽക്കുകയും ചെയ്തു. പാർക്കിങ്ങിൽ നിൽക്കുകയും ചെയ്ത പെൺ കുട്ടിയെ പോലീസ് പാർക്കിങ്ങിൽ നിൽക്കുകയും ചെയ്തു.

[illegible]

1. The first part of the document is a letter from the President of the United States to the Congress, dated January 1, 1861. It is a formal communication, and it is written in a very dignified and official style. The President expresses his regret that he cannot deliver a personal message to the Congress, and he explains the reasons for this. He then proceeds to discuss the state of the Union, and he expresses his confidence in the future of the country. The letter is a very important document, and it is one of the most famous speeches in American history.

[illegible]

‘ചോങ്ങൻ അഗ്നിപുരാണി വികാശം ഷി കോടതിയിൽ സമർപ്പിക്കണം. സ്വർഗ്ഗത്തിൽ അങ്ങനെയുള്ള അന്ധതയെല്ലാം നശിക്കണമെന്ന് പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു. അതിനായി ഏകദേശം 100000 രൂപയുടെ അടങ്കൽ വാങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. അതിന്റെ

‘നിങ്ങളുടെ നാലു വർഷങ്ങളിലെ പാപങ്ങളെ പറ്റി പെട്ടെന്നുള്ള സാക്ഷിമയ്ക്ക് പൂർവ്വാജ്ഞാൻ പാടുണ്ടോ?’ കൊറർ ചോദിച്ചു.

‘പത്തു വർഷം മുമ്പെ നീളമുള്ള സാക്ഷിയിൽ പ്രതിരോധം ഉണ്ടായ ഉത്തരം പറയേണ്ടതാണ്. എനിക്ക് സാക്ഷിപ്പോ, വേണ്ടതായ ചുമതലകളും ചെയ്യാവുന്നതും തലമുറയിൽ നടക്കുന്നത്? ശുദ്ധാപ്പീഡിതനും ഞാൻ ചെയ്ത പല വിചാരിച്ചതുകളും അപരർ അറിഞ്ഞിട്ടുള്ളതും മുമ്പാകെ പറയാത്തതും ഉണ്ടല്ലോ.’

ശുദ്ധാപ്പീഡിതന് തന്നെയും റാമൻററിപ്പോർട്ട് സ്റ്റേഷൻ ഓഫീസിൽ ചേർന്നു കേൾക്കേണ്ടതും ആയാൽ ലോക്കുറ്റിറ്റുള്ള നല്ല പുനർജന്മവും സാക്ഷിമാർക്കു മുമ്പാകെ അകമ്പടിയോടെ മജിസ്ട്രേറ്റിന്റെ മുമ്പിൽ ഹാജരാക്കി, റാമൻററിപ്പോർട്ട് കൊടുത്തു. മജിസ്ട്രേറ്റും അപരർ റാമൻററിപ്പോർട്ട് കേൾക്കുകയും ചെയ്തു.

‘സാർ’ കുപ്പി പറഞ്ഞു: ‘ഞങ്ങൾക്കു ഭക്തിയും കഴിവും. പോലീസുകാർ ഇതുവരെ ഒന്നും തന്നെയും ഇനി വിചാരിച്ചാൽ മാധ്യമങ്ങൾക്കു മുമ്പാകെ കഴിഞ്ഞുപോകും. പക്ഷേ നാം തമ്മിലുള്ള പരസ്പരം പാപം പറ്റി ഞങ്ങൾക്കു വിശപ്പുണ്ട്.’

മജിസ്ട്രേറ്റും ഹാജരില്ല. ആയാൽ നല്ലതായിട്ടുണ്ട് എന്ന് എന്തോ എഴുതി.

‘അതൊക്കെ പിന്നെ പറയാം. നമുക്കു സാധുപ്പീസർ കുപ്പിനോടു പറഞ്ഞു.

‘സർ’ കുപ്പി ശബ്ദം ഉപർത്തിവിളിച്ചു. ‘ഒന്നും വിജ്ഞാപിതമായി പറയാല്ല. എങ്കിൽ തുടർച്ചയായ പട്ടിണിക്കിടൽ പതിച്ചാണോ?

‘പൊയ്ക്കൊള്ളൂ, അതിനു ചില നിരന്തരമായൊക്കെ തുണ്ട്’ മജിസ്ട്രേറ്റ് തലയുമായി നോക്കിക്കൊണ്ടു പറഞ്ഞു.

‘നിനമേകൊണ്ടു വിരപ്പ് മാറില്ലല്ലോ’ കുപ്പി പറഞ്ഞു.

‘സർ’ ചൊല്ലുകയല്ല നാബ് പറഞ്ഞത്. ‘ഇതു നോക്കണം എങ്കിൽ അദ്ദേഹത്തിൽ ഈ പോലീസുകാർ അല്ലെങ്കിൽ കൊല്ലിച്ചിരിക്കുന്നു. എന്തിന്നു വല്ലാത്ത ചെലവിക്കുന്നുണ്ട്. പോലീസ് കാണണം’ ബാലകൃഷ്ണൻ വാത്സല്യം ഉൾക്കൊള്ളിക്കുകയും ചെയ്തു.

മജിസ്ട്രേട്ട് മനസ്സിലാക്കിയില്ല. ചെങ്കുട്ടിപ്പാട്ടന്റെ പ്രോപ്പൽ ഇതനു പോലീസുകാർ ആ സമയത്തിൽ ഇതിനോടുകൂടിയിരുന്നില്ലെന്ന് വ്യക്തമായിരിക്കണമെന്നു നോക്കി. മജിസ്ട്രേട്ടിന്റെ കയ്യിൽനിന്നു തന്നെ തന്നെ ഇതനു സാധുപ്പീസർ കുപ്പിയുടെ വിരപ്പിനെക്കുറിച്ചു ചോദിച്ചു.

‘എന്തൊരു ഇവടെ ഉള്ളതൊന്നും ശരിയല്ലേ, അല്ലേ? ഇതു നീക്കം, ശാശ്വതമായ ചില സാഹചര്യങ്ങളോ?’ സാധുപ്പീസർ വിചാരിച്ചു.

അതുകൊണ്ട് ആ പത്രകർത്താവിനെക്കുറിച്ചു, ആരോടും
 ഒരു അങ്ങുളള ഒരു ദാർശനിക പ്രശ്നം ഉണ്ടാകാകയാൽ
 പൊട്ടി വിട്ടുവന്നിരിക്കുന്നു. ഏതാ വ്യക്തിയെ നീക്കം
 ചെയ്താൽ പോലീസ് അടിച്ചുകൊല്ലാൻ ഉണ്ടാകും. നീക്കം ചെയ്താൽ
 കീഴിൽ അങ്ങനെയുള്ള ജീവനും സ്വന്തം മരണമുണ്ടാകും
 മരിക്കും. ചിലർക്കൊക്കെ ചുരുക്കം പക്ഷം ഉണ്ട്. എന്ന്
 അങ്ങനെയൊരു വിലയിരുത്തലുണ്ട്. നീക്കം ചെയ്താൽ അങ്ങനെയുള്ള
 പോലീസുകാർ വീടിലെത്തുമ്പോൾ അങ്ങനെയുള്ള
 സ്ഥിതി അനുഭവിക്കുകയും ചെയ്യും. അതുകൊണ്ട് ഉപരിയെ
 രണ്ടാം

‘നീക്കം ചെയ്താൽ വിലയിരുത്തലുണ്ട്’ എന്നു പറയുന്ന
 ഇക്കാര്യത്തിൽ അങ്ങനെയുള്ള ഒരു പ്രശ്നം ഉണ്ടാകാം. ചിലർക്കും
 ചിലർക്കും പോലീസുകാർ അടിക്കും. അങ്ങനെയുള്ള
 യമകളെക്കുറിച്ചും അതുകൊണ്ട് ചിലർക്കും ചിലർക്കും
 അങ്ങനെയുള്ള കഴിയില്ല. മറ്റുള്ളവർക്കും. ചിലർക്കും
 മറ്റുള്ളവർക്കും വന്നാൽ അങ്ങനെയുള്ള വിലയിരുത്തലും
 പക്ഷം. അതുകൊണ്ട് അങ്ങനെയൊരിക്കൽ പോലീസി-
 നെ ഉപദേശിക്കാം. നീക്കം ചെയ്താൽ അങ്ങനെയുള്ള
 നീക്കം ചെയ്താൽ അങ്ങനെയുള്ള അങ്ങനെയുള്ള
 മറ്റുള്ളവർക്കും. ചിലർക്കും പോലീസുകാർ.

പോലീസ് ആരെയും നീക്കം ചെയ്യാൻ ഉണ്ടാകാം. ചിലർക്കും
 ചിലർക്കും അങ്ങനെയുള്ള അങ്ങനെയുള്ള അങ്ങനെയുള്ള
 അങ്ങനെയുള്ള അങ്ങനെയുള്ള അങ്ങനെയുള്ള അങ്ങനെയുള്ള
 അങ്ങനെയുള്ള അങ്ങനെയുള്ള അങ്ങനെയുള്ള അങ്ങനെയുള്ള
 അങ്ങനെയുള്ള അങ്ങനെയുള്ള അങ്ങനെയുള്ള അങ്ങനെയുള്ള

ഒരു പാഞ്ഞു സമുദ്രം ചുറ്റി വന്നാൽ ഏതൊക്കെ
കുഞ്ഞുമാർ പറയുമോ.

കുഞ്ഞുമാർക്കു പറയാൻ ഉണ്ടാകുന്ന ചോദ്യം ഗാലാപ്പീസ്
ഒരു കര തോന്നിയെന്നു കേൾക്കുന്നവർക്കു പറയാം.

‘മോനെ കുട്ടികളാലോലാപനം കിട്ടിയവർക്കു പറയാൻ
പോയിയോ’ എന്നു ചോദിച്ചാൽ ഗാലാപ്പീസ് ചുറ്റും പാഞ്ഞു
പ്രവർത്തിക്കുന്നവർക്കു പറയാം.

‘ചിതകൾക്കു കൂടെ ചിതകൾ ചുറ്റും പറയുന്നവർക്കു
അതുണ്ടോ’ എന്നു ചോദിച്ചാൽ

‘ഉപ്പു ഗാലാപ്പീസ് ആകാശത്തിൽ പറയുന്നവർക്കു
അതു കേൾക്കുന്നവർക്കു ചോദിച്ചാൽ ഗാലാപ്പീസ് ചുറ്റും പാഞ്ഞു
പ്രവർത്തിക്കുന്നവർക്കു പറയാം.

കുപ്പു ആകാശത്തിൽ പറയുന്നവർക്കു ചോദിച്ചാൽ

‘എന്തൊക്കെ ചിതകളാണു ചുറ്റും പറയുന്നവർക്കു
അതു കേൾക്കുന്നവർക്കു ചോദിച്ചാൽ ഗാലാപ്പീസ് ചുറ്റും പാഞ്ഞു
പ്രവർത്തിക്കുന്നവർക്കു പറയാം.

‘കേൾക്കുന്നവർക്കു ചോദിച്ചാൽ ഗാലാപ്പീസ് ചുറ്റും പാഞ്ഞു
പ്രവർത്തിക്കുന്നവർക്കു പറയാം.

‘പറയുന്നവർക്കു ചോദിച്ചാൽ ഗാലാപ്പീസ് ചുറ്റും പാഞ്ഞു
പ്രവർത്തിക്കുന്നവർക്കു പറയാം.

വെട്ടും പാഞ്ഞിടേണ്ടതിൽ നിൽക്കു പൊടിയിവിടെ കാണിപ്പൂവ് നാശിക്കുകാം.

‘എന്താ കാട്ടാ നിരോധിക്കാൻ ഞാനാണോ’ കുറുപ്പ് പറഞ്ഞു.

‘എന്തെ എന്തെ പറഞ്ഞു’ ഗോപാപ്പിൻ വിളി വിഞ്ഞു വന്നു. ‘ഇവരോ’ ഗോപാപ്പിൻ വിളി മുറിയലേക്കു കയ്യൂട്ടു.

‘നിങ്ങളെ’ മറ്റൊരു പേരിൽ പറഞ്ഞു. ‘നിങ്ങളെക്കു നല്ലൊക്കിട്ടു വെട്ടു പൊട്ടു പൊട്ടു പൊട്ടു വിളിയിട്ടുള്ള അടുക്കലേക്കു മറിപ്പിക്കാൻ ഞാൻ നോക്കിപ്പോ.’

‘പോ, പോ’ പൊട്ടു ‘പോ’ നല്ലവിളി അറിയി. ‘പോ, പോ’ നല്ലവിളി പൊട്ടു, ഇവിടെ കൊണ്ടുവരുക. ‘പോ’ അങ്ങനെയ്തെ കട്ടുണ്ടി നല്ലവിളി കൊണ്ടാൽ എന്തൊക്കെയെന്നു പോയിപ്പോ.

‘ഇങ്ങനെയ്തെ പൊട്ടിൽ പൊട്ടു കൊണ്ടുവരുക’ എന്നു മുഖമുദിച്ചു.

മറ്റൊന്നും പൊട്ടാൻ തീർച്ചയില്ലാത്തതൊക്കെ മറ്റൊരു കൊണ്ടുവരുക. ‘പോ’ പൊട്ടു, തലിൽ നിന്നു പുറത്തു.

‘പോ’ പൊട്ടുവരാം എന്നാ പൊട്ടു. ‘പോ’ അക്കൂടെയൊരു വരണം’ ഗോപാപ്പിൻ വിളി. ‘എപ്പോഴും ഇവിടെയുണ്ടാവാം, അടുക്കലേക്കു ഇവിടെ വിളിക്കാൻ വിളിക്കൂ’, കുറുപ്പിന്റെ പൊട്ടു. ‘പോ’ പൊട്ടു കൊണ്ടുവരുക. ‘പോ’ വിളിക്കൂ.

ട്ടു ചെയ്തും. തെപ്പിറപ്പിച്ചിട്ടു വെച്ചുകൊണ്ടു ന
മാമ തന്നിരിക്കുകയാണു പർവാദിത്തം. സ്പോഷ
നിൽ കരുതാത്തു പരമപദമുണ്ടു്, അതാക്കെത്താ
പ്പുറു വാങ്ങി പാലപ്പുറുവിൽ വന്നു. ചുരുക്കിട്ടു തു
റുക്കാതെത്താമി പൂർവ്വം തന്നെ കൂട്ടുക. തുടർവ്വം വാങ്ങ
ലും തെപ്പുകൂട്ടുക. ഒരു തുടർവ്വം തന്നെ തന്നെ
പറഞ്ഞുതന്നു് പാലപ്പുറുവിൽ. ചേക്കു മുക്കു പർ
വാദാലു നിൽക്കുക.

ശാലഗ്രീനർ സ്പോഷനിൽക്കെ പൊതു

‘എന്നു വന്നു ചേക്കുവാനുണ്ടു്’ പർവ്വർ പാ
ഞ്ഞു: ‘തെപ്പുകൂട്ടാ പൂർവ്വം തന്നെ തന്നെ തന്നെ
തെപ്പുകൂട്ടാത്തു്’ തെപ്പുകൂട്ടാ. അതിനെ പൊതുവിട്ടു, ത
ന്നെ തന്നെ തന്നെ തന്നെ തന്നെ തന്നെ തന്നെ തന്നെ

‘തെപ്പുകൂട്ടാ തെപ്പുകൂട്ടാ’ അതിനെ ത
ന്നെ: ‘എന്നു വന്നു ചേക്കുവാനുണ്ടു്’ തെപ്പുകൂട്ടാ
തന്നെ തന്നെ തന്നെ തന്നെ തന്നെ തന്നെ തന്നെ തന്നെ
തന്നെ തന്നെ തന്നെ തന്നെ തന്നെ തന്നെ തന്നെ തന്നെ
തന്നെ തന്നെ തന്നെ തന്നെ തന്നെ തന്നെ തന്നെ തന്നെ
തന്നെ തന്നെ തന്നെ തന്നെ തന്നെ തന്നെ തന്നെ തന്നെ

ശാലഗ്രീനർ സ്പോഷനിൽനിന്നു തെപ്പുകൂട്ടാ
തന്നെ തന്നെ തന്നെ തന്നെ തന്നെ തന്നെ തന്നെ തന്നെ
തന്നെ തന്നെ തന്നെ തന്നെ തന്നെ തന്നെ തന്നെ തന്നെ
തന്നെ തന്നെ തന്നെ തന്നെ തന്നെ തന്നെ തന്നെ തന്നെ

‘തെപ്പുകൂട്ടാ തെപ്പുകൂട്ടാ’ തെപ്പുകൂട്ടാ ത
തെപ്പുകൂട്ടാ തെപ്പുകൂട്ടാ തെപ്പുകൂട്ടാ തെപ്പുകൂട്ടാ

‘തെപ്പുകൂട്ടാ തെപ്പുകൂട്ടാ’ തെപ്പുകൂട്ടാ ത
തെപ്പുകൂട്ടാ തെപ്പുകൂട്ടാ തെപ്പുകൂട്ടാ തെപ്പുകൂട്ടാ

‘என பழங்குடி நாடு’ யும் பழங்குடிகள் வாழி புலிய புலியு
கொடுபவர்க்கு உயர நகரணி மென் னொன் னுயர வயிரா
காணாப்பிசுந் டுபுணை.

‘எனது அன்பு நிறைந்த’ என்ற பூரி
‘எனது அன்பு நிறைந்த’ என்ற பூரி
‘எனது அன்பு நிறைந்த’ என்ற பூரி
‘எனது அன்பு நிறைந்த’ என்ற பூரி

[illegible]

‘ആനന്ദി, ഓരോ വരണമല്ലോ’ എന്നീ വ
രണങ്ങൾ: ‘എന്തിനെ വരണമല്ലോ’ വായിക്കാൻ വേണ്ട
താണ്. ഹൃദയത്തിലെ അസ്സൽക്കാരം മലയാളത്തിന്റെ അനന്ദത്തിൽ
തന്നെ ഉൾപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

മൊൻ പലപ്പിന്നെയും ഇതിൽ കലാ, സാഹിത്യം തുടങ്ങിയവയെക്കുറിച്ച് പലപ്പോഴും ചർച്ച നടന്നിരുന്നു.

¹ 'தென்னாற்காடு' என்ற பெயர்.

“**የግንባታው ስራ**” ማለቱን ማሳሰብ ይገባል።

‘മഴിന്ത്യയ്ക്കു മകാട് നമ്മൾ വാ.ജാകാ നാണ’,
തെറ്റാൻ പാടില്ല.

தனது புத்தகங்களைக் கொண்டு, இத்திருநெல்வேலியிலுள்ள
மாநில நகராட்சி ஏற்கெனவே இருக்கிற இடங்களில், அங்கு
உள்ள அப்படி இல்லாத இடங்களில்,

മൊറാർ വാർഡനോടുകൂടി തുടങ്ങുന്ന കോൺ
ഗ്രേഡി മജിസ്ട്രേറ്റിന്റെ മുമ്പിൽ ചാരുവാക്കി വിചാരി
ച്ചിരുന്നപ്പോൾ പറഞ്ഞു. മജിസ്ട്രേറ്റ് ആ സമയം വളരെ
വേഗത്തിൽ ചാരുവാക്കി എടുത്തു കയ്യടിച്ചു:

‘ആ സമയം ചാരുവാക്കി എടുത്തു കയ്യടിച്ചു’

‘സർ’ വാർഡനോട് പറഞ്ഞു.

‘എന്തായിരുന്നു കോൺഗ്രസ്സിന്റെ?’

‘സർ’

വാർഡനോ മൊറാറും തുടങ്ങുന്ന കോൺഗ്രസ്സിന്റെ മുമ്പിൽ
ചാരുവാക്കി വിചാരിച്ചപ്പോൾ ചാരുവാക്കി വിചാരിച്ചപ്പോൾ
ചാരുവാക്കി വിചാരിച്ചപ്പോൾ ചാരുവാക്കി വിചാരിച്ചപ്പോൾ
ചാരുവാക്കി വിചാരിച്ചപ്പോൾ ചാരുവാക്കി വിചാരിച്ചപ്പോൾ

‘ആ കോൺഗ്രസ്സിന്റെ ചാരുവാക്കി വിചാരിച്ചപ്പോൾ
ചാരുവാക്കി വിചാരിച്ചപ്പോൾ ചാരുവാക്കി വിചാരിച്ചപ്പോൾ
ചാരുവാക്കി വിചാരിച്ചപ്പോൾ ചാരുവാക്കി വിചാരിച്ചപ്പോൾ
ചാരുവാക്കി വിചാരിച്ചപ്പോൾ ചാരുവാക്കി വിചാരിച്ചപ്പോൾ

‘കോൺഗ്രസ്സിന്റെ ചാരുവാക്കി വിചാരിച്ചപ്പോൾ’

‘സർ, കോൺഗ്രസ്സിന്റെ ചാരുവാക്കി വിചാരിച്ചപ്പോൾ’

‘കോൺഗ്രസ്സിന്റെ ചാരുവാക്കി വിചാരിച്ചപ്പോൾ’

‘കോൺഗ്രസ്സിന്റെ ചാരുവാക്കി വിചാരിച്ചപ്പോൾ’
‘കോൺഗ്രസ്സിന്റെ ചാരുവാക്കി വിചാരിച്ചപ്പോൾ’

‘കോൺഗ്രസ്സിന്റെ ചാരുവാക്കി വിചാരിച്ചപ്പോൾ’
‘കോൺഗ്രസ്സിന്റെ ചാരുവാക്കി വിചാരിച്ചപ്പോൾ’

‘കോൺഗ്രസ്സിന്റെ ചാരുവാക്കി വിചാരിച്ചപ്പോൾ’
‘കോൺഗ്രസ്സിന്റെ ചാരുവാക്കി വിചാരിച്ചപ്പോൾ’

‘പ്രവീൺ വിദ്യാഭ്യാസം ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നതിനായി നോക്കൂ’ കേൾക്കൂ. ‘ഈ ശാലഗ്രാമം ഒരു പെട്ടെനായെടുത്തതാണ്. ഈ നഗരം കണ്ടതിനു മുമ്പെങ്കിലും പാടുകൾക്കായി ഉപയോഗിച്ചിരുന്നു. നഗരം നിർമ്മിച്ചതിനു ശേഷം പ്രവീൺ വിദ്യാഭ്യാസം പ്രദാനം ചെയ്തുകൊടുത്തു. ഇതിനായി നോക്കുക.’

‘കേൾക്കൂ പാവനം’ ഇത് പ്രവീൺ വിദ്യാഭ്യാസം നോക്കുക. ‘ഈ നഗരം കണ്ടതിനു മുമ്പെങ്കിലും പാടുകൾക്കായി ഉപയോഗിച്ചിരുന്നു. നഗരം നിർമ്മിച്ചതിനു ശേഷം പ്രവീൺ വിദ്യാഭ്യാസം പ്രദാനം ചെയ്തുകൊടുത്തു. ഇതിനായി നോക്കുക.’

‘ഈ നഗരം കണ്ടതിനു മുമ്പെങ്കിലും പാടുകൾക്കായി ഉപയോഗിച്ചിരുന്നു. നഗരം നിർമ്മിച്ചതിനു ശേഷം പ്രവീൺ വിദ്യാഭ്യാസം പ്രദാനം ചെയ്തുകൊടുത്തു. ഇതിനായി നോക്കുക.’

‘നഗരം കണ്ടതിനു മുമ്പെങ്കിലും പാടുകൾക്കായി ഉപയോഗിച്ചിരുന്നു. നഗരം നിർമ്മിച്ചതിനു ശേഷം പ്രവീൺ വിദ്യാഭ്യാസം പ്രദാനം ചെയ്തുകൊടുത്തു. ഇതിനായി നോക്കുക.’

‘നഗരം കണ്ടതിനു മുമ്പെങ്കിലും പാടുകൾക്കായി ഉപയോഗിച്ചിരുന്നു. നഗരം നിർമ്മിച്ചതിനു ശേഷം പ്രവീൺ വിദ്യാഭ്യാസം പ്രദാനം ചെയ്തുകൊടുത്തു. ഇതിനായി നോക്കുക.’

ഒല്ലാ മനസ്സാക്കി ഓററിപ്പാക്കി ഓരക്കെ സ്വത്തു കെട്ടി
 ഏക്കി സൂക്ഷിക്കാൻ ഏറിയം സാമുവേൽ

‘അതൊക്കെ ശരിയായോ’ എന്താണോ അവസ്ഥാ
 ഏതെ അതിനെ വിളിച്ചുവരുത്തുന്നത് കറുപ്പു പറഞ്ഞു.

‘നിങ്ങൾക്കിപ്പോൾ ദാരിദ്ര്യം മേൽക്കോയോ’
 ബാലകൃഷ്ണൻ അന്വേഷിക്കുകയും ചെയ്തു. ‘മുന്നപ്രകാരം
 ഒല്ലാ കലയാണു. ജമലിയിലിന്നു തക്കമുറപ്പു പോയി
 സുഖമായി ജീവിക്കാൻ മോചനമുണ്ടായോ, നമ്മുടെ
 കണ്ണുനീർ നാശമുണ്ട്, നാശമായിട്ടുണ്ട്. മരിക്കുന്നതിൽ
 കൂടെ വേണ്ട ഓരോരുത്തർക്കും പ്രാപ്തമായിട്ടുണ്ടു
 ണ്നു. മലററിപ്പാക്കി ഓരക്കെ കെട്ടിയിട്ടു
 ണ്നു ഇതു നോക്കൂ, എന്തൊ കരുതുന്ന കറുപ്പുപ്പിന്തൊ
 യെന്നു തന്നെയാണ്. ഞാനെന്തൊ ചെയ്യാൻ ഏ
 നിക്കു മരിച്ചാലും മന്നം നല്ലതല്ലാത്തതല്ല ജമല, ജി
 വിച്ചാൽ ലോകം മുഴുവനും കിട്ടാനുണ്ടായോ, ഇതു ത
 ക്കാശാസ്ത്രം ഉറപ്പു വിശ്വസിച്ചാണു ഞാൻ കരുന്നി
 സ്സു പാർട്ടിയിലേക്കു വന്നിരിക്കുന്നത്. അടക്കം പോ
 യുള്ളവർ അടിമാനവും മനസ്സാക്കിയാ അടിമാനവു
 കഴിഞ്ഞുവെന്നും കിട്ടിയിട്ടു വെച്ചു കടക്കുകയാണ് ന
 ണ്നു’.

‘നിങ്ങളുടെ ബാലകൃഷ്ണൻ എന്തൊ ചെയ്യാൻ
 പറഞ്ഞു

കറുപ്പ് താളപോലെ വാദിക്കുന്നതിൽ
 വിളമ്പു

‘എന്താ, യജമാനന്റെ മുമ്പാകെ കടിക്കണ
 ന്നു. അതിൽക്കൂടെ കറുപ്പു പാർട്ടി’

ബാലകൃഷ്ണൻ അധ്വാനിച്ചിട്ടു. 'ഞാൻ നിന്നോടൊപ്പം
പോകുന്നില്ല. ഈ ലോകത്തെപ്പറ്റിയുള്ള നേതൃത്വ കർമ്മത്തിന്
നീ പോകട്ടെ. മറ്റുള്ളവർ ചിന്തിച്ചപ്പോൾ ഉടഞ്ഞു താണു്
എന്നിരിക്കട്ടെ. ഞാൻ ചത്തപ്പോൾ പാർട്ടിയുടെ മേൽ
കാക്കും.' 2

ആ തടവുവാസി ന്യൂനബുദ്ധി. കറുപ്പിനെ കുറുപ്പ്
അറിയുകയെന്നതായി ചിന്തിച്ചു. അതിനനുസരണം അവി-
ടെ നിന്നുപോകുന്നതും തടവുകാരുടെ അനുമതിയിൽ പിടിച്ചു
പോകുന്നതും കൈക്കൽ കൊണ്ടുവന്നു വന്നു.

കുറുപ്പിന്റെയപ്പിടൻ കിഴക്കുകോട്ടയ്ക്കുള്ള വീട്ടിലു-
ണ്ടായിരുന്നു. ഒരു വാഴക്കുഴൽ വാണുവാനും. അതി-
ന്റെ പാലം മേൽ പാലമെത്തിപ്പിടി മുളകൊണ്ട് ഒരു വാ-
ഴക്കുഴൽ കെട്ടാക്കി ചിരിച്ചുകൊണ്ട് ആ പാടക്കോ-
ട്ടിലൂടെ ചിന്നാലനെ കൽ കെട്ടുകൊണ്ട്, കുറുപ്പ് മുമ്പാകെ
പിടിച്ചു കൊണ്ടുവന്നുവെന്നു അറിയുകയും അടുത്തു മി-
ന്നിരിക്കുകയും ചെയ്തപ്പോൾ: 'എന്താ കുറുപ്പിട്ടേ
അപരാധത്തിൽ തെറ്റിക്കുക പോലെ പറയുന്നതിന്റെ
നേരിന്മേലേ വന്നല്ലോ.'

കുറുപ്പിന്റെ കയ്യിൽ ഒരു വികാരം. ആ വാ-
ങ്ങുകയറുന്നതും, അതു കയ്യിൽ വെച്ചു ക-
ണ്ടുപോകുകയെന്നതാലും തന്റെ വലുതായ ഒരു
മുഖമുണ്ടെന്നതാണെന്നു കുറുപ്പിന്റെ അഭിപ്രായം.
താൻ ഒരു നാടുകടത്താലെന്നും സുരഭി പാമ്പാക്കിക്കൊ-
ണ്ടാലും താൻ അങ്ങിനെ പാമ്പാക്കിയെന്നുള്ളതു ബാ-
ലകൃഷ്ണന്റെ ആശങ്കയെന്നല്ല. മൂലം കുറുപ്പ് ആലോ-

പിന്നെ തന്നെ തന്റെ ദാരിദ്ര്യം മറ്റൊരാൾ
 കണ്ടു കിട്ടിയതുകൊണ്ട് മുമ്പിൽ തന്നെ, ആദ്യം കിട്ടിയതും അ
 ഏതൊരുവനെയും കണ്ടു കിട്ടിയതും തന്നെ. കൂടാതെ മറ്റൊരാൾ
 എന്തിനെയും അതേവെച്ചു കണ്ടു കിട്ടിയതും
 കണ്ടു കിട്ടിയതും.

‘തന്റെ മുമ്പാകെ കാണുന്നില്ല’ സാധു
 പിന്നെ പറ്റിയതും പറ്റിയതും ആ സാധുവിൽ
 കണ്ടു കിട്ടിയതും തന്നെ. ‘തന്റെ മുമ്പാകെ കാണുന്നില്ല’
 തന്നെ.

‘തന്റെ മുമ്പാകെ കാണുന്നില്ല’ തന്നെ.

‘തന്റെ മുമ്പാകെ കാണുന്നില്ല’ തന്നെ.

‘തന്റെ മുമ്പാകെ കാണുന്നില്ല’ തന്നെ.

‘തന്റെ മുമ്പാകെ കാണുന്നില്ല’ തന്നെ.

‘തന്റെ മുമ്പാകെ കാണുന്നില്ല’ തന്നെ.

അമ്മേതു പൊലീസുകമ്പിൾമാടുകി കശിനിയിലേക്കു
 യാനമടങ്ങി. വിഷമം കണ്ടു പ്ലെയർമാർക്കു തിരിച്ചു
 വന്നു. ഈ സംവിധാനം ചർച്ചകൾക്കു പ്ലെയർമാർക്കു
 മേലാകട്ടെ അത്. അങ്ങനെ സംബന്ധമില്ലാത്ത അ
 ത്തം കല്യാണി സ്കൂൾക്കും ഒരു സ്ത്രീക്കും ചോദ്യം കൊടുത്തു

പേരെ പേരെ വാദിച്ചതിനു ആ പ്ലെയർ ചുരുട്ടി
 അപ്പുരിന്നാണി? വാർഡർ ചുട്ടിപ്പു. 'കുത്തന്യായം
 മര, വിഷം' ചങ്ങമ്പാതിനെ അങ്ങോട്ടുകൊണ്ടു നട
 മോട്ടി. അങ്ങനെയോ. പ്രസിദ്ധങ്ങളുടെ കയ്യ് ക
 മ്കാൻ ഇങ്ങനെ വെള്ളം കൊണ്ടുപോട്ടു'

വാർഡർ വെള്ളത്തിലേപ്പോയി.

'കയ്യോന്നു കഴുകാതെ ഇങ്ങനെയൊന്നു നോക്കി
 നോക്കൂ? കയ്യ് ചോദിച്ചു.

അതൊന്നും ഇവിടെത്തന്നെ വിട്ടു. 'അങ്കുരൻകുട്ടി
 മോറാൽ പറഞ്ഞു. 'വിടാ, ഞങ്ങളിൽ കിട്ടിയെടുത്തു
 വാരി തിന്നോളം. ഇന്നു ചോദ്യം കാണാം'

കാല്പ് പ്ലെയർമാർക്കു മോക്കി രണ്ടു പടി വ
 റ്റം കൊള്ളുകിടങ്ങുകാലണ്ടാരു മസറകുറി ആ
 വാരിന്റെ ചുരുട്ടിൽ പരന്നി ഒഴിച്ചിരിക്കുന്നു. ആവാൻ
 ൧൪ കൂട്ടിക്കെട്ടി നോക്കിത്തന്നു.

ആ പാത്രങ്ങളെക്കൂടി പേരെ കഴുകി കാണിച്ചു
 ഞി? വാർഡർക്കു വലിയ പാത്രങ്ങൾ വെള്ളം
 ചേർത്തു. 'അങ്ങനെയൊന്നു കൂട്ടിയെടുത്തു. 'ഏ
 നെ പ്ലെയർക്കും പ്രസിദ്ധങ്ങളും ചേർത്തു. 'അ
 ത്തം കല്യാണി സ്കൂൾക്കും ചേർത്തു. 'അ

‘കുടിയേറ്റങ്ങൾ ഇപ്പോൾ കുടിയേറ്റം. വേഗം കഴിഞ്ഞു, കഴിഞ്ഞു കഴിഞ്ഞു കഴിഞ്ഞു കഴിഞ്ഞു. നേരം പോവാൻ,’

വെള്ളം വെച്ചു കൊടുക്കുന്നതിന്റെ ഇടയിൽ വാർഡർ തിരുത്തലുകൾ ഉണ്ടായിരുന്നെന്ന് അറിയാൻ. അദ്ദേഹം ചോദിച്ചു കൊണ്ടിരുന്നു.

‘പ്രിയപ്പെട്ടവരേ, എന്താണ് കാര്യം?’ ആ ചോദ്യം വാർഡർ പറഞ്ഞു. ‘എന്താണ് കാര്യം?’

‘എന്താണ് കാര്യം?’ അദ്ദേഹം ചോദിച്ചു. ‘എന്താണ് കാര്യം?’

‘വെള്ളം വെച്ചു കൊടുക്കുന്നതിന്റെ ഇടയിൽ വാർഡർ തിരുത്തലുകൾ ഉണ്ടായിരുന്നെന്ന് അറിയാൻ. അദ്ദേഹം ചോദിച്ചു കൊണ്ടിരുന്നു.’

‘വെള്ളം വെച്ചു കൊടുക്കുന്നതിന്റെ ഇടയിൽ വാർഡർ തിരുത്തലുകൾ ഉണ്ടായിരുന്നെന്ന് അറിയാൻ. അദ്ദേഹം ചോദിച്ചു കൊണ്ടിരുന്നു.’

‘വെള്ളം വെച്ചു കൊടുക്കുന്നതിന്റെ ഇടയിൽ വാർഡർ തിരുത്തലുകൾ ഉണ്ടായിരുന്നെന്ന് അറിയാൻ. അദ്ദേഹം ചോദിച്ചു കൊണ്ടിരുന്നു.’

‘വെള്ളം വെച്ചു കൊടുക്കുന്നതിന്റെ ഇടയിൽ വാർഡർ തിരുത്തലുകൾ ഉണ്ടായിരുന്നെന്ന് അറിയാൻ. അദ്ദേഹം ചോദിച്ചു കൊണ്ടിരുന്നു.’

‘സ്വർഗ്ഗം’ എന്നതിന് മുമ്പ് 2.24 രൂപയ്ക്ക് വെട്ടി കുറയ്ക്കുന്നതിന് പദ്ധതിയിടുകയും ചെയ്തു.

“അമ്മേയ്യേ കഷ്ടമാണോ”

‘ആ ഗോപാൽപ്പിസ്റ്റ് എന്തൊക്കെയാ കേൾപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടോയെന്നുണ്ട്’ കെപിസിഎ ഇന്ന് കോടതിയിൽനിന്നു വിട്ടു വരുന്നു. ആ സൂിയെ റിപ്പോർട്ടു ചെയ്ത എൻ ഫോറസിംഗിട്ടു. ഒക്കോ ഞാനാണ് ചക ബുക്പോയി റിമാർക്കു ചെയ്തിട്ടുണ്ട്’

‘മുഴു’ ഉൾപ്പെടെ തുടങ്ങുന്ന കിരണോദ്യമിനും താ
വണ്ണം ചെമ്പുവേണമെന്നു ചോദിച്ച് ചെങ്കുട്ടിയിൽ 14-15-
1962-ൽ മനോരമയ്ക്ക് ചാഴം കൊടുത്തു. തുടർന്നു ചോദി
ച്ചതുകൊണ്ടു കേരളത്തിൽ ചെങ്കുട്ടിയിൽ 14-15-1962-ൽ

* ព្រះរាជៈ *

[illegible]

ഇൻ്റെപ്പുൾ മജിസ്ട്രേറ്റുകാരിമാരിലേയ്ക്കു പെരുത്തു. മജിസ്ട്രേറ്റു ഉച്ചയ്ക്കുണ്ടാകുകയും ചെയ്തു. പെരുത്തു കൂടിയിൽ ഉച്ചയ്ക്കു വിശ്രമിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇൻ്റെപ്പുൾ പെരുത്തു കൂടിയിൽ ഉച്ചയ്ക്കു വിശ്രമിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇൻ്റെപ്പുൾ പെരുത്തു കൂടിയിൽ ഉച്ചയ്ക്കു വിശ്രമിക്കുകയും ചെയ്തു.

‘ദിക്തൻ ദിളുള്ള തടവുകാരെ ഗാഡാപ്പീസർ വല്ലാതെ അടിക്കുന്നുവെന്നു പറയുകയുണ്ട്. കറുപ്പാടക്കമെന്നപ്പിള്ളത്താൽ പറയണം. ഇന്നു ആ കൂപ്പിനെ എന്റെ മുമ്പിലിട്ടിട്ടില്ലിരിക്കുന്നു.’

‘അവരെക്കൊക്കെ തൊടാടികളാണെ’ ഡേർ, ഒരു കമ്യൂണിസ്റ്റ് കാരൻ ഇന്നു കസ്റ്റഡിയിൽനിന്നു ചാടിപ്പോയിരിക്കുന്നു.’

‘തൊടാടികളാരുടെ, എന്നാലും ചില നിയമങ്ങൾ തൊക്കെയില്ലേ? ലോക്കപ്പിൽ വെച്ചു നിങ്ങളെപ്പോലെയൊക്കെ എന്നിങ്ങനെ നിയമങ്ങളില്ല. നിങ്ങൾക്കിതു റൊജമാക്കിയാൽ പിന്നെ അവരുടെ ചുമതല എന്തിനാണെ’, എന്നു രണ്ടോ ചത്തുപോയാൽ ഞാനും സകാധാനം പറയണം, അതുകൊണ്ട് ഗാഡാപ്പീസറോട് മനസ്സിൽത്താൻ ചാഞ്ഞെക്കണം പിന്നെ.’ മേഴ്സ്യെട്ടു തുടങ്ങി: ‘ആ കൂപ്പിന്റെ വകയായി പക്കഞ്ഞു? കൂപ്പികളുടെ സമുദായമെന്നാൽ പോലീസുകാർ പിടിച്ചെടുത്തിട്ടുണ്ടെന്നു ആവലാതിയുണ്ട്. അതിന്റെ വാസ്തവമെന്താണ്? അതിനെ ഉള്ളിലിൽ അതു കോടതിയിൽ വെച്ചുവെക്കണം?’

‘അതൊക്കെയും, ഉള്ളിലിൽ വെച്ചുവെക്കണം’ ഉൾപ്പെട്ടു തുടർന്നു: ‘സർട്ടിഫിക്കറ്റുണ്ടെങ്കിൽ മാത്രമേ, കൂടെ ആ മുമ്പാകെ ചാർജ്ജാക്കാവൂ’ അതെല്ലാം ഇന്നു റൊജമാക്കാൻ മെറ്റാമോർ’ പണിയിട്ടുണ്ട്. ഇപ്പോഴുകിൽ നാളെ ചാർജ്ജാക്കും.

‘...’ കൂപ്പിനെ ചാർജ്ജ് ചെയ്തുകൊടുക്കണം.

സബ്ബർപ്പട്ടർ സ്കൂളിലേക്കു മടങ്ങുമ്പോൾ
തന്നെ സംവാദിസമാജത്തിൽ ചേർത്തു. തന്നെ നി
മാർദ്ദത്തിലൂടെ അടുത്തു ചന്ദ്രോദിച്ചു.

‘മിസ്റ്റർ സർജന്റുമാരേ, വിജ്ഞാപന കമ്മിറ്റി
ജനാധിപത്യ ആശയം പ്രചരിപ്പിക്കുകയോ? കമ്മ്യൂണി
സറ്റിന്റെ പ്രയോജനം പ്രകാശമാക്കുകയോ? ആശയം
പ്രചരിപ്പിക്കുകയോ? ചോദ്യം ചെയ്യുന്നു.’

‘കമ്മ്യൂണിസറ്റ് ആണ്.’ മറുപടി പറഞ്ഞു.

‘കമ്മ്യൂണിസറ്റ് ജനാധിപത്യം പ്രചരിപ്പിക്കുക
ആണ്.’ ഇതിന് മറുപടി പറഞ്ഞു: ‘അതാണ്
മിക്കവാറും.’ അതിനു മറുപടി പറഞ്ഞു
ആക്ഷേപങ്ങൾ പറഞ്ഞു കമ്മ്യൂണിസറ്റ് ആണ്
തന്നെ സർവ്വതോമുഖമായ പ്രയോജനം നൽകി
പ്രദാനം ചെയ്യുന്നു.’

‘നവോത്ഥാനം നിർവ്വഹിക്കുക, അതാണ്
മാണിത്.’ അതുകൊണ്ടു പ്രശ്നം നിലനിൽക്കുന്നു
എന്നു.

‘അപ്പോൾ, പ്രയോജനം നൽകുന്നതാണ്
മിക്കവാറും.’ ഇതിന് മറുപടി പറഞ്ഞു: ‘അതാണ്
മിക്കവാറും.’

‘കമ്മ്യൂണിസറ്റ് ജനാധിപത്യം പ്രചരിപ്പിക്കുക
ആണ്.’ ഇതിന് മറുപടി പറഞ്ഞു: ‘അതാണ്
മിക്കവാറും.’

“എടോ, ആരു പറഞ്ഞു ജാഥ നയിക്കാൻ,” ഇൻസ്പെക്ടർ ചോദിച്ചു.

“ആരും പറഞ്ഞില്ല” വേലായുധൻ പറഞ്ഞു.

“പിന്നെ?”

“അങ്ങനെയൊരാൾക്കു ഞാനു ചെല്ലുകിൽ പ്രതിരോധിക്കാനാണ് ജാഥ നയിച്ചത്.”

“അമ്പലപ്പുഴക്കുള്ള ആലിംഗേന്ദ്രൻ ചെങ്കോടി നാട്ടി ഇതു ആരു?”

“എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ.”

“മെമ്പട്ടുൾ ചുമക്കുന്നത് എന്തിനുകൊ?”

“എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ.”

“ഇനിമേൽപക്കെ കട്ടിക്കാണ് കഴുത്തിന്റേ കാർ?”

“എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ.”

“ഏതു വരുത്താമ?”

“പതിനേഴ്.”

“എന്തു ഓട്ടിലാണ് പറിക്കുന്നതു?”

“പത്തിൽ.”

“പൊ—ചെളക്കേ” ഇൻസ്പെക്ടർ നോക്കി; “ഇവനേയും റിപ്പോർട്ടിനുള്ള വരുത്തു പറയണമെന്നു ചേർത്തിട്ടാൽ മതി, അല്ലെങ്കിൽ തൊടാവുന്നതല്ല.”

പോലീസുകാർ വേലായുധനെ കൈമാറ്റമായി, ഇൻസ്പെക്ടർ റീട്ടിംഗേഷൻ നോക്കി. പൊലീസ് ഓഫീസർ “നിങ്ങൾക്കറിപ്പോർട്ട് കൊടുക്കുന്നതല്ലേ?”

നാലുമണിക്കു കൃത്യ പോലീസുകർ കവലായുധമെന്തും ചാർജ്ജ് ചെയ്തു. ആ സമയം സബ്ജെനിലായി ആ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകാരായി.

നാലും ഗാഥാപ്പീഠം ഗാഥാപ്പീഠം കവലായുധമെന്തും ചാർജ്ജ് ചെയ്തു. ആ സമയം സബ്ജെനിലായി ആ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകാരായി.

‘ആദ്യം കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകാർ കവലായുധമെന്തും ചാർജ്ജ് ചെയ്തു. ആ സമയം സബ്ജെനിലായി ആ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകാരായി.’

‘കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകാർ കവലായുധമെന്തും ചാർജ്ജ് ചെയ്തു. ആ സമയം സബ്ജെനിലായി ആ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകാരായി.’

‘അങ്ങനെയെന്തിനായി? ഗാഥാപ്പീഠം പോലീസുകാർ ഏകകണ്ഠമായി അറിയാതെപ്പോയി.’

വാർഡർ താക്കോലായി വന്നു.

‘വായിൽ തുറന്നിട്ട്, ആദ്യം ആ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകാർ കവലായുധമെന്തും ചാർജ്ജ് ചെയ്തു. ആ സമയം സബ്ജെനിലായി ആ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകാരായി.’

വാർഡർ വായിൽ തുറന്നു കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകാർ കവലായുധമെന്തും ചാർജ്ജ് ചെയ്തു. ആ സമയം സബ്ജെനിലായി ആ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകാരായി.

‘ഇവിടെ ഏതെങ്കിലും അധികാരിയെന്ന് വിളിക്കാൻ പറ്റിയിട്ടില്ല. പക്ഷെ ആരെയും കണ്ടാൽ, അത് അപരാധമാണ്.’

‘നേർ’ വേലായുധൻ മുറുത്തുകൊണ്ടു ചാടി. അവൻ മാന്യരായ ചിടിച്ചെഴുന്നേറ്റുകൊണ്ട് ശ്രമിച്ചു. ആ കല്പനയിൽ ചോദന തട്ടം ചെട്ടിക്കിടന്നു. കറുപ്പിന്നു ബോധമുണ്ടായിരുന്നില്ല.

വേലായുധൻ മുറുപ്പിൽ തന്റെ ഭർത്താവ് ബോധമില്ലാത്തവനായിരിക്കുന്ന കാര്യം തന്നെ കണ്ടു. ഇതുകണ്ടു കലശലായ അവളുടെ വോട്ടും ആ രംഗത്തു താല്പര്യമില്ല.

‘ആ വിധിയിൽ കിടന്നവനെ വെട്ടിച്ചെടുത്തുകൊണ്ട് ഗാലപ്പിഡർ കല്പിച്ചു ചേർന്നു. ‘എന്നാ ആ ജന്മവിന്നു അപമാനമുണ്ടോ’

‘അവസ്യം’ വേലായുധൻ നല്ല കഴിച്ചുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു. ‘ചാരിട്ടി കറിച്ചിട്ട്’ അപമാനം!

വേലായുധൻ പതുക്കെ മാന്യരായ ഒരു കല്പനയിൽ കലശലായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ തല മടിയിൽ വെച്ചു ഇരിപ്പുറപ്പിച്ചു.

‘നേർ’ ആ വിദ്യാത്ഥി വിളിച്ചുവന്നു.

അദ്ദേഹം വെട്ടി കേട്ടില്ല. ഭീഷണി ഉത്തരവ് വന്നു. ‘എന്നാ ആ ജന്മവിന്നു അപമാനമുണ്ടോ’

‘അവസ്യം’ വേലായുധൻ നല്ല കഴിച്ചുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു. ‘ചാരിട്ടി കറിച്ചിട്ട്’ അപമാനം!

അറടി മണ്ണ്

‘സാർ’

വെലായുധൻ വിഷം കഞ്ഞിക്കുടുപ്പിനെ വിളിച്ചുനോക്കി. മറുപടിയുണ്ടായില്ല.

‘അടുത്തുവോ, ചത്തുവോ, നോക്ക്’ ചോദനാൽ കിടക്കുന്ന ആ ചെറുപ്പക്കാരന്റെ അടുത്തൊന്നു ചെന്നുനോക്കുകപോലും ചെയ്യാതെ ഗാലാപ്പിസൽ കളിച്ചു. ‘ആര്യമാണിനെ വലിച്ചു ഈ നടുമുളിപ്പോക്കു കയറ്റിയിട്ട്, കൈസ്വസ്ത്ത്! ദേവീശ്വേട്ടിനോടു ഇപ്പോൾ പറയുമ്പോൾ വിചാരിച്ചതാണ്’ മൺ ചൊടിക്കുന്നപോൾ വലിച്ചു കയറ്റി ഇടുവിൻ. മേറുള്ളതാ 1. 2. 3. 4. 5. ഈ കാഴ്ച കൊണ്ടു പരുവിൽ.’

മനസ്സ് പോലീസുകാർ കണ്ടുകണ്ടുപ്പിടാൻ കാ
വും തായും പിടിച്ചു നടപ്പാമിലേക്കു കരാറിയിട്ടു

‘ശ്രദ്ധയിൽ കട്ടിപോലമിരിക്കുന്നു.’ കൊൻ അ
ടിപ്പാക്കപ്പെട്ടു: ‘വെല്ലാക്കൊണ്ടു കഥ.’

കണ്ടുകണ്ടുപ്പിടാൻ ഒന്നു ചെക്കുങ്ങി ചിറപ്പാലായി
ഒന്നു നിലനില്പു. പോക്കുമാലിക്കു തല നിലത്തിട്ടു
അട്ടി.

കേൾക്കുകയാൽ പോക്കുമാലി: തല പിടിച്ചു
പോലീസുകാരെ പോക്കു പുറങ്ങു കണ്ടുനാക്കി പറഞ്ഞു

‘സർ! പോക്കുമാലി നടപ്പാമിലേക്കു കഥ.

‘കൊണ്ടു കാൾ—ഒരു ചിറപ്പാലി: ഗോപാലപ്പിടാൻ
നാത്തികൊണ്ടു വേലാമുറയെക്കുറിച്ചു കൊണ്ടു മൂലാക്കുറയെ
തള്ളി.

ഗോപാലപ്പിടാൻ പോലീസുകാർ കണ്ടുനാക്കി: തലക്കൊ
ക്കു ചെക്കുമാലിപ്പിടിച്ചു കിണ്ടാവികരമിലേക്കു തെ
ളിച്ചു.

ഗോപാലപ്പിടാൻ നടപ്പാമിലിരിക്കുന്ന ബക്കറിലെ
വെള്ളമെടുത്തു കുപ്പിന്റെ മൂലത്തു തളിച്ചുനോക്കി.
ബോധത്തിന്റെ ഒരുമയ്ക്കും തെളിച്ചത്തു കണ്ടില്ല. തെ
ളിയിരത്തിൽ വിയപ്പുള്ളികൾ പൊക്കു ചിന്നിരുന്നു.

‘കോപ്പ-കുപ്പ’ ഗോപാലപ്പിടാൻ കണ്ടുനാക്കി
‘എന്നു കളവൊക്കെ മാറ്റം, നോക്കു കൊൾ.’

ഗോപാലപ്പിടാൻ ആ ശരിയെ താമിയിട്ടു തെളിയാ
ക്കി: ‘പോക്കു’ നിലിന്നു കണ്ടുനാക്കു വെളിച്ച

പരിപൂരനാക്കി. ആ വേദനയും കരുപ്പിന്റെ തലച്ചോറിലേക്കു കടന്നുചെന്നുവു.

[illegible]

“എഡ്കണിസ്റ്റുമായെ ചുമട്ടുപ്പണിക്ക് എന്തായി വേർ
തന്നു?” എന്നു ചോദിച്ചപ്പോൾ ആൾ മാത്രം ചിരിച്ചു.
“തയ്യിലൊക്കെ” കയറി.

‘മേൽപ്പറഞ്ഞ കാര്യത്തെ ‘ഇന്റർനാഷണൽ ഗ്രാമ്പൂസ് ഡർ വിംഗ്സ് വാങ്ങൽ പ്രോഗ്രാമിന് തുണി കഴിച്ച് വെല്ലുവിളിക്കുന്നതിനായി കിടന്നു’.

ഗവണ്മെന്റ് കോളേജ് ആയിട്ടുള്ള പിലപ്പു റവീയറേക്കി, ബോധമുണ്ടെന്നും തന്നാണുണ്ടെന്നും തീരുമാനിക്കുകയും ആവശ്യമായ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്തു.

“ദൈവം! മനുഷ്യന്റെ ഈ നാശം എന്തിന് സംഭവിക്കുന്നു?”
എന്ന ചോദ്യം.

ആ കർപ്പുപുളിൻ ചോര നീ നിൽക്ക
 പാപാപ്തിസ്തർ അപ്പോൾ മാത്രമാണ് ശ്രദ്ധിച്ചത്

വിദഗ്ദ്ധനായ ഒരു കാരക്കാൻ തെളിവുപറഞ്ഞ് ശ്രദ്ധിക്കുന്നതുപോല ഗാഡാപ്പീസർ ചെക്കൊറട്ടു ആ ചോരയിലേക്കൊഴിച്ചു. അതു കൊണ്ടു തുച്ഛപ്പെടാതെ ഒന്നരണ്ടു പീടി പൊടിച്ചെണ്ണ ധാരി അവിടെ വിതറി.

കണ്ണുക്കുട്ടക്കുറപ്പിന്റെ ശാസഗതിയിൽ പെട്ടു എന്നു മാററുണ്ടായി.

ഇതേ, ഇതു നോക്കിൻ! അല്ല പരിഭ്രമത്തോടെ ഗാഡാപ്പീസർ തുടർന്നു: 'ഇതേതാ?'

ഉമ്മ കുറപ്പിന്റെ അടുത്തേക്കു വീണി. കാൽക്കു കളിൻ കയ്യുനി കമ്പിഞ്ഞു പിന്നു നോക്കിക്കൊണ്ടു പറഞ്ഞു:

'ഇതു കുറവില്ല! ഉമ്മ നീക്കം താഴ്ന്നിട്ടുതന്നെ! നല്ല പന്തിയല്ലാത്തതോനെന്നു ചാത്തമിടുന്നു.....'

'മാത്ര കളയുമോ?' ഗാഡാപ്പീസർ ഇങ്ങനെ ചോദനം ചെയ്തു.

'ആരോ ആരോ, പടച്ചവൻ കണ്ടു! ഉമ്മ തുടർന്നു: 'അപ്പോൾ ഇങ്ങനെയൊരു മനസ്സനല്ല! ഇങ്ങനെയൊരു തടവിതാതെ തല്ലും കൂത്തു വായിട്ടു മെക്ക മെക്കയോ! ഇപ്പോ ഇങ്ങനെയൊരു പല്ലു കൂപ്പാ! ഇങ്ങനെയൊരു കാരെ തല്ലരുതെന്നു പറഞ്ഞു?'

ഗാഡാപ്പീസർ ഉമ്മയുടെ മുഖത്തേക്കു തുറിച്ചുനോക്കിക്കൊണ്ടു നിന്നു.

'ഇങ്ങനെയൊരു ഇങ്ങനെയൊരു മിഴിക്കാപെ പെരികുറപ്പിനെ? മെക്ക മെക്ക കൂപ്പരുതു പറഞ്ഞി

ആ ലാഭമുണ്ടാകുന്ന വിദ്യയ്ക്കു് എന്തു പേരു വീണ്ടും തന്നെ
 ബ്രഹ്മവിദ്യ എന്നു വിളിച്ചു; ഏതൊക്കെ പേരും തന്നെ

ഗവ്യപ്രീതി കോശിമിശ്രേണുവെന്നു

തന്നെ അറിയുക; ചിലർ വിശുദ്ധ ഗവ്യം കർമ്മം
 ചെയ്തുകൊണ്ടു് ഉൽക്കണ്ഠയോടെ ആ വാക്കു കേൾക്കുന്നതിന്നു
 വിശക്കുകയാലിതു. ഗവ്യപ്രീതി എന്നു വിദ്യയെ
 അപ്പോൾ തന്നെ ചേർന്നിട്ടു.

ഏതു ഗവ്യം, ആ വാക്കെന്താ?

ഏതാണെന്നു ഗവ്യം കറിയപ്പെട്ടു വന്നു വന്നു
 ചിന്താപര്യം ഉള്ള ഗവ്യം, ഏതുവേണ്ടാ പേരും
 കേൾക്കുന്നതിന്നു കണ്ഠാഭം ഉണ്ടാകുന്നതിന്നു കേൾക്കു
 ന്തും, ആ ഗവ്യം എന്നാണു്

അപ്പോൾ പറഞ്ഞാൽ ഏതു ഗവ്യമെന്നു കണ്ഠാ
 ഭംഗം. തന്നെ പല പേരുകളും ഉണ്ടാകുന്ന
 പേരേ പറഞ്ഞാൽ, ആ ഗവ്യം ഉണ്ടെന്നു പറയു
 ക്കുന്നതിന്നു ചോദിക്കുന്നതിന്നു.

ഗവ്യപ്രീതി കോശിമിശ്രേണുവെന്നു ചേർന്നപ്പോൾ
 ആ ഗവ്യം വിദ്യ എന്നു ചേർന്നുവെന്നു ചേർന്നു ചേർന്നു
 എന്നു.

ആ ഗവ്യം എന്നു ചേർന്നു ചേർന്നു ചേർന്നു ഗവ്യ
 പ്രീതി ഉണ്ടു്, ആ ഗവ്യം ചേർന്നു ചേർന്നു ചേർന്നു
 നല്ലതു്.

ഏതു ഗവ്യം എന്നു ചേർന്നു ചേർന്നു ചേർന്നു

അപ്രകാരമെന്നു ചേർന്നു ചേർന്നു ചേർന്നു

ചേർന്നു ചേർന്നു ചേർന്നു ചേർന്നു ചേർന്നു

എന്നൊക്കെ നീക്കം ചെയ്തപ്പോൾ ആ താത്വികത്തിന്റെ മുമ്പിൽ എത്തിയപ്പോൾ ആദ്യത്തെ നിയമം പാടി.

ഒക്കെ കഴിഞ്ഞു. എന്തെന്നാൽ അതിന്റെ അർത്ഥം കണ്ടിട്ടുണ്ട്. ഇതിന്റെ പറ്റം കണ്ടിട്ടുണ്ട്. അതിന്റെ അർത്ഥം കണ്ടിട്ടുണ്ട്.

അതിന്റെ അർത്ഥം കണ്ടിട്ടുണ്ട്. അതിന്റെ അർത്ഥം കണ്ടിട്ടുണ്ട്. അതിന്റെ അർത്ഥം കണ്ടിട്ടുണ്ട്.

എന്നതാണ് അതിന്റെ അർത്ഥം. അതിന്റെ അർത്ഥം കണ്ടിട്ടുണ്ട്.

അതിന്റെ അർത്ഥം കണ്ടിട്ടുണ്ട്. അതിന്റെ അർത്ഥം കണ്ടിട്ടുണ്ട്.

അതിന്റെ അർത്ഥം കണ്ടിട്ടുണ്ട്. അതിന്റെ അർത്ഥം കണ്ടിട്ടുണ്ട്.

അതിന്റെ അർത്ഥം കണ്ടിട്ടുണ്ട്. അതിന്റെ അർത്ഥം കണ്ടിട്ടുണ്ട്.

അതിന്റെ അർത്ഥം കണ്ടിട്ടുണ്ട്. അതിന്റെ അർത്ഥം കണ്ടിട്ടുണ്ട്.

അതിന്റെ അർത്ഥം കണ്ടിട്ടുണ്ട്. അതിന്റെ അർത്ഥം കണ്ടിട്ടുണ്ട്.

മുഖ്യമന്ത്രി.

അതിന്റെ അർത്ഥം കണ്ടിട്ടുണ്ട്. അതിന്റെ അർത്ഥം കണ്ടിട്ടുണ്ട്.

[illegible][illegible]

(၆)ပါး စေတီပေါ်သို့ ရောက်ရှိရာ အထိ

כ"ט אלול תשס"ב
 יום חמישי
 תשס"ב

•സ്വർഗ്ഗം വേണ്ടതുകൾ വീട്ടി ചു.

[illegible]

‘உரு பெருந்தாய்’ என்ற புராணத்தில் கையாடல்
 செய்யப் பட்டிருக்கிறது. ‘கையாடல்’ என்பதற்கு
 பொருள்.

അമ്മയെ പറ്റിത്തൂക്കുന്ന സിബ്ബിന്റെ മിഥുനം ൧൨വാ
 ൨൧൫ ക്കു ചുറ്റിക്കൊണ്ടു, അതിന്റെ മേലാലോചനയിലെ മുക്കോ
 ൨൩ മേയ്ക്കൽ കണ്ടു വരുന്ന പകുതിയൊന്നു കൊല്ലത്തു മുന്നേതി
 ൨൪ ക്കു മുമ്പെ ഗുസ്തിയിൽ പെട്ടു. അന്നു ഒരു വിവിധാ അ
 ൨൫ ശ്വേതാശ്വതിയിൽ. അപ്പോൾ ഗുസ്തി നടപ്പായിപ്പോകി.
 ൨൬ എന്നു പറഞ്ഞു അതിൽ പതിച്ചു.

⁶ഭൂപാ നാഷനല്യൂ ഉം⁷ ഉത്തര കേന്ദ്രം¹ 13

‘வகுந்த பிச்சி தித்தான்’ என நமது பழைய கவி
எழு பாவலினை நினைவு பிணிப்பினதும் நமது
நாடுபதித்து உயர்ந்த பழக்கத்தை உருவாக்கி, வ
கினை உயர்ந்த பழக்கத்தை உருவாக்கி, வ

‘באנו ללמוד את התורה ואת המצוות, ואת כל
העניינים אשר יצאו לנו מן התורה, ואת כל
העניינים אשר יצאו לנו מן המצוות.’

১৯৩৩ সালের ১২ নভেম্বর
 ১৯৩৩ সালের ১২ নভেম্বর

[illegible][illegible]

710314 Ref. 741511

‘കുറുപ്പു മറ്റൊരു’ എന്നു പറയുന്നതു: ‘കുറുപ്പു’
പ്രകാരം തന്നെ.

[illegible][illegible][illegible]

4. புது-ச-79 பத்திரிகையுடைய கட்டுரைகளில் சில கட்டுரைகள்
புதிதாக எழுதினவையாகவும், சில கட்டுரைகள் பழையவையாகவும்
உள்ளன. அவைகளைப் பற்றி கீழ்க்கண்டவாறு விவரிக்கப்படுகிறது.

അതിനാൽ ഈ കമ്മിറ്റിക്ക് അഭ്യർത്ഥിക്കുന്നു. അതിനാൽ ഈ കമ്മിറ്റിക്ക് അഭ്യർത്ഥിക്കുന്നു.

[illegible][illegible][illegible][illegible]

കേരള സർവ്വകലാശാല, തൃശ്ശൂർ

[illegible]

‘...നമ്മുടെ കൈകൾക്ക് നൽകിയത്’ മലയാളം ഭാഷയിൽ
1975

ഡോക്ടറും രാഷ്ട്രപതിയും വന്നു. അവർ ചർച്ചകൾക്കിടയിൽ
 ലോകം ഏകീകരിക്കപ്പെട്ടു.

‘சென்னை நகரம்’ என்ற பெயர்
பெற்றது: ‘சென்னை நகரம்’ என்ற பெயர்
‘சென்னை நகரம்’ என்ற பெயர்

“...നമ്മുടെ കരുണയിലു”

‘ചോരോ?’ ചോദിക്കുന്നതില്ല

‘അപസ്യാരോഹം’ ഗാഢാശ്വതിൻ വിവരിച്ചു.
‘നടപ്പുകാരൻ വിട്ടുപോയതിനാൽ സ്വാർത്ഥമാർ കർപ്പിച്ച്
വിലക്കു നൽകുന്നതി വീണ്ടും അവിടെ കിടന്നു കൊട്ടി
പ്പിടഞ്ഞു തരിച്ചു.’

‘ഇനി അതിവിടെ നിന്നിട്ടു കയ്യുറന്നുവീട്ടേണ്ട
ശവങ്ങൾ ഒന്നു ചോദ്യം ചെയ്യാനാണു്. ചോദ്യം
പറഞ്ഞു: ‘അതിൽ നടക്കട്ടെ.’

സ്വാകർ സ്ഥലം വിട്ടു.

പുറത്തുപോയ പൊല്ലിപ്പുകാരൻ ഒരു ഗുഹിക്കാരൻ
നെ വിളിച്ചുകൊണ്ടുവന്നു. ആ ഗുഹിക്കാരൻ കീഴ്വരയിൽ
ലിംഗത്തി, തലയോട്ടിയുടെ വാങ്ങിയതിന്റെ കയ്യിൽ കയ്യാട്ടം
കരണിപ്പുന്ന പൊല്ലിപ്പുകാർ കിണറിൽനിന്നും വെള്ളം
വലിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.

പൊല്ലിപ്പുകാർ ഗുഹിക്കാരന്റെ സഹായത്തോടെ
ആ സ്ത്രീയുടെ ശവം സഞ്ചിതമായിട്ടുണ്ട്. ഇങ്ങനെയൊക്കെ
കൊണ്ടുവന്നു. കണ്ടുകണ്ടുക്കൊണ്ടുവന്ന ശവത്തെ വിട്ടു
ഇത്രയെന്നു കിടത്തി.

സഖ്യാൻ ഉൾപ്പെടെയും മറ്റും ചെന്ന് സ്വീകരിച്ച
സാന്നിദ്ധ്യത്തിൽത്തന്നെ സ്ത്രീവാർദ്ധക്യം നഷ്ടമാകുന്ന
ഒരു തലയോട്ടിയുടെ ശവശരീരം പരിശോധിച്ചു. അതിൽ
രത്തിലുണ്ടായിരുന്ന ആമണങ്ങൾ അടിച്ചു. അതിൽ
കിൽ ചോരയ്ക്കു ആമണങ്ങൾ ചോരയ്ക്കു ചോരയ്ക്കു
ചോരയ്ക്കു ചോരയ്ക്കു ചോരയ്ക്കു ചോരയ്ക്കു ചോരയ്ക്കു ചോരയ്ക്കു

അവർ റോട്ടിലിറങ്ങി വീരാൻകട്ടിക്കായുടെ പോത്തിൻവണ്ടി വാളിച്ചുകൊണ്ടുവന്നു. ശവശരീരങ്ങൾ വണ്ടിയിൽ കയറ്റി ആസ്ത്രീയിലെത്തിച്ചു. ലാത്തി എടുത്ത രണ്ടു പൊല്ല്യീസുകാരുടെ അകമ്പടിയോടെ കൂടി വന്നപ്പോൾ ആ രാജാക്കളുടെ കലാണശ്ലോഷയാത്രയെ ഫോക്ർ സ്വീകരിച്ചു.

പ്രായത്തക്ക പരിശാധനയൊന്നും കൂടാതെത്തന്നെ ഫോക്ർ ആ ശവങ്ങൾ മറയ്ക്കുവാൻ പൊല്ല്യീസുകാർക്കു വിട്ടുകൊടുത്തു. വിക്കാർഡുകൾ ശവീകൃത്തി,

നേരം സന്ധ്യയായിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. വീരാൻകട്ടിയുടെ പോത്തിൻവണ്ടി തൊപ്പിക്കുന്നിന്റെ അടിവാരത്തിലേക്കു നിന്നി. മേട്ടികളും പിക്കാസുകളുമെടുത്ത രണ്ടുമൂന്നു കൂലിക്കാരും പോല്ല്യീസുകാരും ആ വണ്ടിയെ അപഹരിച്ചു.

വണ്ടി റോട്ടിൽ നിന്നി. വീരാൻകട്ടി പോതുക്കളെ അഴിച്ചുവിട്ടു. അവരുടെവെള്ളാവിട്ടുകൊടുത്തു. അറുതുവർ വണ്ടിയിൽ കെട്ടിയ വിളക്കുവെച്ച കൂലിക്കാരായി കുന്നിന്റെ അടിവാരത്തിലേക്കു നടന്നു.

ആ ആസ്ത്രീയുടെ മേൽനോട്ടത്തിൽ കരിച്ച അന്നാഥശവങ്ങളുടെ ചുടലിൽ ഒരു കഴികൂടി കഴിക്കപ്പെട്ടു. കൂലിക്കാർ വണ്ടിയിൽനിന്നു രണ്ടു ശവങ്ങളും കൊണ്ടുവന്നു ആ കഴിയിൽ അടുപ്പിച്ചു കിടത്തി,

അറുതുവർ വണ്ടിവിളക്കു കാട്ടി ആ കഴിയിലെ നവദമ്പതികളെ ഓരോ നോക്കിക്കണ്ടു. അവന്റെ ഹൃദ

മാനദാളത്തിൽനിന്നു ഒരു കൊടുങ്കാറ്റു നെടുവിർപ്പായി ആ ചുടലകളത്തിലെ അന്തരീക്ഷത്തിൽ പരന്നു.

കൂലിക്കാരുടെ ചാട്ടികളുയർന്നു. ആ ശവക്കുഴി തുറന്നുകൊണ്ടിരുന്നു. ആകാശത്തിന്റെ കണ്ണു നിർക്കണം പോലെ ഒരു നക്ഷത്രം പോലിങ്ങു വിഴുന്നതു അരുമയുടെ ദൃഷ്ടിയിൽ പെട്ടു.

“ഒരു കൊള്ളിയിൽ വീണു” അരുമയർ പറഞ്ഞു.

ആ പോലീസുകാർ ശവസംസ്കാരം കഴിച്ചു മടങ്ങി. പാവപ്പെട്ട അമ്പർ ഒരു കഴികഴിച്ചു യഥാവിധി ശവക്കല്ലു സംസ്കരിച്ചുവെന്നാണ് വിജ്ഞാപനം ചെയ്തത്. നാം അവൻ മാപ്പുകൊടുക്കുക.

ശനിദശ പത്തൊമ്പതു കൊല്ലമാണത്രെ,
പത്തൊമ്പതാമത്തെ അദ്ധ്യായം അവ
സാനിച്ചു. തീവിതത്തിന്റെ ഏല്പാതയിൽ
ഈ ദമ്പതികളെ കൊന്നു കഴിച്ചുമുടിയത്ത്
മഹാപാപമാവാം. മാപ്പാക്കുക. മൊത്തം
ത്തിനെയും മറ്റു നൂറുനൂറുപേരെയും കൊന്നു
കഴിച്ചു മുടിയ കൊണ്ടുഗൃഹത്തിന്നു എന്തിന്നു
മാപ്പുവരികുക.

ചെറുകാട്

